

تال عيسى

د اسلامي امارت د مؤسس عاليقدر امير المؤمنين

ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله

مستند تاريخ

ليکوال

قاري عبدالستار سعيد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَإِذْ يَنْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِذْ يُلْقُونَكَ أَوْ يَقْتُلُونَكَ أَوْ يُخْرِجُونَ وَيَنْكُرُ اللَّهُ
وَاللَّهُ خَيْرُ الْمُنْكَرِينَ﴾ [الأنفال ٢٠]

ژباړه: او کله چې تا ته کفارو دسيسې جوړولې، چې بندي دې کړي، يا دې ووژني يا
دې (له مکې) وباسي. او چلونه يې جوړول او الله تعالى هغوی ته تدبير جوړاوه او الله
تعالى تر ټولو ښه تدبير جوړوونکی دی.

ثالث عمر

د اسلامي امارت د مؤسس عاليقدر امير المؤمنين

ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله

مستند تاريخ

ليکوال

قاري عبدالستار سعيد

 کفایت دینی کتب خانہ

رابطه نمبر

کفایت الله ٹیلی گرام +923247442395

کفایت الله واٹس ایپ +923052488551

ٹیلی گرام چینل لینک

<https://t.me/kafayat2395>

د کتاب مشخصات

نالت عمر

نوم:

قاري عبدالستار سعيد

ليکوال:

المجاهد خيرندويه اداره

خيرندوى :

ديزاین او د پښتۍ طراحي: حافظ نخب الله زاهد

۱۴۴۲ هجري قمري / ۱۴۰۰ هجري شمسي

د چاپ کال:

لومړی

د چاپ وار:

۱۰۰۰۰

تبرار:

(د چاپ حقوق محفوظ دي)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Twitter: @kareem_achakzai

✓ که هر ورور کوم اعتراض لري ده ټویټر له لاري پر دغه اکونټ دي اړیکه ونیسي.

لړلیک

۱۱.....	د پیل خبرې
۱۵.....	موضوع ته ورته
۱۵.....	له عمره تر عمره لنډ تاریخي سرگذشت
۲۴.....	لومړۍ فصل
۲۴.....	له زیږېدو تر ځوانۍ
۲۴.....	زیربڼه
۲۴.....	د زیږېدو سیمه
۲۵.....	تیر او کورنۍ
۲۶.....	د خویندو، کشرې ورور او پلار وقات
۲۸.....	د تره لخوا تربیت
۲۸.....	د ماشومتوب د ژوند چاپیریال
۳۰.....	دیني زده کړې
۳۳.....	دوهم فصل
۳۳.....	د کمونیزم پر خلاف جهاد
۳۳.....	افغانستان او د کمونیزم فتنه
۳۵.....	له مدرسې د جهادي سنگر پر لور
۳۶.....	د جهادي ژوند لومړني کلونه او ټپي کیدل
۳۹.....	کندهار ته راتګ
۳۹.....	د فیض الله آخندزاده جبهه
۴۳.....	کندهار ته تګ
۴۵.....	د شهید ملا نیک محمد نعم البدل
۴۹.....	د سترګې شهادت
۵۲.....	د شوروي برغلګرو له تیښتې وروسته
۵۴.....	د مستقې جبهې د مشر په توګه
۵۶.....	د تنظیمي هرج و مرج په دوران کې
۵۸.....	یو معنی دار خوب
۵۹.....	ملوک الطوائفي او هرج و مرج
۶۳.....	په کندهار کې څه تېریدل؟

۶۷.....	درېم فصل
۶۷.....	د طالبانو د اسلامي تحریک بنسټ ایښودل
۶۷.....	د پاڅون پیل
۶۹.....	شرعي فتوی
۷۱.....	د فساد په وړاندې د پیل شوې مبارزې شرعي حیثیت
۷۳.....	لومړنۍ عملي اقدام
۷۷.....	یو ځل بیا میند
۷۸.....	له پاتکیانو سره د نرم او گرم چلند پیل
۸۷.....	کندهار او د نظام لومړۍ هسته
۸۹.....	طالبان له مدرسو د مبارزې د میدان پر لور
۹۱.....	د نظام پراختیا او فتوحات
۹۶.....	په لویدیځه حوزه کې معرکې او د هرات فتحه
۱۰۱.....	لومړني اصلاحات او اجراءات
۱۰۲.....	د فساد مخو کول او د امنیت تامین
۱۰۳.....	شرعي حدود جاري کول
۱۰۵.....	امر بالمعروف و نهی عن المنکر
۱۰۶.....	د شرعي حجاب ترویج او د اختلاط مخنیوی
۱۰۸.....	نور انتظامي او ودانیز اجراءات
۱۰۹.....	د مرکزي دارالافتاء جوړول
۱۱۱.....	اسلامي امارت او امیرالمؤمنین
۱۱۴.....	په کندهار کې د افغانستان د مذهبي علماوو تر ټولو ستره غونډه
۱۱۵.....	د غونډې د پیل ورځې
۱۱۷.....	د غونډې وروستی ورځ او پریکړه لیک
۱۱۷.....	غونډې ته د ملا محمد عمر مجاهد تاریخي وینا:
۱۳۲.....	د ختیځو ولایاتو او کابل فتحه
۱۳۵.....	کابل څنګه ونیول شو؟
۱۴۱.....	د شمالي او مرکزي ولایاتو فتحه
۱۴۷.....	خلورم فصل
۱۴۷.....	د افغانستان اسلامي امارت
۱۴۷.....	د اسلامي امارت جوړښت

- ۱۴۸..... د امارت مقام او ریاست الوزراء
- ۱۴۹..... د اسلامي امارت د مقام ځيني خاص واكونه
- ۱۵۲..... د ریاسة الوزراء واكونه
- ۱۵۳..... وزارتونه او ولايات
- ۱۵۴..... د علماء كرامو شوری گانې
- ۱۵۷..... د اسلامي امارت لاسته راوړنې
- ۱۵۹..... د اسلامي عدالت تطبیق
- ۱۶۱..... اصلاحات او مصطلحات
- ۱۶۳..... عمراني او انكشافی خدمتونه
- ۱۶۸..... د اسلامي هیواد له ارزښتونو دفاع
- ۱۶۹..... خو توروڼه او د هغو سپناوی
- ۱۶۹..... آیا اسلامي امارت د ولس ملاتړ درلود؟
- ۱۷۲..... آیا د طالبانو تحریک د پاکستان په کویټه کې جوړ شو؟
- ۱۷۳..... د نصیر الله بابر کاروان
- ۱۷۷..... آیا طالبان د مجاهدینو پر ضد راپورته شول؟
- ۱۸۰..... آیا اسلامي امارت یوازې د کوم خاص قوم خوځښت و؟
- ۱۸۳..... د سخت دریځي یا افراطیت اتهام
- ۱۸۶..... د بتانو ماتولو موضوع
- ۱۹۰..... پنځم فصل
- ۱۹۰..... د امارت مقام او د امیر المؤمنین روزمره فعالیت
- ۱۹۰..... د امیر المؤمنین دفتر او عامه مراجعین
- ۱۹۴..... په اونۍ کې شپږ شپانه روزه مصروفیت
- ۱۹۵..... له سهاره تر ماښامه
- ۱۹۶..... همیشنی پوځي قومندان
- ۱۹۹..... د امیر المؤمنین د نوي دفتر او میشت ځای تاسیس
- ۲۰۱..... د کندهار ښار کې د ملا صاحب پر کور لویه چاودنه
- ۲۰۳..... بیلایل موضوعات او د امیر المؤمنین مواقف
- ۲۰۳..... د افغانستان قضیه
- ۲۰۴..... له داخلي مخالفینو سره جوړ جاری
- ۲۰۴..... د شمال غمیزه او د مالک سره موافقه
- ۲۰۵.....

۲۱۰.....	د مخدره موادو موضوع
۲۱۲.....	يو فرمان او يو بونی
۲۱۴.....	د بنځو د حقوقو او تعليم مسئله
۲۱۶.....	ګاونډيان او اسلامي نړۍ
۲۱۷.....	پاکستان
۲۱۹.....	ايران
۲۲۱.....	ترکمنستان او چين
۲۲۱.....	د اسلامي امت د قضايانو په اړه داميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد مراقف
۲۲۱.....	د فلسطين قضيه
۲۲۳.....	د چينجا خپلواک دولت په رسميت پيژندل
۲۲۴.....	د ترکيې له اسلامپالو سره خواخوږي
۲۲۶.....	مهاجر مجاهدين او د شيخ اسامه موضوع
۲۳۱.....	د اسامه بن لادن په اړه د ملا صاحب موقف
۲۳۳.....	له امريکايي طاغوت سره مخامختيا
۲۳۷.....	شپږم فصل
۲۳۷.....	په افغانستان د امريکا پوځي يرغل
۲۳۷.....	د ستمبر د يوولسمې حمله
۲۳۸.....	له پيښې وروسته
۲۴۰.....	د امريکا د دښمنۍ او يرغل په اړه بې ارزونه
۲۴۳.....	په کابل کې د علماء کرامو لويه غونډه
	د افغانستان په پاک حريم د تيري په اړه د جیدو علماء کرامو شرعي فتوی او پرېکړه لیک
۲۴۵.....	
۲۵۲.....	له يرغل نه وړاندې
۲۵۵.....	پوځي آمادګی
۲۵۷.....	د يرغل پيل
۲۶۲.....	لومړنی يرغل او بمبارونو دوام
۲۶۵.....	د ملا صاحب پر کور د امريکايانو چاپه
۲۶۶.....	د امريکايي يرغل ځمکنی ملاتړي
۲۷۰.....	پنځه اونۍ سخته جګړه او سخت ترين مقاومت
۲۷۳.....	طالبانو ولې شاتګ وکړ؟

۲۷۵.....	د کندز محاصره او د شمال دوهمه غمیزه
۲۷۸.....	ملا صاحب د جگړې مخامخ قومنده په غاړه واخیسته
۲۸۱.....	له کندهاره وتل
۲۸۴.....	اووم فصل
۲۸۴.....	د صلیبي یرغل په مقابل کې د جهاد تداوم
۲۸۷.....	له کندهار ښاره د سور غر تر لمنو
۲۸۷.....	د زابل په سیوري کې لومړنی مشورتي مجلس
۲۸۸.....	شینکي ته تگ
۲۸۹.....	سیوري ته راگرځیدل
۲۸۹.....	اولنی کور (میشت ځای)
۲۹۲.....	په خپل عقل مکلف یم
۲۹۳.....	په لومړني میشت ځای کې د امریکایانو تلاشی
۲۹۴.....	د مرستیالانو ټاکل او رهبري شوری تشکیل
۲۹۷.....	د میشت ځای بدلون
۲۹۹.....	دوهم میشت ځای
۳۰۰.....	په دوهم میشت ځای کې امنیتي خطرات
۳۰۱.....	د خاص استازو په واسطه د امارت اداره کول
۳۰۳.....	د اشغال پر وړاندې جهادي بهیر ته لنډه کتنه
۳۰۸.....	په نوې جهادي مرحله کې د اسلامي امارت اداري جوړښت
۳۰۸.....	د سیاسي چارو رهبري او د قطر دفتر
۳۱۱.....	د مخني ژوند په مرحله کې د ملا صاحب ورځنی مصروفیت
۳۱۳.....	د کورنۍ سرپرستي یې
۳۱۴.....	ځینې عجیب خصوصیات
۳۱۶.....	په دې مرحله کې د ملا صاحب صحي حالت
۳۱۶.....	وروستی مرض او وفات
۳۱۷.....	د امارت مؤلین او کورنۍ یې څنگه خبره شوه؟
۳۲۲.....	اتم فصل
۳۲۲.....	تأثرات او خاطري
۳۲۲.....	د اسلامي امارت د یو شمیر مشرانو او رهبري شوری د اعضاوو تأثرات
۳۲۶.....	د اسلامي امارت د زعیم امیر المؤمنین شیخ هبة الله اخندزاده صاحب تأثرات

- د اسلامي امارت د رياسته الوزراء پخوانی مرستیال او د رهبري شوری غړی الحاج ملا محمد حسن آخند ۳۲۸
- د اسلامي امارت سياسي مرستیال الحاج ملا عبدالغني برادر تاثرات ۳۳۳
- د اسلامي امارت د مرستیال الحاج خليفه صاحب سراج الدين حقاني تاثرات ۳۳۵
- د ملا صاحب د خانگري محرر ملا عبدالسلام کاتب صاحب تاثرات ۳۴۱
- د اسلامي امارت قاضي القضاة شيخ الحديث مولوي نور محمد ثاقب صاحب ۳۴۵
- د رياسته الوزراء پخوانی مرستیال او د رهبري شوری غړی مولوي عبدالکبير صاحب ۳۴۷
- د رهبري شوری غړی شيخ الحديث مولوي عبدالحکيم صاحب ۳۴۹
- د رهبري شوری غړی شيخ الحديث مولوي محمد شريف حقاني ۳۵۰
- د رهبري شوری غړی او د سياسي دفتر مرستیال مولوي عبدالسلام حنفي ۳۵۱
- د هرات پخوانی والي ملا خير الله خير خواه صاحب ۳۵۲
- د رهبري شوری غړی او د دعوت او ارشاد کمیسیون مشر مولوي امير خان متقي ۳۵۳
- د رهبري شوری غړی قاري دين محمد حنيف ۳۵۵
- د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال لوی درستيز ملا محمد فاضل مظلوم صاحب تاثرات ۳۵۷
- د رهبري شوری غړی ملا عبدالقيوم ذاکر صاحب ۳۶۲
- په سعودي کي د اسلامي امارت پخوانی سفير شيخ الحديث مولوي شهاب الدين دلاور صاحب ۳۶۳
- د رهبري شوری غړی ملا نور الله نوري صاحب ۳۶۵
- د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال د استخباراتو د عمومي رياست مرستیال ملا عبدالحق وثيق صاحب ۳۶۷
- د رهبري شوری غړی شيخ الحديث مولوي محمد قاسم صاحب ۳۷۰
- د رهبري شوری غړی الحاج شير محمد عباس ستانکزی ۳۷۱
- د رهبري شوری غړی ملا عبداللطيف منصور ۳۷۳
- د رهبري شوری غړی او د اقتصادي کمیسیون مسؤل الحاج ملا گل اغا بدري ۳۷۳
- د اسلامي امارت د واکمنۍ پر مهال د پکتيا والي مولوي شمس الدين پهلوان ۳۷۵
- د اسلامي امارت د کابينې غړی مولوي مخدوم عبدالسلام سعادت ۳۸۱
- مولوی عبدالفتاح بدخشي صاحب از منويين عالی رتبه امارت اسلامي افغانستان ۳۸۱
- د بدخشان ولايت د مجاهدينو يو تن مشر مخدوم عبدالحق صاحب ۳۸۳
- حاجي خليل الرحمن حقاني ۳۸۵
- د رهبري شوری غړی شيخ الحديث مولوي عبدالرشيد صاحب ۳۸۶

- د رهبري شوری غړی او د نظامي کمیسیون د جنوب لویديځې حوزې مسؤل ملا محمد
 ۳۸۷..... ابراهيم صدر صاحب
- د رهبري شوری غړی الحاج ملا امير خان حقاني صاحب ۳۸۷
- د رهبري شوری غړی ملا تاجمير جواد..... ۳۸۸
- د امارت د مقام د مخابراتي مسؤل نصرت حاجي لالا ۳۹۰
- د رهبري شوری غړی ملا شیرین آخند..... ۳۹۲
- د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر مولوي وکیل احمد متوکل ۳۹۳
- په پاکستان کې د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال سفير ملا عبدالسلام ضعيف ۳۹۵
- د نړۍ د جهادي شخصیتونو، علماء کرامو او قلموالو تاثرات ۳۹۶
- د قاعدة الجهاد د مشر شيخ أيمن الظواهي د پیغام یوه برخه ۳۹۶
- د دارالعلوم حقانيه مهتمم شيخ الحديث مولانا انوار الحق صاحب ۳۹۷
- د دارالعلوم حقانيه استاد شيخ الحديث مولانا مغفور الله صاحب ۳۹۹
- د مدارسو د لوی اتحاد وفاق المدارس د مشر شيخ الحديث مولانا عبدالرزاق سکندر
 صاحب تاثرات ۴۰۴
- د بلوچستان د ستر عالم شيخ الحديث مولانا منظور احمد مينگل تاثرات ۴۰۶
- د عربي نړۍ لوی عالم شيخ ابو محمد المقدسي: ۴۰۸
- د سعودي عربستان ستر محدث او فقيه علامه شيخ علوان: ۴۰۸
- دكتور حاکم المطيري الكويتي: ۴۰۸
- د عربي نړۍ مخکښ عالم دکتور شامل: ۴۰۹
- أبو حمزة الدرعاوي: ۴۰۹
- دكتور هاني السباعي ۴۰۹
- تيسير علوني د الجزيرې نړيوالې شبکې خبريال ۴۱۰
- مصري ليکوال، مؤرخ او ژورناليست ابوالوليد المصري (مصطفى حامد) ۴۱۳
- ليکوال او ژورناليست أحمد موفق زيدان ۴۱۴
- په شام کې اسلامي مبارز دکتور عبدالله محمد المحيبي ۴۱۴
- د هيواد د څو ليکوالانو د ليکنو ځينې برخې ۴۱۷
- استاد محمد زمان مزمل ۴۱۷
- افغان ليکوال عبدالرحيم ثاقب ۴۱۷
- ليکوال او مفکر استاد عبدالهادي مجاهد ۴۱۹
- د حقيقت مجلې مسؤل مدير مولوي نعيم الحق حقاني هروي: ۴۲۰

- لیکوال او مبصر احمد فارسي ۴۲۰
- د ټولنیز رسنیو فعال عبدالسلام وزیروال ۴۲۱
- نویسنده و عالم دین مفتی انعام الله حبیبی سنگانی ۴۲۱
- مفتي حسن زوی د شریعت مجلې مسؤل مدیر ۴۲۲
- سعید بدخشانې نویسنده افغان ۴۲۲
- ضمائم ۴۲۴
- د امیر المؤمنین ځینې ویناوې، مرکې، لیکونه او فرمانونه ۴۲۴
- پرافغانستان دامریکا له یرغل څو ورځې وړاندې ۴۲۴
- اسلامي امت او د افغانستان میرني ولس ته د عالیقدر امیر المؤمنین وینا ۴۲۴
- د امارت د مقام ځینې فرمانونه ۴۳۱
- په تحریک کې د ناوړه او غیر شرعي اعمالو د نه کولو په هکله د امارت د مقام توصیه ۴۳۱
- امارتي مسوینو ته د سگرت نه څکولو په هکله د امیرالمؤمنین پیغام ۴۳۲
- مخالفتیو ته د ناوړه الفاظو د نه استعمال په هکله د امیرالمؤمنین توصیه ۴۳۳
- د الله تعالی د حدودو او احکامو د برپا په کیدو په مقابل کې د هیڅا د مراعات د نه ساتلو په هکله توصیه او پیغام ۴۳۵
- د قوم پرستي د نه کولو په هکله د اسلامي امارت د مقام توصیه ۴۳۶
- د مسلمانانو په کارونو او د دین په امورو کې د پوره توجه په اړه مسوولینو ته توصیه ۴۳۷
- د علماء کرامو لخوا په اسلامي روحیه د خلکو د تربیې په هکله د امیرالمؤمنین پیغام ۴۳۹
- د رئیس الوزراء ملا محمد رباني د وفات په اړه د امیرالمؤمنین پیغام ۴۴۱
- د افغانستان د اسلامي امارت د مقام خبرتیا ۴۴۳
- د افغانستان د اسلامي امارت د مقام اعلامیه ۴۴۴
- نظامي مسوولینو ته د عالیقدر امیر المؤمنین پیغام ۴۴۵
- د نړیوالو خبرو اترو په هکله د افغانستان د اسلامي امارت روښانه دریځ ۴۴۶
- د امریکې د ولس په نامه د عالیقدر امیر المؤمنین پیغام ۴۴۷
- د افغانستان لپاره د هجري قمري تاریخ د رسمي گرځولو په اړه د عالیقدر امیر المؤمنین د مبارکې پیغام ۴۴۹
- د طالبانو د لوی سالار محترم ملا محمد عمر مجاهد پیغام ۴۵۱
- د ملا محمد عمر مجاهد توصیه ۴۵۴
- د سرې میاشتي د ځانګړي اونۍ په مناسبت د محترم امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد پیغام ۴۵۶

- د خپلواکۍ د یو اتیايمې کليزې په مناسبت د عاليقدر امير المؤمنين پيغام ۴۵۸
- د دارالعلوم ديوبند د يونيم سل کلنو خدمتونو د ياد غونډې گډون کوونکو ته د عاليقدر
- امير المؤمنين پيغام ۴۶۲
- د ملا صاحب خيښي مرکي ۴۶۸
- له عاليقدر امير المؤمنين سره د الامارة الاسلاميه (عربي) او خلافت (پښتو) مجلې مرکه ... ۴۶۸
- تريتي غونډې ته د عاليقدر امير المؤمنين پيغام ۴۷۶
- د ولسوالانو او ښاروالانو تريوي سمينار ته د عاليقدر امير المؤمنين د وينا لنډيز ۴۷۹
- د نيکمرغه کوچني اختر دراريدو په مناسبت د عاليقدر امير المؤمنين پيغام ۴۸۱
- د مرحوم امير المؤمنين شخصي څانگړنې ۴۹۰
- د امير المؤمنين د پيغامونو څو نمونې ۴۹۸
- د کتاب معلوماتي منابع ۵۱۵
- الف: هغه اشخاص چې د دې کتاب لپاره ورسره مرکې شوي دي ۵۱۵
- با: کابونه او کلکسيونونه ۵۱۷

 کفايت دينی کتب خانہ

رابطه نمبر

کفايت الله ټيلي گرام +923247442395

کفايت الله واټس ايپ +923052488551

ټيلي گرام چينل لينک

<https://t.me/kafayat2395>

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د پیل خبرې

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله واصحابه أجمعين وبعد:

د افغانستان اسلامي امارت زموږ د هيواد (افغانستان) او اسلام په تاريخ کې يو مهم سياسي او جهادي جريان گڼل کيږي، چې تر ډيره به د مورخينو او ليکوالانو د څيړنې موضوع وي. د دې خوځښت مؤسس او مشر مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد له هغو مهمو او تاثيرگذارو شخصيتونو څخه دی چې له يادونې پرته به يې د دې عصر تاريخ نيمگړی وي.

د ملا محمد عمر مجاهد په اړه له دې وړاندې هم ځينو کورنيو او بهرنيو ليکوالو کتابونه ليکلي دي. خو اکثر دغه کتابونو د تبليغاتي مقاصدو او دښمنانه سياسي اغراضو په اساس ليکل شوي دي. ځينو په لوی لاس د ملا صاحب د واقعي شخصيت د تشويه او ناسم معرفي کولو هڅه کړې او ځيني بيا د کره معلوماتو او مستندو منابعو د نه شتون له امله په غلطه تللي دي.

د دې کتاب د ليکلو مقصد دا دی تر څو د اسلامي امارت د زعيم ملا محمد عمر مجاهد ځانگړې ديني او سياسي کړنې د اوسني او راتلونکي مسلمان نسل لپاره يوه ښه بيلگه او د اقتداء نمونه وگرځي. دغه راز د مرحوم ملا صاحب په اړه لومړی لاس، واقعي او مؤثق معلومات تر لوستونکو ورسول شي. تر څو د تاريخي پيښو څيړونکي او عام لوستونکي په خپلو قضاوتونو کې له همدې مؤثوقو معلوماتو استفاده وکړي.

دلته به بې ځايه نه وي چې د کتاب لپاره د معلوماتو د راټولولو او کتاب ليکلو مختصر-جريان درسه شريک کړو.

د ۱۳۹۵ لمريز کال د قوس د مياشتې په شپږمه نيټه د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد د تاريخ ليکلو په مناسبت د ده مرحوم د کورنۍ په نوښت يو مجلس دائر

شو چې د مرحوم ملا صاحب مشر زوی او د اسلامي امارت مرستیال مولوي محمد یعقوب مجاهد، د مرحوم ملا صاحب ورور او د رهبري شوری غړی ملا عبدالمنان عمري، د ملا صاحب مرحوم زوم قاري صدیق الله صاحب، د ملا صاحب مرحوم اخښی مولوي عبدالرحمن صاحب، د اسلامي امارت د مشرتابه د دفتر رئیس مولوي احمد جان احمدي، د اسلامي امارت پخوانی ویاند مفتي لطف الله حکیمي، د فرهنګي کمیسیون مرستیال ملا احمد الله وثیق، د نظامي کمیسیون اداري مسؤل بخت الرحمن شرافت، د کتاب لیکوال قاري عبدالستار سعید او خو تنو نورو ملګرو لیکوالو په کې ګډون درلود.

دا مجلس چې دوه ورځې یې جریان درلود د مرحوم امیر المؤمنین د تاریخ لیکلو په اهمیت او ضرورت یې بحث وکړ او وروسته یې د دې کار لپاره یوه اجمالي لارنقشه وټاکله چې په لومړۍ مرحله کې باید معلومات راټول او وروسته یې د لیکلو او تدوین کار پیل شي. د معلوماتو د راټولولو لپاره د معلوماتي منابعو په حیث لسګونه کسان مشخص کړای شول چې باید مخامخ ورسره مرکې وشي او د مرحوم امیر المؤمنین د ژوند د بیلابیلو مراحلو په اړه موثق معلومات ترې راټول کړای شي. په مجلس کې د معلوماتو د راټولولو لپاره یوه کمیته هم وټاکل شوه چې مشري یې د ملا صاحب زوم قاري صدیق الله او مرستیال یې قاري عبدالستار سعید (د دې کرښو لیکوال) تعین شو.

په دې ډول د مرحوم امیر المؤمنین رحمه الله د ژوند او کارنامو په اړه د معلوماتو د راټولولو کار پیل شو. د معلوماتو د راټولولو په کار کې د کمیټې د مشر او مرستیال نه علاوه د کمیټې نورو غړو لکه مولوي احمد جان احمدي، مفتي لطف الله حکیمي، ملا احمد الله وثیق، ملا عبدالاحد جهانګیروال، ملا بخت الرحمن شرافت، ملا عتیق الله عزیزی او ډاکټر محمد طاهر صاحب هم مهم نقش درلود او له لسګونو کسانو سره مصاحبې وشوې.

خو مياشتې وروسته چې یوه اندازه مواد راټول شوي وو یو ځل بیا د کمیټې غونډه دائرې شوه. په غونډه کې فیصله وشوه چې د راټولو شویو موادو نه په استفاده دې د کتاب متن لیکل پیل شي. دا چې د کتاب متن باید څوک ولیکي په مجلس کې بحث وشو.

وروسته د متن لیکلو مسؤلیت د دې کرښو لیکونکي (قاري عبدالستار سعيد) ته راوسپارل شو او فیصله په دې وشوه چې زه به د اونی په جریان کې د کتاب متن لیکم او د اونی په پای کې به درې کسيزه کمیټه (چې اعضاء یې مولوي احمد جان احمدي، مفتي لطف الله حکیمي او قاري عبدالستار سعيد وو) دغه متن له نظره تېروي. کره کتنه به ورباندې کوي او لازم اصلاحات به په کې راولي.

په دې ډول د کتاب لیکنه پیل شوه او څو میاشتې یې دوام وکړ. د ښه تحقیق، توثیق او کله ناکله د اضافه معلوماتو د موندلو په تلوسه د کتاب نهایی کولو تر اټکل زیات وخت واخیست او بالاخره دغه متن تیار شو چې ستاسو په لاس کې دی.

تیار شوی متن لومړی څو اهل نظر کسانو ته د کتنې لپاره ورکړل شو او په وروستي ځل د مرحوم امیر المؤمنین د کورنۍ د غړو لکه د ملا صاحب مشر زوی او د اسلامي امارت مرستیال مولوي محمد یعقوب مجاهد، د ملا صاحب ورور او د رهبري شوری غړی ملا عبدالمنان عمري، د ملا صاحب زوم قاري صدیق الله او د ملا صاحب خاص کاتب ملا عبدالسلام لخوا له نظره تېر او اصلاحات په کې راوستل شول. تر دې چې کتاب یو مخ نهایی او چاپ ته آماده شو.

باید ووايو چې د دې کتاب حجم د هغو تحقیقي او توثیقي هڅو په نسبت کوچنی دی چې د خامو موادو د راټولولو او ترتیب په مرحله کې ترسره شوې دي. د ملا محمد عمر مجاهد او اسلامي امارت د قیام او واکمنۍ په اړه د واقعي معلوماتو د راټولولو لپاره په هره برخه کې هڅه شوې چې له لومړۍ لاس منابعو څخه استفاده وشي. د وقائعو او بیلابیلو جریانانو له عیني شاهدانو سره مخامخ مرکې شوي او له توثیق او بیا بیا ارزونې وروسته په کتاب کې ځای شوي دي.

ځینې شهرت نه رسیدلي وقائع که څه هم د ملا صاحب په حق کې به و، خو دا چې په مؤثق ډول نه دي ثابت شوي نو پرېښودل شول. د ملا صاحب په اړه د ده د ملگرو، د اسلامي امارت د منسوبینو او ځینو نورو شخصیتونو خاطرات، تاثرات او د سترگو لیدلي حالات د پېښو د روایت کوونکو په استناد کټ مټ را اخیستل شوي.

که څه هم د ملا محمد عمر مجاهد او اسلامي امارت په هکله به څه موافق يا مخالف کتابونه تر دې پخوا هم ليکل شوي وي خو د دې کتاب د ليکلو موخه دا ده چې هغه حقائق رابرسيره شي چې د دروغو تر غبار لاندې پټ ساتل شوي دي. نو بناء دا کتاب د پخوانيو کتابونو تکرار نه، بلکې د پټ پاته حقائقو د رابرسيره کولو هڅه ده.

په پای کې د الله تعالی شکر اداء کول پر ځان واجب گڼم چې د دې کتاب د ليکلو توفيق يې راکړ. الله الحمد والمنة

په تلو تلو کې د کتاب له هغو مينه والو بسنه غواړم چې د دې کتاب د چاپ او مطالعې لپاره يې اوږده موده انتظار وکړ. خو تقدير د کتاب نهايي کيدل او چاپ ته برابریدل تر دې وخته ځنډولي وو.

دا چې ملا محمد عمر مجاهد د الله تعالی د دين يو مخلص او فداکار ساتونکی و او د نوموړي د تاريخ له ليکلو مو غرض د مؤمنو رجالو د کارنامو خوندي کول او له ورکېدو ژغورل دي. الله تعالی ته سوال کوو چې دا هڅه د يو ديني خدمت په حيث په خپل عظيم دربار کې قبوله او زموږ لپاره د آخرت توبه وگرځوي.

په همدې ستره هيله

قاري عبدالستار سعيد

د ميزان ديارلسمه ۱۳۹۹ هجري شمسي

موضوع ته ورتگ

له عمره تر عمره لنډ تاريخي سرگذشت

د اسلام د مشهور خليفه عمر فاروق رضي الله عنه د خلافت وروستي کلونه وو چې د اسلامي لښکر دوه سپهسالاران د لويديځ لخوا د اوسني افغانستان خاورې ته را داخل شول. احنف بن قيس تميمي رضي الله عنه د فارس د تبتيدلي ساساني پاچا يزدگرد په لټون د ايران د ختيځې سيمې پيرجند او طبسين له لارې فراه ته ننوت او ورپسې يې هرات فتح کړ، څه موده وروسته عبدالله بن عامر رضي الله عنه د امير المؤمنين عمر فاروق رضي الله عنه په امر په سيستان بريد وکړ او د نيمروز او هلمند له نيولو وروسته تر کندهاره ورسيد.

له هماغه وخت (۲۳ هجري قمري) څخه د اسلام او افغانستان نوم سره پيوند شو، داسې پيوند چې بيا يې کله هم انفکاک قبول نکړ، له هماغه وخته دا هيواد او ولس د اسلام په نوم ساه اخلي، اسلام يې په رگونو کې د وينې په شان ځغلي او اسلام ورته د آب و هوا په شان د ژوند او پايښت سپک ورکوي.

د دې جغرافيه خلک لکه څنگه چې په پخوانيو باورونو ټينگ ولاړ وو او د مؤرخ استاد عبدالحی حبيبي په وينا په درست افغانستان کې د اسلام خپریدلو تر يوې پيرې زيات وخت ونيو، د اسلام له منلو وروسته يې د دغه دين رسي هم خورا محکمه ونيوله، داسې محکمه چې دا جغرافيه يې نړۍ ته د اسلام د نه ماتيدونکي سنگر او نه تسخيريدونکي کلا په حيث ور معرفي کړه.

په لومړيو دوو هجري پيړيو کې افغانستان لومړی د اموي او ورپسې د عباسي خلافتونو مربوط و. د دريمې هجري پيرې له پيل سره چې د عباسيانو افول پيل او ورسره د مستقلو سلطنتونو سلسله پراخه شوه، پر افغانستان د طاهري، صفاري او ساماني شاهانو د واکمنۍ دوره راغله. د څلورمې هجري پيرې له نيمايي په دې سيمه غزنوي دولت رامنځته شو چې حدود يې د ايران تر غرب، منځنۍ آسيا، هند او عربو بحيرې پورې

رسیدل. دا په لومړۍ هجري زریزه کې د افغانستان د تاریخ تر ټولو ویاړمن دور و. غزنوي شاهانو نه یوازې د سیمې په سطحه تر ټولو ځواکمن سلطنت را منځته کړ، بلکې د دوی په دور کې د افغانستان له لارې د هند نیمې وچې ته د اسلامي دعوت او فتوحاتو لړۍ وغځېده چې ورسره د شمال او لویدیځ هند پراخې پرگنې د اسلام په مبارک دین مشرفې شوې. سلطان شاه محمود غزنوي یوازې سیاسي واکمن نه و، بلکې لوی عالم، عابد او د اسلام د لارې سرسپارلی مجاهد و. د تاریخي روایاتو له مخې د نوموړي د ژوند ډیره برخه د فی سبیل الله جهاد په لار کې د آس پر شاتېره شوه. هغه لکه څنگه چې ځان د مسلمانانو سیاسي مشر باله همداسې د ولس دیني هویت ساتنې، د باطلو فرقو ټکولو او د ولس اصلاح او فکري رهنمائي ته هم متوجه و.

د همداسې صالحو حاکمانو تر سیوري لاندې که د دې هیواد غازیان او مجاهدین په فتوحاتو کې پیشقدم ول علماء او ادیبان یې د علم او فرهنگ د ډگر مخکښان ول. په لومړیو پېړیو کې د خراسان علماوو د احادیثو له جمع کولو علاوه د علم التفسیر، فقه، بلاغت، ادب، حکمت، طب او نورو مروجو علومو په برخه کې د پام وړ خدمتونه وکړل او د اسلامي تمدن او فرهنگ په وده او احیاء کې یې مرکزي نقش درلود.

د غزنویانو له سقوط وروسته د غوریانو، سلجوقيانو او خوارزمشاهانو دورې هم د افغانستان د تاریخ زرینې دورې وې، په خاص ډول غوریان چې د غزنویانو لار یې تعقیبوله، په هند کې یې د اسلام د وړانگو خپرولو او اسلامي علم او فرهنگ د ودې په برخه کې مهم خدمتونه ترسره کړل.

خو په اوومه هجري پېړۍ کې د چنگیز يرغل د اسلامي نړۍ د ځینو نورو برخو په شان زموږ هیواد ته هم درانه ټکانونه ورکړل. چې ورسره افغانستان پخوانی ځواکمن وجود بایلود. له دې وروسته د څو پېړیو په جریان کې به دا هیواد کله په کوچنیو واکمنیو تقسیم و او کله به په گاوند کې د لویو واکمنیو لکه (د هند گورگاني، د ایران صفوي او د منځنۍ اسیا شیانې) سلطتونو تر اغیز لاندې و.

دا چې د اسلام غوندې د خپلواکۍ غوښتنې احساس هم د دې جغرافیې د اوسیدونکو په وینه کې ګډ و، نو ځکه د تاریخ له توپاني حالانو سره سره د دې هیواد خلکو

همیشه د ځان راټولولو او خپلواکۍ لپاره لاس او پښې وهل. د چنگیز، تیمور، بابري شاهي او صفویانو په وړاندې د افغانستان د ولس مقاومت او پاڅونونه د دې مدعا نقد شواهد دي.

په دوولسمه هجري پېړۍ کې په افغانستان کې دوه مهمې سیاسي پېښې وشوې. د میرویس خان نیکه په مشرۍ پاڅیدلو افغانانو په ۱۱۲۰ هـ ق کال د صفویانو اشغال ختم کړ چې په پایله کې نه یوازې د افغانستان جنوبي او لويديځې سیمې له دې اشغاله خلاصې شوې، بلکې صفوي واکمني چې څه باندې دوه پېړۍ یې په ټوله سیمه سیوری پروت و، ونړېده او پر مرکز اصفهان یې د افغانانو بیرغ وریږد.

خو د افغان ولس دغه خپلواکه واکمني درې لسیزې وروسته د داخلي نزاع او نادر افشار د یرغل په پایله کې ونړېده. د نادر افشار له مرګ وروسته په ۱۱۶۰ هـ ق کال کې دوهمه ستره پېښه رامنځته شوه او هغه دا چې د اوسني افغانستان مؤسس احمد شاه ابدالي په کندهار کې د یوې نوې خپلواکې واکمنۍ بنسټ کېښود، چې ډېر ژر یې په سیمه کې د یو ځواکمن اسلامي سلطنت په حیث بروز وکړ او پولې یې د ایران له مشهد ونیسه بیا په ختیځ کې تر سرهند په جنوب کې تر عرب سمندرګي او په شمال کې تر منځنۍ آسیا ورسیدې. احمد شاه بابا هم د سلطان محمود غزنوي په شان یو عالم او فاضل پاچا و. د سلطنت یوه لویه ځانګړنه یې د الله په لار کې جهاد، د مسلمانانو مدد او د اسلام لوړتیا وه. نوموړي د هند وروستی اسلامي حکومت (مغلي دولت) د مرهټه هندوانو په لاس له سقوط څخه وژغوره او د هند د لوی عالم شاه ولي الله دهلوي په بلنه یې د هند د مسلمانانو مرستې ته ودانګل.

د افغانستان یاد شوي سلطنتونه د نورې اسلامي نړۍ د مستقلو پاچاهيو په شان له ځینو نیمګړتیاوو سره سره اسلامي واکمنۍ وې. ډیرو څو یې د اسلامي وحدت د ساتلو په مقصد عباسي او عثماني خلفاوو ته هم ارادت درلود او د اسلامي نړۍ د سیاسي مرکز په حیث یې ورته کتل. مؤمنو شاهانو ځانونه د امامت کبری په مقام کې لیدل چې د سیاسي واکمنۍ ترڅنګ یې د ولس مذهبي رهبري هم کوله. هر سلطان به لویې پریکړې د دیني عالمانو د فتوی او مشورې په اساس کولې، په لښکرو کې به یې دیني

عالمانو، صوفيانو او مصلحينو ته ځانگړی رول او مسؤليت ورکاوه. په مجموع کې اسلامي عقيدې ته تعهد، د ديني علم، ادب او فرهنگ خپرول، ديني علماوو، صوفيانو او مدرسینو ته د ټولنې د مهم قشر په نظر کتل، د کفارو په مقابل کې جهاد، د خپل ولس له ديني هويت څخه دفاع، د ټولنې اصلاح ته توجه، د کمزورو مسلمانانو لاسنيوی او اسلام ته فکري او عملي ژمنتيا د افغانستان د پخوانيو واکمنو هغه مشترکات دي چې د يوه متدين ولس په حيث يې د افغان ملت په ټولنيز تشکل او رشد کې مهم رول لوبولی دی. خو د وروستيو پېړيو نړيوال تحول د نورې اسلامي نړۍ په شان د افغانستان واکمن هم متاثر کړل چې ورسره نوي بحرانونه او ټکرونه راپورته شول.

د احمد شاه بابا د عصر له مهمو نړيوالو جريانانو يو يې هم د اروپايي استعمار پراختيا او ورپسې د تيمورشاه په عصر کې د فرانسې انقلاب و. د اروپايانو استعماري هڅو که د مسلمانانو ځمکې، سمندرونه او مادي منابع تهديدول، بل اړخ ته په اروپا کې د رنسانس تر نوم لاندې نوي تحول مسلمانانو ته په فکري، اجتماعي او سياسي برخو کې لوی گواښ رامنځته کړی و. ډېر وخت ونه ووت چې د دې زلزلې ټکانونه تر افغانستان را ورسېدل. انگریزانو چې د ختيځ هند کمپنۍ په توسط يې په هند کې مداخله پيل کړې وه، د احمد شاه بابا د لمسيانو په دور کې يې افغانستان ته هم د توطئو لاسونه را اوږده کړل، چې د سدوزو او ورپسې محمدزو شاهانو خپلمنځي اختلافاتو يې د دسيسو کاميابۍ ته زمینه برابروله.

د ۱۹ مې ميلادي پېړۍ په لومړۍ نيمايي کې انگریزانو افغانستان ته د داسې سيمې په نظر کتل چې په يوه يرغل سره نيول کيدای او د انگریزي مستعمراتو په لست کې اضافه کيدای شي. نو ځکه يې د شاشجاع په ملتيا په افغانستان لوی يرغل وکړ. د افغانستان ولس چې هميشه يې له خپل هيواد څخه په مېړانه دفاع کړې وه، يو ځل بيا يې د جهاد بيرغ پورته کړ او انگریزي پوځيانو ته يې عبرتناک شکست ورکړ.

د ۱۹ ميلادي پېړۍ په وروستۍ نيمايي کې د افغانستان په تاريخ کې په لومړي ځل د سياسي واکمنو او ديني قشر لار سره بيله شوه. د هيواد سياسي واکمن چې پخوا به هميشه د ولس د ديني تشخص د دفاع متصديان ول او د خپل تخت و تاج په شان به

يې د ديني تشخص، استقلال، خپلواک حاکميت او معنوي ارزښتونو ساتل هم خپل فرض گانه، دامهال يوازي د خپل موروثي اقتدار د ساتنې په فکر کې شول او د ځاني سياسي گټو لپاره يې له انگریزانو سره د دوستۍ لاره ونيوله. په دې ډول د ولس د ديني هويت ساتنې او استقلال داعيه يې څښتنه پاته شوه، چې بالاخره ديني علماوو او د ولس مذهبي قشر همدې مسؤليت ته اوږه ورکړه.

په ۱۸۷۹ ميلادي کال له انگریزانو سره د گندمک د شرمناک تړون له امضاء وروسته بيا تر اوسه پورې د افغانستان اکثره واکمن د دې پر ځای چې په خپل ديني او تاريخي تشخص قانع واوسي د پرديو افکارو او اقدارو د راوړلو او ترويج په تلاش کې دي چې په وړاندې يې د افغانستان مذهبي قشر د خپلو ديني او معنوي ارزښتونو د دفاع توغ رپاند ساتلی دی. حقيقتاً په افغانستان کې د وروستۍ يوې نيمې پېړۍ د بحرانونو يو له سترو عواملو همدا دی چې وروستيو واکمنو د خپلو وياړمنو اسلافو غزنوي، ابدالي او نورو لاره پرېښوده، خپلو ديني ارزښتونو ته يې شا کړه او د تجدد تر عنوان لاندې يې د پرديو نظرياتو ترويج پيل کړ. بالمقابل د افغانستان مذهبي قشر چې د خپل ولس د ديني هويت دفاع او له فسق او گمراهيو څخه ساتل يې ديني او وجداني دنده ده پرلپسې يې د واکمنو د انحرافاتو په وړاندې مقاومت جاري ساتلی.

د امير عبدالرحمن خان سره د ملا مشک عالم، غازي محمد جانخان، ملا عبدالکريم اندر، د کندهار مولوي عبدالرحمن او نورو مجاهدينو مخالفت په دې سبب و چې امير عبدالرحمن د گندمک تړون تائيد کړی او افغانستان يې د انگریز نامرئي اشغال ته پرې ايښی و. ورپسې د امير حبيب الله خان د استبداد په وخت کې ديني مصلحتينو او منورينو لکه مولانا محمد سرور واصف کندهاري، مولانا محي الدين افغان، مولوي عبدالرؤف خاكي دغه راز نورو دردمنو علماوو او مبارزينو د انگریز د نامرئي اشغال، درباري فساد او ټولنيز رکود په وړاندې د لومړني مشروطيت تر عنوان لاندې اصلاحي غورځنگ پيل کړ چې بالاخره د انگریز په مستقيمه قومنده د وخت حاکمانو په بې رحمۍ سرکوب کړ.

امير امان الله خان چې له انگریز څخه د استقلال او د اسلامي اخوت او عدالت پر اساس د واکمنۍ جوړولو داعیه یې راپورته کړه، د افغانستان ټولو مبارزو علماء کرامو او مجاهدینو یې کلک ملاتړ وکړ. د هغه تر مشرۍ لاندې په درې جبهاتو کې له انگریز سره وجنگېدل او استقلال یې واخیست، خو وروسته چې امان الله خان بیرته له غربي افکارو متأثر شو او د ریفورم تر عنوان لاندې یې د غربي فرهنگ ترویج پیل کړ، نو ځکه یې علماء او روحانیون هم مخالف شول. د امان الله خان په وړاندې د پکتیا د شهید ملا عبدالله پاڅون، دغه راز په کابل کې د شهید قاضي عبدالرحمن او نور المشائخ فضل عمر مجددي مخالفت او په پای کې د حبیب الله کلکاني په مشرۍ د لوی قیام پیل د امان الله خان د همدې انحراف پایله وه چې د نوموړي پروني ملاتړي یې ورته په مخالفینو واړول.

د نادر خان له ځینو سیاسي نیمګړتیاوو سره سره لویه هوښیاري دا وه چې د افغان ولس د دیني تشخص رعایت او تحفظ ته یې توجه درلوده. نوموړی د افغانستان په متأخرو پاچاهانو کې له متدینو اشخاصو ګڼل کېږي. همدا لامل و چې د نوموړي او د هغه د وروڼو د واک په مرحله کې افغانستان د مسجد او تخت د ټکر بیلګه نه لري. اما کله چې یې زوی محمد ظاهر شاه او وراره محمد داود خان ته واک په لاس ورغی، هغوی یو ځل بیا زړې تجربې تکرار کړې. په هیواد کې یې د اروپایي لیبرالیزم د ترویج هڅه پیل کړه، کمونستي افکارو ته یې د خپریدلو مخه ورکړه چې ورسره د هیواد د مؤمنو پر ګڼو او په خاص ډول مذهبي قشر د دیني غیرت احساس یو ځل بیا راوپارېد او د شاهي تخت په مقابل کې له مساجدو او منبرونو د اعتراض غبرونه راپورته شول.

د ظاهر شاه د حکومت په منځنیو کلونو کې په کندهار ښار کې د سینما د جوړیدو په وړاندې د دیني عالمانو په مشرۍ ولسي-احتجاج چې په زبردستی وټکول شو، د همدې ټکر یوه بیلګه وه. د دموکراسۍ په لسیزه کې چې ګوندونو ته آزادي ورکړل شوه. د افغانستان علماوو د خدام الفرقان تنظیم، ګډېڅ او ندای حق جريدو له لارې د کمونیزم او بې دینۍ پر خلاف مبارزه کوله، دغه وخت که څه هم چارواکو د بیان د ازادۍ خبره کوله، خو په واقعیت کې ظاهر شاهي سلطنت د اسلامپالو په نسبت

کمونیستانو ته میلان درلود، د کابل په پل خشتي مسجد کې د زرگونو علماء کرامو د سوله ییز احتجاج په وړاندې د چارواکو توهین آمیز چلند د دې مدعا ثبوت دی.

د داود خان د واکمنۍ په مهال کمونیستان تر هر وخت ډیر د اقتدار منصب ته وړاندې شول. سردار داود خان که څه هم په وروستیو کې د کمونیستانو پر ضد عاجل اقدامات وکړل خو دغه وخت اوبه تر ورځ تېرې وې نو ځکه ورباندې کمونیستانو د یوې خونړۍ کودتا په ترڅ کې غلبه وکړه.

د کمونیستي انقلاب او شورویانو له یرغل سره د حق او باطل فکري ټکر په مخامخ مسلحانه برخورد واوښت او د کمونیزم پر ضد جهاد پیل شو چې دیني عالمانو په کې مهم او کلیدي نقش درلود.

د کمونیزم پر ضد د افغان ولس جهاد دوه هدفه درلودل، له هیواد څخه د شوروي یرغلګرو او کمونیستي مفکورې محو کول او په افغانستان کې د یو داسې واقعي اسلامي نظام جوړول چې د دې مؤمن او مجاهد ولس د تاریخي دیني هویت او تشخص نمایندګي وکړای شي.

د کمونیست رژیم له سقوط او د جهاد له بریا وروسته په جهاد بوخت دیني علماء یو ځل بیا خپل مسجد او مدرسې ته ستانه شول او د نظام جوړولو کاري یې هغو مبارزینو ته پرېښود چې ځانونه یې د عصر له غوښتنو آگاه او د نظام سازۍ په چارو پوه ګڼل. خو فاجعه دا پیښه شوه چې دغو د اقتدار شوقیانو د واک او تخت په هوس کې د جهاد ارمانونو ته شا کړه، حتی ډیرو خپل اسلامي او جهادي تشخص هم هیر کړ. دوی چې پخوا د اسلامي اخوت شعار بدرګه کاوه دغه وخت د نشنلستانو په شان قومي، ژبني او سمي تعصباتو په مخه کړل. د مقدس جهاد ارمانونه، د یو نیم میلیون شهیدانو د وینو نتیجه او د مجاهد او مهاجر ولس هیلې یې ټولې هیرې کړې او یوازې د اقتدار لاسته راوړل یې مهم هدف وټاکه.

دا چې د افغانستان د اقتدار تخت یو او مدعیان یې ډېر وو نو ځکه خبره جګړې ته ورسیده، هغه د اسلامپالنې دعوه داران چې تر پرونه د کمونیزم پر ضد د یوه سنگر

ملگري ول اوس يې د خپل مؤمن او مجاهد ورور د وژلو لپاره له کمونيستانو سره ائتلافونه وکړل او د تنظيمي جگړو خونړی اور يې بل کړ.

د افغانستان ديني عالمانو په تنظيمي جگړو کې برخه نه درلوده، بلکې ځينو يې مسلسل هڅه کوله چې د جگړه مارانو تر منځه روغه جوړه وکړي. خو د قدرت پر سر جگړه کوونکو د هيچا خبر نه اوریده، تر دې چې نه يوازې د جهاد ثمره له خطر سره مخامخ شوه، بلکې ټول هيواد او د ملت راتلونکي له گواښ سره مخامخ و. ښارونه لوټ او ملي شتمني تالا ترغه شوې، ظلم، قتل و قتال او فساد اوج ته ورسيد، د هيواد د تجزيې نقشي تيارې شوې او هره ورځ د بلې په نسبت ولس د تباهي پر لور روان و.

که پخوا به د افغانستان مذهبي قشر يوازې د معنوي ارزښتونو د دفاع لپاره پاڅون کاوه دا ځل د ولس معنوي او مادي شتمني دواړه له خطر سره مخامخ وې، نو ښاء دا پر ديني، عقلي، تاريخي او هر لحاظ منطقي خبره وه چې د ولس د ديني تشخص ساتونکي (عالمان، مجاهدين، طالبان، نورين او نور مصلحين) يو ځل بيا د هيواد او خلکو د نجات لپاره صحنې ته راووځي. د گړنگ پر ژي ولاړ افغانستان د سقوط له خطر څخه وژغوري او د مطلقې گمراهۍ او زوال پر لار روان ولس د نيکمرغۍ، اتحاد او اسلامي واکمنۍ پر لور رهبري کړي.

د داسې يو نوراني پاڅون او ولسي غبرگون لپاره ټول تاريخي مقدمات بشپړ شوي وو. خو تقدير دغه کارنامه د ملا محمد عمر مجاهد په نوم ليکلې وه. د فساد، گډوډۍ او هرج و مرج په اوج کې ملا محمد عمر مجاهد د الله تعالی د لارې د بلونکي او مجاهد په حيث د فساد د محور کولو غږ پورته کړ. د افغانستان تقريباً ټول علماء، طالبان او واقعي مجاهدين د نوموړي ملگري شول او د جهادي ارمانونو د خونديتوب، اسلامي حاکميت د احياء او د ولس د ديني تشخص د ساتنې مبارزه يې پيل کړه.

د لوړو مقدماتو په اساس د ملا محمد عمر مجاهد د قيام او اسلامي امارت په اړه هغه اساسي پوښتنه په ډېر واضح ډول خواږي چې د ملا محمد عمر مجاهد د پاڅون وجودي فلسفه څه وه؟ نوموړی له کومې خوا د افغانستان سياسي صحنې ته راغی؟ او ولې راغی؟

دا چې د افغان مؤمن ولس د ايمان او وجدان له ژورو د را پاڅيدلي دغه نوراني پاڅون
سرلاری څوک و؟ څرنگه يې دغه پاڅون رهبري کړ؟ د اسلام او مسلمانانو لپاره يې څه
وکړل او په وړاندې يې نړيوالو څه غبرگون وښود؟ راتلونکی متن د همدې او ډيرو
نورو اړوندو پوښتنو په ځواب کې درسره مرسته کوي.

لومړی فصل

له زیږېدو تر ځوانۍ

زیږېدنه

ملا محمد عمر مجاهد په ۱۳۷۹ هجري قمري کال چې له ۱۹۶۰ میلادي کال سره سمون خوري د افغانستان په جنوب کې د کندهار ولایت د خاکریز په ولسوالۍ کې دنیا ته راغی.

د زیږېدو سیمه

کندهار ولایت د افغانستان په جنوب کې واقع دی چې مرکز یې (کندهار ښار) دی او د افغانستان دوهم تر ټولو ستر ښار بلل کیږي. کندهار په سیاسي لحاظ د افغانستان یوه مهمه او مردخیزه سیمه گڼل کیږي. د معاصر افغانستان مؤسس احمدشاه بابا د خپلې واکمنۍ اساس په همدې ولایت کې ایښی و او له همدې ځایه یې د هند، ماوراءالنهر او فارس پرخوا لښکرکښۍ کولې. تر هغه وړاندې د میرویس نیکه په مشري د پاڅون مرکز هم کندهار و چې په پایله کې یې له افغانستانه د صفوي یرغل تفر ټول او د افغانانو مستقل دولت رامنځته شو. د صفوي اشغال د محو کولو او خپلواکۍ د اخیستلو له امله افغانان میرویس خان هوتک خپل ویاړمن ملي مشر بولي او د (میرویس نیکه) په احترامانه نوم یې یادوي. دغه راز هوتکي دولت چې د صفویانو له زوال وروسته یې څو کاله په افغانستان او ایران سلطه درلوده د اسلامي تاریخ یو ویاړمن باب گڼل کیږي. کندهار د معاصر افغانستان لومړنی پلازمینه وه چې وروسته د تیمورشاه په دوره کې پایتخت کابل ته انتقال شو.

د کندهار ښار شمال ته په پنځوس کیلومتري کې د خاکریز ولسوالي پرته ده. ملا محمد عمر مجاهد د همدې ولسوالۍ په (چاه همت) قریه کې دنیا ته سترگې وغړولې.

نوموړی د خپل پلار او مور دریم اولاد و، تر ده دوې مشرانې خویندې او یو کشر ورور یې په ماشوموالي وفات شوي دي.

تبر او کورنۍ

ملا محمد عمر مجاهد د پښتنو د هوتکو د قوم له تومزی ښاخ څخه دی. هوتک د پښتنو له مشهورو قبیلو څخه دي چې د میشت اصلي سیمه یې د افغانستان په جنوب کې د زابل ولایت دی.

څرنګه چې پښتانه بعضی وختونه د بیلابیلو اقتصادي او اجتماعي دلائلو له امله له خپلو اصلي مېنو نورو ځایونو ته انتقال شوي دي، د ملا محمد عمر کورنۍ هم ډېر کلونه وړاندې د زابل ولایت څخه د کندهار ځاکریز ولسوالۍ ته انتقال شوې. د ملا محمد عمر مجاهد پلار مولوي غلام نبي صاحب د ځاکریز ولسوالۍ د ناصرو په کلي کې دنیا ته راغلی. د ملا محمد عمر مجاهد نیکه مولوي محمد رسول صاحب، غور نیکه یې مولوي محمد ایاز صاحب او له هغه پورته آباء او اجداد یې ټول د دیني علومو پوهان، ملا امامان او مدرسین وو، چې د دیني علومو زده کړه، تعلیم، تدریس او امامت یې د ژوند اساسي مشغله وه. د ملا محمد عمر مجاهد پلار مولوي غلام نبي صاحب د خپل پلار مشر زوی و چې د مولوي محمد انور صاحب، ملا عبد الولي صاحب، ملا محمد حنفیا صاحب او مولوي محمد جمعه صاحب په نومونو یې څلور نور کشران وروڼه درلودل. د دوی کورنۍ د افغانستان د اکثریت عامو اوسیدونکو په څیر غریبانه ژوند درلود. په کندهار کې یې کوم معلوم جایداد، ځمکه او مالداري نه درلوده، د نورو علماء کرامو او طالبانو په شان په خپل غریبانه ژوند قانع وو او د دنیا او مال د جمع کولو په ځای یې ډیره توجه د علم او دیني خدمت خواته وه.

ملا محمد عمر مجاهد په همدې علمي او متدین خاندان کې په ۱۳۷۹ هجري قمري کال کې (چې له ۱۳۳۸ هجري شمسي او ۱۹۶۰ میلادي کال سره برابر دی) وزیږېد، مور یې په قوم ناصره او د ځاکریز ولسوالۍ د ناصرو د کلي یوه متدینه او عبادت گذاره میړمن وه. ملا محمد عمر مجاهد ایله د دوو کلونو و چې پلار یې د کندهار ښار ته نږدې د ډنډ ولسوالۍ په نوده کلي کې د یوه مسجد امام شو او خپل کور یې له ځاکریز

څخه نودې کلي ته را انتقال کړ. ملا محمد عمر مجاهد د ماشومتوب د عمر درې کلونه همدلته د پلار تر سيوري لاندې تير کړل خو لا ماشوم و چې ژوند يې له ستونزو او درنو مصائبو سره مخامخ شو.

د خويندو، کشري ورور او پلار وفات

د ملا محمد عمر مجاهد والده شريفه (چې اوس هم ژوندۍ ده) حکايت کوي، چې له خاکريز نه کله د کندهار د ډنډ ولسوالۍ (نوده) کلي ته لاړو، نو دلته د ملا صاحب پلار امامت کاوه او له خپلو اولادونو سره يې غريبانه ژوند درلود. د دوی کورنۍ له پلار او مور، دوو لوڼو او دوو زامنو څخه عبارت وه. د ملا محمد عمر دوه خويندې تر ده مشرانې وې او ورور يې چې شيرعلي نومیده تر ده کشر و.

ملا محمد عمر په خپلو ماشومو خويندو ډېر گران و او دده پالنه به يې کوله، خو يو وخت په سيمه کې د خپرو شويو مرضونو له وجې يې خويندې يو په بل پسې وفات شوې. چې دا د څلور کلن محمد عمر په ژوند کې لومړنۍ او خورا درنه ابتلاء وه. مور يې حکايت کوي چې ملا محمد عمر د خپلو خويندو په فراق ډېر ځوريدنه ځکه چې د ماشومتوب په دنيا کې تنها شوی و.

خو تر دې پېښې يو کال وروسته چې په ده کومه ابتلاء راغله هغه خورا درنه او سخته وه، د ملا صاحب مور د دې واقعي حکايت داسې کوي.

ملا محمد عمر د پنځو کلونو په عمر و چې پلار يې سخت مريض شو. د ملا صاحب^(۱) تره مولوي محمد انور صاحب دغه وخت طالب و او په کندهار ښار کې يې درسونه ويل، په دې ورځو کې د ملا صاحب کشر ورور چې د غيږې ماشوم و هم

(۱) په کتاب کې ډېر ځله له ملا محمد عمر مجاهد څخه يوازې په (ملا صاحب) تعبير شوی دی. ملا صاحب په افغاني ټولنه کې يو احترامانه نوم دی. چې هغه ديني عالم ته ويل کېږي چې تعليمي سلسله يې تکميل کړې نه وي. امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد هم د خپلو ملگرو تر منځ په همدې لقب شهرت درلود.

مريض و. د ملاصاحب تره مولوي محمد انور راغي، د ملاصاحب پلار يې د علاج لپاره کندهار ښار ته بوت او د کور سرپرستي يې د ملاصاحب بل تره ملا محمد حنفيآ ته چې د ملا محمد عمر د مور رضاعي ورور هم کيده، پريښوده.

خو ورځې بعد د ملا صاحب د کشر ورور شيرعلي مرض زيات شو، مور او تره يې د علاج لپاره د کندهار ښار خواته روان کړ، دوی پياده روان وو خو چې د ميربازار سيمې ته ورسيدل، د ماشوم بدن يې حسه شو او سر يې د مور په اوږه ولگاوه، دوی چې د ماشوم دا حالت وليد بيرته کور ته راوگرځيدل، کور ته په رسيدو يې ليدل چې ماشوم وفات شوی دی. په دې ډول پنځه کلن محمد عمر يو مخ تنها شو.

د ملا صاحب تره د ماشوم له تدفين وروسته کندهار ښار ته لاړ ترڅو د ملاصاحب د پلار پوښتنه وکړي. هلته چې ورځی هغه لا هم مريض و خو له ده څخه يې د کوچني ماشوم پوښتنه کوله، ده يې له وفاته خبر نکړ بلکې د روغتيا ډاډ يې ورکړ، د ملاصاحب پلار چې په ښار کې دخپل طالب ورور سره په حجره کې اوسيده خو ورځې بعد يې مرض سخت او ورپسې وفات شو. وروڼو او نورو طالبانو يې تکفين او جنازه وکړه او د کندهار ښار د طالبانو په نامه مشهوره هديره کې يې خاورو ته وسپاره.

د ملاصاحب تره ملا محمد حنفيآ د خپل وفات شوي ورور کالي او پاتې شيان په څادره کې غوټه کړل، کور ته په رسيدو يې دا زړه ونکړای شو چې د دې درانه مصيبت خبر د ملا محمد عمر مور ته واوروي نو ځکه يې يوازې دغه غوټه د کور په دروازه کې کيښوده او لاړ. د ملاصاحب مور فکر کاوه چې شايد خاوند به يې روغ شوی وي او لږ وروسته به راځي خو وروسته يې چې غوټه خلاصه کړه ور معلومه شوه چې د ملاصاحب د پلار وروستي اغوستي کالي، لنگوټه او صدری په کې تړلي دي نو په دې پوه شوه چې خاوند يې له دنيا رحلت کړی دی.

په دې ډول له ټولې کورنۍ څخه يوازې مور او يو زوی يې ملا محمد عمر د يتيمتوب او بې سرپرستۍ له درنو غمونو او مصائبو سره پاته شول. وروسته د مصلحت په اساس د ملا محمد عمر مجاهد د والدي شريفې نکاح د ده له تره او پالونکي مولوي محمد انور صاحب سره وشوه.

د تره لخوا تربیت

وړاندې وویل شول چې د ملامحمد عمر مجاهد کورنی له پخوا څخه د علم او دیندارۍ خاندان وو. د نوموړي تروڼه او نور نږدې خپلوان زیاتره د دیني علومو عالمان وو چې د امامت او تدریس په چارو بوخت وو. دوی نه یوازې په خپل اصلي میشت ځای (خاکریز ولسوالۍ) کې د امامت او تدریس وظیفه ترسره کوله بلکې د کندهار په نورو شاوخوا سیمو کې یې هم وخت په وخت دغه سپیڅلې وظیفه سرته رسوله.

لکه څنګه چې د ملا محمد عمر پلار د امامت او تدریس د وظیفې د پاللو لپاره له خاکریز څخه دندې ولسوالۍ ته تللی و، تروڼه یې مولوي محمد انور او مولوي محمد جمعه د کندهار په شمال کې د روزګان ولایت د هراود ولسوالۍ ته د امامت او تدریس لپاره لاړل او خپل یتیم وراره یې له خپلې مورسره یوځای له ځان سره د هراود ولسوالۍ ته بوتلل. کوچني محمد عمر له همدې ځایه د خپل تره تر سیوري لاندې ژوند پیل کړ او د کفالت او روزنې چارې یې د عالم تره مولوي محمد انور صاحب په غاړه وې، ملا محمد عمر مجاهد د ځوانۍ تر وخته د روزګان په دهر او د کې واوسېد.

د ماشومتوب د ژوند چاپیریال

ملا محمد عمر مجاهد په پنځه کلنۍ د روزګان دهر او د خپلو تروڼو مولوي محمد انور او مولوي محمد جمعه تر سیوري لاندې یې ژوند پیل کړ. د نوموړي تروڼه دواړه د دیني علومو پوهان یا په دودیزه اصطلاح ملایان وو. ملا یا مولوي د دیني عالم مرادفه اصطلاح ده خو په افغانستان کې ټولنیز نقش او اغیز ته په پام سره د دیني عالمانو یا ملایانو نفوذ د نورې نړۍ په نسبت په مراتبو زیات دی.

په افغاني ټولنه کې ملا یا عالم یوازې د امامت او تدریس دنده نه ترسره کوي، بلکې په دیني او ډیری اجتماعي امورو کې د یوه معتبر مرجع حیثیت لري چې د ټولنې د رهبرۍ، اصلاح، د منازعو د حل و فصل، له بې لاریو او گمراهیو څخه د خلکو د ساتنې، د دیني شعائرو د ژوندۍ ساتلو او حتی د حکومت او سیاسي مرجعیت د تنبیه او اصلاح دنده هم د دیني عالمانو له مسؤلیتونو ګڼل کیږي.

په افغاني ټولنه کې د ديني عالم يا ملا اساسي دنده د مسجد امامت دی. ډيری مساجد په خپله احاطه کې يو يا تر يوه زيات اطاقونه هم لري چې درس يا دائره ورته وايي او د ديني علومو طالبان په کې اوسي. شايد له مسجد سره يو ځای د درسگاه دغه دود د صدر اسلام له نبوي مسجد څخه اخيستل شوی وي چې په څنگ کې يې د صفې په نوم د اوسيدو ځانگړی ځای درلود او هغه صحابه کرام (رضی الله عنهم) به په کې اوسيدل چې له لرې سيمو به د ديني علم او شرعي احکامو د زده کړې لپاره مديني منورې ته راغلي وو.

څو لسيزې وړاندې چې په افغانستان کې منظم ديني مدارس لږ وو او د حکومتونو لخوا هم ديني زده کړو ته کومه توجه نه کيدله، د هيواد په لراوړ کې د ديني علومو نړېدې ټولو طالبانو په همدې کليوالي مدرسو (حجرو) کې زده کړې کولې. ملا او طالب يا استاد او شاگرد چې د ټولنې په زړه کې اوسيدل، پنځه وخته له عامو خلکو سره په يوه صف کې دريدل او د عام ولس په هر غم او بنيادي کې يې ځان شريک باله د وخت په تيريدو يې له ټولنې سره ځانگړی نه شلیدونکی پيوند جوړ شوی و چې دغه تړون تراوسه پاتې دی.

ملا محمد عمر مجاهد د ولس او علماوو د همدې صميمانه تړون په کليوالي چاپيريال کې را ستر شو، د لارښودو استادانو او طالبانو څخه يې د ژوند لومړني اداب زده کړل. راسخ ايمان، پاکې عقيدې، ديانت او سوچه مسلماني يې په زړه کې ريښې وکړې. د ولس په منځ کې اوسيدو ورته سوچه عادات، ژبه، غيرت، ميله پالنه، خواخوږي، شرافت او د افغانولي نور مشخصات تلقين کړل. د يتيمتوب او غريبانه ژوند سختيو يې روح او بدن صيقل او محکم کړل او د ژوند په اوږدو کې د سختو آزمونونو زغملو ته يې آماده کړ.

د دهرآود هغه سيمه چې ملا محمد عمر مجاهد په کې له ۵ کلنۍ بيا تر يوويشت کلنۍ پورې د خپل عمر مهم او شخصيت ساز کلونه تير کړي يوه کليواله سيمه ده. همدا لامل و چې نوموړی د يوه سوچه مؤمن افغان په حيث را ستر شو او نه ماتيدونکی ديني

صلابت يې د فطرت برخه وگرځيد چې بيا د ژوند تر پايه له هماغه راسخي عقيدې، ساده ژوند، صميمانه چلند، ساده لباس او سوچه عاداتو سره پاته شو.

نوموړي د قريانو په قول ملا محمد عمر په کوچنيوالي خاموش مزاج درلود خو په عين حال کې متحرک و او خپل کارونه يې په جدیت ترسره کول. له ماشومتوبه يې دا ځانگړنه درلوده چې کار او فعاليت يې د خبرو په نسبت ډير و. صداقت او اخلاص چې د نوموړي مثالي صفتونه ياديري له ماشومتوبه يې درلود. ديني چارو په خاص ډول لمانځه ته يې له ډير ماشومتوبه بشپړه توجه درلوده او حتی په لمانځه کې خوله هماغه پيله دومره جدي و چې که به په هرکار مصروف و خو چې د لمانځه او جماعت وخت به شو کار يې په ځای پرېښود او مسجد ته يې ځان رساوه. نوموړي په ډېر کم عمر د خپل مسجد په دائره کې ژوند پيل کړ او د ديني علومو زده کړو ته يې ملا وتړله، دا چې د خپل کور مشر ماشوم و نو د کور په کارونو کې يې هم برخه اخيسته خو ډيره مشغولا يې په درس او سبقونو وه.

هغه محيطي عوامل چې د ماشومتوب او ځوانۍ په وخت کې يې د ملا محمد عمر مجاهد په ژوند اغيز درلود ټول داسې څه وو چې په ده کې يې مثبت او نېک خصلتونه را ژوندي کول او روزل. نوموړی د يوه صالح پلار او ديندارې مور زوی و چې له ښه نسب سره يې تعلق درلود. د کور چاپيريال يې د علم، ديندارۍ او عبادت چاپيريال و. ژوند يې غريانه و او هميشه يې له داسې روزي تغذيه کوله چې حلاله او له شبهاتو څخه پاکه وه. له کور بهر يې د ماشومتوب او ځوانۍ د وخت چاپيريال د مدرسې او مسجد ماحول و. چې د ټولنې تر ټولو متدين قشر طالب العلمان او لمونځ گذاره کليوال په کې اوسيدل. ملا محمد عمر مجاهد د علم، ذکر، عبادت، کتاب او تدريس په چاپيريال کې وزيرېد، په همدې چاپيريال کې يې خاپوړې وکړې، د ژوند لومړنی الفبا يې زده کړه او په همدې ماحول کې د ځوانۍ تر عمره ورسېد.

ديني زده کړې

په افغانستان کې مروج د ديني زده کړو نصاب د هغه تعليمي نظم يو ډول دی چې له دوهمې هجري پېړۍ را هيسې د پخواني خراسان (اوسني افغانستان) په تعليمي مراکزو

کې دود شوی. دغه تعلیمي نظام چې وخت په وخت په کې لازم تغیرات راوستل شوي د هند، پاکستان او افغانستان په مدارسو کې اوس هم تدریسېږي چې د اسلامي نړۍ په سطحه د دیني تعلیماتو یو مهم او تاثیرگذاره تدریسي سیستم بلل کېږي.

په دې تعلیمي نظام کې د دیني زده کړو طالب له ماشومتوبه عربي الفبا او د مفرداتو زده کړه پیلوي، ورپسې د قرانکریم لوست زده کوي او بیا د لمانځه او نورو ضروري عباداتو اړوند فقهي احکام او لومړني عقائد زده کوي. له هغه وروسته حنفي فقه، عقائد، عربي صرف او نحو، فارسي او عربي ادب او نور ضروري علوم زده کوي. وروسته په دې سلسله کې اصول الفقه، معاني، بدیع، بیان، عروض، منطق، هیئت، علم التفسیر او نور علوم هم ور اضافه کېږي او د احادیثو د صحاح سته په لوست سره دغه تعلیمي سلسله پای ته رسیږي.

ملا محمد عمر مجاهد دیني زده کړې له پنځه کلنۍ څخه له خپل عالم تره څخه پیل کړې، لومړني ضروري کتابونه یې په خپل کور او مسجد کې ولوستل، په دهرآود کې د دوی د اوسیدو کلی شهرکهنه بولي. شهرکهنه د دهرآود ولسوالۍ پخوانۍ مرکز دی چې د ولسوالۍ مقام او محلي حکومتي ادارات هم پخوا همدلته وو. د ظاهر شاه د حکومت په منځنیو کلونو کې په دهرآود کې د حکومتي پلان له مخې نوی ښار جوړ شو او له شهرکهنه څخه ورته حکومتي ادارات رانقل شول چې تراوسه د ولسوالۍ مرکز دی.

د ولسوالۍ په پخواني مرکز شهرکهنه کې یوه مدرسه وه چې د طالبانو د ډیروالي له امله په دهرآود کې په (لویه دائره) مشهوره وه. ملا محمد عمر مجاهد په اته کلنۍ کې همدې مدرسې ته داخل شو چې د کمونیستانو او شوروي یرغلګرو په خلاف د جهاد تر وخته یې په همدې مدرسه کې زده کړو ته دوام ورکړ.

له ملا صاحب نه که څه هم د شوروي ضد جهاد د اضطراري حالاتو له امله د زده کړو سلسله نیمګړې پاته شوه، خو تر دې مهاله یې کافي اندازه دیني علوم زده کړل. په عربي ژبه د مطالعې او او استفادې استعداد یې وموند چې وروسته به یې ډېر وخت تفاسیر او نور دیني معلوماتي کتابونه مطالعه کول، نوموړي د کمونیزم ضد جهاد له بریا

وروسته د کندهار په سنگ حصار سیمه کې مدرسه جوړه کړه چې ده په کې په یوه وخت د تعلیم او تعلم دواړه سلسلې تعقیبولې. خو د هرج او مرج او فساد په وړاندې په قیام سره یې د زده کړو دغه دوهم پړاو هم قطع شو. ملا صاحب د علم ژور شوق درلود. مدارسو، علماء کرامو او طالب العلمانو ته یې خورا زیات قلبي احترام درلود او همیشه یې د مدارسو او علمي خدماتو د پراختیا هڅه کوله.

دوهم فصل

د کمونیزم پر خلاف جهاد

افغانستان او د کمونیزم فتنه

افغانستان د امپراطوریو قبرستان او د تاراکګرو معبر بلل کیږي. د یوې څیړنې له مخې د دې خطې د پنځه زره کلن تاریخ تر نیمايي زیات کلونه په نارامیو او بحرانونو کې تېر شوي دي. د افغانستان په معاصر تاریخ کې د سولیز ثبات او استقرار تر ټولو اوږده موده د شلمې پېړۍ منځنۍ لسیزې وې. د آل یحی (نادرخان، ظاهرشاه او داود خان) د پنځوس کلنې واکمنۍ په مهال افغانستان له استقرار څخه برخمن و. او د همدې مودې آخري کلونه د ملا محمد عمر مجاهد د ماشومتوب او نوې ځوانۍ وخت و.

د سړې جګړې په دې کلونو کې افغانستان چې له ډیره وخته یې په نړیواله کچه د ناپېلتوب دریځ ساتلی و، د وخت د حاکمانو د پېغورۍ او یا هم غلطو پالیسیو له امله د شمالي کمونیست ګاونډي شوروي اتحاد خواته ورمات شو. شورویانو د دوستۍ او مرستو په لفافه کې افغانستان ته د کمونیزم دهرې مفکوره راوړه. د معارف، مطبوعاتو او اردو په شمول په بیلابیلو بنسټونو کې کمونیستانو نفوذ وکړ. افغاني کمونیستان چې د شوروي اتحاد بشپړ ملاتړ ورسره و د وخت حاکمانو یې په وړاندې د تسامح دریځ غوره کړی و او حکومت یوازې د هغو اسلامپالو خپلو ته کار وایه چې افغان ولس یې د کمونیزم له خطراتو خبراوه.

په دې مرحله کې د کمونیزم په وړاندې مبارزه د دیني علماء کرامو او ځینو پوهنتوني اسلامپالو له خوا پر مخ وړل کیدله. کلیوالو ملایانو، مدرسینو او خطیبانو که څه هم یو سراسري او منظم تشکیل یې نه درلود، وخت په وخت یې د دعوتي غونډو، تظاهراتو او لیکنیزو تبلیغاتو په توسط ولس د کمونیزم له خطرونو خبراوه. هغه وخت چې ملا محمد عمر مجاهد لس کلن و او په دهرآود کې یې دیني کتابونه لوستل، د افغانستان ملایانو د کابل په پل خشتي مسجد کې یوه ستره او هیواد شموله اجتماع رابللې وه تر

خو د کمونيستي مفکورې او نورو انحرافاتو د مخنيوي په مقصد په حکومت فشار واچوي.

د پل خشتي د جامع مسجد اجتماع چې د ۱۳۴۹ لمريز کال په جوزا مياشت کې رابلل شوې وه او خو اونی يې دوام وکړ د افغانستان له ټولو ولاياتو په کې سلگونو ملايانو گډون کړی وو. په تأسف بايد ووايو چې د وخت حاکمانو په ځای د دې چې د سلگونو علماء کرامو د سوله ييز احتجاج درنښت وساتي او ارزښتمنو ديني مشورو او غوښتنو ته يې ليک ووايي، پرته له دليله يې د دغو مصلحو علماء کرامو په خلاف له زور او کوتک څخه استفاده وکړه، علماء کرام يې په برقي ډنډو له وهلو او بندي کولو وروسته د هيواد بيلابيلو لرې پرتو سيمو ته وشرل تر څو د بل ځل لپاره سره پيدانه کړای شي.

د پل خشتي له پښې څلور کاله وروسته د ظاهرشاه د تره زوی داود خان د خپلو کمونيستو ملاتړو په مرسته ظاهر شاه له واکه لرې کړ او خپله يې ځان د تش په نامه جمهوريت مشر وټاکه. د داود خان په واکمن کيدلو سره افغاني کمونيستان يو گام نور هم خپل هدف ته ورنږدې شول، دا ځل کمونيستانو په حکومت کې رسماً ځای وموند او له فرصت نه په استفاده يې د خپلو مخالفينو (علماء کرامو او نورو اسلامپالو) د خپلو کار پيل کړ. د داود خان د واکمنۍ لومړني کلونو د افغانستان د ديني قشر لپاره تر ټولو سخت او له خطر ډک کلونه وو، ډيری ديني مبارزين له هيواده وتلو او گاونډيو هيوادونو ته په هجرت اړ شول او په سياسي اصلاحي فعاليت يې بشپړ بنديز ولگېد.

کله چې کمونيستانو د داود خان د واکمنۍ په مهال په حکومت کې دننه نفوذ پراخ او پښې ټينگې کړې نو يې د داود خان د پرځولو او بشپړ کمونيستي حکومت د تاسيس عمليه پيل کړه، که څه هم داود خان د خپلې واکمنۍ په وروستيو کې د کمونيزم په خطر پوه شو او د کمونيستانو د خپلو لپاره يې ځينې عاجل اقدامات هم وکړل خو دا وخت نور اوبه له ورځه تيرې وې. کمونيستانو د ۱۳۵۷ لمريز کال د ثور په اوومه نيټه د

يوې خونړۍ کودتا په توسط د داود خان رژیم ونيړاوه او په افغانستان کې يې د مارکسيزم - لينيزم په فلسفه ولاړ يو کمونيستي رژيم اعلان کړ.

له مدرسي د جهادي سنگر پر لور

د ملا محمد عمر مجاهد د ميشت سيمه (د هراود ولسوالي) د افغانستان يوه له لرې پرتو او غرنیو سيمو شميرل کيږي. پخوا چې د اړيکو وسائل ډېر نه وو خلک به په ډېر خنډ له حکومتي تغيراتو او سياسي پېښو خبريدل. له کمونيستي انقلاب وروسته په ښاري سيمو او يا ښار ته نږدې ولسواليو کې ډېر ژر جهادي خوځښت پيل شو. خو په لرې پرتو سيمو کې د کمونيزم په خلاف د جهادي قيام پيل يو څه وخت واخيست.

د ثور له کودتا يو کال وروسته د ۱۳۵۸ لمريز کال په پسرلي کې د روزگان په دهر او د ولسوالۍ کې هم جهادي خوځښت شروع شو. د سيمي ديني پوهانو، مخورو او د کمونيزم له خطر څخه آگاه اشخاصو ولس د کمونيستي فتني له خطراتو خبر کړ او د نوي دهري رژيم په خلاف يې پاڅون ته وهڅاوه. په دهر او د ولسوالۍ کې جهادي خوځښت زور واخيست، مجاهدينو به د رژيم په ملاتړو کمونيستانو بريدونه کول، د هغوی مراکز به يې تر بريدونو لاندې نيول او زيانونه به يې وراړول.

د همدې کال د جدي په مياشت کې د کمونيزم ضد جهاد هغه وخت نور هم پراخ او سرتاسري شو کله چې د شوروي اتحاد يرغلگرو ځواکونو په افغانستان پوځي يرغل وکړ او خپل گوداگي بيرک کارمل يې د واک په گدی کيڼاوه. دا وخت نو افغان ولس په منظم او قاطعانه ډول مقدس جهاد ته مټې رابډوولې او د جهادي عملياتو د نظم لپاره د جبهو، گروپونو او محاذونو د تشکيل لړۍ پيل شوه.

د ۱۳۵۸ لمريز کال په وروستيو کې په دهر او د همدې سيمې د يوه اوسيدونکي مجاهد (قومندان ملا مير حمزه) لخوا جهادي جبهه تاسيس شوه چې مرکز يې د دهر او په ميان دو سيمه کې و او اکثره په کې کليوال طالبان راټول شوي وو. دې جبهې په لومړيو کې له کوم تنظيم سره رسميت نه درلود. هر مجاهد له ځان سره ټوپک راوړ او

يا بې هم د چنډې او پور په پيسو څو ميله وسلې پيدا كړې تر څو د شوروي د ځواكمن پوځ مقابلې ورياندي وكړي.

د دې جبهې له تاسيس څو اونۍ وروسته د ملا معاذ الله اخند په نوم يو ځوان طالب د جهاد په نيت له جبهې سره وصل شو. ملا معاذ الله د دهرآود د شينغولي د كلي اوسيدونكې و، د دوى كلي د ملا محمد عمر مجاهد له كلي (شهر كهنه) سره څنگ په څنگ پروت و. ملا معاذ الله او ملا محمد عمر آخند (چې دغه وخت دواړو د شهر كهنه په مدرسه كې سبقونه ويل) سره همخولي وو. دوى د كوچنيوالي له وخته لا سره ملگري وو او څو كاله په كتابونو كې سره همدرسه پاته شوي وو. د همدې صميمانه ملگرتيا له مخې څو اونۍ وروسته ملا معاذ الله خپل ملگرى ملا محمد عمر مجاهد چې دا وخت اتلس كلن ځوان و هم له ځان سره جهادي جبهې ته راووست. په دې ډول ملا محمد عمر مجاهد چې تردې وخته د يوې كليوالي مدرسې طالب و د جهادي سنگر مجاهد شو. همدا د نوموړي د جهادي ژوند سرآغاز و چې بيا د عمر تر پايه د يوه فعال او نه ماتيدونكي مجاهد په حيث د اعلاء كلمه الله او د كفر او فساد د ټكولو مبارزې (جهاد) ته ژمن پاته شو.

د جهادي ژوند لومړني كلونه او ټپي كيدل

ملا محمد عمر مجاهد په دهرآود كې د طالبانو په جبهه كې شامل شو. هغه وخت مجاهدين د وسلو او امكاناتو له اړخه له ډيرو مشكلاتو سره مخامخ وو. ددوى جبهې يوازې يو ميل اتوماتيکه وسله (كلاشينكوف) درلود چې هغه د جبهې له مشر سره و، نور نو د دوى جهادي ابزار له ښكاري توپك، گلتي او نورو يو ټكه وسلو څخه عبارت وو. دوى به جهادي عمليات د ولسوالۍ په مركز كول چې په شاوخوا يې د كمونيست رژيم پوځي تاسيسات او امنيتي پوستې را گرځيدلې وې. وروسته چې داخلي كمونيستانو او شوروي يرغلگرو په اطرافي سيمو او ولسواليو باندې پوځي يرغلونه پيل كړل او د مجاهدينو د خپلو لپاره يې قواوې را ايستلې د دهرآود مجاهدينو به د روزگان د مركز لخوا د راغلې لارې په اوږدو كې د کوتل مورچې په غرنۍ سيمه كې د دښمن قواوو ته كمپونه نيول او بيا به يې ورباندې ناڅاپي بريدونه كول.

کوتل مورچه سیمه چې د روزگان د مرکز او دهرآود ولسوالۍ تر منځ د الحاق نقطه ده د غرنۍ جوړښت، شېلو، کمرونو او پتن ځایونو د درلودو له امله د مجاهدینو لپاره مناسب کمین ځای و. ملا محمد عمر مجاهد په دې سیمه کې د شورویانو او داخلي کمونیستانو په وړاندې په ډیرو مخامخ جگړو کې شرکت وکړ او په جهادي بهیر کې لومړی ځل ټپي هم هغه وخت شو کله چې د کوتل مورچه په سیمه کې له یوې سختې جگړې وروسته یې د شوروي یرغلګرو د هاوان مرمۍ له خوا سره ولگېده.

ملا محمد عمر مجاهد چې د ځواکمن بدني جوړښت او په جگړو کې د استقامت او ثبات له امله یې ډېر ژر د خپلو ملګرو تر منځ د یوه مخکښ مجاهد نوم خپل کړ، په دهرآود ولسوالۍ کې یې په ټولو جهادي بریدونو کې ګډون کاوه. دهرآود ولسوالۍ ته په کال کې دوه یا درې ځله د داخلي او خارجي دښمنانو قواوې راتلې چې خپلو محاصره عسکرو ته به یې اکمالات کول او یا به یې هم په کلیوالو ساحو کې د مجاهدینو د خپلو پلان درلود، ملا محمد عمر مجاهد له دې قواوو سره د جگړو همیشنی او مخکښ برخوال و.

د ۱۳۶۱ لمریز کال په وروستیو کې د دهرآود مجاهدینو د ولسوالۍ په مرکز د پریکنده عملیاتو فیصله وکړه. د دهرآود ولسوالۍ مرکز په روزگان کې د رژیم یو له مهمو مراکزو ګڼل کېده، دلته په ملکي ادارې سربیره د دښمن لوی تعداد پوځي قوت هم پروت و. د ولسوالۍ په شاوخوا د امنیتي پوستو کمربند راګرځیدلی و چې د مجاهدینو د بریدونو په مخکې لوی خنډ و. د دهرآود مجاهدینو د ولسوالۍ د فتحې په هدف د لویو عملیاتو لپاره له ګاونډي ولایت هلمند څخه هم مرسته وغوښته چې د هلمند ستر مجاهد ملا محمد نسیم اخندزاده ورته لښکر مجاهدین د کومک لپاره راولیږل. په ولسوالۍ له برید وړاندې مجاهدینو پوځي تشکیلات او تقسیمات وکړل، دا وخت چې د ملا محمد عمر مجاهد د جبهې قومندان ملا میرحمزه کندهار ته تللی و د جگړې په مهال د دوی د ملګرو مشري ملا محمد عمر مجاهد ته وسپارل شوه، د عملیاتي اړخونو د تقسیم په مهال ملا محمد عمر مجاهد او ملګرو ته یې د ولسوالۍ شمال اړخ ته د دښمن یوه پخه مورچه په نښه شوه چې د مجاهدینو تر منځ یې په (سره خزه)

شهرت درلود. د دښمن دغه مورچه په يوه غونډۍ پرته وه او پرې ورختل له خطر څخه خالي نه و.

د عملياتو له پيل سره ملا محمد عمر مجاهد او ملگرو يې هم په دښمن عمليات پيل کړل، دوی د مسلسل پرمختگ په مټ وتوانيدل چې دښمن شاتگ ته اړ کړي، ملا محمد عمر مجاهد او ملگری يې ملا عبدالقيوم له خزي څخه د دښمن د تيښتي په تعقيب ياد مورچل ته وروختل خو نور پرمختگ يې ځکه ونکړای شو چې د دښمن په متقابلو ډزو دواړه تپيان شول. ملا محمد عمر مجاهد د دښمن د کلاشينکوف په مرمۍ په ورانه کې ولگېد او له وړاندې تگ څخه پاتې شو. ډاکټر امير خانجان چې په دهرآود کې يې د ټپي مجاهدينو علاج کاوه د ملا محمد عمر مجاهد زخم يې پانسيمان کړ، د ملا محمد عمر مجاهد زخم که څه هم ژور و خو د پښې هډوکي ته يې زيان نه و رسيدلی نوموړی بيا کندهار ته د تلو تر وخته د دې زخم له امله نگوښېده تر دې چې د وخت په تيريدو يو مخ جوړ شو.

د دهرآود جبهه چې ملا محمد عمر مجاهد په کې جهاد کاوه د درې کلونو په تيريدو لا هم له کوم تنظيم سره رسمي نه وه، کندهار ته د ملا محمد عمر مجاهد له تگ وروسته ياده جبهه د مولوي محمد نبي محمدي له تنظيم (حرکت انقلاب اسلامي) سره ثبت شوه او د (جبهه طلباء) په نوم يې رسميت پيدا کړ.

دا مهال اگر که په روزگان کې هم جهادي عمليات روان وو، خو د کميت او کيفيت له اړخه د څنگلوري کندهار ولايت جهادي ډگر ډېر فعال و. که د روزگان په دهرآود کې له شورويانو سره مخامخ جنگونه په کال کې يوازې څو ځله پېښيدل په کندهار کې بيا له شورويانو سره مخامخ جنگ د ورځې او اونۍ خبره وه. مجاهدينو په لويه لاره د شورويانو کتارونه په نښه کول او هره ورځ به يې درانه تلفات ور اړول. د دهرآود يو شمير مجاهدينو چې په خپله سيمه کې يې په جهادي عملياتو تنده نه خړوبېده د جهاد په نيت يې کندهار ته مخه کړه. ملا نېک محمد، ملا فداگل، ملا شاولي، ملا برادر آخند او نور د دهرآود هغه طالبان وو چې له وړاندې يې د کندهار تودو جهادي سنگرونو ته ځانونه رسولي وو. په ۱۳۶۱ لمريز کال کې د ملا محمد عمر مجاهد تر

ټول نږدې ملگری ملا معاذ الله هم کندهار ته لاړ چې ورپسې ملا محمد عمر مجاهد هم د دهر او د پښتو ځای کندهار د جهادي سنگر په حیث غوره کړ.

کندهار ته راتگ

د فیض الله آخندزاده جبهه

د شوروي یرغلگرو له راتگ سره د نور افغانستان په شان په جنوبي ولایاتو کې جهاد یوه نوي پړاو ته داخل شوی و. کندهار چې شورویانو په کې د افغانستان د جنوب په سطحه تر ټولو ستره اډه درلوده او یو له کلیدي سیمو شمیرل کیده د جهاد په یوه مهم او ټاکونکي ډگر بدل شوی و.

په کندهار ولایت کې د کمونیستي کودتا په تعقیب جهادي تحرکات پیل شوي وو، دغه تحرکات لومړی په ختیځو ولسوالیو معروف او ارغسان کې شروع شول، مگر وروسته مجاهدین کرار کرار د ښار مضافاتو او ورنږدې ولسوالیو لکه ډنډ، پنجوايي، ارغنداب او میوند ته هم وربنکته شول.

د ۱۳۵۹ هجري شمسي کال اوړی چې روسانو په افغانستان کې لومړنی جنګي فصل تجربه کاوه په کندهار کې هم د خونړیو جګړو کال و، د مجاهدینو متحد شویو تنظیمونو هڅه کوله چې په دې ولایت کې د جهادي جبهاتو شمیر زیات کړي تر څو د شورویانو په وړاندې د مقاومت توازن برابر او د یرغلگرو تر پښو لاندې ځمکه سره کړي.

د مولوي محمد نبي محمدي په مشرۍ حرکت انقلاب اسلامي تنظیم چې زیاتره منسوبین یې دیني علماء او طالبان وو د نور افغانستان په څیر یې د جنوب زون په سطحه هم پیاوړی جهادي رول درلود. د جنوب زون په سطحه د دې تنظیم یو وتلی جهادي مشر امیر ملا موسی کلیم د ۱۳۵۹ لمریز کال د اسد د میاشتې په ۲۰ مه نیټه شهید شو. د نوموړي له شهادت لږ موده وړاندې د حرکت انقلاب اسلامي تنظیم په تشکیلاتو کې د کندهار لپاره یوه نوې جبهه پرانیستل شوه، چې مشر یې فیض الله اخند

زاده او لومړنی نظامي قومندان یې عبدالکریم حیدري و. ملا عبدالغني آخند (چې وروسته په ملا برادر اخند مشهور او د اسلامي امارت د مرستیالی تر مقامه ورسید) د دې جبهې له لومړنیو تاسیسي افرادو څخه و.

دغې جبهې خپل لومړنی جهادي فعالیت په داسې وضعیت کې د کندهار ښار ته نږدې د محله جات په سیمه کې پیل کړ چې لا هم په دې سیمه کې مجاهدینو علني حضور نه درلود، بلکې چریکي فعالیت یې کاوه. په لومړي کال د دې جبهې مهم او د یاد وړ عملیات د پنجوايي په ولسوالۍ برید و چې د نورو جبهو له مجاهدینو سره په ګډه د عبدالکریم حیدري په مشرۍ تر سره شول.

د ۱۳۶۰ لمریز کال په پسرلي کې د جبهې نظامي قومندان عبدالکریم حیدري له دې جبهې جلا شو چې په ځای یې د جبهې د مشر فیض الله اخندزاده یو قریب خان عبدالحکیم د جبهې نظامي قومندان وټاکل شو. نوموړی که څه هم په رسمیاتو کې د جبهې نظامي قومندان و خو د جګړو په مهال عملاً د مشرۍ او قومندانۍ چارې هغو بااستعداده مجاهدینو پر مخ وړلې چې په جنګي امورو کې یې ښه تجربه درلوده. په همدې کال د جبهې مرکزیت هم له محله جات څخه د میوند ولسوالۍ (سنگ حصار)^(۱) سیمې ته انتقال شو.

روسان چې د افغانستان په شمال او مرکزي سیمو کې د مجاهدینو پرلپسې بریدونو ورباندې د اکمالاتو لنډه لار (مزار - کابل) تړلې وه او له کابل څخه د افغانستان جنوب ته اکمالاتي کتارونه یې هم پرلپسې د مجاهدینو تر بریدونو لاندې راتلل، دایې غوره ویلله چې د افغانستان جنوب ته د اکمالاتو لپاره نسبتاً اوږده خو پرامنه لار ومومي.

(۱) سنگ حصار یا سنگیار د کندهار ښار لویديځ ته یوه ګڼ میشته سیمه ده. دا سیمه پخوا د میوند ولسوالۍ مربوط وه، په وروستیو کلونو کې د میوند او پنجوايي له ځینو مربوطاتو ژړې ولسوالي رامنځته شوه، سنگ حصار اوس د ژړې ولسوالۍ اړوند ګڼل کیږي.

له ترکمنستان څخه هرات او بيا کندهار ته غځيدلي لار که څه هم اوږده ده خو ډيره برخه يې له دښتو او ريگزارو تيريږي چې مجاهدينو پرې د کمين نيولو لپاره ډېر مواقع نه درلودل. په ۱۳۶۰ لمريز کال کې له هرات څخه د کندهار په خوا د روسانو اکمالاتي او پوځي کتارونه را پيل شول چې ورسره په کندهار کې د جهادي عملياتو څرنگوالي هم له بنسټه تغير شو. ځکه پخوا په کندهار کې جهادي عمليات په ښار او ولسواليو کې په ثابتو اهدافو بريدونو او چريکي حملو کې خلاصه کيدل. خو د شوروي کتارونو له پيل سره په کتارونو د بريدونو، کمينونو او له شورويانو سره د مخامخ جگړو مرحله پيل شوه.

په همدې کال د فيض الله اخندزاده جبهې ته له روزگان څخه يو مجاهد راغی چې وروسته يې د خپل اغيزناک جهادي کردار له امله د جبهې د نارسمي نظامي مشر په حيث شهرت وموند. دا مجاهد ملا نیک محمد نومیده، د روزگان د چارچينو ولسوالۍ د خټوني د کلي اوسيدونکی و چې د ملا برادر اخند په شناخت له دې جبهې سره يوځای شوی و.

ملا نیک محمد د خپل مبتکرانه جهادي کردار په مټ دغه جبهه يو نوي عملياتي پړاو ته داخله کړه، نوموړي د نورو جبهاتو د مجاهدينو په ملتيا د کندهار — هرات لارې په اوږدو کې د کندهار ښار او ميوند ولسوالۍ تر منځ سيمه کې د شوروي اکمالاتي موټرو او پوځي کتارونو د له منځه وړلو په موخه د پريکنده جگړو او کمينونو يوه داسې لړۍ پيل کړه چې وروسته يې د شورويانو د يو مخيزې تېښتې تر کلونو دوام وکړ او په نتيجه کې يې شورويانو ته خورا درانه زيانونه ورسيدل. په دې جهادي پړاو کې مجاهدينو له ډول ډول تاکتيکونو په استفاده د لويې لارې په امتداد کې په پنجاو، نظر جان باغ، اشوغو، پاشمول، سنگ حصار او نورو ځايونو کې په شوروي لښکرو بريدونه کول، د هغوی ټانگونه، پوځي او اکمالاتي موټر يې له منځه وړل، تردې چې شورويان مجبور شول په دې لاره د تيريدو لپاره هم داسې امنيتي تدابير وښوولې لکه د هيواد په ځينو نورو مهمو لارو کې چې ورته اړ شوي وو.

د هغه وخت د يوه مجاهد په وينا چې په دې لاره د مجاهدينو بريدونو کمونست چارواکي او شوروي ملاتړي يې دومره اندېښمن کړي وو چې ډېر ځله خوبه يې له هراته د کتار له را روانولو مخکې د لارې له عامو مسافرو او موټر چلوونکو څخه پوښتنه کوله چې ملا نیک محمد په سپين مسجد و او که نه و.^(۱)

د مجاهدينو پرلپسې بريدونو او د شورويانو تلفاتو بالاخره شورويان په دې مجبور کړل چې د کتار له تيرولو مخکې د کندهار لخوا د زرهي ټانگونو امنيتي قوه دغې سيمې ته راوړي تر څو د لارې امنيت ونيسي. خو مجاهدينو به په همدې امنيتي ټانگونو هم سخت بريدونه کول او په دې توگه به که څه هم اکمالاتي کتار تر يوه حده محفوظ شو خو د کمونيستي ځواکونو د تلفاتو کچه نه کميدله.

ملا نیک محمد څه کم درې کاله له ۱۳۶۰ نه تر ۱۳۶۲ پورې د سنگ حصار په سيمه کې له شورويانو سره مخامخ جگړې وکړې، نوموړي نه يوازې د کمونيست دښمن په وړاندې د اغېزناک مقاومت او پريکنده جگړو بنسټ کېښود بلکې له ځان سره يې په خونړيو جگړو کې تکړه ملگري لکه ملا لعل محمد، ملا عبدالغني برادر، ملا معاذالله او نور هم وروزل چې له ده وروسته هر يوه په جهاد کې ستره ونډه ترسره کړه.

د ۱۳۶۲ لمريز کال ژمی د سختو جگړه شاهد و، په همدې ژمی نه يوازې ملا نیک محمد شهيد شو بلکې د دوی جبهې تر ۳۵ زيات تکړه مجاهدين له لاسه ورکړل. د ملا نیک محمد له شهادت وروسته بل هغه مخکښ جهادي مشر چې سترگې وراوښتې ملا لعل محمد و چې زياتره وخت يې د کندهار ښار ته نږدې د پنجاو په سيمه کې د دښمن په قواوو بريدونه کول او د جبهې يو له وتليو سرگروپانو څخه و.

ملا لعل محمد د کندهار د شاوليکوټ ولسوالۍ اوسيدونکی و، چې د شهيد ملا نیک محمد په څير يو له باتجربه او پُرکاره مجاهدينو گڼل کيده. د ملا لعل محمد د گروپ د

(۱) سپين مسجد د هرات او کندهار پر لويه لار د سنگ حصار په حدودو کې د پوځي نوم دی چې د مجاهدينو مهمه کمين گاه وه او د شورويانو ډېر اکمالاتي کتارونه په کې وسوځيدل.

مجاهدينو له جملې يو هم ملا معاذ الله د ملا محمد عمر مجاهد د ماشومتوب او مدرسې ملگري و چې د روزگان له دهر او د خڅه دلته جهاد ته راغلي و. په ۱۳۶۲ لمريز کال کې هغه مهال چې ملا محمد عمر مجاهد په روزگان کې زخمي شوي و، د علاج لپاره د پاکستان کوټې ته ځي. دغه وخت تصادفا همدا ملا معاذ الله هم زخمي شوی او کوټې ته د علاج لپاره وړل شوی دی. وروسته د دوی د جبهې ملگري ملا لعل محمد د تنظيم له مشرانو سره د ليدو او تپيانو د پوښتنې لپاره کوټې ته ځي. چې هلته ملا معاذ الله او ورسره ملگري يې ملا محمد عمر دواړه ويني. د همدې ملاقات په مهال ملا معاذ الله ورته ملا محمد عمر معرفي کوي چې تکړه مجاهد دی او په ځانگړي ډول د آر پي جي راکټ په ويشتلو کې ښه مهارت لري.

ملا لعل محمد ملا محمد عمر مجاهد ته وايي چې زموږ په سيمه هميشه د شورويانو کتارونه تيريږي. ډېر تکړي ملگري مو شهيدان شول او د راکټ مسلکي ته ضرورت لرو. که تاسو زموږ جبهې ته راشئ کېدای شي دلته ډېر خدمت وکړای شئ.

ملا محمد عمر مجاهد له ملا لعل محمد سره ژمنه وکړه چې وطن ته له ستيدو وروسته فقط يو وار کور ته ځم او بيا ستاسو جبهې ته درځم. په حقيقت کې همدا ژمنه د هغه ستر پاڅون او تاريخي آغاز پيلامه شوه چې د دهر او د زخمي طالب ملا محمد عمر مجاهد يې نړۍ ته د امير المؤمنين په حيث وروپېژاند. د همدې ژمنې په بنسټ ملا محمد عمر د روزگان دهر او د لسوالي پرېښوده او د کندهار د ميوند په سنگ حصار کې مېشت شو، همدلته يې جهاد وکړ، همدلته د مسجد امام او د مدرسې طالب شو او له همدې ځايه يې د شر او فساد د محو کولو او اسلامي امارت د تاسيس مبارزه پيل کړه.

کندهار ته تگ

ملا محمد عمر مجاهد له معالجې وروسته د روزگان په دهر او د خپل کور ته ستون شو. په کور کې يې په شمار څو شپې تيرې کړې او بيا په داسې حال کې چې د زخمي توب له امله په پښه نگوښېده او لا پوره نه و جوړ شوی د خپل ملگري ملا معاذ الله سره يو ځای د کندهار په خوا روان شو. مخکې له دې چې دوی کندهار ته ورسېږي

ملا لعل محمد سرپوزې ته نږدې د دښمن په ذخيره د حملې پر مهال د مقابل لوري په درنه مرمی ولگېد او ځای په ځای په شهادت ورسيد.

ملا محمد عمر مجاهد چې د نوموړي له تدفين يوه ورځ وروسته راوړسيد، خپله ژمنه يې پوره کړه خو د ملا لعل محمد ملگرتيا يې نصيب نه شوه. په همدې ورځو کې د سنگ حصار سيمې ته درنه قوه راووته، ملا محمد عمر مجاهد او د ملا لعل محمد پاتې ملگري له پنجاو سيمې څخه سنگ حصار ته نقل شول او هماغه يې د جبهې له نورو ملگرو سره په گډه د کمونيستانو د درنې قوې په وړاندې جگړه پيل کړه.

شورويانو چې د مجاهدينو پرلپسې بريدونو ډېر په تنگ کړي وو او د کتارونو د امنيت لپاره يې امنيتي قواوو هم ډيره نتيجه ورنکړه نو يې پريکړه وکړه د لويې لارې په امتداد کې دايمي پوستې جوړې کړي تر څو د مجاهدينو د حملو مخه ونيسي. د همدې لپاره شوروي پوځيانو او داخلي ملگرو يې سيمې ته لوی قوت راويوست تر څو سيمه له مجاهدينو تخليه او امنيتي پوستې په کې جوړې کړي. شوروي عسکرو نه يوازې د لارې په امتداد کې گڼې پوستې جوړې کړې بلکې د لارې له څنگ سره ځيني ديوالونه يې هم ونړول او ويالې يې ډکې کړې تر څو مجاهدين ترې د کمين په مهال د ځان پټولو لپاره استفاده ونکړي. په داسې حال کې چې د مجاهدينو بريدونه ورباندې روان وو شوروي عسکرو محکمې پوستې جوړې کړې او په ځينو سيمو کې يې د پرسونل ضد ماینونو کمربندونه هم پرې راوگرځول تر څو په پوستو د مجاهدينو د ورختلو مخه ډب کړي.

مجاهدينو د شورويانو د دې تاکتيک په مقابل کې د بالمثل تاکتيک نه استفاده وکړه. د بيلايلو جبهو مجاهدينو په گډه د دښمن د هرې پوستې په مقابلې کې داسې د څار مورچلې او پوستې جوړې کړې چې هره شيبه يې په پوستو کې د دښمن حرکات څارل او د دښمن عسکر يې د ښکاره کيدلو او له پوستو د راوتلو په وخت تر بريد لاندې نيول.

مجاهدينو نه يوازې شورويان او ملگري يې د سپکو وسلو په توسط تر بريد لاندې نيول بلکې د هاوان، هشتادودو او نورو درنو وسلو بريدونه يې هم پرې کول، په وروستو

کې مجاهدینو بي اېم ۱۲ دستگاه هم پیدا کړه او پرلپسې يې د شورويانو مراکز ورباندې ویشتل.

قومندان ملا محمد صادق چې د کندهار يو له مشرانو مجاهدینو څخه دی وايي چې په دې جگړو کې د ملا محمد عمر رول بارز و، د ده په خبره د ملا صاحب تخيلي يا د اندازه گیرۍ قوه ډیره ښه وه چې هاوان او هره درنه وسله به يې د دښمن مرکز ته برابره کړه نو هدف يې نه خطاء کیده، د شورويانو په مراکزو او پوستو چې د درنو وسلو مستقیم گوازر و نه ډېر مؤثر نه و، ملا صاحب به ورته هشتادودو په قوس وتاړه او په دې توگه به يې د دښمن پوستې په ډیره دقیقه توگه هدف گرځولې. د بریدونو دا لړۍ نه يوازې د دښمن د تحرکاتو او اکمالاتو په مخکې خنډ وه بلکې په پوستو کې په میشتو شوروي او داخلي عسکرو يې هم خوب حرام کړی و.

د شهید ملا نیک محمد نعم البدل

د اسلام او جهاد تاریخ ثابتې کړې چې الله تعالی د خپل دین د ساتلو او پاللو لپاره همیشه رجال او کارنامه ساز میرني پیدا کوي. که د جهاد په لاره کې کوم مخکښ او تکړه مجاهد شهید کېږي الله تعالی يې استعداد او برکت نه ضائع کوي بلکې په نورو مجاهدینو يې پیرزو کوي. نو ځکه خو د جهاد سنگرونه کله هم په شهادتونو له اتلاتو نه دي خالي شوي.

وراندې د شهید ملا نیک محمد یادونه وشوه چې د کندهار - هرات د لارې په اوږدو کې يې د روسانو کتارونه سوځول، نوموړی په ۱۳۶۲ لمریز کال کې شهید شو. خو لا يې په شهادت کال نه و اوښتی چې همدې سیمې ته له روزگان څخه د ملا محمد عمر مجاهد په نوم د ټانک ضد وسلې (آر پي جي راکټ) یو ماهر مجاهد راغی. ملا محمد عمر مجاهد په همدې سیمه او جبهه کې د ملا نیک محمد سنگر په داسې ډول وپاله چې وروسته به د جبهې مشر (فیض الله اخندزاده) ویل چې د ملا نیک محمد آخند که څه هم شهرت زیات و خو ملا محمد عمر مجاهد تر هغه په جهادي فعالیت کې زیات دی او کم نه دی.

د لويې لارې په اوږدو کې د پوستو جوړولو، ماینونو کرلو او امنیتي کمربند له استحکام سره سره شورویان ونه توانیدل چې د مجاهدینو د بریدونه مخه ډب کړي. مجاهدین د پوستو تر منځ لويې لارې ته وتل او د یرغلگرو په کتارونو او پوځي قواوو به یې بریدونه کول. ملا محمد عمر په دې جگړو کې هغه مجاهد بلل کیده چې د راکټ گوزار یې خطا نه ځي. د همدې مرحلې یو مجاهد وایي چې په دې جگړو کې په مجاهدینو د دښمن مهمه برتري د ټانگونو او زغروالو وسایطو درلودل و چې د مجاهدینو عادي مرمیو ورباندې اغیز نه درلود، خو که په کومه جگړه کې به له موږ سره ملا محمد عمر ملگری و نو بیا مو له ټانگه ډیره سترگه نه سوزېده.

آر پي جي راکټ د ځواکمنو متو د خاوند ملا محمد عمر مجاهد د لاس هغه وسله وه چې نوموړي په تخنیکي او نظري ډول نه وه زده کړې، بلکې په عملي تجربه او پرلپسې کارولو یې داسې زده کړې وه چې ډیره نادره به وه چې گوزار یې له هدف څخه خطا کیده. د نوموړي د همدې جگړو یو ملگری ملا عبدالرحمن وایي چې ملا صاحب دغه مهال په ډیرو جگړو کې شرکت وکړ، د شوروي یرغلگرو کتار ته به چې کمین نیول کیده دی به په کې برخوال و، نوموړي بیا د دښمن ټانگونه وویشتل حتی یو ځل داسې وشول چې د ملا صاحب د مرمی رسان محمد فاضل په وینا ملا صاحب د ورسره مرمیو په شمیر ټانگونه ویشتي وو چې ځینې یې مکمل سوزیدلي او ځینې یې زیانمن شوي وو.

د روس ضد جهاد په مهال به مجاهدینو دې ته حساب نیو چې فلان مجاهد ډېر ښه راکټچي دی او تراوسه یې دومره ټانگونه ویشتي دي. خو ملا برادر اخند چې د ملا صاحب نږدې ملگری پاته شوی وایي ملا صاحب په بیلابیلو جگړو کې دومره روسي ټانگونه ویشتي و چې له ملگرو یې حساب گاږه شوی و.

ملا برادر اخند د یوه داسې جنگ کید کوي چې خپله یې له ملا صاحب سره په کې گډون کړی دی. نوموړی وایي یوه ورځ زه او ملا صاحب له سنگ حصار څخه د

پنجوايي نلغام ته لاړو، هلته د ملا محمد صادق آخند د جبهې مجاهدين اوسيدل. د دوی نظامي مشر ملا عبيدالله آخند^(۱) و (چې وروسته په اسلامي امارت کې د دفاع وزير و) غرمه مهال د دوی اطاق ته ورغلو خو چې د دودې وخت شو، غږ شو چې قوه را روانه ده. ملا صاحب وويل: درځه چې خو، د شورويانو په کتار د جنگ لپاره بيرته سنگ حصار ته راوگرځيدو. چې اطاق ته راغلو نو ملا صاحب نور ملگري هم تيار کړل، تقريبا ۱۳ کسه ملگري شوو. او ځانونه مو په بېړه د پاڅه سرک له بغل سره ويالې ته ورسول او همدلته مو کمين ونيو.

د شورويانو د اکمالاتي کتار په سر کې يو محاربوي ټانگ روان و. ملا صاحب چې په راکټ ویشتلو کې يې خاص مهارت درلود، لومړی يې په همدې ټانگ وار وکړ. محاربوي ټانگ ولگيد او له لگيدو وروسته تاو شو او په ساره په سرک ودرید چې لاره يې بنده کړه. په دې سره د کاروان نور موټر هم ودریدل، ځکه په خامه کې له ماینونو دریدل. وروسته د کاروان اکمالاتي موټر، خو زري پوښونه او د تیلو ټانگر هم راوړسیدل چې مجاهدينو ورباندې سخت برید پیل کړ.

(۱) ملا عبيدالله آخند د ملا فتح محمد زوی په ۱۳۸۸ هـ ق کال کې د کندهار ولايت د ژړی ولسوالۍ د نلغام په سيمه کې زيږيدلی و. د کمونيزم ضد جهاد په مهال يې په کندهار کې د ملا محمد صادق آخند په جبهه کې د نظامي قومندان په حيث دنده اجراء کوله. نوموړی د طالبانو د اسلامي تحريک له تاسيسې-افرادو گڼل کيږي، د پلازمينې کابل له فتحې وروسته د دفاع وزير وټاکل شو او بيا د امريکايي يرغل تر وخته په همدې وظيفه پاته و. د امريکايانو په خلاف د جهاد له پيل سره نوموړی ملا صاحب د خپل مرستيال په حيث وټاکه، د ۲۰۰۷ ميلادي کال د جنوري په مياشت کې د پاکستان په بلوچستان کې د پاکستانې استخباراتو لخوا ونیول شو. ملا عبيدالله آخند څو کاله د پاکستان په کراچۍ کې د پاکستان په مخفي زندان کې بندي وو، په دې موده کې يې د قران کريم حفظ هم وکړ تر دې چې د ۲۰۱۰ م کال د مارچ په پنځمه په زندان کې د شهادت لوړ مقام ته ورسيد او جسد يې د پاکستان په کراچۍ کې خاورو ته وسپارل شو.

په دې جگړه کې زه او د زعفران ماما په نوم بل مجاهد له ملا صاحب سره نږدې و. له ملا صاحب سره د راکټ مرمی کې وې نو ځکه يې کوبښن کاوه چې هغه جنگي وسايط په نښه کړي چې سپکې وسلې پرې تاثير نلري. د محاربوي ټانگ له ویشته وروسته ملا صاحب يوه زري پوښ ټانگ وويشت چې اور يې واخيست او مکمل وسوزيد.

مجاهدين که څه هم شمير يې لږ و خو د الله تعالی په مرسته وتوانيدل چې د شورويانو لوی کتار ته دروند زيان واړوي. د شورويانو د کتار څو اکمالاتي موټر هم ولگيدل او دودونه يې پورته شول. مجاهدين تر هغو و جنگيدل چې ورسره مرمی يې ټولې وويشتې، وروسته کرار کرار شاته شول او د خپل مرکز پر خوا يې عقب نشيني وکړه. تر مازديگره روسان د خپلو تلفاتو په ټولولو او د کاروان په سمبالولو بوخت و چې له ډيرو موټرو يې لوگي لوړيدل. کله چې روسان لاپل مجاهدين بيا سيمې ته ورغلل. په سيمه کې د روسانو د تلفاتو اثار موجود و، دغه راز مجاهدينو ته يوه اندازه وسلې هم په لاس ورغلې.

ملا عبدالرحمن وايي د دښمن عسکرو د يوې پوستې پر سر شلکا لگولي وه دا چې مرمی يې تر ډېر لرې تلې مجاهدين يې ډېر په عذاب کړي وو. مجاهدين د ورځې د پوستې په لوري نه شوای ورتلای او د شپې به د دښمن عسکرو د شلکا ميل خلاص کړ تر څو يې مجاهدين هدف ونه گرځوي. يوه وخت چې د روژې ماښام و ملا صاحب راکټ ورسره واخيست او د دښمن د شلکا د ويشتلو په نيت ووت، پوستې ته نږدې يې سنگر ونيو او په لومړني ټک يې د شلکا گهواره يا پاڼې وويشتې او له منځه يې يووړې چې مجاهدين يې د تل لپاره له جنجاله خلاص شول.

له ۱۳۶۳ نه تر ۱۳۶۵ لمريز پورې کلونه د شوروي يرغلگرو د تر ټولو سختو بريدونو او تهاجمي عملياتو کلونه بلل کيږي. د افغانستان د چارو د يوه لويديځ څيړونکي او مؤرخ (اوليوه رای) د وينا له مخې په دې موده کې د شورويانو لخوا د جگړې شدت دوه عوامل درلودل. د اندروپوف له مرگ وروسته سره پوځ يو ځل بيا په خلاص مټ د خپلو جنگي ستراتيژيو د مخته وړلو فرصت وموند او د (اوسپنيز سوک) تر عنوان

لاندې پخوانۍ ستراتيژي يې را برسیره کړه. بله دا چې شوروي پوځ فرصت وموند چې د خپل نه پرمختګ عوامل ارزيايي او د (ضد چريکي جنگ) په برخه کې نوي ميتودونه اختراع او تجربه کړي. د سختو جگړو له امله خو همدا مرحله د شورويانو د درنو تلفاتو کلونه هم وو. ۱۳۶۳ لمريز کال چې د شوروي پوځ د احصائيو له مخې له دوه زره زيات شوروي عسکر په کې ووژل شول د اشغال په مرحله کې د سره پوځ لپاره تر ټولو خونړی کال وبلل شو.

په دې مرحله کې د نور افغانستان په څير په کندهار کې هم له شورويانو سره سختې جگړې روانې وې، چې ډېر زور يې د کندهار ښار ته نږدې د محله جات، ژړی، ميوند، ارغنداب او پنجوايي په سيمو و. ځکه دا سيمې که له يوه اړخه د کندهار ښار او د روسانو مهمې اکمالاتي لارې ته ورڅيرمه وې، بل اړخ ته يې د ستر او اخفاء لپاره گڼ باغونه او کښتونه درلودل چې مجاهدينو په کې ښه مقاومت کولای شوای.

ملا محمد عمر مجاهد له شورويانو سره د سختو جگړو په همدې کلونو کې ټوله موده په همدې جهادي سيمه کې و، نوموړی يو ځل د خپل ملگري ملا معاذ الله او خپل مرمی رسان ملا احمد الله مطيع (چې اوس په مولوي ناني صاحب شهرت لري) د پوښتنې لپاره (چې زخميان شوي او په روغتون کې بستر وو) د پاکستان چمن ښار ته لاړ خو شل ورځې بعد بيرته جبهې ته راوگرځېد.

د سترګې شهادت

د فيض الله اخندزاده د جبهې مرکزي قرارگاه او ډيپو (چې دهغه مهال مجاهدينو ورته کمپ وايه) د ميوند په گرماوک سيمه کې و، خو د مجاهدينو اصلي جهادي سيمه يې د ميوند د سنگ حصار سيمه وه، همدلته دوی څو اطاقونه يا مېشت ځايونه درلودل چې له ۲۰۰ تر ۲۵۰ پورې مجاهدين په کې اوسيدل. ځيني مجاهدين د کيشانو د کلي په مسجد کې اوسيدل، ملا محمد عمر مجاهد هم د همدې مجاهدينو له جملې څخه و. همدا مسجد چې د شوروي ضد جهاد په مهال د نوموړي د اوسيدو ځای و وروسته نوموړي په کې د څو اطاقونو په اضافه کولو مدرسه جوړه کړه تر دې چې د طالبانو د اسلامي تحريک قيام يې هم له همدې مسجد نه پيل کړ.

د ۱۳۶۵ لمریز کال په ژمي کې شورويانو او داخلي کمونيستانو د سنگ حصار سيمې ته لويه قوه را وايسته، قوه چې گڼ ټانگونه هم په کې وه د ژړې په دښت ودرېده او کلي يې د درنو وسلو تر بريدونو لاندې ونيول. مجاهدين چې سپکو وسلو يې په دښمن اغيز نه درلود د توغنديو په ورتوغولو يې قوې ته ځواب وایه.

ملا محمد عمر مجاهد له خپلو ملگرو سره د باغونو په ساحه کې شوروي يرغلگرو ته په کمين کې و چې که پياده عسکر را مارش کړي دوی به ورسره جگړه وکړي. د جگړې په دوهمه ورځ شورويانو په کلي درانه بريدونه پيل کړل او ورسره يې کرار کرار د کليو په خوا حرکت هم وکړ، يوه ډله پياده شورويان د کليو له خپلو وروسته په سيمه ورگډ شول خو ناڅاپه د مجاهدينو تر سخت بريد لاندې راغلل.

په دې جگړه کې ملا محمد عمر مجاهد او ملگرو يې شوروي پياده سرتيرونه د سر دروند زيان واپارو او ځينې وسلې او نور غنائم يې هم له دښمن څخه ونيول. شورويانو له تلفاتو ليدلو وروسته له سيمې شاتگ وکړ خو خوشي يې لانه وې تيرې چې روسي جنگي الوتکې په فضاء کې ښکاره شوې او په کليو يې درنه بمباري پيل کړه.

ملا محمد عمر مجاهد له جگړې وروسته خپل ميشت ځای (د کيشانو د کلي مسجد) ته راستون شو. په داسې حال کې چې په هوا کې روسي الوتکې گرځيدې او بمونه يې غورځول نوموړی په مسجد کې د يوې ستنې تر شا ولاړ او په ښې سترگه يې د بمبار تداره کوله. همدا وخت مسجد ته نږدې يو دروند بم وغورځيد او پرچې يې لوړ په لوړ والوتې، د بم يوه پرچه د ده په هغه سترگه برابره شوه چې د ستنې له اړخ نه را ښکاره وه او ده ورباندې سيمې څارله.

له لگيدو وروسته، په داسې حال کې چې ښې سترگه يې يو مخ له منځه تللې وه او د سترگې په ځای کې يې اوسپنيزه پرچه بنده وه، نوموړي د سخت درد په زغملو په خپل لاس له سترگې پرڅپه را وايسته. وروسته نور مجاهدين دده مرستې ته راغلل، د سترگې يې معمولي پانسمان وشو خو زخم يې په سمه توگه صفا او معالجه نه شو. په دې ورځو کې چې پرلپسې جنگونه روان وو نوموړی تر يوې مياشتې پورې په همدې زخمي

حالت کې همدلته پاته و. په زخمي حالت کې که څه هم د وسلې د چلولو نه و خو نور جهادي خدمتونه يې کول او حتی له مجاهدينو سره کله ناکله عملياتو ته هم تلو.

د روس ضد جهاد په وخت کې څرنگه چې جهادي سنگرونو ته ډيرې وسلې له جنوبي اوختيځو سرحداتو رسيدلې، شورويان يې دې نتيجې ته ورسول چې که د مجاهدينو دغه اکمالاتي لارې بندي نه کړي، جگړه نه شي گټلې. شوروي پوځ د داخلي استخباراتو (خاد) په مرسته له پاکستان سره د ۲۴۳۰ کيلومتره اوږدې کرښې په اوږدو کې د مجاهدينو په اکمالاتي لارو څار زيات کړ او پرلپسې يې د مجاهدينو اکمالاتي کاروانونو ته کمينونه نيول او حملې يې پرې کولې. په ۱۳۶۵ لمريز کال کې د مجاهدينو لاس ته د ستينگر ميزايو رسيدو د دې مسئلې حساسيت نور هم زيات کړ او شوروي يرغلگرو د داخلي کمونيستانو په ملاتړ د مجاهدينو په اکمالاتي لارو بريدونه زيات کړل، تر دې چې د احصايو له مخې شورويان وتوانيدل چې مجاهدينو ته د راتلونکو وسلو دريمه برخه په نيمه لار کې ولجه يا له منځه يوسي.

جهادي تنظيمونو د خپلو اکمالاتي کاروانونو د امنيت لپاره داسې ترتيب جوړ کړ چې جهادي جبهات به په نوبت سره د اکمالاتي لارو امنيت نيسي او په ټاکلي موده کې به يې همدا اصلي جهادي دنده وي. د ملا محمد عمر مجاهد له زخميټوب يوه مياشت وروسته د دوی جبهې ته د کندهار په سرحدي سيمه کې د شنه نري او ارغسان څخه د راتيرې اکمالاتي لارې د امنيت ساتلو نوبت ورسيد. د دوی د جبهې مجاهدينو چې په دې سفر کې يې مشري د ملا محمد عمر مجاهد نږدې ملگري ملا معاذ الله کوله له ميوند څخه د ارغسان ولسوالۍ سرحدي سيمو ته د تگ اراده وکړه. له همدې فرصت نه به استفاده يې ملا محمد عمر مجاهد او يو بل ته زخمي مجاهد هم له ځان سره واخيستل تر څو يې پاکستان ته د اساسي علاج لپاره وليږي.

د ژمي په سخت يخ کې دوی ارغنداب ته واوښتل او له هغه ځايه يې د ارغسان په خوا سفر پيل کړ، په نيمه لار يې د ترنک رود په ژورو اوبو کې موټر بند شو. ملا معاذ الله او څو نور ملگري د تراکتور په پيدا کولو پسې لاړل. او نور مجاهدين وتوانيدل چې همدا د زخميانو انتقالوونکی موټر له رود تير کړي. ملا محمد عمر مجاهد د علاج لپاره

چمن او له هغه ځايه كوټې ته لاړ خو همدا يې له خپل پخواني ملگري ملا معاذ الله اخند سره وروستي ليدل شول. ځكه ملا معاذ الله اخند د همدې جهادي مسؤليت په مهال چې د مجاهدينو د لارې امنيت يې ساته د شوروي كومانډويانو له كمين سره مخامخ او له څو تنو ملگرو سره په شهادت ورسيد چې جسد يې د ارغسان ولسوالۍ په شناختې كلي كې دفن شو.

د ملا محمد عمر مجاهد د سترگې عمليات د بلوچستان په كوټه كې په هغه روغتون كې ترسره شول چې د زخمي مجاهدينو معالجه يې كوله. له عملياتو شپږ ورځې وروسته له روغونه رخصت شو، د روغتون لخوا ملا صاحب ته مصنوعي سترگه هم ورکړل شوه تر څو د ښې سترگې په تشه زيرمه كې يې كيږدي خو نوموړي دغه مصنوعي سترگه چې له ظاهري ښايست پرته يې بله گټه نه درلوده هيڅكله په سترگه نكړه.

د شوروي يرغلگرو له تينبتي وروسته

د ۱۳۶۵ لمريز كال په اوړي كې د شوروي اتحاد مشر ميخايل گورباچوف له افغانستانه د خپلو عسكرو د ايستلو پريكړه اعلان كړه او ويې ويل چې د همدې كال تر پايه به د شوروي پوځ شپږ غنډونه له افغانستانه ووځي. د گورباچوف له اعلان دوه مياشتې وړاندې پر كابل د واکمن كمونيست رژيم په رهبري كې هم ژور تغيرات راغلي و، د خلق دموكراتيك گوند د خپل اتلسم پلنوم په غونډه كې د واکمن رژيم د استخباراتو (خاد) مشر ډاكټر نجيب الله د ببرک كارمل په ځای د گوند د عمومي منشي په حيث وټاكه. د شوروي پوځ د وتلو پيل او د كمونيست رژيم په رهبرۍ كې تغير د جگړې په وضعيت باندې ژور اغيز وكړ. د جگړې له ډگره د شورويانو په شاته كيدلو سره كمونيست رژيم نهايي موقف له لاسه وركړ او په دې يې كار پيل كړ چې څرنگه د لويو ښارونو او مهمو سيمو دفاع پياوړې كړي. د ډاكټر نجيب د سياست دوه نور مهم عناصر د رژيم د دفاع لپاره د مليشه ځواكونو رامنځته كول او د ده په تعبير د ملي مصالحې د سياست اعلانول و.

د درست افغانستان غوندي دې ژورو تغيراتو د کندهار ولايت په نظامي وضعیت هم اغيز وکړ، په کندهار کې د عصمت او جبار مليشو رول تر پخوا پياوړی شو. کمونيست رژيم چې د پخوا غوندي د عملياتو او بريدونو توان يې بايللی و د ځان د دفاع لپاره يې په کندهار ښار او مهمو ولسواليو امنيتي کمربندونه راوگرځول.

ملا محمد عمر مجاهد د سترگې له معالجي وروسته خپل کور روزگان ته لاړ او بيا په کندهار کې خپلې جهادي جبهې ته ستون شو. څه موده بعد بيا خپل کور روزگان ته لاړ، په همدې مرحله کې يې واده وکړ او کله چې په ۱۳۶۶ لمريز کال کې بيرته کندهار ته راغی نو دلته د پخوا په نسبت جهادي وضعیت بدل شوی و. اوس د مجاهدينو په وړاندې اهداف د دښمن هغه کمربندونه او پوستې وې چې په خپلو مراکزو يې راگرځولي وو. د دوی په جهادي سيمه کې يو د محله جات په ساحه کې هغه کمربند و چې د کندهار ښار د دفاع لپاره کمونيست رژيم جوړ کړی و او بل هم د ميوند ولسوالۍ د دفاع لپاره د کشک نخود پوستې او کمربند وو چې سيميزو مجاهدينو به ورباندې تعرضي عمليات کول.

په دې مرحله کې د دوی مرکزيت په سنگ حصار سيمه کې وو خو د تعرضي عملياتو لپاره به په نوبت سره کله د کندهار ښار کمربند او کله هم د کشک نخود اړخ ته تلل. حتی کله خو يې د هلمند گرشک او نهر سراج ته هم له نورو مجاهدينو سره ملگري ليرل تر څو په جهادي عملياتو کې گډون وکړي.

د پخوانيو جگړو په نسبت په دې مرحله کې که څه هم مجاهدين په تعرضي دريځ کې وو مگر بيا يې هم تلفات درلودل او د دښمن په پوستو ورختل اسانه نه و. ځکه د رژيم عسکرو په ډيری سيمو کې د مجاهدينو د مخنيوي لپاره مابنونه کړلي وو چې د مجاهدينو د پرمختگ په وړاندې لوی خنډ و. ملا محمد عمر مجاهد په دې مرحله کې هم ډېر وخت په خپله جبهه کې و او په نوبتي شکل يې په عملياتو کې برخه اخيسته. نوموړي د دې لپاره چې خپلو جهادي وظائفو ته ښه رسيدگي وکړای شي وروسته يې خپل کور هم دې سيمې ته راانتقال کړ او په سنگ حصار کې مېشت شو.

د کندهار ښار د کمربند په جگړو کې د ملا صاحب رول د پخوا په شان بارز و، د ملا غازي په وينا يو ځل کمونيستي عسکرو د کندهار ښار ته نږدې د ميربازار په ساحه کې د مجاهدينو د څپلو په نيت قوه را وايسته، چې تر مخ يې ټانگونه او ورپسې گڼ پياده عسکر او نظامي وسايط را روان وو په دې جگړه کې د قوې د سر دوه ټانگونه د ملا محمد عمر مجاهد لخوا وويشتل شول چې په همدې سره په دښمن وارخطايي گډه شوه او قوه يې بيرته په شا وگرځېده.

د مستقلې جبهې د مشر په توگه

په ۱۳۶۹ لمريز کال کې د ډاکټر نجيب د ده په اصطلاح د ملي مصالحې پروسه د هر وخت په نسبت په زور کې وه. د مجاهدينو د بريدونو په وړاندې مقاومت او د جلال اباد په جنگ کې د رژيم بريا د حکومت په ځان باور زيات کړی و. بل اړخ ته د شورويانو له وتلو وروسته په مجاهدينو بهرنی مرستې قطع شوې وې او د مجاهدينو خپلمنځي اختلافات په اوج کې و. په همدې مرحله کې د مجاهدينو په جبهاتو کې د مايوسي فضاخپره وه او حتی ځينو کم عزمه خلکو خو له تش په نامه حکومتي اړخ سره د معاملي او پتو اړيکو هڅه هم کوله. ملا محمد عمر مجاهد او څو تنه ملگري يې چې تقريبا ټول د ديني علومو طالبان او د جبهې په سطحه تکړه مجاهدين بلل کيدل په دې دليل له خپلې جبهې څخه جلا شول چې د جبهې اړوند ځينو کسانو له حکومتي اړخ سره پټ لیده کاته کول او د مجاهدينو قربانيو ته يې په کمه کتلي وو، دغه راز يې ځينې نور داسي اعمال هم ترسره کول چې د جهاد له اهدافو سره په ټکر کې وو.

دوی له خپل مرکز څخه پرته له وسلو لارل او په سيمه کې د نورو مجاهدينو په قرارگاه کې يې واپول، څو ورځې په دې مشورو ورباندې تيرې شوې چې څه کوو او خپل جهاد ته څرنگه دوام ورکوو. وروسته د سيمې يو تن تکړه عالم او روحاني شخصيت مولوي محمد موسی چې په مجاهدينو کې يې په نيکۍ او بزرگۍ شهرت درلود، دغو ملگرو ته يې ملا محمد عمر مجاهد د مشر او ملا برادر اخند د معاون په حيث ور انتخاب کړ او مشوره يې ورکړه چې مستقلة جبهه جوړه کړئ تر څو جهاد در څخه پاته نه شي.

دوی هم همدا مشوره غوره وبلله، دا وخت چې د جهادي تنظيمونو مرکزي دفترونه او مشران په پاکستان کې میشت و نو ملا محمد عمر مجاهد، ملا برادر اخند او ملا یارانہ د پاکستان کورنۍ ته لاړل ترڅو د حرکت انقلاب اسلامي په تنظیم کې خپله مستقله جبهه رسمي کړي. د کندهار ولایت ځینې نور مجاهدین چې د دوی له فعالیت څخه خبر وو د دوی د غوښتنې ملاتړ یې وکړ نو ځکه د جنوب غرب حوزې لپاره د حرکت تنظیم مشر مولوي محمد سخي صاحب د دوی عریضه تائید کړه او د ۱۳۶۹ لمريز کال د جدي په میاشت کې یې جبهه ورته رسمي کړه. مولوي سخي دوی ته په دې دلیل چې د جهاد آخر دی او تنظیم وسلې او نور امکانات په لاس کې نلري ډېر څه ورنکړل خو یو خط یې ورکړ چې د کندهار په دیمراسي کې به د تنظیم له وسلو څخه ۹ میله وسله ترلاسه کړي. د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ دې نوې جبهې همدا ۹ میله وسله ترلاسه کړه او ځینو نورو نږدې جبهو ورسره د یو او دوه میله وسلو د مرستې یا قرض په شکل همکاري وکړه تر دې چې د دوی ملگري چې شمیر یې د ۲۰ او ۲۵ ترمنځ و مسلح شول. دوی د سنگ حصار د کیشانو د کلي په هم هغه مسجد کې چې مخکي هم په کې اوسیدلي وو اطاق جوړ کړ او همدا یې جهادي مرکز شو.

په دې ډول ملا محمد عمر مجاهد د کمونیزم ضد جهاد په وروستیو کلونو کې مستقله جبهه جوړه کړه. دا جبهه که څه هم د مجاهدینو شمیر یې کم و خو د کندهار او شاوخوا سیمو په ټولو مهمو عملیاتو کې یې شرکت کاوه. د ۱۳۶۹ هجري لمريز کال په ژمي کې هغه وخت چې د رژیم قواوو د زابل ولایت د مرکز قلات د محاصرې ماتولو لپاره د جبار ملیشي زابل ته ولیرلې او بیا مجاهدینو په پریکنده بربدونه دغو ملیشو ته دروند زیان واراوه، د نورو مجاهدینو تر څنګه د ملا محمد عمر مجاهد د جبهې مجاهدین هم په دې عملیاتو کې برخوال وو، دغه راز وروسته چې د دوستم له قواوو سره په زابل کې جنگونه وشول هم د دې جبهې مجاهدینو په کې شرکت کړی و.

د زابل له عملیاتو وروسته د میوند په فتحه او د ګرځک په جنگونو کې هم د ملا صا ب د جبهې مجاهدینو ګډون درلود په دې ډول دوی تر هغه وخته خپل مقدس

جهاد ته ادامه ورکړه ترڅو د ۱۳۷۱ لمريز کال په ثور مياشت کې رژيم نسکور او کمونيستي حاکميت پای ته ورسيد.

د تنظيمي هرج و مرج په دوران کې

هغه گډوډي، فساد او ذات اليني جگړې چې د کمونيستي نظام له سقوط وروسته رامنځته شوې که په ژور نظر يې وڅيړو نو د جهاد د وروستيو کلونو ځينې معاملي او مجاهدينو ته د واک د انتقال ناقصه پروسه يې د اصلي عواملو په حيث په گوته کولای شو.

د ۱۳۷۱ لمريز کال د حمل وروستی او د ثور مياشتې لومړۍ اونۍ د کمونيست رژيم د تدريجي سقوط ورځې وې، ولايتي مراکز او لوی ښارونه يو په بل پسې د رژيم له لاسه وتل خو دا چې دا عمليه د پټو توطئو او ناروا ايتلافونو په اساس پرمخ وړل کيدله نو ځکه يې ولس ته د فتحې او ارامۍ په ځای د يوه بل بحران د پيل پيغام ورکاوه.

د جهاد په کلونو کې د مجاهدينو دوه ډوله جبهات وو. يوه هغه چې په اصلي معنی د حق د لارې مجاهدين وو، قومي او قبيلي گټې يې په نظر کې نه وې، د واک او ځوکي ترلاسه کول، د بيت المال او غنيمت په خرڅلاو سره پيسې موندل او په جهاد باندې مادي امتيازات موندل يې هدف نه وو. بلکې اعلاء کلمة الله او د کمونيستي کفر شړل يې اساسي هدف و. په دې جبهاتو کې پرته له قومي او سيميزو تړاونو د هر ځای واقعي مجاهدين را يوځای شوي وو. همدوی د جهاد لومړني پيلوونکي هم وو او تر پایه يې په عملي جهاد کې ونډه هم ډيره وه چې ښه مثال يې د ملا محمد عمر مجاهد جبهه او دغسې نورې ځينې په واقعي معنی جهادي جبهې وې.

خو دا چې بعضي جهادي تنظيمونو د جهادي جبهاتو د جوړولو لپاره ټاکلی معيار او اصول نه درلودل او يا يې د خپلو اصولو د تعميل توان نه درلود نو له موقع څخه په استفاده فرصت طلبه اشخاصو ته زمينه برابره سوه چې په نتيجه کې يې ډېر جبهات د قومي او تنظيمي عصيتونو پر بنسټ جوړ شول چې دغسې څو جبهات په کندهار کې هم وو. د مجاهدينو په نوم دغه دوهمه کټه گوري جبهات چې په کې يو شمير بدکاره،

نشه يان او جهاد بدناموونکي اشخاص هم موجود وو، د جهاد په وروستيو کلونو کې هغه وخت چې د ډاکټر نجيب د سولې او پخلاينې تبليغات شروع شول نو دوی د مادي گټو او قدرت ترلاسه کولو لپاره له کمونيستانو سره پټ روابط جوړ کړل. د خادد استخباراتي چارواکو او دغو تش په نامه مجاهدينو تر منځ هميشه پټ لیده کاته کيدل او حتی حکومت ورته مرستې هم ورکولې.

کله چې د ۱۳۷۱ لمريز کال په ثور مياشت کې د کمونيستانو حکومت سقوط کاوه دغه وخت په کندهار کې د قول اردو قومندان چې د ولايت واک يې عملاً په لاس کې و تورنجنرال اکرم و. نوموړي د دې لپاره چې واک واقعي مجاهدينو ته په لاس ورنشي، او دوی د خپل حکومت له سقوط وروسته هم په ښار کې په ارامه ژوند وکړای شي او د ولس او واقعي مجاهدينو له محاکمې او انتقامه يې ځان ژغورلی وي نو بې د همدغو تش په نامه جهادي جبهو له مشرانو سره په پټه موافقه وکړه او د يوه جوړجاړي په ترڅ کې يې د واقعي مجاهدينو له خبرتيا پرته د کندهار ټول واک وروسپاره.

په دې ډول کمونيست رژيم وتوانيد چې د افغانستان د نورو برخو په څير په کندهار کې هم دا توطيه عملي کړي. دوی واقعي مجاهدينو ته د دې فرصت ورنکړ چې په فاتحانه ډول د ښارونو واک ترلاسه کړي. بلکې په جهادي صفوفو کې له خپلو ارتباطيانو سره په توافق يې واک هغه چا ته وسپاره چې په جهاد کې يې کوم د پام وړ رول نه و ادا کړی.

په دې ډول د کندهار د مهمو ادارو واک گل اغا، اميرلالي، ملا نقيب او نورو ته په لاس ورکړل شو او واقعي مجاهدين چې اکثري يې ديني علماء وو په ولسواليو او پخوانيو جهادي سيمو کې له واک څخه بهر پاته شول.

دا چې جهاد پای ته رسيدلي و او واک هم د مجاهد په نوم نورو خلکو قبضه کړی و واقعي مجاهدينو ته له دې پرته بله لاره پاته نه شوه چې خپل تشکيلات لغو کړي او عادي ژوند ته ستانه شي. په همدې مهال د کندهار زياتره جهادي جبهات منحل شول او مجاهدين يې کورونو ته ستانه شول. ځينو جبهه مشرانو په خاص ډول هغه چې علماء يا طالبان ول خپلې جبهې يې په مدرسو بدلې کړې. ملا محمد عمر مجاهد هم

په سنگ حصار کې خپله جبهه په مدرسه بدله کړه. د سنگ حصار د کیشانو مسجد چې په څنگ کې یې څو اطاقونه درلودل دوی په یوه اطاق کې خپله وسله ډیپو کړه، مسجد او نورو اطاقونه یې د درسګاوو او طالبانو د اوسیدو د ځای په حیث په مدرسه واړول.

مولوي عبدالحبيب، مولوي نور محمد، مولوي عبدالرحمن او مولوي محمد ابراهيم هغه مدرسین علماء وو چې په دې مدرسه کې یې طالبانو ته د ديني علومو تدریس پیل کړ. ملا محمد عمر مجاهد چې کور یې هم په همدې سیمه کې و، د مسجد د امامت او مدرسې د اهتمام په چارو سریره یې خپله هم ديني کتابونه شروع کړل تر څو خپلې ديني زده کړې مکملې کړي.

يو معنی دار خوب

د واک پر سر د تنظیمونو ترمنځ د اختلاف پیل د درست افغانستان په څیر په جنوبي ولایاتو کې هم د هرج و مرج او خپل منځي جګړو پیلامه شوه. په کندهار کې د ملا نقیب، استاذ عبدالحلیم، سرکاتب او نورو ترمنځ د جګړو سلسله شروع شوه او بل اړخ ته په هلمند کې د پخوانیو مجاهدینو ترمنځ له وړاندې پیل شوي جنګونه لا نور تاوده شول د رئیس عبدالواحد، محمد رسول اخندزاده، مولوي عطاء محمد او نورو ترمنځ جنګونو په داسې بڼه زور ونيو چې د ورځې په حساب په لسګونو کسان په کې قتلیدل او د درنو وسلو د استعمال له امله کلي او کورونو وړاندېدل.

د هلمند د جګړو یو برخوال قومندان چې په هلمند کې د خپلو رقیبانو لخوا ورباندې ځمکه تنګه شوې او تیښتې ته مجبور شوی و، یو وخت یې هڅه او غوښتنه وکړه چې په سنگ حصار کې دې د قرارګاه جوړولو لپاره ځای ورکړل شي خو ځایي مجاهدینو ورسره موافقه ونکړه.

په همدې حال کې د ملا محمد عمر مجاهد د مدرسې یو طالب خوب ویني او په سبا یې خپلو ملګرو ته بیانوي. دی وايي بیګا مې خوب لید چې د مدرسې تر څنګ زموږ

د وسله تون بام نړیدلی او یومخ له منځه تللی وي، تر دې چې د وسله تون منځ ته لمر رالویدلی او په وسلو د لمر رڼا راغلي وي.

ځینې طالبان ددې خوب په اوریدلو وارخطاء کيږي. خو طالب دغه خوب د سیمې یوه په نیکی او دیانت مشهور سپین ږيري عالم مولوي موسی جان ته بیانوي، هغه د خوب بل وړ معنی کوي او وایي: په وسلو د لمر رڼا راتلل دا معنی چې الله تعالی به په همدې وسلو په ملک کې رڼا راولي او دا چې اسلام یوه روښنایی ده الله تعالی به د همدې وسلو په توسط اسلام حاکم کړي. د خوب معبر مولوي موسی جان څه موده وروسته وفات شو خو د خوب تعبیر یې څو کاله وروسته هغه وخت ښه قابل درک و چې په همدې وسلو د عام شوي فساد په وړاندې لومړنی پاڅون پیل شو.

ملوک الطوائفي او هرج و مرج

په افغانستان کې د کمونیست رژیم له سقوط وروسته مجاهدین په دې ونه توانېدل چې یو متحد او معیاري اسلامي نظام رامنځته کړي. بلکې د مجاهدینو په نوم ځینو د اقتدار حریصانو له وړاندې لا له کمونیستانو سره پټې معاملې پیل کړې وې، کار له هغه ځایه خراب شو چې د یوې شومې معاملې یا ایتلاف له مخې د پلازمینې کابل واک حاکمو پرچمیانو یوازې د جمعیت اسلامي گوند ته وسپاره. نورو کمونیستانو د ځان د دفاع او په نوي لباس کې د ځان مطرح کولو لپاره د هیواد په شمال کې د جنرال دوستم په مشرۍ د جنبش په نوم تنظیم جوړ کړ چې د پخواني رژیم ډېر پوځي امکانات یې هم په خپل لاس کې ساتل.

د واک او ځواک د تصاحب په مسابقه کې فرصت طلبه او د اقتدار تېري گروپونه او ډلې وتوانېدل چې د هیواد په بیلابیلو سیمو قبضه وکړي او د خپلې خوښې واکمنۍ رامنځته کړي. په دې ډول په هیواد کې یو بشر د ملوک الطوائفي حالت رامنځته شو. په کابل کې د مسعود، دوستم، مزاری، حکمتیار، سیاف، محسنی او نورو ډلو مستقل حاکمیتونه جوړ شول. د هیواد په سطحه لغمان، لوگر او میدان وردگ د حکمتیار حزب قبضه کړل. د کابل په دیپلوماتیکه ساحه سربیره پروان، کاپیسا، تخار او بدخشان د رباني جمعیت ونیول. مزار، شبرغان، سرپل او فاریاب د دوستم شول. په بادغیس،

هرات او فراه کې اسماعيل خان خپل امارت جوړه کړه. باميان او نږدې ټولې هزاره ميشتې سيمې د مزارې حزب وحدت ونيولې د ننگرهار واک د حاجي قدیر په مشرۍ د مشرقي شورا په لاس کې واخيست او د بغلان مرکز د سيد منصور نادري لخوا ونيول شو. په پاته نورو ولاياتو کې د مختلفو تنظيمي او خودسره قومندانانو لخوا د واک مستقلي جزيرې رامنځته شوې.

دغو د واک او قدرت تېرو د يوه بل په وړاندې د سياسي، تنظيمي، قومي او ژبنیو تعصباتو په بنياد خونړۍ جگړې پيل کړې. دغه راز يې د هيواد د ملي شتمنيو چورتالان، خرڅول او تخريبول په منظم ډول پيل کړل. له ۱۳۷۱ لمريز کال نه بيا تر ۱۳۷۴ کال پورې زمانه د افغانستان په تاريخ کې د گډوډۍ، ظلم، قتل و قتل او وحشت هغه دوره بلل کيږي چې نه يې پخوا ييلگه ليدل شوې وه او نه به يې وروسته وليدل شي. هغه چې وايي د ظالم حاکم په څو کلنه دوره کې دومره مظالم نه کيږي او نه دومره حقوق تلف کيږي لکه د بې نظامه حالت په يوه ورځ کې چې څومره ظلمونه ترسره کيږي دا خبره په همدې کلونو کې ښه ثابته شوه. که په لنډو ووايو افغانستان په دې شاوخوا درې کلنه موده کې د خپل معاصر څه باندې دوه سوه کلن نظام ټول هست و بود او هغه شتمني چې په پوځي، اقتصادي، تعليمي، هنري، عمراني او نورو برخو کې يې ذخيره کړې وه له لاسه ورکړه.

خودسره توپکيانو د هيواد کارخانې، حکومتي تاسيسات، عام المنفعه ادارې او ملي شتمنۍ چور کړې او بيا يې د کبار په بيه په گاونډيو هيوادونو خرڅې کړې. د افغانستان د اردو پراخ امکانات په خاص ډول ټانگونه، الوتکې، درنې وسلې، تخنيکي ورکشافونو او نورې مهمې شتمنۍ لومړۍ کبار او بيا د اوسپنې په بيه خرڅې شوې. تعليمي بنسټونه، د خدماتو ادارې او ټولگټي تاسيسات نه يوازې د فعاليت له اړخه توقيف شول بلکې ودانيو ته يې درانه زيانونه ورسيدل. د هيواد اقتصاد هم دروند گوزار وليد تردې چې پخوا يو امريکايي ډالر څلور سوه افغانۍ کيده مگر د جگړو په پايله کې ملي سکه داسې بې ارزښته شوه چې حتی يو ډالر په ۲۵ زره افغانو تبادله کيده. د تاريخي اثارو قاچاق، د ځنگلونو وهل، د معادنو لوټ تالان د هر چا د وس کار وگرځېد.

د کابل ښار اتيا فيصده تاسيسات له يوې مخې ونړيدل او منقوله شيان يې لوټ شول، خو په دې مادي زيانونو سربيره هغه معنوي زيانونه چې جگړه مارو هيواد ته واورول اټکل يې نه شي کيدلای. د کابل له مختلفو کتابتونو څخه په زيات شمير کتابونه ورک شول. موزيمونه، ارشيفونه، گالري او نندارتونونه چې د کلونو کلونو په اوږدوکې رغيدلي او په نايابه آثارو ډک وو لوټ او ارزښتناک آثار يې په گاونډيو هيوادونو کې ليلام شول.

په دې ټولو ملي ناخوالو سربيره په اجتماعي او امنيتي لحاظ د افغانستان په خلکو يو داسې تور تم راغی چې کما حقه تعبير يې شايد د ليکوال د وس کار نه وي. ښار په ښار، کوڅه په کوڅه او کلي په کلي توپکواکي او پاتېکسالاري پيل شوې. توپکيان له يوه بل سره ونښتل او د خونړيو جگړو لړۍ پيل شوې چې تر ټولو ډېر زيان يې ولس ته رسېده. د محلي توپکيانو تر منځ په لنډمهاله او روزمره جگړو سربيره د هيواد په ځينو سيمو کې د تنظيمونو تر منځ مسلسلې او اوږدې جگړې پيل شوې. په کابل کې د حزب، جمعيت، جنبش، حزب وحدت، حرکت محسني او اتحاد تنظيمونو تر منځ د خونړيو جگړو سلسله پيل شوه. په کنډز او بغلان کې د جمعيت، جنبش، حزب او نادري مليشو تر منځ مسلسلې جگړې روانې وې. په شمالي ولاياتو په خاص ډول فارياب او بادغيس کې دوستم او اسمعيل خان په جگړو بوخت وو. په هلمند کې د جمعيت، حزب او حرکت قومندانانو جگړې سره کولې او په نورو ولاياتو کې هم د اورنيو جگړو لمبې بلې وې. په دې جگړو کې نه يوازې د هيوادوالو سر او مال ته زيان رسېده بلکې هر ورځ په کې بې حسابو حقوق تلف کيدل، تجاوزات کيدل او وحشيانه اعمال ترسره کيدل.

جگړه مارانو د خپل ځان د اکمال لپاره به غلا او قطاع الطريقي سربيره پاتېکسالاري ته لاس واچاوه، د هيواد په اکثرو لارو او سړکونو گام په گام پوستې جوړې او ځنځيرونه ولويدل. پاتکيانو چې له عامو مسافرو، موټر چلوونکو او سوداگرو څخه يې د حق العبور په نوم پيسې وړې علاوه يې د عامو بې وسه افغانانو وهل ټکول او سپکاوی هم کاوه او د پيسو نه ورکولو په صورت کې يې ډول ډول سزاگانې ورکولې.

د جگړو دوام، خودسري، د بدکارو ټوپکيانو حاکميت او په عين حال کې د کار او تعليم نشتوالي او عمومي بې بندوباري هيواد په هر اړخيز لحاظ د مطلق سقوط له خطر سره مخامخ کړ. نوی را پورته کيدونکی نسل له وضعیت څخه په تاثر همدا سې بې بندوباره او جگړه مار روزل کيده. همدا لامل وو چې ډيرو کم عمره او تنکيو ځوانانو ټوپکماری ته مخه کوله او د پوستې او پاتک ژوند يې غوره کاوه.

په داسې هر اړخيز تورتم کې چې د سالم ژوند تيرولو ټول معادلات معکوس شوي وو، په اکثرو سيمو کې د ټولنې پريوتې او بدکار قشر د اقتدار مزی په لاس کې درلود او د ټولنې معزز غړي لکه واقعي مجاهدين، علماء کرام، معزز مشران، طالبان او د هيواد او ولس په درد دردمن هيوادوال د بې فرهنگه ټوپکيانو تر جبر لاندې د محکوميت ژوند تيرولو ته اړ شوي وو، افغان ولس له سختې ناهيلۍ سره لاس او گريوان و. نړيوالو او گاونډيانو د دې حالت تنداره کوله او يوازې د روان وحشت د راپورونو په خپرولو يې اکتفاء کوله. د ملل متحد، په اصطلاح د بشري حقوقو او نورو خيريې بنسټونو هم يوازينی کار دا و چې د حاکمو ټوپکيانو وحشتونه ليست کړي او بيا يې کلني او مياشتني راپورونه خپاره کړي افغانانو له الله تعالی پرته هېچا ته اميد نه درلود ځکه له هر اړخه مايوسه وو.

کله چې ناروا او تجاوزات اوج ته ورسيرې، کله چې د جابرانو د ظلم چاره د مظلوم په هډوکي ولگيرې او کله چې د مستضعفو بندگانو چينې د عرش تر کنارو ورسيرې نو په داسې حالت کې بيا پر مظلومانو د الله تعالی رحم په جوش راځي او د ظالمانو د سزا لپاره يې د قهر توپانونه را الوځي. کله چې شپه تر وروستي حده ترورمې شي نو ورپسې د سهار ستوري څليرې او کله چې منی او ژمی د طبيعت ښکلا وځپي او د شيلو وروستی پانې هم ورژوي نو بيا د پسرلي وار را رسيرې.

په افغانستان کې د بې نظامی او وحشت پدیده د خپل شدت وروستي حد ته رسيدلې وه په دغسې حالت کې د يوه نوراني، اسلامي او سوله پال حرکت ظهور د قدرت او فطرت له قوانينو سره بالکل مطابق ضرورت و، چې بايد ظهور يې کړی وای.

په کندهار کې څه تېریدل؟

د هرج و مرج په کلونو کې د کندهار ولایت په خاص ډول کندهار ښار هم د نور په افغانستان په څیر د گډوډۍ، جگړو، فساد، بې امنیتی او کوڅه واکي شاهد و. دا چې په کندهار ښار کوم تنظیمي جگړه مار بشپړه ولکه یا په سیالانو بالادستي نه درلوده نو ځکه هر قومندان د خپل سر پاچا و او چې څه یې زړه غوښتل کول یې.

ملا نقيب چې د جمعیت غړیتوب یې درلود او په کندهار کې د ریاني د رژیم نماینده بلل کیده، دا چې له کابل ورتنه وخت په وخت د پیسو اکمال کیده نو تر یوه حده یې له پاتکبازی خان ساتلی و. نور نو په خپل منځي جگړو، اخلاقي نیمگړتیاوو او فساد کې د ده افراد د نورو قومندانانو تر افرادو کم نه وو.

کندهار ښار د واک او سلطې په اعتبار په بیلابیلو برخو ویشل شوی و. له ډنډ تر ولایت سیمه ملا نقيب نیولې وه. خپله ولایت، چارسو، ښکاپور دروازه او هرات بازار د گل اغا شیرزي په واک کې وو. حضرت جی بابا، کابل دروازه او قشله جدید د امیرلالي په قلمرو کې راتلل. د کندهار هوايي ډگر د قومندان مفاش زوی احمد ولکه کړی و. له سرپوزې تر ډنډ او نظر جان باغه د استاد عبدالعلیم واکمني وه. باغ پل د سرکاتب په لاس کې و. د شاه اغا دوراهي او ناگهان د نادر جان قومندان سیمه وه، په سنځري او اشوغه د حبیب الله جان پاتکونه وو او دارو خان د کولک او سلوغي پر سیمه قبضه کړې وه. وړاندې وویل شول چې دغه قومندانان له کمونیستانو سره د جوړجاړي په پایله کې په دې سیمو قابض شوي وو. له کمونیستانو سره د دوی د ایتلاف یو ثبوت دا هم بللی شو چې د واک له انتقال وروسته هم د جنرال اکرم په شمول د کمونیست رژیم لوړپوړي چارواکي په کندهار ښار کې ازادانه اوسیدل تر دې چې په خپله خوښه له هیواده ووتل. حتی د کمونیست رژیم د وختونو ځیني پوځي تشکیلات په تنظیمي دور کې هم په خپل حال پاته وو لکه د عصمت مسلم ملیشي چې د نجیب په وخت کې یې د کندهار ښار او بولدک تر منځ د لارې امنیت په غاړه و او په تنظیمي دور کې یې قومندان منصور د شوراندان او د غره کلي په ساحو کې د پخوا په څیر پوستي درلودې او د دې سیمو واک یې په لاس کې و.

په دې ډول کندهار ښار د نااهله ټوپکيانو تر منځ سيمه پر سيمه او کوڅه پر کوڅه وويشل شو. مستقلي او موازي واکمني په کې رامنځته شوې او واقعي مجاهدين له ښار څخه بهر په لرې پرتو ولسواليو کې او کليوالو سيمو کې پاته شول چې ډيرو يې د جهاد له پای ته رسيدو وروسته خپل جبهات منحل کړل.

دکندهار په ښار واکمنو ټوپکيانو د تنظيمي، قومي عصيتونو او دولتي امکاناتو د لوټ تالان پر سر هميشه له يوه بل سره جگړې کولې. ټوپکيانو لومړی هغه ټانگونه او پوځي وسايط کبار او خرڅ کړل چې په کندهار کې د شوروي له وخته پاته وو، له دې جملې يو لويه برخه ناکاره ټانگونه هغه وو چې د ډنډ ولسوالي په حدودو کې د کندهار هرات د لارې په اوږدو کې پراته وو، دغه ټانگونه چې له روسانو سره د لس کلنو جگړو په مهال د شهيد ملا نیک محمد، ملا محمد عمر مجاهد، شهيد لالا ملنگ، شهيد طالب جان او نورو مجاهدينو لخوا ويشل شوي وو شمير يې دومره زيات و چې د لويې لارې په امتداد کې له کوکران نيولې بيا د پنجوايي تر دوراهي پورې حکومتي ځواکونو د لارې يوه اړخ ته د ديوال په شان په درولو سره فولادي حصار ترې جوړ کړی و چې په پناه کې به يې خپلو پوستو ته اکمالات کول. ټوپکيانو دغه د جهاد يادگار او د اتلانو په وينو گټل شوی وياړ لومړی په بمونو ټوټه ټوټه کړل او بيا يې په پاکستانی تجارانو خرڅ کړل.

د جهادي غنائمو او دولتي امکاناتو له لوټ تالان او کبارولو وروسته ټوپکيانو د پيسو موندلو لپاره پاتک بازي شروع کړه. هر په نوم قومندان د عمومي لارې پر سر پوسته جوړه کړه او د پيسو اخيستلو لپاره يې پر لارو ځنځيرونه واچول. په کندهار کې د پاتکونو اصلي مسير د افغانستان د حلقوي سړک هغه برخه وه چې د دې ولايت له منځه تيريږي. يعنې له هرات څخه تر کندهار ښار راغلې او بيا د کابل پرخوا غځيدلې لويه لاره. دغه راز د سرحدي ښارگوټي بولدک او کندهار ښار تر منځ لاره باندې هم گڼ شمير ځنځيرونه لويديلي وو.

که څه هم ملا محمد عمر مجاهد د خپل مرکز او مدرسې په شاوخوا کې ټوپکيان ځنځير او پاتک ته نه پرېښودل خو د کندهار ښار څخه د هرات په خوا غځيدلي لار

باندې گڼ شمير ځنځيرونه لويديلي و. د عيني شاهدانو له قوله په دې سيمه کې د ډيرو پاتکونو او د توپکيانو د ظلم او اذيت له امله وروسته تجاران مجبور شول چې د هرات لخوا راغلي تجارتي توکي د عمومي لارې په عوض د ريگ د دښتو له لارې په ټيکترو او نورو نقلیه وسايطو کې تر سرحدي ښار بولدک پورې انتقال کړي.

توپکيانو نه يوازې له خلکو پيسې اخيستي او د پيسو لپاره د شکنجو او قتل تر حده يې په هغوی ظلم کاوه بلکې پاتکونه د اخلاقي جرائمو ځالي هم وې. په پاتکونو کې ټول له ټولنې تښتيدلي، بې تهذيبه، نشه يان، لوتماران، فاسق او فاجر اشخاص راټول شوي وو چې بعضي يې په غلا او ظلم سربيره په زنا، لواطت، قماربازي او نورو گناهونو هم ککړ وو.

حيب الله جان چې په سنځري کې يې ځنځير درلود په خپل پاتک کې يې يو خروړی سبي ساتلی و، کله به چې چا دغه پاتکمار ته پيسې نه ورکولې نو له سبي سره به يې يو ځای تاره تر څو د ځان د خلاصون لپاره پيسو ورکولو ته اماده شي.

د دغو پاتکيانو په اړه دا خبرې هم مشهورې وې چې د لارې له موټرو څخه ښځې ښکته کوي او زبرزنا ورسره کوي. ملا محمد عمر مجاهد چې د سنگ حصار په ساحه کې د خپل مسجد او مدرسې په چارو بوخت و که څه هم د خپل مدرسې په شاوخوا يې د لويې لارې پر سر پاتکيان نه پرېښودل خو د شاوخوا سيمو وحشت يې ليد او روزانه به ورته زړه بوږنونکي خبرونه راتلل.

د نوموړي يو شناخته د روزگان مولوي عبدالحنان چې يو ځل دده مرکز ته راغی نو کيسه يې وکړه چې له کندهار ښاره راتلم د کولک په سيمه کې د توپکيانو په پاتک مو موټر ودرول شو. يو توپکي راغی او کله چې يې په موټر کې له دروازې سره نږدې په يوې نجلی سترگې ولگېدې په پوره جرئت يې سينې ته لاس وروړ خو له ډاره هېچا هم عکس العمل ونه ښود.

يوه ورځ ملا محمد عمر مجاهد له خپلو ملگرو سره ناست و چې يو کس يې وليد چې منډې وهي، دوی ته نابنده ښکاره شو او غږ يې پرې وکړ، ځوان چې راغی ويل يې د

هرات يم، مور مې د علاج لپاره پاکستان ته بيولې وه، د بيرته راتلو په وخت د پاشمول په سيمه کې په پاتېک ټوپکيانو له موټره کوز کړم، اته ورځې ورسره بندي وم اوس ترې راخلاص شوم. دې ځوان اقرار وکړ چې په دې اتو شپو کې يې داسې شپه نه يادېږي چې دې ټوپکيانو دې هلکان او ښځې د جنسي-استفادې لپاره په پوسته کې نه وي بندي کړې.

د ملا محمد عمر مجاهد يو ملگری او د مدرسې شاگرد ملا سعدالله کيسه کوي چې يوه ورځ زه او ملا برادر اخند کندهار ښار ته تلو او د موټر په چټ باندې ناست وو. کله چې د پاشمول د صالح پاتېک ته ورسيدو نو گورو چې يو کشر هلک چې د فسق ښې ورباندې ښکاره وې په پاتېک ناست و او د موټر له دريدو سره سم يې موټر چلوونکي ته ناموسي ښکښل وکړل خو موټر چلوونکي له تحمل پرته هيڅ غبرگون ونه ښود.

ملا سعدالله وايي په دې حال کې ما ملا برادر اخند ته وکتل گورم چې سترگې يې له اوښکو را ډکې شوې. ما پوښتنه ترې وکړې چې ولې ژاړې؟ ده ځواب راکړ چې هغه زموږ د جهاد، قربانيو او شهادتونو نتيجه بالاخره دا راووته لکه دا اوس دې چې يو مثال وليد نو په داسې حال کې به ولې ژړا نه راځي.

دغه پرلپسې ظلمونو، ناخوالو او بوردونو ځانگړتيا وه چې له يوې خوا ملا محمد عمر مجاهد او نور بااحساسه مجاهدين د حالاتو په اړه تفکر او اندېښنې ته اړ کول له بلې خوا يې له ټوپکيانو کرکه او د انتقام جذبه هم پرلپسې په سينو کې ذخيره کيدله.

دریم فصل

د طالبانو د اسلامي تحریک بنسټ ایښودل

د پاڅون پیل

د ملا محمد عمر مجاهد د جهاد سیمه او میشت ځای (سنگ حصار) چې په اوسني اداري ویش کې د کندهار د ژړی ولسوالۍ مربوط بلل کېږي هغه وخت د میوند ولسوالۍ اړوند بلل کیده. د سنگ حصار او ورڅیرمه د پنجوايي د مربوطاتو لکه زنگاوات، تلوکان، مشان او نورو سیمو واک د ملا محمد عمر مجاهد، ملا محمد آخند، ملا حاجي محمد، ملا محمد صادق او ځینو نورو جهو د مجاهدینو په لاس کې و. دوی حتی الوسع ددې سیمو امنیت ساتلی و او توپکیانو ته یې د فعالیت اجازه نه ورکوله. د سنگ حصار لویدیځ ته د میوند مرکز د کشک نخود سیمه د قومندان حاجي بشر او حاجي برگېټ تر تصرف لاندې وه. دوی هم له دغو مجاهدینو سره همپانګې درلوده او تر ډیره یې سیمه له ګډوډیو خوندي وه، دې ټولو پخوانیو مجاهدینو د خپلو سیمو د امنیت لپاره د کندهار ولایت پخوانی عمومي قاضي (مولوي سيد محمد) چې په مولوي پاسني صاحب یې شهرت درلود د قاضي په حیث مقرر کړی و. نوموړي د پنجوايي په زنگاوات کې محکمه درلوده، چې شاوخوا ټولو جهو به په نوبت سره مجاهدین ورکول او نوموړي به قضایي اجراءات کول.

د توپکمارو د هرج و مرج په دوره کې که څه هم د ملا محمد عمر مجاهد د مدرسې او پخوانۍ جبهې شاوخوا سیمې له پاتکونو، غلا او ګډوډیو په امن وي خو له نورو ځایونو ورته مسلسل د ناخوالو خبرونه راتلل. د ولس ناخوالو او د توپکیانو ظلم او استبداد ټول اهل خیر مجاهدین او طالبان فکرمند کړي وو. په وروستیو کې په دې اړه مشورې او مجالس پیل شول چې د توپکیانو څخه د ولس د خلاصولو لپاره څه باید وشي.

د طالبانو د تحریک له عملي پیل وړاندې څو ځله په دې موضوع د سنگ حصار او شاوخوا سیمو طالبانو او پخوانیو مجاهدینو مجلسونه وکړل. سید عبد الله (تورک اغا) وایي یو ځل د ملا محمد عمر مجاهد په مدرسه کې مجلس جوړ شوی و، چې خپله ملا محمد عمر مجاهد، ملا یرادر اخند، ملا محمد اخند او تر ۴۰ تنو پورې نورو طالبانو په کې گډون کړی وو. د مجلس موضوع همدا وه چې موږ جهاد وکړ، قربانی مو ورکړې او مشقات مو ومنل د دې لپاره چې یو شرعي نظام راشي او ولس مو هوسا شي. مگر اوس ولس د بدکاره توپکیانو په ظالمانه منگولو کې ښکېل شوی چې باید د جهاد د اهدافو د لاسته راوړلو او ولس د ازادولو هڅه وشي.

د دا وړ مجالسو په لړ کې بله غونډه د سنگ حصار د جهادي قومندان حاجي غوث الدین اکا په اطاق کې جوړه شوه. مولوي عبدالرحمن صاحب چی د ملا محمد عمر مجاهد اخښی او استاد دی وایي دې مجلس ته زه له ملا صاحب سره یوځای لارم. په مجلس کې اکثره د مساجدو امامان او د سیمې علماء کرام راټول شوي وو. دوی په دې خبرې کولې چې څرنگه باید د زیاتیدونکي فساد مخه ونیسي. د بیلابیلو رایو له تبادلې وروسته د اکثره رایه دا وه چې طالبان دې په نوبتي شکل د خپلې سیمې امنیت وساتي او هم دې په سیمه کې د مولوي پاسني صاحب محکمه تقویه شي تر څو مجرمین مجازات کړي.

ملا محمد عمر مجاهد چې د مجلس په پای کې له دروازې سره ناست و کله چې د رایې بیانولو نوبت ورته ورسید نو یې وویل چې د توپکیانو د ضرر مخه یوازې په بالمشله اقدام سره نیول کیدای شي. توپکیانو هرڅه پرې ایښي، شپه او ورځ یې په خان یوه کړې. د شیطان لار یې را اخیستي او خپل فساد ته دوام ورکوي. د دوی د دې عمل مخه یوازې په دې نیول کیدای شي چې موږ هم هرڅه پرېږدو، د فساد مخنیوی خپل تر ټولو اول او مهم مسؤلیت وېولو او د الله تعالی د دین د نفاذ لپاره همداسې په میدان ودرېږو، لکه توپکیان چې ولاړ دي. دا مبارزه به دې نه کیږي چې په هفته کې څو ورځې به سبقونه وایو او یوه ورځ به په نوبت د توپکیانو سره مقابله کوو.

په پای کې دا مجلس هم د پخوانیو مجالسو په شان بې نتیجې پای ته ورسید. مولوي عبدالرحمن وايي له مجلس نه د راگرځېدو په وخت ملا صاحب د مجلس په بې نتیجې کیدلو خپه و خو ويې ويل چې مجلسونه خو نتیجه نه ورکوي. زه په الله توکل کوم او یو اقدام کوم.

ملا صاحب خپله د لومړني اقدام او توکل په اړه په یوه تقریر کې ویلي: زه په یوه مدرسه کې وم، یوه کوچنۍ مدرسه مو جوړه کړې وه، ۱۵ یا ۲۰ انډیولان به په کې وو او موږ سبق وایه. دا دځمکې سر ټول فساد ونيو. قتل و قاتل، چور او چپاول و وطن فساو او فجارو ونيو. تېره وضعه خو تاسو ته معلومه ده هغه چې خلکو تصور نه شوای کولای چې اصلاح به په څه شي راځي. نو ما سبق وایه او د حالاتو په باره کې به مې تصور واهه. نو که ما یوازې هغسې تصور وهلې دا دلیل زما لپاره کافي و چې (لا یکلف الله نفسا الا وسعها) ځکه د حالاتو په اړه له تصور پرته نور څه زما په قدرت کې نه و. خو ما په الله تعالی باندې توکل محض وکړ، توکل محض ډېر زور غواړي خو توکل محض ناکامي نلري.

شرعي فتوی

ملا محمد عمر مجاهد چې د یوه واقعي مؤمن په حیث د دین احکامو ته ملتزم سړی و شریعت یې په خپل فردي او اجتماعي ژوند کې تر ټولو ستر او غالب اصل ګانه. نوموړي د خپلې واکمنۍ په مهال هم حکومتي اقدامات لومړی په شریعت عرضول او د حنفي فقهې له علماء کرامو او مفتیانو به یې د جواز او نه جواز پوښتنه کوله او تر هغو چې به یې د جواز فتوی نه وه ترلاسه کړې اقدامات یې نه کول. د معاصرې دنیا د سیاسي افرادو او ډلو زیاتره پریکړې له ځاني عقل او هوس، مادي ګټو او یا هم تحقیقاتي منابعو (ټینک ټانکرز) څخه سرچینه اخلي او د الله تعالی دین او شریعت نه د کومې معتبرې او ټاکنې مرجع په نظر نه ګوري. خو ملا صاحب به شاید د دې زمانې یوازینی حاکم و چې الهي شریعت ته یې د تر ټولو مقدم او معتبر مرجع په نظر کتل او هر اقدام یې لومړی په شریعت تائید او.

ملا محمد عمر مجاهد د قیام له پیل څو ورځې وړاندې د پنجوايي زنگاوات ته رهي شو تر څو د سیمې له ستر عالم او قاضي مولوي سيد محمد صاحب څخه د خپل اقدام په اړه فتوی یا شرعي اجازه تر لاسه کړي. مولوي سيد محمد (چې په پاسني مولوی صاحب يې شهرت درلود) اصلا د غزني ولايت د گیلان ولسوالۍ اوسیدونکی و. نوموړی جيد عالم او د شوروي ضد جهاد په مهال د کندهار ولايت عمومي قاضي و چې د خپلو جدي اقداماتو له امله يې په ټولو جنوبي ولاياتو کې شهرت درلود. نوموړي تر دې مهاله د پنجوايي په زنگاوات کې محکمه ساتلې وه او د سیمې خلکو او مجاهدينو يې د قاضي او مشر عالم په حيث درناوی کاوه.

ملا گل اغا آخند چې په دې سفر کې له ملا صاحب سره ملگری و وايي ملا صاحب چې مولوي عبدالصمد هم ورسره و د مولوي پاسني صاحب محکمې ته ورغلل. هغه ته يې ټول جريان بيان کړ چې فساد عام شوی، ورځ تر بلې فتنې او مظالم زیاتېږي، د مظلوم غږ څوک نه اوري او قسما قسم ظلمونه او جنايات ترسره کېږي. موږ د دې ظلمونو د مخنيوي لپاره د اقدام اراده لرو ستاسو مشوره راته څه ده؟ مولوي پاسني صاحب وويل چې دا مهمه مسئله ده زه به سبا څو نور علماء هم راوغواړم بيا به خپل نظر درکړم. سبا يې مولوي عبدالخالق صاحب، مولوي شاه محمد صاحب او يو تن بل عالم راوغوښتل او تر مازديگره يې بحث وکړ. مازديگر يې چې د ملا صاحب له اقدام سره موافقت وکړ او د فساد په وړاندې د هغه مبارزه يې يو ضروري اقدام وباله، نو ملا صاحب ورته وويل چې تاسو علماء کرام هم راسره له پيله ملگری شئ نو به زموږ صف له اوله تقويه شي.

مولوي پاسني صاحب ورته وويل چې موږ به له اوله درسره علنا نه درېږو ځکه که خدای مکره ستاسو حرکت ناکام شي نو بيا خو موږ علماء غیر مسلح او بې دفاع خلک يو، بيا به ټوپکيان د هر عالم کور ته ولاړ وي بې عزته کړي به يې او سزا به ورکوي. نو ښه دا ده چې موږ تر هغو خپل ملاتړ پټ وساتو، چې تاسو الله تعالی کامياب کړي له هغه وروسته به په پوره قوت ستاسو د داعيې ملاتړ وکړو او عملا به درسره ودرېږو. مولوي پاسني صاحب او نورو علماء کرامو وروسته په همدې وعده وفا وکړه او له

ملا صاحب چې له محکمې رخصت واخیست نو له خپلو دوو تنو ملګرو سره د کندهار د تکره مجاهد شهید لالا ملنگ د ملګرو مرکز ته ورغی چې اوس یې مشري د ملا محمد اخند په غاړه وه. په دې مرکز کې یې ملا محمد اخند، معلم فداء محمد او د کندهار څو نور مجاهدین ولیدل او خپله خبره یې ورسره شریکه کړه. هغوی ټولو په ډېر اخلاص ډاډ ورکړ چې تاسو کار پیل کړئ موږ درسره یو. همدلته له شپې تیرولو وروسته ملا صاحب بیرته د سنگ حصار خواته رانږدې شو. دلته یې یو ملګری ملا گل اغا د خپلې مدرسې په خوا رخصت کړ او موټر چې د میوند د حاجي بشرو هغه یې هم د کشک نخود په خوا رخصت کړ او خپله له مولوي عبدالصمد سره په ګډه یې په زنگاوات، تلوکان، مشان او د پنجوايي په نورو کلیو کې د کلیوالو مدرسو د طالبانو په لیدلو پیل وکړ.

د افغانستان د اسلامي امارت مخالفين په طالبانو تور لگوي چې دوى د يوه مشروع نظام په وړاندې خروج كړى و او د دوى قيام شرعي توجيه نه درلوده. په دې ادعا كې يوه خبره واضحه ده هغه دا چې د تنظيمي دوران د وخت په ذات اليني جگړو بوختو ټوپكيانو ته په هيڅ دليل د مشروع نظام نوم نه شي ورکول كيدلاى. واقعيت دا و چې هغه مهال افغانستان اصلاً يو داسې نظام نه درلود چې په اكثره هيواد حاكم وي، د فساد مخه ونیولی شي او د مسلمانانو حقوق تأمین کړي. بلکې په هيواد باندې بشپړه ملوک الطوايفي حاکمه وه چې هر قومندان او پاتکمار په خپله ساحه کې خودسره واکمن و.

Scanned with CamScanner

دغه فتویٰ چې په ۴۰ مخونو کې په کتابي شکل چاپ شوې په پیل کې یې لولو (اولا باید دا خبره معلومه سي چې رفع او دفع د منکراتو او مخ نیول د ظلم او چور وچپاول، او لاسونه بندول د جنایت کارانو، زناکارانو، قاتلاتو، قطاع الطريقو او لوطیانو څوک کولای سي او د چا وظیفه ده؟ په سلطان پورې خصوصاً اړه لري یا یې نه لري؟ آیا یوه ډله او جماعت د مسلمانانو که قدرت ولري او یو څوک مشر او سرپرست ولري. آیا دوی کولای سي چې د دغه رنگه مظلومو او جنایاتو او ناروا کارونو چې د ټول اسلام او مسلمانانو ضرر عام، بدنامي، خرابي، بي عزتي او د قراني احکامو محو کول او ورکول دي، مخنیوی وکړي؟

عن انس رضی الله تعالی عنه قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله و صحبه وسلم: انصر اخاك ظلما او مظلوما. قالوا هذا ننصره مظلوما فكيف ننصره ظلما؟ قال تأخذه فوق يديه. رواه البخاري. و فی العینی کلمة فوق مقحمة او ذكرت اشارة الى الأخذ بالاستعلاء و القوة.. الخ عینی ۲۹۰/۱۲

د مضمون خلاصه دا چې ظالم دې تر لاس ونيول سي يعني په زور، قوت، قدرت او طاقت سره دې د ظلم څخه بند او منع سي او مظلوم دې د ظالم له ظلمه خلاص کړل سي. په هر څه طاقت او قدرت سره چې وي. په فیض الباري شریف کې فرمایي: ان الدنيا باسرها كالسفينة الواحدة جلس فيها كل مسلم و كافر، مطيع و عاص. فاذا فشت فيهم المعصية فلم يأخذه احد يد احد هلكوا جميعا لا محالة. فيض الباري ۳۲۴/۳

خلاصه د مضمون دا چې دنیا په شان او مثال د یوې کښتۍ ده. مسلمان او کافر، نیک او بد هم په دغه کښتۍ کې ناست او سپاره دي. هرکله چې معصیت او جنایت ډېر سي او څوک د گناهگار او جنایت کار لاس ونه نیسي نو ټول به هلاکيږي خامخا.

وهكذا ابوحنيفة رضى الله تعالى عنه يقول (و كذا لك الامر بالمعروف و النهى عن المنكر بالسلاح لا يصلح بواحد و انما يصلح بالسلطان او بمن كان له على ذالك اعوان صالحون و رجل يرأس عليهم مأمون على دين الله الخ) احكام القرآن لمولانا تھانوي رحمه الله ۵۳/۲

خلاصه دا چې حضرت امام الأئمة امام ابوحنيفة رضى الله تعالى عنه فرمايي: ظالمان، جنایت کاران د ظلم او جنایت څخه راڅرخول او په ښو اعمالو باندې امر کول په زور او قوت د جهاد او اسلحيې دا کار په یوه نفر نسي کیدلای بلکه دا کار په سلطان کېږي او یا په هغه ډله او جماعت د مسلمانانو چې اعوان او ملگري صالحان ولري په دغه کار او عمل کې او همدغه جماعت یو مشر دیندار خاوند د امانت په دین کې د خدای پاک ولري. حاصل دا که نن ورځ طالبان حضرت قوت او طاقت لري او ښه صالحان ملگري او دیندار مشر ولري نو کولای سي چې همدغه عمل ته ادامه ورکړي. والله اعلم

دغه شرعي فتوی چې نور هم ډېر شرعي دلائل په کې عرض شوي د وخت د جابرانو او خودسره توپکیانو په مقابل کې د طالبانو اصلاحي قیام یې نه یوازې مشروع بلکه د مسلمانانو د تحفظ لپاره یو لازمي امر بللی دی. د فتوی په پای کې د کندهار او شاوخوا سیمو مشهورو علماء کرامو لاسلیکونه کړي لکه مولوي سید محمد مشهور په مولوي پاسني، مولوي عبدالعلي دیوبندي، مولوي محمد شفیع، مولوي محمد قاسم، مولوي محمد هارون، مولوي عبدالسلام، مولوي عبداللطیف اخندزاده، مولوي محمد اسلم، مولوي عبدالرزاق، مولوي عبدالغني او نور علماء کرام. دغه فتوی د ملا محمد عمر مجاهد لخوا هم تائید شوې او هغه هم ورباندې په پای کې لاسلیک کړی دی. په دې سربیره همدغه شرعي فتوی وروسته د افغانستان په سطحه اکثره مخورو علماء کرامو تائیده کړه او د حاکم فساد او فتنو په وړاندې د ملا محمد عمر مجاهد قیام یې د وخت ضرورت او د هیواد او ملت د نجات لپاره یو شرعي او ضروري اقدام وباله.

دغه فتوی د کندهار له نیولو وروسته د اطلاعاتو او کلتور ریاست لخوا چاپ شوې او د تحریک د پیل د موضوع نه علاوه، د وسلو ټولولو، د باغیانو سره د جگړې او داسې نور موضوعاتو په اړه هم شرعي دلائل په کې راغلي دي.

لومړنی عملي اقدام

د ملا محمد عمر مجاهد لخوا د طالبانو د اسلامي تحریک د قیام لومړنی گام د کلیوالو مدرسو (دائرو) د طالبانو لیدل او د مبارزې لپاره د هغوی نومونه لیکل و. په دې اړه ملا

صاحب یوه وینا کړې چې خلاصه یې دا ده: خلک به وایي چې دا تحریک له څه وخته او په څه شکل را روان شوی دی؟ له کومې خوا حمایه کیده، د چا لخوا ترتیبیده او د چا لخوا روزل کیده؟؟ د دې تحریک ابتداء داسې وه چې ما په مدرسه کې کتاب کت کړ، زه وم او یو بل ملگری مې راسره و، له سنگ حصار نه پیاده زنگاوات ته (تر رود) پورې وتو. په زنگاوات کې یوه سړي موټر سایکل راکړ سرور نومېږي د تلوکان دی، له هغه ځایه تلوکان ته لاړو، زه وم او بل مولوي صاحب (مولوي عبدالصمد) تر شا راسره سپور و. نو سهار مو شروع پر وکړه یوې دایرې ته ورغلو څوارلس کسه طالبان هلته اوسیدل، سره راټول مو کړل او ورته و مو ویل چې دا د خدای دین پایمال شو، فساد او فجارو ټولو منطقه ونیوله، چور چپاول روان دی، پر عام دامبر باندې د خلکو ناموس کښته کیږي، د خلکو مالونه کښته کیږي، د دغه فساد مقابله یوازې په مرده باد او زنده باد باندې نه کیږي، موږ را ولاړیږو، د خدای د رضا لپاره، نو که څوک خدمت کوي له موږ سره دې شي خو دا خبره ده چې سبقان به پرېښودل کیږي او بل دا چې چا د یوې افغانۍ یا ډوډۍ وعده هم نه ده راکړې، پر دا وطن به سوال کوو پر مسلمانانو به گرځو که چا راکړه که یې رانکړه.

او دا کار د یوې ورځې یا هفتې او کال هم نه دی، بل دا چې دا فاسق او فاجر د سختې گرمي په غرمه کې په خپل سنگر باندې ناست وي او په علایه د الله تعالی دښمني کوي نو موږ او تاسو چې د خدای دین د ځان بولو ولې د دین دفاع په علایه نه شو کولای؟ دومره غفلت نه دی په کار او نه یې غیرتي په کار ده.

بل مو دا ورته وویل چې سبق به پاتې کیږي نه یوه افغانۍ شته او نه هم وسله هغه به په سوال پیدا کوو نو په داسې حال کې یې کوی او که یې نه کوی؟؟

په دې څوارلسو کسانو کې یوه لا والله که وېلي وي چې په دې شکل یې زه کوم، ویل یې زموږ خو سبقونه دي که د جمعې په شپه کار و کوو یې او کنه نه یې کوو. ما ورته وویل چې له جمعې وروسته به یې څوک کوي؟؟ خدای شاهد دی چې دا خبره همداسې وه او زه په محشر هم د دې شاهدی اداء کوم.

نو که ما دا یوه دایره (کلیواله مدرسه) کافي بللې وای نو به مې نورې ورباندې قیاس کړې وای او بیرته به راتلم خپلې مدرسې ته. خو ما هغه چې له الله تعالی سره وعده کړې وه پر هغه وعده مې وفا وکړه نو الله تعالی بیا راسره دا معامله وکړه.

نو دغه مدرسه مې پرېښودله او راغلم بلې مدرسې ته هلته اوه کسه طالبان وو. هغو ته مې هم په هماغه شکل خبره وکړه او هغو ټولو اوو واړو خپل نومونه راسره ولیکل. دا داسې نه وو چې دا لویان او هغه نور کوچنیان و دا ټول یو امت دی خودایو داسې حکمتي کار او یوه امتحاني دوره وه چې په اول وار زه ورسره مخامخ وم. نو په همدې ترتیب مو شروع وکړه تر مازدیگره مو ۵۳ کسه طالبان برابر کړل.

ملا صاحب او ملگري یې مولوي عبدالصمد هرې حجرې ته په ورتگ سره طالبانو ته موضوع تشریح کوله او بیا یې ورته ویل چې څوک آماده دي تر څو د الله تعالی د دین د نفاذ او د فساد او فتنو د محو کولو لپاره په جهاد کې شرکت وکړي. هر څوک چې آماده وي موږ ته دې خپل نومونه را ولیکي او په دې دې هم ځان پوه کړي چې دا لاره یوازې د قربانی لاره ده، موږ یوازې په الله تعالی توکل کوو او قیام پیلوو، کیدای شي موږ په دې لاره کې شهیدان یا ټپیان شو او ظالمان راباندې غالب شي، موږ به دغه ټول خطرات فرضوو او بل دا چې سبقونه او بل هر کار به پرېږدو یوازې به د فساد ختمول خپله وظیفه گڼو.

په دې ډول دوی ټوله ورځ په کلیوالو مدرسو وگرځیدل او د دوهمې ورځې په مازدیگر چې ملا صاحب بیرته سنگ حصار ته خپلې مدرسې ته راستنېده د ۵۳ کسانو لیست یې ترتیب کړی و او هغوی وعده کړې وه چې سبا به په سنگ حصار کې د ملا صاحب مدرسې ته ځان رسوي او بیا به له هغه ځایه حرکت پیلوي.

ملا صاحب مدرسې ته په را رسیدو خپلو ملگرو او طالبانو ته هم همدا خبره وکړه او خپل شرایط یې ورته بیان کړل چې بالاخره له څو تنو کشرانو طالبانو پرته ټولو نومونه ولیکل. دا وخت له ملا صاحب سره د خپل مرکز په ډیپو کې له لس میله کمه اسلحه وه حال دا چې سبا لسگونه طالبان راتلل چې باید مسلح شوي وای، قومندان حاجي بشر چې یو جهادي قومندان او پیسه دار شخص و او دا مهال یې د میوند ولسوالۍ

مرکز په تصرف کې و څرنگه چې په سیمه کې یې فساد او گډوډي نه خوښېده نو له پخوا یې د سیمې د امنیت ساتلو په موخه وعده کړې وه چې که هر چا د سیمې د امنیت او د ټوپکیانو له ضرره د خلکو د ساتلو په مقصد یو ترتیب او تشکیل جوړ کړ نو د وسلو او وسایطو اکمالات یې زه کوم.

ملا صاحب د طالبانو له راغوښتلو وړاندې له حاجي بشر سره لیدلي و او خپله خبره یې ورسره شریکه کړې وه. د مدرسو طالبان تر خپل منځ له مشورې وروسته په شپه کې را روان شوي وو او د شپې ناوخته یې د ملا صاحب مدرسې ته ځان راوړسايوه. له زنگاوات، تلوکان، مشان او نورو سیمو نه د راغلیو طالبان شمیر له پنځوس تنو زیات وو.

د ملا صاحب د مدرسې یو تن استاد مولوي عبدالرحمن صاحب چې له مدرسې یو څه لري کلي کې یې امامت درلود او د ورځې به د تدریس لپاره مدرسې ته ورته. په دې سهار یې چې کله په خپل مسجد کې لمونځ وکړ نو د عبدالغني په نوم یوه کلیوال ورته عجیبه خوب بیان کړ. کلیوال مولوي عبدالرحمن ته وویل: بیګا چې د جمعې شپه وه خوب مې لید چې ستاسو مدرسې ته د ملایکو لویه ډله راغلي وي، ملایکو سپینې جامې اغوستې وې، پاسته لاسونه یې وو او ډېر نوراني ښکاریدل. دا چې ملا صاحب د طالبانو د راغوښتلو ټول ترتیب له عامه خلکو پټ جوړ کړی و او پرته له محدودو ملګرو یې څوک ورباندې خبر نه و د کلیوال دا وړ خوب په رښتیا هیښوونکی و. مولوي عبدالرحمن چې وروسته دا خوب ملا صاحب ته ووايه د نوموړي په خپلو مبارزه باور نور هم پوخ شو.

ملا صاحب سهار وختي دوه تنه د میوند ولسوالۍ مرکز کشک نخود ته واستول تر څو حاجي بشر ته خبر ورکړي چې طالبان در روان دي، خپله یې د خپلې جبهې د وسله تون پنځه میله وسله ۳ کلاشینکوف، ۱ راکټ او ۱ خفیف ماشیندار په طالبانو ویشل. نورو طالبانو چې وسلې ورسره نه وې، د ونو له لرګیو یې ډانګې پرې کړل او ځانونه یې ورباندې وسله وال کړل، شپه وروسته د حاجي بشر دوه موټر (هینر او ډاتسن) راوړسیدل طالبان په کې سپاره او د میوند مرکز کشک نخود ته لاړل.

يو ځل بيا ميوند

ميوند د کندهار ښار لويديځ ته پراخه ولسوالي او افغانستان د تاريخ يوه پيژندويه سيمه ده. ميوند په لومړي ځل هغه وخت مشهور شو کله چې په افغانستان د انگرېزي استعمار د دوهم يرغل په مهال په دې سيمه کې افغان مجاهدينو انگرېز لښکر ته په يوه مخامخ جگړه کې درنه ماتې ورکړه.

په ۱۸۸۰ ميلادي کال کې چې کندهار ښار د انگرېزانو تر سلطه لاندې و افغان شاهزاده ايوب خان له هرات څخه يو لوی لښکر را روان کړ تر څو له انگرېزانو کندهار ونيسي. په کندهار کې انگرېزي سرلښکر جنرال پريمروز د جنرال باروز په مشرۍ پياده لږوا او د جنرال نټل په مشرۍ ۳۵۰ سپاره د ايوب خان د مخنيوي لپاره گرځک ته وليږل. د جولای په سخته گرمي کې انگرېز عسکر او افغان غازيان د ميوند په يوه سوزنده صحرا کې سره مخامخ شول او سخته جگړه ونښته. انگرېزانو د توپونو او وسلو درلودو له امله په لومړي سر کې ډير مجاهدين شهيدان کړل (چې اوس هم په هغه سيمه کې د ميوند د شهيدانو په نوم مشهوره هديره موجوده ده) او نږدې و چې افغان غازيان مات کړي، خو د جگړې په وروستيو شپو کې د يوې افغانې مجاهدې (ملالۍ) تحريضي-نېې افغان غازيانو ته نوې روحیه ورکړه چې په پريکنده بريد يې انگرېزي لښکر ته تاريخي شکست ورکړ. د انگرېزي متابعو له قوله په دې جنگ کې د انگرېز لښکر ۹۶۹ عسکر ووژل شول چې ۲۹ تنه يې افسران وو، گڼ شمير نور تپيان او ډېر وسائل يې پاته شول. د افغانستان تاريخ د انگرېزانو تلفات تردې هم زيات ښيي. څرنگه چې سردار ايوب خان د جگړې په مهال د افغان لښکر مشر و نوموړي ته د همدې فتحې په وياړ د غازي لقب ورکړل شو. دې جنگ د ميوند، ملالۍ او ايوب خان نومونه د افغانستان د تاريخ برخه کړل. په همدې نومونو د هيواد په بيلابيلو سيمو کې واټونه، نشريې او تعليمي ادارې ونومول شوې. د ظاهر شاه د حکومت په دوران کې د ميوند په مرکز کشک نخود کې يوه لويه ليسه جوړه شوه او نوم يې ورباندې (د غازي محمد ايوب خان عالي ليسه) کيښود.

د غازي ايوب خان ليسه د شوروي يرغل په جگړه ايزو کلونو کې سقوط شوې وه او چا پکې درس نه وایه، په تنظيمي دوران کې هم ليسه همداسې خالي ولاړه وه، خو اطاقونه يې نسبتاً روغ وو. ملا محمد عمر مجاهد او ملگري طالبان يې چې له سنگ حصار څخه د ميوند مرکز کشک نخود ته راغلل. دا چې دلته يې کوم معلوم د ميشت ځای نه درلود په لومړي ځل يې د غازي ايوب خان په ليسه کې واورول او همدا يې لومړنی مرکز شو.

په دې ډول ميوند يو ځل بيا د افغانستان تاريخ ته نوی باب وراضافه کړ. د طالبانو تحريک چې بيا ترې اسلامي امارت ورغېد، پيل يې هم له ميونده و (هغه مهال ژرې ولسوالي نه وه جوړه او سنگ حصار د ميوند مربوط و) او لومړنی مرکز يې هم د ميوند په مرکز کشک نخود کې د ميوندي اتل غازي محمد ايوب خان په ليسه کې جوړ شو.

له پاتکيانو سره د نرم او گرم چلند پيل

ملا صاحب د ۱۳۷۳ هجري شمسي کال د اسد په مياشت کې چې د ۱۹۹۴ ميلادي له اگست سره سمون خوري، له خپلو ۵۴ تنو ملگرو سره چې يوازې پنځه تنه يې مسلح و کشک نخود ته راغی او په غازي ايوب خان په ليسه کې يې واورول. قومندان حاجي بشر له دوی سره د څلويښت ميله کلاشينکوفونو، څو ثقيلاتو، دوو موټرو او ۳۰ لکه افغانیو نقدي مرسته وکړه. حاجي بشر چې مالداره سړی او د طالبانو د تحريک مخلص و وروسته يې طالبانو ته سل ميله وسله په نغدو پيسو هم راټوله او ورپې کړه.

ملا صاحب او ملگرو طالبانو يې په لومړۍ ورځ د ميوند د مرکز واک په لاس کې واخيست او د لويې لارې امنيت يې ټينگ کړ. په سبا طالبان لارل له کشک نخود نه لويديځ خواته په ملنگ کاريز سيمه کې د قومندان ابراهيم په نوم د يوه ټوپکوال پاتک يې ټول کړ او خپله قومندان يې د ريگ په خوا پسې واخيست. په دې سره د پاتکونو د ټولولو سلسله عملاً پيل شوه. په همدې ورځ ملا صاحب په خپل تحمل سره د لومړي ځل وينې تويېدنې مخه ډب کړه. د ملک خدايداد په نوم د کلا شامير يو قومندان چې ټوپکيان يې هم ورسره وو، کشک نخود ته راغلل او له طالبانو سره يې لفظي شخړه پيل

کړه، له لفظي شخړې نه خبره د مرميو تيرولو ته لاره. خو ملا صاحب په قومندان چې طالبانو ته يې بدې ښکښلې کولې غير راتاو کړه او د طالبانو له منځه يې ويوست.

په ميوڼد کې د طالبانو د قيام اواز د لويې لارې موټر چلوونکو تر لرې علاقه ورسوله او له هرځايه د طالبانو دراتگ او له تحريک سره د پوستون سلسله شروع شوه. پنځلس ورځې بعد ملا صاحب طالبان په عمومي سرک د کندهار ښار پخوا راتشکيل کړل. د سنگ حصار په برابر يې په عمومي سرک د سپين مسجد په سيمه خپل دوهم مرکز جوړ کړ. دا مهال د طالبانو د راتگ لمری لا زور واخيست او هر ورځ لسگونه نوي طالبان راتلل. د کندهار وتلی قومندان ملا محمد اخند له تحريک سره وصل او خپل ټوله وسله يې وروسپارله. د سنبلې د مياشتې په دوهمه نيټه (۱۴۱۵/۳/۱۷ هـ.ق) ملا صاحب د سرزورو پاتکيانو داروخان او صالح د شړلو لپاره لومړني عمليات پلان کړل. دغه پاتکيان چې په نرمه خبره يې ځنځيران نه ټولول له سنگ حصار څخه ختيځ اړخ ته د پاشمول په استقامت يې پاتکونه او پوستې درلودې. ملا صاحب له سل تنه زيات طالبان دوه تشکيله کړل، لومړۍ ډله يې د مولوي عبدالصمد په مشرۍ د داروخان په پوستو د بريد لپاره واستوله او خپله له لسگونو طالبانو سره يوځای د صالح په پاتک او پوستو د بريد لپاره روان شو. دوی په شپه کې په کليوالو سيمو کې پاشمول ته ووتل او د لوی سرک خواته ورپورته شول. له دارو خان سره دوه ورځې ډزې تبادله شوې او صالح پرته له جگړې څخه په دوهمه شپه خپلې پوستې تخليه کړې وې. وروسته دارو خان هم د تيښتې لاره ونيوه او پاشمول د طالبانو لاس ته ولوېد.

ملا جمعه خان چې د ميوڼد د گرماوک اوسيدونکی دی او د پاشمول په دې جنگ کې يې شرکت درلود وايي چې د پاشمول د نيولو په ورځ د سيمې کليوال، ځوانان او څو تنه ماشومان چې مالونه يې پوول زموږ خواته راغلل، دوی ډېر خوشاله وو او ويل يې ښه شول چې دغه ټوپکيان مو پسې واخيستل. دې خلکو وويل چې دا داسې ظالمان وو چې موږ خپله څو ځله وژل شوې ښځې ليدلي دي چې د پوستو شاته کڼدو کې به يې غورځولې وې او بيا به کليوالو پيدا او دفن کړي.

له پاشمول وروسته طالبان وتوانيدل چې له سنځري او شاه اغا دوراهي څخه هم پاتکونه ټول کړي او پرته له جگړې ځايي ټوپکيان حبيب الله جان، نادر جان او نور پسې واخلي. له دې وروسته طالبان د حزب اسلامي له قومندان سرکاتب سره مخامخ شول. نوموړي پاتک پورته نه کړ خو طالبانو ته يې لار ورکړه چې د کندهار ډنډه سيمې ته تېر شي او هلته د ملا نقيب او استاد عبدالعليم د جنگي کړنو تر منځ خپل مرکز فعال کړي.

په دې مهال د ملا صاحب پاليسي تر ډيره سوله ايزه او دعوتي پاليسي-وه چې بيا بيا د ټوپکيانو پوستو ته ورته او دعوت يې ورکاوه چې د ولس له ځورولو څخه لاس واخلي. طالبان چې د ۱۳۷۳ لمريز کال د سنبلې په لومړۍ اونۍ کې ډنډه ته رارسيدلي وو د ميزان تر پنځلسمې (څه باندې يوه مياشت) وخت يې ټوپکيانو او پاتکيانو ته په دعوت او مرکو تېر کړ تر څو له عامه لارو څخه ځنځيرونه په خپله ټول او د ولس له ځورولو لاس واخلي. ملا صاحب د کندهار ښار له قومندانانو لکه سرکاتب، عبدالعليم، امير لالي او نورو ټولو سره مخامخ وليدل او خپل داعيه يې ورته وړاندې کړه. د کمونيزم د وخت پاتې شونې قومندان منصور چې د غره په کلي کې يې مرکز و او د ترنک له پله سره يې ځنځير اچولی و. ملا صاحب يې مرکز ته ورغی او پوه يې کړ چې ځنځير ټول کړي. له کندهار ښار او اطرافو علاوه د پاتکوالو بل عمده مرکز د سپين بولدک سرحدي ښارگوټی و. دلته هم په لويه لاره ډيرې پوستې او ځنځيرونه لويديلي وو او هر ډول ظلم و اذيت روان و. ملا صاحب د بولدک د ځينو مخلصو مجاهدينو لکه ملا خالقداد او ملا دوست محمد په توسط خپل دعوتي کار بولدک ته وغځاوه. د بولدک قومندانانو ته يې خپله غوښتنه وړاندې کړه چې ځينو ومنله خو د محمدني او اختر محمد په نوم د بولدک څو عمده قومندانان له ټوپکوالۍ لاس په سر نه شول.

په ډنډه کې څه باندې يوه مياشت د طالبانو مرکزيت چې په ترڅ کې يې کومه جگړه هم پېښه نه شوه، د طالبانو تحريک ته خورا قوت او نظم وربانښه. په همدې مرحله

کې د نورو ولاياتو او سيمو څخه د تحریک سره د ملگرتيا لپاره د طالبانو د راتگ لړۍ تر پخوا زیاته شوه او د کندهار یو شمیر وتلي جهادي اشخاص لکه ملا محمد رباني^(۱)، ملا محمد غوث، ملا بورجان اخند،^(۲) ملا نورالدین ترابي او د روس ضد جهاد د مهال

(۱) مرحوم ملا محمد رباني د ملا امیر محمد زوی په ۱۳۷۷ هـ ق کال کې د کندهار ولایت په کې په یوه علمي خاندان کې زیږیدلی و. د کشرتوب او ځوانۍ عمر یې د دیني علومو په زده کړه کې تېر کړی و. ملا محمد رباني (چې په حاجي معاون صاحب یې شهرت درلود) د شوروي ضد جهاد په کلونو کې د مولوي یونس خالص صاحب په اسلامي حزب کې شمولیت درلود او د مجاهدینو په عبوري حکومت کې یې د حج او اوقافو د وزارت مرستیالی دنده هم اچړه کړې وه. د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د اسلامي خوځښت له پیل سمدستي وروسته نوموړی د دې خوځښت سره مل شو او کله چې پلازمېنه کابل د طالبانو لخوا فتحه شوه، نوموړی د سرپرستي شوری رئیس او وروسته د رئیس الوزراء په حیث وټاکل شو. حاجي معاون صاحب د اسلامي امارت درهم بانفوذه مشر و چې په ښه علم، ښو اخلاقو، حلم، تواضع، هوښیاری او تقوی یې شهرت درلود. نوموړی د سرطان د سختې ناروغۍ په سبب د ۱۴۲۲ هـ ق کال د محرم د میاشتې په لومړۍ نیټه وفات شو. انا لله و انا الیه راجعون

(۲) شهید ملا امین الله چې په ملا بورجان اخند یې شهرت درلود د ملا محمد صادق زوی په ۱۳۷۹ هجري قمري کال کې د کندهار ولایت د پنجوايي ولسوالۍ په تلوکان سیمه کې زیږیدلی و. ملا بورجان د کشرتوب عمر په دیني زده کړو کې تېر کړی و او د کمونیزم ضد جهاد په کلونو کې نوموړی د یوه وتلي او پیاوړي مجاهد په حیث پیژندل کیده.

د اسلامي امارت له قیام سره نوموړی له پیله د دې خوځښت ملگری و، په ډیرو جگړو کې یې د مجاهدینو مشري وکړه. د ملا بورجان اخند په مشرۍ تر ټولو مشهور فاتحانه عملیات هغه و چې د پکتیا له ختیځو سیمو یې پیل کړل، د لوگر ولایت ازره، ورپسې یې د ننگرهار حصارک او بیا جلال اباد ښار ونيو. له دې وروسته یې لغمان او کونړ ولایتونه تر تصرف لاندې راوستل او کله یې چې د کابل د نیولو فاتحانه عملیات پیل کړل، عملیات بریالي او کابل فتحه شو، خو ملا بورجان اخند به مسدې جگړه کې د ورینیمین تنګي په سیمه کې د ۱۳۷۵ هجري لمريز کال د میزان په دریمه د شهادت لوړ مقام ته ورسید. ملا بورجان اخند چې د کابل فاتح لقب یې د نوم برخه ګرځیدلې د اسلامي تحریک له مخکښو شخصیتونو څخه و چې په همدې لار کې د شهادت جام نوش کړ.

ځينې نور مخور اشخاص د طالبانو له تحريک سره ملگري شول. د طالبانو په صف کې د پخوانيو مخورو مجاهدينو شموليت او رهبري ته رسيدلو هغه انگيرنه په نطفه کې خښې کړه چې وروسته ورباندې د طالبانو مخالفينو ژبه ټکوله او ويل به يې چې طالبان له پخواني جهاد سره تړاو نلري بلکې د مجاهدينو د ځپلو لپاره راپورته شوي دي.

په همدې وخت کې ملا محمد اخند^(۱) د تحريک د عمومي نظامي قومندان په حيث وټاکل شو. کله چې له ټوپکيانو سره د څو اونيو دعوتي خبرې بې نتيجه شوې او د بولدک ځينو ټوپکيانو د جنگ خبرې پيل کړې، د ميزان د مياشتې په ۱۶ مه نيټه (۱۴۱۵/۵/۳ هـ.ق) ملا صاحب او ملا محمد اخند په بولدک د عملياتو پريکړه وکړه.

د عملياتو د تطبيق لپاره عمومي قومندان ملا محمد اخند، ملا عبدالخالق اخند، ملا حميد الله اخند او بل د ملا محمد رباني اخند ملگري ملا محمد او ورسره نور طالبان انتخاب شول.

(۱) ملا محمد اخند د مولوي عبدالواحد زوی په ۱۳۸۲ هجري قمري کال کې د کندهار ولايت د ارغنداب ولسوالۍ په منار کلي کې په علمي خاندان کې زيږيدلی دی. د شوروي يرغل په مهال ملا محمد اخند د کندهار د وتلي مجاهد شهيد لالا ملنگ په جبهه کې جهاد شروع کړ. دغه جبهه چې د ستر مجاهد مولوي محمد بونس خالص صاحب د تنظيم مربوط وه، د اسلامي امارت څو تنه نور مشران لکه ملا محمد حسن رحمانی، سيد عبدالله آغا (تورک آغا) ملا حيات الله اخند (حاجي لالا) او گڼ نور مخور مجاهدين له همدې جبهې څخه وو. د طالبانو د اسلامي تحريک له پيل سره نوموړي د خپلې جبهې ټوله وسله تحريک ته وقف کړه او خپل مجاهدين يې هم د اسلامي امارت په صفوفو کې استخدام کړل. له همدې ځايه نوموړی د اسلامي تحريک د لومړني نظامي قومندان په حيث وټاکل شو، د ملا محمد اخند په مشرۍ د بولدک ولسوالي او بيا د کندهار ښار فتحه شول، وروسته نوموړي په هلمند، فراه او نيمروز کې هم له مخالفينو سره ډېر جنگونه وکړل تر دې چې د ۱۳۷۴ لمريز کال د سنبلې په ۱۲ مه نيټه د هلمند په شوراب دښت کې له مخالفينو سره په مخامخ جگړه کې په شهادت ورسيد.

ملا محمد آخند وايي چې پلان داسې و چې له ميوند او ډنډ څخه د طالبانو له ټولو ډلگيو څخه پنځه پنځه ټکړه مجاهدين وغوښتل شول. د ملا صاحب امر و چې يو هم په دې پلان مه خبروئ چې په کوم ځای حمله کوو. وروسته دغه طالبان په ژړي ولسوالۍ کې يوه خالي سرای ته انتقال شول. له هغه ځای نه په دوو هينو موټرو کې (چې يو د حاجي بشر او بل د شهيد لالا ملنگ د جبهې لخوا تحريک ته ورکړل شوي وو) طالبان ځای پر ځای شول چې په هر موټر کې تقريباً پنځوس کسان وو. د حرکت په وخت کې يې طالبان فی الجملة خبر کړل چې څرنگه عمليات لرو، په موټرو يې ټاټونه اچولي وو تر څو د لويې لارې توپکيان خبر نه شي او د عملياتو پلان افشاء نه شي.

بولدک ته له رسيدو لږ وړاندې دواړه موټران ودرول سوه، ټاټونه ورڅخه ليري کړای شول، د طالبانو عملياتي تشکيل جوړ او هر گروپ ته خپل اهداف ورپه نښه شول تر څو له رسيدو سره سم په خپلو اهدافو کار وکړي. له لږ توقف وروسته موټرو حرکت وکړ، کله چې د بولدک مرکز ته ورسيدل يو موټر د ولسوالۍ ودانۍ ته داخل شو او دوهم له پاتک سره ودرید، طالبان ترې ښکته شول او په ډېر کم وخت کې يې د ولسوالۍ تعمير، د امنيت گروپ، د محکمې سرای او نور مهم ځايونه تر تصرف لاندې راوستل.

په دې ورځ د بولدک ښارگوټي لويديځ اړخ طالبانو ونيو او توپکيانو له چوک ختيځې خوا ته شاتگ وکړ او همدلته يې مورچې ټينگې کړې. دوه ورځې نور پدې وجه جگړه ولاړه وه چې د قومي مشرانو په توسط خبرې روانې وې ترڅو سيمه يې له جنگه تصفيه شي. خو دوه ورځې بعد مابنام مهال د يوه تصادفي جنگ په پايله کې توپکيانو شکست وخوړ او بولدک په بشپړه توگه د طالبانو په ولکه کې راغی.

د بولدک نيول يوه لويه پيښه وه چې رسنيو سرتکي کړه او په لومړي ځل د طالبانو پاڅون مطبوعاتې شو چې د هيواد او نړۍ خلک ترې د راډيوگانو له لارې خبر شول. د طالبانو پاڅون چې شاوخوا درې مياشتې وړاندې په ميوند کې پيل شوی و دا چې د بولدک له نيولو سره په مطبوعاتو کې ياد شول د نړۍ او هيواد ځينو ناخبره ليکوالو

داسې وانگیرله چې د طالبانو تحریک له بولدکه پیل شو چې همدا بې بنسټه خبره د طالبانو په اړه په ډیرو لیکل شویو اثارو او لیکنو کې هم یاده شوې ده.

د بولدک د مکملې فتحې په سبا ملا صاحب بولدک ته راغی، له ملا محمد اخند او نورو مجاهدینو سره یې مشورې وکړې، دوی د بولدک د ښار له نیولو وروسته هم په دې نظر و چې د کندهار د مرکز ټوپکیان د خبرو په توسط له ظلم او اذیت څخه لاس اخیستلو ته تشویق کړي. په دې وخت کې د طالبانو مهم مرکز په ډنډه کې و، ملا صاحب به اکثره وخت شپه په سنگ حصار کې په خپل کور کې کوله او د ورځې به په هغه لاره ډنډه ته راته چې د سرکاتب له پاتکونو را تیریدله.

د بولدک نیولو د کندهار لوی قومندانان چې تردې وخته یې طالبان کوم مهم خطر نه باله سخت وویرول او پر دې پوه شول چې طالبان به بالاخره ددوی ځنځیران هم ورتول کړي. د بولدک له نیولو څو ورځې بعد یوه شپه د کندهار قومندانانو پټه غونډه وکړه. په غونډه کې له ملاتقیب پرته ټولو قومندانانو شرکت کړی و، دوی پر دې موافقه وکړه چې باید د طالبانو په خلاف په ګډه او همغږۍ خوايي عملیات پیل کړي. د پروګرام له مخې سرکاتب ته ډنډه وسپارل شوه چې سبا سهار د طالبانو رهبر ملا محمد عمر مجاهد کله چې د سنگ حصار نه ډنډه ته ځي په لاره ورته کمین ونیسي. او له ملګرو سره یې په شهادت ورسوي. بل اړخ ته به د منصور په مشرۍ د امیرلالي، گل اغا، سرکاتب او نورو ټوپکیان په بولدک په ګډه برید کوي او طالبان به له منځه وړي. د طالبانو د له منځه وړلو لپاره دغه پلان د مجلس ټولو شریکانو تائید کړ او هر یوه د خپل ورسپارل شوې دندې د ترسره کولو وعده وکړه.

خو د مجلس په پای ته رسیدو لا دوه ساعته نه وو اوښتي چې ملا محمد عمر مجاهد له ټول جریان څخه خبر شو. د مجلس له منځه یو تن چې له طالبانو سره یې خواخوږي درلوده د غونډې له اختتام وروسته په نیمه شپه سنگ حصار ته لاړ او هلته یې ملا صاحب ته خبر وروړ چې د سبا لپاره درته داسې پلان جوړ شوی دی.

ملا صاحب چې له ملا محمد اخند سره یې همیشنی رابطه درلوده سمدستي یې د مخابرې له لارې په ملا محمد اخند غږ وکړ چې دا وخت په بولدک کې و. هغه یې د

کندهار د لویو توپکیانو له گډ پلان څخه خبر کړ او د حملې په وړاندې دفاع او د متقابل برید امر یې ورکړ. سبا ملا صاحب خپله ډنډه ته له تللو څخه پاته شو او په دې ډول د سرکاتب دسیسه یې پایلې شوه. طالبانو چې له بولدک څخه د کندهار پخوا د وت په سیمه کې د محمد نبي پاتک یې له وړاندې ټول کړی و د حملې د دفاع لپاره نور هم مخکې شول او د انځرګي سیمه یې له سیمه ایز قومندان ولي شاه څخه پرته له جنگه ونيوله. د کندهار د توپکیانو قوه چې په گڼ شمیر جنگیالیو، ټانګونو، توپونو او نورو درنو وسلو سمباله وه په تخته پل یې لنگر واچاوه.

توپکیانو طالبانو ته حال راواستاوه چې تسلیم شي ګڼه له خاورو سره به یې برابر کړي. خو ملا محمد اخند چې د جنگ په هنر وارد سړی و، مقابل اړخ ته یې فرصت ورکړ چې خپل قهر تخلیه او زور وکاروي. طالبان په دفاعي حالت کې وو او د دفاعي کمربند په شکل یې د دوي مخه نیولې وه. د کندهار توپکیانو درې ورځي مسلسل خپلې ټولي درنې وسلې وکارولې او بیا بیا یې تعرضونه وکړل خو کوم پرمختګ یې ونکړای شو. د بولدک تښتیدلیو توپکیانو محمد نبي او اختر محمد پدې منځ کې حمله وکړه د بولدک په لاره د مېل پل یې ونيو او طالبان یې په منځ پیل کړل، خو د ملا رحمت الله اخند^(۱) په مشرۍ طالبانو په ځوابي حمله شکست ورکړ او په څو مرترو سریره یې څو تنه بندیان او گڼ وسایل هم ترې ونيول. له دې جګړې سره هم مهال

(۱) شهید ملا رحمت الله اخند د الحاج ملا فیض محمد اخند زوی په ۱۳۵۰ هـ ش کال کې د کندهار ولایت د ارغنداب ولسوالۍ په جازه کلي کې په یوه دینداره کورنۍ کې دنیاته سترګې روڼې کړې.

ملا رحمت الله اخند د اسلامي تحریک له لومړنیو مهمو جهادي مشرانو څخه و چې د کندهار ښار په فتحه، د هلمند په عملیاتو، او د هرات په فتحه کې مهم نقش درلود. د اسلامي تحریک د ټولنې نظامي قومندان ملا محمد اخند له شهادت وروسته ملا رحمت الله اخند د هغه په ځای تعین شو. ملا رحمت الله اخند د ژوند په وروستیو کې کابل ته نږدې د ریشخورو په ساحه کې د جنگي کړنې مسؤلیت درلود چې همدلته د ماین په یوه چاودنه کې شهید شو.

طالبانو د بولدک د پښې په غره کې په هغو ډیپوگانو هم عملیات پیل کړل چې له همدغو قومندانانو سره یې تړاو درلود، طالبانو دا ډیپوگان ونیول او د وسلو او مهماتو خورا ستړې ذخیرې په لاس ورغلې.

د تخته پل په جگړه کې چې کله د توپکیانو تهاجمي زور وځوت نو ملا محمد اخند ورباندې د ځوابي عملیاتو پلان جوړ کړ. د ۱۱۵ په شاوخوا کې طالبان یې دوه تشکیله کړل، خپله یې د ملا رحمت الله اخند په همکارۍ د سرک لوړې خواته حمله وکړه او د ښکته خوا مشري یې ملا سراج الدین اخند ته وسپارله. دوی په تیاره کې عملیات پیل کړل، شیه وروسته په دواړو خواوو توپکیانو شکست وخور او پرمخ تلونکي طالبان د تخته پل په مرکز کې سره وصل شول، له همدې ځایه یې توپکیان پسې تعقیب کړل او په شپه شپه کې یې د کندهار تر هوایی ډگره وځغلول. ملاصاحب چې ټوله شپه د مخابرې له لارې له ملا محمد اخند سره په ارتباط کې و کله چې طالبان له تور کوتل واوښتل نو یې امر ورکړ چې له هوایی ډگر سره توقف وکړي ځکه هسې نه ښار ته په تیاره کې په ننوتو له تلفاتو سره مخ شي.

د لارې په اوږدو کې هغه ټانگونه او موټر چې له توپکیانو چالان پاته شوي وو طالبانو را رهي کړل. طالبانو په سهار کې د کندهار هوایی ډگر هم ونیو او دا چې د ښار خواته د توپکیانو د مقاومت کوم اثر نه ښکارېده د ښار خواته روان شول. دامهال د خاکریز د وهاب خان کومکي قوه راورسیده چې د امیرلالي د مرستې لپاره را روانه شوې وه، له لنډه جنگ نه وروسته طالبانو شکست ورکړ او خپله وهاب خان د امیرلالي د دوو نورو قومندانانو عبدالله خان او بارو په شان طالبانو ژوندی ونیو. په همدې ورځ د غره په کلي کې د منصور مرکز هم تصفیه شو او خپله منصور چې د تیښتې په مهال په ریگ کې ویشل شوی و طالبانو یې جسد له هوایی ډگر سره د ټانگ په میل راخوړند کړ.

په دې ډول د کندهار په ښار کې د امیرلالي، گل اغا، منصور او عبدالعلیم اړوند ځایونه د طالبانو لاس ته ورغلل. ملا نقیب خپل تشکیلات په خپله خوښه لغو کړل او ټول وسائل او تر لاس لاندې ځایونه یې طالبانو ته وسپارل. طالبانو څو ورځې وروسته یوازینی پاته قومندان سرکاتب هم له لنډه جنگ وروسته له سیمې وشاړه ورپسې

خاکریز او شاولیکوټ ولسوالي هم تصفیه شوې تر څو په دې ډول د افغانستان لومړنۍ پلازمینه او په جنوب کې کلیدي ښار تاریخي کندهار په بشپړ ډول د ملا محمد عمر مجاهد تر واکمنۍ لاندې راغی.

کندهار او د نظام لومړۍ هسته

د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ طالبانو د ۱۳۷۳ لمریز کال د عقرب د میاشتې په ۲۱ نیټه (۸/۶/۱۴۱۵ هـ.ق) د افغانستان پخوانۍ پلازمینه او دوهم ستر ښار کندهار تر خپل واک لاندې راووست. هغه څه چې دې ښار او نورو مفتوحه سیمو لومړنۍ اړتیا ورته درلوده هغه د یوه صالح او معیاري حکومتي نظام په پښو درول و.

له طالبانو وړاندې کندهار او د افغانستان نورو سیمو کوم د حساب وړ حکومتي نظام نه درلود او په هر ځای د بشپړ هرج و مرج او بې نظمۍ واک چلېده. ملا صاحب په خپل لومړني اقدام کې په شرعي بنیادونو د ولاړ نظام او اداري سیستم د اقامه کولو هڅه پیل کړه.

ملا محمد عمر مجاهد چې د دې اسلامي خوځښت مؤسس او مبتکر و، د پاڅون لپاره یې دعوت چلولی و او په یوازې ځان یې له ټوپکیانو سره د مبارزې او د هغوی په مقابل کې د مخلصو مجاهدینو او طالبانو د آماده کولو اقدام کړی و. عملاً یې د اسلامي تحریک په رأس کې د عمومي امیر یا مشر په حیث قرار درلود. نوموړي د کندهار له فتحې وروسته لومړی د حکومتي سیستم د احیاء لپاره د کندهار د مهمو ادارو مسئولین وټاکل.

ملا محمد حسن اخند د کندهار د والي په حیث، ملا محمد اخند د تحریک د عمومي نظامي قومندان په حیث، ملا بورجان اخند د امنیې قومندان، ملا عید الله اخند د قول اردو قومندان، مولوي عبدالسلام د هوایي ډگر مسؤل، مولوي احسان الله احسان د مستوفیت مشر، ملا محمد عباس اخند د کندهار ښاروال، ملا حاجي محمد اخند د بانک مشر، مولوي وکیل احمد متوکل د اطلاعاتو او کلتور رئیس او ملا الله داد طیب د گمرک د رئیس په حیث وټاکل شول.

دې مسؤلینو په خپلو ادارو کې فعالیت له صفر څخه شروع کړ، د کندهار په حکومتي ادارو کې د نظام په ځای د ټوپکیزم آثار پاته وو، د طالبانو لومړی کار دا و چې د کندهار خدماتي ادارې او ریاستونه د ټوپکیانو د نشه یي توکو، بدکاریو او وحشتونو له اثارو تصفیه کړي.

په همدې موده کې د تحریک د تشکیلاتي جوړښت د پراختیا او انکشاف په لاره کې د ملا صاحب بل د پام وړ اقدام د عالي شورا منظورول او تشکیلول و چې په هماغو ابتدائي شرایطو کې یې په ځانګړي ډول په سیاسي او انتظامي چارو کې مهم رول درلود. د اسلامي تحریک عالي شوری چې په پیل کې یې اته کسه اعضاء درلودل وروسته یې د اعضاوو شمیر همیشه زیاتېده او کمېده. دې شورا د اسلامي تحریک له امیر ملا محمد عمر مجاهد وروسته دوهم مهم او باصلاحیه موقف درلود او د مهمو چارو په اړه به یې غور، مشورې او فیصلې کولې.

د عالي شوری غونډې په پیل کې د ملا صاحب په مشرۍ او وروسته په نظامي چارو کې د ملا صاحب د ډیرې بوختیا له امله د ملا محمد رباني په سرپرستی ترسره کېدلې. ملا صاحب چې د تحریک له پیل نه بیا د هرات د فتحې تر وخته یې ډیره توجه نظامي اړخ ته وه او ډېر وخت به له نظامي مسؤلینو سره مصروف او حتی کله به د جګړې سیمو ته تلو، په دې مرحله کې سیاسي چارې، لیدنې کتنې، ملکي او خدماتي امور، د نویو راتلونکو علماوو او طلباوو استقبال او نورې ډیرې غیر نظامي چارې د عالي شورا لخوا ترسره کېدلې.

ملا صاحب د کندهار د ولایت مقام د خپل میشت ځای په حیث انتخاب کړی و، دا مهال چې له مختلفو سیمو د مدارسو طالبان او مجاهدین په ډلو ډلو راتلل او په تحریک کې شاملېدل، ملا صاحب به ورسره د ولایت په ودانۍ کې لیدل. له هغوی یې بیعت قبلاوه، هغوی ته یې مسؤلین او ډلګۍ مشران ورتعینول او بیا به یې د اړتیا او مصلحت سره سم نظامي یا ملکي وظایفو ته لېږل. د طالبانو له تحریک وړاندې چې په هیواد دننه او بهر د مدارسو د طالبانو تشکیلات د جمعیت طلبه یا د اهل السنة والجماعة د بیلابیلو اتحادیو په نوم موجود وو د تحریک له پیل سره دا ټول تشکیلات

په همدې واحد صف کې داخل شول او ملا محمد عمر مجاهد يې د خپل عام امير په حيث تصويب کړ. په ۲۲/۹/۱۳۷۴ هـ ش نيټه (۲۰/۷/۱۴۱۶ هـ ق) ملا محمد عمر مجاهد د يوه فرمان په صدور سره له تحريک د باندې د طالبانو ټول گروپونه يا اتحاديې منحل اعلان کړل چې په دې سره د صف وحدت نور هم تضمين شو.

په کندهار کې د نظام د لومړنۍ هستې له رامنځته کېدو سره حکومتي سيستم په فعاليدو شو، ښاروالۍ، بانک، آب و برق، صحت عامې، معارف او نورو رياستونو خدمات پيل کړل. په قضايي برخه کې د کندهار محکمه فعاله شوه او د روس ضد جهاد د مهال مشهور قاضي مولوي سيد محمد پاسني صاحب يې د رئيس په حيث وټاکل شو. په فرهنگي برخه کې د کندهار راډيو ستیشن فعال شو او د شريعت غږ راډيو په نوم يې خپرونې پيل کړې. د اطلاعاتو کلتور رياست لخوا د طلوع افغان جريده چې څوکاله له چاپه پاته وه يو ځل بيا يې چاپ او نشر پيل شو.

د نظام له اوږده غياب وروسته چې په کندهار او وروسته د افغانستان په نورو برخو کې د طالبانو د اسلامي تحريک لخوا کومه اداره رامنځته شوه. يو امتياز يې دا و چې دغه نظام په شرعي بنيادونو ولاړ و او په هره چاره کې يې اسلامي شريعت ته د تر ټولو معتبر قانون په نظر کتل. همدغه نظام د فتوحاتو په تعقيب نورو ولاياتو او ولسواليو ته هم پراخېده.

طالبان له مدرسو د مبارزې د ميدان پر لور

که څه هم د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د طالبانو تحريک څو مياشتې پخوا پيل شوی و، خو د سپين بولدک او کندهار ښار له نيولو وروسته په لومړي ځل رسنيو د طالبانو د خوځښت په اړه راپورونه خپاره کړل. په دې سره په هيواد دننه او په نورو هيوادونو خصوصاً د هجرت په کمپونو کې هغه خلک چې د هيواد روان وضعيت خورولي وو او د اميد څرک ته منتظر وو، ټولو ته تلوسه پيدا شوه چې د دې نوي خوځښت په اړه معلومات وکړي او که چيرې د دوی له هيلو سره سم او د جهادي اهدافو او هيواد په گټه وي نو به ورسره يوځای شي. په دې ډول که له يوې خوا د هيواد له بيلابيلو سيمو څخه مخلصو او متدينو جهادي قومندانانو او اهل خير اشخاصو د

طالبانو له تحریک سره اړیکې نیول پیل کړل. بلې خوا ته د هیواد له بیلابیلو سیمو او په پاکستان کې د افغان مهاجرینو له کمپونو څخه د مدرسو طالبانو هم له تحریک سره د اړیکو او وصل کیدو هڅې پیل کړې.

ملا خیر الله خیرخوا صاحب وایي چې هغه مهال یې د پاکستان د کوتې په ښار کې د هجرت ژوند درلود او په مدرسه کې یې دیني سبقونه ویل چې د طالبانو د تحریک له جوړیدو خبر شو. بیا د مدرسو افغان طالبان سره راټول شول چې شمیر یې ۳۷۰ نفرو ته رسیده، دوی اراده درلوده چې په کندهار کې له نوي راتوکیدلي اسلامي تحریک سره یو ځای شي. خو دا چې اکثره غریب طالبان وو حتی دومره پیسې هم نه وې چې دوی ورباندې ځانونه تر کندهار ورسوي. بیا د (لالک ماما) په نوم د کندهار یو تن اهل خیر شخص طالبانو ته موټر کرایه کړل او هغوی په کې تر کندهاره لاړل او له اسلامي تحریک سره یوځای شول.

مولوي شهاب الدین دلاور صاحب وایي: هغه وخت مې په پېښور کې د هجرت په کمپ (سیاف فامیلو) کې مدرسه درلوده چې ۴۰۰ تنه لیلیه طالبان راسره اوسیدل. همدومره نور نهاري طالبان وو. دغه راز شیخ الحدیث مولوي محمد نعیم صاحب، حاجي مولوي محمد صادق صاحب، مولوي نور محمد ثاقب صاحب او گڼ نور علماء کرام هم د پېښور په بیلابیلو سیمو کې په تدریس بوخت وو. کله چې په کندهار کې اسلامي تحریک پیل شو. نو هلته د هجرت په کمپونو کې علماء کرام سره کیناستل او مشورې یې پیل کړې، علماء کرامو ته معلومه شوه چې دا واقعا یو اسلامي او افغاني حرکت دی، نو علماء کرامو یې حمایت پیل کړ، د مهاجر بازار په کمپ کې موږ یوه لویه جلسه جوړه کړه چې ټولو جهادي تنظیمونو ته منسوبو علماء کرامو په کې گډون درلود. په دې جلسه کې مهاجرو علماء کرامو په اتفاق سره د طالبانو د اسلامي تحریک حمایت وکړ او د مدرسو طالبانو ته یې وویل چې له تحریک سره دې یو ځای شي. تر دې پورې چې د کندهار د نیولو په شپو ورځو کې تر ۲۵۰۰ زیات طالبان یوازې په پېښور کې د مهاجرو افغانانو له مدارسو له اسلامي تحریک سره یوځای شول.

مخکې یادونه وشوه چې د طالبانو د اسلامي تحریک له پیل وړاندې په دیني مدارسو کې افغاني طالب العلمانو یو لړ محلي تشکیلات درلودل چې د اهل السنة و الجماعة د اتحادیو تر عنوان لاندې یې فعالیت درلود. د طالبانو د اسلامي تحریک له پیل سره په دغو اتحادیو کې شامل طالبان په جمعي شکل له اسلامي تحریک سره یوځای شول. فاري دین محمد حنیف صاحب وایي چې د افغانستان د شمالي ولایاتو ډیرو طالبانو د تحریک له پیل سره سم کندهار ته ځانونه رسولې او له اسلامي تحریک سره یوځای شوی وه. خو دا سلسله وروسته هم روانه وه، کله چې طالبانو د خوست ولایت ونیو، نو یوازې د بدخشان ولایت ۱۱۷ تنه طالبان چې د هجرت د دیار په دیني مدارسو کې یې درسونه ویل، خپل درسونه یې پرېښودل او په خوست کې له اسلامي تحریک سره ملګري شول.

د هیواد او د هجرت د مینې له بیلابیلو سیمو د مدرسو د طالبانو راتګ او له تحریک سره وصل کیدلو که له یوې خوا د تحریک افراطي قوت څو برابره زیات کړ. له بلې خوا څرنگه چې دغه طالبان د هیواد د بیلابیلو سیمو او قومونو سره تړلي وو تحریک یې افغان شموله هم کړ. له مدارسو او مساجدو راوتلي او له دیني کتابونو را ولاړ شوي دغه ځوان طلباء هغه صالح او مصلح قشر وو چې ډېر ژر یې د افغان ولس په زړونو کې ځای وموند. افغان ولس چې لیدل چې اوس په لویو لارو د بدکارو او فاسقو نوپکيانو پوستې او ځنځیران نشته، بلکې پر ځای یې هره خوا د سفید پوشو طالبانو نوراني خیرې، د جماعت لمونځونه، دعوتي مجالس او اصلاحي فعالیتونه ښکاري نو د طالبانو اسلامي تحریک یې نه یوازې د یوه واقعي دیني او د جهاد ارمانونو ته د ژمن خوځښت په حیث ومانه بلکې هر راز همکاري یې هم ورسره پیل کړه. همدا ولسي-همکاري وه چې په مټ یې طالبانو وکړای شول په ډیره کمه موده کې د هیواد له اکثره سیمو د نوپکیزم تفرقې ټول کړي.

د نظام پراختیا او فتوحات

په کندهار کې د طالبانو له استقرار او تمکین وروسته دې خوځښت عملاً د یو سیاسي جهت په حیث بروز وکړ. په همدې مهال د هیواد له ټولو سیمو څخه علماء کرامو، د

مدرسو طالبانو او هغو مجاهدينو چې غوښتل يې د فساد په وړاندې په جهاد کې گډون وکړي کندهار ته يې مخه کړه. په دې سره د طالبانو د تحريک قوت ورځ تربلې زياتېده او نورو سيمو ته د پراختيا توان يې پيدا کاوه. نوموړو علماء کرامو، طالبانو او مجاهدينو د اسلامي تحريک د همکارۍ ترڅنگ دا غوښتنه هم کوله چې د دوی ولاياتو او سيمو ته دې هم تحريک وغځول شي ترڅو هلته هم د فساد او گډوډۍ مخه ونیول شي.

همدا لامل و چې د ۱۳۷۳ لمريز کال د جدي په مياشت کې د ملاصاحب په مشرۍ د اسلامي تحريک مشرانو دريو خواوو ته تشکيلات وکړل. د ملا نورالدين ترابي تر مشرۍ لاندې د زابل ولايت خواته، د ملا محمد رباني په مشرۍ د روزگان ولايت خواته او د ملا محمد آخند په مشرۍ د هلمند ولايت خواته چې له دې وروستي تشکيل سره ملا صاحب خپله هم ملگری و.

ملا محمد عمر مجاهد وتوانېد چې د لښکرگاه، کرشگ او د هلمند د ځينو مرکزي سيمو واک پرته له جنگه ترلاسه کړي د هلمند په شمالي ولسواليو کې د اميردادو او غفار اخندزاده په نوم قومندانانو د جنگ اراده څرگنده کړه. ملا صاحب لومړی دوی ته د هيواد د څو تنو مشهور عالمانو (مولوي محمد صادق، مولوي موسی جان، مولوي محمد مير، مولوي شهاب الدين دلاور، مولوی نور محمد ثاقب او نورو) هيئت ورولېږه. د دې ترڅنگ يې څو نور هيثونه هم ورولېږل او مسلسلې غوښتنې ترې وشوې تر څو له ناروا کړنو لاس واخلي او د ظلم د ټغر ټولولو په کار کې له اسلامي تحريک سره وصل شي. خو هغوی دا جرگې او غوښتنې و نه منلې چې متقابلا د ملا محمد اخند په مشرۍ طالبانو ورباندې عمليات پيل کړل بالاخره د دوو ورځو په جريان کې يې د سنگين څاروان کلا، کجکي ولسوالي، موسا کلا او نور اړوندې سيمې ترې تصفيه کړې او په دې ډول هلمند مکمل د طالبانو تر واک لاندې راغی.

په همدې ورځو کې چې ملاصاحب د هلمند ولايت د چارو په سماليټ مصروف و روزگان هم پرته له جنگه طالبانو ونيو او د غزني په خوا طالبان د کلات، شاجوی او قرباغ له نيولو وروسته پرته له جنگه د جدي په ۲۷ مه غزني ښار ته داخل شول. دا

وخت چې د غزني د نيولو لپاره د حکمتيار او حزب وحدت قواوې هم راټولې شوې وې او د غزني ښار ختيځ او جنوب ته يې د روضې او يونټ سيمې نيولې وې ملا صاحب د دلوې په ۱۴ مه نيټه د څرخکې په واسطه دې تاريخي ښار ته سفر وکړ او هلته يې وضعيت له نږدې وکوت. په همدې ورځو کې د غزني ښار په ختيځ اړخ کې طالبانو د حکمتيار او مزارې له ځواکونو سره جنگ وکړ چې مخالف لوري شکست وخوړ او د وردگو ولايت د سيداباد له نيولو وروسته طالبان تر ميدان ښاره ورسيدل.

د دلوې د مياشتې په ۲۲ مه نيټه (۱۴۱۵/۹/۱۱ هـ.ق) ملا صاحب له څو تنو نورو مشرانو سره يوځای په څرخکه کې لومړی غزني او بيا د وردگو ولايت سيداباد ولسوالۍ ته لاړل. دا وخت طالبان د ميدان ښار لمنو ته رسيدلي و خو لا هم ميدان ښار طالبانو نه و نيولی.

د روژې مياشت وه چې ملا صاحب شيخ اباد ته راغی. دا چې د خپلې سخت يخ و او طالبانو تردې وخته کومه مجوزه قرارگاه نه وه سمباله کړې د طالبانو يوه قومندان ملا احمد الله اخند د شيخ اباد په ښارگوټي کې له يوه هوټل سره خبره وکړه چې د پيسو په مقابل کې د طالبانو مشرانو ته د روژه مات، پيشلمي او د شپې تيرولو امدادگي ونيسي.

په دې غونډه کې په ملاصاحب سريره نورو مشرانو لکه ملا محمد رباني، ملا نورالدين ترابي، ملا بورجان اخند، ملا احمد الله، ملا محمد غوث، معلم فداء محمد او ډيرو نورو مشرانو هم گډون درلود. مجلس په دې فيصله وکړه چې د ميدان ښار له نيولو وروسته دې د کابل پرخوا پرمختگ نه کيږي، بلکې په عوض دې د لوگر خواته پرمختگ وشي ځکه د تنگي له درې څخه د حزب کسانو پرلپسې په طالبانو له شا بريدونه کول. په مجلس کې په دې خبره هم تاکيد وشو چې له احمد شاه مسعود سره دې د جنگ په ځای د سولې هڅه وشي تر څو روان مشکلات پرته له جنگه حل شي.

د همدې غونډې په سبا طالبانو ميدان ښار له معمولي جنگ نه وروسته د حزب له ځواکونو ونيو او ورپسې يې د لوگر پل عالم او د کابل چهاراسياب ولسوالۍ هم تر واک لاندې راوستې. د چهار اسياب له نيولو وروسته ملا محمد عمر مجاهد په څرخکه طباره کې پل عالم ته راغی. دا چې د څرخکې په واسطه دې تاريخي ښار ته سفر وکړ او هلته يې وضعيت له نږدې وکوت. په همدې ورځو کې د غزني ښار په ختيځ اړخ کې طالبانو د حکمتيار او مزارې له ځواکونو سره جنگ وکړ چې مخالف لوري شکست وخوړ او د وردگو ولايت د سيداباد له نيولو وروسته طالبان تر ميدان ښاره ورسيدل.

مجاهد، مولوي احسان الله احسان، ملامحمد رباني، ملامحمد غوث، ملا نورالدين ترابي، ملا عبدالسلام راکتي، ملا يارمحمد، ملامحمد آخند، حاجي ملا محمد آخند، ملا بورجان اخند او داسې نور شامل وو يو ځل بيا مشورتي غونډه وکړه او په دې بې بحث وکړ چې تردې وروسته څه کوو؟ فيصله په دې وشوه چې د کابل خواته به يوازې خپل خطونه ټينګ کړو او حرکت به له هلمند د فراه خواته پيل کړو ځکه په دې وخت کې اسماعيل خان د طالبانو د خپلو لپاره د لوی ځواک په برابرولو بوخت و.

ملا صاحب چې د فساد سره د مبارزې په لاره کې له جگړې وړاندې سوله ايز حل اړين باله طالبان يې د جگړې له پيل وړاندې هميشه په نرم چلند مامور کړي وو. طالبانو په چهار اسباب کې د حکمتيار د واک سيمو ته داخل شوي د مسعود کسان له نيولو وروسته بيرته ازاد کړل او د ملا محمد رباني په مشرۍ يې يوه باصلاحيته پلاوي ته امر وکړ چې په ميدان بنار کې له مسعود سره مخامخ ليدنه او خبرې وکړي.

ملا نورالدين ترابي وايي کله چې احمدشاه مسعود د ملاقات لپاره ميدان بنار ته راته، زه په کندهار کې وم. ملاصاحب ماته وويل چې همدانن عاجل په هليکوپتر کې لاړ شه، مسعود راځي ډېر نرم او ښه مجلس ورسره وکړئ او اطمینان ورکړه چې موږ يقيناً ستاسو سره د نورو توپکيانو په شان معامله نه کوو چې پر کور دې کینو بلکي ته که د روان فساد په مقابل کې له موږ سره همکاري وکړې ته به زموږ د تحریک مهم شخص يې. په ميدان بنار کې د مجلس په مهال چې کله د طالبانو په استازيتوب ملا محمد رباني مسعود ته د طالبانو مرام او هدف بيان کړ نو ده وويل: زه داسې پوه شوم چې تاسو څلور شیان غواړئ، اول د ځنځيرانو ختمول، دويم په افغانستان کې اسلامي نظام راوستل، دريم له حکومتي ادارو څخه کمونستان لري کول، څلورم شر او فساد ختمول، موږ وويل هو همدا مو مراد دی. مسعود وويل په دې کې زه هم درسره موافق یم نو زموږ او تاسو تر منځ به رابطه وي او بيا يې خپل يو کس ته وظيفه ورکړه چې له موږ سره رابطه جاري وساتي.

ښايي د مسعود همدا ظاهري دوستانه پاليسي او د اسلامي تحریک له اهدافو سره توافق و چې د کابل په لمنو کې د طالبانو او مسعود تر منځ تر ډیره وخته جنگ پېښ نه شو.

خوپه دې وروستيو کې را برسیره شوی اسناد ښيي چې میدان ښار ته د مسعود سفر او هلته له طالبانو سره دا وړ د توافق خبرې د ده یو نظامي چال و. د لیکوال رزاق مامون له قوله د مسعود یو نږدې ملگری جنرال داود چې له مسعود سره په دې سفر کې ملگری وایي چې د مسعود له دې سفر سره یې ملگری مخالف و خو مسعود د دې ملاقات وجه دا وښودله^(۱) (که تر یو وخته طالبان د کابل ښار له دروازو بهر متوقف نه کړونو جنگ مو بایللی دی. زموږ د کسانو مورال کمزوری دی او فکر کوي چې طالبان شکست ناپذیر ځواک دی. څوک چې په حتمي پیروزي باور نه لري شکست خوري. نو ځکه په هره طریقه چې ممکنه وي، طالبان باید څو میاشتې د کابل په جنگي کړښو کې ایسار وساتو تر څو په تدریج سره زموږ کسان دې نتیجې ته ورسېږي چې طالبان هم د دوی په شان انسانان دي او مرمی ورباندې اثر کوي)

خو د طالبانو په وړاندې د مسعود دښمنانه څېره ډیره ژر روښانه شوه، د حوت د میاشتې په نیمايي کې طالبانو د کابل په غرب کې د حزب وحدت له هزاره ملیشو سره توافق وکړ چې د بامیانو په خوا د لارې ورکولو په مقابل کې خپلې وسلې او تر لاس لاندې سیمې طالبانو ته وسپاري، د حزب وحدت کسان چې څو کاله له مسعود سره جنگېدلي وو اوس په کلابند حالت کې پاته وو. طالبان د حوت په نهمه د کابل لویديځو سیمو ته ننوتل ترڅو له هزاره ملیشو نه د سیمو واک واخلي په همدې وخت کې ورباندې د مسعود قواوو ناڅاپي برید وکړ او په درنو تلفاتو سربېره یې گڼ شمیر طالبان اسیران هم کړل.

(۱) اگر تا مدتی، طالبان را عقب دروازه های کابل متوقف نکنیم، جنگ را می‌بازیم. روحیه مجاهدین ضعیف است و فکر می‌کنند که طالبان شکست ناپذیر اند. کسانی که به پیروزی حتمی معتقد نباشند، شکست می‌خورند. باید به هر طریق ممکن، طالبان چند ماه در خطوط جنگ کابل متوقف بمانند تا افراد ما به تدریج به این نتیجه برسند که آن‌ها هم مثل خودشان انسان‌اند و بایک گلله از پا در می‌آیند. (د رزاق مامون لیکنه له گذار شنامه افغانستان بلاگ څخه)

په همدې وخت کې چې طالبان د کابل تر لمنو رسيدل د مولوي احسان الله احسان په مشرۍ د طالبانو يو بل کاروان د جنوب ختيځ زون د دريو ولايتونو (پکتيا، پکتیکا او خوست) واک د ځايي ولسونو له تاوده هرکلي سره يو ځای په لاس کې واخيست او د مولوي جلال الدين حقاني او مولوي نصر الله منصور د مجاهدينو په شمول د سيمې ډيری مجاهدينو له اسلامي تحریک سره بشپړ ملاتړ اعلان کړ.

په لويديځه حوزه کې معرکې او د هرات فتحه

د ۱۳۷۳ لمريز کال د حوت په لومړيو ورځو کې د افغانستان په لويديځ کې ځواکمن قومندان تورن اسماعيل خان د زرگونو په شمير ځواکونه را يوځای کړل او د خپل جنگي قومندان علاء الدين خان په مشرۍ يې د هلمند په خوا وليږل.^(۱)

دغه قوه چې د اسماعيل خان د يوه پلوي قومندان جنرال ظاهر عظيمي په خبره يې د افرادو شمير ۲۵ زره کسانو ته رسېده، داسې معلومېده چې د طالبانو د خوځښت د يو مخ له منځه وړلو په نيت راخوځول شوې وه. د تورن اسماعيل ستر لښکر د دلارام له ولسوالۍ تېر شو او د خاشرود جنوب اړخ ته په شل کيلومتري کې يې د هلمند ولايت د سنگلان په غونډيو کې واړول چې په وړاندې يې د ملا محمد اخند په مشرۍ د طالبانو محدود ځواکونه وو. د حوت د مياشتې په ۱۰ مه شپه د يوه تصادفي برخورد په

(۱) جنرال ظاهر عظيمي د دې قوې په اړه په خپل کتاب کې ليکلي: له افغانستان د شوروي لښکرو له وتلو وروسته دومره ستر لښکر کله هم نه وليدل شوی. په دې لښکر کې د هرات، فراه او نيمروز تقريباً ټول قوت را يوځای شوی و. مشري يې د قومندان علاء الدين خان په غاړه او مرستيال يې جنرال يلاني و. ورسره گڼ نور جگړه ماران لکه غفار اخندزاده، محمد شاه، د شمال ولاياتو قومندان عبدالمناف، سلام پهلوان، حبيب الله ييگ، د شينډاند غازي محمد، د فراه جنرال جليل، عبدالخالق او گڼ نور قومندانان له خپلو ټوپکيانو سره په کې برخوال وو چې ورسره لسگونه ټانگونه، درنه توپخانه، مختلف زرمي وسايط او د سلگونو په شمير موټر او گڼ نور پوځي امکانات وو. (طالبان چگونه آمدند؟ ۲۹ - ۳۰ مخونه)

پایله کې د طالبانو او تورن اسمعیل ځواکونه سره ونښتل، په دې جگړه کې چې طالبانو د اسمعیل خان د لوی لښکر منځ ته ځان رسولی و د اسمعیل خان لښکر ته یې دروند شکست وراوه، په جگړه کې په سلگونو تنه د اسمعیل خان کسان تسلیم او یا ژوندي ونیول شول. د جگړې په دوهمه ورځ د لښکر مشر علاء الدین خان سخت ټپي شو او مرستیال یې جنرال یلاني اړ شو چې خپل ځواکونه د بیا انسجام لپاره د دلارام پر خوا ۲۰ کیلومتره شاته بوځي او د خاشرود سیند په شمالي غاړه خط واچوي. د ملا محمد عمر مجاهد په امر د اسمعیل خان نیول شوي افراد ټول ازاد کړای شول چې دې کار د طالبانو په اړه د اسمعیل خان د ځواکونو نظر او فکر له بنسټه تغیر کړ، د هغوی له فکر یې د دښمنۍ احساس کم کړ او بیا هر یوه هڅه کوله چې د طالبانو په وړاندې د جگړې په ځای د تسلیمۍ یا فرار لاره ونیسي. چې په دې ډول د اسمعیل خان د نظامي تشکیلاتو شریدل پیل شول.

د افغانستان په لویدیځ کې له اسمعیل خان، کریم براهوي او نورو قومندانانو سره جگړو پوره ۷ میاشتې دوام وکړ، په دې مرحله کې د فراه او نیمروز ولایاتو مراکز او نور مربوطات بیا بیا لاس په لاس شول. د جگړو مرکزي سیمه د کندهار — هرات پر لویه لار پرته د فرارود سیمه وه چې دواړو اړخونو په کې یو بل ته مخامخ کمر بندونه اچولي وو او پر یو بل یې بریدونه کول. په دې جگړو کې دواړو اړخونو ته درانه زیانونه اوښتل د طالبانو د لومړني نظامي قومندان ملا محمد اخند او نورو مشرانو لکه مولوي عبدالسلام، مولوي عزت الله عارف او نورو په شمول گڼې مخکښ کسان همدلته شهیدان شول. د ۱۳۷۴ لمریز کال د سنبلې میاشتې په لومړیو کې د اسمعیل خان ځواکونو د فراه له اړخه لوی تعرض وکړ چې طالبان یې شاتگ ته اړ کړل، د شوراب په سیمه د ملا محمد اخند له شهادت وروسته طالبان له خورا سخت حالت سره مخامخ شول او تر ګرځک پورې یې شاتگ وکړ. دا وخت اسمعیل خان د پرمختګ په حال کې و او د کندهار د سقوط ویره موجوده وه. ملا محمد عمر مجاهد چې د تل په څېر یې جگړه څارله کله چې د جگړې وضعیت ورته ښکاره شو نو له څو تنو ملګرو سره له کندهاره د ګرځک خوا ته روان شو تر څو مستقیماً جگړه رهبري کړي. له نوموړي سره نکره قومندان ملا فاضل اخند هم ملګری و. د نوموړي د دې سفر یوه برخه وال وايي

کله چې د کندهار د سرپوزې سیمې ته ورسیدو، یو لوی موټر په مخه راغی چې یو شمیر طالبان په کې سپاره وو چې خو ته شهیدان او ټپیان یې کندهار ته انتقالول، دغه موټر مو ودراره. له دې طالبانو سره د ملا محمد آخند مرستیال ملا رحمت الله آخند هم و. ملا رحمت الله آخند له موټر رابښکته شو، ملا صاحب ته یې د ملا محمد آخند د شهادت خبر ورکړ او د هلمند د جنگي کرښو حالات یې ورته تشریح کړل. ملا رحمت الله آخند چې په خیره کې یې د سختې ستوماني آثار ښکاره و او د ملا محمد آخند په شهادت غمجن ښکارېده، ملا صاحب ته یې وویل چې د هلمند خوا ته کار ډېر خراب دی او باید یو عاجل پروگرام وسنجول شي.

ملا صاحب له دغو توضیحاتو وروسته بیرته راوگرځید او مخامخ د کندهار ډول اردو ته ورغی. د کابل له جنگي کرښو یې ملا محمد رباني او ملا مشر آخند راوغوښتل، د ملا فاضل آخند او ملا رحمت الله په گډون دوی ټولو مشرانو په ډول اردو کې غونډه وکړه او د اسماعیل خان د سترې حملې د دفع کولو پلان یې ترتیب کړ. ملا رحمت الله آخند یې د شهید ملا محمد آخند په ځای په غربي حوزه کې عمومي مشر تعین کړ. په ملا یار محمد آخند یې غږ وکړ چې ورسره ټانگونه او زرهي ځواک ټول د هلمند پر خوا سوق کړي. په همدې ورځ ملا رحمت الله آخند چې ملا فاضل هم ورسره و بیرته هلمند ته لاړ تر څو په را روان پریکنده جنگ کې د طالبانو مشري وکړي.

د همدې جگړې یو گډونوال ملا عبدالسلام مجروح وایي: سهاروختي جنگ پیل شو، دښمن سختې وسلې وکارولې خو د پرمختګ مخه یې ډب شوه او شاتګ ته اړ ایستل شول، تر مازدیگر پورې سخت جنگ وشو او د دښمن لښکر بیرته د حوض خشک سیمې ته په شا ووهل شو، په جگړه کې طالبانو ته تر اندازې زیات وسایط، وسایل، لوژیستيکي مواد او بنديان په لاس ورغلل، د اسماعیل خان له کسانو پنځلس زغروال ټانگونه چالان د جگړې په ډگر پاته وو. د چهل میلو او په لوژیستيکي موادو بار تیلر په گډون مو ډېر مواد ونيول په همدې ورځ امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد ګرځک ته په موټر کې راغی د جگړې په لومړۍ کرښه کې یې له مشرانو مجاهدینو سره ولیدل خو مجاهدینو ورباندې تاکید وکړ چې احتیاط وکړي ځکه د دښمن الوتکو پرلپسې

بمبار کاوہ. خو ملا صاحب لا هم په سیمه کې و. طالبانو چې د ګرځک په جنگ کې یې د اسمعیل خان ځواکونه په شا غبرګ کړي وو، پسې تعقیب یې کړل تر دې چې د سنبلې په ۷ مه نیټه یې د خاشرود له سیند واپړول او دلارام ولسوالۍ فتحه شوه. د دلارام له نیولو وروسته د ملاصاحب په مشرۍ نظامي مشرانو د دلارام ولسوالۍ د ګله میخ په سیمه کې تر یوه پله لاندې عاجله غونډه جوړه کړه چې ملا محمد رباني، ملا رحمت الله، ملا مشر، ملا عبدالسلام مجروح او نورو مشرانو په کې ګډون درلود.

ملا صاحب مجاهدین دوه تشکیله کړل چې نیم یې د ججه او نیم نور یې د آب خرما په استقامت ولېږل د سنبلې په ۸ مه د چکاب په سیمه کې د اسمعیل خان قواوو دروند شکست وخوړ چې په تعقیب یې د فرارود ډیرې سیمې هم د طالبانو لاس ته ولوېدې، خو لا هم په دې ولسوالۍ کې مخالفینو مقاومت کاوہ او دفاعي کرښه یې جوړه کړې وه. په راتلونکې ورځ طالبان د فراه مرکز ته ننوتل او د افغانستان په غرب کې د دې مهم ښار واک یې په لاس کې واخیست.

د دې لپاره چې د اسمعیل خان ځواکونه بیا انسجام ته پرېښودل شي او پسې تعقیب شي، ملا محمد عمر مجاهد په همدې ورځ بیا د فراه رود ولسوالۍ ته لاړ او طالبانو ته یې د تعرض امر وکړ، دا تعرض ماښام مهال پیل شو. طالبان دوه تشکیله شول چې یوې ډلې مخامخ پر عمومي سرک او بلې ډلې د سرک جنوب اړخ ته د خوست سیمې له استقامت څخه برید پیل کړ. د اسمعیل خان کسانو چې په فرارود کې یې پخوا کمر بند پروت و دلته یې ډیر ماینونه کړلي وو. څه طالبان په ماینونو شهیدان یا ټپیان شول خو بالاخره تعرض کامیاب او د اسمعیل خان د ځواکونو کرښه ماته شوه. په همدې شپه طالبانو د اسمعیل خان کسان تر هغو پسې تعقیب کړل چې سهار یې د شیندان د هوایي ډګر په شمول د دې ولسوالۍ مربوطات هم ونیول او د هرات ښار اړخ ته د میردود تر سیمې یې پرمختګ وکړ.

په همدې ورځ په داسې حال کې چې د هرات له هوایي ډګر څخه د اسمعیل خان جنگي الوتکې مسلسل را پورته کیدلې او سخت بمبار یې کاوہ، ملا محمد عمر مجاهد شیندان ته لاړ، هلته یې نظامي مشرانو ته هدايات وکړل. موافقه په دې وشوه چې

لومړی باید شیندلې ښه تصفيه شي او وروسته د هرات ښار پر خوا پرمختګ وشي. ملا صاحب مازديگر مهال په خرڅکه کې پیرته کندهار ته راوگرځېد.

په ورپسې ورځو کې په میرداؤد اغا سیمه او د هرات ښار په لمنو کې هم د اسماعیل خان قواوو پرلپسې ماتې وخوړې او د سنبلې په ۱۴ مه (۱۴۱۶/۴/۹ هـ) د هرات ښار په مکملې فتحې سره د افغانستان په لويديځو درې واړو ولایتونو (هرات، فراه او نیمروز) باندې د طالبانو تسلط بشپړ شو.

د هرات د فتحې په دوهمه ورځ ملا محمد عمر مجاهد په هلیکوپټر کې د کندهار څخه هرات ته لاړ، د هرات په تاریخي جامع مسجد کې یوه لویه غونډه جوړه شوه چې خپله ملا محمد عمر مجاهد هم په کې گډون وکړ. د مجلس په پیل کې د قران کریم له تلاوت وروسته ملا محمد رباني غونډې ته د اسلامي تحریک د امیر ملا محمد عمر مجاهد پیغام په لاندې ډول وړاندې کړ:

محترمو علماء کرامو، جهادي قومندانانو، سپین ږيرو، قومي مشرانو، روشنفکرانو او محصلينو وروڼو!

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته!

دا چې د افغانستان په تېر اوولس کلن تاریخ کې هر څه وشول تاسو ټولو ته معلومه ده او تبصرې کولو ته یې ضرورت نشته. په اوسنیو حالاتو کې د وروستیو فتوحاتو په اړوند خصوصاً د هرات له مؤمنو او مسلمانو خلکو څخه چې د اسلامي تحریک او د اسلام د اتلو غازیانو په وړاندې یې کوم مقاومت ونکړ منته کوم زموږ غوښتنه داده چې د الله تعالی او د هغه د رسول صلی الله علیه وسلم د شریعت په چوکاټ کې خپل گټور او ابرومندانه ژوند ته دوام ورکړئ. ټول باید پرته له تشویش او ډار څخه خپلې ورځنۍ دندې چې هر ځای یې درلودې انجام کړي. موږ له هیچا سره کومه شخصي دښمني نه لرو. موږ ددې لپاره پاڅون شروع کړی چې در په در او کړیدلي افغانان نور له دې بدبختیو څخه خلاص شي. د کونډو او یتیمانو اوښکې وچې شي. وران او ویجاړ هیواد

مو بیرته ودان شي. موږ غواړو چې د الله تعالی پر ځمکه د الله نظام راشي. په اخر کې یو ځل بیا د هرات له مسلمانو خلکو څخه منته کوم.

و من الله التوفيق

وروسته ملا محمد رباني اخند غونډې ته مفصله وینا وکړه او د اسلامي تحریک اهداف یې بیان کړل. ملا صاحب له فتحې وروسته څو ورځې نور هم په هرات کې پاته شو. او هلته د هرات په خانه جهاد مانی کې د ملا صاحب په مشرۍ د امارت مشرانو غونډه وکړه چې په کې ملا یار محمد اخند والي، ملا محمد عباس اخند د والي مرستیال، ملا معاذ الله د امنیې قومندان، ملا سراج الدین د زلمي کوټ د ۱۷ مې فرقې قومندان او حاجي ملا عبدالسلام مجروح د هرات د قول اردو د قومندان په حیث وټاکل شول.

ملا صاحب په دې ورځو کې د هرات ولایت تجارتي او ستراتیژیک بندر تورغونډې ته (چې له ترکمنستان سره په سرحد پرته سیمه ده) هم لار هلته یې د وسلو او جنګي مهماتو لوی دپوځیان چې د شوروي یرغل له وخته پاته وو ولیدل او د ساتنې او مراقبت لپاره یې طالبان مامور کړل. ملا صاحب له ترکمنستان سره د ګډ سرحد د خونديتوب له ډاډ حاصلولو وروسته بیرته کندهار ته ستون شو.

لومړني اصلاحات او اجراءات

ملا محمد عمر مجاهد اسلامي تحریک د فتو او فساد د محو کولو او په ځای یې د شرعي نظام د تنفیذ په هدف پیل کړی و. له همدې ځایه لکه څنګه چې ملا صاحب په هر تقریر او مجلس کې (د الله پر ځمکه د الله نظام) خبره یادوله په عملي توګه یې هم هڅه کوله چې د شریعت هر حکم تطبیق او اسلامي نظام ګام پر ګام عملي کړي.

د کابل له فتحې وړاندې یا تر دې مخکې چې اسلامي امارت په هیواد شموله نظام راوړي او د هیواد ټول حکومتي سیستم رسماً په شرعي بنیادونو عیار کړي طالبانو په منو مواردو کې د شرعي احکامو د احیاء هڅه کوله چې دوی ورسره مخامخ کیدل یا

د دوی په توان او استطاعت کې و. چې له دې جملې د لومړنیو شرعي اجرااتو او اصلاحاتو څو بیلګې په لاندې ډول خلاصه کولای شو.

د فساد محو کول او د امنیت تأمین

توپکیان، داړه ماران، قطاع الطريق او نور خودسره وسلوال د فساد عاملین وو چې قتل، غلا، غصب، اختلاس، زنا، قمار او نور گناهونه یې نه یوازې خپله کول بلکې په ټولنه کې یې هم ترویجول او وده یې ورکوله. د رسول الله صلی الله علیه وسلم د دې ارشاد په اساس چې فرمایي: من رأى منكم منكرا، فليغيره بيده، فإن لم يستطع فبلسانه، فإن لم يستطع فبقلبه، وذلك أضعف الإيمان؛ رواه مسلم. ژباړه: له تاسو چې چا کوم ناروا کار ولید نو په لاس سره یې منع کړئ، که په لاس د منع کولو طاقت مو نه درلود په ژبه یې منع کړئ او که په ژبه مو هم نه شوای دفع کولای نو په زړه ورڅخه بیزاري وکړئ چې همدا د ایمان تر ټولو ټیټه پوړۍ ده.

ملا محمد عمر مجاهد او نورو مجاهدینو ملګرو یې د همدې حدیث له ارشاد سره سم د منکراتو او مظالمو د مخنیوي لپاره مبارزه پیل کړه چې په دې لړ کې یې له لاس، ژبې او هرې وسیلې استفاده کوله تر څو مفسدین له فساد او منکراتو راوگرځوي.

د هغه وخت د مفسدینو له ډلې یوه لویه برخه هغه و چې د بیلابیلو اهدافو لپاره د مسلمانانو د وژلو، بې عزته کولو او په جبر سره د هغوی د مالونو په لوټولو بوخت وو او په دې ډول یې د الله تعالی پر ځمکه د فساد یو کرغیرن جال غوړولی و. الله تعالی د داسې خلکو د جزاء په اړه فرمایي: **وَإِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلَاپٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ جِزَاؤُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ** [المائدة/۳۸]

ژباړه. خبره داده چې کوم کسان له الله او د هغه له رسول سره جنگیري او په ځمکه کې د فساد لپاره منډې وهي نو سزایې دا ده چې سم ووژل شي یا راوڅړول شي، یا یې لاسونه او پښې ردوبدل غوڅ شي او یا له وطنه وشړل شي دا خو د دوی لپاره په دنیا کې یو سپکاوی دی او په آخرت کې د دوی لپاره لوی عذاب دی.

د همدې او نورو قرآني ارشاداتو په رڼا کې طالبانو غله، قطاع الطريق، پاتکيان او نور مفسد عناصر پسې واخيستل، د جگړو په مهال يې هغوی ووژل او ځينې قطاع الطريق يې راوځړول او چې هره سيمه يې فتحه کوله د فساد تغيروي ترې ټولواوه. په دې سره هغه ولايتونه چې د طالبانو تر واک لاندې وو د امن او سولې په سيمو مشهور شول. هلته د اسلامي نظام په برکت داسې امن راغی چې په مياشتو مياشتو به د يوه ادني امنيتي پيښې، قتل، غلا يا کوم بل جنايت خبر نه اوریدل کیده. طالبانو په دې کارنامه سره د خلکو په قضاوت کې د امن د پريښتو لقب خپل کړی او د افغانستان د هرې سيمې خلکو دا تمنا درلوده چې دا نظام او امنيت د دوی سيمو ته هم پراخ شي ترڅو له حاکم فساد او ظلم څخه خلاص او د عادلانه سولې او امنيت له نعمت څخه برخمن شي.

خو تر واک لاندې سيمو کې د امن لپاره ستر گواښ د هغو پريمانه وسلو شتون و چې په تير اوولس کلن انقلابي دوران کې افغانستان ته راواردې شوې وې چې په دې سره په ټولنه کې هر څوک له اړتيا د زياتو سپکو او درنو وسلو خاوند شو. د شوروي له وتلو او د کمونيزم له شکست وروسته دا وسلې يوازې د مسلمانو هيوادوالو د قتل او مغلوبولو لپاره کارول کيدې. طالبانو د امن د تامين او تضمين لپاره دا وسلې راټولې کړې چې هم يې خپل جهادي خوځښت ورباندې اکمال کړ او هم يې د بيت المال په ډيپو گانو کې ذخيره کړې.

شرعي حدود جاري کول

شرعي حدود او قصاص داسلام له سترو احکامو څخه دي چې د نورې نړۍ غوندې په افغانستان کې هم د وخت حاکمانو دا فريضه هيره کړې وه او مجرمينو ته يې د الله تعالی د حکم سره سم جزاگانې نه ورکولې.

الله تعالی فرمايي: ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ [البقرة/ ۱۷۹]

ژباړه: او اې د عقل خاوندانو! تاسو ته په دې قصاص کې ژوندون دي د دې لپاره چې ځان ساتنه به کوئ.

﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا جَزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ [المائدة/۲۸]

ژباړه: د غله او غلې دواړو لاسونه غوڅ کړئ، دا يې د هغه کسب بدله ده چې کړې يې و، د الله له لوري يوه (عبرت‌ناکه) سزا، او الله د حکمت والا برلاسی دی.

﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشَهِدَ عَذَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ [النور/۲]

ژباړه: زناکاره ښځه او زناکار سړی، له دواړو نه هر یو سل درې ووهئ او د الله په دین کې دې پر هغوی دواړو څه زړه سوی نه درباندي راځي، که تاسې (رښتیا) په الله او آخرت ورځ یقین لرئ. او د هغوی سزا ته دې یوه ډله د مؤمنانو حاضره شي.

﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ [المائدة/۳۲]

ژباړه: خبره دا ده چې کوم کسان له الله او د هغه له رسول سره جنگ‌پري او په ځمکه کې د فساد لپاره منډې وهي نو سزا يې دا ده چې سم ووژل شي یا راوڅړول شي، یا يې لاسونه او پښې رد او بدل غوڅ شي او یا له وطنه وشرل شي دا خود دوی لپاره په دنیا کې یو سپکاوی دی او په آخرت کې د دوی لپاره لوی عذاب دی.

و عن ابن عباس رضي الله عنهما قال قال عمر لقد خشيت أن يطول بالناس زمان حتى يقول قائل لا نجد الرجم في كتاب الله فيضلوا بترك فريضة أنزلها الله ألا وإن الرجم حق على من زنى وقد أحصن إذا قامت البينة أو كان الحبل أو الاعتراف قال سفيان كذا حفظت ألا وقد رجم رسول الله ﷺ ورجمنا بعده، رواه البخاري

ژباړه: له حضرت عبدالله بن عباس رضي الله عنهما نه روايت دی فرمايي: حضرت عمر رضي الله عنه وويل: زه وپريږم چې په خلكو به اوږده زمانه تېره شي او بيا به يو څوك وايي چې موږ د الله په كتاب كې د رجم حكم نه مومو، نو دوی به د الله تعالى لخوا د نازل شوي فرض حكم (حد رجم) په پرېښودلو سره گمراه شي. خبر اوسئ په يقين سره رجم حق (ثابت) دی پر هغه چا چې زنا وكړي او محصن وي كله چې شاهدان ورباندي شاهدي اداء كړي او يا د ښځې حمل موجود وي او يا يو محصن څوك خپله

د زنا په کولو اعتراف وکړي. سفیان ویلي همداسې مې حفظ کړی چې ویل یې خبردار چې رسول الله صلی الله علیه وسلم د رجم حد جاري کړی او له هغه وروسته موږ هم جاري کړی دی.

د مذکورو الهي او نبوي ارشاداتو په استناد ملا محمد عمر مجاهد د خپل مشرتوب په مهال دا ویاړ د ځان کړ چې وروسته له ډیرو کلونو یې په لومړي ځل یو ځل بیا شرعي حدود راژوندي کړل او په قاتل، زناکار، سارق، قطاع الطريق او نورو جنایت کارانو باندې یې د شرعي محاکمو له حکم سره سم تطبیق کړل.

د اسلامي تحریک لخوا لومړی شرعي حد په قطاع الطريقو باندې جاري شو. د ۱۳۷۳ لمریز کال د حوت په ۱۰ مه نیټه (۱۴۱۵/۹/۲۹ هـ) هغه دوه تنه لاره وهونکي چې د هلمند په ولایت کې طالبانو لاس په لاس نیولي وو د شرعي محکمې له حکم وروسته په کندهار کې ترې په عام محضر کې بنی لاس او چپه پښه غوڅ شول.

نقدي جرمه چې اخیستل یې د حنفي فقهې له نظره مشروع نه دي طالبانو له خلکو نه اخیسته. اما په هغو جرمونو کې چې د حد تر اندازې به ښکته وو مرتکینو ته یې تعزیري سزاګانې ورکول کیدلې لکه رشوت خواره په درو وهل او داسې نور.

د طالبانو لخوا د شرعي حدودو په جاري کولو سره ټولنې ته امن او اطمینان راستون شو او د ځوریدلي ولس سر، مال، ناموس او هر څه محفوظ او خوندي شول.

امر بالمعروف و نهی عن المنکر

په ښو کارونو امر کول او له بدو څخه منع کول د مسلمانانو همیشنی مسؤلیت دی. الله تعالی په قرانکریم کې فرمایلي دي:

﴿لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ [آل

عمران/۱۰۴]

ژباړه: او له تاسو دې یوه داسې ډله (جوړه) وي چې د خیر لور ته بلنه کوي، د ښکې امر کوي او له بدو منع کول کوي او دا کسان همدوی بریالي دي.

﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ [التوبة / ۷۱]

ژباړه: او مؤمنان او مؤمنانې یو د بل دوستان دي، د نیکی امر کوي له بدیو منع کول کوي، لمونځونه ترسره کوي، زکات ورکوي، او د الله او د هغه د رسول اطاعت کوي. دا هغه کسان دي چې الله تعالی به ورباندې رحم وکړي، بې شکه الله تعالی برلاسی او د حکمت خاوند دی.

د الهي ارشاداتو سره سم ملا محمد عمر مجاهد هم د تحریک یوه مهمه وظیفه امر بالمعروف و نهی عن المنکر بلله. د طالبانو د تحریک له پیل نه د (سیار گروپ) په نوم یوه څانگړې مجموعه د دې لپاره خاص شوې وه چې د امر بالمعروف و نهی عن المنکر وظیفه ترسره کړي. طالبانو په ټولو مفتوحه سیمو، لویو لارو، مساجدو او عامه ځایونو کې په بنو د امر کولو او له بدو څخه د منع کولو سپیڅلې دنده ترسره کوله. د تحریک له پیل نه څو میاشتې وروسته د ۱۳۷۴ لمریز کال د حمل په ۲۸ نېټه (۱۴۱۵/۱۱/۱۷ هـ) ملا صاحب د دغې وظیفې د ښه انجام په مقصد د سیار گروپ تشکیل د امر بالمعروف و نهی عن المنکر په څانگړې ریاست واپراوه او مولوي محمد ولي صاحب یې د مشر په حیث وټاکه. چې د کابل له فتحې وروسته په همدې نوم مستقل وزارت رامنځته شو.

له دې علاوه دا چې افغانستان ټول اهل السنة د حنفي مذهب پیروان او د امام اعظم ابوحنيفه رحمه الله مقلدين دي او ملا صاحب خپله هم د حنفي مذهب کلک پیرو او په هیواد کې یې د غیر مذهبي ډلو په فعالیت او دعوت بندیز لگولی و. دغه راز یې په افغان ټولنه کې د غیر شرعي دودونو، خرافاتو او بدعاتو هم مخنیوی کاوه.

د شرعي حجاب ترویج او د اختلاط مخنیوی

په اسلامي خاورو له اوږدې مودې راهیسې داسې نظامونه حاکم دي چې د اسلامي احکامو تبلیغ، ترویج او ژوندي ساتلو ته ډیره اعتناء نه کوي. په دې لړ کې د نورو واجباتو تر څنګ یو مهم شی چې اسلامي ټولنه ترې پیګانه شوې هغه شرعي حجاب دی. په افغانستان کې د شاهي واکمنیو له وخته د حجاب غورځولو او د ښځو او نارینه

وو تر منځ په حکومتي، تعليمي او نورو ادارو کې د اختلاط د ترویج لپاره هڅې پیل شوې وې چې په ټولنه یې اغیز خورا ناوړه و، تر دې چې په زیاتره ښارونو کې ډیری مسلمانو میرمنو شرعي حجاب نه رعایت کاوه او په کارځایونو او ادارو کې له نامحرمو نارینه وو سره اختلاط ورته یو معمول کار ښکارېده.

الله تعالیٰ په قران کریم کې فرمایلي: ﴿وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ... الخ﴾

[النور/۳۱]

ژباړه: او مؤمنو ښځو ته ووايه چې خپل نظرونه ښکته ساتي، د خپلو عورتونو ساتنه دي کوي او خپل سينگار دې نه ښکاروي، پرته له هغه چې په خپله را څرگند شي او په خپلو سينو دې خپل پروني واچوي او خپل سينگار دې نه ښکاره کوي مگر خپلو ميرونو ته... الخ

عن عروة أن عائشة قالت: لقد كان رسول الله ﷺ يصلي الفجر فيشهد معه نساء من المؤمنات متلفعات في مروطهن ثم يرجعن إلى بيوتهن ما يعرفهن أحد. متفق عليه.

ژباړه: حضرت عروه له حضرت عائشه رضی الله عنها څخه روايت کوي چې ويې فرمايل: رسول الله صلی الله عليه وسلم به د سهار لمونځ کاوه، نو مسلمانو ښځو به هم ورسره لمانځه کې گډون کاوه او بيرته به خپلو کورونو ته تلې، ښځو به ځانونه په خپلو پوړنو کې داسې نغښتي وو چې هيچا به نه پيژندلې.

طالبانو د افغانستان د ښارونو په تصرف سره شرعي حجاب په ټولو ښځو باندې رعایت کړ او د ښځو او نارینه وو تر منځ د نامشروع اختلاط د مخنيوي لپاره يې په دولتي او تعليمي ادارو کې د ښځو غیر ضروري حضور معلق کړ. تر څو د ښځو لپاره داسې سيستم آماده کړای شي چې له نارینه وو سره له اختلاط او تېرج پرته په کې خپلې ضروري زده کړې ترسره کړای شي.

د افغانستان په نږدې ټولو سيمو کې مسلمانو ميرمنو د دغو شرعي ضوابطو تعميل ته هرکلی ووايه او هغه يې د خپل پټ او درنښت د ساتلو لپاره د مهمو اصولو په حيث

ومل. خو د اسلام نړيوالو دښمنانو د شرعي حدودو په شان د دغو اسلامي احكامو د تطبيق په وړاندې هم توند غبرگون وښود دوی په تبليغاتي جنگ سربيره په طالبانو سياسي فشارونه هم وارد کړل او حتی يو ځل يې په هرات کې د ښځو يوه مظاهره هم ترتيب کړه خو ملا صاحب د شرعي احكامو په تطبيق کې ذره قدرې تنزل او تساهل هم ونه مانه.

نور انتظامي او ودانيز اجراءات

د نظام له جوړښت او اداراتو له فعاليت وروسته په ټولو برخو کې عمراني او انتظامي اجراءات پيل شول. د پيل په ورځو کې د طالبانو ستره کارنامه د افغانستان د بيت المال يا ملي شتمنيو راخوندي کول و. طالبانو په کندهار او نور ولاياتو کې فعال او نافع جنگي وسايط لکه ټانگونه، څرخکې، توپونه او نور راټول او په معلومو ځايونو کې يې خوندي کړل. دولتي امكانات او تاسيسات چې پخوا هر چا ولجه يا غصب کړي وو بيرته ترې واخيستل شول او د ملي شتمنيو په حيث د نظام په تصرف کې راغلل. په کندهار ښار او نورو ځايونو کې ډيرو خلکو په دولتي ځمکو کورونه جوړ کړي و او هم يې د عامه واټونو او لارو پرمنځ دوکانونه او مارکيتونه ودان کړي وو چې د کندهار ښاروالۍ يې دوکانونه ورونيول او واټونه يې د خلکو په مخ ازاد کړل.

په عمراني برخه کې هم د پاموړ کارونه پيل شول. طالبانو د ژمي په لومړيو کې د هلمند ولايت تر واک لاندې راووست خو يوه مياشت لانه و تېره چې د بست تصدي فابريکه يې يو ځل بيا فعاله اود پنبې په تصفيه سربيره د غوړيو، صابون او کنجاړي توليد ته آماده کړه.

په بيا ودانيزو چارو کې د طالبانو ډيره توجه د مساجدو او ديني مدارسو جوړولو او فعاليت ته وه، پخوا د افغانستان په ښارونو کې ديني مدارس ډېر نه وو په ټول هيواد کې د گوتو په شمير ديني مدرسې وې چې د هغو ودانۍ هم په خپل منځي جگړو کې نړيدلې وې. طالبانو په ټولو تر لاس لاندې ولايتي مراکزو او ولسواليو کې مساجد او مدرسې جوړې او د ځوان نسل د تربيه لپاره آماده کړې.

د پاڅون په هماغو لومړيو شیبو کې د طالبانو لخوا شرعي اصلاحاتو او رفاهي اجراآتو وښوده چې دوی خپلو شعارونو ته په عمل کې هم ژمنتيا لرې او د هیواد او ولس د خیر په لاره کې خپل توان نه سپموي.

د مرکزي دارالافتاء جوړول

د دې لپاره چې د اسلامي امارت ټول اجراآت د شریعت په معیار برابر او د علم په رڼا کې وي، یوې داسې معتبرې دیني او علمي مرجع ته ضرورت و چې په ټولو مسائلو کې د اسلامي امارت زعیم او نورو مسئولینو ته د بیلابیلو مسائلو په اړه شرعي وضاحتونه ورکړي.

په همدې موخه ملا محمد عمر مجاهد په کندهار کې د مرکزي دارالافتاء په نوم یوه اداره جوړه کړه چې د حنفي فقهې له تعلیماتو سره سم یې د اسلامي امارت فعالیتونه د شریعت په میزان تلل او برابرول. دا اداره که څه هم ابتدائي کارونه یې مخکې شروع کړي وو خو د ۱۳۷۵ لمریز کال په لومړیو کې ورته ملا صاحب ځانگړې توجه وکړه او د سترو مشائخو او علماء کرامو د مشورو په اساس یې نوی تشکیل ورته منظور کړ.

د اسلامي امارت قاضي القضاات مولوي نور محمد ثاقب چې څه موده یې د مرکزي دارالافتاء د رئیس په حیث هم وظیفه اجراء کړې وایي: په کندهار کې د اسلامي تحریک د مشرتابه لخوا د ۱۳۷۵ هـ ش کال په سرطان میاشت کې موږ شپږ نفره علماء (مولوي نور محمد ثاقب، مولوي حاجي محمد صادق، مولوي محمد نعیم) (کون اخندزاده) مولوي فضل الرحمن د پکتیا، مولوي شهاب الدین د لاور او مولوي مسلم حقاني) کندهار ته وغوښتل شوو. هلته مو لومړی د تحریک د عالي شوری د غړو لکه: ملا محمد رباني (حاجي معاون صاحب)، حاجي ملا محمد حسن اخند، مولوي احسان الله احسان او نورو سره غونډه وشوه، په غونډه کې یوڅه ابتدائي خبرې وشوې بیا د طالبانو د عالي شوری غړو وویل چې مونږ نور علماء هم راغوښتي دي لکه شیخ الحدیث مولوي عبدالعلي دیوبندي، مولوي خواص او داسې نور، نو تفصیلي مجلس به وځنډوو.

دوه ورځې بعد بيا مجلس دائر شو چې په کې د علماوو د مرکزي شوری رئيس مولوي عبدالغفور (سناني) او نورو مخورو علماوو هم گډون کړی و، په غونډه کې په دارالافتاء او قضائيه چارو بحثونه وشول په همدې غونډه کې بنده مولوي نورمحمد ثاقب د مرکزي دارالافتاء د رئيس او مولوي خليل الله زرمي د تمیز د رئيس په حيث وټاکل شوو. وروسته بيا موږ د دارالافتاء او تمیز د کارونو په رابطه له امیرالمؤمنین صاحب سره هم ملاقات وکړ.

مرکزي دارالافتاء ډیر اعضاء درلودل لکه شیخ الحدیث مولوي عبدالحکیم صاحب د کندهار، مولوي عبدالله مشهور په خطیب صاحب د روزگان، مولوي حمدالله آخندزاده د دایچوپان، مولوي محمد خواص د هلمند د کجکي، مولوي رحیم جان آغا د میدان وردگو د سیداباد، مولوي مسلم حقاني د بغلان، مولوي عبدالقدیم آخندزاده د میدان وردگو او نور علماء کرام یې اعضاء وو.

مرکزي دارالافتاء ته به عموماً د څلورو جهتونو لخوا استفتاءات او پوښتنې راتللې:

(۱) د افغانستان د عام ملت لخوا

(۲) د مختلفو امارتي او حکومتي اداراتو لخوا

(۳) د محاکمو او قضاتو لخوا ترڅو د قضایي حکم او فیصلې لپاره مسئله ځان ته روښانه کړي

(۴) د امارت د محترم مقام لخوا

دارالافتاء د امارت د مهمو مسائلو تر څنگ د عامو خلکو ډېر مسائل هم حل کول، دغه راز په پیل کې د روژې او اخترونو د اعلان مسؤلیت هم مرکزي دارالافتاء ته سپارل شوی و. د مرکزي دارالافتاء لخوا د ټول افغانستان د خطیبانو لپاره جامع خطبه هم ترتیب شوي وه. د هغه وخت مرکزي دارالافتاء ډیرې فتوې صادري کړې دي چې په پنځو (۵) غټو جلدونو کې برابرې شوې دي، تر دا مهاله یې درې جلدونه د (بدر الفتاوی فی الفقه الحنفي) په نوم چاپ شوي دي او د پاتې څلورم او پنځم جلدونو هم ترتیب، تبویب او کمپوز شوی دی. او ان شاء الله چاپ به شي.

په دغه فتاوی کې ډیر مهم او گټور معلومات او ډیر عمده او ضروري مسائل موجود دي چې ښه په غور او دقت او په تفصیل سره لیکل شوي دي او د معتبرو کتابونو څخه گټې حوالې پرې رانقل شوي دي.

او دا هغه مسائل دي چې تقریباً هروخت ورته ضرورت پېښېږي، زموږ په هېواد کې هغه وخت یعنې د مسائلو د صدور په وخت کې دغو مسائلو ته ضرورت پېښ و، اوس هم ورته ضرورت دی او په آینده کې هم ورته ضرورت پېښېږي.

اسلامي امارت او اميرالمؤمنين

انسان د ځمکې پر مخ د الله تعالی خليفه دی او په دې مأمور دی چې د الله تعالی د احکامو د نفاذ او شعائرو د لوړتيا لپاره به اسلامي واکمني جوړوي.

د قران کریم د آیتونو، نبوي احادیثو او د صحابه کرامو د اجماع په استناد علماء کرام په دې خبره توافق ته رسیدلي چې په مسلمانانو باندې فرض کفایي ده چې امام یا امیر به ټاکي، اسلامي واکمني به جوړوي او که چیرې په نړۍ کې یو مسلمان هم د اسلامي حکومت د قیام هڅه ونه کړي نو ټول د دې فرض د پرېښودلو له امله گناهگار دي.

الله تعالی فرمایي: ﴿إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ [سورة يوسف/ ۴۰]

ژباړه: حکومت له الله پرته د بل چا نه دی، امر یې کړی دی چې له هغه پرته بل څوک مه لمانځي همدا سم دین دی خو زیاتره خلک نه پوهیږي.

﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَعْلُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعْلَمُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ [النساء/ ۵۸]

ژباړه: بې شکه الله تعالی تاسو ته امر کوي چې امانتونو خپل اهل ته وسپارئ او چې کله مو د خلکو ترمنځ فیصله کوله نو په عدل سره فیصله وکړئ. بې شکه الله تعالی تاسو ته د غوره څه نصیحت کوي. یقیناً الله تعالی اوریدونکی او لیدونکی دی.

قال رسول الله ﷺ: من خلع يدا من طاعة، لقي الله يوم القيامة لا حجة له، ومن مات وليس في عنقه بيعة، مات ميتة جاهلية. رواه مسلم.

ژباړه: څوک چې له اطاعت څخه لاس واخلي له الله سره به د قیامت په ورځ په داسې حال کې مخامخ شي چې دلیل به نه لري. او څوک چې په داسې حال کې مړ شي چې په غاړه کې یې بیعت نه وي نو مرگ یې د جاهلیت دی.

وأجمعت الصحابة على تقديم الصديق بعد اختلاف وقع بين المهاجرين والأنصار في سقيفة بني ساعدة في التعيين، حتى قالت الأنصار: منا أمير ومنكم أمير، فدفعهم أبو بكر وعمر والمهاجرون عن ذلك، وقالوا لهم: إن العرب لا تدين إلا لهذا الحي من قريش، ورووا لهم الخبر في ذلك، فرجعوا وأطاعوا لقريش. فلو كان فرض الإمامة غير واجب لا في قريش ولا في غيرهم لما ساءت هذه المناظرة والمحاورة عليها. قرطبي ۲۶۴/۱

ژباړه: له هغه اختلاف وروسته چې په سقیفه بنی ساعده کې د خلیفه د تعیین په اړه د مهاجرینو او انصارو تر منځ پېښ شوی و صحابه کرامو د ابوبکر صدیق رضی الله عنه په مخه کولو اجماع وکړه. هلته انصارو رضی الله عنهم ویلي وو چې زموږ به خپل او ستاسو به خپل امیر وي. خو ابوبکر صدیق، عمر او نورو مهاجرینو رضی الله عنهم د دې خبرې دفع وکړه او ویې ویل: بې شکه عرب اتباع نه کوي مگر د قریشو او په دې اړه یې حدیث هم ورته روایت کړ. نو انصار له خپلې خبرې تېر شول او د قریشو اطاعت یې ومانه. نو که په قریشو یا غیر له قریشو کې د امام ټاکل واجب نه وای دا مناظره او خبرې به نه ترسره کیدې.

امام غزالي، علامه ابن خلدون، علامه شهرستاني، علامه ماوردي، علامه ابن حجر هيثمي، امام نووي، علامه شاوولي الله او نورو پخوانيو علماء کرامو رحمهم الله تعالى ټولو په دې تصريحات کړي چې د اسلامي واکمنۍ جوړول او د امام يا امير درول يوه مهمه شرعي وجيبه ده.

که څه هم د راشده خلافت له دور وروسته ډیر کم مسلمانان له واقعي خلفاوو څخه برخمن شوي خو په وروستیو پېړیو کې عثماني دولت د مسلمانانو هغه سیاسي مرجع

وه چې د اسلام دفاع او لوړتيا ته يې تعهد درلود او له همدې امله د عثماني خلافت په درانه عنوان سره مسمی شوی و.

نږدې يوه پېړۍ وړاندې د عثماني خلافت له سقوط وروسته مسلمانان په نړيواله کچه له اسلامي حاکميت څخه محروم شول. د خلافت له سقوط وروسته چې په اسلامي نړۍ د غربي استعمارگرو غلبه راغله او کفارو زموږ د ټولنې د عقيدوي، فکري، کلتوري، سياسي او اجتماعي بيلارۍ او پرديتوب په هدف هر اړخيزې هڅې پيل کړې، په پايله کې يې مسلمانان له خپلو اصلي ديني ارزښتونو او معيارونو څخه بېگانه شول. دې هر اړخيز سقوط او د غرب په رنگ رنگيدلو زموږ د سياست او زعامت ډگر هم په ژوره توگه اغيزمن کړ. مسلمانان چې پخوا يې د شرعي اميرانو او اسلامي حکومتونو لخوا سياسي رهبري کيدله په دې مرحله کې يې له غرب نه په تقليد د (دولت + ملت) د نظريې په اساس د نشليستي، سوسياليستي، ليبرال يا د غربي ډوله جمهوري دولتونو بدعت رامنځته کړ چې په پايله کې نه يوازې د اسلام تشريعي مرجعيت له پامه وغورځېد بلکه د متحد امت د ټوټه کيدو او اسلامي سياست د هيريدو سبب هم شو.

د عثماني خلافت له سقوط وروسته د شلمې پېړۍ په اوږدو کې د اسلامي سياسي حاکميت د اعادي لپاره د نړۍ په گوټ گوټ کې ډيرې مبارزې او جهادونه وشول. فکري او دعوتي حرکتونه راوپنځيدل. وسلوالي مبارزې وشوې، په ځينو هيوادونو کې د انتخاباتو له لارې د اسلام د حاکميت هڅې وشوې او ځينو دعوتي ډلو د ټولنيز اصلاحي انقلاب له لارې د قرآن د حاکميت لپاره اوږدې مبارزې طراحي کړې. سره له دا چې دا مبارزې د اسلامي تاريخ وياړمن بابونه دي او د اسلامي واکمنۍ لپاره د مسلمانانو تنده او تلوسه ترې معلومېږي. خو د تأسف ځای دا و چې دغه هڅې اکثراً تر پايه د هڅو په چوکاټ کې پاته شوې او له نظري او فکري وضعيت څخه يې عملي اړخ ته ترفيع ونه کړای شوه. دا به شايد په ملا محمد عمر مجاهد د الله تعالی ځانگړی انعام و چې د دې ستر ارمان تعميل او تطبيق يې د ده په برخه ليکلی و تردې چې د شلمې ميلادي پېړۍ په وروستۍ لسيزه او د پنځلسمې هجري پېړۍ په دوهمه لسيزه کې، د عثماني خلافت له سقوط ۷۴ کاله وروسته يې د اسلامي حاکميت لويديلی بيرغ

راپورته کړ او نړۍ ته یې یو ځل بیا عملاً د اسلامي امارت د قیام او شریعت د نفاذ بیلگه وړاندې کړه.

په کندهار کې د افغانستان د مذهبي علماوو تر ټولو ستره غونډه

د ۱۳۷۵ لمریز کال په پیل کې چې طالبانو د افغانستان د شپږنیم لکه مربع کیلومتره پراخې خاورې له نیمایي په زیاته اراضي تسلط درلود. په جنوب، غرب او مرکزي افغانستان کې په سترو ښارونو کندهار، هرات او غزني سربیره جنوب غربي او جنوب ختیځ ولایات یې هم بشپړ په کنترول کې وو او پلازمینه کابل یې له دریو خواوو محاصره کړی و. د پسرلي په همدې پیلیزو ورځو کې په کندهار کې د شاوخوا ۱۵۰۰ پنځلس سوه دیني علماء کرامو او مخورو د یوې لویې غونډې تایا ونیول شوه.

د حمل د میاشتې په پنځمه نیټه (۴/۱۱/۱۴۱۶ هـ.ق) د اسلامي تحریک عالي شورا پریکړه وکړه چې د افغانستان د علماء کرامو د مرکزي شورا سره د شوي توافق په اساس به د حمل په میاشت کې په کندهار کې د ټول افغانستان مخکښ علماء کرام راتولوي ترڅو د اسلامي تحریک روان فعالیتونه ارزیابي کړي، راتلونکې تگلاره ورته وټاکي او د تحریک د سیاسي موقفو په اړه اساسي فیصلي وکړي.

د یوې اونۍ په جریان کې د افغانستان له مختلفو سیمو او په پاکستان کې د افغان مهاجرینو له کمپونو څخه دیني علماء د کندهار په خوا روان وو ترڅو په دې مهمه او ټاکونکې غونډه کې ګډون وکړي. په کندهار کې د راتلونکو علماء کرامو او مشرانو د پذیرايي لپاره منظم ترتیبات نیول شوي وو. د ښار په زړه کې یوه لویه ودانۍ (میخانیکي لیسه) چې ډېر شمیر اطاقونه او یو پراخ د غونډو تالار یې درلود د علماء کرامو د اوسیدلو او غونډې لپاره انتخاب شو. علماء کرام چې د ځانګړې ټاکل شوې کمیټې لخوا یې نومونه او مشخصات لست کیدل د اوسیدو لپاره خپلو تعین شویو اطاقونو ته رهنمایي کیدل. د هرې سیمې علماء چې په سفر کې به سره ملګري و ځانګړی اطاق ورکول کیده. په دې سربیره د کندهار حکومتي میلمستون (والي کوتی) او د شهیدانو له چوک سره د ښاروالۍ مربوط میوند هوتل هم د میلمنو لپاره خاص شوي وو.

کندهار ښار په څو ورځو کې د علماء کرامو او مشائخو گټې گونې پر سر واخيست. په هر واک، هر مسجد او هر ځای کې د علمي وقار او سنگینۍ په لباس ملبس علماء کرام ښکارېدل. دا ښايي د کندهار او افغانستان په تاريخ کې د ديني علماء کرامو لومړنۍ تر ټولو ستره اجتماع وه چې ځانگړی کيف يې درلود.

د کندهار د هغه وخت چاپيدونکي اخبار طلوع افغان يوه ليکوال ميرويس باوري دغه صحنې داسې انځور کړي دي. (د کندهار ښايسته ښار چې د خپل لرغوني تاريخ په اوږدو کې يې څو ځله د سترو سترو جرگو وياړ په برخه شوی دا دی يو ځل بيا د اسلامي تحريک د ځلانده مرکز په توگه د هيواد د سترو او مجاهدو علماء کرامو د جرگو کوربه دی. که له يوې خوا د پسرلي خوږه وږمه چلبړي او د گل په هره غوټۍ چې ولگيږي سره ويې سپړي، خلاصه يې کړي او خوند پرې وکړي. بلې خواته د ښار په واټونو، چمنونو، خاصو ميلمستونونو، حکومتي ادارو او جوماتونو کې د راغليو علماء کرامو گڼه گڼه او د خپل خواږه او خوږمن هيواد د راتلونکي سرنوشت په باب د دوی ناستې ولاړې، تصميمونه او مشورې بيا لا د خوند او مزې خبره ده او په دې ترڅ کې چې بيا محمدي اذان زمزمه شي او د پاکو جوماتونو پر لور د مسلمانانو دراته قدمونه پورته شي نو زه خو وایم چې د بلا سترگې دې ړندې شي)

په دې ډول کندهار د تاريخ سازې غونډې لپاره د سلگونو علماء کرامو کوربه شو. دغه علماء کرامو چې له بيلابيلو قومونو، نژادونو او سيمو سره يې تعلق درلود د ټولو تلوسه دا وه چې د اسلامي نظام د قيام او اسلامي حاکميت د هيرې شوې فريضې د اعادي لپاره يوه تاريخي فيصله وکړي او په دې ډول د ديني عالم په حيث د نبوي وراثت مقدسه دنده په کماحقه بڼه انجام کړي.

د غونډې د پيل ورځې

د طلوع افغان ورځپاڼې د مستندو راپورونو له مخې دې غونډې پنځه ورځې دوام وکړ چې د حمل په لسمه نيټه پيل او د همدې مياشتې په ۱۴ مه (۱۳/۱۱/۱۴۱۶ هـ.ق) پای ته ورسېده.

د غونډې په لومړۍ ورځ مجلس د قاري محمود شاه صاحب لخوا د قرانکريم د څو مبارکو آيتونو په تلاوت افتتاح شو. ورپسې د غونډې کړنلاره ولوستل شوه.

وروسته د اطلاعاتو او کلتور رئيس ملا امير خان متقي د اسلامي تحريک د بيلابيلو، نظامي، سياسي، علمي او عمراني لاسته راوړنو په موضوع رڼا واچوله او د ترسره شويو کارونو په اړه يې برخوالو ته معلومات ورکړل او ورپسې د اسلامي تحريک مرستيال ملا محمد رباني مفصله وينا وکړه او د اسلامي تحريک د قيام اهداف يې روښانه کړل. ده په جهاد او د اسلامي نظام په قيام کې د علماء کرامو مسؤليت مهم وباله او ويي ويل چې علماء کرام ځکه دلته راغونډتل شوي تر څو اسلامي تحريک ته مشوره ورکړي موږ به په هغه عمل کوو او د هيواد په نورو سيمو کې به هم همدغه نظام تطبيقوو.

د ملا محمد رباني له خبرو وروسته د راغليو علماء کرامو د ويناوو لړۍ پيل شوه او د هرې سيمې د علماء کرامو په استازيتوب يوه مخور عالم وينا کوله. له بدخشان ولايت څخه راغلي عالم مولوي محبوب الله وويل چې برهان الدين رباني زموږ د سيمې دى خوزه وایم چې نظام يې په حقه نه دی، د طالبانو د تحريک په باره کې تبليغات کيږي چې دا صرف د پښتو تحريک دى مگر زه چې يو غير پښتون يم شاهدي ورکوم چې دا تحريک واقعي يو اسلامي تحريک دی او په دې کې عصبيت او قومپرستي نشته.

وروسته د لغمان مولوي سعيد الرحمن، د جوزجان مولوي عبدالصمد، د غزني مولوي سيد حفيظ الله، د بلخ مولوي عبدالجبار، د ننگرهار مولوي سيد رسول او نورو علماء کرامو ويناوې وکړې.

د غونډې په دوهمه ورځ افتتاحيه وينا د کندهار والي ملا محمد حسن اخوند وکړه ورپسې د هرات مولوي جليل الله مولوي زاده، د عالي شوری غري مولوي احسان الله احسان، د لوگر د علماء په نمايندگي مولوي فضل احمد، د بغلان مولوي محمد يعقوب، د مولوي جلال الدين حقاني نماينده الحاج حبيب الله منگل، د فارياب په نمايندگي مولوي مفتي عبدالله، د کابل د علماوو په نمايندگي مولوي نور محمد ثاقب، له روزگان څخه مولوي سلطان محمد، د لغمان څخه مولوي نقيب احمد ديوبندي، د پکتيا څخه مولوي عبدالله مدني او نورو علماء کرامو په نوبت سره خپلې ويناوې او

نظريات مجلس ته ارائه كړل. په دې ډول د پنځه ورځنيو غونډو سلسله شروع شوه. د اسلامي تحريك لخوا د غونډې په برخوالو ځانگړې فورمې هم وويشل شوې چې د نظام د اصلاح او پرمختگ په مورد كې څو لنډې پوښتنې مطرح شوې وې، علماء كرامو د خپل علم او تجربې له مخې دې پوښتنو ته ځواب وايه او بيرته يې ليكلي ځواب مسؤلينو ته سپاره.

د غونډو په جريان كې د هيواد وتليو علماء كرامو روزانه خپلو مجالسو، سلامشورو او د مخكېنيو علماء كرامو د ويناوو اوريدو ته دوام وركاوه. شيخ الحديث مولوي تره خيل د كابل، مولوي محمد خواص د هلمند، د يوسف خيلو اخنډزاده د ميدان وردگ، مولوي محمد الياس، مولوي جلال الدين شينواري او مولوي محمد اكرم د ننگرهار، مولوي عبدالعزيز د تخار، مولوي احمد مزارې د بلخ، مولوي گل محمد د غزني، مولوي عبدالحى زعفراني د كندز او نورو وتليو علماء كرامو ويناوو غونډې ته جذابيت او درنښت وربانځه. د اسلامي تحريك مسؤلينو هم په غونډو كې په ورځني شكل حضور درلود.

د غونډې وروستۍ ورځ او پريكړه ليك

د ۱۳۷۵ لمريز كال د حمل دمياشتې ۱۴ مه د چهارشنبې ورځ په كندهار كې د علماء كرامو د سترې اجتماع وروستۍ او د مهمو پريكړو د اعلان ورځ وه. په همدې ورځ ملا محمد عمر مجاهد د غونډې تالار ته راغی او د اسلامي تحريك د پيل او لومړنيو جرياناتو په اړه يې هغه وينا وكړه چې وروسته له راډيوگانو نشر او ډيره مشهوره شوه د تاريخي اهميت درلودو له امله دغه وينا كټ مټ درسره شريكوو.

غونډې ته د ملا محمد عمر مجاهد تاريخي وينا:

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، اللهم صل على سيدنا و نبينا و مولانا محمد و على آل سيدنا و نبينا و مولانا محمد و بارك و صل و سلم على جميع الانبياء و المرسلين و على كل ملائكة المقربين و على عباد الله صالحين.

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ (الر)
الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٢﴾

محترمو علمای کرامو، مشایخو!

که څه هم له مور سره مناسبت نه لري، ستاسو په مخکې زموږ وينا، خو بيا هم! د اسلام پر بنياد باندې موږ وايو چې که څه فايده وکړي.

خبره دا سي ده، طلباوو کرامو چې دا حرکت شروع کړی دی او په دې کار اخته دي، طالبانو ډېره غټه دعوه کړې ده، هر چا چې پوښتنه ځينې کړې ده، که ژورنالست کړې ده، که يو مملکت کړې ده، که عوامو کړې ده، که دښمنانو کړې ده، که خواصو کړې ده.

د دې طالبانو و هغو خلکو ته دا بيان دی، دا يې وينا ده، دا يې جواب دی، چا چې پوښتنه کړې ده، چې د طالبانو کوم هدف دی، د طالبانو کوم مرام دی؟

طالبانو دا ويلي دي، چې موږ چې يو، دا د خدای پر مخکې کې، دا د خدای دين پياده کوو، دا د خدای د کليمې خدمت کوو، شرعي احکام او حدود د الله برپايه کوو.

دا يې جواب دی، له اوله ابتدا څخه تر اوسه پورې يې دا جواب دی او دا يې خبره ده، دغه يې هم مرام دی، واقعاً!

خو خبره دې ځای ته راغله، طلباوو خو دا دي قرباني ورکړلې او هم دا دی ورکوي يې، روان دي، ولاړ دي.

خو علماوو ته زما خطاب دی!

و دغو علماوو ته چې، حاضرین دي او هغو علماوو ته چې، دا پيغام، بيا ورپسې شاته چې څوک پاته دي دا امانت دی چې، بيا يې ور ورسوي!

د هرې منطقي عالم دې د خپلې منطقي علماوو ته ورسوي!

په علماوو کې څه ناڅه، په کمه اندازه، په ډېره کمه اندازه باندې، يو څه غفلت سته!

خو دا دعوه چې موږ کوو چې، موږ د اسلام دين د خدای په مخکې کې پیاده کوو، د خدای حدود برپایه کوو.

دا د الله حدود چې دي، دا څوک برپایه کوي؟

طالبان خو هغه دي، خالي يې توپک په لاس کې دي، روان دي، نن ژوندی دی، سبا شهید دی، بله ورځ زخمي دی، خو دغه يې کار دی چې، دغه مخکې د فساد خلاصه کړي، د فسادو فجارو څخه دا مخکې خلاصه کړي، دغه يې خدمت دی، دغه يې کار دی!

دا دعوه چې دا طالبان کوي چې وايي "موږ د خدای حدود د خدای په مخکې کې برپایه کوو"

دا دعوه د علماوو په سر سره کوي!

دا دعوه چې دوی کوي دا په دې سره کوي چې موږ تر شا علماء لرو، موږ په علماوو سره به نو دا د خدای حدود برپایه کوو، اندازه د شریعت چې ده، هغه علماوو ته معلومه ده، طلباوو ته خو نه ده معلومه.

د بديع الميزان، قطبي، کنديني طالب دی، دېته څه معلومه ده!

خو صرف دغه ورمعلومه ده چې، دا د خدای هغه ضروري علم چې دی، هغه علم ضروري ورمعلوم دی چې، په دې يې يقين دی چې، دا حق، دا باطل دی.

دا مسئلې په مابین د مسلمانانو کې، دا به څوک خلاصوي، دا به څوک دا حدود برپایه کوي؟

خو بعضي علماوو هغه دی یو څه خدمت کړی دی.

بعضي علماء له ځان سره یو فکر کوي چې {لا یكلف الله نفساً الا وسعها}

نوزه دا خواهش کومه، چې ودې آیت ته کماحقه مصداق ورپیدا کړئ!

زه په يوه مدرسه کې ومه، يوه کوشنې مدرسه مو جوړه کړې وه، پنځلس يا شل کسه انډيوالان وو يعنې سبق مو وايه، دا د مخکې سر ټوله فساد و نيوی، قتل قتال و، چور چپاول و، فساد او فجارو د مخکې سر ونيوی.

مانا! دا وضعه وتاسو ته معلومه وه چې تېره سوله، يعنې خلکو تصور نسوای کولای چې دا به په څه شکل باندې دا اصلاح راځي؟

نو دا چې ما سبق وايه، نو زه را ولاړ سومه، دا چې ما تصور کړی وای، نو خو دا {لايکف الله...} دا مالره کافي نه وو؟

خالي تصور چې مې دا وهلی وای، نو زما څه په قدرت کې و؟

دا {لايکف الله...} دا مالره کافي نه و؟

وايم توکل، توکل محض مې وکی، توکل محض ناکامي نه لري!

توکل محض ډېر زور غواړي، توکل محض زه غواړم، د دې علماوو څخه!

خلک به وايي چې دا تحریک د څه وخته څه را روان و او په څه شکل باندې و، په څه خفيه شکل باندې و، د کومې خوا حمايه کېدی، د کومې خوا ترتيبه کېدی، و د کومې خوا څه روزل کېدی؟؟

د دې تحریک ابتدا دغه وه چې په دغه دایره (درس) کې، په دغه مدرسه کې ما کتاب کت کړ، زه وم يو بل مولوي صاحب مې هم راسره ملگری کړ، داغسې پیاده له سنگساره څه زنگاوات ته پوريوتلو، په زنگاوات کې مو د يو سړي څخه موټرسیکل واخيستی، (سرور) نومېږي، موټرسیکل مو ځينې واخيستی، دا مولوي صاحب مې تر شا را سره سپور کی، دغه يې ابتدا وه، دا چې نن پوريوتمه، مازې مې تصور وواهه، نو پوريوتم.

بيا مې و دې سړي ته وويل (دې مولوي صاحب ته) چې ته راسه، پر دې دایرو به وگرځيرو، دا طالبانو باندې به وگرځيرو.

نو د زنگاواته څه تلوکان ته ولاړو، بیا نو ماښام و راباندې، په دا ماښام کې په ترڅو کې روان وو، بیا مې دا مولوي صاحب ته وویل: دغه (ترڅې) دا چې روان یو، دا بیا په یاد لږه یو (تحول) ان شاء الله راځي!

نو د دغه موټرسیکل مو ځینې واخیستی، یو دایرې ته ورغلو ۱۴ کسه طالبان هلته اوسیدل، سره راتول مو کړله، دا توکل محض له فکره مه باسي!

چې هغه مو سره راتول کړل، شاوخوا مو سره را دوره کړل، باره مو ورته وویل چې، دا د خدای دین پایماله سو، فساغو، فجارو ټوله منطقه ونيوله، چور چپاول چالان دی، پر عام ډمبر (پاخه سرک) باندې د خلکو ناموس کښته کیږي، د خلکو مالونه کښته کیږي، پر عام ډمبر باندې یې مړ کړي باره یې و ډبرې ته کښنوي، موټران تهریږي پر ډمبر، پر ډمبر باندې مړی ناست وي، دونه څوک نسته چې پټ یې کي.

دا مو ورته وویل چې، دغه سبقان هم ویل کیږي، په دغه ترتیب باندې چې ((مرده باد، زنده باد)) باندې دا خبره نه حل کیږي. موږه را ولاړیږو، دغه طالبان که خدمت واقعاً کوي، د خدای د رضا د پاره، دا سبق پرېښوول کیږي، دا سبق نسته!

او نه چا وعده راکړې ده د یوې افغانۍ یا د ډوډۍ، پر دغه وطن به سوال (چنده) کوو، په دا وطن کې به پر مسلمانانو باندې - که چا راکړه که یې نه کړه را.

سبق بیا نسته او دا کار چې دی هفته نه دی، ورځ نه دی، میاشت نه دی، کال نه دی دا! د چا په قدرت کې دی که نه دی؟

او دا مې هم ورته وویل چې تاسي... دلاوري به مې هم ورکړه، چې ما ویل: فاسق فاجر... آ وخت کې گرمي هم وه... ماویل په دغه گرمي کې پر دغه خزه (سنگر) ناست دی. د خدای و دښمني ته ناست دی، په علاقه یې کوي.

موږ او تاسو د خدای، د خدای د دین هم ځان بولو او د خدای د دین خدمت علاقه نسو کولای؟

دونه غفلت مه کوئ.

دونه بې غیرتیا مه کوي.

په دغه څوارلسو انسانانو کې چې داغسې مو ورته درنه کړه چې، بیا که مو ځای ونیوي، پر هغه ځای باندې به ناست یو او که مو ځای فتحه کړي، هغه به بیا نه ايله کوي.

سبق نسته او هیڅ شی نسته او یوه افغانی نسته، اسلحه هغه نسته، هغه به په سوال پیدا کوي!

کوي یې، که یې نه کوي؟

په دغه څوارلسو انسانانو کې یوه انسان والله که ویلي دي چې، زه یې کوم.

نو په دا څوارلسو کسانو کې، یوه هم والله که ویلي دي چې، په دغه شکل باندې یې زه کومه، ول د جمعي په شپه که کار و کوي یې، کنه نه یې کوي!

ماويل پس د جمعي به یې څوک کوي؟

خدای شاهد دی، دغه خبره داغسې ده، په محشر هم دا شاهدي زه ادا کوم!

نو که دا دایره ما "مقیس علیه" گرځولې وای، دا وام د توکل محض ثمره ده وام زه څه درته وایم، نو که دا دایره مقیس علیه وگرځیږي نو خو وایم نورې به مې هم پر قیاس کړې وای، بیرته به راتلای و هغې خپلې مدرسې ته.

نو بیا مې چې، هغه د خدایه سره وعده کړې وه، نو بیا مې په هغه خپله وعده سره وفا وکړله، خدای دغه معامله وکړه!

نو نه مې پسې پرېښووله، بلې دایرې ته راغلو، هلته پنځه وو که اووه کسه وو، هغو ته مې په هغه شکل خبره درنه کړه، هغه اوو سرو ځانونه نوشته کړل.

خو یو امت دی، دا داسې نه دي چې هغه کوشنیاں وو، دا لویان وو، یا هغه سپین ږيري وو یا دا ځوانان وه، یا هغه ښځې وې دا نر وو.

دا په ابتدا کې د دې کار کې، دا داسې یو حکمتي کار و، دا دسې د یو امتحان دوره پر ما باندې پر دا اوله سر (خل) کې راغله.

نو دغه يې ابتدا وه چې، د دغه ځايه څه مو شروع كړه، تر مازديگره مو دغه موټرسيكل وگرځاوه دره پينځوس كسان مو برابر كړل.

دغه د توكل محض انسانان مو دره پينځوس نفره برابر كړل.

مازديگر چې زه ځينې راپوريوتمه، ما ورته ول سبا راسي، دوى په دغه شپه كې، پر يوه بجه باندي راپوريوتل (دلته سلگيو واخيست)

بل چا ناره كړه: نعره اى تكبير، الله اكبر، الله اكبر، الله اكبر.

اسلام: زنده باد

نو دغه د تحريك ابتدا وه، چې په دغه شپه كې را پوريوتل، شواروز دا دى گوره نه دى پوره، په سهار كې زموږ يو مولوي صاحب دى، هغه تللى و خپل امامت ته، لمانځه ته سهار وختي تللى دى، دا طالبان ام په شپه كې راپوريوتلي دي، سهار چې لمونځ وسو، هغه مقتدي يې ورته وايي "ما برايې [د شپې] داسې بڼه خوب ليدلى دى.

وايي څنگه خوب ؟

"ول دغه سنگيسار ته ملايكي راغلې وې ...

(دلته د ملا صاحب (رحمه الله) سلگى بيا گړندى شوې)

داسې پاسته پاسته لاسونه يې وه ... نو ده ... بيا ما ورته وويل چې تاسو پر ما هم لاسونه تېر كړئ.

(بيا سلگيو واخيست)

(دلته د تكبير نارې هم پورته كېدلې)

نو دا د تحريك ابتدا وه، دغه يې كار و، دغه يو شواروزقدر دا د تحريك ابتدا وه چې وښوول سوه، په شپه كې طالبان را پوريوتل، سهار د لسو بجو باندي مو موټران دوه پيدا كړل، ((حاجي بشر)) ته مو وويله چې، يوه هينو يوه بايفوري يې راكړل، موږ و كشك نخود ته وروستل.

په کشک نخود کې دغه خلک زموږ سره يو ځای سول، حتی چې باره پسې ډېرېدل.
نو مو په سوال باندې د دغه خلکو څخه په (پنځه پنځه ميله) باندې څه اسلحه پيدا کړله.

دغه يې ابتدا وه، دغه يې شروع وه چې جريان يې پيدا کړ.
نو دا د توکل محض ثمره وه!

توکل محض چې دی، هغه نه ناکامه کيږي، نو موږ د دغه علمای کرامو څخه دغې خواست (غوښتنه) کوو چې توکل محض وکړي!

خدای ناکرده، که دا زموږ دعوه ناکامه کېدله (دا زموږ غټه دعوه چې موږ وايو، چې موږ، په دې ملک کې د خدای دين پياده کوو، د خدای حدود برپايه کوو)

خو تاسې په دې پوه یاست چې، دا حدود بې له علماوو بيا بل څوک نه سي برپايه کولای!

علماء يې پر کومو وظيفو او پر کومو رتبو کې برپايه کوي؟

هغه رتبې بايد وپېژنئ، چې دا پر کومو رتبو او پر کومو وظيفو کې دا حدود برپايه کيږي!

نو دا علماء دې پر داسې يو ټينگ عزم او په داسې اخلاص سره ودرېږي. خدای ناکرده پر دې صف کې مو کمزوري راځي، په دې صف کې سبا د طالبانو هغه خپل شناخته لمونځ به يې نه وي زده، هير به سي ځني.

نوی نسل روزل غواړي.

پر دغه تحريک کې به، دغه تحريک ډېر غټ اخلاص په کار دی، هغه عذر به موږ ځني قبلوو د عالمه څخه، هغه عذر زه پخپله قبلومه چې، هغه عذر په نزد د خدای قبول وي (يوازې شرعي عذر) هغه دی او خدای سره خبر دي!

په خوله باندې سړی معذور نه بلل کېږي، چې په خوله ووايي چې، زه معذور یمه، خو دی او الله سره خبر دي.

وام هغه عذر زه قبلوم، د علماوو څخه چې هغه په نزد د خدای قبول وي.

چې په نزد د خدای قبول نه وي هغه عذر زه د هیڅ عالم څخه نه قبلوم په ټول افغانستان کې، هغه به خپل خدمت کوي، هغه خدمت به کوي چې هغه کیدونکی وي او اثر مرتب ولري.

بعضې خلکو سره داسې فکر وي چې دا قضاء خو داسې شی نه ده نو، که داسې بله وظیفه وای چې نوم او نشان وای، یا مې سبا په قوم کې اعتبار درلودای، یو سوک مې تربخل ایستلای خو زه خاص دا علماوو ته وایم (که څه هم مناسب نه دی) خو بیا هم د خدای د مسؤلیت څخه بیرېرم، زه په دې ځای باندې هغه خپل مسؤلیت چې خدای زما په غاړه کې را اچولی دی له خپلې غاړې اړومه او د دې علماوو غاړې ته یې ورسپارمه، چې څه زمور وظیفه ده، هغه خو مور هغه دی اخته یو او خپل خدمت دی کوو یې، کوم کار چې په مور باندې کیدی، زمور هغه کار دی چې هغه د زور، تورې یا ټوپک کار دی.

کومه دعوه چې مور کوو چې مور د خدای حدود برپایه کوو، د خدای حدود بې له علماوو بل څوک نه سي برپایه کولای. د خدای په خاطر باندې د دې آیت کماحقه مصداق به پیدا کوئ چې (لا یكلف الله نفسا الا وسعها) دا ډیر علماء وایي. وایم هغه وخت دا آیت ما لره هم کافي و خو ما په دې کفایت نه وکی وایم د دغه حال تصور نه کیدی، سړی به اخته وي لږ یا ډیر نو خدای برکت پر ږدي.

نو د دغه علماوو څخه مور دا خواهش کوو چې دغه د خدای دین ته ډېر برجسته ودرېږي، ډیر په یو ټینگ عزم سره ودرېږي، دغه دعوه که ناکامه کیدله نو د دغه شه ناکامه کېږي. حدود د الله چې په یو ملک کې جریان ولري هغه امراء یې هم نه سي خرابیدلای، د خیانت مخه هم نیول کیدلای سي. هر عالم چې ما تر لاس ونیسي یا مې

واجب العزل وبولي، په هغه دم به زه استعفاء ورکوم په هغه دم به زه ايسته کړم. او يا يو بل مسئوليت را پکښې وويني.

نو دا طلباء چې دي دا اهل حق ځانونه بولي، د اهل حق دعوه يې کړې ده، دا د فسادو فجارو دوره نه ده، د فسادو فجارو دوره ختمه ده، چې هغو ته به عالم څه ويل، هغه يې پر غوږ نه نيول، دا دوره د طلباوو ده، طلباء به حتمي او ضروري دا وعده کوي چې عالم ورته وويل چې په تا کې دغه نواقص دي هغه به ايسته کوي يا به د دې صفة وځي.

د دغو علماوو هره خبره ځای ته رسېږي، علماوو ته دا په کار ده چې ودرېږي دا علماوو ته دا په کار ده چې په ټينگ عزم ودرېږي. په ورځ د محشر بيا زه دا علماء تر گريوان نيسم دا علماء زه نه پرېږدم. که زما څه دا کار خراييدی د دې علماوو په نېستی سره به خرابېږي، د علماوو په غفلت به خرابېږي، په بل شي نه خرابېږي، دا علماء زه تر گريوان نيسم په ورځ د محشر، نه يې پرېږدم. حدود د الله تعالى برپايه کيدل، بې له علماوو په بل چا نه کيږي، طلباء احکام نه شي برپايه کولای، نه احکام چلولای سي او نه ورمعلوم دي.

دا علماوو ته دا په کار ده چې په ټينگ عزم به په دغه کار کې درېږي، نوی تصور ورلره په کار دی، دا زاړه تصورات چې يې وهلي يا يې وهي دا دې بند کي بالا، نوی تصور په دې خبرو کې ورلره په کار دی. ورځ د محشر به حضور کوي، الله به حضور کوي، حساب به په خپل گريوان کې له ځانه سره کوي، کما حقہ مصداق به دغه آيت ته ورپيدا کوي چې (لا يکلف الله نفسا الا وسعها) بې ځايه به يې نه وايي. زه دا خبره کومه چې که له موږ څه دا کار خراييده يا فساد او فجار را څخه جوړيدل نو دغه علماء به مو تر لاس نيسي، همدغه علماء به مو محو کوي داغه علماء به پر خپل ځای ثابت او قائم وي نوره خبره له ماسره نسته، بس دغه خبره وه چې دغه علماوو ته ما ورسوله، دغه حاضرین به يې د امانت په شکل باندې تر شا چې هر څوک پاته دي هغو ته رسوي.

وما علينا الا البلاغ

د ملا صاحب وينا د غونډې د گډونوالو له تاوده استقبال او د تكبير له نعرو سره پاى ته ورسيدله.

دا ورځ له ځانگړي كيف او جوش سره مله وه چې د برخوالو تاوده احساسات هره شيبه د تكبير په نعرو سره اظهاريدل.

وروسته غونډې ته د طالبانو د تحريك نوميالي خطيب او د عالي شوري غړي مولوي احسان الله احسان^(۱) وينا وكړه، نوموړي د غونډې پرېكړه ليك هم ولوست چې مهم نكي يې په لاندې ډول و.

د كابل د ادارې مشر برهان الدين رباني واجب العزل او پر ځاى يې ملا محمد عمر مجاهد د شرعي امير په توگه وټاكل شو.

د معزول رباني د ليري كيدو تر وخت به طالبان خپلې روانې مبارزې ته دوام وركوي.

(۱) شهيد مولوي احسان الله احسان د مولوي اغا محمد زوى د كندهار ولايت د شاولي كوټ ولسوالۍ د بوري د علاقې اوسيدونكى په ۱۳۸۱ هجري قمري كال كې زيږيدلى و. نوموړي د ځوانۍ عمر په جهاد او د ديني علم په تعلم كې تېر كړى و چې له ښه علم سرپرته يې د خطابت ښه استعداد درلود. كله چې د طالبانو اسلامي تحريك تاسيس شو نوموړى له پيله ورسره ملگرى و، د نوموړي ستره كارنامه دا گڼل كيږي چې د هيواد په جنوب ختيځ زون (پكتيا، پكتيكا او خوست) كې يې د ځايي قومندانانو په قانع كولو سره دغه سيمه پرته له جگړې د اسلامي تحريك تر واک لاندې راوسته. مولوي احسان الله صاحب څه موده په كابل كې د افغانستان بانک د عمومي مشر په حيث دنده اجراء كړه. د ۱۳۷۶ لمريز كال په جوزا مياشت كې چې طالبان له جنرال مالك سره د يرې موافقې له مخې د بلخ مركز مزار ښار ته داخل شول، مولوي احسان الله صاحب هم د الوتكې له لارې له څو نورو مشرانو سره مزار شريف ته ځان ورساوه، وروسته چې جنرال مالك غدر وكړ او ډېر طالبان يې شهيدان كړل، مولوي احسان الله احسان صاحب هم له نورو طالبانو سره د تنگي شاديان په سيمه كې شهيد شو، چې وروسته يې جسد كندهار ته راوړل شو او د كندهار ښار د لويې وېالې په سيمه كې د طالبانو په هديره كې خاورو ته وسپارل شو.

په افغانستان کې به د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې یو آزاد او سوچه اسلامي حکومت جوړیږي.

د افغانستان په کورنیو چارو کې د بهرنیو هیوادونو لاسوهنې غندو او له ټولو مسلمانانو څخه یې د مخنیوي غوښتنه کوو.

د ټولو مسؤلیت دا دی چې د هیواد د ځمکنۍ تمامیت او استقلال په ټینګه دفاع وکړي او هیواد له تجزیې څخه وژغوري.

د غونډې وروستی ورځ په ټولو ګډونوالو اغیز کړی و خو د عیني شاهدانو له قوله تر ټولو زیات اغیز یې خپله په ملا محمد عمر مجاهد کړی و. د یوه عیني شاهد مولوي احمد جان احمدي په خبره چې په غونډه کې ملا صاحب ته نږدې ناست و، ملا صاحب د غونډې په مهال پرلپسې ژړل او اوښکې یې تویولې، ملا صاحب د خپل پاچ پټکي شمله په اوښکو لمده کړې وه تر دې چې د آرش رخت څخه په جوړ شوي پټو یې هم د اوښکو لمدوالی او اثرات معلومیدل. ښایي د زعامت دروند پټی او مسؤلیت ورسپارل به و چې هغه یې د ژړا تر حده رسولی و.

مولوي احسان الله احسان د خپلې جذابې وینا په لړ کې علماء کرامو ته وړاندیز وکړ. دا چې تاسو ملا محمد عمر مجاهد د شرعي امیر او زعیم په حیث تعین او تائید کړ. نو د زعامت په موضوع کې د صحابه کرامو سنت دا و چې د مسلمانانو مشر به یې امیر المؤمنین باله. رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي چې څوک د فساد په زمانه کې یو سنت احياء کړي ډېر ستر اجر و نه لري. په اوس زمانه کې چې دا لقب له مسلمانانو هیر دی که یې موږ را ژوندی کړو الله تعالی به ستر اجر و نه راکړي نو آیا تاسو موافق نه یاست چې خپل شرعي زعیم ته د امیر المؤمنین لقب ورکړو! په دې سره نه یوازې ټولو علماء کرامو په یوه غږ د موافقت غږونه وکړل بلکه په مجلس کې د تکبیر زمزمې او هیجاني چیغې هم پورته شوې. وروسته مولوي احسان الله احسان ملا صاحب د سنج خواته وغوښت لومړی یې خپله ورسره د امیر په حیث بیعت وکړ او وروسته ټولو علماء کرامو ورسره لاس په لاس بیعت پر ځای کړ.

په کندهار کې د علماء کرامو د سترې غونډې د ورځو یوه بله مهمه واقعه د ملا صاحب لخوا د رسول الله صلی الله علیه وسلم د مبارکې خرقې^(۱) (چپنې) را ایستل او خلکو ته بنودل و. رسول الله صلی الله علیه وسلم ته منسوبه خرقه شریفه چې په افغانستان کې یو له تر ټولو مهمو او متبرکو آثارو ګڼل کېږي، شاوخوا دوه نیم سوه کاله پخوا د معاصر افغانستان د مؤسس احمد شاه بابا لخوا له بدخشان څخه راوړل شوې او تر اوسه پورې په کندهار کې د احمد شاه بابا د مقبرې په محوطه کې په یوه ځانګړې ودانۍ کې ساتل کېږي.

د ملا صاحب د دفتر کارکوونکي او د نوموړي خاص محرر ملا عبدالسلام کاتب وايي چې د علماء کرامو د غونډې په شپو کې یوه شپه ماخستن ناوخته ملا صاحب ناڅاپه وویل چې درځنۍ خرقه شریفه وګورو. خرقه شریفه د امارت د مقام دفتر (ارګ) او د

(۱) د کندهار خرقه شریفه رسول الله صلی الله علیه وسلم ته منسوبه هغه چپنه ده چې د تاریخي روایاتو له مخې په لومړیو پیړیو کې د عباسي خلافت په مرکز بغداد کې ایښې وه. کله چې په نهمه مجري پېړۍ کې په سمرقند کې امیر تیمور ګورګاني را پیدا شو او له چین تر عراق او شام پورې یې ډیرې سیمې ونیولې، نوموړي د دنیا له مختلفو سیمو تاریخي اثار او متبرکات هم له ځان سره سمرقند ته راوړل، چې په دې لړ کې نوموړي د رسول الله صلی الله علیه وسلم دغه مبارکه چپنه هم له بغداد څخه سمرقند ته راوړه. په ۱۱۰۹ هجري قمري کال کې خرقه مبارکه بدخشان ته یووړل شوه، تر دې چې کله احمد شاه بابا به په کندهار کې د لویې امپراطورۍ بنسټ کېښود په ۱۱۸۱ هجري قمري کال کې یې خرقه مبارکه د خاصو مراسمو په لړ کې د افغانستان د هغه وخت پلازمېنې کندهار ته راوړه او دلته په ځانګړې ودانۍ کې کېښودل شوه. خرقه شریفه په همدې ځانګړې ودانۍ کې په خاص ځای کې ایښې وې او کله ناکله د وخت د حاکمانو په غوښتنه را ایستل کېږي تر څو یې خلک وويني. له ملا محمد عمر مجاهد وړاندې د وروستي ځل لپاره څه کم شپه کاله وړاندې په ۱۳۱۸ لمريز کال کې د محمد ظاهر شاه د پاچاهي په لومړیو کې خرقه شریفه د خلکو د لیدلو لپاره را ایستل شوې وه. (د کندهار د خرقې شریفې تاریخچه، عزیز الدین وکیلې)

ولایت مقام ته مخامخ د واک پر بله غاړه د احمد شاه بابا د مقبرې په محوطه کې په یوه خانګړي ګنبدې ودانۍ کې ایښې وه.

ملا صاحب د خپل دفتر څو محدود شمېر ملګري، چې د دفاع وزیر ملا عیدالله آخند او د امر بالمعروف و نهی عن المنکر وزیر مولوي محمد ولي صاحب چې دفتر ته د کوم کار لپاره راغلي وو د ځان سره ملګري کړل او پیاده د خرقې شریفې پر خوا روان شو. د خرقې شریفې ودانۍ ته له رسیدو وروسته یې متولیان چې دلته نږدې یې کورونه وو راوغوښتل او خپله اراده یې ورته څرګنده کړه. هغوی هم سمدستي د کور خواته لاړل او د خرقې شریفې د قلفونو کلیانې یې راوړې. اول یې د خرقې شریفې د ودانۍ عمومي دروازه خلاصه کړه چې دننه شوو، مخامخ یو طرف ته جلا اطاق و، چې یوه لوړه کړکۍ او کین اړخ ته یې یوه دروازه راخلاصه ده خو دا دروازه همیشه قلف وي. عام زائرین یوازې همدې لویې ګنبدې ودانۍ ته ورننوخې، همدلته تلاوت کوي، درود شریف وايي او یا دعاګانې کوي.

ملا صاحب د ګنبدې ودانۍ په منځ کې د همدې خانګړي اطاق دروازې ته ورغی او متولیانو قلف خلاص کړ. اطاق ته چې داخل شوو، دننه په یوه لوړ ځای په ټوکرانو کې پوښلی یو لوی صندوق ایښی دی. کله چې متولیانو غوښتل د دې صندوق قلف خلاص کړي، نو ډېر ځنډ یې ورباندې ووت، ځکه دا قلف ډېر کلونه نه و خلاص شوی او کیلي پیدا کول یې هم آسانه نه و. کله چې دا قلف خلاص شو، د دې لوی صندوق په منځ کې بل کوچنی صندوق و چې هغه هم قلف و خرقه شریفه په همدې کوچني صندوق کې ایښې وه. د کوچني صندوق د قلف له خلاصیدو وروسته ملا صاحب خرقه شریفه په دواړو لاسونو راپورته کړه له ځان سره یې ونیوله او په خانګړي کیفیت ورته متوجه و. په اطاق کې موجودو کسانو چا له احساساتو او ښکې تویولې، چا په خرقه شریفه د تبرک لپاره لاس واهه او یا یې تسبیح ورباندې د تبرک لپاره لګولې.

خرقه شریفه چې نرم او پند جوړښت لري، د لستونو اندازه یې تر څنګلو پورې ده چې د رنگ په اړه یې مختلف تعیرات کیدل، ملا صاحب څه شیه وروسته خرقه شریفه په

خپل خاص صندوق کې کيښودله صندوق يې قلف کړ او بيا يې په لوی صندوق کې قلف کړه او بيرته د امارت مقام (ارگ) ته راستون شو.

دا چې عامو خلکو خصوصاً د کندهار اوسيدونکو له ډيره وخته د خرقې مبارکې د ليدلو تلوسه درلوده نو ملا صاحب مناسبه وبلله چې وروسته له ډيرو کلونو يو ځل بيا خرقه شريفه په عام محضر کې خلکو ته ورښکاره کړي. په کندهار کې د علماء کرامو د لويې غونډې له پای ته رسيدو سره سم نوموړی له خپلو ملگرو سره ماخستن مهال خرقې شريفې ته ورغی او د متوليانو سره په مشوره يې د خرقې شريفې کوچنی صندوق له ځان سره د امارت مقام ته راوړ. چې ورسره د خرقې شريفې يو متولي هم و. د سبا لپاره ترتيب جوړ شو تر څو د کندهار په زړه عيدگاه کې د خاصو مراسمو په لړ کې عامو خلکو ته خرقه شريفه وښودل شي. د عيدگاه امنيت له وړاندې نيول شوی و، سبا عيدگاه ته خلک را روان شول او د علماء کرامو بيانونه هم شروع شول. ملا محمد عمر مجاهد چې د خرقې شريفې صندوق يې په خپل موټر کې ايښی و، هم عيدگاه ته لاړ او محراب ته نږدې د ځانگړې فرعي دروازې له اړخه عيدگاه ته داخل شو. عيدگاه ته د خلکو جوړې را روانې وې غرمه مهال د خلکو گڼه گڼه زياته شوه، ملا محمد عمر مجاهد چې د خرقې شريفې متولي او څو تنه د امارت د مقام ملگري طالبان هم ورسره وو، د عيدگاه په بام يې د خرقې شريفې صندوق خلاص کړ او په ولاړه يې ټولو خلکو ته خرقه شريفه وښوده. په دې سره په خلکو کې جوش او ولوله پيدا شوه او د تکبير نعرې پورته شوې، د خپل محبوب پيغمبر صلی الله عليه وسلم ياد او محبت يې په زړونو کې په څپو شو. وروسته ملا صاحب خرقه شريفه بيرته په صندوق کې کيښوده او له هماغه ځانگړې لارې په راوتلو سره يې صندوق په خپل موټر کې کيښود. خو پر لاره هم د خلکو هجوم زيات و او هر چا کوښښ کاوه چې د ملا صاحب موټر ته ځان ورسوي. د ملا صاحب ساتونکو د لارې خلاصولو په هدف خلک منع کړل او ملا صاحب د امارت مقام ته ورسيد. د دې لپاره چې د خلکو د هجوم له امله د خرقې شريفې بې احترامۍ ونه شي په را روانه شپه چې کله د خلکو تگ راتگ کم شو او د ماخستن لمونځونه وشول، ملا صاحب خرقه شريفه د متوليانو په حضور کې بيرته خپل ځای ته يووړه او په هماغو ځانگړو صندوقونو او خاص اطاق

کې يې کينډۍ ده. په دې سره له يوې خوا هغه افواهاټ او شکونه ختم شول چې ځينې خلکو ويل کيدای شي دغه تاريخي ارزښت لرونکې متبرکه خرقه شريفه د انقلاب او جگړو په کلونو کې له دې ځايه ورکه شوې وي او بل دا چې عامو مسلمانانو له ډيره وخته د خرقې شريفې د ليدلو تلوسه درلوده چې په دې سره هغه ارمان هم پوره شو.

د ختيځو ولاياتو او کابل فتحه

وراندې يادونه وشوه چې طالبان د ۱۳۷۳ لمريز کال د دلوې په مياشت کې د کابل تر دروازو رسيدلي وو، چې له لنډ مهالې سوله ايزې فضا وروسته د مسعود له قواوو سره په جنگ واوښتل. د ۱۳۷۳ کال له وروستيو مياشتو بيا د ۱۳۷۵ کال تر اوړي پورې پوره يونيم کال طالبان د کابل په جنوب، جنوب لويديځ او لويديځو لمنو کې د مسعود له قواوو سره په وقفه يي شکل په جگړو بوخت وو.

د لويديځې حوزې په شان کابل ته څېرمه جگړې هم ملا صاحب خپله څارلې، هغه وخت چې طالبانو د کابل پر خوا پرمختگ کاوه ملا صاحب مسلسل، غزني، ميدان وردگ او لوگر ته د څرخکې له لارې سفرونه وکړل او د جگړې په وضعيت يې ځان پوه کړ. د کابل له فتحې څو مياشتې وړاندې هم ملا صاحب د لوگر او ميدان ښار په حدودو کې پر کابل د راگرځيدلو جنگي کرښو د ليدلو لپاره سيمې ته سفر وکړ چې په دې سيمې يې څرخکه له حادثې سره هم مخامخ شوه. د ملا محمد عمر مجاهد د دفتر يو کارکوونکی د دې سفر کيسه داسې کوي.

ملا صاحب چې کله د کابل د جنگي کرښو د ليدلو لپاره د سفر اراده وکړه نو له خپلو ملگرو سره په څو موټرو کې د کندهار هوايي ډگر ته لاړ، هلته يې مسولين راوغوښتل تر څو لوگر ته د سفر ترتيب ونيسي، د غلام جان پيلوټ په نوم يوه مسؤل وويل چې بايد دوه څرخکې آماده کړو ځکه نفر ډېر دي، په دې ډول يوه غير نظامي څرخکه او يوه بله پوځي څرخکه سفر ته آماده شوه. ملا صاحب له غلام جان پيلوټ سره په پوځي څرخکه کې سپور شو چې د پيلوټ له ځای سره نږدې يې يو خصوصي د ناستې ځای درلود. کله چې لوگر ته ورسيدو د لوگر والي مولوي عبدالکبير صاحب او نور طالبان هرکلي ته راغلي وو. دا چې دا سيمه کابل ته نږدې وه او هره شيبه د مسعود الوتکو

بمبار کاوہ، بلہ دا چې ملا صاحب بیرته عاجل د تللو اراده نه درلوده نو په دې خاطر چې په څرخکو بمبار ونه شي، دواړه څرخکې یې بیرته غزني ته ولیرلې تر څو کندهار ته د بیرته تگ تر وخته همالته انتظار وکړي. ملا صاحب د مولوي عبدالکبير صاحب په کوربه توب د طالبانو يو مخفي مرکز ته لاړ وروسته د جنگ کرښې ته نږدې يو ځای یې د مجلس لپاره انتخاب کړ. په همدې شپه یې له ملا بورجان آخند او ملا مشر آخند نه علاوه د چهار آسیاب او میدان بنار د خطوطو گڼ مجاهدین او مسئولین ولیدل. په مجلس کې تېر جنگي وضعیت وڅیړل شو او د کابل پر خوا د پرمختگ نوي پلان ترتیب شو. ورپسې له عامو مجاهدینو سره ملا صاحب تر سهاره مجلس وکړ. سهار چې ملا صاحب د بیرته تگ اراده درلوده، حال راغی چې هماغه پوځي څرخکه چې ملا صاحب له کندهاره په کې راغلی و، له لوگر څخه غزني ته د تلو په وخت په غرنیو سیمو کې له سقوط وروسته په مکمل ډول له منځه تللې او پیلوټ یې (غلام جان) هم ژوند له لاسه ورکړی.

که څه هم د الوتکې د سقوط دقیق علت معلوم نه شو، خو دا چې له پخواني رژیم پاته اکثره څرخکو د کارولو قانوني وخت پوره کړی او عوارض یې درلودل نو ځکه دغسې د سقوط واقعات په کې ډېر پېښیدل. ملا صاحب د بیرته تلو په وخت تر غزني پورې په موټر کې لاړ او له هغه ځایه په دوهمه څرخکه کې سپور شو. د نوموړي د سفر یو ملگری وايي کندهار ته نارسیده چې د مازديگر لمونځ قضاء کیدونکی و او کندهار ته مو لمونځ نه شوای رسولی، ملا صاحب پیلوټ ته وویل چې سیند ته نږدې په مناسب ځای څرخکه کینوي تر څو ملگری اودسونه او لمونځ وکړي. له لمانځه اداء کولو وروسته څرخکې بیا پرواز وکړ او کندهار ته ورسیدو. خو له دې وروسته د امارت اکثره مشرانو ملگرو په ملا صاحب تاکید وکړ چې په څرخکو کې ډېر سفر ونه کړي ځکه د سقوط واقعات په کې ډېر پېښیدل. په هر حال خبره مو د پلازمینې کابل د فتحې په اړه کوله، کابل بالاخره د ملا بورجان آخند په مشرۍ د هغو سترو عملیاتو په لړ کې فتحه شو چې له پکتیکا او پکتیا پیل او د ننگرهار، لغمان او کونړ له نیولو وروسته د پلازمینې کابل په فتحه پای ته ورسیدل.

د ۱۳۷۵ د جوزا په ۴ مه نيټه د طالبانو د دوو سترو مخالفينو حکمتيار او رباني تر منځ د ماهير ميثاق امضاء شو او څو ورځې وروسته گلبدین حکمتيار د نوي صدر اعظم په حيث کابل ته لاړ. حکمتيار چې په تير يو نيم کال کې يې يوازې د طالبانو او رباني د جگړو ننداره کوله له رباني سره له يو ځای کيدو وروسته يې يو ځل بيا د طالبانو په خلاف تهاجمي موقف غوره کړ. د حکمتيار قومندانانو په بيلابيلو سيمو کې سرونه راپورته کړل، په ميدان وردگ کې د حزب قومندان ظفر الدين په طالبانو برید وکړ او د نرخ ولسوالي يې ونيوله. د پکتیکا په اورگون کې د حکمتيار مشهور قومندان خالد فاروقي جگړه پيل کړه او ځينې سيمې يې ونيولې.

طالبانو د اسد په مياشت کې د ملا بورجان آخند په مشرۍ يو لوی لښکر د پکتیکا اورگون ته واستاوه او د حکمتيار کسان يې له سيمې وشړل. وروسته همدا لښکر پکتيا ته راوگرځېد او د پکتيا په ختيځو ولسواليو يې چې تردې مهاله د حکمتيار او سياف د کسانو په لاس کې وې عمليات پيل کړل. د همدې کال د سنبلې په لومړيو ورځو کې احمد خېل ولسوالي، د څاڅيو اريوب، د علي خيلو جونۍ، د اتحاد د توربابا غونډه او ورپسې سپينه شگه طالبانو ونيوله او د لوگر د ازري په خوا يې پرمختگ ته دوام ورکړ.

د لوگر د ازري او د ننگرهار د حصارک له تصفيې وروسته طالبان په جلال اباد ورغلل، د جلال اباد د حاکمې شورا ډېرو غړو (د حاجي قدیر له ډلې پرته) له وړاندې له طالبانو سره تماس نيولی و او د طالبانو د ورتگ هرکلی يې کړی و دا مهال که له يوې خوا طالبان د حصارک لخوا د جلال اباد پر خوا روان وو له بلې خوا د تورخم د سرحدي ښار واک هم طالبانو د ځايي قومندانانو او مجاهدينو سره د مخکنۍ مفاهمې له لارې ترلاسه کړی و. د جلال اباد د شورا گڼ شمير غړي او منسويين چې انجينير محمود، حاجي ساز نور، نادر عرب، نعيم پاچا، محمد اکبر مجددي او نور په کې شامل وو له طالبانو سره د پيوستون په خاطر د تورخم په خوا روان شول، چې په لاره کې ورته د يوه ځايي ټوپکمار قومندان لخوا کمين نيول شوی او تقريباً ټول يې په سخته بې رحمۍ په شهادت ورسول. په همدې کې کله چې د ۱۳۷۵ لمريز کال د سنبلې په ۲۱ مه نيټه (۱۴۱۷/۴/۲۷ هـ.ق) د طالبانو زر کسيز لښکر جلال اباد ته ننوتلو نو د حضرت علي او

مسعود قواوي تر دوی د مخه ښار ته ننوتې وې. طالبان د درونټې په سیمه کې د حضرت علي د کسانو له کمین سره مخامخ شول، خو حضرت علي ډېر ژر شکست وخور او مخ په لغمان وتښتید، په ښار کې یوازې د کابل د رژیم ځینو راغلیو وسلوالو خال خال مقاومت وکړ، نور جلال اباد په پوره امن د طالبانو لاس ته ولوېد. د جلال اباد له نیولو وروسته په داسې حال کې چې په طالبانو پرلپسې د کابل درژیم لخوا بمبار روان و، حضرت علي یوځل بیا د لغمان لخوا په جلال اباد د برید هڅه وکړه او د دوراهي په سیمه کې سرک ته راووت. طالبان د ملا بورجان آخند په مشرۍ د نوموړي په تعقیب ووتل، چې نه یوازې یې په دې عملیاتو کې حضرت علي ته سخت شکست ورکړ، بلکې د لغمان مرکز مهترلام او نورې ډیرې سیمې یې هم ونیولې او د حضرت علي کسان علېشنگ او دولت شاه ته وتښتیدل. له دې وروسته طالبان د ملا بورجان آخند په مشرۍ د سنبلې په ۳۱ مه نیټه د کونړ ولایت مرکز اسعد اباد ته داخل شول. دلته د کابل د رژیم یو قومندان شیر افضل له طالبانو سره په جگړه کې ووژل شو او نورو د تیښتي لاره ونیوله.

کابل څنگه ونیول شو؟

د طالبانو لخوا د کابل د فتحې عملیات د افغانستان د جگړو په تاریخ کې یې ساري عملیات بلل کېږي. یو لویډیڅ ژورنالیست ډیویډ لاین د پوځي چارو د یوه کارپوه له قوله د دې جگړې په اړه وایي (دا د خوځنده جگړې یوه خورا نادره او اغېزناکه بیلگه وه د افغانستان په جگړه ایز تاریخ کې تراوسه هیڅ کومې ډلې هم په دومره پراخه عملیاتي سیمه کې په داسې پیچلو او پریکنده عملیاتو لاس نه وو پورې کړی)

د کابل د فتحې په عملیاتو کې د طالبانو شمیر تر سلگونو اوښت چې مشري یې د ملا بورجان آخند په غاړه وه دغه راز د ورینمین تنګي او لته بند له اړخه په همغږو عملیاتو کې ملا فاضل آخند، ملا عبدالرزاق، ملا دوست محمد، ملا سلام راکټي، ملا سیف الرحمن منصور، مولوي خوشال ملنگ او گڼو نورو نظامي مشرانو هم گډون درلود. ملا محمد رباني آخند د دې ټول عملیاتي بهیر په اکمالاتو او له فتوحاتو وروسته د نظم او ادارې په سمبالولو بوخت و.

د طالبانو په مقابل کې د حکمتیار او مسعود په سلگونو ځواکونو د کابل ختیځ ته د سروبي او ماهیپر په غرنیو سیمو کې سنگرونه نیولي وو. نه یوازې د کابل درزیم ځمکنۍ قواوې ډیرې وې بلکه هغوی له ډیرې مودې راهیسې په دې سیمه کې په سرک، د غره په ډډو، د سیند په غاړو، تر پلونو لاندې او هرځای کې ماینونه هم ښخ کړي وو.

د لته بند له اړخه د دې عملیاتو مسؤل ملا فاضل اخند وایي چې کله طالبان د افغانستان د ختیځ پر خوا د پرمختګ په حال کې د لوګر له ازرې د ننگرهار حصارک ته ورسیدل، نو د عملیاتو عمومي مشر ملا بورجان اخند ماته امر وکړ چې ته له یو شمیر مجاهدینو سره همدلته په حصارک کې پاته شه. د ده پلان دا و چې په کابل به له دور اړخونو (ورینمین تنګي او حصارک له اړخونو) حمله کوي. تر څو د دښمن لښکر په یوه پراخه سیمه کې په جګړه کې ښکیل او ځواک یې تقسیم شي.

د ورینمین تنګي له اړخه د دې عملیاتو یو برخوال ملا عبدالرزاق اخند د هیواد ورځپاڼې د پنځمې دورې له (۳۲۸) گڼې سره په مرکه کې ویلي (په ورینمین تنګي کې له دوه ورځې انتظار وروسته د میزان په دریمه نیټه ملا بورجان اخند له کونړه راغی او د کابل د نیولو د عملیاتو نقشه یې جوړه کړه. نقشه داسې وه چې د ملا فاضل اخند په مشرۍ طالبان به د حصارک لخوا د لته بند، جګد لک او پل چرخي پر خوا پرمختګ ته دوام ورکوي او موږ به له دې خوا د سروبي پر خوا مخ پر وړاندې ځو).

د میزان په دریمه د ماسپښین په یوه بجه په ورینمین تنګي کې د شهید ملا بورجان اخند په قوماندې د دښمن په دفاعي خط برید پیل شو، برید یو څه وخت دوام وکړ، تر څو شیبه وروسته د دښمن خط مات شو طالبانو پرمختګ پیل کړ. په همدې ورځ مازدیګر مهال د دښمن د هشتادو توپ یوه مرمۍ د ملا بورجان اخند له خوا سره ولګېده چې په پرزو یې نوموړی ځای په ځای په شهادت ورسید. د ملا بورجان اخند نږدې ملګرو د ده په جسد پټو واچاوه او په موټر کې یې کښود تر څو یې نور ملګري په شهادت خبر نه شي او مورال ونه بایلي.

په همدې ورځ طالبانو په داسې حال کې چې پرلپسې له بمبار، مقاومت او د ماینونو له خطر سره مخامخ وو تر سروبي پورې پرمختګ وکړ. ماخستن مهال طالبانو په سروبي کې د زرداد په غونډه برید وکړ او فتحه یې کړ. دا مهال د ملا فاضل اخند په مشرۍ طالبان چې د حصارک لخوا یې عملیات پیل کړي و هم سروبي ته راوړسیدل. ملا فاضل اخند د حصارک د استقامت په اړه وايي: د ورېښمین تنګي له اړخه د تعرض له پیل یوه ورځ وړاندې پر موږ د حزب کسانو برید وکړ، خو طالبانو مقاومت وکړ او د حزب کسان وتښتیدل. سبا ملا بورجان اخند حال راکړ چې نن عمومي تعرض شروع کړي نو تاسو هم کار شروع کړئ. په دې ډول موږ هم تعرض پیل کړ او پرمختګ ته مو دوام ورکړ تر دې چې غلو ته ووتلو او وروسته د ورېښمین تنګي لخوا راغلي مجاهدین هم راسره یو ځای شول. دغه وخت ملا بورجان اخند شهید شوی و، خو نږدې ملګرو یې دغه خبره پته ساتلې وه. همدلته ماخستن د ملا عبدالرزاق، ملا فاضل اخند، ملا دوست محمد، ملا سلام راکتي او ثاني ملا مشر په ګډون د طالبانو قومندانانو د یوه مجلس په لړ کې د سبا ورځې د عملیاتو نقشه جوړه کړه. فیصله داسې وشوه چې د جلال اباد او حصارک لخوا راغلي طالبان دې نه سره یو ځای کيږي. د حصارک لخوا راغلي طالبان به سبا د لته بند په استقامت برید کوي او د جلال اباد لخوا راغلي طالبان به په ماهیپر ورځیږي.

سبا د میزان په څلورمه په دواړو خواوو کې بریدونه پیل شول، د ملا فاضل اخند تر مشرۍ لاندې طالبانو د چکري پر سر برید پیل کړ او د دې سیمې له نیولو وروسته یې تر بند غازي پورې پرمختګ وکړ. د ماهیپر د استقامت په اړه ملا عبدالرزاق اخند وايي: د ورځې لس بجې وې چې موږ له سروبي څخه جنگ شروع کړ، د پرمختګ په مهال دښمن د الوتکو او چورلکو سخت بمبار کاوه. د برق له فابریکې سره پله ته چې راوړسیدو نو تر پله لاندې لوګي پورته کیدل، یوه طالب ورمناوه کړه چې کتل یې تر پله لاندې یې ډېر زیات باورت ایښي دي او شیبه په شیبه د ثانیه سوز اور ورنږدې کيږي، طالب وړاندې حمله کړه ثانیه سوز یې پرې کړ او په دې توګه یې د پله د تخریب مخه ونيوله. دښمن هڅه کوله په دې برخه کې د پلونو او تونلونو په منفجرولو سره زموږ مخه ونیسي. کله چې ماهیپر ته راوړسیدو، دلته دوی له وړاندې محکم سنگرونه جوړ کړي

وو. دښمن درې ساعته سخت مقاومت وکړ، ماسپښين مهال چې کله جگړه ډیره اوږده شوه، نو مو پریکړه وکړه چې یو ځل وروستی زور ورباندې ازمویو که مقاومت مات نه شو، نو د شپې لپاره به دا قامت ترتیبات نیسو او خپله دفاع به قوي کوو. د وروستي برید لپاره مو ټانگونو ته د پرمختګ امر ورکړ ترڅو تونل ته نږدې د دښمن په مورچل بریدونه پیل کړي، زموږ یو برید کوونکی ټانګ چې د تونل په خوا ورپه مخ شو، په یو ډېر تنګ ځای کې د دښمن لخوا وویشتل شو، اور ورباندې بل شو او ځای په ځای داسې ودرید چې لاره یې په مکمله توګه بنده کړه. په دې کار سره ټول سخت متحیر شو، ځکه په ټانګ کې ډیرې مرمۍ وې چې هره شیبه یې د انفجار ویره وه له بلې خوا یې لاره بنده کړې وه، چې د وړاندې تیریدو بله هیڅ لاره نه وه، موږ په همدې اړه فکر کاوه، چې د الله تعالی نصرت مو په خپله ولید، هغه داسې چې ټانګ له یوې شیبې ځای په ځای دریدو وروسته خپله په شا روان شو، د سرک د غاړې محکم دیوال یې ورسره واخیست او لاندې سیند ته وغورځید چې په دې ډول د وړاندې تګ لپاره لاره خلاصه شوه. دا شیبه نو ټول ملګري بیرته سخت خوشاله شول، په دې وخت کې ملګرو په پوره زړورتوب په تونل وروڅغستل، کله چې تونل ته ورسیدو گورو چې د تونل د انفجار لپاره په زیاته اندازه باروت، پټاکي او نور وسائل رابوځای شوي، خو یوازې بسته شوي نه دي)

د میزان په څلورمه طالبانو د یوه سخت جنګ په پایله کې د ماهیر کوتل ونيو، ماښام چې طالبان له ماهیر تیر شوي وو د لته بند لخوا نورو ملګرو حال ورکړ چې موږ هم د پلچرخي په خوا در روان یو، په همدې ګړۍ د مس عینک لخوا د طالبانو د تعرض او د دښمن د کمربند ماتیدو خبر هم راغی چې د طالبانو مورال یې نور هم لوړ کړ. په همدې شپه دښمن په قوای چهار کمربند واچاوه او طالبانو له قوای چهار لږ وړاندې شپه تیره کړه. سبا د میزان په پنځمه طالبانو په میدان ښار او د چهاراسیاب په خوا کې هم جنګي کړښت ته احوال ولیږه چې بریدونه پیل کړي په اتو بجو د قوای چهار په ساحه کې په دښمن تعرض پیل شو، دښمن شکست وخوړ د پل چرخي سیمه فتحه شوه چې هم مهال د لته بند لخوا راروان شوي ملګري هم راوړسیدل او دواړه لښکرې د پل چرخي په پله سره یوځای شوې. د میزان په پنځمه ټوله ورځ که له یوې د کابل

ختیځ ته د گمرگ او حربي پوهنتون په ساحه کې سخت جنگ روان وو، بله خوا د ملافاضل اخند په مشرۍ مجاهدينو په کارته نو او تپه مرنجان باندې برید شروع کړی و او د دښمن قواوې يې شاتگ ته اړ کړې وې. ماسپښين ناوخته د کابل ښار په ختيځ کې جگړې سخت زور واخيست، د دښمن محاربوي ټانگونو سختې حملې وکړې، دغه راز له تلویزون غره څخه د توپچي بریدونه هم کیدل خو په عين حال کې مازدیگر مهال نظامي مشرانو معلومات ترلاسه کړل چې دښمن عملاً له ښار څخه د تیښتې په حال کې دی. د شپې په راتږدې کیدو سره د مقابل لوري مقاومت هم په ټولو خواوو کې کمزوری کیده، د ماښام له تیاري سره د چهاراسیاب لخوا هم د دښمن خط رافات شو، د شپې په راتږدو سره مقاومت بشپړ ختم شوی او نظامي مشرانو په دې مشوره کوله چې کابل ته باید په څه ترتیب داخل شي.

په دې توگه طالبان د ۱۳۷۵ لمريز کال د میزان د پنځم او شپږم تر منځ شپه باندې یوولس بجې شاوخوا د کابل ښار ته داخل شول او د افغانستان پلازمینه یې تر واک لاندې راوسته. د پلازمینې له نیولو وروسته د طالبانو لومړنی کار د میلیونونو مظلومو افغانانو، کونډو او یتیمانو د ارمان پوره کول و. ډاکټر نجيب د کمونيست رژیم پاتې شوني چې د شوروي يرغل په کلونو کې د کمونيست رژیم د استخباراتو (خاد) رئیس و او په لسگونو زره افغانان یې د مسلمانۍ په جرم اعدام کړي یا ژوندي تر خاورو لاندې کړي وو. دغه راز چې وروسته د کمونيست گوند عمومي منشي او د ملحد رژیم واکمن وټاکل شو، هم یې ډېر مظالم ترسره کړل او نوموړي ته سزا ورکول د کمونیزم خپلي افغان ولس ستر ارمان و، دغه وخت چې نوموړی په کابل کې نظربند و طالبانو د خپل عمل په سزا ورساوه.

د کابل د فتحې په تعقيب طالبانو په راتلونکو ورځو کې د کابل شمال ته د پروان او کاپيسا ولايتونو مراکز هم ونيول او مسعود يې د پنجشير درې ته وشاړه.

ملا محمد عمر مجاهد د نورو عملياتو او جگړو په څېر د افغانستان د ختيځ او کابل د فتحې عمليات هم شيبه په شيبه تعقيبول او له نظامي مشرانو سره د هميشنې رابطې په توسط يې د هغوی اړتياوې رفع کولې او لازم هدايات يې ورته کول.

ملا صاحب چې د ملا بورجان اخند له شهادت څخه خبر شو نو يې ملا محمد رباني د هغه په ځای د مجاهدينو مشر تعين کړ خو دغه ټاکنه د دې لپاره د کابل د فتحې تر وخته اعلان نه شوه تر څو په جنگ بوخت طالبان د ملا بورجان اخند له شهادته خبرن شي ځکه په هغه جگړه ايز حالت کې د نظامي قائد د شهادت خبر يې په جنگي مورال ناوړه اغيز کولای شوای.

د کابل له فتحې وروسته ملا صاحب د يوه فرمان په صدور سره د پخواني نظام ټولر کابل ميشتو ملکي او نظامي کارکوونکو ته عمومي عفو اعلان کړه او وعده يې ورکړه چې د اسلامي نظام تر سيوري لاندې به د نورو مسلمانانو په څير له ټولو مادي او معنوي امتيازاتو برخمن او سر، مال، حيثيت او ټول ارزښتونه به يې خوندي وي.

په کابل ښار کې د نظم د اعادي او حکومتي ادارې د فعالولو لپاره ملا صاحب د ملا محمد رباني په مشرۍ شپږ کسيز کميسيون وټاکه چې نور اعضاء يې ملا محمد حسن، ملا عبدالرزاق، سيد غياث الدين اغا، ملا محمد غوث او ملا محمد فاضل اخند وو. دوی دنده درلوده تر څو له فتحې وروسته د رسمي ټاکنو د اعلان او استقرار تر وخته د پلازمينې د ټولو امنيتي، ملکي او نظامي چارو مسؤليت په غاړه واخلي او د گډوډيو، لوټ تالان او نورو ناوړه کړنو مخنيوی وکړي.

د کابل له فتحې وروسته د ملا محمد عمر مجاهد لخوا دريمه اعلاميه د يو لړ نورو انتظامي امورو په رابطه نشر شوه چې څو مادې يې په دې ډول وې.

لومړۍ: تر دې وروسته به په افغانستان کې سوچه، خالص اسلامي نظام حاکم وي.

دوهم: ټول هغه افغاني سفيران چې په بهرنيو هيوادونو کې مقرر دي د دوی کارونه معطل دي او د کارونو د اجراء صلاحيت نلري. ټول بهرني هيوادونه دي د افغانستان د نقد او جنس اموالو ساتنه وکړي.

درېم: د کابل له ټولو ښاريانو غوښتل کيږي چې له ښار نه دې کډې نه باسي او څوک چې له ښاره وتلي هغوی دې بيرته خپلو کورونو ته راستانه شي. ځکه طالبانو د دوی د سر، مال او ناموس امنيت نيولی دی.

څلورم: د ماینونو د پاکولو موسسې دې کابل ته تلونکې ټولې لارې له ماینونو څخه پاکې کړي. تر څو کابل ته د تگ او راتگ په لارو کې ټول مشکلات له منځه لاړ شي. پنځم: ټول ملي سوداگر دې ژر تر ژره د کابل ښاریانو د ورځنیو مشکلاتو د له منځه وړلو لپاره د خوړو او د سون د موادو په رارسولو لاس پورې کړي تر څو له دې پلوه کابل ښاریان له ستونزو سره لاس او گریوان نه شي.

د شمالي او مرکزي ولایاتو فتحه

د پلازمینې کابل له فتحې وروسته یوازې د هیواد شمالي، شمال ختیځې او ځینې مرکزي سیمې د مخالفینو تر واک لاندې پاته شوې. په بلخ، سمنگان، جوزجان، سرپل او فاریاب د جنرال دوستم واک و او په بادغیس کې ورسره د اسلامي امارت مجاهدین په جگړو بوخت وو. بامیان او هزاره میشتې سیمې د حزب وحدت تر واک لاندې وې او شمال ختیځ ولایات د رباني او مسعود تر واک لاندې وو.

د ۱۳۷۶ لمریز کال په ثور کې د جنبش گوند مرستیال جنرال عبدالملک له دوستم سره د مخالفت له امله اړخ بدل کړ، له طالبانو سره یې پټې خبرې شروع کړې او وروسته د یوې في الجملة موافقې له مخې له طالبانو سره یوځای شو. دا چې دا موافقه څنګه وه او څه پایلې یې درلودې په خپل ځای (په پنځم فصل) کې به بحث ورباندې وکړو. خو له جنرال مالک سره د طالبانو د موافقې هدف دا و چې د هیواد شمالي ولایات د جنرال دوستم څخه ونیول شي او د اسلامي امارت تر واک لاندې راشي، تر څو له دې ولایاتو د فساد او ظلم هغه تېغ ټول شي چې د کمونیست رژیم د ملیشه جگړه مار دوستم لخوا ورباندې خپور شوی و. د همدې کال د ثور له وروستیو له جنرال مالک سره په ګډه د جنرال دوستم خلاف عملیات پیل شول، فاریاب، سرپل، جوزجان ونیول شول او د جوزا په دریمه د مزار شریف ښار هم د دوستم له واکه ووت.

دا وخت چې د کابل شمالي سیمې تر جبل السراج پورې د اسلامي امارت تر واک لاندې وې، له دې استقامته هم د شمال په خوا پرمختګ پیل شو. د جوزا په څلورمه د

سالنگ ولسوالي او لويه لاره ونيول شوه او په سيمه کې د مسعود مشهور قومندان بصير سالنگي د طالبانو خواته واوښت. يوه ورځ وروسته د طالبانو لوی لښکر د وتلي قومندان ملا داد الله اخند په مشرۍ چې د قرغي د څلوېښتمې فرقې قومندان امير خان حقاني هم ورسره و د سالنگ له تونل د بغلان خواته ووتل چې په څو ورځو کې يې تر پلخمرې پورې سيمې ونيولې. خو په همدې وخت کې جنرال مالک له حزب وحدت سره په گډه دسيسه يو ځل بيا اړخ بدل کړ او په مزار شريف کې يې د طالبانو په خلاف جگړه پيل کړه. د څو ورځو په جريان کې يې د بلخ، جوزجان، سرپل او فارياب ولايتونه بيرته ونيول.

په ورته وخت کې احمد شاه مسعود د پنجشير له اړخه په سالنگ او جبل السراج بريد وکړ، د چاريکارو او جبل السراج تر منځ د کابل - مزار شريف په لويه لاره د غورښد په سيند تېر شوی پل (پل مټک) يې والوخواه او په دې ډول د سالنگ له لارې د شمال پر خوا د تلليو طالبانو لار بنده شوه.

دغه وخت ملا صاحب ډېر پريشانه او مصروف و، له يوې خوا په مزار شريف کې گڼ شمير طالبان محاصره و چې برخليک يې نه معلومېده، بل اړخ ته د سالنگ له لارې بغلان ته اوښتی د طالبانو لوی لښکر چې شمير يې زرگونو ته رسیده محاصره شوی و. خو د بغلان محاصره طالبانو ته د خلاصون لار هغه وخت جوړيدای شوای چې طالبان د غورښد له سينده اوښتي وای، جبل السراج او د سالنگ ولسوالي يې نيولې وای، تر څو په بغلان کې محاصره طالبان بيرته په همدې لاره راغلي وای. اما د دې طرحې په وړاندې لوی خنډ د پل مټک له منځه تلل و چې د مسعود لخوا منفجر او مکمل تخریب شوی و.

ملا صاحب د دې لارې د خلاصون او پله د جوړولو لپاره د خپل دفتر څو تنه ملگري سيمې ته وليږل تر څو سيمه وگوري د پله د جوړولو يا لارې خلاصولو لپاره ټول امکانات وکاروي. د ملا صاحب د دفتر ملگري وايي موږ په کابل کې له نظامي مشرانو لکه د دفاع وزير ملا عبيدالله اخند او لوی درستيز ملا فاضل اخند سره وليدل، دغه راز مو د فوائد عامې وزارت له مسؤلينو سره خبره شريکه او د ملا صاحب خبره

مو ورته ورسوله چې د لارې د خلاصون او پل متک پله د جوړولو لپاره دې عاجل اقدام وشي.

خو چې کله سیمې ته ورغلو نو و مو لیدل چې د مسعود لخوا دغه لوی پل مکمل تخریب شوی دی او سیند دومره پراخ دی چې په دې جنگي وضعیت کې د بل پله جوړول آسانه کار نه دی، وروسته د سیند په امتداد د غوربند خواته لاړو. د غوربند درې ته نږدې یو ځای چې اوبه هوارې روانې وې، د ملا خان محمد په مشرۍ طالبان پیاده له سیند اوښتي و او په مخالفینو یې برید کړی و چې ځینې سیمې یې هم نیولې وې. همدلته له گادرونو څخه طالبانو یو پل جوړ کړی او په سیند تړلی و چې یوازې یو یو کس ورباندې تیریدلای شوای. د غوربند د درې اړخ ته یو ځای د استحکام پله د جوړولو لپاره په نښه شو. وروسته همدلته د استحکام پل جوړ او طالبان ترې پورې وتل، په همدې وخت کې د پلازمینې کابل د دفاع د تقویه کولو او وضعیت له نږدې څارلو لپاره ملا محمد عمر مجاهد خپله هم د لومړي ځل لپاره له کندهاره کابل ته راغی، دلته یې بیلابیل نظامي او ملکي مسئولین ولیدل. د نوي رامنځته شوي وضعیت په اړه یې ورسره سلا مشورې وکړې او څو ورځې په کابل کې و. په همدې ورځو کې طالبان د استحکام پله څخه په استفاده د جبل السراج خواته واوښتل او یو ځل بیا یې ډیرې سیمې ونیولې اما دا چې وروسته د پروان او چاریکارو په نورو ساحو کې د مسعود ځواکونو بریدونه پیل کړل، طالبان ونه توانیدل چې تر سالنگ پورې لار مکمله تصفیه کړي. په دې ډول بغلان ته اوښتي طالبان محاصره پاته شول.

په بغلان کې محاصره طالبان په مرکزي بغلان کې د سیمه ییزو خلکو په ملاتړ وتوانیدل چې د مسعود، حزب وحدت او سید منصور نادري د قواوو په وړاندې مقاومت وکړي، دغه وخت طالبان هغه وخت له ستر ازمون سره مخ شول چې د پلخمرې ښارگوټي یې هم له لاسه ووت او د مرکزي بغلان په محدوده سیمه کې کلابند شول. خو همدغه طالب مشرانو د څو قومندانانو لکه عارف خان، ارباب هاشم، میرزا ناصري او نورو سره رابطه ونیوله، د هغوی په همکارۍ یې په کندز ولایت برید وکړ او دغه ښار یې تر خپل تصرف لاندې راووست. د کندز د هوایي ډگر په تصرف سره دغو محاصره مجاهدینو

ته د هواله لارې اکمالات پیل شول، چې بیا یې د راتلونکي کال د اسد تر میاشتې خوارلس میاشتې د محاصرې په حالت کې ویارلی مقاومت وکړ.

د ۱۳۷۷ لمریز کال په سرطان میاشت کې (ربیع الاول ۱۴۱۹ هـ) طالبانو د ملا برادر اخند تر مشرۍ لاندې د فاریاب په غورماچ کې د دوستم په خط پراخ تهاجم وکړ، غورماچ او ورپسې د فاریاب مرکز میمنه فتح شول او مجاهدینو تر جمعه بازار پورې پرمختګ وکړ. د جمعه بازار په سیمه کې دوستم خان ټینګ کړ او خواوڼۍ سختې جګړې ورسره وشوې. په دې جګړو کې د امارت دوه وتلي نظامي مشران ملا فاضل اخند او ملا داد الله دواړه سرسري ټپیان شول. څه موده وروسته د ملا صاحب په امر ملا فاضل اخند مشر وټاکل شو او له هرات څخه د کومکي کسانو له راتګ وروسته یې د دوستم په ځواکونو د پراخ برید تشکیل جوړ کړ چې په ملا فاضل اخند، ملا برادر اخند او ملا داد الله اخند سریره ملا خیر الله خیرخوا، ملا دوست محمد اخند، ملا عبدالسلام آغا، ملا جانان اخند، ملا محمد صدیق آغا، ملا غلام نبي جهادیار، ملا عبدالحق، د حاجي ملا عبدالسلام مجروح ملګري او د جهادي مدرسې ګڼ شمیر طالبان په کې برخوال وو. د جمعه بازار په استقامت له تعرض وروسته د دوستم قواوو شکست وخوړ او مجاهدینو ډیرې سیمې ونیولې. د همدې عملیاتو عمومي قومندان ملا فاضل اخند وایي: د دښمن د خط له ماتیدو وروسته موږ پر دولت اباد د جګړې تصمیم ونيو، له یوه اړخه موږ او له بله اړخه ملا برادر اخند و چې له لږ څه جګړې وروسته موږ د دولت اباد ولسوالي هم ونیوله. د دولت اباد له نیولو وروسته یوه لویه قرارګاه وه چې دوستم هم ورته راغلی و، موږ تصمیم ونيو چې په دغه قرارګاه به برید کوو او هر څنګه چې وي موږ به موټران تر قرارګاه پورې رسوو، همداسې مو وکړل د الله تعالی په نصرت مو قرارګاه ونیوله، خو متأسفانه جنرال دوستم زموږ له بریده ۲۰ دقیقې له مخه په هلیکوپتر کې له قرارګاه تښتیدلی و او موږ یې په نیولو بریالي نه شوو. د یادې قرارګاه تر نیولو وروسته له دولت اباد څخه د اندخوی پر لوري روان شوو، اندخوی ته له جګړې پرته ورسیدلو، یواځې په سر کې یې لږ جګړه وشوه هغه هم زر

تمامه شوه. موږ اراده وکړه چې په اندخوی کې د شپې لپاره پاته شو، خو ښه ناوخته و چې ملا صاحب رابطه وکړه او ویې ویل چې پرمخ لاړ شئ انتظار مه کوئ.

سهار کیدونکې و، د ملا صیب د امر مطابق مو د مخته تگ تصمیم ونيو، خو موږ چې وړاندې لاړو (غالباً د خواجه دوکوه سیمه وه) چې په کمین واوښتلو، مگر ملگرو په ښه میړانه د ټانگونو او هلیکوپټرو مقابله وکړه او دلته له نیم ساعت جگړې وروسته شبرغان ته ورسیدلو او پر هوایي ډگر ننوتلو.

هله مو یوازې دوه شپې تیرې کړې، له هغه وروسته د سرپل په لور رهي شوو، له معمولي جگړو وروسته مو د سرپل فتحه هم نصیب شوه. بیا مو بلخ ته مخه کړه، هلته له دښمن سره داسې مهال مخامخ شوو چې دوی د مرمیو صندوقونه خلاص کړي ول او غوښتل یې په خپلو جنگیالیو یې ووېشي، خو موږ پرې ورورسیدلو او ومو نیول، دلته مو خط واچاوه، ملگري راوړسیدل قلعه ای زیني مو ونيوله. په بلخ کې ډیره سخته جگړه وشوه، د محقق پر مرکز چې یوه لویه کلا وه داسې جنگ وشو چې طالبانو آن د ټانگ میل کلا ته ور دننه کړ او فیرونه یې پرې وکړل، بیا هم د الله تعالی مرسته وه دوی مات شول، پر دښتونو دوی بیا د تعرض هڅه وکړه خو له سختې ماتې سره مخ شول او ډېر یې ووژل شول. د اسد په اوولسمه د مزار شریف له فتحې وروسته مونږ تاشقرغان ته راغلو، خو دغه وخت کې امیر المؤمنین صاحب ته چا پیغام رسولی و چې دوستم حیرتان ته راغلی، هغه موږ ته حیرتان ته د تگ امر وکړ، موږ د هغه له امر سره سم شپه هله ورسوله، خو د دوستم حملې کوم څرک مو ونه لید.

دا مهال چې موږ حیرتان ته رارسیدلو، نو د کندز بغلان لار هم زموږ تر واک لاندې راغلې وه، ځکه نو کندز او بغلان ته لاړو او بیا رباطک ته راغلو، دلته د حزب اسلامي مشهور قومندان بشیرخان هم راسره ملگری شو او ویل به یې چې د طالبانو غوندې جنگ مې تر اوسه نه ولیدلی. د رباطک له جنگ وروسته سمنگانو ته لاړو، هلته د شیخ سلطان په نوم یوه ولسوالي ده، هلته تر لږ جگړې وروسته تاشقرغان ته ورسیدو او د مزار شریف په خوا تللې عمومي لاره خلاصه شوه.

له سمنگانه څخه مو پلخمرې ته تشکيل وکړ، دلته مو د کيان په دره باندي د بريد
تصميم ونيو، يوه ډله طالبان د ډنډغوري له لوري پرې ورغلل، مونږ د دوشي له لوري د
کيان درې پر لور رهي شولو، د دوشي پر لار زه تپي شوم خو الحمد لله کار پاته نه شو
او موږ خپل هدف ته ورسېدلو)

پر کيان درې د تعرض په وخت د مجاهدينو د مشر ملافاضل اخند له تپي کيدو
وروسته ملا صاحب د جگړې مشري ملا برادر اخند ته وسپارله، چې د سنبلې په
دوهمه يې د کيان دره ونيوله. د سنبلې د مياشتې په ۱۹ مه نيټه طالبانو د ملا برادر اخند
تر مشرۍ لاندې د بغلان له اړخه په باميان ولايت بريد وکړ چې د درې ورځني جنگ
په ترڅ کې يې د افغانستان دغه مرکزي ولايت تر کنترول لاندې راووست.

په دې ډول د افغانستان مرکزي او شمالي سيمې د طالبانو تر واک لاندې راغلې، هغه
يوازينې ولايت چې تر پايه د مخالفينو په واک کې پاته شو، د بدخشان ولايت و. د
ځمکنۍ محاسبې له مخې اسلامي امارت د افغانستان له ۹۰ فيصده په زياته سيمه
واکمني درلوده.

څلورم فصل

د افغانستان اسلامي امارت

د افغانستان د پایتخت او ختیځو ولایاتو له فتحې وروسته د افغانستان د جغرافیې زیاته برخه د اسلامي امارت تر واک لاندې راغله. په دې توګه د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې اسلامي امارت په ملي او بین المللي کچه د یوه معتبر او نماینده حکومت په حیث بروز وکړ چې له سیاسي وجود او اعتبار یې چا انکار نه شوای کولای اگر که د نړۍ اکثره هیوادونو او نړیوالو سازمانونو په رسمیت نه پېژاند.

د افغانستان او اسلامي نړۍ په تاریخي تسلسل کې د ۱۳۷۵ لمریز کال له میزان څخه (چې کابل ونیول شو) بیا د ۱۳۸۰ لمریز کال د قوس تر میاشتې پنځه کلنه مرحله د افغانستان د اسلامي امارت د حکومت مرحله بلل کېږي. په دې موده کې د امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې یو سوچه اسلامي نظام په افغانستان حاکمیت درلود چې نړۍ ته یې د شریعت تطبیق، د اسلامي عدل تحکیم، امر بالمعروف و نهی عن المنکر، جهاد، د مسلمانانو تر منځ اخوت او نور هیر شوي مفاهیم ور په زړه کول.

دا چې د اسلامي امارت تأسیس د امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد تر ټولو ستره، ویاړمنه او تجدیدي کارنامه وه د همدې تړاو له امله په مختصره توګه د اسلامي امارت جوړښت، خدمتونو او لاسته راوړنو ته کتنه کوو.

د اسلامي امارت جوړښت

د افغانستان اسلامي امارت تشکیل په تدریجي ډول بشپړ شو. د کندهار د سنگ حصار له سیمې د ملا محمد عمر مجاهد د قیام له نیتې بیا د پلازمینې کابل د فتحې تر وخته د اسلامي امارت تشکیلاتي اډانه پرلپسې د انکشاف او بشپړتیا په حالت کې وه. د کابل له فتحې وروسته اسلامي امارت په اداري او تشکیلاتي لحاظ د یوه بشپړ حکومتي نظام

چوکاټ ته ولوېد چې امير، اجرائيه او قضائيه ځواک، وزارتونه، واليان، پوځ، مطبوعات او يوه فعاله اداري دستگاه يې درلوده.

د اسلامي امارت امير ملا محمد عمر مجاهد و. شوری چې د کابل له فتحې وړاندې يې د عالي شوری په نوم شهرت درلود د کابل له فتحې وروسته يې ډيری اعضا د وزیرانو په حيث وټاکل شول او د وزیرانو شورا یا کابینې نوم ورته کارول کیده. دا مشورتي جوړښت که څه هم د شوری عنوان ورته نه کارول کیده مگر عملا يې د حکومتي تصاميمو د اتخاذ او سیاست گذارۍ په برخه کې له امير وروسته دوهم ځای درلوده او په ټولو چارو کې يې خپل نظرونه او سلا مشورې له امير سره شریکولې.

قانون نافذوونکي دستگاه وزارتونه او مستقل ریاستونه وو چې په بیلایلو برخو کې يې د حکومت طرحې او پلانونه تطبیقول. اداري دستگاه يعني هغه له عمودي او افقي اداري ارتباطاتو څخه جوړ شوی اداري ماشین چې په ورځني شکل يې د حکومتي چارو څرخ ته حرکت ورکاوه او په مټ يې وزارتونو، ریاستونو، مدیرتونو، شعبو او اورگانونو خدمات عرضه کول. د اسلامي امارت قضائيه قوه په ولسوالیو او ولایاتو کې له ابتدائيه او مرافعه محاکمو دغه راز د تمیز، استیناف محکمې، نظامي محاکمو او سترې محکمې څخه عبارت وه چې د اسلامي شریعت له مخې يې فیصلې کولې.

دافغانستان په شاوخوا دیرش ولایاتو کې اسلامي امارت والیان درلودل چې په خپل مربوطه ولایت کې د امير د استازي او باصلاحیته واکمن په حيث يې اجراءات کول دغه راز اسلامي امارت پراخ پوځي تشکیلات درلودل چې رهبري او څارنه يې تر ډېره حده شخصاً د امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد په غاړه وه.

د امارت مقام او ریاست الوزراء

که د اسلامي امارت اداري جوړښت د اوسني حکومتي عرف (دری گونو قواوو) په قالب کې تعریفوو نو ویلی شو چې د دیني علماء کرامو شوراگانې یا د قوانینو ارزوونکي څانگړی هیئت د مقننې قوې په رول کې و. محاکم قضائيه قوه او د ریاست

الوزراء تر امر لاندې وزارتونه او مستقل ریاستونه د اجرائیه قوې په رول کې وو چې ددې دری وارو قواوو په رأس کې د امارت مقام یا شخصاً امیرالمؤمنین و.

د امارت د مقام او ریاست الوزراء تر منځ واکونه د رسمي فرمان په اساس پیل شوي وو چې دلته د موضوع د اهمیت له امله د رسمي جریدې د ۷۸۸ گڼې او د چارو د ادارې د لوی ریاست د یوه رسمي سند په استناد دغه تقسیم الوظائف رانقلوو.

د اسلامي امارت د مقام ځینې خاص واکونه

۱- د اسلامي امارت د مقام د مرستیال یا مرستیالانو ټاکل او د لزوم دید پر بنسټ د هغوی گوښه کول.

۲- د وزیرانو شوری د رئیس او مرستیالانو د ټاکلو منظوري او هغوی گوښه کول د لزوم دید پر بنسټ او د قانون مطابق.

۳- د وزیرانو، معینانو، په خاص ډول د دفاع وزیر او د هغه مرستیال ټاکل او گوښه کول. همدا راز د فرقه مشرانو، غونډ مشرانو او نورو هغو پوستونو مسئولین ټاکل چې د امارت مقام یې لازم وگڼي.

۴- د کورنیو چارو د وزیر او د هغه د مرستیال ټاکل او گوښه کول.

۵- د استخباراتو د عمومي رئیس ټاکل او گوښه کول، دغه راز د مستقلو ادارو د رئیسانو او معاونینو ټاکل او د لزوم دید له مخې یې گوښه کول.

۶- د قاضي القضاات ټاکل او گوښه کول.

۷- د ولایاتو د محاکمو د رئیسانو منظوري د سترې محکمې د وړاندیز له مخې او د هغوی گوښه کول د سترې محکمې د وړاندیز پر بنسټ یا د خپل لزوم دید له مخې.

۸- د افغانستان د اسلامي امارت د علماء شوری ایجادول، د علماء شوری د رئیس ټاکل او گوښه کول او د علماء شوری منحل کول.

۹- د هیواد د اساسي قانون شوری ایجادول د اساسي قانون د ترتیب په مقصد. د شوری د دندې د پای ته رسیدو یا د مقام د لزوم دید په اساس د یادې شوری انحلال.

۱۰- د هیواد د اساسي قانون توشیح

۱۱- د لزوم دید له مخې د اساسي قانون د اعلان لغو کول.

۱۲- د اساسي قانون په یوه ماده، یا ټولو مادو کې د تګیراتو منظورول.

۱۴- د عمومي بښنې اعلان.

۱۵- د هیواد د اساسي قانون د موادو مطابق د ملي مجرم د خیانت اعلان او هغه ته د مجازاتو ټاکل.

۱۶- د محبوسینو د حبس بښنه یا په پاته حبس کې تخفیف.

۱۷- د جهاد اعلان.

۱۸- د یوه نوي ولایت ایجادول یا د یوه ولایت رسمیت له منځه وړل.

۱۹- د وزارت یا کوم اداري واحد ایجادول یا د اسلامي امارت له تشکیلاتي چوکاټ څخه حذفول.

۲۰- په نورو ملکونو کې د سفارت تاسیس.

۲۱- په نورو هیوادونو او نړیوالو سازمانونو کې د اسلامي امارت د دیپلوماتیکو نمایندګیو د رئیس او اعضاوو ټاکل.

۲۲- له نورو هیوادونو سره د سیاسي یا اقتصادي اړیکو قطع کول د لزوم دید له مخې.

۲۳- د هیواد اتباعو ته د سیاسي پاسپورټونو د اجراء منظوري ورکول.

۲۴- د نورو ملکونو د سفیرانو باورلیک قبول.

۲۵- د افغانستان د اسلامي امارت د خارجه پالیسی ټاکل.

۲۶- په بین المللي استثنائي حالاتو کې د اسلامي امارت د موقف تعینول.

۲۷- د مالي او بودجوي کال تګیر.

۲۸- د مسلحو ځواکونو په جوړښت کې تګیر راوستل.

۲۹- له يوه هيواد څخه د مسلحو قواوو لپاره د وسلو او جنگي تجهيزاتو د اخيستلو منظوري ورکول.

۳۰- د مسلحو ځواکونو د وسلو او تجهيزاتو د پلورلو منظوري ورکول.

۳۱- په يوه پوځي سازمان کې د داخليدلو تصميم.

۳۳- په نورو هيوادونو کې د ځمکې ادعاء.

۳۴- د هيواد د ملي ورځو اعلان او تثبیتول.

۳۵- د نويو القابو او مډالونو منظوري.

۳۶- داخلي او بهرنيو اشخاصو ته د ورکړل شويو القابو سلبول.

۳۷- داخلي او بهرنيو دوستو اتباعو ته د لقب او مډال ورکول.

۳۸- د سکې او بانکنوټ نشر، په پولي پښتوانو کې تغيرات، د اسلامي امارت په داخلي او خارجي اسعاري ذخاټرو کې د هيواد د بانکي او تجاري سيستم مطابق تغيرات.

۳۹- د امارتي ۹۰۰۰ باب څخه د استفادې منظوري.

۴۰- په بيلابيلو عرصو کې د بهرنۍ پانگې اچونې منظوري ورکول.

۴۱- له هيواده بهر د اسلامي امارت د پانگې اچونې منظوري ورکول.

۴۲- د هيواد د بانکي سيستم د عالي شوری په ترکيب کې تغير راوستل د لزوم ديد پر بنسټ.

۴۳- د پولي ريفورم د ايجاد منظوري.

۴۴- د اسلامي امارت رياسته الوزراء مقام ته له ورکړل شويو واکونو څخه لوړ حکومتي واکونه د امارت مقام په واک کې لري.

د ریاسة الوزراء واکونه

ریاست الوزراء ته د تفویض شوی واکونو تفصیل د امیرالمؤمنین په ۱۱۸ شماره فرمان کې په لاندې ډول راغلی دی.

۱- د وزیرانو شوری د غونډو داثرو، د دغو غونډو د تصمیمونو او تصویبونو څارل د هغو واکونو په بناء چې په دې فرمان کې ذکر کېږي.

۲- د قانون د حکمونو مطابق له دویمې رتبې تر مافوق رتبې پورې د لوړ رتبه کار کوونکو او له برید جنرالۍ تر ډگر جنرالۍ رتبې پورې د پوځ د افسرانو د تقرر، تبدیل او ترفیع منظورول، د خدمت د مودې اوږدول، تقاعد او د تقاعد رفع کول.

۳- د قانون د حکمونو مطابق د خدمتي پاسپورټ د اجراء منظوري ورکول.

۴- د تقنیني سندونو پر بنسټ د علمي او تحقیقاتي ادارو د کارکوونکو د علمي رتبه منظورول.

۵- د قانون د حکمونو مطابق د اسلامي امارت کارکوونکو ته د تقدیر نامې او تحسین نامې ورکول.

۶- د عاجلو او ضروري کارونو لپاره د ۷۰۰۰ باب څخه د نقدي وجوهو منظورول.

۷- د قانون د حکمونو مطابق د مقررو، لایحو او اساسنامو د تعدیلونو وړاندیز کول.

۸- د افغانستان د اسلامي امارت د مقام له هداياتو سره سم د امر بالمعروف ونهی عن المنکر د ادارو د اجرااتو نظارت کول.

۹- د عریضو او شکایتونو څیړل.

۱۰- په ورسپارل شویو چارو کې د شریعت او قانون د ټینګښت په هکله د اسلامي امارت مقام ته رپوټ برابرول.

۱۱- د امارت مقام ته د امارتي او غیر امارتي مؤسسو د څارنې او نظارت په اړه ربع وار رپوټ ورکول.

۱۲- د اسلامي امارت د مقام په موافقه د هیواد څخه بهر ته د امارتي هیټونو د سفر منظوري او دغو هیټونو ته د سفر یې او خرڅ اجراء کول.

۱۳- نورو هیوادونو ته د تحصیلي بورسونو منظورول.

۱۴- د توشیح په مقصد د اسلامي امارت مقام ته د بهرنیو قراردادونو او مهمو داخلي قراردادونو وړاندې کول.

۱۵- د قانون د حکمونو مطابق د اسلامي امارت د وزارتونو او ادارو د قراردادونو منظورول.

۱۶- د حج او عمرې د مناسکو د اجراء په مقصد د امارتي ادارو لخوا د امارتي یو شمیر کارکوونکو د وړاندیزونو منظورول.

۱۷- د رئیس الوزراء د غیاب په حالت کې د ریاست الوزراء مرستیال دغه واکونه اعمالوي.

۱۸- د اسلامي امارت د مقام د لزوم دید سره سم د حالاتو او اوضاع پر بنیاد د دغه فرمان نه بهر نور واکونه په خاصو وختونو کې ریاست الوزراء ته ورکول کیدلای شي.

۱۹- دغه فرمان د توشیح له نیتې څخه نافذ دی او په رسمي جریده کې دې خپور شي.

وزارتونه او ولایات

د کابل له فتحې وروسته چې د اسلامي امارت د بشپړې واکمنۍ مرحله پیل شوه په پیل کې د اسلامي امارت کابینه له ۲۵ وزارتونو او ۱۱ لویو ریاستونو څخه جوړه وه چې د کابل ښاروالي او څارنوالي هم په کې راتلې.

د کابل له فتحې وروسته د حکومتي نظام د احیاء لپاره ملا صاحب لومړنۍ کابینه د کندهار ولایت له رئیسانو تشکیل کړه. د ملا صاحب په یوه فرمان سره د کندهار ټول رئیسان مامور شول تر څو هر یو په کابل کې د اړوند وزارت د سرپرست وزیر په حیث کار پیل کړي. د وزارتونو او عمومي ریاستونو په رأس کې د ریاست الوزراء په نوم یوه باصلاحیته اداره وه چې وړاندې یې یادونه وشوه.

خو وروسته چې د عدليې وزارت په هڅو د وزیرانو شوری قانون جوړه او د امیرالمؤمنین لخوا توشیح شو ورسره د وزارتونو شمیر هم تغیر وکړ د دې قانون په اساس د اسلامي امارت په تشکیل کې ۲۱ وزارتونه او ۸ لوی ریاستونه رامنځته شول.

ددې قانون په یوه برخه کې راغلي (وزارتونه د اسلامي امارت مرکزي ادارې ګڼل کېږي چې د خپلو اړوندو برخو مشري په غاړه لري. وزارتونه خپل فعالیت د اسلامي شریعت د حکمونو، قوانینو، د امارت د مقام د فرامینو د احکامو او د اسلامي امارت د وزارتونو د قانون له هداياتو سره سم پر مخ بیایي او د هغو له پلي کولو نظارت کوي)

د اسلامي امارت وزارتونه په پلازمینه کابل کې په خپلو پخوانیو ودانیو کې فعال وو. وزیران د امیرالمؤمنین لخوا تعین، تبدیل او معزول کیدل دغه راز وزارتونه د ریاست کچې ته ټیټول یا لوی ریاست وزارت کول او وزارتونه یو په بل کې ضم کول یا لږ کول هم د امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد د صلاحیت کار وو.

د افغانستان د ۳۲ ولایاتو له جملې یوازې د بدخشان مرکز د اسلامي امارت تر واک لاندې رانغی په نورو یو دیرشو ولایاتو د اسلامي امارت واکمني وه. د پخوانیو اداري تقسیماتو موافق د اسلامي امارت په مهال هم افغانستان د ولایتي ویش له اړخه په زونونو تقسیم شوی وو چې په هر خوا کې مرکزي یا تر ټولو مهم ښار د ورنږدې ولایاتو د زون مرکز ګڼل کیده. والیان په ولایاتو کې د اسلامي امارت رسمي نمایندگان او د امارت د هر اړخیزو پالیسیو تطبیقوونکي وو. والیان د امیرالمؤمنین لخوا ټاکل کیدل او مخامخ هغه ته مسؤل وو.

د علماء کرامو شوری ګانې

د ۱۴۲۰ هجري قمري کال په جمادی الثاني میاشت کې (۱۳۷۸ هـ ش میزان) امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد په یوه ابتکاري اقدام سره د اسلامي امارت تر واک لاندې د هیواد په ټولو ولایاتو او ولسوالیو کې د علماء کرامو د شوری ګانو د تاسیس فرمان صادر کړ. له فرمان سره هم مهال د علماوو د شوری ګانو لائحه یا دستور العمل

هم د امارت د مقام لخوا صادر شو، چې دغو شوری گانو ته یې د یوې واکمنې او نظارت کوونکې حکومتي قوې په حیث رسمیت ورکاوه.

د علماء کرامو شوری گانې چې وروسته د هیواد په تقریبا ټولو سیمو کې جوړې شوې، که له یوې خوا یې د حکومتي چارو د څار وظيفه درلوده، بل اړخ ته یې په حکومتي چارو کې د هرې سیمې محلي خلکو ته د برخې ورکولو او د قدرت د توزیع یا ولسي-کولو معنی هم درلوده. ځکه د هر ولایت او ولسوالۍ د شوری اعضاء د هماغې سیمې د خلکو څخه انتخاب شوي وو چې په محلي چارواکو یې د نظارت او د هغوی د رهنمائي دنده یې درلوده.

د دې شوری گانو د عضویت مهم شرائط لږ تر لږه متوسط علمیت، ښه سابقه او له غیر مذهبي ډلو یا د اسلامي امارت له مخالفینو سره ارتباط نه درلودل ښودل شوي وو. د هرې شوری تشکیل له رئیس، مرستیال، اداري مسؤل او د اړیکو له مسؤل څخه عبارت و. د شوری د غړو تعداد حد اقل لس تنه تعین شوی و، چې باید په هره میاشت کې حد اقل یو ځل د ولایت یا ولسوالۍ په مرکز کې غونډه ولري. البته د ضرورت په اساس فوق العاده غونډې هم دائرولای شي.

د دې شوراگانو له اساسي وظائفو څخه لومړۍ وظيفه دعوت و چې د دین د دعوت لپاره به پروگرامونه جوړوي، د خلکو د اصلاح هڅه به کوي. د اسلام د دښمنانو توطیې به شنوي او خلک به د اسلام د دښمنانو له توطیو باخبره ساتي. دغه راز به د جهاد او اسلامي نظام د ټینګښت په مقصد په اجتماعي او ځانګړو پروگرامونو کې د عوامو او خواصو اذهان تنویروي.

د علماء کرامو د شوری گانو دوهمه مهمه وظيفه د نظارت او اطلاع وظيفه وه. په دې اړه د شوری په لائحې کې راغلي: د علماء کرامو شوری به په هر ولایت او ولسوالي کې د اسلامي امارت د مسؤلینو اجراءات تعقیبوي. که کوم مسؤل د شریعت او اسلامي امارت د قانون او لائحې خلاف عمل کاوه، شوری به هغه نفر خپل مجلس ته راغوږي او پوښتنه به ځنې کوي. که مسؤل معقول دلائل ونه لري او مخالفت یې ثابت شي، علماء کرام به توصیه ورته کوي، چې داسې کار ونه کړي، که د جزاء او عزل کیدو وړ

وي، د امارت مقام ته به تحريري او مستنده اطلاع ورکوي، د امارت مقام به يې اصلاح کوي او يا به يې له وظيفې لرې کوي. په دې اجراآتو کې ضروري ده چې مسؤل نفر حتما د شوری په حضور کې وپوښتل شي. داسې نه چې په مطلق شکايت سره د مسؤل په غياب کې فيصله وشي، بله دا چې د شوری هر فرد نه شي کولای چې مسؤل يا قاضي راوغواړي، بلکې د شوری رئيس به يې د شوری د غړو په مشوره راوغواړي. د علماء کرامو شوری به د مسؤلينو او قاضيانو په کارونو کې هيڅ نوع مداخله نه کوي تر څو په اجراآتو کې ټکر او مايوسي رانه شي. دا کافي ده چې مسؤل د لائحې او قانون په چوکاټ کې کار وکړي او د شوری له خوا يې نظارت وشي او مسؤلین متوجه کړي.

د علماء کرامو د شوری گانو دريمه وظيفه مشوره بلل شوې، په ولاياتو او ولسواليو کې جوړې شوراگانې به واليانو او ولسوالانو ته مشورې ورکوي. دغه راز که شوری وغواړي په کومه غونډه کې يې والي يا ولسوال گډون وکړي نو محلي چارواکي او مسؤلین به د شوری په غونډو کې گډون کوي. د دې شوری گانو په لائحې کې راغلي چې د علماء کرامو شوری کولای شي د خلکو دعوی د جانيينو په رضایت په صلحه ورفيصله کړي. او که څوک په دې فيصله قناعت نه لري هغه به محکمې ته مراجعه کوي.

د علماء کرامو د شوری گانو په اړه د امير المؤمنين په فرمان کې راغلي وه چې دغه شوری گانې به د مسؤلينو د اصلاح کوښښ کوي. مسؤلین به د نصيحت له لارې خپل کار ته متوجه کوي او د عوامو به ذهنونه جوړوي.

مفتي محمد معصوم افغاني چې د علماء د شوری گانو په تشکيل کې يې مسؤليت درلود وايي: دغه تشکيل د هيواد په سطحه (پرتله له يوې وړې سيمې چې د امارت تر واک لاندې نه وه) د علماء او مشايخو يو عظيم تشکيل و، چې تر ۷۰۰۰ زيات علماء او مشايخ کرام په امر بالمعروف نهی عن المنکر، اصلاح او ارشاد، د حاکمانو څارنه او نظارت، د عامه خلکو ستونزې او مشکلات خلاصول، د دوو متخصصو ډلو تر مينځ د يوې فقهي قاعدې په اساس په صلح سره روغه او جوړه کول او داسې نورو د خير کارونو باندې مصروف وو.

مفتي معصوم افغاني صاحب زياتوي: كله چې به د ولسوالي يا ولايت د عالمانو شوري ته د ولس له لوري د سيمي له كوم مسؤل څخه شكايه وړاندي شو، كه به د عالمانو له لوري راسا اصلاح مناسبه وه خو هغوی به اصلاح راوسته او كه نه نو دغه شكايه به تر مركزي دفتره د شوري د يو نماينده په ذريعه را رسیده، د مركزي دفتر له لوري به دغه شكايه تر امير المؤمنين رحمه الله پوري ورسول شو، د تحقيق لپاره به يې اكثره وخت د شوري د مركزي دفتر مسؤل ته هدايت وكړ او يا به يې كوم بل ارگان يا هيئت ته امر كاوه چې د موضوع په اړه تحقيق وكړي. د ثبوت په صورت كې به امير المؤمنين اجراءات كول، هغه مسؤل به يې د هغه مقام څخه بدل كړ، يا به يې له وظيفې منفي كړ. د جرم د نوعيت په اساس به سزا ور كول كېدله، تقريبا د يوه كال په جريان كې تر څلويښت زيات مختلف النوع تغيرات راغلل.

د اسلامي امارت لاسته راوړنې

د افغانستان اسلامي امارت په افغانستان د څو كلنې واكمنۍ په مهال كه څه هم پرلپسې له جگړو، داخلي او خارجي مخالفونو، بنديزونو، اقتصادي ستونزو او گڼو نورو مشكلاتو سره لاس او گريوان و خو دا چې د خپل مظلوم ولس هيلو ته يې درناوی او خپلې سپيڅلې داعيې ته يې عملي تعهد درلود په دې وتوانيد چې په ټولو برخو كې د پام وړ او تاريخي خدمات انجام كړي.

د اسلامي امارت د بيلابيلو ديني، اصلاحي، انكشافی، عمراني او نورو خدمتونو د پوره څيړلو او يادولو لپاره يوه بشپړ كتاب ته ضرورت دی او بنيادي دغه يو فصل يې د احتواء تاب ونلري خو د دې لپاره چې په دې تاريخي کارنامو كې د امير په حيث د ملا محمد عمر مجاهد رول جوت و، د نوموړي د ژوندليک په ضمن كې ورته ځغلنده كتنه كوو.

د شريعت نفاذ

د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د اسلامي امارت تر ټولو ستره، تاريخي او وياړمنه

کارنامه د الله تعالی پر ځمکه د اسلامي شريعت نافذول و. د اسلامي امارت شرعي اجراءات په لاندې ډول خلاصه کولای شو.

د اسلامي حکومت او د قرآن د حاکمیت رسماً اعلانول.

سیاسي زعامت مؤمن او صالح قشر ته سپارل بالمقابل بدکاره، لیبرال، کمونیست او کفرپلوه اشخاص د زعامت له مقامه شړل.

د قضائي نظام بشپړ اسلامي کول او اسلامي عدالت تأمینول

د شرعي حدودو او قصاص اجراء کول

د امر بالمعروف و نهی عن المنکر عملي اجراء

د غلا، قتل، قطاع الطريقي، گډوډۍ او ظلم له منځه وړل

د سینما، فحش فلمونو، سازو سرود او نورو فحشاوو له منځه وړل

د سود، احتکار، ناروا معاملاتو، نقدي جرمو او نورو مالي انحرافاتو ختمول.

د اداري فساد، رشوت، غصب، اختلاس او له بیت المال څخه د ناروا استفادې د کلتور له منځه وړل

د چارواکو او حاکمانو د امتیازي مرفه ژوند، فضول خرچي او تشریفاتو القابو کلتور له منځه وړل.

په حکومتي او تعلیمي ادارو، کارځایونو او د اجتماعي ژوند په نورو ډگرونو کې د بڼځو او نارینه وو تر منځ ناروا اختلاط له منځه وړل.

د شرعي حجاب ترویج او تطبیق.

د نورو په شان د جاهلي رواجونو او ډول ډول خرافاتو او بدعتونو ختمول.

د چرسو، بنگو، کوکنارو او نورو مخدراتو ختمول او امارتي منسوبین د سگړتو له استعمال منع کول.

د اسلامي قیافي، ږیرې، دستار او محلي لباس ترویج.

د ښځو د اسلامي حقوقو د اعادي کونښن، په میراث کې د برخه ورکولو او په بدې که د نه ورکولو لپاره یې اجراآت.

د مدرسو او مساجدو خدمت او په حکومتي ادارو خصوصا وزارتخانو کې د مساجدو تأسیس.

د قومي، لساني، سمې او نژادي جاهلانه تعصباتو تردید

د شریعت له هداياتو سره سم د اهل ذمه وو د ټولو حقوقو رعایت.

او داسې نور شرعي اجراآت

د اسلامي عدالت تطبیق

د اسلامي واکمنۍ یو مهم رکن قضاء او شرعي محاکم دي چې د اسلامي عدالت د تطبیق او حق حقدار ته د رسولو مسؤلیت لري. ملا محمد عمر مجاهد د قضائیه امورو بررسی او د عدالت تطبیق ته ځانگړې توجه درلوده.

ملا صاحب د کندهار له فتحې وروسته د روس ضد جهاد د وخت یو پیاوړی او مشهور قاضي مولوي سید محمد (چې په مولوي پاسني صاحب یې شهرت درلود) د کندهار د مرافعي محکمې مشر وټاکه، نوموړي په قاطعیت کې له پخوا شهرت درلود چې په قاضي کیدلو سره یې د قضاء مسند یو ځل بیا خپل اصلي شان او شوکت وموند.

مولوي شهاب الدین دلاور صاحب چې درې نیم کاله په کندهار کې د تمیز مشر پاته شوی وایي چې ملا صاحب په کندهار ولایت کې د ځانگړي تمیز په اړه راته وویل: ما د جنوب غرب حوزې ۹ ولایات د کندهار د تمیز مربوط کړي دي، دا ځکه چې د تحریک اکثره نظامي مشران د همدې ولایاتو دي، نو زما غرض دا دی چې د دې تمیز چارې زما تر نظارت لاندې وي چې هسې نه د نظامي مشرانو د فشار یا لحاظ کولو په خاطر د چا حقوق ضائع شي.

دلاور صاحب وايي چې ملا صاحب د قضاء مسند ته په هماغه مقام او منزلت قائل و چې په شريعت کې څومره مهم بلل شوی دی. هغه د قضاء په چارو کې مداخله نه کوله په درې نيم کلنه موده کې زمانه ياديري چې ملا صاحب دې د قضاء په چارو کې صراحة، اشاره يا دلالة کومه مداخله کړي وي او يا يې د چا په هکله سفارش او د فيصلې د تغير او تبديل په اړه څه ويلې وي. د لاور صاحب يوه واقعه بيانوي:

يو طالب چې د کندهار په امنيه قومندانۍ کې يې وظيفه درلوده د عبيدالله په نوم د يوه سړي زوی يې وژلی و او موضوع يې محکمې ته لاړه، په دوو اونیو کې ابتدائيه او مرافعي محاکمو پر قاتل د قصاص فيصله وکړه او موضوع تمیز ته راغله. موږ چې وڅيړله مسئله همداسې وه چې قاتل بايد قصاص شي. دغه وخت د قاتل قريبانو انديوالان چې د امارت څو لوړپوړي چارواکي هم په کې و، په دې هڅه کې و چې قصاص وځنډوي تر څو که وکولای شي د مقتول کورنۍ عفوې ته وهڅوي. موږ چې د قصاص حکم د نهايي فيصلې لپاره ملا صاحب ته وليږه، ملا صاحب د قاتل په اړه د هيچا سفارش ونه مانه او د قصاص حکم يې توشیح کړ، ورپسې په راډيو کې اعلان هم وشو چې سبا په څلورو بجو به فلان طالب قصاصيږي.

دا وخت د قاتل قريبانو او سفارش کوونکو د قصاص د ځنډولو لپاره بله خبره راپورته کړه، دوی وويل چې په قاتل باندې پورونه دي، دعوې هم ورباندې شوي دي او سلمونه يې کړي دي چې هغه حسابونه يې بايد تصفيه شي. ملا صاحب د دې موضوع په اړه ماته تېلفون وکړ، زه چې ورغلم نو دا خبره يې راسره شريکه کړه. ما ورته وويل چې په دې اړه بايد له علماء کرامو پوښتنه وشي چې آيا قرضونه او داسې جنجالونه د قصاص د حکم د تعطيل سبب جوړيدای شي. علماء کرامو چې دا مسئله وکتله هغوی وويل دا مانع د قصاص نه دي.

بيا ملا صاحب وويل چې قصاص دې اجراء شي. سبا د قصاص مراسمو ته ډېر زيات خلک راغلي وو، خو د مقتول ورته چې د اسلامي امارت د محاکمو انصاف او حق حقدار ته سپارل يې ليدلي وو، کله چې د وژلو لپاره قاتل په لاس ورکړل شو، نو په دې

آخري مرحله کې يې قاتل ته عفو وکړه او ويې بښه چې دا صحنه د حاضرو خلکو لپاره ډيره جالبه وه.

د اسلامي امارت محاکمو د شرعي احکامو په تطبيق سره وکولای شول چې هم تر ډيره حده حقوق خپلو حقدارانو ته ورسوي او هم د قصاص او حدودو په تطبيق سره په گډوډۍ خپلي افغانستان کې مثالي امن رامنځته کړي. د اسلامي امارت په ټوله موده کې د ترسره شويو قصاصونو شمير بنيادي تر سلو ونه رسيږي، خو په همدې کم شمير شرعي اجرااتو کې الله تعالی داسې اثر ايښی و چې په برکت يې د لسگونو ميليونه انسانانو سر، مال، عزت او حيثيت خوندي شول. د اسلامي امارت په موده کې لکه څنگه چې د حد زنا، حد سرقه، رجم او نور حدود تطبيق شول همدا راز هغه قاضيان هم د عامو خلکو په حضور کې درو ووهل شول چې په قضايي چارو کې يې خيانت کړی و او رشوت يې اخيستی و.

اصلاحات او مصطلحات

د غربي استعمار له پيل راپدېخوا په تير يو نيم قرن کې د افغانستان په شمول په ټولو اسلامي هيوادونو او ولسونو غربي اشغال اغيز کړی تردې چې خپل اصلي اسلامي تشخص يې زيانمن شوی او پر ځای يې په سياسي، اقتصادي، فرهنگي، تعليمي او ټولنيزو ډگرونو کې غير اسلامي او غربي اقدارو رينځې ځغلولي.

ملا محمد عمر مجاهد دخپلې لنډمهاله خو فعالانه واکمنۍ په مهال يو ځل ياد افغانستان حکومت او ټولنه خپل اسلامي اصالت ته ستنه کړه. د ۱۴۱۹ هـ ق کال د صفر المظفر مياشتې په ۲۵ مه نيټه (۱۳۷۷/۳/۳۱ هـ ش) ملا صاحب داسې فرمان صادر کړ.

د عدليې محترم وزارت ته !

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته

په هيواد کې د شرعي نظام د ټينگښت په خاطر تاسو د هيواد ټول قوانين او مقررات د سترې محکمې په مشرۍ د ديني علماوو د يوه هيئت تر نظر تير کړئ، غير شرعي او

غير مذهبي مادې ځنې حذف کړئ او د امارت د مقام له منظوري وروسته يې په رسمي جريده کې خپاره کړئ. والسلام.

دا سلام خادم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد

د افغانستان د پخوانيو رژيمونو اساسي قانون دغه راز نور قوانين او مقررات چې د فرانسې هيواد د اساسي قانون څخه په تقليد جوړ شوي او ځينې مادې پکې له حنفي فقهي څخه ځای شوې وې په مجموع کې د ديني او غير ديني اصولو د گډولې يا معجون شکل يې درلود. چې د ملا صاحب د همدې فرمان په تعقيب د ديني علماء کرامو د يوې ځانگړې هيئت لخوا ټول قوانين له نظره تېر او په بشپړه توگه اصلاح شول.

د ټولو قوانينو د اصلاح په شان په کلتوري او تعليمي برخو کې هم ديني اصلاحات راوستل شول، د افغانستان د مرکزي او ولايتي راډيوگانو لپاره مشترک نوم (د شريعت غږ راډيو) انتخاب شو. او د شريعت په نوم د امارت مرکزي اخبار هم خپرېده. له ټولو نشراتو څخه ناروا نشراتي توکي لرې شول او په ځای يې ديني ليکنې، اصلاحي خپرونې، اسلامي اشعار او ترانې او د سوچه اسلامي او افغاني فرهنگ له ذخيرې نور بيلابيل مواد نشر ته وړاندې شول. په نشراتو کې تغير د فورم په اعتبار نه بلکې د محتوا له مخې و. له امارتي رسنيو د ستيج د سرندارې، غزلونه، داستانونه او بيلابيلې بوختوونکې خپرونې نشرېدلې البته محتوا يې له غير شرعي موادو تصفيه شوې وه.

په ۲۰/۱۲/۱۳۷۴ نيټه د کندهار په ښار کې پخوانی مشهوره سينما د امير المؤمنين په امر ونړول شوه او په ځای يې د (جامع عمر) په نوم د يو لوی مسجد او مدرسې د بنسټ ډبره کېښودل شوه.

همدا راز د ملا محمد عمر مجاهد په امر په باميانو او د هيواد نورو سيمو کې د بودا بنان چې له اسلام وړاندې کفري دورې ميراث ول، د انبياء کرامو عليهم السلام د سنت د احياء په نيت ونړول شول.

د فرهنگ او هنرونو په برخه کې د اسلامي او افغاني ثقافت د احياء لپاره هڅې وشوې، د غربي لباس په ځای په حکومتي او تعليمي ادارو کې د افغاني لباس او لنگونې د

استعمال تلقين كېده. د لمانځنو په برخه كې د غربي او پخوانيو خرافاتي جشنونو په ځاى د اسلامي اخترونو ورځې او د كفري اشغال څخه د هيواد د خپلواكۍ ورځې لمانځل كېدلې.

اسلامي امارت زموږ هغه اصيل مصطلحات هم راژوندي كړل چې د تاريخ په دوږو كې رانه ورك و. د هيواد رسمي نوم يې د (دافغانستان اسلامي امارت) اعلان كړ او د نظام مشر ته يې د ولسمشر يا شاه په ځاى د امير المؤمنين لقب غوره كړ. رسمي تاريخ يې څكه هجري قمري وټاكه چې زموږ ديني مناسبتونه لكه رمضان، اخرونه، حج او متبركه ورځې په همدې حساب راځي خو د هيواد پخوانى تقويم هجري شمسي هم د اړتيا او عمومي بلدتيا له مخې كارول كېده.

طالبانو د مسلح پوځ نوم له ملي اردو څخه په اسلامي اردو واړاوه. په نړيواله كچه يې د اسلامي اخوت هيره شوې اصطلاح راژوندۍ كړه. د نړۍ هر مستضعف مسلمان ته يې په خپله غير كې پناه وركړه او هغوى يې د وروڼو په حيث له ځان سره وساتل. د نړۍ په بيلابيلو برخو كې يې له مسلمانانو سره د خواخوږۍ غږ پورته كړ. د فلسطين، كشمير، برما او چيچنيا د مسائلو په اړه يې خپل موقف روښانه كړ او هغه مهال چې په چيچنيا كې روس ضد مجاهدينو خپلواك حكومت جوړ كړ ملا محمد عمر مجاهد يوازينى اسلامي رهبر و چې دغه اسلامي حكومت يې په رسميت وپېژاند.

اسلامي امارت د اسلامي ټولنې د ثقافتي اصالت خونديتوب ته تردې حده ژمنتيا درلوده چې د رياست الوزراء لخوا ټولو امارتي منسويينو ته ځانگړى حكم صادر شو چې د غربي اصطلاحاتو په ځاى دې په ټولو رسمي مکتوباتو كې د هغوى پښتو، فارسي يا عربي معادلات وکارول شي.

عمراني او انكشافى خدمتونه

افغانستان چې د شوروي يرغل په بمبارونو او جگړو كې سخت خپل شوى و د تنظيمي مرج و مرج دورې داسې لوټ كړ چې حتى د كابل ښار تر څمكه لاندې د بريښنا

تارونه يې هم را وايستل شول اود برق پايې له اړه كيدوورسته د كباړ په نوم خرڅې شوې.

اسلامي امارت په يوه وران، لوټ شوي او تر وروستۍ كچې فقر او جگړې ځپلې هېواد باندې واكمني پيل كړه. دې ته په پام سره د انكشافې او عمراني پروژو د ترسره كولو امكانات خورا محدود و خو بيا هم د اسلامي امارت مخلص او فداكار مسؤلین و توانيدل چې په خپله لنډه واكمني كې د هيواد او ولس لپاره نه هيريديونكي خدمتون ترسره كړي. چې دلته ورته مختصره او څغلنده كتنه كوو.

طالبانو د هيواد د بريښنا توليدونكي مراكز محفوظ او حتی الوسع ورغول او د بريښنا ماشينونو پرزې چې ټوپكيانو د كباړ په بيه خرڅې كړي وې بيرته يې راپيدا او گټه اخيستلو ته وسپارلې.

د هيواد پلازمينه چې له دې وړاندې په تيارو كې ډوبه وه طالبانو د ماهيپر، نغلو او سروبي بندونو د بريښنا په توحيد سره يو ځل بيا روښانه او له بريښنا برخمنه كړه.

د هلمند د كجكي څخه تر كندهار ښار پوري چې مخكيني د بريښنا پايې او مزي بي يو مخ له منځه تللي وو د نويو پاڼو او مزو په لگيدلو سره يو ځل بيا بريښنا ورسول شوه. دغه راز د هيواد ټولو سترو ښارونو ته بريښنا ورسول شوه او د بريښنا په برخه كې د اړتياوو پوره كولو لپاره يې له تركمنستان څخه د بريښنا د راوستلو كار پيل كړ.

ښارواليو په ټولو ښارونو كې د بيت المال غصب شوي املاك اعاده كړل، ښاري پلاټونه يې تطبيق او په روزمره شكل منظم خدمتونه يې سرته رسول.

د هيواد په ښارونو كې د وزارتخانو، رياستونو، شفاخانو، تعليمي او فرهنگي بنسټونو او نورو ادارو اړوندې هغه ودانۍ چې په جگړو كې بشپړې نه وې نړيدلې خو زيانمنې شوې وې، د اسلامي امارت لخوا يې اكثره بيرته ترميم او گټه اخيستني ته آماده شوې.

د هيواد لويې لارې چې اوږدو جگړو د بيارغولو فرصت ترې اخيستی و اسلامي امارت له خپل وس سره سم بيا بيا ورغولې، په كندهار، هرات او كابل كې يې ځينې لارې په

پاخه ډول جوړې کړې او د ښارونو داخلي سرکونه چې د تانگونو گشت وگذار او جگړو ورته زیانونه اړولي وو داغگیری شول.

په هیواد کې د موجود تعلیمي ادارو په فعالولو سربیره په سلگونو نوې مدرسې جوړې شوې، د دیني او عصري زدکړو لپاره نوی نصاب ترتیب او د چاپ لړۍ یې پیل شوه. اسلامي امارت له نظامي چارو وروسته ډیره بودیجه په تعلیم او تربیه لگوله. د هیواد په ټولو لویو ښارونو کې هغه پوهنتونونه او د تخصصي عالي زده کړو ادارې چې پخوا له فعالیته لویدلې وې د اسلامي امارت لخوا فعالې شوې. نړیوالو څارونکو ادارو که څه هم له اسلامي امارت سره یې دښمني درلوده خو په رسمي احصائیو کې یې دا خبره منله چې د اسلامي امارت په دیني او عصري تعلیمي ادارو کې تر یو میلیون زیات د هیواد بچیان په زده کړو بوخت دي. د معارف په برخه کې بله لویه کارنامه دا وه چې د پخوا د افغانستان په ښارونو کې دیني مدارس ډیر کم او تقریباً په نشت حساب وو. د اسلامي امارت په دوره کې په ټولو لویو او وړو ښارونو کې دیني مدارس جوړ او فعال شول. د دې ابتکار اثرات تر اوسه پورې څرگند دي. په ښارونو کې د مدارسو، طالبانو او علماء کرامو ډیرښت په دیني او اجتماعي برخه کې ډیر ښه اثرات درلودلي او په ښارونو کې د دیني فرهنگ تعمیم او تقویې ته یې زمینه برابره کړې ده.

د اسلامي امارت د واکمنۍ په وخت کې د مساجدو د تاسیس، ترمیم او پراختیا په برخه کې د پام وړ کارونه وشول او د هیواد پوځي او ملکي ادارې په خاص ډول وزارتخاني چې پخوا په کې مساجد نه وو په ډیرو کې یې مساجد ودان شول.

په فرهنگي برخه کې که له یوې خوا ټول نشرات او کلتوري فعالیتونه اصلاح او د اسلامي فرهنگ د ودې او پراختیا لپاره بنیادي اقدامات وشول، له دې علاوه د ادبي غونډو، مشاعرو او بیلابیلو نشراتو له لارې هڅه کیدله چې هیوادوالو ته په خپل سوچه اسلامي او افغاني فرهنگ قناعت ورکړل شي او ذوقونه یې سیراب شي. د اسلامي امارت لخوا گڼ شمیر مجلې او اخبارونه چاپیدل چې د ځینو نومونه یې په دې ډول دي. شریعت اونیزه، هیواد ورځپاڼه، انیس ورځپاڼه، کابل تایمز اونیزه، په کندهار کې طلوع افغان ورځپاڼه، د مزارشریف بیدار ورځپاڼه، په ننگرهار کې ننگرهار ورځپاڼه، په

هرات کې اتفاق اسلام ورځپاڼه، دغه راز په بيلابيلو ولاياتو کې مهالنې جريدې، لک سنایي، وړانگه، کندز او داسې نورې نشرېي. له دې علاوه خلافت مجله، کندمار مجله، الامارة الاسلاميه عربي او انگريزي مجله، او د روغتيا وزارت، دفاع وزارت، سترې محکمې، علومو اکاډمۍ او نورو ځينو وزارتونو خاصې خپرونې هغه نشرات و چې د اسلامي امارت د رسنيزې پالیسۍ سره سم خپریدل. اسلامي امارت د کابل د شريعت غږ راډيو په نوم يوه مرکزي راډيو درلوده چې سهار ماښام يې گڼ شمير خبري، تحليلي او بوختوونکې خپرونې درلودې. له دې علاوه په بيلابيلو ولاياتو کې ۱۴ پايې نور راډيو سټيشنونه هم فعال و چې په محلي کچه يې خپرونې کولې.

د توليداتو په برخه کې د هلمند د بست تصدۍ چې د حلاجي، غوريو، صابون او نورو توليداتو فابريکي يې درلودې، د پلخمرې د غوري سمينتو فابريکه، د کندز د سپين زر شرکت د غوريو او حلاجي فابريکي، د مزار شريف د بريښنا او کود د توليد فابريکي او د هيواد په لراوبر کې نور توليدي منابع چې جگړويي فعاليت درولی او يا هم اغيزمن کړی و د اسلامي امارت په وخت کې په ټول قوت فعالې او د توليد جوگه کړای شوې تر دې چې د غوري سمينتو فابريکه چې پخوا يې د ورځې ۵۰ ټنه سمينت توليدول د اسلامي امارت د واکمنۍ په وروستيو کلونو کې يې توليد د ورځې ۴۰۰ ټنه نه لوړ شوی و.

د مخابراتو په اړه ويلی شو چې جگړو د افغانستان پخوانی د اتصالاتو سيستم بشپړ ويجاړ کړی و، د اسلامي امارت په مهال د هيواد ۹۳ مخابراتي کوډ بيا فعال شو او هيواد بيا له نړۍ سره وصل شو. په لويو ښارونو کې د ډيجيټل څو زره لینه دستگاوي نصب شوې دغه راز د سټلايت ټيلفونونو په راواردولو سره د هيوادوالو مخابراتي مشکلات تر ډيره حل شول. د اسلامي امارت د مخابراتو وزارت په هيواد کې د موبایل ټيلفونونو د فعاليت او تعميم لپاره له يوه لويديځ شرکت سره قرار داد وکړ چې له مخې يې د افغان بيسيم شرکت رامنځته شو. خو نړيوالو بنديزونو دا پروسه وځنډوله او وروسته هماغه شرکت په هغه نوم فعال او په هيواد کې يې د موبایل ټيلفونونو د خدماتو اساس کينود.

د هوایي چلند په برخه کې هم اسلامي امارت خورا مثبت کردار اداء کړ، د هوایي ځواک او د اریانا افغان هوایي شرکت تیرو جگړو او گډوډیو سخت زیانمن کړی و. طالبانو د هیواد ټولې فعالې الوتکې او چورلکې د قومندانانو له واکه وایستې او د ملي شتمنۍ په حیث یې خوندي کړې. د هوایي ډگرونو او رادار سیستم په ترمیم سر بیره د اسلامي امارت په موده کې ۹ ترانسپورتي الوتکې، ۱۶ جنگي الوتکې او ۱۹ بیلایلي څرخکې چې په جگړو کې زیانمنې او له پرواز پاته وې ترمیم او خدمت ته چمتو شوې.

اسلامي امارت او شخصاً ملا صاحب د هیواد او هیوادوالو اقتصادي ستونزو ته ډېر متوجه و چې په دې برخه کې یوه لویه مسئله د پولې سیستم اصلاح کول و. د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر متوکل صاحب په دې اړه وایي (ملا محمد عمر مجاهد د پولې تورم د اصلاحاتو طرحه ومنله د افغانستان بانک او مالیې وزارت په گډون یې پلاری وگماره چې زه متوکل هم پکښې شامل وم. په افغانستان کې د رباني لخوا د لس زریز او پنځه زریز نوټونه په روسیه کې پرېمانه چاپېدل. د جنرال دوستم لخوا هم بې رجستره ډېري افغانۍ چاپېدلې چې د هیواد پولې ارزښت او اقتصاد یې خراب کړی وو. نوي معیاري افغانۍ باید چاپ شوي وای خو د رباني شنې افغانۍ پنځوس په یوه او جنبشۍ سل په یوه راټولي شوي وای.

د همدې هدف لپاره د اسلامي امارت لخوا دیوه گون څخه تر زرگون پوري ۹ ډوله نوټونه په ملي تاریخي یادگارونو ډیزاین شول، په واحد پټ مارک چې ارزانه تمامېده د میرویس نیکه مقبره ورکول شوه د مخصوص کاغذ او چاپ لپاره له جرمني کمپنۍ سره تړون وشو چې لومړی قسط پیسې یې ورکول شوې خو له بده مرغه چې د ملگرو ملتونه د امنیت شوری تعزیراتو دا پروسه معطله کړه. او کله چې د امریکایي یرغل په نتیجه کې حامد کرزی راغی دا پروسه یې تکمیل کړه، زړې افغانۍ یې راټولي کړې نوې د افغانستان د اسلامي امارت لخوا چمتو شوې افغانۍ یې وپېشلې.

په دې سر بیره د معادنو، روغتیا، زراعت، آبیاری، ترانسپورت، ورزش او نورو برخو کې هم حتی الوسع کارونه او خدمات وشول. خو هغه څه چې اسلامي امارت د لویو

انكشافې پروژو له تطبيق څخه راگرځاوه پرلپسې جگړيزو وضعيت او بل اړخ ته د نړيوالو بنديزونو او د ځينو گاونډيو هيوادونو دښمنانه چلند و. نړيوالو ډول ډول اقتصادي بنديزونو د ټولو هغه انكشافې پروژو مخه نيوله چې د نړيوالو سرمايه گذارانو او شركتونو سره قراردادونو او يا هم د وساتلو واردولو ته په كې اړتيا وه.

د اسلامي هيواد له ارزښتونو دفاع

افغانستان د نړۍ يوداسې هيواد دی چې له ۹۹ فيصده زيات اوسيدونکي يې مسلمانان دي. د اسلامي خلافت د متحد وجود له ټوټه کيدو وروسته چې په عباسي دور کې د مستقلو او موازي سلطنتونو دوران پيل شو، افغانستان يا پخوانی خراسان هم له هغه مهاله د مسلمانانو د يوې ځانگړې جغرافيه په حيث د اسلامي نړۍ په زړه کې اوسيدلی او تاريخي پړاوونه يې وهلي دي. په اوسنۍ نړۍ کې چې د اسلامي اخوت ضد افکارو او غربي نړۍ ليد د غلبي له امله خلک د گمراهۍ تر کچې په نشنليزم کې ډوب او وطن يا وطن پرستي ته د مقدساتو په نظر گوري طالبانو د دې منحرف او ناوړه تعبير په اساس نه بلکې د لوی اسلامي وطن د يوې ټوټې او د اسلامي امت د يوې برخې په حيث يې د افغانستان او افغان ولس له ټولو ارزښتونو او منافعو څخه دفاع د ځان وجيه بلله.

اسلامي امارت د افغانستان استقلال په داسې ډول را اعاده او خوندي کړ چې ښايي په وروستيو لسيزو کې دا هيواد او ولس کله هم دومره نه وي خپلواک شوی. د افغانستان د چارو واک د ملا محمد عمر مجاهد په غاړه و. د ده استقلال او خپلواک فطرت چې چا له نږدې ليدلی نو په دې خبره اعتراف کوي چې د افغانستان او اسلامي هيوادونو په معاصر تاريخ کې يې دومره د خړ او ازاد فطرت څښتن مسلمان حاکم نه دی ليدلی.

د اسلامي امارت زعيم ملا محمد عمر مجاهد هغه مسلمان حاکم و چې ټولې سياسي، نظامي، اقتصادي او نورې بيلابيلې پريکړې دغه راز د کورنۍ او بهرنۍ پاليسي-اړوند فيصلې يې يوازې د خپلې عقيدې، شريعت او اسلامي ټولنې د مصالحو په رڼا کې کولې او له دې خوا يې د نړيوالو قدرتونو، بين المللي ټولنو، گاونډيو هيوادونو او يا هم

د دودیز سیاست د نورو تاثیرگذارو جهتونو خوشالي يا لحاظ ساتلو ته يې ډېر التفات نه کاوه.

په فيصلو او سياسي تصاميمو کې د ملا صاحب د خپلواکۍ ښه بيلگه د شيخ اسامه بن لادن موضوع او يا هم د بودا د بتانو د نړولو قضيه وه، چې د نړۍ له سترو ځواکونو رانيولې بيا تر ملل متحد او گاونډي هيواد پاکستان پورې ټولو د خپلو لوړو پوړو هيتونو په استولو سره کوښښ وکړ چې د ملا صاحب تصميم بدل کړي مگر په نهايه کې ټول په دې ارمان کې نامراده شول او ملا محمد عمر مجاهد خپل د پريکړې استقلال په اثبات ورساوه.

اسلامي امارت د هيواد په استقلال سريزه د هيواد له سرحداتو هم په ټينگه دفاع کوله، تر دې چې د ډيورنډ کرښې په اوږدو کې د برامچې، پکتيکا، څاڅي اريوب، خوست او تورخم ساحو کې طالبانو د گاونډي هيواد پاکستان له عسکرو سره جگړې وکړې او له کرښې نه د افغانستان غاړې ته جوړ کړي تاسيسات يې ورونيول.

اسلامي امارت افغانستان له حتمي تجزيې وژغوره. له طالبانو وړاندې عبدالعلي مزارې په افغانستان دننه د هزارستان په نوم د مستقل هيواد نقشه جوړه کړې وه او د کابل په لويديځ کې خپل پلويان يې (ملت غرب کابل) بلل. جنرال دوستم په شمالي ولاياتو کې ځانگړې پيسې را ايستلې وې او د مغرضو گاونډيانو په ديکته يې د هيواد د ټوټه کولو هڅه کوله. په لويديځ اسماعيل خان خان ته امير وايه دغسې په نورو سيمو کې د اسلامي ټولنې د يووالي دښمنانو هڅه کوله چې دا په ټوټو ويشل شوي مسلمانان نور هم سره ريز مريز او ټوټه ټوټه کړي. خو اسلامي امارت د تجزيې د مدعيانو ټغر ټول کړ او افغانستان يې يو ځل بيا تر يوه بيرغ او اسلامي حاکميت لاندې متحد کړ.

خو توروڼه او د هغو سپيناوی

آيا اسلامي امارت د ولس ملاتړ درلود؟
د اسلامي امارت پر خلاف د تبليغ شويو توروڼو له جملې يو دا دی چې دغه خوځښت له يوه خاص قشر څخه جوړ و، په ولس کې يې ريښې او ملاتړ نه درلود او له همدې

یوه قشر نه علاوه په کې د ولس نورو اقشارو ونډه نه درلوده. حقیقت دا دی چې د اسلامي تحریک لومړني مؤسسين رښتیا هم د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د مدرسو طالبان وو. اما د پاڅون له پیل وروسته سمدستي د افغان ولس بیلایلو اقشارو د دې پاڅون ملاتړ وکړ. مالي او تسلیحاتي مرستې یې ورسره وکړې او خپله د مبارزې په صف کې شامل شول.

د افغانستان په بیلایلو ولایاتو کې د پخواني جهاد گن شمیر مجاهدین، قومندانان او مخور شخصیتونه د اسلامي امارت سره ملګري او ستر خدمتونه یې ترسره کړل. کله چې لوی ښارونه لکه کندهار، کابل، مزار شریف، هرات، جلال اباد، غزني او نور فتحه شول، نو د افغانستان د دولتي دستگاه ټول هغه مامورین چې له پخواني کمونیست رژیم سره یې ګوندي تړاو نه درلود بلکې خپل ژوند یې د افغان ولس په خدمت کې تېر کړی و، اکثر یې د اسلامي امارت په تشکیل کې خدمتونه شروع کړل. له ماموریتونو او ریاستونو نیولې بیا د وزارتونو تر معینیتونو پورې په وظائفو وټاکل شول او د اداري نظام په احیاء کې یې ستر رول ترسره کړ. اسلامي امارت یوازې هغه کمونیستان چې په خپل دور کې د افغان ولس سره په ظلم او زیاتې کې برخوال وو او یا یې کمونیزم ته لا هم اعتقاد درلود د نامطلوبو اشخاصو په نوم له اداراتو وشړل، له هغو پرته په ټولو وزارتونو، ولایاتو حتی امنیتي او پوځي ادارو کې هغو اداري کدرونو دندې اجراء کولې چې طالبان یا ملایان نه وو.

عام ولس د اسلامي امارت په قیام، پوځي پرمختګونو او پایښت کې هم اساسي نقش درلود. په پیل کې د اسلامي امارت مجاهدین ډېر کم وسه وو، په هره سیمه کې ورسره عامو خلکو د ډوډۍ، وسلو او نورو ضرورت وړ شیانو مرسته کوله. په جهادي ډلګیو او ګروپونو کې که څه هم مشري د طالبانو په غاړه وه خو په افرادو کې یې د طالبانو تر څنګ ډېر د عام ولس رضاکار مجاهدین هم وو. د سختۍ او اړتیا په وخت کې ولس د عمومي پاڅون یا نفیر عام په شکل د اسلامي امارت ملاتړ کاوه. د ۱۳۷۴ لمریز کال د سنبلې په میاشت کې کله چې تورن اسمعیل خان د فراه له اړخه لوی تعرض وکړ، د هلمند تر ګرځک پورې راورسید او مجاهدین له سخت حالت سره مخامخ شول، د

کندهار د ښار او شاوخوا ولسوالیو خلک د ولسي قیام په شکل له وسلو سره راووتل او د اسلامي امارت د مجاهدینو د ملاتړ لپاره د هلمند پر خوا روان شول. په دې جگړه کې نه یوازې عام ولس سلگونه ځوانان د اسلامي امارت ملاتړ ته وقف کړل بلکې د وسلو، خوراکي موادو او پیسو مرستې یې هم له اسلامي امارت سره وکړې.

دغه راز د ۱۳۷۶ لمریز کال په جوزا میاشت کې کله چې په شمال کې جنرال مالک تاریخي غدر وکړ، مزار شریف ته په سوله ییزه توګه ورغلي طالبان یې شهیدان او یا بندیان کړل، دغه راز د اسلامي امارت یوه لویه برخه مجاهدین په کنډز کې محاصره شول او د احمد شاه مسعود قواوو د کابل شمالي سیمې یو ځل بیا ونیولې او پلازمینې کابل ته یې گواښ متوجه وکړ. په همدې سخت وخت کې د افغانستان عام ولس یو ځل بیا له اسلامي امارت سره خپل پیوستون او ملاتړ ثابت کړ. د افغانستان له جنوبي او جنوب ختیځو ولایاتو څخه ولسي مجاهدین د لښکرو په شکل راووتل. خصوصاً له لوی کندهار او لویې پکتیا څخه په زرګونو ولسي مجاهدینو کابل ته ځانونه ورسول، د دې ولسي رضاکارو مجاهدینو شمیر دومره زیات وو چې اسلامي امارت یې په مسلح کولو او تشکیل پسې نه شوای رسیدلی نو ځکه ډیرو ته بیرته د کورته تګ اجازه ورکول شوه. د همدې ولسي مجاهدینو د ملاتړ په برکت اسلامي امارت له هماغې امتحانې مرحلې هم بریالی ووت. هم د پلازمینې کابل دفاعي خطوط محکم شول او هم کنډز ته دومره مجاهدین د هواله لارې انتقال شول چې هلته یې په دښمن څپونکي بریدونه وکړل او ډیرې سیمې یې فتحه کړې.

همدا اوس د امریکایانو او نړیوالې اشغالګرې ټلوالې په وړاندې د اسلامي امارت متداوم جهاد د دې خبرې نغد دلیل دی چې اسلامي امارت په افغان ولس کې ژورې رېښې او پراخ ملاتړ لري. ځکه د نړیوالو اشغالګرو په شان د ځواکمن دښمن په وړاندې دومره اوږد او بریمن جهاد پرته له ولسي ملاتړه اصلاً ممکن نه بریښي. دا چې د اسلامي امارت په وړاندې د دښمن ټولې پوځي او تبلیغاتي ستراتیژۍ یو په بل پسې ناکامېږي او د اسلامي امارت د محو کولو ارمان یې لا هم نیمګړی پاته دی، علت یې له اسلامي امارت سره د الله تعالی نصرت او د مؤمن ولس کلک ملاتړ دی.

آيا د طالبانو تحريك د پاکستان په كويټه كې جوړ شو؟

د افغانستان په اوسني سياست كې دخيل زياتره احزاب له افغانستانه بهر جوړ شوي دي، د روس ضد جهاد پر مهال په پاکستان كې اوه او په ايران كې اته تنظيمونه جوړ شول، ځينو خلكو طالبان هم په همدې احزابو قياس كړي او وايي د طالبانو اسلامي تحريك هم د پاکستان د بلوچستان ايالت په مركز (كوټه بنار) كې جوړ شوی دی.

اما واقعيت داسې نه دی، د طالبانو اسلامي خوځښت چې وروسته په اسلامي امارت بدل شو، د افغانستان په پخوانۍ پلازمېنه (كندهار) كې تاسيس شوی، وده يې كړې او له همدې ولايت نه نور افغانستان ته خپور شوی دی. په دې اړه مو ډېر تفصيل د كتاب په تيرو فصلونو كې لوستی خو د لوړې عنوان شوې ادعاء د ترديد لپاره لاندې څو خبرې د يادولو وړ گڼو.

— د اسلامي امارت مؤسس ملا محمد عمر مجاهد كله هم په پاکستان كې نه دی اوسيدلی، د ده كورنۍ د شوروي يرغل په كلونو كې پاکستان ته هجرت نه و كړی، بلكې په روزگان ولايت كې اوسيده، ملا صاحب د شوروي ضد جهاد په وخت كې كه د نورو مجاهدينو په خير د معالجي په خاطر پاکستان ته تللی وي هم، هلته يې يوازې د ورځو په حساب لنډ وخت تيركړی دی اما د تحريك د پيل څخه بيا د وفات تر وخته د يوه ساعت لپاره هم د افغانستان څخه د باندې نه دی وتلی. نو بناء دا له امكانه لرې ده چې ملا محمد عمر مجاهد د پاکستان له سياسي او ټولنيز وضعيت سره د نابلدی سره سره توانيدلی وي په دې هيواد كې سياسي فعاليت وكړي او يو لوی سياسي، پوځي خوځښت تاسيس كړي.

په اصل كې دا يو بې بنياده خبره او كاذبه اوازه وه چې د دښمن لخوا زمزمه شوه كه نه په واقع كې هر څوك پوهيږي چې حقيقت څه دی.

— كه د طالبانو خوځښت په پاکستان كې جوړ شوی وای، نو بايد د پاکستان تر اغيز لاندې به هم وای، مگر برعكس دا څوك نه شي ثابتولای چې ملا محمد عمر مجاهد دې يوه هم داسې پريكړه كړې وي چې هغه د پاکستان د گټو په خاطر وي. د اسلامي امارت لپاره د موقف گيرۍ معيار يوازې د الله تعالى د دين لوړتيا وه. له پاکستان څخه د

اسلامي امارت د عدم تأثر يو دليل دا دی چې پاکستانی واکمنو هم د ډيرو نورو هيوادونو د مشرانو په شان ډيره هڅه وکړه چې اسلامي امارت د اسامه بن لادن پر سر معاملي ته وهڅوي. حتی د دې لپاره يې لوړ رتبه هيئتونه هم کندهار ته وليږل. خو ملا محمد عمر مجاهد د دوی هيڅ فرمايش هم ونه مانه او يوازې هغه تگلاره يې تعقيب کړه چې خپل ايمان او وجدان يې پرې قانع و.

د نصير الله بابر کاروان

په ۱۹۹۴ ميلادي کال کې چې په افغانستان کې کورنۍ جگړه او د توپکيانو لخوا پيل شوی فساد او ناامني اوج ته رسيدلې وه په پاکستان کې د بې نظير بوتو په مشرۍ حکومت د قدرت واگې په لاس کې درلودې. د پيپلز گوند حکومت غوښتل چې پاکستانی مصنوعاتو ته د بازار موندلو په موخه د منځنۍ آسيا له نويو آزاد شويو هيوادونو سره اقتصادي اړيکې جوړې کړي. دا چې په پلازمينه کابل کې تنظيمي جگړې روانې وې د ۱۹۹۴ م کال په جون مياشت کې د پاکستان حکومت اراده وکړه ترڅو د کندهار - هرات له مسير څخه په استفاده تر ترکمنستان هيواد پورې عمومي لاره د خپلو ترانزيتي مالونو د حمل و نقل لپاره وکاروي. هغه مهال چې په افغانستان کې يو مقتدر مرکزي حکومت موجود نه و، نو پاکستانی چارواکو د هرات له واکمن اسماعيل خان او د کندهار او هلمند له محلي قومندانانو سره خبرې پيل کړې، تر څو له دې لارې د پاکستان تجارتي لاريو ته د تيريدو اجازه ورکړي. د ۱۹۹۴ م کال په سېتمبر مياشت کې (سنبه ۱۳۷۳ هـ ش) د پاکستان د کورنيو چارو وزير نصير الله بابر د دې تجارتي لارې د خلاصولو په هڅو بوخت و. نوموړی د شپږو اروپايي هيوادونو د سفيرانو په ملتيا د يوه لوی هيئت سره کندهار ته لاړ، د کندهار محلي قومندانان يې تشويق کړل ترڅو پاکستانی لاريو ته لار ورکړي چې له دې لارې به دوی ته د حق العبور په نوم لوی مقدار پيسې په لاس ورشي. د کندهار زياتره قومندانانو د بابر طرحه ومنله خو د امير لالي په نوم يو ځواکمن قومندان يې مخالفت وکړ. بابر وروسته هرات ته لاړ، هلته يې د تورن اسماعيل خان توافق هم ترلاسه کړ چې د فراه او هرات په سيمو کې يې په دې لويه لار کنترول درلود. د يادونې وړ ده چې د پاکستان حکومت هغه

وخت د هرات له حاکم اسمعيل خان سره خورا تودې او دوستانه اړیکې درلودې او د استخباراتو یو مشهور افسر کرنیل امام یې د اسمعيل خان په واکمنۍ (هرات) کې د قونسل په حیث ټاکلی و. د اکتوبر په میاشت کې نصیر الله بابر په ترکمنستان کې له جنرال دوستم او اسمعيل خان سره یوه بله غونډه جوړه کړه، تر څو خپل تجارتي پلان نهایی کړي. د ترکمنستان ولسمشر سفر مراد نیازوف په دې غونډه کې اسمعيل خان او جنرال دوستم وهڅول چې له پاکستان سره همکاري وکړي تر څو دغه تجارتي طرحه کامیابه شي. (افغانستان طالبان و سیاست های جهانی ۱۲۱ ص)

په اکتوبر میاشت کې پاکستانیانو غوښتل د ترکمنستان په خوا د تجارتي اموالو په نمونو بار لومړنۍ موټرېز کاروان تېر کړي. د اکتوبر په ۱۳ مه نیټه (۱۳۷۳/۷/۲۱ هـ ش) چې بولدک ښارگوټی تازه د طالبانو لخوا نیول شوی و د پاکستان تجارتي کاروان چې په ۸ بار وړونکو موټرو مشتمل و، له کرښې څخه د افغانستان خواته واوښت. افغانستان ته په اوښتلو پاکستاني چارواکي له نوي حالت سره مخامخ شول. ځکه دوی د کندهار او بولدک له پخوانیو ټوپکي قومندانانو سره تعهد کړی و او اوس د بولدک، ژړی او مېوند ولسوالیو واک د طالبانو د نوي راتوکیدلي خوځښت په لاس کې و. د دې لپاره چې دغه کاروان د طالبانو تر واک لاندې سیمو څخه هم په امن تیر شي دوی مجبور و چې له طالبانو سره هم خبرې وکړي.

د اسلامي امارت د واکمنۍ پر مهال د سرې میاشتې د خیریه ټولنې رئیس سید عبدالله اغا (تورک اغا) چې د دې حالاتو عیني شاهد دی وایي، د بولدک له نیولو وروسته د طالبانو د تحریک مشران په همدې ښارگوټي کې په خپل منځي مشورو بوخت وو، چې د پاکستان د تجارتي کاروان خلک راغلل. دوی د موضوع په اړه خبرې وکړې او په پای کې یې وویل چې موږ له بولدک بیا تر هرات پورې د لارې په اوږدو کې له ټولو قومندانانو سره یو تعهد کړی او لیکلي ضمانتونو مو ترې اخیستي چې زموږ په کاروان به غرض نه لري اوس چې د دې لارې ځینې برخې (د بولدک، ژړی او مېوند په ساحو) ستاسو تر واک لاندې دي. نو که موږ ته اجازه راکړئ چې له دې لارې خپل کاروان تېر کړو. دا لومړی ځل و چې طالبان له دې موضوع څخه خبر شول. په

موضوع د سم پوهیدو لپاره یې څه مهال کاروان وځنډاوه. تر دې چې د کندهار محلي قومندانانو طالبانو ته لیکونه واستول چې کاروان ته اجازه ورکړي. د موضوع له روښانوالي وروسته طالبانو هم کاروان ته د تگ اجازه ورکړه او دغه تجارتي موټر د کندهار پر خوا روان شول. دا چې د کندهار ځینو قومندانانو لکه منصور او امیر لالي د دې کاروان له تیریدو سره توافق نه درلود، نو یې هوایي ډگر ته نږدې په کاروان برید وکړ، تجارتي مالونه او موټر یې لوټ او موټر چلوونکي یې بنديان کړل. له دې پېښې څو ورځې وروسته چې کله طالبانو په کندهار ښار برید وکړ او ښار یې په مکمل ډول ونیو، د پاکستانی کاروان یو شمیر موټر او موټر چلوونکي یې د نساجۍ په ساحه کې پیدا کړل چې د قومندان امیر لالي کسانو بنديان کړي وو. د دې کاروان لوټ کیدلو د نصیر الله بابر د تجارتي طرحې ناکامي ثابته کړه، نو ځکه پاکستان هم هغه طرحه د تل لپاره پرېښودله او بیا یې د عملي کولو هڅه ونه شوه.

که څه هم د طالبانو تحریک د بولدک له نیولو دوه نیمې میاشتې وړاندې د کندهار په مرکزي ولسوالۍ میوند (سنگ حصار) کې پیل شوی و. خو دا چې د بولدک د نیولو حادثه افغانستان ته د پاکستانی کاروان له راوښتلو سره په نږدې ورځو کې وه، د دې زماني نږدې والي او تصادف څخه یو شمیر تاریخ لیکونکو خورا غلط استنباط کړی دی. مثلاً د انتوني ډیویز په نوم یو بهرني خبریال په هماغو وختونو کې د طالبانو د تحریک د پیل په اړه یوه اوږده مقاله ولیکله چې نړیوالو مطبوعاتو له پراخ انعکاس علاوه ډیرو لیکوالو د دې موضوع په اړه د مآخذ په حیث هم ترې استفاده وکړه. نوموړي په دې مقاله کې ولیکل (د طالبانو لومړني نظامي عملیات له افغانستان څخه د نصیر الله بابر د لومړنۍ کتنې او بولدک ته د پاکستانی کاروان د اوښتو ترمنځ زمانه کې ترسره شول. د اکتوبر په ۱۲ د طالبانو یوه ۲۰۰ کسيز لښکر د پاکستان چمن ښار ته نږدې د بولدک په ښارگوټي برید وکړ، دغه سیمه د اختر جان په نوم د حزب اسلامي د یوه قومندان تر واک لاندې وه چې د دوو ساعتونو په ترڅ کې د طالبانو د مجهز ځواک تر تصرف لاندې راغله) (د یوه نظامي ځواک په حیث د طالبانو منځته راتگ — د انتوني ډیویز مقاله) انتوني ډیویز له دې مبهم روایت سره یو بل دروغ هم ملګري کړي دي او لیکلي یې دي چې کله طالبانو په بولدک حمله کوله نو د پاکستان له چمن

ښارگوټي ورسره د پاکستان د توپخانې ملاتړ هم ملگري و چې په چمن کې يې د مخالف لوري سنگرونه ویشتل.

که يو ناخبره لوستونکی د انتوني ډيويز او نورو مغرضو او طالب دښمنو ليکوالو دغه وړ ليکنې لولي، نو سمدستي يې ذهن ته دا خبره لويږي چې طالبانو د پاکستان له اړخه په بولدک برید کړی دی، دوی د نصير الله بابر د کاروان لپاره د مخې خلاصولو مسؤليت درلود، چې په دې ډول يو لوی حقيقت تر خاورو لاندې کيږي.

ځکه په دې کې هيڅوک شک نلري چې د طالبانو خوځښت د بولدک له نيولو دوه نيمې مياشتې وړاندې د ميوند ولسوالۍ په اړوند سيمه (سنگ حصار) کې رامنځته شو، له هغه ځايه يې د ميوند مرکز او بيا ډنډ ولسوالي ته لاړل او بيا يې له ميوند څخه د بولدک په ولسوالۍ برید وکړ، چې هلته له پاکستاني کاروان سره په تصادفي ډول مخامخ شول. خلاصه دا چې طالبانو بولدک له ختيځ اړخ (چمن) څخه نه دی نيولی، بلکې له لويديځ (کندهار ښار) له اړخه يې په دې ولسوالۍ برید کړی. خو څرنگه چې د طالبانو د خوځښت خبر د بولدک له نيولو وروسته رسنيز شو او په همدې وخت کې د نصير الله بابر د کاروان خبره هم د رسنيو سرتکي وه، همدې زماني نږدېوالي يې يو شمير مغرضو ليکوالو ته بهانه په لاس ورکړه تر څو د طالبانو خوځښت د نصير الله بابر د تجارتي طرحې يوه برخه وگڼي.

بله دا چې که چيرې طالبانو د نصير الله بابر پر لاس د خپل تجارتي کاروان د حفاظت يا لارې خلاصولو په مقصد رامنځته شوي وي نو پاکستان بيا له دې وړاندې د کندهار له قومندانانو، د هرات اسماعيل خان او د ترکمنستان له چارواکو سره ولې په لوړه سطحه خبرې او توافقات کول تر څو دا لاره د دوی په مخه خلاصه شي؟ همدا راز دا پوښتنه چې که طالبان د دې کاروان محافظين وای نو د پاکستان کاروان له بولدک څخه ولې له طالبانو وړاندې د کندهار پر خوا حرکت وکړ تر دې چې د کندهار د توپکيانو په لاس لوټ شو؟ بله دا چې کله طالبانو کندهار، هلمند، فراه او تر هرات پورې ټولې سيمې ونيولې، نو ولې د پاکستان تجارتي کاروانونو له دې لارې منځنۍ آسيا ته تېر نه

شول؟ هيڅوک نه شي ثابتولی چې د اسلامي امارت دواکمنۍ په ټوله دوره کې دې د پاکستان کوم تجارتي کاروان د افغانستان له لارې منځنۍ اسیا ته تللی وي.

دا ټول حقائق ثابتوي چې د نصير الله بابر د کاروان خبره او بيا يې د اسلامي امارت له تاسيس سره پيوندول هم يو له هغه بې اساسه تورونو څخه دی چې طالب دښمنه ليکوالان ورباندې يوازې خپل ناخبره لوستونکي تيرباسي او د ثبوت لپاره هيڅ منطقي دليل او کره شواهد نلري.

آيا طالبان د مجاهدينو پر ضد راپورته شول؟

پر طالبانو د خپلو مخالفينو لخوا يو تور دا هم لگول کيږي چې وايي دغه ډله د مجاهدينو د خپلو په مقصد رامنځته شوه او هدف يې دا وه چې د شوروي يرغلگرو پر خلاف جنگيدلي مجاهدين د افغانستان له سياسي صحنې وباسي.

دا تور يا مدعا به هغه وخت پر ځای او د منلو وړ وای که چيرې طالبان له مجاهدينو غير کومه بله داسې فرقه يا ډله وای چې نه يې جهادي سابقه درلودای او نه يې هم د جهاد ارمانونو او اهدافو ته تعهد درلودای. واقعيت دا دی چې طالبان د شوروي ضد جهاد په صفوفو کې هغه پاک، مخلص، فداکار او اغيزناک مجاهدين وو چې په هر ولايت کې د جهاد اصلي پيښې د همدې گمنامو او بې ریا غازیانو په اوږو پروت و خو د جهاد په نوم امتيازات نورو اخيستل.

تاريخ شاهد دی چې د کمونيزم او شوروي يرغل په وړاندې لکه څنگه چې ديني عالمانو او طالبانو د جهادي خوځښت د پيل وياړ درلود همداسې د جهاد په اوږدو کې په هر ولايت کې علماء کرامو او طالبانو لويې جبهې درلودې. له دې جملې مولوي محمد نبي محمدي، مولوي محمد يونس خالص، مولوي نصرالله منصور، مولوي جلال الدين حقاني، مولوي رفيع الله مؤذن، مولوي عبدالله ذاکري او مولوي محمد مير هغه ملایان وه چې مستقل جهادي تنظيمونه يا د تنظيم په کچه جهادي تشکيلات يې

درلودل. دغه راز په هر ولايت کې د طالبانو مستقل جبهات هم موجود و، چې په جهاد کې يې مهم نقش درلود.

هغه وخت چې شوروي يرغلگر له افغانستانه وتلي او کمونيست رژيم نړيدلی و، د فرض عين جهاد علت ساقط شوی و، ځکه نه کافر اشغالگر پاته و او نه هم د کمونيزم فتنه، نو ځکه اکثره مخلصو او سوچه مجاهدينو وسله پر ځمکه کيښوده او خپل عادي ژوند ته ستانه شول. خو خبرته و چې د کمونيزم له سقوط وروسته به يوه بله داسې فتنه سر را پورته کوي چې د هيواد او ولس په زيان به وي.

د کمونيستي رژيم له نړيدو وروسته جهادي رهبران ونه توانيدل چې هيواد په کنترول کې وساتي او يو متحد اسلامي نظام جوړ کړي، د قدرت د همدې خلا نه په استفاده په ډيرو سيمو کې فاسد توپکيان، د کمونيست رژيم پاتي شوني او داړه ماران راپورته شول. هر چا د يوې سيمې واک په لاس کې واخيست او د غلا، لوټ تالان، د ولس خورول او نور شريране اعمال يې پيل کړل.

دغه خلک چې د هرج و مرج په کلونو کې يې د ولس برخليک يرغمل کړی و، مجاهدين نه وو. بلکې اکثره يې د مجاهدينو په نوم پخواني فرصت طلبه، قدرت غوښتونکي، د قوم او سمټ په نوم د جاهلي شعارونو پالونکي، د کمونيست رژيم پاتي شوني وو. کله چې د دوی فساد او ظالمانه اعمال له حده زيات شول، نو د شوروي ضد جهاد د وخت واقعي مجاهدين مجبور شول چې يو ځل بيا د جهادي ارمانونو د تحفظ لپاره لاس په کار شي نو بيا ويلی شو چې د طالبانو اسلامي خوځښت په حقيقت کې د افغانستان سياسي صحنې ته د همدې واقعي مجاهدينو بيا راگرځيدل دي.

د دې خبرې کره ثبوت دا دی چې که داسلامي امارت د هر مشر او مهم شخص ژوندليک وکتل شي نو دا به په کې ووينی چې نوموړي لومړنی جهاد د شوروي يرغلگرو پر خلاف پيل کړی دی. د بيلگې په توگه د کندهار په سطحه امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد يو له تکړه پخوانيو مجاهدينو څخه و. رئيس الوزراء مرحوم ملا محمد رباني د کندهار په ختيځو ولسواليو کې د هغې جبهې مرستيال و چې په کندهار

ولایت کې د کمونیزم پر خلاف د جهاد د آغاز له لومړنیو جبهاتو څخه وه. دغه راز د دفاع وزیر شهید ملا عیدالله آخند، لومړنی نظامي قومندان شهید ملا محمد آخند، د کابل فاتح شهید ملا بورجان آخند، د ریاسة الوزراء مرستیال الحاج ملا محمد حسن آخند، د غزني والي شهید ملا یار محمد آخند، د امارت اوسنی مرستیال محترم ملا برادر آخند، د هوانوردی وزیر او بیا امیر المؤمنین شهید ملا اختر محمد منصور^(۱) صاحب، د کندهار والي ملا محمد حسن رحمانی او د امارت د سیاسي او پوځي رهبري نور ډېر د سر کسان، ټول هغه خلک وو چې د شوروي یرغلګرو او کمونیزم پر ضد جهاد کې یې فعاله برخه درلوده او هر یوه په خپل سیمه کې په تکره مجاهد شهرت درلود.

بله دا چې که طالبان د مجاهدینو پر ضد وای، نو مطلب یې دا دی چې طالبان باید د جهاد له ارمانونو سره هم مخالفت درلودلای. حال دا چې طالبان هغه خلک وو چې د

(۱) شهید ملا اختر محمد منصور د الحاج محمد جان زوی په ۱۹۶۸ میلادي کال کې د کندهار ولایت د مېوند ولسوالۍ په بند تیمور سیمه کې زیږیدلی و. نوموړي د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال د هوانوردی وزارت په شمول بیلایلي ملکي او نظامي دندې اجرا کړې وې.

د امریکایانو پر خلاف د جهاد په اوږدو کې نوموړي لومړی د کندهار ولایت جهادي مسؤل و او وروسته چې د اسلامي امارت مرستیال ملا عیدالله آخند د پاکستانی حکومت لخوا ونیول شو، نو د ملا محمد عمر مجاهد د فرمان له مخې منصور صاحب د اسلامي امارت د مرستیال په حیث وټاکل شو. چې له ملا برادر آخند سره په ګډه یې د مرستیالۍ وظیفه ترسره کوله.

کله چې د امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد د وفات خبره اعلان شوه، د اسلامي امارت د رهبري شوري لخوا ملا اختر محمد منصور د اسلامي امارت د زعيم او امیر المؤمنین په حیث وټاکل شو. نوموړي په یوه سخته او امتحاني مرحله کې دغه وظیفه په غاړه واخیسته خو په پوره میړانه، تدبیر او لوړ عزیمت یې دغه وظیفه ترسره کړه، تر دې چې د ۱۴۳۷ هـ ق کال د شعبان المعظم د میاشتې په ۱۴ نېټه د امریکایي درون الوتکې په برید کې د شهادت لوړ مقام ته ورسید، انا لله وانا الیه راجعون.

مقدس جهاد ارمانونه يې ترسره کړل. د کمونيزم پر خلاف د څوارلس کلن جهاد سره هدف او ارمان دا و چې له هيواد څخه د کفر او فساد ټغر ټول شي او يو اسلامي نظام حاکم شي. داسې نظام چې په شرعي اصولو استوار وي او کړنلاره يې محمدي شريعت وي. داسې نظام چې د شريعت، عدالت او امنيت زيری له ځان سره ولري. د افغانستان اسلامي امارت هغه نظام و چې زموږ د مجاهد ملت او لکونو شهيدانو دغه ارمان يې ترسره کړ. شريعت يې تطبيق، عدالت يې تامين او هيوادوالو ته يې د باسعادتو ژوند داسې پر امنه فضاء برابره کړه چې بنيادي داسې امنيت او اطمینان کله هم دې ولس نه وي ليدلې.

بله دا چې د شوروي ضد جهاد اکثره مجاهدينو د اسلامي امارت تائيد وکړ، داوړ رهبرانو له جملې څلورو رهبرانو کندهار ته سفرونه وکړل او له امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد سره له ليدلو وروسته يې د اسلامي امارت تائيد وکړ. د مولوي جلال الدين حقاني، مولوي نصر الله منصور، شهيد ملا مدد خان، ملا محمد شفيق محمدي او گڼو نورو جهادي کورنيو نه يوازې د اسلامي امارت ملاتړ وکړ بلکه عملاً د اسلامي امارت برخه شول. دا ټول شواهد ښيي چې اسلامي امارت د مجاهدينو ضد نه بلکه د واقعي مجاهدينو کور و. چې هدف يې د جهادي ارمانونو خوندي کول و.

آيا اسلامي امارت يوازې د کوم خاص قوم خوځښت و؟

د تنظيمي هرج و مرج په کلونو کې يوه لويه بدمرغي چې زموږ هيواد ته راپيښه شوه دا وه چې جگړه مارو ډلو او تنظيمونو د ملاتړ جلبولو په مقصد تر قومي شعارونو لاندې جگړې پيل کړې. هرې جگړې مارې ډلې چې د څوکي گټل يې اصلي مقصد و په ظاهره يې د يوه خاص قوم د حقوقو ساتنه خپل شعار جوړ کړ. د جگړه مارو دې جاهلي شعارونو که څه هم د افغانستان متحد ملت سره تقسيم نکر، خو د قومي تفرقي موضوع يې د بل هر وخت په نسبت برجسته کړه. کله چې اسلامي امارت رامنځته شو نو د نورو بدمرغيو په شان يې د قومي تفرقي د له منځه وړلو پر ضد هم مبارزه پيل کړه. د اسلامي امارت شعار اسلامي اخوت و، نو ځکه يې د افغانستان د هرې سيمې، هر قوم، هرې ژبې او هر سمت خلکو ته غيړه خلاصه کړه.

اماله دې سره سره ځينو تاريخ ليکونکو اسلامي امارت د تنظيمي جگړه مارو ډلو په رديف کې شميرلی او تور يې لگولی چې اسلامي امارت د يوه خاص قوم خوځښت و او قومي تمايلات يې پالل.

واقعيت دا دی چې ملا محمد عمر مجاهد شخصاً له قومي، لساني او ستمي تعصب پاک انسان و. هيڅوک نه شي ثابتولای چې نوموړي دي د تعصب په اساس چلند کړی و. دغه راز د اسلامي امارت تگلاره په اسلامي اخوت ولاړه وه. نه يوازې د افغانستان ټولو وروڼو قومونو ته يې په يوه نظر کتل بلکې د درستي نړۍ په سطحه يې د هر هيواد، هرې ژبې او هر رنگ مسلمان خپل ورور گانه.

د اسلامي امارت په صفوفو کې له بدخشان او تخار ونيسه، تر بادغيس هرات، نيمروز، پکتيا او نورستان پورې د ټولو ولاياتو مجاهدينو او لوړ رتبه مسئولينو وظائف ترسره کول. د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې د بيلابيلو سيمو او ژيو مجاهدين تر يوه بيرغ او يوه فرمان لاندې په متحد صف کې بسيج شول. په داسې ډول چې د کندهار مولوي احسان الله احسان د هيواد په شمال د مزار شريف د آزادۍ لپاره خپل وینه قربان کړه او د تخار مولوی محمد سرور حق پرست د هيواد جنوب ختيځ خوست کې د شهادت جام نوش کړ.

د اسلامي امارت په جهادي برياوو کې د نورو ولاياتو د مجاهدينو په څېر د بدخشان، تخار او کندز طالبانو ځانگړی نقش درلود. د دې سيمو مسافر طالبان چې يوازې د کلمه الله د اعلاء په خاطر يې خپل کورونه پرې ايښي وو، د اسلامي امارت په جهادي صفوفو کې يې خدمت کاوه. د دوی د قربانۍ يوه عيني بيلگه دا ده چې په لوگر ولايت کې د بدخشان او تخار شهيد شوي طالبان ځانگړې هديره لري چې د اسلامي نظام لپاره يې ځانونه قربان کړي دي.

بله خبره دا ده چې که موږ د اسلامي امارت او مخالفو ټوپکيانو تر منځ د جگړې ماهيت و ارزوو، نو را معلومه به شي چې د دې جگړې ماهيت قومي يا نژادي نه و. بلکې جگړه د ارزښتونو پر سر وه. د شر او فساد ټوپکيانو شرعي حدود پايمال کړي وو. د الله تعالی د بندگانو حقوق يې ضائع کول، پر ځمکه يې فساد او منکرات خپرول.

د شرعي قانون د نفاذ مخنيوی يې کاوه او بالمقابل اسلامي امارت د جهادي ارمانونه د خوندیتوب، شرعي قانون د نفاذ او له ځمکې د شر او فساد د محو کولو په مقصد قيام کړی و.

په همدې اساس هغه خلک چې له شرعي قانون څخه باغيان او فساد کوونکي وو، هغه که د هر قوم و په مخالف صف کې ودریدل، د کندهار، غزني، میدان وردګ، کابل، مشرقي ولاياتو او ډيرو نورو سيمو ټوپکيان او مفسدين چې اکثره يې پښتانه وو د طالبان له راتگ وروسته له مسعود، اسمعيل خان او نورو مخالفينو سره ملگري شول. بالمقابل د شمالي ولاياتو ټول واقعي مجاهدين د اسلامي امارت ملگري شول. په دې اساس ویلی شو چې د دې جگړې ماهيت قومي نه و بلکه د شريعت غوښتونکو او فسادکارانو تر منځ جگړه وه.

په وروستيو کلونو کې د امريکايي يرغل په وړاندې د جهاد په مرحله کې د اسلامي امارت شموليت او په ټولو قومونو، ولاياتو او سمټونو کې ژور نفوذ نور هم روښانه شو. د امريکايي يرغل په وړاندې د اسلامي امارت تر بيرغ لاندې د هيواد په ټولو ۳۴ ولاياتو کې جهاد پيل شو.

د اسلامي امارت تر بيرغ لاندې په دې جهاد کې لکه څنگه چې د کندهار او پکتيا پښتانه مجاهدين برخوال دي، همداسې د بدخشان او تخار تاجک، د فارياب او جوزجان ازبک، د نيمروز بلوڅ، دغه راز ترکمن، نورستانيان، پشه يان، عرب، گوجر وغيره د بيلابيلو قومونو او سيمو مجاهدين په کې پوره ونډه لري.

د ملا محمد عمر مجاهد يوه ستره کارنامه دا وه چې په هيواد کې يې د قومي نفاق فتنه انگيز بحث ورک کړ. د بيلابيلو سيمو مجاهدين يې تر يوه بيرغ لاندې راټول کړل او په دې ډول يې نه يوازې هيواد له تجزيې وژغوره بلکه د ورونيو مسلمانانو تر منځ د بديني عوامل يې هم خنثی کړل.

د سخت دریځي یا افراطیت اتهام

د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې په اسلامي امارت یو بل تور دا لگېږي چې د اسلامي نړۍ د نورو حکومتونو په نسبت یې جلا مفکوره او پالیسي-درلوده. مثلاً خلک یې لمانځه ته دعوتول، د امر بالمعروف و نهی عن المنکر اداره یې جوړه کړې وه، چې بیلایل دعوتی او اصلاحي فعالیتونه درلودل. ځیني د اسلام او اسلامي حکومت له حقیقته ناخبره خلک د اسلامي امارت دا کارنامه د طالبانو سخت دریځي بولي او طالبان په افراطیت تورنوي.

اما دا خلک له دې خبر نه دي چې اصلاً د اسلامي حکومت اساسي وظائف کوم دي؟ د اوسنۍ نړۍ په اکثره هیوادونو سیکولر یا په دین نه ولاړ نظامونه حاکمیت لري. په سیکولر نظامونو کې د حکومت اساسي وظیفه تر ډیره حده مادي پشرفت یا د دوی په اصطلاح د خلکو لپاره د ژوند د سهولتونو برابرول او د مادي ژوند د سطحې لوړول گڼل کېږي.

اما په اسلام کې مادي گټې او پرمختګ دوهمه درجه ارزښت لري. ځکه د اسلامي حکومت او مسلمان حاکم اساسي دندې هغه امور دي چې الله تعالی د سورة الحج په ۴۱ نمبر آیت کې ورته اشاره کړې ده. الله تعالی فرمایي: ﴿الَّذِينَ إِن مَّكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ﴾

ژباړه: دوی هغه خلک دي چې که موږ په ځمکه کې قدرت ورکړو، لمونځ ترسره کوي، زکات ورکوي، د نیکی امر کوي او له بدې څخه ایسارول کوي او د ټولو چارو خاتمه الله لره ده.

په دې آیت کریمه کې له تمکین او قدرت موندلو وروسته د اسلامي واکمنو اساسي وظائف څلور شیان ذکر شوي دي. لمونځ، زکات، امر بالمعروف او نهی عن المنکر. له دې څلورو علاوه د اسلامي واکمن لپاره پنځمه مهمه وظیفه د عدالت تأمینول دي. الله تعالی فرمایي: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ [سورة ص/۲۶]

ترجمه: اې داوده! موږ په ځمکه کې خليفه ټاکلی يې نو د خلکو ترمنځ په حقه فيصله کوه او په هوس پسې مه څه چې بيا به دې د الله له لارې واړوي.

نو ملا محمد عمر مجاهد که د لمانځه ډېر اهتمام ساته او حتی د لمونځونو د اقامې زده کړې او جماعت د ترويج لپاره يې گڼ شمير رسمي فرامين صادر کړي وو، دا کړم افراط يا سخت دريځي نه وه، بلکې د مسلمان حاکم په حيث د هغه اساسي وظيفه وه. لمونځ چې عماد الدين (د دين ستنه) بلل شوې تر ټولو مهم عبادت دی او په جماعت اداء کول يې دومره مهم دي چې رسول الله صلی الله عليه وسلم او خلفاء راشدينو ټولو د لمانځه امامت خپله هميشنې وظيفه گڼله.

د اسلامي امارت د رسمي جريدې ۷۸۸ فوق العاده گڼه چې د امير المؤمنين فرمانونو ته ځانگړې شوې، تر ټولو ډير فرامين په کې د لمانځه په اړه دي، د دين اساسي عبادت لمانځه ته د ملا صاحب دومره توجه اصلا د صدر اسلام د صالحو خلفاوو سنت را ژوندي کول وو. په موطا امام مالک اول جلد شپږمه صفحه کې د عبدالله بن عمر له آزاد شوي غلام نافع څخه روايت دی چې فرمايي: أن عمر بن الخطاب رضی الله عنه كتب الى عماله أن أهم أمرکم عندی الصلوة. فمن حفظها و حافظ عليها حفظ دينه، و من ضيعها فهو لما سواها أضيع. ژباړه: عمر بن الخطاب خپلو واليانو ته وليکل چې زما په فکر ستاسو په کارونو کې اهم ترين کار لمونځ دی، څوک چې د لمانځه ساتنه او پابندي وکړي هغه خپل دين وساته او څوک چې لمونځ ضائع (خراب) کړي نو هغه به نور کارونه تر دې ډېر خراب کړي.

د عمر فاروق رضی الله عنه دا توصيه کوم عام ليک نه و، بلکې يو رسمي فرمان و چې په هغه کې د لمانځه وختونه هم بيان شوي وو. دغه راز د ورپسې خلفاوو (عثمان بن عفان او علی رضی الله عنهما) په اړه هم داسې روايات شته چې د خپل خلافت په وخت کې به يې خلکو ته د اوداسه او لمانځه تعليم ورکاوه. او دا ځکه چې لمونځ د مسلمان په ژوند کې ډېر مهم نقش لري، د لمانځه په اصلاح سره د مکلف انسان ټول ژوند او کړه وړه اصلاح کيږي، همدا لمونځ دی چې انسان له ناوړه کارونو څخه منع کوي او دا چې د سياست يوه معنی د امورو تدبير او اصلاح دی نو ځکه مسلمان

حاکم باید د فردي او اجتماعي اصلاح په مقصد د لمانځه اقامه کولو او اصلاح ته ډیره توجه ولري.

په قران کریم کي ډیر ځله له لمانځه سره متصل د زکات حکم هم بیانېږي، نو ځکه زکات هم همدومره مهمه فریضه ده او دا چې لمونځ د انسان روحاني روزنه کوي او زکات د فرد او ټولنې مالي کړنلاره اصلاح کوي، نو ځکه باید مسلمان حاکم دې فریضې ته هم بشپړه توجه ولري.

د مسلمان حاکم له مهمو وظائفو بل هم امر بالمعروف و نهی عن المنکر دی. مسلمان حاکم په دې مکلف دی چې خپل رعیت د نیکیو او فلاح په خوا رهبري کړي او له بدو کارونو او تباهی څخه یې راوگرځوي چې همدا د امر بالمعروف و نهی عن المنکر معنی ده. اصلاً امر بالمعروف و نهی عن المنکر په خپله درجه کې پر هر مسلمان فرض دی. الله تعالی فرمایي: ﴿كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ [آل عمران/۱۱۰]

ترجمه: تاسو یو غوره امت یاست (له هغو نه) چې خلکو ته رابرسیره شوي دي چې د نیکی امر کوئ او له بدو ایسارول کوئ او په الله ایمان لرئ.

دغه راز رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي: من رأى منكم منكراً فليغيره بيده، فإن لم يستطع فبلسانه فإن لم يستطع فبقلبه وذلك أضعف الإيمان. رواه مسلم.

ژباړه: له تاسو که څوک بد کار وويني نو په لاس دې منع کړي که د لاس وس یې نه وي په ژبه دې منع کړي او که د ژبې وس یې نه وي په زړه کې دې بد وگڼي او همدا د ایمان تر ټولو ټیټه مرتبه ده.

په فتاوی عالمگیری ۵ جلد ۳۵۳ مخ کې راغلي دي: و يقال: الأمر بالمعروف باليد على الأمراء، و باللسان على العلماء و، و بالقلب لعوام الناس.. يعني په لاس امر بالمعروف د حاکمانو کار دی، په ژبه د علماوو کار دی او په زړه کې بد گڼل د عامو خلکو کار دی.

نو ملا محمد عمر مجاهد چې مسلمان حاکم و، دا شرعا ورباندې لازمه وه چې په لاس او ځواک سره خلک له بدو کارونو منع کړي او ښو کارونو ته یې رهبري کړي. امر بالمعروف و نهی عن المنکر د مسلمان حاکم اساسي وظیفه ده، له دې پرته به ټولنه کې فساد او گډوډي خپرېږي. لکه څنگه چې په غربي سیکولر حکومتدارۍ کې کارونه په قانوني او غیر قانوني تقسیم شوي دي او سیاسي واکمن مکلف دي چې قانون عملي کړي او د بې قانونۍ مخه ونیسي. همداسې په اسلامي شریعت کې ټول امور په حلال او حرام یا روا او ناروا ویشل شوي دي او مسلمان حاکم مکلف دی چې خلک له حرامو څخه منع کړي او د روا کارونو ښودنه ورته وکړي. دا کار نه افراطیت دی او نه هم سخت دریځي بلکې په اسلامي فرهنگ کې د مسلمان حاکم اساسي دنده او مکلفیت دی.

دغه راز مسلمان حاکم په دې مکلف دی چې عدالت تأمین کړي، شرعي حدود جاري کړي او د شرعي قضاء له مخې هر چا ته خپل حق وسپاري. د اسلامي امارت په واکمنۍ کې حدودو اجراء کول، له غلو او قطاع الطريقو لاس او پښه غوڅول، دغه راز قاتلان په عام محضر کې قصاص کول د اسلامي عدالت تر ټولو ښکاره نمونې وې. د همدې حدودو په برکت په هغه هیواد کې د نړۍ تر ټولو ډاډمن امن راغی چې تر دې وړاندې په نړیواله کچه په بې امنیتۍ او گډوډۍ کې بې ساری و. د حدودو اجراء او د اسلامي عدالت پلي کول د ملا محمد عمر مجاهد کوم شخصي ابتکار نه و، بلکې همدا د اسلامي شریعت غوښتنه وه چې ملا صاحب یې د مسلمان حاکم په حیث په تنفیذ مکلف و.

هغوی چې اسلامي عدالت په سخت دریځۍ تعبیروي، ښایي د اسلام له حقیقت څخه به ډېر ناخبره او یا به هم د دې مبارک دین د قوانینو په وړاندې د عناد په مرض مبتلا وي.

د بتانو ماتولو موضوع

په ملا محمد عمر مجاهد یو انتقاد دادی چې د نوموړي په امر په بامیان کې د بودا د بتانو په شمول پخوانۍ مجسمې ماتې شوې. دا موضوع یوه له هغو موضوعاتو څخه وه

چې کفري نړۍ ورباندې ډیره غوغا جوړه کړه. خو ملا محمد عمر مجاهد د هغوی فشار ته تسلیم نه شو او د اسلامي افغانستان خاوره یې د کفر او شرک له آثارو څخه تصفیه کړه.

دا چې ملا صاحب د بلې هرې مسئلې په شان دې موضوع ته هم له ديني نقطه نظره کتل نو که موږ د قرآن کریم او احاديثو پلټنه وکړو او يا د اسلامي تاريخ مطالعه کړو، نو را معلومه به شي چې د ملا صاحب دا کار که څه هم د اسلام د دښمنانو په مزاج برابر نه و اما له اسلامي لارښوونو سره یې بشپړ تطابق درلود.

د الله تعالی په نزد تر ټولو ستره گناه له الله سره شریک نیول دي او دا چې بتان او تماثیل د الله تعالی د شریکانو په حیث لمانځل شوي نو ځکه الله تعالی ته ډیر مبغوض دي او پیغمبرانو ته یې د ماتولو امر شوی دی. په قران کریم کې د ابراهیم علیه السلام لخوا د بتانو د ماتولو واقعه، دغه راز د موسی علیه السلام لخوا د سامري د بت سوځولو او بیا ذره ذره کولو واقعات بیان شوي دي. الله تعالی د سامري د بت په واقعه کې له موسی علیه السلام څخه حکایت کوي چې ویې ویل: ﴿وَأَنْظُرْ إِلَى إِلٰهِكَ الَّذِي ظَلْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا﴾ [طه/۹۸]

ژباړه: او خپل هغه خدای (بت یا معبود) ته دې وگوره چې ته یې په عبادت ټینگ ولاړ وې، موږ به هغه وسوځوو او ذره ذره به یې په سیند کې وغورځوو.

همدا شان په احاديثو کې راځي چې زموږ د پیغمبر محمد صلی الله علیه وسلم یوه مهمه وظیفه د بتانو ماتول و. عن عمرو بن عبسة انه قال للنبي ﷺ: وَبِأَيِّ شَيْءٍ أَرْسَلَكْ، قَالَ: أَرْسَلَنِي بِصِلَةِ الْأَرْحَامِ، وَكَسْرِ الْأَوْتَانِ، وَأَنْ يُوحَدَ اللَّهُ لَا يُشْرَكَ بِهِ شَيْءٌ. . . رواه مسلم. له عمرو بن عبسة رضی الله عنه څخه روایت دی دی وايي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ته مې وویل: ته د کوم کار لپاره رالېږل شوی یې؟ ځواب یې راکړ، د خپلوي پاللو او بتانو ماتولو او د دې لپاره چې په واحد خدای جل جلاله عقیده وساتل شي او هېڅ شریک ورسره ونه نیول شي.

همدا راز په صحيح البخاري صحيح مسلم، نسائي، طبقات ابن سعد او د احاديثو په نورو کتابونو کې روايات دي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم چې کله مکه فتح کړه، نو بتان يې مات کړل، دغه راز يې جرير بن عبدالله، خالد بن وليد، مغيرة بن شعبه، ابرهه، سفیان بن الحارث، علي بن ابي طالب، عمرو بن العاص او طفيل بن عمرو رضي الله عنهم يمن، نخله، طائف، الفيلس او نورو ځايونو ته وليرل تر څو د مشرکينو مشهور بتان مات کړي.

که په تاريخي لحاظ وگورو هم زموږ په اسلامي هيواد کې د بت شکنۍ ډيرې پيلگې وینو. په معجم البلدان دوهم ټوک ۴۳۴ ص کې راغلي چې د حضرت عثمان بن عفان رضي الله عنه په زمانه کې کله چې د عبد الرحمن بن سمرة رضي الله عنه په مشرۍ مجاهدينو د افغانستان سيستان نومې سيمه فتحه کړه، نو هلته د زمينداور په سيمه کې خلکو په يوه غره باندې د سرو زرو بت ايښی و، نو عبد الرحمن بن سمرة د هغه لاسونه غوڅ کړل او بيا مجاهدينو هغه ټوټه ټوټه کړه.

دغه راز ابن الجوزي په تليس ابليس ۷۷ صفحه کې وايي چې کله مسلمانان په لومړي ځل بلخ ته ورسيدل نو هلته يې د بلخ د خلکو بت مات کړ. لوی مؤرخ ابن کثير په البداية والنهاية کې ليکي چې د افغانستان مشهور حاکم سلطان محمود غزنوي چې په ۳۱۶ هـ کال کې په هند کې غزا کوله نو هلته يې د سومات په نوم مشهور بت مات کړ. ځينې خلک دا اعتراض کوي چې که د باميانو د بتانو ماتول پر ځای کار وای نو بايد د افغانستان پخوانيو مسلمانو حاکمانو دا کار کړی وای. دا سوال يوازې د باميانو د بت په اړه نه بلکې په مصر کې د فرعوني اهرام او د شرک او کفر د نورو پخوانيو اثارو په اړه هم کېږي. علامه ابن خلدون په خپل کتاب مقدمه کې په صفحه ۳۸۳ کې دې سوال ته په ځواب کې ويلي چې له اسلام نه وړاندې د جهالت د وخت ځينې بتان او آثار د ډيرو کلونو او حتی پيړيو په ترڅ کې دومره محکم جوړ شوي چې يو مخ وړانول يې آسان کار نه و. د پيلگې په توگه عباسي خليفه هارون رشيد اراده وکړه چې د کسري ايوان ونړوي، دغه راز مأمون په مصر کې د فرعوني اهرامو د نړولو اراده وکړه، خو له ډيرو هڅو سره سره هم ونه توانيدل چې يو مخ يې ونړوي. که د باميانو د بتانو

تصويرونه وکتل شي معلوميري چې له طالبانو وړاندې يې هم د نړولو هڅې شوې وې، ځکه پښې او د بدن ځينې برخې يې خرابې شوې وې، د تاريخي رواياتو له مخې د اموي خليفه وليد بن عبدالملک، اورنگزيب عالمگير او په وروستيو کې د امير عبدالرحمن لخوا هم د بودا مجسمو د نړولو هڅې شوې وې او ځينې برخې يې له منځه وړل شوې وې اما څرنگه چې دا بتان په ډيرو کلکو ډبرو کې کيندل شوي وو نو ځکه يې د پخوا زمانې په وساتلو نړول آسانه کار نه و.

نو خلاصه دا چې ملا محمد عمر مجاهد د بتانو د نړولو موضوع ته له ديني زاويې کتل او له ديني اړخه د بتان نړول يو پر ځای او غوره تاريخي کار و چې په دې ډول ملا صاحب د ابراهيم عليه السلام، موسی عليه السلام، رسول الله صلى الله عليه وسلم، علي بن ابي طالب، خالد بن وليد، عمرو بن العاص، عبدالرحمن بن سمرة رضی الله عنهم او په افغان تاريخ کې د سلطان محمود غزنوي رحمه الله کارنامه راژوندی کړه. د ايمان او توحيد خاوندان يې خوشال او د کفر، شرک او فسق پیروان يې خواږدي کړل.

هغه وخت چې د بودا بتانو د نړولو لپاره تیاری نیول کیده د امریکا په نیویارک کې د مشهور موزیم میترو پولیتین لخوا طالبانو ته وړاندیز وشو چې دغه بتان دې د ماتولو په ځای ورباندې خرڅ کړي. خو ملا صاحب دا غوره بلله چې په تاريخ کې د بت فروش نه بلکې د بت شکن په حيث یاد شي.

پنځم فصل

د امارت مقام او د اميرالمؤمنين روزمره فعاليت

ملا محمد عمر مجاهد اسلامي واکمني د افغانستان په جنوب کې له کندهار ښار څخه اعلان کړه او د امريکايي يرغل تر وخته په کندهار کې پاته شو چې له همدې ځايه يې د ټول افغانستان نظامي او ملکي چارې کنټرولولې.

د افغانستان اوسنۍ پلازمینه کابل دی، وزارتونه، عمومي رياستونه، ستره محکمه او د حکومت اجرائیه دستگاه که څه هم په کابل کې وه خو بيا يې هم مهمي او د امارت مقام اړوند چارې خپله د ملا محمد عمر مجاهد لخوا اداره کيدلې.

دا چې د طالبانو اسلامي تحریک له کندهار څخه راپورته شو، د تحریک اکثره نظامي مشران هم د کندهار او شاوخوا ولاياتو څخه وو، اکثره نظامي ډلگيو په کندهار کې خپلې نمایندگۍ درلودې او له همدې ځايه به يې تشکيلات کيدل. بله دا چې د اسلامي امارت د وسلو او پوځي امکاناتو تر ټولو سترې زيرمې هم په کندهار کې وې. د دې لپاره چې د مجاهدينو تشکيلات او رهبري په سمه توگه ترسره شي، ملا صاحب د کابل پر ځای په کندهار کې اوسيدل غوره گڼل.

ملا صاحب د امارت د واکمنۍ په ټوله موده کې کابل ته يوازې يو ځل شو ورځنی سفر وکړ، ښايي د امارت په مقام کې د ورځنيو چارو ډيرښت و چې په وروستيو کلونو کې ملا صاحب حتی د کندهار څنگلورو ولاياتو ته هم ډير سفر نه کاوه او ټول وخت يې په کندهار کې په خپل ميشت ځای او کار ځای (د امارت مقام) کې تېرېده.

د اميرالمؤمنين دفتر او عامه مراجعين

ملا محمد عمر مجاهد د تحریک له پيل نه بيا د کندهار د نيولو تر وخته کوم معلوم دفتر نه درلود. دا وخت د ده کور د کندهار د ميوند په سنگ حصار سيمه کې په

پخواني ځای کې و او ورځنۍ مصروفیت یې د نظامي چارو سمبالول او تحریک ته د ملاتړ او نویو گډونوالو جلبول و.

د کندهار له فتحې وروسته ملا صاحب د کندهار ښار د ولایت په مقام کې میشت شو او له همدې ځایه یې په رسمي توګه د تحریک د مشر په حیث کار پیل کړ. په دې وخت کې د تحریک عالي شوری هم د ولایت په مقام کې ترسره کیدله چې زیاتره غونډې به یې د ډیرو مصروفیتونو له امله د ورځې پر ځای د شپې مهال کیدلې. ملا صاحب د نظامي مصروفیت له امله کله کله جنگي کړنې ته تلو او مصروفیت یې هم تر ډیره حده نظامي و.

په دې مرحله کې د ملا صاحب د ملاقاتونو د تنظیم او عرائض لپاره کوم خاص ترتیب موجود نه وو. ملا صاحب چې د ولایت د مقام په کوم اطاق کې اوسیده هماغه یې دفتر هم و. کله چې به پر ځای و نو له سهاره تر ماښامه یې ملاقاتونه او د عرائضو کتل هم مهاله ترسره کول. ملکي، نظامي عرائض او ولسي درخواستونه ټول مخامخ دفتر ته راتلل او ملا صاحب به ځای پر ځای اجراء کول. په دې مرحله کې مراجعینو کولای شول پرته له ځنډ او ځنډ له ملا صاحب سره ملاقات وکړي.

په همدې مرحله کې د ۱۳۷۴ لمریز کال د سرطان د میاشتې په دوهمه نیټه د ملا صاحب د لزومدید له مخې مولوي وکیل احمد متوکل چې تر دې وړاندې د کندهار د اطلاعاتو او کلتور رئیس و د ولایت په مقام کې د عالي شورا د مشاور او د ملا صاحب د دفتر د منشي په حیث وټاکل شو. متوکل صاحب د ملا صاحب دفتر په منظم ډول فعال کړ. په دې وخت کې به ملا صاحب چې له نظامي چارو او ملاقاتو څخه فارغ شو راغلي عرایض به ورته وړاندې کیدل او احکام یې صادرول.

لږ وخت وروسته چې د ملا صاحب د دفتر کارونه زیات شول ملا عبدالسلام کاتب هم په دفتر کې وټاکل شو چې بیا تر پایه د ملا صاحب د ځانګړي محرر په حیث د امارت په مقام کې په وظیفه بوخت و. د دفتر کارکوونکو به په روزمره شکل د حکومتي او غیر حکومتي عارضینو عرائض تسلیمول، ترتیبول او وروسته به یې د ملا صاحب د هدايت سره سم احکام ورباندې لیکل.

دا مرحله او بيا هغه وخت چې د امارت دفتر د کندهار ارگ ته انتقال شو، د ملاصاحب د تر ټولو زيات د مصروفيت کلونه وو. ځکه په دې مرحله کې په څو خواوو کې نظامي عملياتو جريان درلود او مجاهدينو به هره شيبه د اکمالاتو، د تازه دمو ځواکونو د ليرلو او يا نورو ضرورياتو غوښتنې کولې او يا به يې د نظامي پرمختگونو په اړه هدايات غوښتل. دغه راز هغه وخت امارتي ادارې او محاکم بشپړ نه و فعال شوي. د ملکي چارو احياء د امارت د مقام ډيره توجه غوښته، ډيرو خلکو خپلې حقوقي لانجې هم د امارت مقام ته راوړې او ملاصاحب چې د عارضينو خبره يې له نظره نه غورځوله، شخصاً به يې عريضې قبلولې او د حل او فصل لپاره به يې کوښښ کاوه. ځينې موضوعات به همدلته حل کيدل، ځينې لوی موضوعات به تر امر ثاني پورې معطل کيدل تر څو د امارت محاکم ثلاثه په سمه توگه فعال شي او ځينې به يې په اختصاصي ډول د تکړه علماء کرامو هيئت ته سپارل تر څو يې حل راوباسي.

کله چې دفتر د ولايت له مقام څخه د کندهار ارگ ته انتقال شو، نو دغه وخت دارگ د داخلي دروازې سره يو امنيتي گروپ ځای په ځای شو چې د دروازې امنيت يې ساته. دغه ځای په نظام قراول ونومول شو. په دې وخت کې به عارضينو مخامخ ملا صاحب ته عريضه نه وړاندې کوله، بلکې د نظام قراول مسئولينو ته به يې ليکل شوې عريضه سپارله او د يوه خاص مسؤل شخص په واسطه به عرائض ملا صاحب ته رسيدل. ولسي عرائض به جمع کيدل او سهار به تر ټولو مخکې په يو ځای ملا صاحب ته ايښودل کيدل چې تر اجراء وروسته به بيرته د نظام قراول مسئولينو عارضينو ته سپارل. نور ملکي او نظامي درخواستونه به د ورځې په جريان کې تر غرمې او ماښامه ملا صاحب ته وړاندې کيدل او که به ملا صاحب به دفتر کې و نو د ماښام د خوب تر وخته يې د عرائضو او مکتوبونو کتلو او اجراء ته دوام ورکاوه.

د يادونې وړ ده چې امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد ته د درخواست يا عريضې وړاندې کولو کوم خاص شرط او قيد نه درلود. هر چا کولای شوای د هر وړ موضوع په اړه خپل غږ تر امير المؤمنين ورسوي. چې په مقابل کې ملا صاحب ليکلی هدايت

يا حکم ورکاوه، يا به شفاهي هدايت ورکول کيده او که به عريضه د اجراء وړ نه وه نو معذرت خواهي به ورته ليکل کيدله.

د پلازميني کابل له نيولو وروسته د ملا صاحب د دفتر کارکوونکي نور هم زيات شول، چې ورسره د دفتر په اداري کارمندانو کې هم زياتوالی راغی. د ارتباط خارجه څانگه دغه راز د مالي امورو د تنظيم لپاره څانگې شعبة فعاله شوه چې د امارت د مقام لخوا د ورکول کيدونکو پيسو د حسابونو د ثبت او سجل مسؤليت يې درلود. دغه راز په نظام قراول کې د مراجعينو د هوساينې لپاره داسې نظم رامنځته شو چې د حکومتي او ولسي-مراجعينو لپاره څانگې لارې او انتظارگاوي جوړې شوې او د بنځينه عارضينو لپاره د ستر او حجاب له رعايت سره د عرائضو د تسليم خاص ترتيب رامنځته شو.

دغه وخت ملا صاحب د عامه عرائضو کتلو ته له سهار تر غرمي رسمي وخت وټاکه. له هغه وروسته يې يوازې عاجل او ضروري عرائض اجراء کول او نور وخت يې له ملکي او نظامي مسؤلينو سره په ليدو کتو، دغه راز له علماء کرامو، قومي مشرانو، د ټولنې له بيلابيلو اقشارو او کله ناکله له بهره راغليو وفدونو سره په ملاقاتونو تېريده او په عين حال کې به يې د لويې مخبرې له لارې د جهادي سنگرونو له مجاهدينو او نظامي مشرانو سره هم احوال اخيست او د هغوی له حاله يې ځان باخبره ساته.

کله چې د ملا صاحب په کور دروند انفجار ترسره شو، نو د امنيتي ملحوظاتو په خاطر څه وخت ملا صاحب خپل کور ته نږدې يو سراي د دفتر په حيث انتخاب کړ. خو عرائض د پخوا په څير د ارگ په نظام قراول کې تسليميدل او له اجراء وروسته همالته خلکو ته سپارل کيدل. ملا صاحب دلته شاوخوا يو کال تېر کړ. تر څو نوی دفتر او د امارت مقام جوړ شو. وروستی يو نيم کال چې ملا صاحب د امارت په نوي جوړ شوي مقام کې اوسيده، بيا هم عرائض په پخواني ترتيب د ارگ په نظام قراول کې اخيستل کيدل او په هماغه ترتيب اجراء کيدل. دغه وخت چې نظامي فعاليتونه تر پخوا کم شوي وو، ورسره د امارت د فترې امور هم خپل منظم چوکاټ ته لويديلي وو، نو ځکه د ملا صاحب مصروفيت او ستړيا تر پخوا کمه شوې وه. د امارت د واکمنۍ وروستی يو نيم کال د ملا صاحب لپاره نسبتاً د هوساينې وخت وو.

په اونۍ کې شپږ شپانه روزه مصروفیت

د ملا صاحب کور د تحریک له پیل نه بیا تر یوه کال پورې په پخواني ځای د میوند په سنگ حصار کې و، د هرات له فتحې وروسته یې کور د کندهار د نساجي سیمې ته راووست او وروسته یې د کندهار ښار د والي کوټۍ او میخانیکي لیسې تر منځ حکومتی ځای د کور لپاره انتخاب کړ چې همدلته ورباندې دروند انفجار هم ترسره شو. تر انفجار وړاندې د ملا صاحب کور او دفتر همیشه سره لرې و، په دې موده کې چې د اسلامي امارت د واکمنۍ اکثره موده وه ملا صاحب په اونۍ کې یوازې یوه شپه کور ته تلو او د اونۍ نورې شپې ورځې او شپې یې ټولې په دفتر او کارځای کې تیولې.

د ملا صاحب نږدې ملګري وايي چې هغه هر وخت کار ته آماده و، تردې چې په نیمه شپه به هم د مخابراتې په خصوصي نمبر کې ورباندې غږ وشو بې ځوابه یې نه پریښود. د ملا صاحب د امنیتي مسئولینو له جملې یو ملګری وايي ملا صاحب د امارت له نورو چارواکو سره د رابطې بیلایل نمبر درلودل چې په دې کې یو نمبر د اول نمبر مخابراتې و چې د کندهار ښار په سطحه له خاصو کسانو سره و. یوه ورځ د کندهار والي ملا محمد حسن رحمانی او ملګري یې پنجوايي ته تللي وو او د بیرته راتګ په مهال د شپې ناوخته د پنجوايي په دوراهي امنیتي مسئولینو څکه درولي وو چې د شپې نوم ورسره نه و.

د شپې دوه بجې وې چې والي صاحب په اول نمبر کې په امنیتي قومندان حافظ عبدالمجید غږ وکړ، په اول غږ باندې چا ځواب ونه وایه خو چې دوهم غږ یې وکړ، ملا صاحب غږ وکړ او پوښتنه یې وکړه چې څه مشکل دی. هغه ورته ستونزه یاده کړه او وروسته ملا صاحب د امنیت له طالبانو سره خبره وکړه او والي صاحب ته یې لاره ورکړه. داسې مثالونه نور هم شته چې له دې څخه معلومېده چې نوموړی د شپې هم غافل نه و.

له سهاره تر مابنامه

ملا صاحب ته راتلونکې عرايض يو ډول نه وو بلکې هر چا هر ډول عريضه د امارت مقام ته وړاندې کوله، له ملکي عرايضو، شکاياتو، د دعوو په اړه د استيناف يا د محکمې د تبديل غوښتنليکونه، د نظامي مسؤلينو شکايات او غوښتنليکونه، د زخميانو، فلج شويو مجاهدينو او عامو خلکو د مالي مرستې غوښتنليکونه او نور ډول ډول عرايض د اميرالمؤمنين دفتر ته راتلل. زياتره ولسي عرايض د ملا عبدالسلام کاتب لخوا اميرالمؤمنين ته وړاندې کيدل او اوامر ورباندې ليکل کيدل، د نظامي عرايضو کار د ملا عبدالاحد جهانگير وال صاحب او د مالي او نقدي کومک د عرايضو کار د حافظ عبدالغني صاحب په غاړه و.

له دې برخې سره په څنگ کې د لويې مخايرې څانگه وه چې مسؤليت يې د ملا حيات الله آخند (نصرت حاجي لالا) په غاړه و د دې مخايرې له لارې د هيواد له گوټ گوټ نه له جنگي کړنو او نظامي مراکزو څخه نظامي مشرانو او له ولاياتو څخه واليانو له ملاصاحب سره اړيکه نيوله او د خپلو ورځينو چارو په اړه يې هدايات اخيستل. نوموړی په ورځني شکل د هيواد په ټولو برخو کې له نظامي قومندانانو او جنگي کړنو له مسؤلينو سره په رابطه کې و، ورځني ملاقاتونه يې هم زياتره له نظامي مسؤلينو سره و.

يره بله شعبه چې د ملا صاحب ورځني کار ورسره اړيکه درلوده هغه د سيد طيب اغا تر مشرۍ لاندې هغه شعبه وه چې د بهرنيو اړيکو، اعلام او اداري امورو د تنظيم مسؤليت يې درلود. دا شعبه د ځای په لحاظ د اميرالمؤمنين له دفتر نه جلا خو ورځنۍ کار يې ورسره تړلی و. د دې څانگې لخوا له اميرالمؤمنين سره د داخلي او خارجي علماء کرامو، سياسي مشرانو، يا د امارت د ملکي مسؤلينو او وزيرانو ملاقاتونه تنظيميدل. دې څانگې د اميرالمؤمنين رسمي بيانات او اعلاميې هم ترتيبولې چې د ملاصاحب له تصويب وروسته به رسنيو ته ليرل کيدلې. که به کومې رسنۍ يا خبريال له ملاصاحب سره د مرکې غوښتنه درلوده هم د همدې شعبې له لارې يې رابطه کوله.

دغه راز هغه ځانگړي خطونه چې ملاصاحب د نړۍ ځينو مشرانو ته ليږل د همدې ځانگړي لخوا يې د استولو کار ترسره کيده.

په پلازمینه کابل کې د مرکزي حکومت په خاص ډول د وزیرانو شوری پېشنهادونه، مصوبات، عرائض يا نور ليکونه چې د اداره امور لخوا د اميرالمؤمنين د دفتر په ادرس ليږل کيدل په کندهار کې د همدې ځانگړي لخوا ترلاسه کيدل او بيا د نهايي تائيد لپاره ملاصاحب ته وړاندې کيدل چې له توشيح وروسته د اړتيا په صورت کې بيرته کابل ته استول کيدل. د دې ځانگړي په دفتر کې يو ځانگړی بخش د مرکز الاعلام تر نوم لاندې رسنيز فعاليت درلود. د مرکز الاعلام لخوا په عربي او انگليسي ژبو د (الامارة الاسلامية) په نوم مياشتنۍ مجله چاپيدله.

هميشنی پوځي قومندان

دا يو منل شوی حقيقت دی چې د واک او ځواک د اکتساب او دفاع په مبارزو کې مهم او ټاکونکی عامل پوځي يا نظامي قوت دی چې پر ارزښت يې سترگې نه شي پټيدای. زموږ دين اسلام د وخت دوديزه وسله يا جنگي وسيله (غشي-ويشتل) په (قوت) سره تعيروي. همداراز د رسول الله صلى الله عليه وسلم جهادي ژوند او له رحلت وروسته ترې د پاته شويو پوځي وسائو لکه تورو، نيزو، لينديو او ډالونو تنوع او ډيرښت موږ ته رابښي چې پوځي اړخ ته توجه د يوه نظام يا خوځښت د بقا او پرمختيا لپاره څومره اړينه مسئله ده.

ښايي د همدې اهميت پېژندنې اثر به و چې ملا محمد عمر مجاهد د خپل زعامت په مهال ډيره توجه نظامي اړخ ته درلوده او ورځنۍ بوختيا يې د يوه سياسي مشر په نسبت تر ډيره د يوه نظامي قومندان په څير وه.

که څه هم په وروستيو کې د اسلامي امارت د دفاع وزارت لخوا د منظم پوځ د جوړولو پروگرام د حربي ښوونځي او حربي پوهنتون د روزنيزو پروگرامونو په توسط پيل شو، خو له لويه سره د اسلامي امارت پوځي تشکيلات له بيلابيلو ډلگيو څخه جوړ شوي وو چې د ډلگۍ مشر په نوم به يې يو تن مسؤل او نور تر امر لاندې افراد وو او ډلگۍ

مشر به په مخامخ ډول اميرالمؤمنين ته مسؤل و. د پوځي ډلگيو جوړول، انحلال يا په نورو کې مدغمول، د هغوی د مشرانو ټاکل او عزل کول، هغوی ته د وظيفوي استقامتونو ټاکل او تقريباً اکثره چارې يې مخامخ تر اميرالمؤمنين پورې تړلې وې. که ووايو چې ملا محمد عمر مجاهد د طالبانو د تحريک ټول ډلگۍ مشران چې شمير يې تر سلگونو اوښت هر يو په نوم او څېره پېژاند نو مبالغه به نه وي.

ملا صاحب له مهمو نظامي ډلگۍ مشرانو سره مستقيمه، ژوندۍ او حتی په خاصو حالاتو کې د ورځې او ساعتونو په حساب رابطه درلوده، د کتونکو په باور د ملا محمد عمر مجاهد د بريا له رازونو يو دا و چې نوموړي د يوه پوځي قائد په حيث د نظامي استعداد درلودونکي خلک ډېر ښه پېژندل او په اغېزناکه توگه يې استخدامول. نوموړي چې کوم کسان د پوځي مشرانو او مسؤلينو په حيث تعين کړي وو تقريباً ټول يې په خپلو دندو کې بريالي وو. هغوی د دوستم غوندې له کمونيستي جنرالانو نيولې د افغانستان د کورنيو جگړو تر نورو تجربه کارو جنگياليو پورې د افغانستان د پوځي ډگر نږدې ټول لوبغاړي د جگړې په ډگر کې مات او له صحنې وايستل.

که د طالبانو د پوځي برلاسي او فتوحاتو اصلي عامل د هغوی حقانيت، دارمان او داعيې تقدس او له هغوی سره د الهي نصرت ملگرتيا وه د پوځي بريا د ظاهري عواملو له جملې تر ټولو بارز يې د پوځي تشکيلاتو تر شا د اميرالمؤمنين له حوصلي ډکه قومنده، بشپړ ملاتړ، هماهنگي او د هغوی کارنامو ته په درنښت کتل و چې مجاهدينو ته يې روحیه او انگيزه ورکوله او د جهاد په لاره کې يې له هيڅ راز قرباني څخه هم ځان نه دریغاوه.

په عادي حالاتو کې به ملا صاحب ماخستن له هغه وروسته د خوب او آرام بستر ته ځان سپاره چې يو ځل به يې د ټولو جنگي کړنو د وضعيت راپور ترلاسه او د هغوی د اکمالاتو يا نورو ضرورتونو د رفع کولو لپاره به يې لازم هدايات صادر کړل او کله به که طالبانو پر کومه خوا جنگي عمليات پيل کړي وو، د پرمختگ يا شاتگ په حال کې به و او يا به هم چيرته محاصره او په سخت حالت کې وو په داسې حال کې به ملا صاحب خپله د لويې مخابرې له لارې له اړونده نظامي مشرانو سره په رابطه کې و

او شيبه په شيبه يې د هغوی حال اخیست او لازم هدايات به يې ورته کول، د هغوی د ضرورتونو د رفع کولو هڅه به يې کوله او په خپله ژوندی ملگرتيا يې د هغوی مورال لوړ ساته.

له نظامي مجاهدينو سره د اميرالمؤمنين همدې همغږۍ که له يوې خوا هغوی د سترو فتوحاتو جوگه کول، له انحرافاتو او جنگي اشتباهاتو يې هم ساتل، بل اړخ ته يې په سخت حالت کې هم هغوی په خپله خاصه رهنمايي له تلفاتو او خطرونو ساتل. په ۱۳۷۶ لمريز کال کې چې طالبان د سالنگ له تونله ووتل تر پلخمرې ورسيدل او بيا په مرکزي بغلان کې محاصره شول، د محاصره طالبانو له نظامي مشرانو سره د ملا صاحب هميشنۍ مخابراتي ملگرتيا دوی د دې جوگه کړل چې په سخت حالت کې خپل نظم او جمعي حالت وساتي، روحيات ونه بايلي او د يوه پر ځای پلان په اساس کنډز فتحه او د هوايي ډگر په نيولو سره د بشپړې محاصرې له حالته ځان وباسي.

په جگړه ايزو حالاتو کې له مجاهدينو سره د اميرالمؤمنين د هميشنۍ مخابراتي ملگرتيا خبره دومره مشهوره وه چې حتی د اسلامي امارت مخالفين هم پرې خبر وو. احمدشاه مسعود يو ځل په يوه وينا کې خپلو عسکرو ته چې د ده له اوامرو يې سرغړاوه د پيغور په ډول ويلي وو چې ملا محمد عمر له کندهاره په تخار کې په طالب غږ وکړي او هغه يې په سر سترگو قبلوي او اطاعت يې کوي مگر تاسو مخامخ زما اوامر نه منئ او په خپل سر خغلئ.

د افغانستان په جگړه ايز تاريخ کې دا دود پاته شوی چې سياسي مشران له خپلو پوځي کسانو او جنگياليو د محروقاتو په حيث استفاده کوي، هغوی د خپلو سياسي اهدافو لپاره استخداموي او نور ورته لازم التفات نه کوي او نه يې هم د قربانيو قدرداني کوي. خو ملا محمد عمر مجاهد چې له لويه سره يې مبارزه په ديني او معنوي اساساتو ولاړه وه له خپلو جهادي ملگرو سره يې ژور عقيدوي تړون او اخلاص درلود. لکه الله تعالی چې مجاهدين او غازيان تر نورو خلکو افضل بللي او فرمايلي يې دي ﴿فضل الله المجاهدين على القاعدین اجرا عظيماً﴾

ژباړه: الله تعالی فضيلت ورکړې مجاهدينو ته په ناستو خلکو په لوی اجر سره.

ملا صاحب هم نظامي مجاهدين تر نورو لوړ او معزز بلل، هغوی ته یې په اکمالاتو او اعزازاتو کې د اولیت حق ورکاوه، د هغوی شهیدان یې ډېر ځله د چورلکو په توسط تر کورونو رسول، د هغوی د بندیانو د ازادۍ او د زخمیانو د علاج لپاره یې ټولې ممکنه هڅې کولې تر دې چې په افغانستان او گاونډیو هیوادونو کې د علاج نه کیدلو په صورت کې یې ځینې تېپان حتی اروپایي هیوادونو ته لیږل تر څو یې سمه معالجه وشي. او د زخمیانو د تداوی د څانگې مسئولینو ته یې امر کړی و چې که د ډاکټر د نظر مطابق د یوه زخمي علاج ممکن وي د مصارفو پروا یې مه کوئ او هر ځای چې علاج کیدلای شي ورباندې علاج وکړئ. کوم کسان چې په پخواني یا د امارت د مرحلې په جهاد کې فلج شوي وو د امیرالمؤمنین لخوا د گرځیدو لپاره موټر ورکول کیده.

ملا صاحب چې خپله یې عادي غذا خوراک وه او په ملکي اداراتو کې یې هم په ډوډۍ او میلستیاوو کې د عادي خوراکونو د تیارولو دود عملي کړی و کله به چې د جهادي کړنو د مجاهدینو د متنوعو خوراکونو په اړه ورته شکایت راغی. نو ویل به یې (هغه څوک چې خپل سر یې د الله تعالی د دین د حاکمیت لپاره وقف کړی زه یې په هغه مصرف نه رانیسم چې په جنگي خط او سنگر کې یې کوي. هو که مو داسې ولیدل چې د بیت المال پیسې کور ته وړي بیا مو شکایت او اعتراض پر ځای دی)

ملا محمد عمر مجاهد څکه همیشنی پوځي مشر بللی شو چې نوموړی د تحریک په پیل کې عملاً د طالبانو نظامي مشر او د عملیاتو رهبري کوونکی و په ماییني مرحله کې یې د مخابراتو له لارې له جهادي لښکرو سره همیشنی همغږي درلوده او له امریکایي برغل وروسته یې چې کله واکمني د افغانستان تر جنوب پورې رالښوده شوه په هماغه سخته مرحله کې یې یو ځل بیا په مخامخ ډول د مقاومت رهبري په غاړه واخیسته چې د دې وروستی مرحلې په تفصیلاتو به په خپل ځای کې بحث وکړو.

د امیرالمؤمنین د نوي دفتر او میشت ځای تاسیس
ځینو بهرنیو او کورنیو لیکوالو چې د اسلامي امارت د مؤسس ملا محمد عمر مجاهد په اړه یې د گوتنیونې او اعتراض بل مورد نه دی پیدا کړی نو یې دا خبره رابرسیره کړې

چې ملا صاحب د خپلې واکمنۍ په وروستيو کې د کندهار ښار په شمال لويديځ کې د خان د هوساينې لپاره يو ستر کور او پراخ دفتر جوړ کړ او ډېر زياتې پيسې يې ورباندې ولگولې.

خو دا انتقاد کوونکي په دې اړه له ډيرو حقائقو ناخبره دي او حتی په دې هم نه پوهيږي چې د کندهار له ښاره بهر د دفتر او کور انتقال د ملا صاحب د خان د هوساينې په خاطر نه بلکې د خلکو د امن او ژوند ساتلو په مقصد يو داسې اقدام و چې اصلي طراح يې ملا صاحب خپله نه بلکې د هيواد گڼ شمير علماء کرام، مشران او نور هغه خلک وو چې د ملا صاحب ژوند او امنيت يې د افغان ولس لپاره د اهميت ډېر بلل نو ځکه يې په ډېر اصرار سره دې ته اماده کړ چې د دغسې نوې ودانۍ د جوړولو اجازه ورکړي.

د افغانستان د حاکم په حيث دا د ملا محمد عمر مجاهد استثنائي افتخار دی چې د خپلې واکمنۍ په موده کې يې کله هم د مادياتو، ځمکو، پيسو او نورو مالي سرمايو د حصول او ساتلو کوښښ نه دی کړی.

ملا صاحب د امارت وخت کې او تراوسه هم په افغانستان کې کوم داسې کور، ودانۍ، دوکان يا بله سرمايه نه درلوده او نه يې لري چې دی يې شخصي-مالکيت ولري. کله چې د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال د ملگرو ملتونو امنيت شوری د امارت په مشرانو بنديزونه ولگول په دې بنديزونو کې يو دا و چې د طالبانو د مشرانو بانکي سرمايې به کنگل کيږي. خو د امارت د مشر په حيث ملا محمد عمر مجاهد د افغانستان يا نړۍ په هيڅ بانک کې نقدي سرمايه نه درلوده.

د ملا صاحب په کور مشهوره هغه ودانۍ چې د امارت په وروستيو کلونو کې د کندهار ښار شمال لويديځ کې جوړه شوه، د ملا صاحب شخصي ملکيت نه و بلکې پردولتي ځمکه جوړه ودانۍ او د حکومت ملکيت گڼل کيده.

د کندهار ښار کې د ملا صاحب پر کور لویه چاودنه

د ملا صاحب د نوي دفتر او میشت ځای خبره له هغه ځایه راپیل شوه کله چې د ۱۳۷۸ لمریز کال د سنبلې په دوهمه نیټه (۱۲/۵/۱۴۲۰ هـ.ق) په کندهار ښار کې د ملا صاحب د کور له خوا سره د موټر بم په توسط درنه چاودنه وشوه. دغه وخت د ملا صاحب کور له کندهاره د هرات په خوا د غزیدلي سرک سره نږدې د والي کونټرول او میخانیکي لیسې تر منځ په دولتي ودانیو کې و. یوه ورځ ماښام مهال یو لوی باربري کراز موټر چې ظاهراً د تیلو پیلرونه په کې بار و (خو په حقیقت کې پیلرونه له انفجاري موادو ډک وو) چا راوستی او د عمومي جادې په غاړه یې د ملا صاحب د کور په برابرې درولۍ دی. د موټر چلوونکو داسې ښودلې وه چې موټر خراب شوی نو یې د والي کونټرول ساتونکو ته ویلي وو چې تاسو ورته پام کوئ موږ مستري راولو. هغو طالبانو هم د خپل صادقانه برخورد او حسن ظن په اساس ورباندې باور کړی و.

خو لږ څنډه وروسته د ملا صاحب شخصي محافظین په موټر شکمن شوي نو یې د ښار د یوې حوضې د امنیت آمر ملا بخت محمد راغوښتی او له موضوع یې خبر کړی و. دا د اونی هغه شپه ده چې ملا صاحب هم په دې شپه له دفتره کور ته راځي چې دې خبرې د دوی شک نور هم زیات کړی. ماخستن دوی هڅه کړې چې د نورو وسیلو په توسط موټر له دې ځایه بل ځای ته کش کړي په همدې وخت کې چې دوی د موټر په کښولو بوخت وو د شپې لس نیمې بجې وې چې موټر انفجار وکړ او په شاوخوا کې گڼ کسان یې په شهادت ورسول.

د چاودنې په وخت ملا صاحب د چاودنې له ځای نه تقریباً ۹۰ متره لرې ځای کې و، د چاودنې د ځای او د ملا صاحب د کور ترمنځ څلور یا پنځه کوچني سربایونه چې د ملا صاحب ساتونکي په کې اوسیدل او یا یې هم د وروڼو کورونه وو په بشپړ ډول ویجاړ شول. په چاودنه کې د ملا صاحب د دوو وروڼو او یوه اخښي په شمول د ده یوولس ساتونکي هم شهیدان شول.

دغه راز د امنیت آمر ملا بخت محمد د لسو تنو ملگرو سره یو ځای شهید او د لسو شاوخوا ملکي کسان چې په لویه لاره د تگ راتگ په حال کې وو هم په شهادت

ورسیدل. چاودنه دومره زوروره و چې نږدې د آبرسانی د ریاست یو شمیر کارکوونکي او د والي کوتی څو ساتونکي یې هم شهیدان او ټپیان کړل.

دې چاودنې د ملاصاحب د شخصي امنیت په اړه جدي اندېښنې راپورته کړې او د اسلامي امارت مشران دې ته متوجه شول چې د ملاصاحب د امنیت په خاطر باید داسې اقدامات وکړي چې هم خپله ملاصاحب د دښمن له اذیت څخه خوندي شي او هم په ده د برید له امله عام خلک زیانمن نه شي.

ملا عبدالخالق خالد وایي چې تر انفجار وروسته ملا صاحب په پیل کې د نوي ودانۍ له جوړولو سره موافق نه و خو وروسته چې دیني علماء کرامو قناعت ورکړ او دغه اقدام یې له شرعي اړخه مهم مصلحت وبله نو بیا یې منلو ته آماده شو. په دې ډول د امیرالمؤمنین د دفتر او کور په نوم د دغې ودانۍ لپاره د کندهار ښار څخه د شمال لړیديځ اړخ ته د ارغنداب ولسوالۍ ته د تللي لارې په اوږدو کې د پیلکو سیمه چې د غره په لمن کې هواره ځمکه وه په ښه شوه. د غوره شوي ځای سره نږدې نورې ودانۍ نه وې په شاوخوا یې غونډۍ وې چې په امنیتي لحاظ یې اهمیت درلود. دغه راز د دغه دفتر په خوا یوه عمومي لاره ورغلې وه چې په ښه توګه څارل کیدلی شوای.

دغه ودانۍ چې د ملاصاحب کور، دفتر، مسجد، د امنیتي ساتونکو میشت ځایونه او نور ملحقات یې درلودل په پاڅه او اساسي ډول جوړه شوه تر څو د تیر په شان د قوي انفجار یا حملو په وړاندې مقاومت ولري. د دې ودانۍ ودانیز کارونه د امریکا له یرغل نه څه باندې یو نیم کال وړاندې پای ته ورسیدل او ملا صاحب ورته خپل کور را انتقال او همدلته یې د فترې چارې پیل کړې. تردې چې امریکایانو په افغانستان د یرغل په لومړۍ شپه ورباندې برید وکړ چې د امریکایي یرغل لومړنی قرباني هم د ملا محمد عمر مجاهد تره ملا محمد حنیفیا اخند شو چې همدلته په شهادت ورسید.

نو بیا ویلی شو چې ملا محمد عمر مجاهد داسې څوک نه و چې د دنیايي هوس او عیش د کوښښ کولو شک ورباندې وشي. هغه خپل عمر د یتیمتوب او طالبۍ ژوند راتیر کړی و. هغه د یو عام وګړي په حیث ژوند تیراوه او د ځان لپاره په امتیاز قائل نه و. هغه که څه هم د واکمنۍ په مهال په یوه پځه ودانۍ کې اوسیده مګر بیا هم له

خاورو سره آشنا و. د اسلامي امارت په مهال د افغانستان د زراعت وزير ملا عبداللطيف منصور وايي: يوه ورځ د ملا صاحب همدې نوي جوړ شوي ځای ته ورغلم، ملا صاحب بهر راوتلی و او ویل چې همدلته به مجلس او ملاقات وکړو. کله چې په سپرو خاورو کیناست ما ورته د څادر غوړولو هڅه وکړه ملا صاحب زه منع کړم او وېي ویل (هیڅ فرق نه کوي څادر ضرور نه دی ځکه له همدې خاورو پیدا یو او آخر به هم همدې خاورو ته ورځو)

بیلابیل موضوعات او د امیرالمؤمنین مواقف

د افغانستان قضیه

کله چې د افغانستان قضیه یادوو مطلب مو د منځنۍ اسیا، جنوبي اسیا او منځني ختیځ تر منځ په ستراتیژیکه نقطه د پراته هیواد افغانستان د زعامت یا واکمنۍ د څرنگوالي هغه مسئله ده چې له تیرې نږدې نیمې پېړۍ راهیسې ورباندې د بیلابیلو سیاسي او فکري قطبونو تر منځ سیاسي ناندري او جگړیزې مقابلي روانې دي.

افغانستان ته په لومړۍ هجري پېړۍ کې د حضرت عمر فاروق رضی الله عنه د خلافت په وروستي کال د اسلام لومړۍ وړانګه راولوبده، وروسته دا هیواد په تدریج سره اسلامي څه بلکې د اسلامي دعوت صادرونکی شو. افغان هغه قوم دی چې په ټولیزه توګه یې ټول اسلام منلی، نه یې د اسلام له کوم رکن نه انکار یا اعراض کړی او نه یې هم کوم فرد نامسلمان پاته شوی.

ملا محمد عمر مجاهد د افغانستان قضیې ته د شریعت او یاد شوي تاریخي شالید له زاویې کتل. نوموړی په دې باور و چې افغانستان یوازې هغه مهال له استقرار، سولې او پرمختګه برخمن کیدلی شي چې دلته د سوچه قرآني هدایاتو په اساس یو بشپړ شرعي نظام حاکم شي.

له داخلي مخالفينو سره جوړ جاري

لکه وړاندې چې هم يادونه شوې، د اسلامي تحريک د پيل له وخته د ملا صاحب پاليسي دا وه چې له جگړې وړاندې دې د مصالحې کوښښ وشي تر څو له جنگ پرته د حاکم هرج و مرج تغر ټول او د هيواد صالح قوتونه تر يوه قومنده لاندې د يو متحد اسلامي نظام لپاره لاس په کار شي. د افغانستان په جنوب کې زابل، روزگان ولايتونه دغه راز د هلمند مرکزي سيمې، په مرکز او جنوب ختيځ کې غزني، پکتيا، پکتیکا، خوست ولايات او نورې ډيرې سيمې له جگړې پرته له ځايي واکمنو سره د تفاهم او په تحريک کې د هغوی د شاملولو په طريقه د امارت تر واک لاندې راغلې. خو په نورو سيمو کې چې توپکيانو په جگړو ټينگار کاوو نو جگړې ورسره وشوې او نظامي شکست ورکړل شو.

د پلازمينې کابل له فتحې دوه کاله وروسته چې د افغانستان شمال او مرکزي سيمې هم د طالبانو تر واک لاندې راغلې او د هيواد په ۹۰٪ خاوره د اسلامي امارت تسلط ثابت شو، د هيواد په سطحه يوازې بدخشان ولايت او د پروان مربوط د پنجشير درې شاوخوا سيمې د مخالفينو په لاس کې وې. په دې مرحله کې چې مخالفين ډېر په کمزوري حالت کې و اسلامي امارت بيا هم هڅه کوله له دوی سره خبرې او مذاکرات وکړي تر څو د اضافه جگړې لپاره بهانه او پلمه پاته نه شي.

په دې لړ کې ملا محمد عمر مجاهد د مذاکراتو لپاره بيا بيا باصلاحيته پلاوي وټاکل، د اسلامي کانفرانس او د افغانستان د گاونډيو هيوادونو په منځگرتوب په اسلام اباد، عشق آباد، تاشکند، سويس او جده کې څو پړاويز مذاکرات ترسره شول. د دې مذاکراتو په لړ کې د دوه جانبه اعتماد د اعادي لپاره د بنديانو تبادله او لنډ مهاله ډزبندي هم عملي شوه. په دې سلسله کې له مخالفينو سره يو د پام وړ مذاکرات د ترکمنستان په پلازمينه عشق اباد کې وشول چې د طالبانو له اړخه د بهرنيو چارو وزير مولوي وکيل احمد متوکل او د پلان وزير قاري دين محمد حنيف د نماينده هيئت په حيث او د مخالفينو لخوا يونس قانوني، امر الله صالح او ځيني نور کسان د مذاکره کوونکي پلاوي برخوال وو.

د متوکل صاحب د څرگندونو له مخې دوی ته ملا صاحب د جوړجاړي لپاره واک ورکړی و چې په بنسټ یې له مخالفینو سره موافقه وشوه ترڅو یو داسې مشترک اسلامي نظام رامنځته شي چې په درې گونو قواوو کې یې له دواړو خواوو څخه د تر لاس لاندې ولایاتو په تناسب اعضاء شرکت او سهم ولري. د اسلامي امارت استازو دا طرحه ومنله خو وروسته د مخالف لوري لخوا د دې توافق د سبوتاژ هڅه وشوه هغه دا چې هغوی شرط وړاندې کړ چې د دې نظام مشري به د پخواني مخلوع شاه محمد ظاهر په غاړه وي چې دا شرط نه یوازې د منلو وړ نه وو بلکې عملي هم نه وو.

له هغه وروسته د امیرالمؤمنین لخوا د اسلامي امارت د معارف د وزیر ملا امیر خان متقي په مشرۍ ځانگړې پلاوی مأمور شو ترڅو له مخالفینو سره د جوړجاړي او مذاکراتو پروسه پر مخ یوسي. د متقي صاحب په مشرۍ پلاوي د ازبکستان په پلازمینه تاشکند کې له مخالف اړخ سره اوږدې خبرې وکړې خو دا چې مخالفین د نړیوالو قدرتونو او ځینو گاونډیو هیوادونو په دام کې لویدلي وو او د افغان ولس د مصالحو په اړه یې فکر نه کاوه نو ځکه د جوړجاړي دې پروسې کومې نتیجه ورنکړه.

په مجموع کې له داخلي او بهرنیو دښمنانو سره د بیا بیا مذاکراتو او ځانگړیو پلاویو له ټاکلو څخه څرگندېږي چې ملا محمد عمر مجاهد تفاهم او مذاکراتو ته د مسائلو په حل کې د یوه مهم اصل په نظر کتل او ټولو مخالفینو سره مخامخ خبرو ته یې امدادګي درلوده.

د شمال غمیزه او د مالک سره موافقه

د پلازمینې کابل له فتحې وروسته د اسلامي امارت په وړاندې یو مهم گواښ په شمال کې د جنرال عبدالرشید دوستم ځواکونه وو چې له فاریاب نیولې تر سمنگان پورې یې د افغانستان په شمالي ولایاتو قبضه درلوده. دوستم چې زیاتره ورسره د پخواني کمونیست رژیم پاتي شوني ملګري وو یو شمیر کسان ورسره د قومي او سمني ملاحظو له مخې هم یو ځای شوي وو.

د کابل له نیولو وروسته دوستم د بادغیس ولایت په جنگي محاذ کې له طالبانو سره جگړې پیل کړې، دغه راز په خنجان ښارگوټي کې له مسعود او کریم خلیلي سره په توافق د طالبانو په وړاندې د یوه جنگي ایتلاف د جوړولو په تعقیب یې له مسعود سره په کابل د مشترک برید پلان ترتیب کړ.

جنرال عبدالملک چې د دوستم د مشهور قومندان رسول پهلوان ورور او پدې وخت کې د جنبش گوند د ارتباط خارجه مسؤل هم و د خپل ورور له وژل کیدو وروسته یې له دوستم سره اړیکې خرابې وې، نوموړي په پټه له طالبانو سره رابطه جوړه کړه او ویې ویل چې که طالبان یې مرسته وکړي د دوستم په خلاف به پاڅون وکړي او طالبانو ته به شمال ته د ورتلو لاره هواره کړي.

ملا محمد غوث اخند چې هغه مهال د اسلامي امارت په کابینه کې د بهرنیو چارو سرپرست وزیر و وایي: جنرال مالک د غمي خان په نوم خپل یو استازی په پیل کې راستولی و او ویل یې چې موږ غواړو د دوستم په خلاف قیام وکړو او له تاسو سره یوځای شو. وروسته دا خبره د مالک لخوا بیا بیا مطرح شوه، مالک پیغام راستولی و چې زه غواړم له اسلامي امارت سره ایتلاف وکړم. موږ د مالک پیغام ملا صاحب ته ورساوه هغه وویل چې زه ایتلاف ته حاضر نه یم خو که له ایتلاف پرته مالک د دوستم په وړاندې له موږ سره همکاري کوي په دې ورسره خبرې وکړئ.

ملا محمد غوث اخند وایي زه او ملا عبدالرزاق بادغیس ته لاړو او هلته مو د مرغاب په سیمه کې د جگړې د کرښې په ساحه کې له مالک سره وکتل. مالک په پیل کې ویل چې زه له تاسو سره ملگری کیږم، دوستم ختموم خو تاسو به د څو ولایانو واک راسپاری. موږ یې دا خبره رد کړه او ورته وویل چې ملا صاحب دغسې ایتلاف ته حاضر نه دی.

وروسته مالک وویل چې بله به وکړو هغه دا چې زه دوستم په هیڅ صورت نه پرېږدم او په خلاف یې جنگ پیلوم. دلته په جنگي کرښه کې د دوستم، اسمعیل خان او زما افراد دي، زه دوی د مجلس په بهانه راغواړم او کودتاه ورباندې کوم او د جنگي خط ټول ځواک او وسلې په لاس کې اخلم له هغه وروسته جنگي کرښه تاسو ته سپارم زه د

مزار شریف پر خوا پرمختګ پیلوم تر څو له دوستم سره جنګ وکړم. ما چې کومې سیمې له دوستمه نیولې هغه تاسو ته سپارم تردې چې د دوستم واک مویو مخ ختم کړ. له هغه وروسته زه د مسعود او نورو مخالفینو په خلاف هم ستاسو په پلوی جګړه کوم تر څو چې ټول مخالفین ختمیږي زه به له خپلو افرادو او جنګي تشکیلاتو سره مسلح پاته یم، کله چې مخالفین یو مخ له منځه لاړل او ټول افغانستان د طالبانو تر واک لاندې راغی له هغه وروسته که زه د نورو قومندانانو په شان خلع سلاح کړم یا نه؟ که څوکی راکوئ او یا نه هر څه چې د امارت خوښه وي همغسې چلند دې راسره وکړي.

مالک وویل چې په دې ټوله موده کې به ستاسو سره د مخاږې له لارې په رابطه کې یم او په ګډه به د دوستم په خلاف جګړه کوو. ملا محمد غوث اخند وایي موږ له جنرال مالک سره په همدې ډول توافق وکړ او تر منځ مو خط ولیکه، له توافق وروسته موږ هرات ته راغلو، په سبا سهار جنرال مالک خپل د کودتاه پروګرام عملي کړ او د مرغاب په خط کې یې د دوستم او اسمعیل خان ټول کسان ونیول. موږ ته یې حال راکړ چې ما خو خپل کار وکړ راشئ چې جنګي کړښه در تسلیم کړم. ملا عبدالرزاق اخند بیرته مرغاب ته لاړ، هلته یې د تضمین په ډول له جنرال مالک څخه اسمعیل خان سره له ټولو ۴۰۰ کسانو وغوښت چې هغه هم وروسپاره، په دې ډول جنرال مالک تر مخ او طالبان ورپسې د مزار شریف په خوا پرمختګ پیل شو.

دوستم له مالک سره د جګړې لپاره جوزجان ته راغی مالک چې په یوازې سړيې د دوستم مقابله نه شوای کولای په فاریاب کې یې له طالبانو سره ګډ تشکیل جوړ کړ. دغه راز د دوستم کسان چې د مرغاب په خط کې یې نیولې و بیرته یې مسلح او د ځان ملګري کړه په دې ډول یو داسې ګډوډ وضعیت رامنځته شو چې پخوا یې اټکل نه و شوی. جنرال مالک او طالبانو په ګډه دوستم ته شکست ورکړ او مزار ته طالبان او د مالک کسان په یوه بشپړ مبهم حالت کې داخل شول.

د مزار له نیولو وروسته د اسلامي امارت له مقام څخه د نویو ټاکنو د اعلان په ترڅ کې ملا عبدالرزاق د شمال تنظیمه رئیس او جنرال مالک د اسلامي امارت د بهرنیو چارو مرستیال وزیر وټاکل شول. البته دا ټاکنه له جنرال مالک سره د شوې تعهد نامې له

مخې نه بلکې د حسن نیت له مخې و، مالک چې دا مهال یې سپینه لنگوټه تړله او په ټوله معنی یې ځان طالب معرفي کاوه، له طالبانو یې غوښتنه وکړه چې د حالاتو د کنټرول لپاره اضافه کسان ورولیږي. له کندهار او هرات څخه زرگونه غیر مسلح کسان په دې نیت مزار ته روان شول چې هلته به ورباندې وسلې ویشل کيږي.

دا چې په مزار او نورو شمالي ولایاتو کې یوازې د مالک کسان نه وو، بلکې د دوستم پاتې شوني، د حزب وحدت، جمعیت او حکمتیار وسلوال هم وو، طالبانو له ځینو هغو خلکو وسلې واخیستې چې خطر یې ترې احساساوه.

بل اړخ ته مالک چې په ظاهره یې ځان ډېر رښتینی او مخلص معرفي کاوه په پټه له حزب وحدت سره په ګډه د طالبانو په وړاندې په توطیه جوړولو بوخت و. توطیه داسې وه چې د جنرال مالک او حزب وحدت کسان به په ګډه په مزار شریف کې د طالبانو په خلاف جګړه پیلوي. جنرال مالک به د دې جګړې په اړه وایي چې دا یوازې د حزب وحدت کسان دي. که دوی ناکام شول نو د جګړې نسبت به یوازې حزب وحدت ته کیږي او که په طالبانو بریالي شول نو د مزار واک به د مالک او حزب وحدت تر منځ تقسیميږي.

دا هم باید واضح کړو چې د اسلامي امارت د استازو لخوا ملا صاحب ته د توافق ټول جزیات نه و ویل شوي. بلکې یوازې د مخابری له لارې په اجمالي ډول معلومات ورکول شوي وو، کله چې په مزار کې وضع خرابه شوه. ملا محمد غوث آخند د امارت مقام ته راغی او ملا صاحب ته یې توافق لیک وربښکاره کړ. ملا صاحب چې توافق لیک وکوت نو ډېر خپه شو چې دا کله امکان لري چې د طالبانو او مالک زرگونه مسلح کسان دې په داسې مبهم حالت کې سره وچلیږي. دا په زرگونو نفر دي چې کنټرول یې آسان نه دی. بیا یې وویل چې اوس خو کار تر کار تېر دی خو څو تنه مخور مشران باید عاجل مزار شریف ته لاړ شي تر څو وضعیت کنټرول کړي. په دې ډول یې مولوي احسان الله احسان، ملا محمد غوث او څو تنه نور مشران مزار شریف ته ولېږل تر څو خرابیدونکې وضعیت مدیریت کړي.

ملا محمد غوث وايي موږ چې مزار ته لاړو هلته وضعیت ډېر خراب و، په ښار کې ډزې شروع شوې، مالک دا چل کړی و چې له یوې خوا یې جنگ پیل کړی و له بلې خوا یې د طالبانو نظامي مشران په خاص ډول ملا عبدالرزاق اخند له ځان سره کلابند ساتلی او په دې خطا کړی و چې دا د حزب وحدت کسان جنگ کوي نو ځکه طالبان غافلگیره شوي وو او د متقابل ځوابي برید او احضاراتو ضرورت یې نه احساساوه. تردې چې د جنگ لمن پراخه شوه، ملا عبدالرزاق، ملا اختر محمد منصور او نور نظامي مشران د مالک لخوا په غدارۍ سره اسیران او له عامو نظامیانو یو مخ پیل شول، نظامي طالبان په ښار کې ځای ځای محاصره او متحد ځواک یې وویشل شو. د ملازګي اخند په شان ځیني نظامي مشران د مالک له کسانو سره په مخامخ جنگ کې شهیدان شول، ډیرو نورو چې کافي وسله، امکانات او قومنده یې نه درلوده له ښاره د وتلو هڅه وکړه، چې له جملې یې ډېر لږ کسان خلاص او نور یې د ښار په اطرافې سیمو کې بنديان یا شهیدان کړای شول.

د طالبانو د مشرانو له جملې ملا اختر محمد منصور، ملا عبدالرزاق، ملا محمد صادق او حاجي فضل محمد د جنرال مالک لخوا اسیران او مولوي احسان الله احسان د تنګي شاديان په سیمه کې د حزب وحدت د کسانو لخوا په شهادت ورسید. ملا محمد غوث، ملا برادر اخند او څه نور کسان له سیمې په روغ وتلو و توانیدل. او په زرګونو طالبان چې په جنرال مالک یې باور کړی و د نوموړي د غدر قرباني او د اسیرانو په توګه جنرال مالک ته په لاس ورغلل. جنرال مالک وروسته دغه زرګونه تنه بنديان په پټه له محابسو ایستل او د جوزجان په دشت ليلي او د بلخ په حیرتان دښتو کې یې په ډلیزه توګه په شهادت رسول.

جنرال مالک په طالبانو سربیره ډېر هغه عام وګړي هم د طالبانو په نوم بنديان او شهیدان کړل چې د مزار شریف ښار ته د سیاحت په نیت تللي وو. په دې ډول جنرال مالک د افغانستان په جګړه ییز تاریخ کې د غدر او بې ګناه بنديانو د قتل عام له امله توره کارنامه ثبت کړه.

څه باندې يو کال وروسته طالبان بيا وتوانيدل چې فارياب، جوزجان، سرپل، بلخ او ټول شمالي ولايت ونيسي. هغه زرگونه طالبان چې مالک په دښت ليلي او حيرتان کې شهيدان کړي وو او اجساد يې په شرعي طريقه نه و دفن شوي، جسدونه يې کندهار ته رانقل او په شرعي طريقه په ځانگړې هديره کې خاورو ته وسپارل شول چې د مزار د شهيدانو په هديره شهرت لري.

د شمال دې غميزې ټول افغانستان دردمن کړ، خو شخصاً په ملا محمد عمر مجاهد يې خورا ژور تاثير وکړ، د نوموړي ملگري وايي ملا صاحب له دې پېښې وروسته اکثره وخت غمجن معلومېده او تر پايه يې غموونکي اثر ورباندې ښکاره و. ملا صاحب هغه امارتي مسؤل چې له جنرال مالک سره په توافق کې يې د امارت د مقام ټول هدايات په نظر کې نه وو نيولي او په خپل وخت يې ملا صاحب ته خبر نه و ورکړی د وزارت له دندې لرې او پر کورکښناوه.

د مخدره موادو موضوع

د مخدره موادو د زراعت او توليد مسئله اسلامي امارت ته له پخوانيو رژيمونو څخه په ميراث پاته وه. د افغانستان په ختيځ، شمال ختيځ، جنوب او جنوب لويديځ کې آن له شاهي دور څخه د مخدره موادو په خاص ډول د بنگو او کوکنارو کښت پيل شوی او رواج شوی و.

طالبان په داسې حال کې قدرت ته ورسيدل چې په غريب افغانستان کې مخدره موادو د خلکو د يوه مهم اقتصادي او عائدياتي منبع حيثيت خپل کړی و چې بناء دې موضوع په ولسي کچه يو لړ حساسيتونه هم درلودل او د مخنيوي کار يې له خطرناکو خالي نه و.

خو ملا محمد عمر مجاهد د مخدره توکو د زراعت او استعمال په اړه هم د اسلامي شريعت له اصولو سره برابر دريځ خپل کړ. دا چې د مخدره موادو استعمال د اسلام له نظره ناروا دی د تحريک له لومړۍ ورځې څخه د چرسو، پودرو، شرابو او نورو

مخدره توکه په استعمال کلک بندیز نافذ شو چې سرغړوونکو ته یې حتی د حبس سزاوې ورکول کیدلې.

دا چې ترياک او خشخاش په پخوا زمانو کې طبي مواد بلل کیدل او اوس هم په ډول ډول دواگانو کې استعمالیږي او حتی په نړۍ کې یې په بیلابیلو هیوادونو کې د همدې ضرورت په اساس په محدود ډول کښت قانوني شوی دی. حنفي فقهي هم د دې مخدر توکي په اړه د نامشروعیت قاطع امر نه دی کړی. د طالبانو اسلامي تحریک هم د همدې فقهي ملاحظې له امله په پیل کې د کوکنارو د کښت بندولو موضوع جدي ونه بلله او ټوله توجه یې د بنگو او چرسو د تولید، استعمال او تجارت ختمولو ته وه.

خو په وروسته کې طالبان متوجه شول چې په موجوده وخت کې د کوکنارو کښت د افغانستان ولس ته په زیان تمامیږي. د اسلامي امارت د واکمنۍ پرمهال د مخدره موادو د مخنیوي د ریاست مشر مولوي عبدالحمید اخندزاده وايي چې موږ د امارت د مشرتابه له امر سره سم د افغانستان په بیلابیلو سیمو کې د مخدره موادو په خاص ډول د تریاکو د اغیزو په اړه سروې او پلټنه پیل کړه. په دې پلټنه کې موږ ته معلومه شوه چې د افغانستان په لویدیځ کې له ایران سره په پوله پرتو سیمو کې ولسي خلک د تریاکو د استعمال او تجارت له امله له سختو غميزو سره مخامخ شوي دي.

دا خلک چې له څو لسيزو راهیسې یې د ژوند یوازینی کار او کاروبار د تریاکو تجارت او قاچاق دی په زرگونو ځوانان یې د قاچاق په مهال د ایران د سرحدي ځواکونو لخوا په دښتو کې وژل شوي چې د اکثر وختی مړي هم ورک دي. له ایران سره په سرحد پرتو کلیو کې داسې کورونو په ډېر تکلیف پیدا کیدل چې یو یا څو کسان یې د دې تجارت او قاچاق قرباني شوي نه وو. د دې سیمو د خلکو ژوند یوازې تر قاچاق او تریاکو تړل شوی وو چې دې کاروبار دوی د بشپړې تباهی په لاره روان کړې وو. په ضمن کې د تریاکو کښت، تجارت او تولید په خاص ډول په ځوانانو کې په پوږو او نورو نشه یي موادو اعتیاد ته هم وده ورکوله. د تریاکو د کښت د زیانبار اړخ د دې موضوع په اړه د طالبانو نظر له بنسټه تغیر کړ او دې نتیجې ته ورسیدل چې

ملي مصلحت په دې کې دی تر څو د دغه بوټي کښت او تولید هم د استعمال په ډول په مطلق ډول بند کړای شي.

یو فرمان او یو بوټی

لکه وړاندې چې وویل شول کوکنار چې هغه مهال ورسره د افغانانو اقتصاد تړل شوی و او د ډیرو خلکو یوازینی عائداتي منبع بلل کیدل، د بندولو مسئله یې د اټکلونوله مخې آسانه نه بریښېده. د اسلامي امارت نړیوالو دښمنانو هم پرلپسې په طالبانو فشار وارد اوه او د کوکنارو د بندولو غوښتنه یې ترې کوله. هغوی ښایي د موضوع حساسیت ته متوجه و او په دې سره یې هڅه کوله طالبان او ولس له یو بل سره په تقابل تصادف کې واقع کړي.

مگر د امیرالمؤمنین ملا محمد عمر مجاهد د اسلامي رهبري حقانیت او برکت هغه وخت په ښکاره ثابت او مشاهده شو کله یې چې په ۱۳۷۹ / ۵ / ۷ هجري شمسي-نېټه چې له ۲۶/۴/۱۴۲۱ هـ ق سره برابره ده، د یوه لنډ فرمان له مخې په هیواد کې د کوکنارو په کښت بندیز نافذ کړ.

د دې لنډ فرمان متن په لاندې ډول و.

لومړۍ ماده:

۱ - په ټول هیواد کې د کوکنارو کرل مطلقاً منع دي.

۲ - کوم اشخاص چې د کوکنارو په کرلو لاس پورې کوي او له پورتنی امر څخه سرغړونه وکړي سخته شرعي سزا به ورکړل شي.

دوهمه ماده:

اړونده امارتي مسئولین مکلف دي چې په خپلو مربوطه سیمو کې د کوکنارو د کرل د مخنیوي په خاطر لازم تدابیر ونیسي.

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ دی او په رسمي جریده کې دې خپور شي. والسلام

(امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد)

دا فرمان که څه هم له مخدراتو سره د مبارزې په برخه کې د خپل ډول تر ټولو قاطع اقدام و او حتی په سياسي لحاظ يې هم طالبانو ته گټه رسولای او د تبليغاتو لپاره يې ښه بهانه په لاس ورکولای شوای. خو ملا صاحب په دې نظر و چې دغه اقدام يې د نړيوالو د فشارونو له امله نه بلکې يوازې د ديني او عام اجتماعي مصلحت په خاطر کړی دی نو ځکه يې نه په چا احسان باروي او نه يې په مقابل کې له چا څخه امتياز غواړي.

ښايي د نوموړي همدا مخلصانه عزم به و چې الله تعالی ورباندې زړه ته نه لويدونکي نتيجه مرتبه کړه. د افغانستان مؤمن ولس د خپل شرعي امير فرمان ته لیک ووايه او د فرمان د صدور له نيتې وروسته يې په سمدستي ډول د کوکنارو کښت بند او په ځای يې غنم او نور گټور کرنيز توکي وکړل. نړيوال چې دغه وخت په تمه وو او دې ته منتظر وو چې د افغانستان دهقانان به له طالبانو سره جنجال پيل کړي او په دې ډول به دوی ته د مداخلې او تبليغاتو زمینه برابره شي مگر دا چې الله تعالی د زړونو مالک دی د افغان ولس زړونه يې دې ته مائل کړل چې د خپل شرعي امير په اطاعت کې خیر دی او د کوکنارو په کښت کې زیان دی نو ځکه يې صادر شوی فرمان په پوره توجه سره رعایت کړ.

د فرمان له صدور شپږ میاشتې وروسته د الجزیرې ټیلویزیون خبريالانو غوښتل د کوکنارو د بندولو په موضوع تصویري راپور جوړ کړي، دوی د افغانستان جنوب، جنوب لويديځ، ختيځ او نورو سیمو ته سفرونه وکړل او د کوکنارو د پخوانیو کروندو هغه سیمې يې له نږدې وليدې چې له دې وړاندې به هر کال ترې د څلور زره ټنه په شاوخوا کې ترياک تولیدل او نړۍ ته صادريدل. دوی په دې سیمو کې نه يوازې دا چې د کوکنارو پراخې کروندې يې ونه موندې حتی کوم داسې بوټی يې هم نه شوای پیدا کولای چې په خپل ویدیويي راپور کې يې د نمونې په ډول وښيي.

د الجزيرې د تيلويزيون د همکار مصطفى حامد د وينا له مخې د دوی خبريالانو په دې ټولو سيمو کې يوازې د ننگرهار د شيرزادو ولسوالۍ په يوه لرې پرته سيمه کې د کوکنارو يو بوټی وموند او بيا يې په خپل راپور کې وښود. دې وضعيت ثابتوله چې د کوکنارو په شان له هرې منفي پديدې سره مبارزه که د شرعي اصولو له مخې رشي نتيجه به يې ډيره ښه او له اټکل څخه لوړه وي.

په دې ډول د اسلامي امارت د واکمنۍ په وروستيو کې د ملا صاحب د فرمان له مخې د کوکنارو کښت او توليد د صفر کچې ته راښکته شو اما د مخالفينو تر واک لاندې ساحو په خاص ډول بدخشان کې لا هم د کوکنارو کښت جريان درلود چې په همدې کال يې د نړيوالو احصايو له مخې ۱۸۵ ټنه تارياک نړۍ ته توليد کړل. البته د مخالفينو تر واک لاندې ساحه کې د کوکنارو د کښت او توليد په موضوع نړيوالو هم کوم اعتراض نه درلود.

د ښځو د حقوقو او تعليم مسئله

د طالبانو په اړه ډيرو بهرنيو ليکوالو او ژورناليستانو د خبره تبليغوله چې د ملا محمد عمر مجاهد تر واک لاندې سيمو کې د ښځو حقوق خوندي نه دي، هغوی ته د کار او تعليم اجازه نه ورکول کيږي او ټول مشروع حقونه ترې سلب شوي دي.

په دې اړه واقعيت دا و چې اصلا د افغانستان د حاکم په حيث ملا محمد عمر مجاهد او ليبرال فکره مخالفينو يې د ښځو د حقوقو د څرنگوالي په اړه اختلاف درلود. ملا محمد عمر مجاهد ښځې هم د نارينه وو غوندې د الله تعالی مکلف مخلوق او د الله تعالی له لورې په راغليو اوامرو او احکامو مکلفې بللې، نو ځکه يې د حجاب رعایت او له اختلاط او جاهلانۍ تېرې څخه ځان ساتنه د هغوی ديني وجيبه بلله.

اما د ليبراليزم مدعيانو د افغانستان د مؤمنو ښځو لپاره هغه په اصطلاح حقوق غوښتل لکه د نړۍ په نورو برخو کې چې ښځې ورباندې تيرايستل شوي دي او د الله تعالی له دې باعزته او بابته مخلوق څخه يې د هوسبازۍ او بازار موندنې آله جوړه کړې.

د ښځو د خدای ورکړو شرعي حقوقو په باره کې ملا صاحب پوره جدیت درلود او په رعایت یې تاکید کاوه. د امیرالمؤمنین د فرامینو له جملې ۱۰۴ نمبر فرمان د ښځو د حقوقو په اړه دی چې په یوه برخه کې یې راغلي (څرنگه چې په اسلامي شریعت کې ښځه ځانته خپل حقوق لري چې د هغو په ترلاسه کولو سره یې حیثیت او مقام لوړ او حیا او پرده یې خوندي کيږي. مگر بد بختانه په افغاني ټولنه کې د ناوړه او غیر شرعي رواجونو له امله ښځې له خپلو دغو شرعي حقوقو څخه بې برخې او راز راز ظلمونه ورسره کيږي. نو د دغه ډول بې عدالتۍ د مخنیوي په منظور لاندې احکام منظوروم:

لومړۍ ماده: د هیواد مسلمان اتباع نه شي کولای د قتل په صورت کې ښځه د دیت، جوړې (صلحې) یا په بل نوم سره د مړي کورنۍ ته په بدل کې ورکړي.

دوهمه ماده: د هیواد مسلمان اتباع نه شي کولای کونډه ښځه د میره د کورنۍ له غړي سره په نکاح کولو مجبوره کړي. د شریعت د حکمونو مطابق کونډه ښځه کولای شي په خپله خوښه نکاح وکړي.

د ملا صاحب لوړ فرمان ښایي د یادو دوو ناروا او حق تلف کوونکو رواجونو د مخنیوي په برخه کې بې ساري وي ځکه پخوانیو حکومتونو کله هم د ښځو په وړاندې د داسې ظالمانه اقداماتو د مخنیوي هڅه نه ده کړې. د ښځو د تعلیم په اړه ملا صاحب په یوه مرکه کې ویلي: هر چې د ښځو د تعلیم مسئله ده نو موږ د ښځو د تعلیم مخالف نه یو او نه یې هم له تعلیم څخه منع کوو، البته موږ وایو چې ښځې دې د شرعي احکامو او شرایطو په رعایت سره تعلیم وکړي او د ستر، عفت او شرعي آدابو په ساتلو سره دې زدکړې ترسره کړي. (مجله الامارة الاسلامية دوهمه گڼه ۱۴ مخ)

د اسلامي امارت د تمیز رئیس مولوي شهاب الدین دلاور صاحب وايي: ملا صاحب په قضائیه چارو کې هم دې ته خاص توجه درلوده چې د ښځو حقوق تلف نه شي. یو مثال یې دا دی چې ملا صاحب محاکمو ته فرمان صادر کړی و چې د ښځو دعوا هیڅکله تر مرور زمان لاندې نه شي راتلای. یعنې کله چې په مسئله باندې ۳۶ کاله تیر شي او مدعي دعوه ونه کړي نو بیا د مرور زمان له امله د مدعي دعوه نه اخیستل کيږي. خو ملا صاحب ویل چې د افغانستان ښځې محکومې او عدالت ته له لاسرسي لرې

پاته شوي دي، نو ځكه كه د بنځو په دعوو هر څومره وخت وتلی وي باید د عدالت حق یې خوندي وي او دعوو یې واخیستل شي. دغه استثنائي حکم په دې دلالت کوي چې ملاصاحب د شریعت په چوکاټ کې بنځو ته په ټولو حقوقو قائل و، البته د افغان مؤمن ولس د درنو تورسرو لپاره یې د حقوقو او آزادۍ په نوم هغه بې بندوباري نه منله چې د لیبرال فکر خاوندان ورباندې تاکید کوي.

ګاونډیان او اسلامي نړۍ

افغانستان شپږ ګاونډي هیوادونه لري چې له پاکستان، ایران، ترکمنستان، ازبکستان، تاجکستان او چین څخه عبارت دي. د دې هیوادونو له جملې یوازې چین یې غیر اسلامي هیواد دی په نورو ټولو کې مسلمانان اکثریت دی نو ځکه د اسلامي نړۍ غړي بلل کېږي.

د افغانستان اسلامي امارت د ګاونډیانو له جملې یوازې د پاکستان لخوا په رسمیت پیژندل شوی و، ترکمنستان او چین که څه هم اسلامي امارت یې په رسمیت نه و پیژندلی خو له افغانستان سره یې تجارتي او تریو حده سیاسي روابط پالل. امانور ګاونډیان لکه ایران، ازبکستان او تاجکستان چې د برهان الدین رباني ګرځنده حکومت یې په رسمیت پیژاند د اسلامي امارت د مخالفت په صف کې ولاړ وو. تاجکستان په دې سربیره چې په کولاب کې یې د شورای نظار مشرانو ته مراکز او پتځایونه تهیه کړي وو د مخالفینو پوځي اکمالات، بهرني سفرونه، د زخمیانو معالجه او نور ډېر فعالیتونه هم د دې هیواد له ځمکې او فضا څخه په استفاده ترسره کیدل.

ازبکستان چې آن له تنظیمي دوران څخه یې دوستم تقویه کاوه د طالبانو په وخت کې یې له دوستم سره مرستې کولې او د تیښتې په وخت یې پناه ورکوله. ایران بیا د حزب وحدت له ټوپکیانو سره په ښکاره مرستو سربیره د اسمعیل خان او حکمتیار په شان د طالبانو مخالفینو ته پناه ورکړې وه او د طالبانو په وړاندې یې تبلیغاتي محاذ هم ګرم ساتلی و.

د طالبانو په اړه د ځينو گاونډيو هيوادونو دښمنانه دريځ تر ډيره د هغوی له ناسم پوهاوي څخه سرچينه اخيسته. ځينو هيوادونو بيا د نړيوالو زيرځواکونو په تبع له طالبانو سره د دوستۍ په ځای د دښمنۍ لاره نيولې وه. اما خپله طالبانو په مشخص ډول د اسلامي امارت زعيم ملا محمد عمر مجاهد د گاونډيانو په اړه کوم بد نيت نه درلود. ملا صاحب په يوه مرکه کې چې خلافت مجلې خپرې کړې ويلي (له اسلامي نړۍ سره د اسلامي اخوت او ورورلۍ په بناء مناسبات غواړو او له گاونډيو هيوادونو سره د نيکې همجواری او د يوه بل په چارو کې د نه مداخلت غوښتونکي يو)

پاکستان

پاکستان چې له افغانستان سره د نورو گاونډيانو په نسبت ډېر مشترکات لري، د شوروي ضد جهاد په مهال د افغانانو د هجرت کور و او په ميليونونو افغانانو په کې سکونت غوره کړی و. څرنگه چې د طالبانو تحریک له جنوبي ولاياتو راپورته شو او وروسته چې کله طالبانو د افغانستان په زياتره سيمه واک ټينگ کړ، تر ټولو مخکې اسلامي امارت د پاکستان لخوا په رسميت وپېژندل شو. دې واقعيتونو ځينو خلکو ته د دې تبليغ لپاره دليل په لاس ورکړ چې گوندي طالبان د پاکستان خلگ دي او ملا محمد عمر مجاهد د پاکستان تر اثر لاندې کار کوي.

اما واقعيت دا و چې ملا محمد عمر مجاهد له پاکستان سره هيڅ سياسي او فکري تړاو نه درلود هغه په ټول ژوند په پاکستان کې نه و اوسيدلی او يوازې يې د شوروي ضد جهاد په مهال د علاج او يا هم د حرکت اسلامي په تنظيم کې دخپلې جبهې د رسميت لپاره د يوه عادي مجاهد په صفت د پاکستان کويټې ته سفر کړی و.

ملا محمد عمر مجاهد پاکستان ته د يوه مسلمان گاونډي په نظر کتل او د پاکستان له ولس سره يې د اسلامي اخوت او ښه گاونډيتوب د اصولو له مخې په حسن تعامل ټينگار درلود. ملا صاحب لکه څنگه چې د درستي نړۍ په وړاندې د ديني موافقو، جهادي عزم او ملي ارزښتونو په اړونده مسائلو کې غير منفعل او ثابت دريځ درلود د پاکستان په وړاندې يې هم کټ مټ همداسې تگلاره وه. امريکايان چې د اسامه بن لادن او ځينو نورو موضوعاتو په اړه يې فشارونو د ملا صاحب دريځ بدل نکړ په

وروستيو کې يې هڅه کوله د پاکستان له لارې طالبان د خپل موقف بدلولو ته وهڅوي. خو ملا صاحب په دې اړه په يوه مرکه کې وويل (پاکستان نه موږ ته د اسامه د سپارلو خبره کړې او نه يې هم بايد وکړي. ځکه دا موضوع د افغانستان د اسلامي امارت او امريکا موضوع ده.) (خلافت مجله پرلپسې اوولسمه گڼه، پنځم مخ)

مرحوم سيد محمد حقاني صاحب چې يو وخت د اسلامي امارت د بهرنيو چارو مرستيال وزير او بيا په اسلام اباد کې سفير و، کيسه کوله چې يو وخت مې په کندهار کې له ملا صاحب سره په مجلس کې يادونه وکړه چې: اصولاً د يوه بهرني ملک سفير په کوربه هيواد کې بايد يوازې د بهرنيو چارو له وزارت سره اړيکي وپالي، مگر موږ داسې شواهد پيدا کړي چې د پاکستان سفير عزيز احمد خان هڅه کوي چې د بهرنيو چارو د وزارت له خبرتيا پرته يو شمير امارتي ادارو او اشخاصو سره مستقيمي اړيکي جوړې کړي.

مرحوم حقاني صاحب وايي: چې د دې خبرې په اوريدو ملا صاحب په غوسه شو او يوه شيبه غلې و، خو وروسته يې په لنډو او صريحو ټکو راته وويل: دا ځل چې کابل ته لاړې اول کار دا وکړه چې دغه سفير راوغواړه، سم يې سر ور خلاص کړه، چې موږ دا دومره درېدری د استقلال لپاره په سر وړي دي، د پاليسۍ سره سم حد ورته وټاکه او ورته ووايه چې که په دې لاره تلای او چلیدلی شي و چليره او کنه څه په مخه دي بڼه. ملا صاحب د خپلو شرعي موافقو په څير د افغانستان د ځمکنۍ تماميت د مسائلو په اړه هم ډېر حساس و، له پاکستان سره د ډيورنډ کرښې په اوږدو کې طالبانو څو ځله د پاکستان له عسکرو سره شخړې وکړې، په برامچه، پکتيکا، د خوست غلام خان او بټي سيمه دغه راز د ننگرهار د تورخم او گوشتي په سيمو کې يې پاکستاني عسکر په شا وتمبول او په خوست کې يې پاڅه جوړ شوي تاسيسات چې د کرښې نه د افغانستان غاړې ته جوړ شوي و ورونيول.

خو له دې سره سره ملا صاحب له پاکستان سره د يوه مسلمان ورور ملت په توگه په اخوت او دوستانه اړيکو ټينگار درلود. د پاکستان ديني مدارس، د هغوی مشايخ او طالبان چې اکثرو يې د افغانستان له اسلامي امارت سره منهجي او فکري يووالی درلود

ملا صاحب ورته په خورا درنه سترگه کتل. د کشمیر د مسئلې په اړه ملا صاحب په یوه مرکه کې ویلي (موږ مخکې هم ویلي دي چې په کشمیر کې دې په مسلمانانو باندې ظلمونو بند کړل شي او دا مسئله دې د کشمیر د مسلمانانو له غوښتنو سره سم او یا هم د ملګرو ملتونو د پریکړو په اساس حل شي. ځکه دغه کار د هند او پاکستان دواړو په ګټه دی، کشمیري مسلمانان د ازادۍ حق لري او دا حق باید ورکړل شي)

د ۱۹۹۹ م کال د اکتوبر په دولسمه (۲۰/۷/۱۳۷۸ هـ ش) د پاکستان پوځ مشر جنرال

پرویز مشرف په نواز شریف کودتاه وکړه او قدرت یې په لاس کې واخیست. پرویز مشرف چې د پوځ مشر و له کودتایو وروسته یې بیرنۍ فرمان صادر کړ او ځان یې صدر اعظم اعلان کړ، چې په دې ډول یې له پوځي مشرۍ علاوه د هیواد اجرایوي اختیارات هم په لاس کې واخیستل. ملا محمد عمر مجاهد چې په اسلامي هیوادونو کې د اسلامي اقتدار راګرځیدل او د شریعت نفاذ یې ستر ارمان و او په دې برخه کې یې د اسلامي نړۍ د ستر اقتصادي ځواک او یوازیني اتوم لرونکي هیواد په حیث پاکستان یو مهم اسلامي هیواد ګاڼه د مشرف له کودتا څه موده وروسته یې نوموړي ته د واکمنۍ د مبارکۍ په عوض توصیه لیک واستاوه.

ملا محمد عمر مجاهد د پاکستان مشر پرویز مشرف ته ولیکل چې پاکستان یو اسلامي هیواد دی، د اسلام په نوم جوړ شوی دی، خلک یې متدین دي، اسلامي روحیه لري او اسلامي شریعت غواړي. دا چې اوس تاسو د پوځ او ملکي حکومت ټول اختیارات په لاس کې لرئ او په وړاندې مو کوم خنډ نشته، نو له دې فرصت نه په استفاده په پاکستان کې اسلامي نظام اعلان او اسلامي قانون تطبیق کړئ. دا به ستاسو خورا ستره کارنامه چې اسلامي تاریخ به ورباندې ویاړي.

ایران

د ایران حکومت چې د تنظیمي هرج و مرج په دوران کې یې د افغانستان په کورنیو جګړو کې فعال حضور درلود او د حزب وحدت د ملیشو سره یې مرستې کولې له پیله

يې طالبانو ته د شک په سترگه کتل او د هغوی په اړه يې د پيش قضاوتونو له مخې چلند کاوه. له حزب وحدت سره د طالبانو ټکر ايران په بشپړه توگه د اسلامي امارت په مخالف جهت کې ودراره نو ځکه يې په نيمروز، فراه، هرات، کابل، باميان او د افغانستان په نورو بيلابيلو سيمو کې د اسلامي امارت له مخالفينو سره ښکاره مرستې پيل کړې.

که څه هم د ايران حکومت د اسلامي امارت د واکمنۍ په ټوله موده کې د طالبانو په اړه تر ټولو بد تبليغات کول خو د اسلامي امارت زعيم ملا محمد عمر مجاهد له دې سره سره چې د ايران له چلند څخه راضي نه و مگر بيا يې هم په خپلو بيانو کې د گاونډي هيواد ايران حکومت د دښمن په نوم نه ياداوه.

په مزار شريف کې چې د ايران د قونسلگرۍ کارکوونکي د نامعلومو کسانو لخوا ووژل شول، که څه هم ايران يې طالبانو ته د پرې گوته نيوله خو طالبانو دغه تور رد کړ. د ايران حکومت د مزار شريف د واقعي په غبرگون کې له افغانستان سره په پوله پرتو سيمو کې درنې پوځي مانورې پيل کړې چې تر دوه سوه زره پورې پوځيانو په کې برخه درلوده او په يوه ډول يې په افغانستان د بريد گواښ رامنځته کړ. ملا محمد عمر مجاهد د احتياط په خاطر يو شمير ځواکونه له ايران سره پولې ته وليرل او په کابل کې يې د ټول افغانستان د علماء کرامو غونډه راوبلله، دغه غونډه چې شاوخوا يونيم زرتنه مخکښو علماء کرامو په کې گډون درلود د ۱۳۷۷ لمريز کال د ميزان په دوهمه يې د يوه پريکړه ليک په صدور سره وويل چې: د افغانستان اسلامي امارت او د ايران حکومت دې دواړه د يو بل په وړاندې له زغم څخه کار واخلي. ځکه چې د دواړو اسلامي هيوادونو تر منځ جگړه د ټولې اسلامي نړۍ پر زيان او د کفارو په گټه تماميږي. خو که ايران يا بل هر هيواد په افغانستان بريد وکړي په وړاندې يې پر هر افغان جهاد فرض دی.

د اسلامي امارت د واکمنۍ په وروستيو کې د امارت او ايران تر منځ اړيکي مثبت خوا ته روانې وې، داسې معلوميدله لکه ايران چې طالبان پيژندلي وي چې په کامله توگه خپلواک خوځښت دی چې د افغانستان د خلکو نمايندگي کوي.

ترکمنستان او چین

ترکمنستان او چین هیوادونو هم له طالبانو سره د گاونډیتوب په اصولو سمې اړیکې درلودې او د افغانستان په جگړه کې یې د هیڅ لوري ملاتړ نه کاوه. ترکمنستان هڅه کوله چې د اسلامي امارت او مخالفینو تر منځ جوړجاړی رامنځته شي. په همدې موخه یې یو ځل په عشق اباد کې د مذاکراتو کوربه توب هم وکړ. ترکمنستان د نړیوالو بندیزونو په وخت کې هم له افغانستان سره خپله وفاداري پر ځای وساتله او د تیلو، غازو او نورو ضرورت وړ توکو په برخه کې د افغانستان ضروریات رفع کول.

د اسلامي امت د قضاواوو په اړه دامیرالمؤمنین ملامحمدعمرمجاهد مواقف

رسول الله صلی الله علیه وسلم اسلامي ټولنه یو جسد بللې چې هر مسلمان باید د بل مسلمان درد حس کړي او په ویر یې ځان شریک وبولي.

د همدې نبوي ارشاد سره په مطابقت ملا صاحب هم اسلامي امت ته د یوه جسد او یوه مشترک کور په نظر کتل. هغه سره له دې چې په هیواد دننه له ډیرو ستونزو او بوختیاوو سره لاس او گریوان و خو بیا یې هم په نړیواله کچه د مسلمانانو دردونه نه هیرول او همیشه یې ورسره خپله غمشریکي او خیرخواهي شریکوله.

که څه هم اسلامي امارت له افغانستان بهر له نورو اسلامي ډلو سره د عملي مرستو کولو کوم فعالیت نه درلود او نه یې هم وضعیت او شرایطو اېجابوله چې همدې موضوع ته ملا صاحب خپله هم هغه وخت اشاره وکړه کله یې چې د چیچنیا د خپلواک دولت د په رسمیت پېژندلو په موضوع له بي بي سي سره مرکه کوله. خو دا چې د نړۍ له مسلمانانو څخه معنوي او اخلاقي ملاتړ او له هغوی سره د خواخوږۍ او همدردۍ اظهار د ایمان له غوښتنو څخه وه د اسلامي امارت مشرتابه خپله اسلامي وظیفه بلله او پرته د سیاسي ملاحظاتو له رعایت یې دغه ایماني دنده سرته رسوله.

د فلسطین قضیه

د فلسطین قضیه د اسلامي امت له سترو قضاواوو گڼل کیږي. فلسطین چې د مسلمانانو لومړني قبله (مسجد اقصی) په کې واقع دی او له دیارلس پېړۍ زیاته موده د مسلمانانو

تر واک لاندې و د تیرې میلادي پېړۍ په منځنیو کلونو کې د غربي استعمارګرو د پلان له مخې دغه سیمه له مسلمانانو غصب او یهودي دولت په کې رامنځته شو. له هغه وروسته د فلسطین اصلي مالکان (عرب مسلمانان) د دې وطن له اصلي خاورې شړل شوي، ختیځ پلو ته د اردن سیند په لویديځه غاړه او غرب اړخ ته د غزې ترانګې په محدوده کې ګلابند شوي دي.

فلسطیني مبارزین د خپل غصب شوي وطن د بیرته اخیستلو لپاره په جهادي مبارزه بوخت دي، د نړۍ مسلمان ولسونه له فلسطیني مظلوم ولس سره خواخوږي لري.

ملا محمد عمر مجاهد هم د اسلامي اخوت د احساس له مخې د خپلې واکمنۍ له پيله په کلکه د فلسطیني ملت د جهادي داعيې ملاتړ وکړ او په دې اړه یې بیا بیا فرمانونه او د خواخوږۍ پیغامونه صادر کړل. د بیلګې په توګه د ۲۰۰۰ میلادي کال په اکتوبر میاشت کې چې اسرائیلو په فلسطیني ولس میشتو سیمو بریدونه وکړل، ملا محمد عمر مجاهد د یوه پیغام په صدور سره چې په عربي ژبه خپور شوی و اسلامي امت په خاص ډول عرب هیوادونه د فلسطینیانو مرستې ته راوبلل. د دې پیغام په یوه برخه کې راغلي وو (تصدی الشعب الفلسطيني الأعزل للمظالم منذ السنوات و اشتدت هذه المظالم فی الآونة الاخیره فی قتل الفلسطينيين المسلمين و تجریحهم والزج بهم فی زنازين السجون. و أعتقد أن اسرائیل سوف لا تتوقف عن هذه المجازر البشعة لأن امریکا تقف وارثها بالدعم و التأيید. فيجب على البلاد العربیة أن تردع هذا الظلم الاسرائيلي أو لتطلب المدد من العالم الاسلامی لردع هذا العدوان السافر).

ژباړه: د فلسطین بیچاره ولس له ډیرو کلونو راهیسې ظلمونه ګالي، په دې وروستیو کې دغه مظالم نور هم زیات شوي چې مسلمان فلسطینیان وژل کیږي، تپیان کیږي او په زندانونو کې کړول کیږي. زه باور لرم چې اسرائیل به د بورنووونکو مظالمو دغه سلسله ونه دروي ځکه امریکا یې تر شا ولاړه ده ملاتړ او تائید یې کوي. نو بناء په عربي هیوادونو لازمه ده چې د اسرائیلي ظلم مخه ونیسي. او یا دې له اسلامي نړۍ د دې ښکاره تجاوز د مخنیوي په مقصد مرسته وغواړي.

د چیچنیا خپلواک دولت په رسمیت پیژندل

چیچنیا یا شیشان د روسیې په جنوب لویدیځ کې د شمالي قفقاز له مسلمان میشتو سیمو څخه ده چې د پخواني شوروي اتحاد پرمهال د منځنۍ اسیا د قبضه شویو سیمو په څیر د شوروي یوه برخه بلل کیدله. په ۱۹۹۱ میلادي کال کې د دې ځای مسلمانانو د یوه پخواني جنرال (جوهر دودایف) په مشرۍ پاڅون وکړ او د چیچنیا ایچکریا جمهوریت په نوم یې د خپلواک هیواد لپاره مبارزه پیل کړه. د بوریس یلخین په مشرۍ د روسیې حکومت د پوځي عملیاتو له بیا بیا ناکامۍ وروسته دا ښه وبلله چې د چیچنیا له مجاهدینو سره اوربند وکړي، د ۱۹۹۶ م کال په اگست کې د بوریس یلخین او چیچنیايي مشر اسلان مسخدوف تر منځ د اوربند تړون امضاء او په دې ډول د قفقاز په شمال کې له کلونو وروسته یو ځل بیا د مسلمانانو خپلواک هیواد رامنځته شو.

په روسیه کې د ولادیمیر پوتین له واکمن کیدو وروسته په ۱۹۹۹ م کال روسیې د چیچنیا په خپلواک جمهوریت یرغل وکړ او په مقابل کې یې د چیچنیا مجاهدینو یو ځل بیا مسلح جهاد پیل کړ. په همدې مرحله کې چې د شمالي قفقاز په محصوره سیمه کې د شیشاني مؤمنانو واکمني تر سختو بریدونو لاندې وه ملا محمد عمر مجاهد د خپل دیني اخوت له مخې له دغو مستضعفو مسلمانانو سره خپله خواخوږي څرګنده کړه. ملا صاحب د رسمي اعلامیې په خپرولو او وروسته له بي بي سي راډیو سره د مصاحبې له لارې په چیچنیا د روسیې یرغل په سختو ټکو وغانده او مسلمانان یې د چیچنیا د مجاهدینو ملاتړ ته راوبلل.

د ۲۰۰۰ میلادي کال په لومړۍ میاشت کې د چینچنیا د پخواني لومړي وزیر زلیم خان اندربایف او خارجه وزیر اودگوف په مشرۍ د چیچنیايي مجاهدینو یو مخکښ پلاوی افغانستان ته راغی، له ملا صاحب سره یې ولیدل او وروسته د یوې ګلې اعلامیې او یوه تفاهم لیک په خپرولو سره اسلامي امارت د چیچنیا خپلواک دولت په رسمیت وپېژاند او بالمقابل د چیچنیا د خپلواک دولت له لورې اسلامي امارت په رسمیت وپېژندل شو. د اسلامي امارت لخوا د چیچنیا د مسلمانانو خپلواک دولت په رسمیت پیژندلو که څه هم د هغه دولت د سقوط مخنیوی ونه کړای شو خو په هغه

سخت حالت کې د چیچنیا د محصورو مؤمنانو په وړاندې د ملا صاحب دغسې له خواخوږۍ ډک چلند ثابته کړه چې نوموړي د اسلامي اخوت رشتې ته د گټې او استفادې له ملاحظو پرته یوازې د دیني وجیبې په حیث ژمنتیا درلوده. له همدې امله خو یې د چیچنیا د خپلواک دولت د رسمیت پیژندلو د ګډه اعلامیې متن داسې پیل شوی و (بسم الله الرحمن الرحيم. انما المؤمنون اخوة. الآية. د مسلمانو ولسونو تر منځ د اخوت د نه شلیدونکې رشتې او د دې ورورولۍ د لا ټینګښت په مقصد د افغانستان اسلامي امارت د چیچنیا ایچکریا جمهوریت مسؤلین تر خپل منځ د دیپلوماتیکي اړیکو د نښلولو په برخه کې موافقې ته ورسیدل)

د ترکیې له اسلامپالو سره خواخوږي

ترکیه یو لوی او مشهور اسلامي هیواد دی چې شاوخوا اوه پېړۍ د اسلامي خلافت مرکز پاته شوی دی. د اروپایي استعمار او د شلمې پېړۍ د نړیوالو تحولاتو په لړ کې د ترکیې عثماني خلافت هم ونړېد پر خای یې سیکولر نظام را منځته او د دې هیواد مسلمان ولس د بې دینه غرب پالو لخوا په سختې محکوم او له خپل دیني اصالت څخه ګوښه کړای شو. خو د شلمې پېړۍ په وروستی نیمایي کې د ترکیې اسلامپالو یو ځل بیا خپل سیاسي خوځښت پیل کړ. دا خوځښت چې پرلپسې ورته د سیکولر واکمنو او پوځ لخوا خنډونه جوړیدل هغه وخت یې زور واخیست کله چې په ۱۹۷۰ میلادي کال کې د استاد نجم الدین اربکان په نوم یوه څیرک او مخلص سیاستوال یې د مشرۍ واګې په لاس کې واخیستې او د ترکیې لومړنی اسلامي ګوند یې تأسیس کړ. اربکان او مسلمان پلویان یې له ټولو ستونزو او ګواښونو سره سره مسلسل د پرمختګ په حال کې و، تر دې چې په ۱۹۹۵ م کال کې د ترکیې په سرتاسري پارلماني ټاکنو کې د اربکان اسلامي ګوند (حزب رفاه) بې ساري بریا تر لاسه کړه، هغه دا چې د ټولو کارول شویو رایو د ۲۱٪ په ګټلو سره تر نورو ټولو ګوندونو مخکې شو. د اربکان ګوند د حکومت جوړولو لپاره له (بنی لارې ګوند) سره ائتلاف وکړ چې په نتیجه کې یې د ۱۹۹۶ م کال د جون په ۲۹ نیټه استاد نجم الدین اربکان د ترکیې د لومړي وزیر (صدر اعظم) په حیث وټاکل شو. دا په ۱۹۲۴ م کال کې د عثماني خلافت له سقوط ۷۲ کاله

وروسته لومړی ځل و چې يو اسلام ته متعهد سياستوال د ترکيې هیواد په دومره مهمه څوکۍ ټاکل کېږي او د صدر اعظم په حیث دنده پیلوي. د ترکيې د صدر اعظم په حیث د اریکان ټاکل کیدل که څه هم د لنډ وخت لپاره ول، تر دې چې یو کال وروسته سیکولر جنرالانو نوموړی په کودتا تهدید او استعفاء ته مجبور کړ، خو د اسلامپالو دغه بریا د ټول اسلامي امت لپاره یوه مهمه لاسته راوړنه وه. د اسلامپالو دې بریا د اسلامي امت دا هیلې تاندې کړې چې ترکیه یو ځل بیا خپل اسلامي اصالت ته ګرځیدونکې ده او د تپل شوي سیکولرزم زوال را نږدې دی. د افغانستان د اسلامي امارت مؤسس ملا محمد عمر مجاهد چې د هیواد، سیمې او نړۍ په سطحه یې له اسلامي خوځښتونو سره ژوره خواخوږي درلوده، د اریکان په بریايي نوموړي ته د مبارکۍ رسمي پیغام ولیږه چې متن یې له طلوع افغان ورځپاڼې څخه په استناد په لاندې ډول درته تقدیموو.

عاليقدر محترم جناب نجم الدين اريكان د تركيې منتخب صدر اعظم !

السلام عليكم ورحمة الله و بركاته

په دې وسیله د ترکیې د اسلامي هیواد د صدر اعظم په توګه ستاسو د انتخاب مبارکي وایم، د لوی خدای جل جلاله له دربار څخه در ته توفیق غواړم څو د نړۍ مسلمانانو په نېره بیا د ترکیې اوسیدونکو ته د لا زیات خدمت مصدر وګرځئ.

محترمه وروره!

د افغانستان او ترکیې مسلمان خلک په دیني، مذهبي او تاریخي اړیکو لرلو سربیره نور هم سره نږدې دي ځکه په افغانستان کې د کمونیزم د مسلط کیدلو په مصیبت کې د ترکیې مسلمانان هغه خلک وو چې زموږ ډېر مهاجر وروڼه یې ومنل او د هغوی په خدمت کې یې سپما و نکره، زه په داسې حال کې چې د ځان او افغان مجاهد ملت له لوري د همدې همدردۍ مننه کوم، هیله مند یم څو زموږ او ستاسو د مسلمانو خلکو د

داسي اړيکو په درلودلو سره مو د خدای جل جلاله د دین او مخلوق د خدمت په لاره کې نوري هم هلي ځلي مثبتې نتيجې ورکړي.

و السلام

ملا محمد عمر مجاهد

د افغانستان د طالبانو د اسلامي تحریک مشر

مهاجر مجاهدین او د شیخ اسامه موضوع

افغانستان ته د نورې نړۍ د مهاجرو مجاهدینو راتګ له هغه وخته پیل شو کله چې په ۱۳۵۸ هـ ش کال کې شوروي ښکیلاک په افغانستان برید وکړ او دغه یرغل د هند بحر ته د شورویانو د ځان ایستلو هڅه وبلل شوه چې د خلیج د عربي هیوادونو په ګډون یې د نړۍ ډیری مسلمانان وویرول.

هغه وخت په افغانستان برید په اسلامي امت برید بلل کیده، له همدې امله خونه یوازې د نړۍ مسلمانانو له افغان مجاهدینو او مهاجرینو سره د مالي او تسلیحاتي مرستو لړۍ پیل کړه، بلکې په منظم ډول یې خپل ځوانان هم هڅول چې په افغانستان کې د شوروي یرغلګرو په خلاف وجنګیږي.

فلسطینی عالم او مفکر شیخ عبدالله عزام چې وروسته یې د بهرنیو مجاهدینو خصوصاً عربانو د مقتدا او مشر په حیث بروز وکړ د شوروي له یرغل نه لږ موده وروسته د سعودي عربستان د جدې له پوهنتون څخه د پاکستان د اسلام اباد نړیوال پوهنتون ته د استاد په عنوان راغی. خو درې میاشتې وروسته یې د پوهنتون استادي پرېښوده او په افغانستان کې یې د شورویانو په خلاف مسلح جهاد پیل کړ.

شیخ عزام وروسته د مکتب الخدمات په نوم مرکز پرانیست چې د عربو مجاهدینو د رایوځای کیدو مرکز و، دغه راز یې له جهادي تنظیمونو سره په مرسته سربیره خپل ځانګړې پوځي تشکیلات هم رامنځته کړل او د پکتیا ولایت د څاخیو په سرحدي سیمه کې یې د (مأسدة الانصار) په نوم معسکر پرانیست. شیخ عزام وتلی دیني عالم او

اورښی خطیب و چې په خپلو جذابو بیانونو سره یې په لنډ وخت کې په عربي نړۍ کې جهادي هنگامه خپره کړه او د زرگونو په شمیر عرب ځوانان یې په جهادي فکر وروزل.

د شیخ عزام د فکر خلاصه دا وه چې اسلامي نړۍ د کفارو تر سیاسي، اقتصادي او فکري استعمار لاندې ده او په وړاندې یې باید نړیوال جهاد وشي. د همدې فکر په اساس شیخ عزام نه یوازې د افغانستان جهاد لازم باله، بلکې د نړۍ په نورو برخو کې یې هم د جهادي خوځښتونو د آغاز لپاره کار کاوه. خو شیخ عزام د پټو انفرادي بریدونو یا په اصطلاح اندرگراوند مبارزې په نسبت علني او مفتوح جهادي فعالیت غوره او مؤثر باله، داسې جهادي جبهات چې د عام مسلمان ولس ملاتړ ورسره وي. له همدې امله خو نوموړي د نړۍ په بیلابیلو برخو کې خپلو پلویانو ته د انفرادي بریدونو اجازه نه ورکوله او پر ځای یې د فلسطیني حماس تنظیم او افغان جهاد ملاتړ کاوه.

د شیخ عزام تر مشرۍ لاندې زرگونو عرب مجاهدینو په شوروي ضد جهاد کې برخه واخیسته، گڼ شمیر یې شهیدان هم شول چې تورخم ته نږدې یې مشهوره هدیره ده. عبدالله عزام په ۱۳۶۸ لمریز کال کې په پېښور کې یوې مرموزې چاودنې له غبرگو زامنو سره شهید کړ، خو پلویان او شاگردان یې د جهاد د بریا تر وخته په افغانستان او پاکستان کې موجود و.

د جهاد په وروستیو کلونو کې په پاکستان کې په عرب مجاهدینو فشارونه زیات شول، زیاتره یې بیرته خپلو هیوادونو ته لاړل او ځینې یې د نړۍ په نورو برخو لکه چیچنیا، صومال، بوسنیا او الجزایر کې له جهادي جبهاتو سره یوځای شول. شیخ اسامه بن لادن چې د سعودي اوسیدونکی او د شیخ عزام له بانفوذه شاگردانو څخه و، د جهاد په وروستیو کلونو کې سعودي عربستان ته لاړ. د خلیج د جگړې په مهال کله چې سعودي حکومت له امریکا مرسته وغوښته او امریکایي پوځیانو ته یې په خپله خاوره ځای ورکړ، اسامه او ملگرو یې د حرمینو په خاورو د صلیبي پوځیانو له شتون سره مخالفت وښود. همدا مخالفت د دې سبب شو چې اسامه نه یوازې د سعودي بلکې د

امريکايانو لخوا هم د دښمن په حيث معرفي شي، نو ځکه ورته د سعودي ځمکه سره شوه او سوډان ته په تللو مجبور شو.

په سوډان کې اسامه بن لادن په ودانيزو چارو بوخت و، خو امريکايانو هلته هم ارام پرې نه بنود او د سوډان له حکومته يې د نوموړي د ورسپارلو غوښتنه وکړه. د ستيو کول په نوم امريکايي ليکوال په خپل کتاب (جنگ اشباح) کې ليکلي چې هغه مهال امريکايان په داسې حال کې د اسامه په نيولو پسې وو چې د هغه د نيولو لپاره يې هيڅ قانوني مجوز په لاس کې نه درلود، ځکه اسامه د امريکا په خلاف کوم عمل نه و ترسره کړی او نه هم ورباندې کوم داسې تور موجود و چې د هغه محاکمه کولو ته لاره هواره کړي.

د ۱۳۷۵ لمريز کال په پسرلي کې هغه مهال چې د افغانستان جنوبي ولايات د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې د طالبانو په لاس کې و. پلازمینه کابل د برهان الدين رباني تر واک لاندې وه او د افغانستان په ختيځو سيمو کې د مشرقي شورا واکمني وه، د مشرقي د شورا ځيني قومندانان لکه استاد سازنور، انجنير محمود، فضل حق مجاهد او ډاکټر امين د سوډان په انقلابي جشن کې د شرکت لپاره د هغه هيواد پلازمينې خرطوم ته لاړل. دا هغه وخت دی چې د سوډان په واکمن عمر البشير د امريکا او سعودي فشارونه اوج ته رسيدلي تر څو اسامه بن لادن وروسپاري. عمر البشير امريکايانو ته ويلي چې که د اسامه بن لادن په خلاف کوم اسناد لرئ له موږ سره يې شريک کړئ. خو امريکايانو يې له قيد او شرطه د اسامه سپارل غوښتل. د مشرقي شورا قومندانان د پخواني شناخت په اساس له اسامه بن لادن سره گوري او دې توافق ته رسېږي چې اسامه بن لادن بايد له خپلې کورنۍ او ملگرو سره افغانستان ته راشي.

په همدې ترتيب اسامه بن لادن له خپلو پنځلس تنه مهمو ملگرو او کورنۍ سره د مشرقي شورا په وساطت او په کابل کې د برهان الدين رباني د حکومت په تائيد او مرسته افغانستان ته راغی او جلال اباد ښار ته نږدې د جهادي رهبر مولوي محمد يونس خالص صاحب په کوربه توب د نجم الجهاد په ښارگوټي کې مېشت شو.

د همدې کال په سنبله میاشت کې طالبانو د ختیځو ولایاتو او کابل د نیولو عملیات پیل کړ، د جلال اباد له نیولو سره هغوی د اسامه بن لادن او د هغه د ملگرو له شتون څخه خبر شول او ملا صاحب د کابل له فتحې وروسته له عرب مجاهدینو سره د لیدنې او د هغوی د حال معلومولو لپاره درې کسيز هیئت وټاکه.

د غزني ولایت اوسیدونکی مولوي عبدالصمد چې د دې هیئت غړی و وایي موږ لومړی ځل تنگرهار ښار ته نږدې د مولوي خالص په فامیلیو کې له شیخ اسامه سره ولیدل. له ده مو څو پوښتنې وکړې او ده په ځواب کې راته وویل چې: زه د شوروي خلاف جهاد له لومړیو کلونو دلته راغلی یم. په افغانستان کې مې جهاد کړی حتی په زرگونو ملگري مې دلته شهیدان شوي او په دې وطن کې دفن دي. کله چې جهاد کامیاب شو زه خپل وطن سعودي ته لاړم. هلته مې خپل تجارتي کارونه هم کول او ورسره مې د دنیا په مختلفو برخو کې له مجاهدینو سره همکاري کوله. ماته د سعودي د حکومت خلک راغلل چې که دلته اوسې یوازې به شخصي-کار کوي په جهادي چارو او سیاست به کار نه لرې. زه پوه شوم چې اصلاً امریکایانو زموږ دیني فعالیت نه خوښاوه، وروسته ما په سعودي کې خپل ځان خوندي نه باله نو سوډان ته لاړم.

خو په سوډان کې هم امریکایانو په ارام پرې نه بنودم او زه مجبور شوم چې افغانستان ته راشم. افغانستان زما د جهاد کور و، زه غواړم چې دا مې د هجرت کور هم شي او که ما څوک له دې خاورې په زور ونه باسي نو زه غواړم چې تر مرگه همدلته وارسم او مرگ مې هم په همدې خاوره کې شي.

مولوي عبدالصمد وایي چې موږ د شیخ اسامه خبرې او له هغه سره د ملاقات جریان ولیکه او د راپور په شکل مو ملا صاحب ته راوړ. د ملا صاحب په دوی د مهاجرو او بې پناه گاه مسلمانانو په حیث زړه وسوځید او د دې لپاره چې ښه پالنه یې شوې وي امر یې وکړ چې شیخ اسامه دې له خپلې کورنۍ سره له تنگرهاره کندهار ته رانقل کړای شي.

اسامه بن لادن وروسته خپل کور له ننگرهار څخه کندهار ته نقل کړ او د کندهار هوايي ډگر ته نږدې د هوايي ډگر د کارکوونکو لپاره په جوړو شویو پخوانیو کورونو کې یې واړول.

اسامه بن لادن د ۱۹۹۸ م کال په فبروري میاشت کې په خوست کې د ژوره په نامه پخوانۍ جهادي سیمه کې له ځینو بهرنیو خبریالانو سره مرکې وکړې او د مرکو په ترڅ کې یې د امریکا لخوا د جزیره العرب اشغال وغانده او په مسلمانانو یې غبر وکړ چې د حرمینو له ځمکې د امریکایي پوځیانو د شړلو لپاره سره متحد شي.

د اسامه بن لادن دې خبرو امریکا یو ځل بیا وپاروله او له طالبانو یې غوښتنه وکړه چې اسامه بن لادن وروسپاري. د همدې کال د اګست په اوومه د کینیا او تانزانيا په پلازمینو نایروبي او دارالسلام کې د امریکا له سفارتونو سره چاودنې وشوې او د گڼو نورو خلکو په شمول یې ۱۲ امریکایان ووژل شول چې پرې یې امریکا پر اسامه بن لادن واچوله. له دې برید دوه اونۍ وروسته د اګست په شلمه نیټه (۱۳۷۷/۵/۲۹ هـ ش) د امریکا ولسمشر بل کلنټن په افغانستان کې د اسامه بن لادن په مراکزو د برید امر ورکړ او په همدې شپه امریکایانو د هند له بحر څخه په افغانستان ۷۵ کروز توغندي وويشتل چې د خوست په ژوره کې د پخواني جهاد د وخت په سمخو کې اوسیدونکي ځینې کسان یې زخمیان او شهیدان کړل.

د افغانستان په حریم د امریکایانو دغې حملې د طالبانو او امریکا تر منځ بالقوه دښمني بالفعل حالت ته راوايسته، په افغانستان برید په درست هیواد کې د امریکا په خلاف ولسي قهر راوپاراوه، مظاهرې وشوې او د امریکا دغه اقدام سخت وغندل شو. په دې سربیره امریکایي حکومت او رسنیو هم د اسلامي امارت خلاف سخت تبلیغات او دښمنانه چلند پیل کړ او بل کلنټن فرمان صادر کړ چې په امریکا کې د افغانستان د حکومت ټولې شتمنۍ دې کنگل کړل شي. له همدې ځایه د شیخ اسامه موضوع د طالبانو او امریکا تر منځ په یوه داسې لانه بدله شوه چې وروسته په مخامخ جنگ منتهي شوه.

د اسامه بن لادن په اړه د ملا صاحب موقف

ملا صاحب اسامه بن لادن ته د يوه داسې بې کوره او مهاجر مسلمان په نظر کتل چې له افغانستان پرته يې بل هېڅ د پناه ځای نه درلود او له افغانستانه ایستل يې امریکا ته د ورسپارلو معادل و. له همدې امله خو ملا صاحب د شیخ اسامه بن لادن له شپږلو سره موافق نه وه. بالمقابل هغه د موضوع د حل لپاره داسې طرحه درلوده چې اسامه بن لادن دې د يوه مهاجر يا پناه اخيستونکي په حيث په افغانستان کې واوسېږي خو په دې شرط چې د اسلامي امارت لخوا وضع شوي قيودات به رعايت کوي.

طالبانو رسماً له شیخ اسامه غوښتي و چې د سعودي عربستان او نورو هیوادونو په

خلاف دې دښمنانه څرگندونې او گواښونه نه کوي. خو شیخ اسامه چې په افغانستان کې د اوسیدو په لومړیو دوو کلونو کې له بهرنیو مطبوعاتو سره مرکې کړې وې او د غرب او سعودي خلاف یې کومې خبرې کړې وې، هغه څرگندونې امریکایانو د دې لپاره کافي بللې چې د اسلامي امارت په خلاف د یوې بهانې په حيث ترې استفاده وکړي او د موضوع په پړسولو سره په طالبانو فشار وارد کړي.

دا چې امریکایانو پرلپسې له طالبانو څخه د شیخ اسامه د ورسپارلو او محاکمې غوښتنه کوله، ملا صاحب اعلان وکړ چې شیخ اسامه له قانون څخه پورته څوک نه دی، که نوموړي واقعا داسې کار کړی وي چې د اسلامي قانون له نظره نوموړی مجرم پېژندل کېدای شي، باید د خپل عمل جزاء وويني. په همدې مقصد ملا صاحب سترې محکمې ته حکم وکړ چې د شیخ اسامه د موضوع د څېړنې لپاره ځانگړې محاکمه اعلان کړي. د ۱۹۹۸ کال د نومبر په ۹ د اسلامي امارت د سترې محکمې لخوا د شیخ اسامه په اړه د اختصاصي محکمې د جوړولو خبر ورکړل شو او اعلان وشو چې که هر څوک په شیخ اسامه باندې هر ډول دعوه لري تر راتلونکو شلو ورځو دې خپله دعوا په دې محکمه کې ثبت کړي او شواهد دې وړاندې کړي.

خو امریکایان چې له لویه سره یې دا موضوع فقط د یوې بهانې په حيث کاروله، دې اقدام ته یې کوم رسمي التفات ونکړ، نه یې په دې محکمه کې خپله دعوا ثبت کړه او نه یې هم دا اقدام د مسئلې د حل په خوا د یوه اساسي گام په حيث استقبال کړ. د

محاكمې د فرصت په وروستيو ورځو کې په اسلام اباد کې د امريکا سفارت د اسلامي امارت چارواکو ته يوه وېډيو کيسټ د اسامه بن لادن خلاف شواهدو په حيث وسپاره. خو په هغه کيسټ کې د شيخ اسامه د پر گټلو لپاره هيڅ شواهد نه و، په کيسټ کې يوازې د سي اين اين ټيلويزيون هغه پخوانی راپور و چې په سوډان کې د شيخ اسامه د اوسيدو په مهال دې ټيلويزيون د نوموړي په اړه جوړ کړی و او يوازې يې هلته د شيخ اسامه د اوسيدو سيمه او د ده د ملگرو کورونو ښودل. د دې بې معنی ثبوت سپارل، خپله په دې گواه و چې امريکايانو د شيخ اسامه خلاف کوم کره شواهد نه درلودل.

دا چې د شيخ اسامه د فعاليت او څرگندونو د محدوديت په اړه د طالبانو قاطع اقداماتو د امريکا په پاليسۍ کې بدلون رانه ووست او له طالبانو سره د دښمنۍ پاللو لپاره يې نورې خبرې لکه بشري حقوق، د ښځو تعليم، پراخ بنسټه حکومت وغيره مطرح کړې، نو طالبان هم دې نتيجې ته ورسيدل چې امريکا له لويه سره له اسلامي نظام سره دښمني لري او د شيخ اسامه موضوع يې د يوې بهانې په حيث رامخکې کړې ده.

د طالبانو دغه برداشت ځکه پر ځای و چې د ۱۹۹۹ ميلادي کال په فبرورۍ کې چې کله رسنيو او طالبانو د شيخ اسامه د غيب کيدو او له افغانستانه د وتلو راپورونه نشر کړل د امريکا د بهرنيو چارو د وزارت وياند جيمز رابن وويل: چې له افغانستانه د اسامه بن لادن په وتلو هم له طالبانو سره لانجه نه ختميږي ځکه د طالبانو نورې ډيرې داسې کړنې شته چې امريکا ته د منلو وړ نه دي.

امريکايانو او نورو هيوادونو د شيخ اسامه له موضوع څخه پرلپسې تبليغاتي استفاده کوله، تر دې چې وروسته خبره سياسي فشارونو او اقتصادي بنديزونو ته ورسیده. په داسې حال کې چې طالبان په کور دننه له يو عالم ستونزو سره مخ و او د نوې واکمنۍ د بنيادونو ټينگول او د هيواد استقرار ورته اولويت درلود، تر خپلې وسې يې هڅه کوله چې د شريعت په رڼا کې له امريکايانو سره د شيخ اسامه موضوع حل کاندې.

په وروستيو کې طالبانو د دې لانجې د ختمولو په مقصد او د دې لپاره چې د افغانستان ملت د امريکايي استعمار له اضافي اذيت څخه په امن شي، د موضوع د حل لپاره يې دوه نورې طرحې هم وړاندې کړې. يوه دا چې د افغانستان، سعودي عربستان او يوه بل

اسلامي هیواد علماء کرام دې سره کښیني او د دې موضوع د حل په اړه دې شرعي پریکړه وکړي. او که دا هم امریکایان نه مني او په اسلامي امارت یې باور نه وي، نو د اسلامي کانفرانس لخوا دې په افغانستان کې د شیخ اسامه د فعالیت خاتمه وپای ته ورسوي. غاړه واخیستل شي. اسلامي امارت به په دې برخه کې له اسلامي کانفرانس سره لازمه همکاري وکړي. تر څو د امریکایانو بهانې ختمې او موضوع حل شي.

خو امریکایانو د موضوع د حل لپاره دغه یوه طرحه هم ونه منله، هغوی غوښتل چې طالبان دې اسامه بن لادن ونیسي او بیا دې لاسترلي دوی ته وسپاري. چې دې کار نه دیني جواز درلود، چې په همدې اساس به ملا صاحب دا خبره بیا بیا به کوله چې د اسامه بن لادن له نه سپارلو سره د اسلام علو ترلې ده (الاسلام یعلو ولا یعلی علیه) او نه هم د اسامه سپارل د افغان ولس له تاریخي روایاتو او کلتور سره برابر کار و. د امریکا لخوا د یادو طرحو پرلپسې تردید ملا صاحب دې نتیجې ته ورساوه چې امریکایان اصلاً له اسلامي نظام سره ستونزه لري او په هیڅ صورت نه غواړي چې موضوع د تفاهم له لارې حل کړي.

له امریکایي طاغوت سره مخامختیا

طالبان په داسې وخت کې واک ته ورسیدل چې د امریکا متحده ایالاتونو ځان د نړۍ بکه تاز زیرخواک باله. د شلمې پېړۍ په وروستیو کې د افغان مجاهدینو (چې له جملې یې یو هم ملا محمد عمر مجاهد و) د میرانې او قربانۍ په برکت شوروي اتحاد ونړېد. د شوروي زوال په حقیقت کې د یوې تاریخي مرحلې پای ته رسیدل و چې په نړیوال نظم کې یې اساسي تغیرات راوستل. د شوروي په نړیدلو سره جگړه پای ته ورسیده، په دوه قطبونو ویشل شوې نړۍ یو قطبي شوه، غرب او په خاص ډول امریکا په یو اړخیز ډول د زیرخواکۍ موقف خپل کړ، تر دې چې د فرانسیس فوکایاما په شان ځینو فیلسوفانو د غرب دغه عروج د لیبرال دموکراسۍ تلپاتې بریا او د تاریخ پای ونوماوه.

په هماغو کلونو کې چې امریکا په درسته نړۍ د خپل (نوي نړيوال نظام) د پلي کولو خوښه لیدل په افغانستان کې ملا محمد عمر مجاهد د اسلامي سياسي حاکمیت د احیاء بیرغ پورته کړ او وروسته له ډېر وخته یې د اسلامي امارت بنسټ کېښود.

د طالبانو د تحریک له پیل نه بیا له امریکا سره د مخامخ جگړې د پېښېدو تر وخته د طالبانو او غرب په خاص ډول امریکایانو منځ تعامل له ټولو هغو پړاوونو تیر شو چې معمولاً دغسې حرکتونه ورسره مخامخ کېږي.

د بشریت تاریخ رانېسي چې په هره زمانه کې د طاغوت په وړاندې د حق آواز چې کله لومړی را پورته کېږي، طاغوتي قوتونه هڅه کوي ځان ورباندې ناگاره واچوي، تر څو یې سپک او بې اغیزې معرفي کړي. کله چې د حق غږ د طاغوتیانو د توقع خلاف قوت پیدا کوي، بیا نو طاغوت لومړی خپلې سرې حربې کاروي. د حق د اېل کولو، تیر ایستلو، په خپله گټه د کارولو او کنترول هڅه کوي. کله چې دا هڅه هم نتیجه ورنکړي نو بیا د امتیازاتو او مادي معاملو په توسط هڅه کوي چې د حقانیت رڼا یې ورپیکه او اعتبار یې له منځه یوسي. خو که دغه ټولې حربې کار ورنکړي بیا نو طاغوت د فشار او دښمنۍ وسیلې په کار اچوي. مقاطعه، بندیز، په غیر مستقیم ډول دښمنۍ لکه د مخامخ دښمنانو تقویه کول او داسې نور ډول ډول حربې. او که دا فشارونه هم کار ورنکړي نو بالاخره طاغوت د حق په وړاندې مخامخ د مقابلي ډگر ته راووخې او خبره تر جگړې رسېږي. البته د طاغوتي قوتونو د دې حربو که څه هم انواع او اشکال مختلف وي مگر هدف یې یو وي. د برحق پاڅون خاموش کول او یا هم له خپل اصلي مسیر او مبادئو څخه یې منحرف کول.

د ملا محمد عمر مجاهد د اسلامي خوځښت په وړاندې د امریکا چلند هم له همدې مرحلو راتیر شو تر دې چې د مخامخ جگړې تر حده ورسېد. هغه مهال چې طالبان له کندهار راپورته شول او د افغانستان جنوب یې له فساد او فتنو څخه تصفیه کړ، بیا د پلازمینې کابل د فتحې تر وخته د شاوخوا دوو کلونو په جریان کې امریکا د طالبانو په شتون ځان ناگاره اچولی و او په رسمي ډول یې له طالبانو سره کومې اړیکې یا دیپلوماتیک تعامل نه درلود.

کله چې د طالبانو تحریک کابل فتحه کړ، امریکایان وپوهیدل چې دغه خوځښت نور د دې وړ نه دی چې له شتون څخه یې انکار وشي. دا مهال که څه هم د ملل متحد د امنیت شورا په شمول د نړۍ یو شمیر هیوادونه د ډاکټر نجیب د اعدام له امله طالبانو ته فېرورې وړ خو امریکایانو د طالبانو په وړاندې نرمه رویه راواخیسته. د پلازمینې کابل له فتحې وروسته د امریکا حکومت په سیمه کې خپلو سیاسي استازو ته امر وکړ چې له طالبانو سره اړیکې جوړې کړي. د ۱۹۹۶ میلادي کال د مارچ په ۸ مه (۱۳۷۴/۱۲/۱۸ هـ ش) په اسلام اباد کې د امریکا سفير تام سیمنز د اسلامي امارت د بهرنیو چارو له وزیر ملا محمد غوث سره وکتل. په همدې میاشت کې د امریکا د بهرنیو چارو مرستیالې وزیرې میرمن رافیل په نیویارک کې د امنیت شوری په یوه غونډه کې په نړیوالو غړو وکړ چې له طالبانو سره اړیکې جوړې کړي. نوموړې وویل (طالبان د افغانستان دوه ثلثه خاوره تر واک لاندې لري، د هغوی د موفقیت راز دا دی چې عام افغانان یې ملاتړ کوي ځکه د افغانستان ولس د بې نظمۍ او گډوډۍ په ځای نظم ته ترجیح ورکوي. طالبانو ثابته کړې چې د پابښت توان لري، د هغوی تجربیدول د هیچا په گټه هم نه دي).

خو د طالبانو د اسلامي تحریک په وړاندې د امریکا دا وړ چلند په اصل کې د هغوی سره حربه وه، هغوی غوښتل چې طالبان په سیمیزه کچه د امریکا د گټو په مسیر برابر کړي. د ۱۹۹۶ میلادي کال د اکتوبر په اوومه د امریکا د جمهوري پال گوند یوه پیژندل شوې غړې زلمي خلیلزاد په واشنگتن پوست ورځپاڼه کې په یوه مقاله کې ولیکل (د طالبانو اسلامي حکومت د سعودي اسلامي نظام ته ورته دی چې د امریکا د دښمن (ایران) ضد دی) مطلب دا چې امریکا د طالبانو اسلامي تحریک ته د یوه داسې اسلامي خوځښت په نظر کتل چې د ځینو نورو تش په نامه اسلامي هیوادونو په څیر د امریکا د سیمیزو ستراتیژیو د تطبیق په لاره کې د همکار یا پارټنر رول اداء کولای شي. خو له دې نرمو خبرو سره سره امریکایانو له پیله د طالبانو په اسلامي اصلاحاتو اعتراضونه لرل. او بیا بیا یې یادونه کوله چې طالبان باید د بشر د حقوقو ساتنه وکړي. ښځو ته ازادي ورکړي او د شرعي قوانینو له پلې کولو لاس واخلي.

د امریکا یونیکال شرکت په همدې مرحله کې هوډ څرگند کړ چې غواړي له ترکمنستان څخه د اسيا جنوب ته د گازو نل لیکه تیره کړي او په دې برخه کې له اسلامي امارت سره له بیا بیا خبرو وروسته یې په کندهار کې دفتر هم پرانیست. د ائل لیکه د جگړه خپلي افغانستان لپاره یوه مهمه اقتصادي پروژه ثابتیدای شوای چې ورسره به د هیواد بیا رغونې او ولس د اقتصادي ترقی لپاره ډېر امکانات په لاس راتلل. خو امریکایانو هڅه کوله دغه اقتصادي پروژه هم د طالبانو د ایل کولو لپاره د یوې وسیلې په حیث وکاروي. لومړی یې په اړونده برخه کې په لوړه سطحه مذاکرات وکړل، سفرونه وشول او وروسته چې خبره د عملي اجراء مرحلې ته ورسیده. موضوع ته یې سیاسي رنگ ورکړ او د پروژې تطبیق د امریکا د سیاسي ملاحظاتو تر رفع کیدو وتړل شو.

خو دا په طالبانو په خصوصاً د اسلامي امارت په زعیم ملا محمد عمر مجاهد د الله تعالی یو ځانگړی مرحمت و چې د امریکا او نورو نړیوالو طاغوتیانو د بیلابیلو مکرونو او حربو په وړاندې په خپلو اصولو ثابت پاته شول او د هغوی په لومه کې گیر نه شول. د امریکا د همدې سړو حربو او فریبونو له ناکامی وروسته امریکا خپل د حيله گری له سیاست څخه مایوسه شوه نو ځکه یې د هغو طالبانو په وړاندې د برېښلې دښمنی موقف خپل کړ چې تر پرونه یې د افغانستان د واکمنی اصلي حقداران بلل.

شپږم فصل

په افغانستان د امریکا پوځي يرغل

د سېتمبر د يوولسمې حمله

د رسنيزو معلوماتو له مخې په دې ورځ د امریکا د باسټن، نيويارک او واشنگټن ډي سي له هوايي ډگرونو څخه څلور مسافر وړونکي الوتکې د ۱۹ تنو الوتک تېښتوونکو لخوا وټېټول شوې. لومړۍ دوه الوتکې په محلي وخت شاوخوا نهه بجې په نيويارک کې د نړيوال تجاري مرکز په غبرگو اسمانڅکو برجونو ووهل شوې چې ورسره په دواړو برجونو کې اور ولگېد.

نيم ساعت وروسته دريمه الوتکه په واشنگټن ډي سي کې د امریکا د دفاع وزارت (پېنټاگون) په ودانۍ ووهل شوه او څلورمه الوتکه چې د امريکايي چارواکو له قوله په سپينه ماڼۍ د وهلو لپاره د واشنگټن په خوا روانه وه د سپرليو او الوتک تېښتوونکو تر منځ د جنجال له امله په پنسلوانيا ايالت کې وغورځېده.

څومره چې دا پېښه ستره او پېچلې وه په وړاندې يې د بوش په مشرۍ د امريکايي حکومت چلند دومره سنجول شوی او دقيق نه و. د (بوش په جنگ کې) کتاب د معلوماتو له مخې هغه مهال چې لومړۍ الوتکه د نړيوال تجارتي مرکز په برج باندې وهل کيدله د امریکا د استخباراتو د مرکزي ادارې (سي آي اي) مشر جورج ټينټ د سپينې ماڼۍ شمال ته په يوه هوټل کې له خپل ملگري پخواني سناتور ډيويد بورن سره په ناشته ناست و. دوی په مجلس وو چې ناڅاپه د جورج ټينټ ساتونکي په منډه هوټل ته ورغی، د دوی ميز ته ودرید او ټينټ ته يې وويل چې په نيويارک کې په نړيوال تجاري مرکز حمله شوې. جورج ټينټ سمدستي ولاړ شو او بورن ته يې وويل: دا کار د اسامه بن لادن دی.

د سپتمبر د يوولسمې حملو د امريکا متحده ايالاتو ته کمساري تکان ورکړ چې په تعقيب يې د بوش حکومت بې سابقې اضطراري اقدامات نافذ کړل. په واشنگتن کې اضطراري حالت اعلان او په تعقيب يې سپينه ماني، دفاع او داخله وزارتونه او نورې مهمې ادارې تخلیه شوې. په نيويارک کې د ملل متحد د مرکزي دفتر ودانۍ، وال سټريټ او د امريکا نږدې ټول هوايي ډگرونه تخلیه او اضطراري حالت په کې نافذ شو. د امريکا پوځ د پنځو جنگي کښتيو او دوو الوتک وړونکو بېړيو په توسط د امريکا د ختيځ ساحل څارنه پيل کړه او ولسمشر بوش چې په دې ورځ د امريکا په فلوريډا ايالت کې و د ځانگړې الوتکې په توسط نامعلوم لورې ته والوت چې له پېښې لس ساعته وروسته سپينې ماني ته راستون شو.

د رسمي شمېرو له مخې د سپتمبر د يوولسمې په حملو کې ۲۹۹۲ تنه ووژل شول چې ۱۲۵ تنه يې د يوه جنرال په شمول د پښتياگون پوځي چارواکي وو. دغه حمله د امريکا په تاريخ کې يوه له سترو حملو بلل کيږي چې د دې هيواد د تاريخ په بدلون سربيره يې د نړۍ په کچه هم پراخې اغيزې وليدل شوې. له دې حملو نهه ساعته وروسته د امريکا سي اين اين ټيلويزوني چينل د امريکايي مقاماتو له خولې خبر ورکړ چې د دې بريدونو مسؤل اسامه بن لادن دی او دا حمله له افغانستان څخه طرح شوې ده.

د نيويارک سهار چې د افغانستان ماښام کيده، ملا محمد عمر مجاهد له دود سره سم په خپل مېشت ځای کې و، چې د دفتر کارکوونکي يې (سيد طيب اغا) په امريکا د حملو په اړه خبر ورکړ.

له پېښې وروسته

د سپتمبر د ۱۱ مې له پېښې وروسته د امريکا د فدرالي تحقيقاتو ادارې ايف بي آي او سي آي اي دواړو له پېښې يوه ورځ بعد شيخ اسامه بن لادن د بريدونو طراح وباله، د سپتمبر په دوولسمه د امريکا حکومت د عربو په خليج کې خپلو پوځونو ته د تيارسې حکم وکړ او امريکايي ولسمشر بوش په خپله لومړنۍ وينا کې طالبانو ته وويل چې بايد عرب مجاهدين بې مقدمې لاسترلي دوی ته وسپاري بوش وويل (موږ به د هغو چې دا عمل يې کړئ او د هغو چې دوی ته يې ځای ورکړی دی ترمنځ فرق ونه کړو او

دوی ټولو ته به سزا ورکړو) له دې څخه معلومیده چې امریکا د جنگ قطعي اراده کړې ده.

د پېښې په تړاو د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر وکیل احمد متوکل صاحب له سي این این ټیلویزوني شبکې سره په مرکه کې په پېښه کې لاس لرل په کلکه رد کړل او ویي ویل چې دغه پېښه تردې ستره ده چې عادي خلک یې له دومره لرې هیواد څخه طراحي او ترسره کړای شي. د اسلامي امارت له رد نه وروسته د القاعده تنظیم لخوا هم په پېښه کې لاس درلودل رد شول خو د بوش په مشرۍ د امریکا جنگ غوښتونکي حکومت هغه مهال یوازې د جنگ او یرغل په اړه فکر کاوه، طالبانو هڅه کوله له دیپلوماتیکو لارو په استفاده له امریکا سره په خبره ځان پوه کړي تر څو واقعي گرم او ناگرم معلوم شي. طالبانو په رسمي کچه د پېښې روناوی غوښت، خو امریکایان عملاً د حملې لپاره په پلان گذارۍ او سلا مشورو بوخت وو.

په (بوش اېټ وار) کتاب کې ثبت شوی جریان څرگندوي چې د سېتمبر له یوولسمې نیولې بیا د اکتوبر تر اوومې (دیرغل ترورڅې) دسپینې مانې، پښتیاگون او سي آی ای چارواکي یوازې په جگړه ایزو سلا مشورو او د انتقام اخیستلو په اقداماتو بوخت وو او بل هېڅ بدیل اقدام یې په رسمیت نه پېژاند. په کتاب کې د پېښې د څلورمې ورځې د جریان په اړه راغلي (شنبه د سېتمبر په پنځلسمه په کمپ ډیوید کې ټوله ورځ د جنگ په ستراتیژۍ خبرې روانې وې)^(۱)

امریکایانو په څو محاذونو کې د یرغل لپاره تمهیدي اقدامات پیل کړل، د امریکا ولسمشر جورج ډبلیو بوش بیلابیلو هیوادونو ته سفرونه وکړل تر څو په افغانستان د یرغل لپاره نړیواله ټلواله جوړه کړي. نوموړي وتوانید چې د نړۍ د لسگونو هیوادونو ملاتړ خپل او دې ته یې آماده کړي چې د افغانستان د اسلامي حکومت په نړولو کې پوځي یا استخباراتي مرسته وکړي. د بوش د همدې هڅو نتیجه هغه وخت معلومه شوه

(۱) بوش په جنگ کې (بیلابیلې صفحې) لیکنه باب ووه واده، ژباړه ډاکټر نثار احمد صمد

چې د امریکا د يرغل په تعقيب د نړۍ ۴۸ ملکونو خپل عسکر افغانستان ته راوليږل. دې علاوه رسنيو افشاء کړه چې د سيمې ۲۱ ملکونو په پټه له امریکا سره لاس يو کړی و او د طالبانو په خلاف يې ورسره استخباراتي مرسته کوله.

دا بيخي د نه منلو وړ و چې د سپتمبر له حملو وروسته ټوله نړۍ د امریکا په پلوی د افغانستان په مخالف صف کې ودریده، د روسیې او منځنۍ اسيا له هیوادونو را ونیسه بیا د نړۍ د بیلابیلو سیمو تر هیوادونو پورې ټول د بوش د جګړیز منتر تر اغیز لاندې راغلي و، د افغانستان د ګاونډیانو له جملې پاکستان او ازبکستان امریکایانو ته پوځي اډې ورکړې تر څو په افغانستان باندې ترې حملې وشي. په هغه وخت کې د نړۍ په سطحه یوازینی مشر د عراق صدام حسین و چې د سپتمبر په پنځلسمه نیټه یې په افغانستان د امریکا احتمالي برید دولتي ترهګري وبلله او دغسې اقدامات یې په کلکه وغندل.

که بوش د نړیوالې ټلوالې په جوړولو بوخت و، پوځي او استخباراتي چارواکي یې په سیمه کې د جنګي امکاناتو په تهیه کولو، هوایي ډګرونو موندلو، د اجیرانو استخدام او سیمې ته د جنګي اېزارو په رسولو مصروف وو.

طالبان د الله تعالی په خورا ستره آزموینه کې واقع وو، درسته نړۍ ورته په بده اوښتې وه او د انتقام غاښونه یې ورته تیره کول، حتی د نړۍ د اسلامي هیوادونو مشران هم د بوش او ټوډي بلېر په صف کې دریدلي وو. په همدې حالت کې چې درستې نړۍ د امریکا د زور او دبدبې نغاړې غږولې د اسلامي امارت مشر ملا محمد عمر مجاهد که څه هم پرلپسې د هیواد او اسلامي نظام د نجات په هڅو بوخت و خو دې سختو حالاتو یې عزم نه ولرزولی او په پوره حوصله او متانت یې له راتلونکو حوادثو سره مخامختیا ته امدادګي نیوله.

د امریکا د دښمنۍ او يرغل په اړه یې ارزونه

ځیني خلک فکر کوي چې ملا محمد عمر مجاهد د امریکا د نړیوال پوځي او سیاسي پرستیژ او جنګي قوت په اړه دقیقه ارزونه نه درلوده نو ځکه یې د امریکایي يرغل خطر

هم ډېر مهم نه باله او په همدې اساس يې امريکا ته د شيخ اسامه بن لادن او نورو بهرنيو مهاجرينو له سپارلو څخه ډډه کوله. خو واقعيت داسې نه و، د ملا صاحب نږدې ملگري وايي چې نوموړی دا فرض کړې وه چې امريکا به په خپل ټول قوت سره په افغانستان يرغل وکړي.

ښه نو بيا هغه کوم دلائل و چې له مخې يې ملا صاحب دې دومره ستر خطر ته اوږه ورکوله خو د بهرنيو مجاهدينو او مهاجرينو تسليمي يې نه قبلوله؟؟

ملا محمد شيرين اخند چې د امارت د مقام د امنيت مسؤليت يې درلود او له ملا محمد عمر مجاهد سره يې نږدې ملگرتيا او تعلقات درلودل په دې اړه خپل د سترگو ليدلی او د غوږو اوريدلی حال بيانوي چې تر ډيره د امريکايي يرغل په اړه د ملا صاحب ليد ډول ترې معلومېږي. ملا محمد شيرين اخند وايي: د سپتمبر له پېښې وروسته چې امريکا د جگړې په تياريو بوخته وه، امريکايي جنگي پيړۍ په سمندر کې راروانې وې او راډيوگانو پرلپسې د يرغل تبليغات کول، په دې شپو کې به ملا صاحب ته ډېر کسان راتلل او ډول ډول مشورې او خواستونه به يې ورسره شريکول. ځينو به ويل چې اسامه بن لادن او د هغه ملگري دې امريکا ته وسپارل شي او نورو به بيا نور فسا قسم مشورې درلودې.

دغه وخت چې هره شيبه د امريکا د يرغل خطر موجوده وه ملا صاحب يو څه احتياط کاوه او ډېر مخامخ ملاقاتونه يې نه کول. يوه ورځ يو لوی ټولی علماء کرام راغلي وو، له ماسره يې وليدل او راته ويې ويل چې زموږ مشوره ملا صاحب ته ورسوه. هغوی ويل چې ملا صاحب دې اسامه ته امر وکړي چې له افغانستان څخه کوم بل هېواد، مثلاً د تاجکستان ساحې ته واوړي له هغه ځايه دې په ستلايت رسنيو ته ووايي چې زه په افغانستان کې نه يم، دا چې امريکايانو ته د ستلايت په واسطه د هغه دقيق ځای معلومېږي نو به پوه شي چې په افغانستان کې نور اسامه بن لادن نشته په دې ډول به د امريکا د يرغل مخه ونیول شي.

ملا شيرين اخند وايي زه د مازديگر د لمانځه پر وخت د ملا صاحب ځای ته ورغلم، د لمانځه له اداء کولو وروسته مې له ملا صاحب سره ملاقات وشو او ورته ومې ويل چې

څه خبره درسره لرم. هغه د مسجد شاخواته روان شو، هلته د ډبرو په ژغل باندې کيناستو او بيا مې د راغليو علماء خبره په پوره تفصيل بيان کړه.

زما له خبرو وروسته ملا صاحب په پوره حوصله او تفصيل سره خپل ځواب پيل کړ، ملا صاحب د خپلو خبرو په پيل کې له ما پوښتنه وکړه چې که امريکا په رښتيا په موږ حمله وکړي زموږ حکومت به څومره وخت مقابله ورسره وکړي؟

ما ورته وويل نه پوهيرم. ملا صاحب خپله پوښتنه په خپله ځواب کړه او ويي ويل: زه خو فکر کوم چې که موږ مخامخ ډېر مقاومت وکړايله به دوه مياشتې مقاومت وکړو. له هغه وروسته به د امريکا غلبه راځي. بمبارونه، حملې، د کورونو او ښارونو وړانديدل او د مسلمانانو شهادتونو او اسارتونه به وي. بيا به د امارت هر کس امريکايانو ته مطلوب وي او قسما قسم سزاوې به ورکوي. او زه به د الله تعالى په ذات قسم درته وکړم چې ما د ځان، يا خپل زوی، قريب يا انډيوال لپاره پرمخ د ځمکې يوه لويشت د امن ځای هم نه دی برابر کړی او نه هم په هيڅ ځای کې د پناه ځای لرم. چې داسې ده نو په دې حمله کې خو به زه او زما اولادونه او کورنۍ هم تباه کيږي.

نو چې دا ټول مشکلات راروان دي او دفع کيدل يې يوازې په دې کيدلای شي چې زه اسامه بن لادن امريکا ته په لاس ورکړم. په دې صورت کې زه ولې شيخ اسامه امريکا ته نه سپارم؟ ولې دا ټول مشکلات قبلوم خو دغه يو کار نه کوم؟

ملا صاحب په پوره جدیت پسې زياته کړه: گوره دوه خبره دي اول دا چې زه په دنيا کې هر ډول تکليف، شهادت، اسارت او هر څه قبلولای شم مگر په آخرت کې د الله تعالى په وړاندې بې ځوابي او شرميندگي نه شم قبلولای. زه په دنيا کې دې ته حاضر یم چې حکومت او هر څه هستي مې له لاسه ولاړه شي خو د قيامت په ورځ د الله تعالى په مخکې ملامتيا او رسوايي قبول راته ډېر سخت دي. له ما به الله تعالى ضرور پوښتنه کوي چې دغه مسلمانان دې به کوم دليل کافرانو ته په لاس ورکړل.

دوهمه خبره دا ده چې زه به په قسم درته ووايم چې همدا اوس شيخ اسامه راوښي او امريکا ته په غاړه وروخړوي بيا مو هم والله که پرېږدي. د امريکا دښمني له موږ سره د

اسامه له امله نه ده بلکې دا نظام یې نه دی خوښ او په هره بهانه چې وي دا نظام له منځه وړي.

د امریکا مثال د مکارې ښځې په شان دی. که دې دا غوښتنه ورسره ومنله سمدستي بله غوښتنه رامنځکې کوي، که دې هغه ومنله ورپسې بله غوښتنې تر دې چې په اخر کې دې هم دې ته مجبوروي چې د نه ځواب ورکړي او غوښتنه یې ونه مني. نو که موږ یې هم دا غوښتنه ومنو، سمدستي وايي چې اسلامي قوانین مو معطل کړي ګڼه حمله درېاندې کوو، بله ورځ بله غوښتنه لري، آخر مو هم داسې حد ته رسوي چې غوښتنې یې وړ رد کړو، نو چې وروسته یې غوښتنې وړ ردوولې په اول کې لا ځواب نه ورکوو. ولې د اسلام او مسلمانانو ضعف او بي همتي ورته ښکاره کوو. زما یقین دی چې امریکا مو تر هغو نه پرېږدي تر څو له ټول اسلامي نظامه نه یو ورتیر شوي.

په کابل کې د علماء کرامو لویه غونډه

وړاندې یادونه وشوه چې ملا صاحب د سیاسي، پوځي او نورو مراقفو د اتخاذ په مهال اسلامي شریعت ته رجوع کوله او په مسائلو کې یې له دیني علماء کرامو څخه وضاحت او فتوی غوښتله. د سپتمبر د یوولسمې له پېښې وروسته چې امریکا د جنگ ګواښونه پیل کړل او مطبوعاتو هم د افغانانو د ویرولو په مقصد د رواني جنگ او ډار خپرولو کمپاین پیل کړی و. ملا صاحب له دغو امتحاني شیبو سره د شرعي هداياتو په رڼا کې چلند وکړ او د امریکا په وړاندې د سرتیبي په ځای یې د الله تعالی دربار او محمدي شریعت ته رجوع وکړه تر څو د دې امتحاني مرحلې په اړه ترې لاره چاره طلب کړي.

د ۱۳۸۰ لمریز کال د سنبلې د میاشتې په ۲۶ مه نیټه ملا صاحب د یوې عمومي توصیې په خپرولو سره ټولو مؤمنو هیوادوالو او په خاص ډول د اسلامي امارت کارکوونکو ته هدايت ورکړ چې په راغلي امتحان کې د کامیابۍ او ثبات لپاره د قران کریم ختمونه وکړي، د سهار په لمانځه کې دې قنوت نازل ویل شروع کړي او د الله تعالی دربار ته دې عجز، زاری او دعاء گانې وکړي تر څو مو الله تعالی له دې امتحاني مرحلې څخه بریالي وباسي.

دا چې مسئله خورا ستره وه او له ديني اړخه يې تحليل او مشورو ته ضرورت درلود، ملا صاحب د موضوع په اړه د نهايي فيصلې لپاره د علماء کرامو د سترې غونډې د رابللو فرمان صادر کړ، تر څو د موضوع په ټولو ابعادو ژور فکر وکړي او بيا اسلامي امارت ته يوه شرعي فيصله او تگلاره په لاس ورکړي تر څو اسلامي امارت د همدغې متفقې فتوی په رڼا کې دريځ غوره کړي.

د اسلامي امارت په مهال د علماء کرامو سترې غونډې عموماً د سترو او فوق العاده مهمو تصاميمو په اړه د غور او پريکړې صادرولو لپاره راغونډتل کيدلې. د علماء کرامو لومړنۍ ستره شوری د ۱۳۷۵ لمريز کال په حمل کې په کندهار کې راغونډتل شوې وه چې د پريکړې له مخې يې د افغانستان اسلامي امارت د حاکم شرعي نظام په حيث ومنل شو او ملا محمد عمر مجاهد ته يې د شرعي زعيم په حيث د امير المؤمنين لقب ورکړ.

د علماء کرامو دوهمه ستره غونډه هم هغه مهال په کابل کې دائره شوه کله چې په مزار شريف کې د ايراني ديپلوماتانو د وژلو له پېښې وروسته ايران په افغانستان د يرغل گران وکړ او د افغانستان په سرحد کې يې پراخې پوځي مانورې پيل کړې. هغه مهال هم اسلامي امارت ځان اړ گانه چې د يوه رسمي شرعي موقف د غوره کولو لپاره له ديني علماء کرامو مشوره او فتوی واخلي تر څو له راغلي وضعیت سره د شرعي چلند د اختيارولو په برخه کې ورسره مرستندوی شي.

د سپتمبر له حملې وروسته د امريکا د يرغليزو گواښونو په مرحله کې يو ځل بيا اسلامي امارت اړ و چې له وضعیت سره د سنجول شوي شرعي چلند په اړه د ټول هيواد له مخورو ديني علماء کرامو څخه هدايات واخلي. په دې ډول د سپتمبر له ۱۷ مې نېټې څخه د هيواد له گوټ گوټ نه کابل ته د مخورو علماء کرامو د راتگ سلسله پيل شوه. دغه غونډه چې د کابل په مشهور حکومتي ميله ځای (انټر کانټينينټال هوټل) کې يې د تدوير بندوبست شوی و د سپتمبر په ۱۹ نېټه (۱۳۸۰ / ۶ / ۲۸ هجري شمسي) د ۱۰۰۰ تنو علماء کرامو په گډون سره پيل شوه. په غونډه کې د اسلامي امارت د رياسته الوزراء د مرستيال ملا محمد حسن اخند په شمول د اسلامي امارت يو

شمير منسويينو هم گډون درلود او د دريځ چلولو چارې يې د اسلامي امارت د معارف د وزير ملا امير خان متقي په غاړه وې، غونډې ته دملا محمد عمر مجاهد لخوا هم يو توضيحي پيغام راليرل شوی و چې په هغه کې د شيخ اسامه د موضوع له امله له امريکا سره جنجال، تر اوسه د اسلامي امارت لخوا تر سره شوي اقدامات او د موضوع اړوند نور وضاحتونه بيان شوي وو. او په پای کې له علماء کرامو څخه غوښتل شوي وو چې د دې موضوع د حل لپاره اسلامي امارت د شريعت مقدسه په رڼا کې فتوی ورکړي ترڅو په آينده کې ورباندې عمل وشي.

دا غونډه چې دوه ورځې روانه وه له ژورو بحثونو او سلامشورو وروسته يې پرېکړه ليک صادر کړ چې په لاندې ډول دی.

د افغانستان په پاک حريم د تيري په اړه د جيدو علماء کرامو شرعي فتوی او پرېکړه ليک

په کابل کې د ۱۴۲۲/۷/۳ هـ ق ۱۲۱ ۱۹ ۲۰۰۱ م نېټې د علماء کرامو د سترې غونډې پرېکړه ليک او شرعي فتوی

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين محمد وعلي آله وأصحابه أجمعين. اما بعد:

دا چې د افغانستان ملت هميشه د خپلو سترو مسئلو د حل لپاره علماء کرامو ته مراجعه کړې، علماء کرامو يې د مشکل د حل لپاره نه سترې کېدونکې هلې ځلې کړې، په اوسنۍ لويه پېښه کې چې افغانستان ته د امريکا له لورې د بريد خطر متوجه دی د افغانستان علماء د خپل درانه مسئوليت له مخې د مشکلاتو د حل لپاره د اسلامي دين په رڼا کې په لاندې ډول فتوی او فيصله صادروي:

۱ - د افغانستان علماء د امریکا د تلفاتو په اړه خفگان ښکاره کوي او د افغانستان علماء په دې هیله دي چې امریکا به په افغانستان حمله ونه کړي او د دغې پېښې په اړه دې له پوره زغم او دقت څخه کار واخلي او د موضوع په اړه دې پوره تحقیقات ترسره کړي.

۲ - د افغانستان علماء غوښتنه کوي، چې د امریکا د وروستیو پېښو په اړه دې ملګري ملتونه او اسلامي کانفرانس دقیقه پلټنه ترسره کړي، چې اصلي حقیقت معلوم شي او د بې گناه خلکو د ځورولو مخه ونیول شي.

۳ - ملګري ملتونه او اسلامي کانفرانس دې د امریکا د جمهور رئیس په دې خبره غور وکړي چې هغه ویلي دي چې دا جنگ به صلیبي جګړه وي، دغې خبرې د ټولې نړۍ مسلمانان په احساساتو راوستلي او نړۍ یې له یوې لویې خطرې سره مخامخ کړې ده.

۴ - د دې لپاره چې د اوسني جنجال مخه ونیول شي او هم په آینده کې د دا ډول پېښو په صورت کې بدګوماني رامنځته نه شي، د علماء کرامو دغه ستره شوری اسلامي امارت ته سپارښتنه کوي، چې اسامه بن لادن تشویق کړي ترڅو په ممکنه وخت کې په خپله خوښه له افغانستان څخه ووځي او د ځان لپاره کوم بل ځای انتخاب کړي.

که د پورته پریکړو په رڼا کې بیا هم امریکا قناعت ونه کړي او په افغانستان باندې حمله وکړي د مقدس شریعت په رڼا کې یې حکم په لاندې ډول بیانېږي.

لومړی :

زمونږه د فقهي کتابونه لیکي چې که چېرته کافران د مسلمانانو د کوم هیواد د خاورې په حریم باندې حمله وکړي د هغه هیواد په مسلمانانو جهاد فرض ګرځي او د قرآن کریم آیاتونه او احادیث مبارکه او د فقهي ټول کتابونه مسلمانانو ته د جهاد امر کوي:

لومړی آیاتونه:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾
[التوبة: 117]

ترجمه: ای هاغو کسانو چې ایمان مو راوړی دی! جنگ کوي تاسې له هغو کسانو سره چې نژدې وي تاسو ته له کفارو او ودې مومي دوی په تاسې کې کلکوالی او پوه شئ چې الله تعالی د پرهیزگارانو سره دی.

﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ﴾ [البقرة: ۱۹۰].

ترجمه: جنگ کوي په لاره د الله کې د هغو کسانو سره چې جنگ کوي له تاسې سره.

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾ [الانفال: ۳۹].

ترجمه: او و جنگېږئ له دغو کفارو سره تر هغه پورې چې پاتې نه شي فتنه او شي دین ټول خاص الله جل جلا له لره.

۴. ﴿أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلِمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ﴾ [الحج: ۳۹].

ترجمه: حکم ورکړی شوی دی هغو کسانو ته چې جنگ ورسره کاوه شي په دې سبب چې بېشکه په دوی ظلم شوی دی او بېشکه چې الله په مرسته د دوی خامخا قادر دی.

۵. ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَن تَكُونُوا شِيعَةً وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ [البقرة: ۲۱۶].

ترجمه: فرض کړی شوي پر تاسې باندې جنگ کول حال دا چې دغه بد ښکاري تاسې ته او ښايې چې بد گڼئ تاسې يو شی حال دا چې هغه ډېر بهتر وي تاسې لره او ښايې چې ښه وگڼئ تاسې يو شی حال دا چې هغه به ډېر بد وي تاسې ته او الله عالم دی تاسې نه پوهېږئ.

دوهم حديثونه:

۱. وَعَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «جَاهِدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَالسِّنِّيَّكُمْ» [رواه ابو داؤد ۲/۳۲ والنسائي ۶/۷ والحاكم ۲/۸۱].

ترجمه: د انس بن مالک رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي: جهاد وکړئ مؤمنانو د مشرکانو سره په مالونو، نفسونو او په ژبو سره.

۲. عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ : «إِذَا تَبَايَعْتُمْ بِالْعِينَةِ، وَأَخَذْتُمْ أَذْنَابَ الْبَقَرِ، وَرَضِيتُمْ بِالزَّرْعِ، وَتَرَكْتُمُ الْجِهَادَ، سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ ذُلًّا لَا يَنْزِعُهُ حَتَّى تَرْجِعُوا إِلَى دِينِكُمْ» [رواه ابو داود ۳/۷۷].

ترجمه: د عبد الله بن عمر رضی الله عنه څخه روایت دی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلي: کله چې تاسو اخیستل خرڅول شروع کړئ، په عینې سره (بیعه د عینې دې ته وایي: چې یو انسان څه شی په انسان خرڅ کړي په معلومو روپو سره تر معلومې نېټې پورې بیا پرته دا خرڅوونکی د دې اخیستونکي څخه دغه شی واخلي په کمو روپو سره په نقدو) او تاسې ونیولې لکۍ د غوایانو او راضي شوي په کرهنه او جهاد مو پرېښود، رابه ولي الله پاک په تاسې ذلت او سپکوالی، دا ذلت به له تاسو څخه الله تعالی نه لرې کوي تر هغه پورې چې تاسې راجع شي خپل دین ته.

دریم د فقهاؤ رحمهم الله اقوال:

۱- وفي المبسوط للإمام السرخسي (۱۰/۲): ثم أمر رسول الله صلى الله عليه وسلم بالقتال إذا كانت البداية منهم فقال تعالى ﴿أُوذِنَ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ بِأَنَّهُمْ ظِلْمُوا﴾ [الحج: ۲۹] أي: أذن لهم في الدفع وقال تعالى ﴿فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ﴾ [البقرة: ۱۹۱] وقال تعالى ﴿وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا﴾ [الأنفال: ۲۱] ثم أمر بالبداية بالقتال فقال تعالى ﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ﴾ [البقرة: ۱۹۲] وقال تعالى ﴿فَاقْتُلُوا الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ [التوبة: ۵] وقال رسول الله ﷺ: «أمرت أن أقاتل الناس حتى يقولوا: لا إله إلا الله».

ترجمه: امام سرخسي رحمه الله په مبسوط کې ذکر کړي دي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم یې امر وکړ په جنگ سره کله چې د مشرکانو له طرفه جنگ شروع کړی شي الله تعالی فرمایلي حکم ورکړی شوی هغو مسلمانانو ته چې جنگ ورسره کړي په سبب د دې چې پېشکه په دوی ظلم شوی دی. یعنې دوی ته حکم ورکړی شوی دی په دفاع کولو سره. او الله تعالی فرمایلي دي که چېرې کافران تاسو سره جنگ کوي نو تاسو هم د دوی سره جنگ وکړئ او الله تعالی جل جلاله فرمایي که دوی رجوع صلحي ته وکړي نو ته هم رجوع صلحي ته وکړه. بیا نبي صلی الله علیه وسلم حکم

وګر د جنگ په شروع کولو سره، پس الله تعالى فرمايي: وځنګړئ له دغو کافرانو سره ترهغې چې فتنه پاتې نه شي او الله تعالى فرمايلي: پس وژنئ تاسې مشرکان په کوم ځای کې چې دوی ومومئ. او رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي دي: امر شوی دی ماته د الله تعالى له طرفه چې د کافرانو سره جنگ وکړم ترهغې چې دوی لا اله الا الله ووايي.

۲- وفي الهنديه (۲/۸۸) وَعَامَّةُ الْمَشَايخِ رَحِمَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى قَالُوا: الْجِهَادُ فَرَضٌ عَلَى كُلِّ حَالٍ غَيْرَ أَنَّهُ قَبْلَ النَّفِيرِ فَرَضُ كِفَايَةٍ وَبَعْدَ النَّفِيرِ يَصِيرُ فَرَضٌ عَيْنٍ وَهُوَ الصَّحِيحُ، وَمَعْنَى النَّفِيرِ أَنْ يُخْبِرَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ أَنَّ الْعَدُوَّ قَدْ جَاءَ يُرِيدُ أَنْفُسَكُمْ وَذُرَارِيَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ فَإِذَا أُخْبِرُوا عَلَى هَذَا الزَّجْرِ افْتَرَضَ عَلَى كُلِّ مَنْ قَدَرَ عَلَى الْجِهَادِ مِنْ أَهْلِ تِلْكَ الْبَلَدَةِ أَنْ يُخْرُجُوا لِلْجِهَادِ وَقَبْلَ هَذَا الْخَبَرِ كَانُوا فِي سَعَةٍ أَنْ لَا يُخْرُجُوا.

ترجمه: په فتاوی هندیه کې ذکر دي چې عامو مشائخو رحمهم الله ویلي چې جهاد فرض دی په هر حال کې خو د عام نفیر نه وړاندې فرض کفائي دی او وروسته د عام نفیر نه فرض عین ګرځي او دا صحیح خبره ده.

د عام نفیر معنی دا ده چې د یوې منطقي او ښار خلکو ته خبر ورکړی شي چې دښمن راغلی او د ضرر اراده لري، ستاسې د نفسونو اولادونو او مالونو په رابطه، نو کله چې خبر ورکړی شي نو فرض ده په هر هغه چا چې په جهاد قادر وي، د دې ښار او منطقي د اوسېدونکو نه چې جهاد ته ووځي او وړاندې د دې خبرې د ده لپاره روا دي چې جهاد ته ونه ځي.

دوهم:

که کفار په کوم اسلامي هیواد تجاوز وکړي او هغه هیواد تنها د مقابلي توان ونه لري د نړۍ په ټولو مسلمانانو جهاد فرض عین ګرځي:

۱- في رد المختار (۶/۲۰۱ طبع جدید) (والهنديه ۲/۱۸۸) قَالَ أَبُو الْحَسَنِ الْكَرْخِي فِي مُخْتَصَرِهِ: وَلَا يَنْبَغِي أَنْ يُخْلَى ثَغْرٌ مِنْ ثُغُورِ الْمُسْلِمِينَ مَنْ يَقَاوِمُ الْعَدُوَّ فِي قِتَالِهِمْ وَإِنْ ضَعُفَ أَهْلُ

تُغَرِّمُ مِنَ الثَّغُورِ عَنِ الْمَقَاوِمَةِ وَخِيفَ عَلَيْهِمْ فَعَلِي مَنْ وَّرَاءَهُمْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ أَنْ يَنْفِرُوا إِلَيْهِمْ الْأَقْرَبُ فَلِأَقْرَبُ وَأَنْ يُمَدُّوهُمْ بِالْكَرَاعِ وَالسَّلَاحِ لِيَكُونَ الْجِهَادُ، أَبَدًا قَائِمًا كَذَا فِي الْمَحِيطِ.

ترجمه په ردالمحتار کې ذکر دي چې ابوالحسن الکرخي په خپل مختصر کې ویلي، د مسلمانو لپاره مناسبه نه ده چې د هغو سرحداتو له جملې چې هلته له کفارو سره مقاومت کېږي کوم سرحد خالي کړي. او که چېرې د دې سرحداتو مسلمانان د کفارو په دفع کې کمزوري شي نو په هغو مسلمانانو چې دوی ته نږدې دي فرض ده چې مرستې ته ورشي او که هغه هم کمزوري شول نو هغوی ته په ورنږدې نورو فرض دی همداسې الاقرب فالاقرب په دوی لازمه ده چې د جهاد د دوام لپاره د مجاهدينو مرسته وکړي، دا مضمون په محیط کې هم ذکر دی.

۲. وفي الهندية (۲۰۱۸۸) ثُمَّ بَعْدَ مَجِيئِ النَّفِيرِ الْعَامِ لَا يَفْتَرِضُ الْجِهَادَ عَلَى جَمِيعِ أَهْلِ الْإِسْلَامِ شَرْقًا وَغَرْبًا فَرَضَ عَيْنَ وَإِنْ بَلَغَهُمُ النَّفِيرُ وَإِنَّمَا يَفْرَضُ مَنْ كَانَ بِقَرَبٍ مِنَ الْعَدُوِّ وَهُمْ يَقْدِرُونَ عَلَى الْجِهَادِ وَإِنَّمَا عَلَى مَا وَرَاءَهُمْ مِمَّنْ يَبْعُدُ الْعَدُوَّ فَإِنَّهُ يَفْتَرِضُ فَرَضَ كِفَايَةٍ لَا فَرَضَ عَيْنٍ حَتَّى يَسْعَهُمْ تَرْكُهُ فَإِذَا أُحْتِجَجَ إِلَيْهِمْ بِأَنْ عَجَزَ مَنْ كَانَ بِقَرَبِ الْعَدُوِّ عَنِ الْمَقَاوِمَةِ مَعَ الْعَدُوِّ أَوْ تَكَاسَلُوا وَلَمْ يَجَاهِدُوا فَإِنَّهُ يَفْتَرِضُ عَلَى مَنْ يَلِيهِمْ فَرَضَ عَيْنٍ ثُمَّ وَإِنَّمَا إِلَى أَنْ يَفْرَضَ عَلَى جَمِيعِ أَهْلِ الْأَرْضِ شَرْقًا وَغَرْبًا عَلَى هَذَا التَّرْتِيبِ.

ترجمه: په فتاوی هندیه کې ذکر دي: پس د ثابتیدو د عام نفیر نه جهاد عینانه فرض کېږي په ټول اهل اسلام باندې د مشرق نه تر مغرب پورې اگر که رسېدلی وي دوی ته ثبوت د عام نفیر په تحقیق سره جهاد فرض کېږي پر هغه چا چې دښمن ته نږدې دي او دوی قادر په جهاد وي او په هغه نورو مسلمانانو چې دښمن څخه لرې وي، په دوی جهاد فرض کفایي دی، نه فرض عین، تردې چې د دوی لپاره جائز دي چې جهاد پرېږدي او کله چې دې لرې مسلمانانو ته ضرورت پیدا شو، په داسې شان سره چې دښمن ته نږدې مسلمانان د مقابلي نه عاجز شي او یا سستي وکړي شي او جهاد یې پرېښود نو بیا جهاد په هغه چا فرض عین دی چې دښمن ته نږدې وي په ترتیب سره.

تردي چي جهاد به فرض عين شي، په ټولو مسلمانانو د مشرق نه تر مغرب پورې په دې ترتيب سره.

۳. في رد المختار (۶/۲۰۱) قُلْتُ: وَحَاصِلُهُ أَنَّ كُلَّ مَوْضِعٍ خِيفَ هُجُومُ الْعَدُوِّ مِنْهُ فُرِضَ عَلَى الْإِمَامِ أَوْ عَلَى أَهْلِ ذَلِكَ الْمَوْضِعِ حِفْظُهُ وَإِنْ لَمْ يَقْدِرُوا فُرِضَ عَلَى الْأَقْرَبِ إِلَيْهِمْ إِعَانَتُهُمْ إِلَى حُصُولِ الْكِفَايَةِ بِمُقَاوَمَةِ الْعَدُوِّ.

ترجمه: په رد المختار کې ذکر دي: زه وایم چې حاصل دا دی چې هر هغه ځای چې په هغه باندې د دښمن د تجاوز او حملې ویره وي نو په امیر د وخت او یا په اوسېدونکو د دې ځای ساتنه د دې ځای فرض ده او که اوسېدونکي د دې ځای په ساتنه قادر نه شي نو په نیردې خلکو فرض دی امداد د دوی ترهغې چې د دښمن د مقاومت لپاره کفایت او پوره والی ثابت شي.

دریم:

که چېرته کفار د مسلمانانو د خاورې په حریم باندې حمله وکړي نو د ضرورت په وخت کې مسلمانان له اسلامي او غیر اسلامي حکومتونو څخه مرسته غوښتلې شي خو په دې شرط چې د اسلام احکام به غالب او ښکاره وي لکه چې زمونږ د فقهي کتابونه لیکي:

وفي إعلاء السنن (۱۲/۵۸) نقلاً عن شرح سير الكبير (۳/۱۸۶) ولا بأس بأن يُستَعِين المسلمون بأهل الشرك على أهل الشرك إذا كان حكم الإسلام هو الظاهر عليهم، لأن رسول الله ﷺ استعان بيهود بني قينقاع على بني قريظة، وخرج صفوان مع النبي ﷺ حتى شهد حُنيناً والطائف وهو مُشْرِكٌ، فَعَرَفْنَا أَنَّهُ لَا بَأْسَ بِالاستعانة بهم، وما ذلك إلا نظير الاستعانة بِالْكِلَابِ عَلَى الْمُشْرِكِينَ وَإِلَى ذَلِكَ أَشَارَ رَسُولُ اللَّهِ بِقَوْلِهِ إِنَّ اللَّهَ لَيُؤَيِّدُ هَذَا الدِّينَ بِأَقْوَامٍ لَا خِلَافَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ (طبراني).

قُلْتُ: وَ عِبَارَةُ شَرْحِ السَّيْرِ تُفِيدُ جَوَازَ الاستعانة بِالْكُفَّارِ إِذَا كَانَ حُكْمُ الْإِسْلَامِ هُوَ الظَّاهِرُ سَوَاءً كَانُوا مُشْرِكِينَ أَوْ أَهْلُ الْكِتَابِ.

ترجمه: د اعلاء السنن مصنف په خپل کتاب کې د شرح السير الکبير څخه داسې رانقلوي:

او باک نشته په دې کې چې مسلمانان امداد وغواړي د مشرکانو په مقابله کې کله چې د اسلام حکم ظاهر او غالب وي په کافرانو، ځکه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم، د يهودو د بني قينقاع نه امداد غوښتی و په مقابله د بنو قريظه وو کې، صفوان د نبی علیه السلام سره ووت تردې چې د حنین او طائف په جنگ کې حاضر و او حال دا چې صفوان مشرک و، نو مونږ ته معلومه شوه چې باک نشته په دې کې چې د دوی څخه امداد وغوښتل شي د کافرانو په ختمولو کې او د دې مثال داسې دی لکه د سپو څخه استفاده وشي د کفارو په ختمولو کې او دې ته نبی کریم علیه السلام اشاره کړې په دې وينا سره چې الله تعالی د دين امداد کوي په داسې خلکو سره چې آخرت کې یې هېڅ حصه نه وي.

د اعلاء السنن مصنف وايي چې د شرح السير الکبير د عبارت نه د کافرانو نه د امداد غوښتلو رواوالی معلومېږي کله چې د اسلام حکم غالب وي په کافرانو باندې، برابره خبره ده که دغه کافران مشرکان وي او که اهل کتاب وي.

څلورم:

که د امریکا د عملیاتو په وخت کې کوم مسلمانان هغه که افغانان او یا غیر افغانان وي له کفارو سره همکار شي معاونت او جاسوسي ورته وکړي، هغه کس هم د خارجي متجاوزینو حکم لري او واجب القتل ګرځي. لکه چې رد المختار او درالمختار د دریم ټوک په ۱۹۸ مخ کې دغه مسئله ذکر کړې ده.

والله سبحانه وتعالى اعلم

له يرغل نه وړاندې

په کابل کې د علماء کرامو د سترې غونډې برخوالو په خپل پریکړه لیک کې اسامه بن لادن او د هغه ملګرو ته امر ونکړ چې له افغانستان څخه ووځي. البته د مشورې په حیث یې ورته دا یادونه کړې وه چې که په خپل خوښه وغواړي له افغانستان وتل په

گټه دي. د پريکړه ليک څلورم بند په دې ډول و: د دې لپاره چې د اوسني جنجال مخه ونیول شي او هم په آینده کې د دا ډول پېښو په صورت کې بدگوماني رامنځته نه شي، د علماء کرامو دغه ستره شوري اسلامي امارت ته سپارښتنه کوي، چې اسامه بن لادن تشويق کړي ترڅو په ممکنه وخت کې په خپله خوښه له افغانستان څخه ووځي او د ځان لپاره کوم بل ځای انتخاب کړي.

د بوش په مشرۍ د سپينۍ ماڼۍ جنګ غوښتونکو واکمنو د دې پريکړه ليک له اعلان سمدستي وروسته وويل چې طالبان به له افغانستان څخه د اسامه په ايستلو هم خلاص نه شي ځکه په دې فيصله سره دوی اسامه له يوې پناه گاه څخه بلې پناه گاه ته ليردوي. د سېپتمبر په ۲۱ مه چې په کابل کې د علماء کرامو د غونډې وروستی ورځ وه د امريکا ولسمشر بوش کانګريس ته په وينا کې په افغانستان يرغل صليبي جنګ ونوماوه او نړيوالو ته يې په ډېر غرور وويل چې (يا به له موږ سره کيږئ او يا له ترهگرو سره) بوش د اسامه بن لادن په اړه طالبانو ته په خطاب کې وويل چې (اسامه يا موږ غواړم يا ژوندی) د ملا محمد عمر مجاهد د دفتر د يوه کارکوونکي په استناد کله چې ملا صاحب له راډيو څخه د جورج بوش دا کبرجنه خبره واوریده چې طالبانو ته په خطاب يې ويل: اسامه يا موږ غواړم يا ژوندی. ملا صاحب په همدې وخت ورغبرگه کړه چې په والله که يې يا موږ رانه ووينې يا ژوندی.

په دې وخت چې د امريکا پوځي يرغل حتمي شوی و، د ازبکستان له قرشي هوايي ډگر څخه د امريکا جاسوسي الوتکو هم د افغانستان په فضا خپل پروازونه ډېر کړي وو. د سېپتمبر په ۲۲ مه د طالبانو دافع هوا د امريکا يوه بې پيلوټه الوتکه د سمنگان په ولايت کې راوغورخوله چې دا ښايي په امريکايي اهدافو د طالبانو لومړنی بريد و. يوه ورځ وروسته د امريکا دفاع وزير په افغانستان د حتمي يرغل خبره ډاگيزه کړه. رمزيلا رسنيو ته وويل چې له افغانستان څخه د اسامه د وتلو په صورت کې به هم امريکا په افغانستان له حملې لاس وانخلي.

د سېپتمبر په ۲۴ مه ملا صاحب په يوه مطبوعاتي بيان کې امريکايانو ته په خطاب وويل چې پوځي يرغل يا يوازې زما او اسامه بن لادن په وژلو به ستونزه هواره نه شي. امريکا

بايد د مسائلو په اړه ژور فکر وكړي او د مسلمانانو په اړه خپل له دښمنۍ او كينې ډك چلند له سره وازوي.

دا مهال په اسلامي امارت نړيوال سياسي او تبليغاتي فشارونه نور هم زيات شول، د سېتمبر په ۲۵ مه سعودي عربستان له اسلامي امارت سره دپلوماتيكي اړيكې غوڅې كړې او د امارت په رسميت پېژندل يې بيرته واخيستل په همدې ورځ د امريكا سي اېن اين چينل د طالبانو تر غوږونو د بوش د ادارې دا گواښ ورساوه چې كه طالبان د امريكا غوښتنې ونه مني امريكايي پوځ شايد په افغانستان بېولوژيكي وسلې استعمال كړي.

د سېتمبر په ۲۶ مه د جيكي جسكن په نامه يوه امريكايي تورپوستي مسلمان امدادگي وښوده چې د امريكا او افغانستان تر منځ د ستونزې د سوله ايز حل لپاره به د دريمگري په حيث هڅې وكړي. طالبانو د نوموړي له ښه نيت څخه هركلې وكړ خو بوش د نوموړي وړانديز رد كړ. دا مهال د ملگرو ملتونه اداره چې ځان يوه بې طرفه مؤسسه بولي هم طالبانو ته په بدو اوښتې وه، د افغانستان لپاره د ملل متحد ځانگړي استازي فرانسس ويندرل وويل چې طالبانو د تل لپاره نور د سياست چانس له لاسه ورکړی او د افغانستان په راتلونکو حكومتونو کې به ځای ورنکړل شي. په همدې وخت کې چې ملل متحد د افغانستان له نوي وضعیت سره ځان برابر اوه يوه اونۍ وروسته يې د ويندرل په ځای الاخضر- ابراهيمي يو ځل بيا د افغانستان لپاره خپل ځانگړی استازی وټاکه.^(۱)

د سېتمبر په ۲۸ مه د پاکستانی علماء کرامو او مشائخو يو لوی هیئت کندهار ته راغی تر څو له ملا محمد عمر مجاهد سره د پېښې شوې ستونزې د حل په اړه سلا مشورې وکړي. په دې علماء کرامو کې شیخ مولانا محمد تقی عثمانی، دکتور شیخ شیرعلی شاه مدني، شیخ الحدیث مولانا حسن جان مدني، مفتي نظام الدین شامزی، مولانا

(۱) نړۍ د توپان پر اوږو (بیلابیلې صفحې) لیکنه محمد الله کمال

سليم الله خان، مفتي محمد جميل، قاري سعيد الرحمن او څو تنه نور علماء کرام شامل وو. دوی د امارت په مقام کې له ملا صاحب سره وليدل، څرنگه چې ملا محمد عمر مجاهد په اردو ژبه نه پوهيده نو د دارالعلوم حقانيه مدرسي شيخ الحديث مولانا شير علي شاه صاحب ته يې وويل چې د دوی تر منځ ترجماني وکړي. په مجلس کې اوله موضوع د اسامه بن لادن ياده شوه. ملا صاحب د اسامه بن لادن په موضوع او له امريکا سره د جنجال په سابقه رڼا واچوله او ويي ويل چې موږ د شريعت په چوکاټ کې د اسامه د موضوع حل کولو ته هميشه آماده يو. موږ ويلي چې د دريو اسلامي هېوادونو علماء کرام دې راتول شي د شيخ اسامه بن لادن په اړه دې شرعي پريکړه وکړي موږ يې منلو ته آماده يو. خو دا چې تاسو راغلي ياست زه ستاسو په احترام د دې پريکړې واک تاسو ته درکوم. تاسو ديني عالمان ياست د اسلام په احکامو خبر ياست، همدا تاسو په دې مجلس کې فيصله وکړئ زه يې دستي عملي کوم.

د ملا صاحب د دفتر يو کارکوونکی وايي چې د اسامه بن لادن د موضوع په باره کې د گاونډيو يا نورو اسلامي هېوادونو ديني علماء وخت په وخت ملا صاحب ته راتلل، هغوی که څه هم ځيني يې د سياسي فشارونو له امله تر کندهاره راتلل خو ملا صاحب بيا د دغو سترو دين پوهانو سره ملاقات د ځان لپاره لوی فرصت باله، ملا صاحب به هميشه د مسئلې شرعي حل دوی ته وړاندې کاوه خو په راتلونکو علماء کرامو کې يو هم داسې څوک پيدا نه شو چې امريکا ته د اسامه بن لادن د سپارلو په باره کې ملا صاحب ته شرعي فتوی ورکړي. نو ځکه به په دې سره علماء کرامو ته د اسلامي امارت شرعي دريځ نور هم روښانه کيده او د ملا صاحب په حقانيت به يې باور پخپله.

پوځي آمادگي

د سپتمبر په ۲۹ مه (د ميزان اوومه) نيټه امريکايانو له طالبانو سره د تفاهم احتمال په رسمي ډول رد کړ، په پاکستان کې د امريکا سفير ميرمن وينډي چمبرلين په اسلام اباد کې ژورناليستانو ته وويل چې له ترهگرو (طالبانو) سره تفاهم هيڅ امکان نلري.

دغه وخت که له یوې خوا د امریکا تبلیغاتي جنگ په پوره قوت پیل شوې وه، بل اړخ ته سیاسي منډې ترې یې هم په قوت روانې وې، د امریکا په دیکته په روم کې د شمال تلوالې او پخواني پاچا ظاهر شاه تر منځ د ایتلاف لپاره مذاکرات پیل شول چې د اکتوبر په لومړۍ نیټه یې له طالبانو وروسته د گډ حکومت په جوړولو خپل توافق اعلان کړ.

په همدې وخت کې امریکایان په پوره جدیت په افغانستان د یرغل په ترتیباتو بوخت وو، د سېتمبر په ۲۶ مه د امریکا د استخباراتو د مرکزي ادارې (سي آی ای) یو لوړرتبه پلاوی د گاري شرون په مشرۍ له ازبکستان څخه په چورلکه کې پنجشیر ته لاړ، نوموړي له ځان سره دری میلیونه ډالر نغدې پیسې راوړې وې تر څو په پنجشیر کې د اسلامي امارت مخالفین ورباندې کرایه کړي. گاري شرون تر څو اونیو په پنجشیر کې و هلته یې له قسیم فهم، ډاکټر عبدالله، سیاف، عارف سروري او د تلوالې له نورو مشرانو سره ولیدل. پر هغوی یې ډالر ویشل او د پوځي همکارۍ تعهد یې ترې واخیست. (۱)

په ورته وخت کې په اسلام اباد کې د سي آی ای دفتر د افغانستان په جنوب او ختیځ کې د افغاني اجیرانو د موندلو او استخدام په هڅو بوخت و. قومندان عبدالحق چې له دې وړاندې یې په دوبي کې تجارت کاوه له امریکایي استخباراتو سره د یوې پټې معاملې په لړ کې پېښور ته رسیدلی و تر څو د افغانستان په ختیځ کې د امریکایي یرغل ځمکنۍ ملګرتیا وکړي. په کوټه کې حامد کرزی، گل اغا شیرزی او اکرم خاکریزوال د امریکایانو لخوا اکمال شوي او د یرغل پیل ته منتظر وو تر څو له امریکایانو سره په هماهنگي د اسلامي امارت په وړاندې پوځي بغاوت پیل کړي.

(۱) د سي آی ای جاسوس (ګري شرون) د خپل دغه ماموریت په اړه کتاب لیکلی چې عنوان یې دی (first in Afghanistan) دغه کتاب لاهور خان منگل پښتو ته ژباړلی چې نوم یې دی (سي آی ای په پنجشیر کې) د سي آی ای لخوا د شورای نظار مشرانو ته د پیسو د ورکړې موضوع د همدې کتاب په استاد یاده شوې ده.

په پاکستان کې د پرویز مشرف حکومت د بلوچستان د جیکب آباد او پسنی هوایی ډگرونه امریکایانو ته سپارلي و. دغه راز یې د خپلې ځمکې او فضا واک هم ورسپارلی و ترڅو له هند سمندر نه په افغانستان د توغندیو بریدونو، بمبارونو او پوځي اکمالاتو لپاره ترې کار واخلي. شمال اړخ ته امریکایانو د ازبکستان د خان آباد د قرشي هوایی ډگر په واک کې درلود چې د خپلو پوځي اکمالاتو لپاره یې آماده کړی و.

بالمقابل طالبان هم د خپل توان تر حده په پوځي امادګیو بوخت و په کندهار کې د ملا صاحب په امر د ستینګر توغندیو ویشتونکي وروزل شول ترڅو د امریکا الوتکې په هغو ستینګر توغندیو په نښه کړي چې د پخواني جهاد له وخت څخه په افغانستان کې پاته وو او یوه برخه یې د طالبانو په وسلتونونو کې خوندي وو. د کندهار د هوایی ډگر په ساحه کې د دافع هوا شوروي ساخت پرمختللي دستگاه فعاله شوه چې د عملي تمرین له صحنې یې ملا صاحب خپله لیدنه وکړه.

د امریکا له پیاده کیدونکو عسکرو سره د مقابلي لپاره په ډیرو سیمو کې په ولسي-کچه ترتیبات جوړ شول ترڅو د امریکا د احتمالي برید په اړه ولسي-مجاهدین په خپل وخت غبرګون وښيي او دښمن ته مناسب ځواب ورکړي. څرنگه چې د هیواد په شمال کې د امریکا د سختو بریدونو او د جنگي کړنو د ماتیدو ویره وه شمال ته ګڼ شمیر تازه دمي ځواکونه ولیږل شول. بل اړخ ته د امریکایي جاسوسانو تعقیبولو ته هم توجه زیاته شوه. دا وخت امریکایانو په بیلابیلو بڼو کې خپل جاسوسان افغانستان ته داخل کړي وو. د ولس د رهنمایي او روحیې ساتلو لپاره ملا محمد عمر مجاهد له یرغل څو شپې وړاندې د کابل د شریعت غږ راډیو له څپو نه ولس ته وینا وړاندې وړاندې کړه چې ځینې برخې یې په چاپې بڼه هم خپرې شوې.

د یرغل پیل

د اکتوبر د میاشتې اوومه شپه وه، په کندهار کې هر څه عادي روان و، ملا صاحب هم په خپل روزانه گشت و گذار کې ډېر تغیر نه و راوستی په خپل میشت ځای (د امارت مقام) کې اوسیده. په دې شپو کې په کندهار کې د ماخستن د لمانځه جماعت عموماً په اته نیمې بجې کیږي. د امارت د مقام په مسجد کې چې کله د ملا صاحب په امامت

د ماخستن لمونځ اداء شو او لمونځ کوونکي بهر راووتل په همدې شيبه امريکايانو د کندهار په هوايي ډگر کې د پيچور په نوم د هوايي مدافع په دستگاه لومړنی بمبار وکړ.

ملا صاحب د امارت د مقام د مسجد تر مخ و چې د هوانوردۍ وزير ملا اختر محمد منصور د کندهار له هوايي ډگره د مخابرې له لارې حال ورکړ چې د امريکا بريدونه پيل شوي په لومړني بريد کې يې د مدافع هوايي تاسيسات وويشتل. د کندهار په هوايي ډگر لومړني بريد د چا ژوند وانخيست خو د مدافع هوايي د برخې ځينې کارکوونکي يې تپيان کړل.

له لومړي بريد وروسته قوي احتمال موجود و چې دوهم بريد به شخصاً په ملا محمد عمر مجاهد وي، د امارت د مقام له څنگ سره په غره کې تر دې وړاندې يوه سمخه جوړه شوې وه چې په اضطراري حالاتو کې به د پناه اخيستلو لپاره ترې استفاده کېږي. دغه مهال د ملا صاحب ملگرو ده ته مشوره ورکړه چې بايد هماغې سمخې ته ولاړ شي. ځينو وويل له ښار نه لرې دښت ته به ووځو تر څو د امريکايانو له تعقيب څخه ځان پناه کړو. خو ملا صاحب د دې مشورو د منلو پر ځای د ښار خواته د تگ اراده وکړه.

ملا صاحب چې خپل اهل او عيال او د امنيت لپاره څو ملگري هم ورسره وو په درې سراجو موټرو کې په همدې شيبه له خپل ځايه ووتل، دوی د کندهار ښار د والي کونې ساحې ته لاړل چېرته چې د دوی پخوانی (منفجر شوی) کور و، دلته ملا صاحب او ملگري يې له موټرو ښکته شول، خو ورته معلومه شوه چې لا هم طيارې گرځي. دوی همدلته و چې د امارت په مقام بمبار وشو او کروز توغنديو ورڅيرمه پناه ځای بمبار کړ. دا بمبار د امريکايانو لومړنی بمبار و چې څو کسان يې شهيدان کړل. په دې بريد کې يو کروز ميزايل د سمخې په خولې کې ولگيد چې څلور کسان يې شهيدان کړل، په شهيدانو کې يو هم د ملا محمد عمر مجاهد تره ملا محمد حنفي صاحب و، په دې بريد کې دوه کسان تپيان هم شول.

کله چې د امارت په مقام کروز ميزايل لگيدل او بمبار کيده ملا صاحب لږ وړاندې د کندهار ښار د والي کونې په ساحه کې و، د بمبار رڼاگانې تر دوی پورې ورسيدلې.

ملا صاحب فيصله وکړه چې له ښاره ووځي او پنځلس کیلومتره لويديځ اړخ ته د سنگ حصار په ساحه کې د خپل یوه ملگري خالي سرای ته لاړ شي.

ملا صاحب له خپل اهل و عيال او محدود شمير ملگرو سره په دریو موټرو کې د سنگ حصار په خوا روان شو. دوی په شپه کې هماغه خالي سرای ته ورسیدل. خپل ماشومان او زنانه یې کور ته دننه کړل.

د ملا صاحب له انډیوالانو څخه د هماغې شپې یو عیني شاهد وایي موږ چې سنگ حصار ته تلو درې سراجو موټران راسره وو. تر مخ سپینه سراجو وه چې ملا صاحب خپله چلوله او خپل اهل و عيال یې ورسره و، ورپسې توره سراجو او بیا بله سپینه سراجو وه. په سنگ حصار کې چې کله نیمه شپه دغه سرای ته ورسیدو، ملا صاحب د کور دروازه خلاصه کړه او سپینه سراجو یې له دروازې دننه کړه او ماشومان ترې ښکته شول، ورپسې بله سراجو له دروازې بهر له کور سره جوخته ودریده او اخري سراجو ورپسې تر شا ودریده.

ملا صاحب د دریمې سراجو ملگري بیرته ښار ته ولیږل، ترڅو له ښاره د اړتیا وړ توکي راوړي، د همدې ملگرو له جملې یو تن وایي چې کله موږ بیرته د ښار په خوا راتلو ملا صاحب د دروازې تر مخ ولاړه تور سراجو موټر کې ناست و، راډیو یې نیولې وه او خبرونه یې اوریدل، موږ ښار ته راغلو خو د ملا صاحب په خپل قول لږ شپه وروسته ملا صاحب له دې تور سراجو موټر څخه راښکته شو او له دروازې سرای ته ننوت، په همدې وخت کې امریکایانو په یوه دقیق گوزار سره همدا تور سراجو موټر په توغندي وویشت.

د سراجو موټر د ویشتل کیدو په وخت ملا صاحب د توغندي د لگیدو ځای ته تقریباً دوه نیم متره لنډ و، چې د ده او ویشتل شوي سراجو موټر تر منځ یوازې د سرای دروازه حائل و، ملا صاحب ته زیان ونه رسید خو یوازیني دوه ملگري یې چې د موټر په شاوخوا کې موجود وو ټپیان شول. د ملا صاحب موږ چې دا مهال په کور کې دننه وه کله چې د بمبار غږ اوري په ډیره وارخطایي د دروازې په خوا منډه اخلې، خو ملا

صاحب په داسې حال کې چې د دروازې دننه خواته ولاړ دی ډاډ ورکوي چې زه ژوندی يم.

له دې برید وروسته د ملا صاحب په دې یقین پوخ شو چې امریکایانو یې ځای کشف کړی نو د دې لپاره چې دغه کور بمبار نه شي او کورنی ته یې زیان ونه رسیږي. خپل د کور زنانه او ماشومان یې په نیمه شپه له دې سرای نه پیاده وایستل او نږدې یوه مسجد ته یې ورسول. ملا صاحب اراده وکړه چې خپلو زخمي ملگرو ته ورشي. دا چې ماشوم اولادونه یې د بمبار له امله ډېر ویریدلي و مشر زوی یې محمد یعقوب چې دا وخت ۸ کلن ماشوم و ملا صاحب یې له لمنې ونیو او نه یې پرېښود چې ترې لاړ شي او دوی یوازې پرېږدي. خو ملا صاحب هغه له ځان څخه جلا کړ او د ټپیانو په خواروان شو. له خپل زوی، مور، میرمنو او ټولو اولادونو سره د ملا صاحب همدا د بمبار د شپې لیدل وروستي لیدل شول، کله چې ملا صاحب په همدې شپه له مسجد څخه ووت یا یې هیڅکله خپل اولادونه ونه لیدل.

ملا صاحب د ټپیانو خواته راغی، یو ټپي ملگری نسبتاً روغ و، کوم یو چې ټپ یې خطرناک و په خپل روغ پاته موټر کې یې د ښار پر خوا له ځان سره واخیست. دغه وخت د ملا صاحب د کور میرمنې او ماشومان چې په مسجد کې پاته وو د ده د کورنی د نورو غړو لخوا په همدې کلي کې د ملا صاحب د خسر- کور ته انتقال شوه. مسجد څخه د دوی له وتلو شاوخوا نیم ساعت وروسته امریکایي الوتکو همدغه مسجد داسې سخت بمبار کړ چې حتی نښې یې هم له منځه لاړې. دې سلسلو بریدونو وښوده چې امریکایانو د ملا صاحب او د هغه د کورنی د له منځه وړلو ټینګه فیصله کړې وه خو دا د الله تعالی ځانګړی نصرت او ساتنه وه چې دوی یې په معجزانه ډول د امریکا له بریدونو محفوظ وساتل.

ملا صاحب چې یو تن ساتونکی او یو زخمي ملگری په موټر کې ورسره و نیمه شپه د کندهار ښار په خوا روان و، د اشغو په سیمه کې د ده د امنیت مسؤل او ورسره ملگری په منځه ورغلل، هغه ترې تیر شول خو ده په مخابره کې ورباندې غږ وکړ او راوگرځیدل. ملا صاحب ورته مختصر د بمبار جریان بیان کړ، وروسته یې زخمي هغو

ته په لاس ورکړ او خپله له څلورتنه ملگرو سره په موټر کې د ښار په خوا روان شو، ملگرو یې مشوره وکړه چې یوازې په یوه طریقه د امریکایي سپوږمکۍ له تعقیب څخه ځان خوندي کولای شو هغه دا چې چیرته د گڼو ونو په پناه کې له موټر نه ځان پیل کړو. دوی ښار ته په رسیدو د میرویس روغتون انگر ته وروگرځیدل هلته یې د گڼو ونو لاندې خپل موټر ودراره، شیه وروسته په عادي ډول پیاده له روغتون بهر راووتل، تر لږ پیاده مزل وروسته د لارې په سر د خپل یو ملگري موټر په مخه ورغی او په کې سپاره شول، شیه وروسته یې د کندهار امنیتیه قومندان حافظ عبدالمجید پیدا کړ او د هغه سره په موټر کې سپاره شول، ترسپاره یې له ده سره یوځای په ښار کې گزمه وکړه، سهار د ښکاپور بازار سره نږدې د طالبانو امنیتي ماموریت ته ورغی، له همدې وخت نه د ملا صاحب مخفي ژوند پیل شو. په همدې ځای کې یې لومړی د سهار لمونځ اداء کړ او وروسته یې د امریکا له لومړني برید څخه د بچ کیدو او د خپل ژوند د اطمینان ورکولو پیغام ثبت کړ تر څو طالبانو ته د مخابرې له لارې واورول شي. دغه راز د امریکایي برغل د پیل په اړه لومړنی مطبوعاتي بیان هم ترتیب او د رسنیو له لارې نشر شو چې په یوه برخه کې یې راغلي وو.

(په داخل او خارج کې ټول مسلمانان باید په دې پوه شي چې د جهاد په مقدسه لاره کې مرگ، مرگ نه دی. بلکې د یوه ابدی خوشاله ژوند پیل دی. مسلمانان باید په دې لاره کې خسته نه شي. حوصله له لاسه ورنکړي. له صبر، استقامت او غیرت څخه کار واخلي. ځکه چې مسلمانان باید په دې عقیده ولري چې مرگ یو مرگ دی او هیڅوک له مرگ نه شي خلاصیدلی، نو د شهادت مرگ چې چاته ورسیري دا باید یو ستر افتخار، کامیابي او د الله تعالی لوی نعمت وبولي.

د امریکا د جمهور رئیس بوش دا خبره حقیقت لري چې دا جگړه د مسلمانانو پر ضد صلیبي جگړه ده. نو باید د نړۍ په هر گوټ کې مسلمانان د خپل دفاع لپاره اسلامي او شرعي فعالیت ته دوام ورکړي. جهاد که په توره وي، که په ژبه او که په قلم اوس د نړۍ په ټولو مسلمانانو فرض دی.

باید دا مقدسه فریضه اداء کړئ. زه امید لرم چې د افغانستان اسلامي امارت به د الله تعالی په نصرت او د نړۍ د مظلومو او بادرده مسلمانانو په مرسته او دعاء د امریکا په ظالم او تیري کوونکي حکومت بری ترلاسه کوي.^(۱)

ملا صاحب له همدې نېټې څخه بیا تر هغه مهاله چې له یو شمیر ولایاتو څخه عقب نشیني پیل شوه. په کندهار ښار کې احتیاطاً مخفي ژوند کاوه. ملاقاتونه یې محدود کړي وو او اکثره پیغامونه یې د استازو په توسط تر مسئولینو لیږل. د نصرت مخاږې له لارې له نظامي مشرانو سره په رابطه کې و. په دې وخت کې چې بمبار روان و او د امریکایانو لخوا هره شیه د چاپې او بمبار احتمال موجود و ملا صاحب د دښمن هر ډول بریده ځان آماده کړی و. له ده سره به د لس تنه په شاوخوا کې مسلح ملگري وو او نور احتیاطي ملگري به یې د اوسیدو ځای ته نږدې اوسیدل چې د احتمالي خطر په وخت د دښمن مقابلي ته رسیدگي وکړای شي. ملا صاحب چې بیا بیا یې د اوسیدو ځایونه بدلول خو ځله یې میشت ځای ته نږدې سیمې بمبار شوې. لکه د کندهار د قول اردو د بمبار په مهال ملا صاحب د بمبار له ساحې په سل مترې کې موقعیت درلود. بل وخت د خاد ریاست ته نږدې اوسیده چې امریکایي الوتکويي په ۵۰ مترې کې یو کور بمبار کړ.

لومړنی یرغل او بمبارونو دوام

د امریکایي نظامیانو لخوا خپرې شوې لیکنې ښیي چې په افغانستان د یرغل له پیل نه وړاندې امریکایان هم د اندیښنې په حالت کې وو او نه پوهیدل چې دغه جنگ ته په څه ډول ور داخل شي. د دوی سیمیزو مشاورینو پښتګان ته مشوره ورکوله چې افغانان له جنگونو سره بلد خلګ دي. بمونه او بمبارونه یې ډېر لیدلي دي. که لومړنی برید معمولي او محدود وي او یا هم اهداف په سمه توګه نه وولي نو دا به د امریکا په

(۱) د هیواد ورځپاڼې کلکیون (۵۲۷ مه ګڼه) ۱۳۸۰ لمریز کال

وراندې د افغانانو حوصله پياوړې کړې او امريکايي پوځي قوت به يې تر پام کم ورشي.

ښايي همدا لامل به و چې امريکايانو په لومړۍ شپه خورا پراخ يرغليز عمليات وکړل. د درې لخوا خپاره شوي معلومات ښيي چې په لومړۍ شپه د افغانستان په بيلابيلو ښارونو کې ۳۱ هدفونه په نښه شول. چې عمده يې د هوايي مدافع تاسيسات، د رادار سيستمونه، هوايي ډگرونه، د ملا محمد عمر مجاهد د اوسيدو ځای، د راډيو او مخابراتو ودانۍ اوداسې نور.

په لومړۍ شپه په يادو اهدافو له عربي بحيرې څخه د امريکا او برتانيا له بېړيو او اوټلونو ۵۰ کروز توغندي وتوغول شول. په عربي بحيره کې د امريکا له الوتک ليردونکي بېړۍ يو ايس مسوري څخه ۲۵ ايف ۱۸ بريدکوونکې الوتکې دغه راز د هند په سمندر کې د ديگو گارسيا له ټاپو څخه ۱۵ بم غورځوونکې الوتکې هم په بريد کې برخوالي وې چې مختلف اهداف يې بمبار کړل.

د اسلامي امارت مدافع هوايي ځواک د الوتکو د ویشتلو هڅه وکړه خو دا چې الوتکو له ډيرې لوړې ارتفاع څخه بمبار کاوه د مدافع هوايي مرمۍ نه وررسيدلې. د لومړۍ شپې په بمبار کې د افغانستان په بيلابيلو ښارونو کې يو شمير کسان شهيدان او ټپيان شول. لومړنۍ د سرزيان د امريکا په دوهمه توغنديز بريد کې ورسيد چې د ملا صاحب په کور ترسره شوه، دلته په څلورو شهيدان شويو کسانو کې يو هم د ملا محمد عمر مجاهد اکا ملا محمد حنفي صاحب و. د يرغل په لومړۍ شپه په پلازمينه کابل کې د دفاع وزارت، هوايي ډگر، ټپه تيلويزيون او يکه توت سيمه کې د راډيو فرستنده دستگاه بمبار شوه. د يک توت په ساحه کې د راډيويي دستگاه مرکز ته نږدې د ماین پاکۍ د يوې موسسې سيميز دفتر هم بمبار شو چې څو ته عام خلک په کې شهيدان او ټپيان شول.

په دې ډول د افغانستان په حکومتي او عام المنفعه تاسيساتو د امريکا له قسما قسم الوتکو او بېړيو څخه د بمونو او بارودو اورښت پيل شو. څرنگه چې د جگړې په لومړيو اونیو کې په جنگي کړښو د امريکايانو بمبار ډېر اغېزناک نه و نو يې د خپل غچ

اخيستلو لپاره د افغانستان په ملي تاسيساتو او زیربناوو بمبار ته زور ورکړ. د کابل، کندهار، هرات، جلال اباد، مزار شريف، کندز او شبرغان هوايي ډگرونه په سخته بې رحمۍ بمبار، د رادار او ملکي هوانوردۍ د خدماتو ټول سهولتونه يې ويجاړ او په کې ناستې الوتکې چې ډيرې يې د ملکي هوايي خدماتو (د اريانا افغان هوايي شرکت) اړوند وې له يوې مخې تخریب شوې. د افغانستان د لويو ښارونو تر منځ په غځېدلو لارو هم څو ځايه بمبارونه وشول او د تخریب هڅه يې وشوه، په کابل، جلال اباد، مزار شريف او کندهار کې د اتصالاتو دستگاوي او مراکز تخریب او له منځه يووړل شول.

په هرات کې د سل بستريز ملکي روغتون ودانۍ بمبار شوه او ډير شمير ناروغان او طبي کارکوونکي په کې شهيدان شول. د کابل ښار هوايي ډگر ته نږدې په يوه گڼ ميشته سيمه درنې بمبارۍ د سر په درانه زيان سربيره يو شمير کورونه هم تخریب کړل.^(۱) د بمبار په پنځمه ورځ د اکتوبر په ۱۱ مه امريکايي الوتکو په ننگرهار کې د کوږم کلی بمبار کړ او ډير زيات ولسي وگړي يې په شهادت ورسول، په همدې ورځ په ننگرهار کې په يوه مسجد د بم له لگيدو سره ۱۶ تنه په لمانځه ولاړ ولسي خلک شهيدان شول. د يرغل د يوې اونۍ په پوره کيدو سره د طالبانو رسنيو خبر ورکړ چې په يوه اونۍ کې ۶۷۰ تنه ولسي وگړي د امريکا په بمبارونو کې شهيدان شوي دي. د اکتوبر په ۱۱ مه امريکايانو وويل چې په دې شپه يې په کندهار ۱۳۰ ځله هوايي بريدونه کړي. طالبانو د کندهار په بمباريو کې د ۳۳ تنه ملکي وگړو وژل کيدل تائيد کړل.

په دې ډول د امريکايي پوځ لخوا د افغان ولس قتل عام پيل شو چې په روزمره توگه وژل کيدل، کورونه او کلي وړانديدل، ملي تاسيسات له منځه تلل، مساجد او مدرسې بمباريدلې، خو د غرب په اشاره چلیدونکو رسنيو د دې په ځای چې د مظلومو افغانانو غږ منعکس کړي له يوې مخې يې د امريکا د فتحې نغاړې غږولې او د امريکا لخوا يې افغانانو ته له هوا څخه د خوراکي توکو د غورځولو مبالغه آميز تبليغات کول، اما دا

(۱) د شريعت اونيزې کلکيون

خبره يې نه کوله چې د امريکايي الوتکو څخه رالويدونکي خوراکي مواد د دې په ځای چې خلک يې وځوري د ولسي خلکو له خوا اور وراچول کيده او په دې ډول يې د امريکايي يرغل په وړاندې خپل اعتراض څرگند او.

د ملا صاحب پر کور د امريکايانو چاپه

لکه څنگه چې امريکايانو د ملا صاحب کور او شخص خپله دی د يرغل په لومړيو کې په نښه کړل، دغه راز يې د ځانگړيو ديسانټ ځواکونو په توسط لومړني خاص عمليات هم د هغه پر کور او دفتر ترسره کړل. د د ميزان په ۲۸ مه نيټه (د اکتوبر شلمه) د امريکا پوځ د ملا صاحب د شهيدولو او يا هم ژوندي نيولو په هدف د کندهار ښار په لمن کې پر هغه ودانۍ چاپه واچوله چې ملا صاحب د کور او د امارت د مقام يا دفتر په حيث ترې کار اخيست. د امريکايي منابعو په استناد د دې عملياتو په لړ کې چې د ديپلټا فورس په نوم د امريکا د خاصو ځواکونه او کوماندويانو لخوا ترسره شول، لومړی د سلو په شاوخوا کې امريکايي کوماندويان د کندهار ښار څخه شپته ميله جنوب لويديځ ته د ريگ په ساحه کې په يو ناکاره هوايي ډگر کې ښکته شول تر څو د ملا صاحب په کور د عمليات کوونکو پوځيانو سره د ضرورت په وخت کې همکاري وکړي.

ورپسې په همدې شپه د ديپلټا فورس او کوماندويانو دوهم گروپ چې له سلو ډېر کسان يې برخوال وو، د کندهار ښار سره نژدې د ملا صاحب په کور چاپه ووهله. دوی د ملا صاحب د کور په شاوخوا کې له چورلکو پياده شول، لومړی کوماندويانو او په سر گرځيدونکو چورلکو زرگونه مرمۍ واورولې تر څو که احتمالي خطر وی له منځه به لاړ شي. خو د ملا صاحب د کور ساتونکو مجاهدينو په پيل کې له دوی سره مزاحمت ونه کړ. هغوی پوهيدل چې کور تخليه شوی که امريکايان ور داخل هم شي کوم څه به ترلاسه نه کړي. شيبه وروسته په داسې حال کې چې له کندهار ښار څخه هم سيمې ته کومکي مجاهدين راوړسيدل ناڅاپه يې په امريکايانو حمله وکړه.

تحقيقاتي خبريال سيمور هرش د دې عملياتو په اړه په خپله تحقيقاتي مقاله کې د امريکايي کوماندويانو له قوله ليکلي: کله چې موږ د بيرته وتلو په حال کې وو طالبانو

په موږ قیامت راکوز کړ، هغوی شېخون راوړ، هغوی په سپکو وسلو او آر پي جې توغندیو حمله وکړه. طالبانو داسې لاسي بمونه غورځول لکه له دوی سره چې بې شمیره موجود وي، د ځانگړو ځواکونو یونټ په شاته تلو او دفاعي جنگ مجبور شو ځکه طالبان برلاسي وو. ديلټا کنډک ته زیان ورسید او یو شمیر کسان یې تپیان شول، پوځیان په گروپونو وویشل شول، د پوځي اصولو سره سم واړه گروپونه شاوخوا غلي شول او لویو گروپونو ته یې د تینټې زمینه برابره کړه، په دې وخت جنگي څرخکود ملا محمد عمر مجاهد په کور بې دریغه ډزې وکړې، د ديلټا فورس، کومانډو او د کومک لپاره راغلي پوځیان ټول په وارخطا حالت کې راوتښتیدل، په منډو رامنډو کې د یوه چينوک هلیکوفتر ټایرونه له غونډۍ سره ولگیدل او مات شول. موږ د دې عملیاتو لپاره ډېر تیاری نیولی وو، موږ فکر کاوو چې هلته په رسیدو به جادو وکړو خو د طالبانو له حملې سره راته څرگنده شوه چې موږ جادوگر نه یو.^(۱)

لکه څنگه چې امریکایي خبریال اعتراف کوي، امریکایانو رښتیا هم په خپله لومړنۍ چاپه کې خپل ټول احتیاطي تدابیر سنجولي او خپل تجربه کار ځانگړي پوځیان یې د عملیاتو لپاره غوره کړي وو، خو په عملي ډگر کې دوی کومه لاسته راوړنه نه درلوده، طالبانو وروسته د امریکایي څرخکې مات شوې تیرونه او له خاصو ځواکونو څخه پاته یوه تفنگچه رسنیو ته وښودل چې د امریکایي کومانډویانو په وارخطا تینټه یې شاهدې وبله.

د امریکایي یرغل ځمکنی ملاتړي

امریکا د ۲۰۰۱ م کال د اکتوبر په اوومه په افغانستان خپل بریدونه پیل کړل، د همدې کال د نومبر تر دوولسمې پورې د پلازمینې کابل په شمول د افغانستان ټول مهم ښارونه د طالبانو تر واک لاندې وو او د امریکا د پنځه اونۍ سختو بمبارونو په وړاندې یې له تصور لوړ مقاومت کاوه.

(۱) نړۍ د توپان پر اوږو صفحه ۱۴۵

د اسلامي امارت په خلاف د امريکا جگړه له څو عمده برخو څخه عبارت وه، يو خو د هدفمندو هوايي بریدونو، بمبارونو او کروړ ميزايلو د توغولو هغه ناتمامه سلسله وه چې له بحر هند او د عربو له سمندرگي څخه تر سره کيدل، په دغو ډول بریدونو کې عمده رول د امريکايانو و خو د برتانيا په شمول ځينو نورو هيوادونو هم په يرغليزو هوايي بریدونو کې برخه درلوده.

بل د جگړې استخباراتي او اکمالاتي هماهنگي وه، د دې لپاره امريکايانو په گاونډيو هيوادونو کې ځانگړي هوايي ډگرونه او استخباراتي مراکز استخدام کړي وو، د افغانستان په جنوب کې استخباراتي جگړه په اسلام اباد کې د سي آی اي له مرکزي دفتر څخه رهبري کيدله، د دې دفتر مشري د رابرت گرینر په غاړه وه چې د حامد کرزي او گل اغا شیرزي په شمول د جنوب اکثره د امريکا گوداگان د ده لخوا استخدام او افغانستان ته راوليرل شول. د پاکستان حکومت امريکايانو ته د بلوچستان د جيکب اباد هوايي ډگر په تصرف ورکړی و چې امريکايانو ترې د هيواد په جنوب کې د جگړې په رهبري سربيره استخباراتي عمليات او د خپلو گوداگانو اکمالات هم کول.

د جگړې بل محاذ د افغانستان شمال و، د ازبکستان حکومت د خان اباد قرشي هوايي ډگر امريکايي پوځ ته سپارلی و چې له همدې ځايه د افغانستان په شمال کې جگړه رهبري کيدله. له هوايي بریدونو سره هم مهال د امريکا استخباراتي ادارې سي آی اي د خپلو ځانگړو گروپونو او داخلي اجيرانو په کرايه کولو سره د طالبانو خلاف ځمکني عمليات هم پيل کړي و.

د افغانستان په جنوب کې د امريکايانو د ځمکني تعرض د پروگرام مهم اجرا کوونکي حامد کرزي او گل اغا شیرزی و. د اکتوبر مياشتې په لومړيو کې د يرغل له پيل سره هم مهال حامد کرزي له پاکستان څخه کندهار ته داخل شو او له هغه ځايه روزگان ته لاړ تر څو د طالبانو په خلاف ځمکني جبهه پرانيزي. نوموړي څو ورځې پټ فعالیت وکړ خو وروسته چې طالبان ورباندې خبر شول د ده د نيولو لپاره يې عمليات شروع کړل. حامد کرزي چې طالبانو يې د نيولو هڅه کوله د امريکا مرسته وغوښته او د سي آی اي ځانگړو ځواکونو د نومبر په څلورمه له روزگان څخه په څرخکه کې پورته کړ.

له نوموړي څخه لوی مقدار وسلې او مهمات پاته شول او امریکایانو جیکب ابادنه ورساوه. حامد کرزی دوهم ځل د مزار شریف له سقوط وروسته د نومبر په ۱۴ مه د ۱۳ کسيز امریکایي ټیم (ایکو گروپ) په بدرگه له جیکب اباد څخه په څرخکو کې روزگان ته یووړل شو او د امریکایانو په هوایي او تسلیحاتي ملاتړ یې فعالیت پیل کړ.

په جنوب کې بل قومندان گل اغا شیرزی و، چې امریکایانو د کندهار ښار د نیولو لپاره انتخاب کړی و، د نوموړي د افرادو لپاره امریکایانو په پاکستان کې له پاکستانی پوځ څخه ۵۰۰ میله وسلې او نور نظامي تجهیزات رانیول او بیا یې د یوه ځانگړي استخباراتي ټیم په بدرگه د نومبر په لومړیو کې د کندهار د معروف ولسوالۍ له لارې افغانستان ته داخل کړ. گل اغا دښه نري سیمه مرکز وټاکه او له همدې ځایه یې د کندهار ښار په خوا د امریکایي الوتکو په بدرگه پرمختگ ته دوام ورکړ. امریکایانو غوښتل د هیواد په ختیځ او کابل ته څیرمه سیمو کې قومندان عبدالحق د طالبانو په خلاف وجنگوي. نوموړی د سي آی ای په دیکته افغانستان ته داخل شو، خو مخکې له دې چې کوم د پام وړ فعالیت وکړي طالبانو د لوگر په ازره کې ونیو او له امریکا سره د همکارۍ او ملگرتیا په جرم یې وواژه.

د هیواد په شمال، مرکزي ولایاتو او شمال لویدیځ کې د امریکا استخباراتي عملیات له پنجشیر څخه رهبري کیدل. د سي آی ای یو ځانگړی ټیم چې د افغانستان لپاره د دې سازمان تر ټولو معروف متخصص گري شرون رهبري کاوه د یرغل له پیل وړاندې د ۲۰۰۱ میلادي کال د سېپتمبر په ۲۶ مه د سي آی ای په روسي ساخته چورلکه کې له تاجکستان څخه پنجشیر ته لاړ، گري شرون له ځان سره په یوه فلزي بکس کې درې میلیون ډالر راوړي و تر څو د طالبانو په خلاف د ځمکنۍ جگړې لپاره وړیاندي جنگیالي رانیسي.

گري شرون لومړی د شورای نظار د استخباراتو له مسؤل انجنیر عارف سره ولیدل، هغه ته یې پنځه لکه ډالر ورکړل او انجنیر عارف په مقابل کې د شورای نظار ټوله استخباراتي شبکه د سي آی ای خدمت ته وقف کړه. د تلوالې په نمایندگۍ امرالله صالح له گري شرون سره د ژباړن او نږدې همکار په حیث دنده اجراء کوله او د

شورای نظار استخباراتي کارمندانو په یوه میاشت کې (د سېتمبر له ۲۷ د اکتوبر تر ۲۶ مې پورې) د سي آی ای لپاره تر ۴۰۰ زیات څارگر راپورونه تیار کړل چې د سي آی ای د ټیم لخوا امریکا ته لیږل کیدل. د گري شرون دوهمه لیدنه له قسیم فهم سره وه، فهم ته یې یو میلیون نغد ډالر ورکړل او هغه په مقابل کې د هر راز همکارۍ تتر رواړه. فهم موافقه وکړه چې د شمالي د جنگي خط مسؤل بسم الله خان ته به قومنده ورکړي چې د سي آی ای له ټیم سره هر راز همکاري وکړي. فهم دیرش تنه جنگیالي د سي آی ای په واک کې ورکړل ترڅو یې د جاسوسانو په حیث وروزي.

گري شرون وروسته له سیاف، ډاکټر عبدالله، قانوني او د تلوالې له نورو مشرانو سره هم ولیدل او په ډلري ډالیو یې د هغوی وفاداري د ځان کره، د یرغل له پیل وړاندې گري شرون د تلوالې د مشرانو سره په گډه د طالبانو خلاف د ځمکنی یرغل ستراتیژي نهایی کړې وه په داسې ډول چې قسیم فهم به د ځمکنی جگړې د عمومي مشر په حیث امریکایانو ته مسؤل وي او له گري شرون سره به همیشنی تماس لري، انجینر عارف به استخباراتي معلومات سي آی ای ته رسوي. بسم الله خان په کابل د برید لپاره غوره شوی و، د فرخار جبهه او د تخار دنیولو مسؤلیت داود داود ته سپارل شوی و، دنوموړي ملاتړ ته د مولانا سیدخيلي او قومندان گدا پنجشیري په مشرۍ څو زره اضافه ځواکونه هم له پنجشیر څخه ورتلل، د کوکچې په بله غاړه په شمالي تخار کې مطلب پیگ، پیرم قل، کبیرمرزبان، پیرمحمد تالقاني او بشیر چاه آبي او ځیني نور جگړه مار قومندانان په دې گومارل شوي وو، ترڅو له امریکایي بمبار سره هم مهال د طالبانو په دفاعي لیکو هجوم وروړي. د گري شرون په جنگي ستراتیژۍ کې سیاف د ختیځ افغانستان لپاره غوره شوی و، خو په ختیځ کې د عبدالحق له وژل کیدو وروسته سیاف زړه ونکړای شو چې له پنجشیر څخه راووځي.

گري د افغانستان په شمال او مرکزي ولایاتو کې هم یو شمیر جگړه ماران د طالبانو په خلاف ځمکنیو عملیاتو ته پارولي وو. رشید دوستم د امریکایانو په لارښوونه د دره صوف په لوړو ساحو کې خپل کسان راټول کړل چې د الفا په نوم د سي آی ای څانگړی ټیم هم ورسره ملگری و، له دوستم سره په څنگ کې عطاء محمد نور هم د

بلخ په جنوبي غربي سيمو کې د طالبانو خلاف جگړې ته تيارې نيولې چې د سي آی اي د بريوو په نوم تيم يې ملگرتيا کوله. کریم خليلي ته په باميانو کې د ځمکنۍ يرغل او د طالبانو په خلاف د جگړې مسؤليت سپارل شوی و. له نوموړي سره د دلتا په نوم د سي آی اي ځانگړی تيم فعال و چې امريکايي الوتکې يې رهبري کولې. خو کریم خليلي چې له طالبانو يې سخته ويره درلوده تر پايه يې دا زړه ونکړای شو چې د طالبانو په خلاف کوم مؤثر عمليات ترسره کړي.

د افغانستان په لويديځ کې د امريکايانو د يادولو وړ ملاتړی تورن اسمعيل خان و، د امريکايانو لخوا د ليکل شويو کتابونو د معلوماتو له مخې نوموړي په دې شپو ورځو کې د افغانستان په غرب کې د ايران د پولې په سل کيلومتري کې پټ و چې وروسته ورسره د سي آی اي د (چارلي) په شفري نوم استخباراتي ډله ملگري شوه، ترڅو د طالبانو په ضد جگړې ته يې وهڅوي.

په اسمعيل خان سريزه دغور په جنوب او پرچمن ولسوالۍ کې د ډاکټر ابراهيم غوري کسانو د امريکايي الوتکو په سيوري کې په طالبانو عمليات کول او شمال ته د کوهستاناتو په ساحه کې قومندان احمدخان مرغابي په فارياب کې د طالبانو په خلاف په فعاليت بوخت و، چې امريکايانو ورته د دلالانو له لارې ډالر او د پراشوت په واسطه وسلې، خوراکي توکي او د آسونو اوبه او واښه رسول. ^(۱)

پنځه اونۍ سخته جگړه او سخت ترين مقاومت
لکه وړاندې چې وويل شول د امريکايانو هوايي بريدونه لومړی په ښارونو پيل شول، راديوگانې، هوايي ډگرونه، الوتکې، پوځي ډيوگان، د مدافع هوايي مراکز او د اتصالاتو شبکې يې بمبار کړې، ورپسې په داسې حال کې چې په ښارونو او ځينو کليوالو ساحو هم بمبارونه کيدل اصلي بريدونه په جنگي کرښو راټول شول.

(۱) ۸۸ ورځې تر کندهاره ليکوال رابرت گرینر. سي آی اي په پنجشير کې د گري شرون کتاب

له يرغل وړاندې د طالبانو دوه مهم جنگي خطوط هغه و چې د احمد شاه مسعود د ځواکونو په وړاندې د کابل په شمال او د تخار په فرخار او خواجه غار سيمه کې پراته وو. دا مهال چې د سمنگانو په دره صوف کې او د بلخ په جنوبي غرنیو سيمو کې د دوستم، عطاء نور او محقق توپکيان راټول شوي وو. طالبانو د دره صوف او د بلخ د جنوبي سيمو د دفاع لپاره هم دفاعي کمربندونه ټينگ کړل. د امريکايانو ډېر بمبارونه د کابل د شمال، تخار او دره صوف په همدې جنگي کرښو و چې پنځه اونۍ يې مسلسل دوام درلود.

امريکايانو او داخلي ملگرو يې اټکل کاوه چې د جنگي کرښو په بمبار سره به ډېر ژر طالبانو ته شکست ورکړي. خو د اسلامي امارت مجاهدينو په ټولو جنگي کرښو کې کمساري ثبات وښود. په داسې حال چې په ټولو جنگي کرښو کې د مخالفينو اړخ ته د سي آی اې ځانگړي ټيمونه ځای پر ځای شوي وو او د ليزرونو په واسطه يې الوتکو ته کورديناټ ورکول، مجاهدين بيا هم توانيدل چې له بيلابيلو تاکتيکونو په استفاده له بمبار څخه ځانونه وژغوري. نو ځکه به کله چې له درانه بمبار وروسته د ټلوالې عسکرو تعرض پيل کړ، مجاهدين به په ټول قوت بيا راپورته شول او تر پخوا په لوړ مورال به يې د امريکا د ځمکنیو ملگرو تهاجم دفع کړ.

د بمبارونو د سلسلې اوږدديدلو او د جنگي کرښو د ماتولو څنډه که له يوې خوا د مجاهدينو او افغان ولس مورال لوړاوه، بل اړخ ته يې د يرغلگرو او د هغوی د ملگرو تر منځ د نهيلۍ او شکست احساس ته هم وده ورکوله. د ټلوالې يو مشر برهان الدين رباني چې همدا حالت وړياندي غميدلی و، له امريکايانو يې غوښتنه وکړه چې په طالبانو غټ غټ بمونه وغورځوي. جنرال قسيم فهم چې د امريکايي يرغلگرو له مشر جنرال تومي فرانک سره د کتنې لپاره تاجکستان ته تللی و، هم يې د ملاقات په مهال له امريکايانو د لانورو درنو بمبارونو او زيان اړوونکو بمونو د اورولو غوښتنه وکړه.

له دريو اوونيو درانه بمبار وروسته په امريکايي مطبوعاتو کې هم داسې گنگوسې پيدا شوې چې د امريکايي يرغل د ناتوانۍ حکايت يې کاوه، د اکتوبر په وروستۍ نيټه

نيويارک ټايمز ورځپاڼې د وتلي تحليل گر آر ډبليو ايپل يوه څيړنيزه مقاله خپره کړه چې پوښتلي يې و، آيا افغانستان يو بل ويتنام کيدای شي؟ آيا امريکا د نړۍ په هغه بله خوا له يوه شکست سره مخ کيدونکې ده؟ د همدې ورځې په سبا د امريکا دفاع وزير ډونالډ رامسفيلډ په پينټاگون کې د خبري کانفرانس په مهال د خبريالانو له سختو پوښتنو سره مخامخ شو او د يرغل ستراتيژي يې بې اغيزې وبلل شوه. خو رامسفيلډ وويل چې په جگړو کې بريا ژر نه ترلاسه کيږي، تاسو تاريخي شاليد ته ځير شئ، په جاپان باندې درې نيم کاله بمباري روانه وه تر څو تسليم شو، دغه راز په دوهم نړيوال جنگ کې د هټلر جرمني پوره څلور کاله بمبار شو. له شک پرته په جنگي کړنو کې د طالبانو تاريخي مقاومت رامسفيلډ اړ کړی و چې د اسلامي امارت په ابتدائي وسلو سمبال محدود مجاهدين د هټلر له ميليوني مجهز پوځ سره پرتله کړي.

کله چې له څلور اونیو سخت بمبار وروسته بيا هم د کابل د شمال، تخار او دره صوف خطونه مات نه شول، نو امریکایانو خپل قوت يوې خوا ته متوجه کړ، هغوی د نومبر په لومړۍ اونۍ کې د هیواد په شمال کې د مزار شبار د نیولو پلان جوړ کړ د بلخ په جنوبي سیمو دغه راز د سمنگان په دره صوف کې يې د مجاهدينو په سنگرونو سخته بمباري پيل کړه.

له (بوش اټ وار) کتاب او نورو امریکایي مستنداتو څخه معلوميږي چې امریکایانو په دې جگړه کې لومړۍ هدفمند بریدونه او فرشي بمبار پيل کړ، خو کله چې د طالبانو مقاومت مات نه شو نو د پنځلس زره پونډ وزن لرونکو ډيزي کټر بمونو تر څنگ يې د کيمياوي وسلو استعمال ته هم لاس واچاوه. هغه کيمياوي وسلې چې په وروستيو ورځو کې په جنگي کړنو وکارېدې، يو ډول زهرجن غاز يې خپراوه چې په تنفس سره يې د هر ژوندي موجود سږي التهابي کيدل او چاوديدل. له همدې امله د جگړې په کړنه کې د مجاهدينو ډېر شهيدان په داسې حال کې وموندل شول چې د مرمۍ يا تپ هېڅ نښه به ورباندې نه وه، خو له غوږونو او پوزې به يې وينې بهيدلې او ځای پر ځای به شهيدان شوي وو.

د مزار جگړه واقعا درنه جگړه وه او امریکایي یرغلگرو په کې خپل ټول قوت وازمایه، د دې جگړه رهبري د بارت ډیکر په نوم د امریکا د ځانگړو ځواکونو د هغه افسر په غاړه وه چې له خپل کوچني تيم سره یو ځای یې دوستم بدرگه کاوه او د مزار ښار جنوب ته ۱۵۰ کیلومتره لرې د المورتنک غرنۍ سیمه کې ځای په ځای شوي وه. امریکایانو او دوستانو د درانه بمبار په تعقیب له المورتنک څخه جگړه پیل کړه، وروسته یې لوړه او لاندې کښنده ونيول او تر شولگرې ولسوالۍ مخکې لاړل. مجاهدین چې د زهري بمونو د استعمال له امله یې ډېر کسان له لاسه ورکړي وو، د افرادو له کمښت سره مخامخ شول. مزار ښار ته نږدې د چشمه صفا په سیمه کې مجاهدینو یو ځل بیا د دفاعي کرښې د ټینګولو هڅه وکړه، له کابل څخه تازه دمي مجاهدین چې زیاتره یې د قبایلي سیمو په نفیر راوتلي ولسي، مجاهدین وو د مزار شریف د دفاع لپاره واستول شول. دغه مجاهدین د مزار ښار ته ورسیدل. خو لومړنۍ کتار یې چې کله د جگړې کرښې ته تلو د امریکایي الوتکو لخوا په هدفمندو بریدونو بمبار شو او ډېر مجاهدین په کې شهیدان شول. په دې ډول د مزار شریف د دفاع وروستی هڅې هم نتیجه ورنکړه او مجاهدین اړ شول چې له ښار څخه عقب نشیني وکړي.

طالبانو ولې شاتګ وکړ؟

د بلخ ولایت د مرکز مزار شریف د دفاع لپاره طالبانو خپل ټول توان وکاراوه، خو که له یوې خوا د دښمن وحشیانه فرشي بمباري او د کیمیاوي وسلو استعمال د جگړې په لومړۍ کرښه کې د مجاهدینو تلفات خورا زیات کړل له بلې خوا یې د وسلو او لوژیستیکي توکو اکمال هم په تپه ودراره. د مجاهدینو په کاروانونو او موټرو د دقیق هدف ویشتونکو الوتکو بمبار د جگړې کرښو ته د تازه دمو ځواکونو لیرل هم له خنډ سره مخ کړي وو. همدا لامل و چې بالاخره د عقرب په اتلسمه (د نومبر نهمه) نیټه طالبان د مزار شریف له ښار نه ووتل او په دې ډول د عقب نشینۍ سلسله پیل شوه.

ملا محمد عمر مجاهد دا مهال په کندهار ښار کې مخفي ژوند کاوه، خو د خپل ځانگړې مخابره چې (نصرت) او په جنوبي ولایاتو کې د کندهار د قول اردو مسئول

مولوي اختر محمد عثمانی په توسط يې له مجاهدينو سره رابطه درلوده، په مزار شريف کې د امريکايي بمبار له زياتيدو وروسته نظامي مشرانو له ملا صاحب خېدر مقاومت يا شاتگ د امر غوښتنه وکړه، خو ملا صاحب ورته وويل تاسو د جگړې په ډگر کې ياست په وضعيت ښه پوهيرئ، ما ته له دې ځايه د جگړې حالت پوره درک وړ نه دی، زما په تاسو باور دی چې ناسمه پريکړه به نه کوئ، تاسو ته چې څه گټور معلوميري هماغسې وکړئ.

د مزار له سقوط وروسته طالبان له سمندگان او سرپل ولاياتو څخه هم ووتل او دوه ورځې وروسته يې د تخار له جنگي خط څخه هم د کندز خواته عقب نشيني وکړه. په دې ډول د افغانستان له بيلابيلو سيمو څخه د طالبانو عقب نشيني پيل شوه. دا عقب نشيني اصلاً د امريکايي يرغل په خلاف د جگړې په ستراتيژۍ کې د بدلون ښه وه، طالبانو نه غوښتل په جنگي کړښو کې د ثابتو اهدافو په توگه د امريکا د هدفمنديو بريدونو ښکار او په کيمياوي بمبارونو کې خپل افراد او ولس له عاموژنو سره مخامخ کړي. ځکه په وروستيو ورځو کې د امريکا بريدونو تر پخوا خونړي شوي او د مجاهدينو د تلفاتو کچه لوړه شوې وه، د امريکايانو لخوا وروستي رابرسيره شوي ارقام ښيي چې د يرغل د پيل په هماغو جگړو کې امريکايي ځواکونو په طالبانو ۱۸ زره بمونه کارولي چې له جملې يې لس زره بمونه په کمپيوتر رهبري کيدونکي يا دقيق هدف وېشونکي بمونه وو، امريکايان وايي چې په دې بريدونو کې له ۸ تر ۱۲ زره طالبان وژل شوي دي. دا معلومه نه ده چې دا شميرې څومره کره دي. خو دا ثابتوي چې د مخامخ جبهه يي جنگ دوام د طالبانو په زيان وو.

بله دا چې که طالبانو د ښارونو دننه، کوڅه په کوڅه مقاومت کولای په دې سره شايد د افغانستان ټول ښارونو د امريکايي بمبار له امله په کنډوالو بدل شوي وای. موږ وليدل چې امريکايانو د عراق موصل او د سوريې رقه ښار د ښاري مقاومت د ماتولو په بهانه په داسې ډول بمبار کړل چې ۹۰ فيصده ودانۍ او تاسيسات يې له منځه لاړل. طالبانو نه يوازې په ښارونو کې له امريکايانو سره جگړه ونه کړه بلکې په عامو کليوالو ولس مېشتو سيمو کې يې هم امريکايانو ته د بمبار کولو بهانه په لاس ورنکړه، د طالبانو

مقاومت ټول په هغو جنگي سیمو کې راټول و چې تر دې پخوا هم د دوی جنگي خطوط په کې پراته وو او په شاوخوا کې یې عام خلک نه اوسیدل.

د یوې اونۍ په ترڅ کې د پلازمینې کابل په شمول د هیواد له ختیځ، شمال، جنوب ختیځ او مرکزي ولایاتو څخه د طالبانو وتل، که څه هم هغه مهال غیرمترقبه شاتګ بلل کېده، خو وروسته ثابته شوه چې د دغه اقدام له امله که له یوې خوا د ډیرو تلفاتو او وړانیو مخه ونیول شوه، له بلې خوا مجاهدینو تر ډیره حده خپل ځواک هم وساته او د چریکي جګړې په پیل سره یې امریکایان په یو داسې مقاومت کې راگیر کړل چې د هغوی جنگي الوتکو او بمبارونو په کې مؤثر رول نه شوی ادا کولای.

د عقب نشینۍ په مرحله کې د نقد وړ نقطه د هیواد له شمال څخه ناانډوله شاتګ و، د مزار له سقوط وروسته د مجاهدینو په وړاندې یوازې د بامیانو لار خلاصه پاته شوه خو دوه ورځې وروسته چې بامیان سقوط وکړ، نو زرګونه مجاهدین په تخار، بغلان او کندز کې محاصره پاته شول.

د کندز محاصره او د شمال دوهمه غمیزه

د شمالي ولایاتو خصوصاً مزار شریف له سقوط وروسته طالبانو تخار ولایت هم ځکه پریښود چې له یوې خوا د امریکایانو هوایي بمبارونه او د مسعود د ځواکونو زميني يرغلونه مسلسل روان وو، بله دا چې د تخار په نسبت په کندز کې وسلې، مهمات، تېل او د زخمیانو د معالجې په شمول نور سهولتونه هم موجود وو. په دې ډول مجاهدین له ټولو سیمو کندز ولایت ته راټول شول. خو کندز چې له ټولو خواوو محاصره او د مخالفینو تر بریدونو لاندې و، د امریکایانو ظالمانه بمبار هم ورباندې همیشه جریان درلود.

دغه وخت د طالبانو عمومي مشري د ملا محمد فاضل آخند په غاړه وه، خو ورسره نور نظامي مشران لکه ملانور الله نوري، ملا عبدالقیوم ذاکر، ملا دادالله آخند، قاري فیض محمد سجاد، ملا عبدالرؤف خادم، سید علاء الدین آغا، ملا شهزاده آخند، ملا عبدالباقي آخند او نور مجاهدین هم محاصره پاته وو. ملا فاضل آخند وایي په پیل کې

زموږ اراده دا وه چې ټول به د شهادت تر وخته مقاومت کوو. خو په دې وخت کې د امریکایانو بمبار او زميني جنگونه دومره سخت شول چې ما پخوا هيڅکله داسې سخت حالت نه ولیدلی. مجاهدينو ته ډیر تلفات رسيدل. له جنگ نه علاوه د دوستم لخوا د قومندان غوث الدين او شمس الحق په نومونو دوه قومندانان راوليرل شول. موږ ته يې دا پيغام راوړ چې که تاسو خپلې وسلې موږ ته وسپارئ موږ تاسو ته له دې محاصرې د ژوندي وتلو او خپلو خايونو ته د رسيدلو تضمين درکوو. په عين حال کې د مسعود د قومندان جنرال داود لخوا هم خلک راوليرل شول او همدا پيغام يې راوړ.

موږ ملگرو ددې خبرې د شرعي اړخ د سنجولو په خاطر د امير المؤمنين مرحوم په هدايت د اسلامي امارت له مشهور عالم شيخ الحديث مولوي عبدالعلي ديوبندي صاحب سره رابطه وکړه، له هغه سره په مجلس کې د ستري محکمې رئيس مولوي نور محمد ثاقب صاحب او مولوي سدوزی اغا صاحب هم وو. هغوی راته وويل چې که تاسو هلته د محاصرې په حالت کې پاته کيرئ او همدا بمبارونه درباندي روان وي، نو نتيجه يې يوازې هلاکت دی. تاسو به ټول شهيدان شئ خو مسلمانانو او جهاد ته به مو هيڅ گټه ونه رسيري. نو که د ژوندي وتلو کومه لاره برابري، د مجاهدينو د ژوند او خلاصون په خاطر خامخا داسې لاره غوره کړئ.

د مجاهدينو د اطمینان لپاره موږ د شيخ مولوي عبدالعلي ديوبندي صاحب خبرې په يوه فته کې ثبت کړې او بيا مو د مجاهدينو مشرانو ته هم واورولې. بيا مو دا خبره له امير المؤمنين ملا صاحب سره هم شريکه کړه، هغه راته وويل چې تاسو د دغه ځای په وضعيت بڼه پوهيرئ چې کومه لاره تاسو ته بڼه معلوميري زما لخوا درته اجازه ده هغه لار غوره کړئ. وروسته موږ مشرانو مجاهدينو لکه زه، نوري صاحب، ذاکر صاحب، خادم صاحب او نورو مشوره وکړه چې له کوم اړخ سره خبرې کوو. دا چې هغه وخت مسعود تازه وژل شوی و. موږ ويره درلوده چې شايد د مسعود کسان به زموږ له مجاهدينو انتقام واخلي. نو ځکه مو دوستم ته ترجيح ورکړه. بيا د دوستم له استازو (قومندان غوث الدين او شمس الحق) سره زه، نوري صاحب او قاري فيض محمد سجاد صاحب لاړو مزار شريف ته. له موږ سره د کندز او تخار مخور

قومندانان لکه آمر لطيف، ارياب هاشم او پيرمقل هم وو. د مزار شريف په قلعه جنگي کې مو له دوستم، عطاء محمد نور او محمد محقق سره وليدل. دوستم او نورو ملگرو يې اطمینان راکړ چې که تاسو خپلې وسلې او موټر موږ ته وسپارئ موږ ستاسو د ژوند او سالم رسولو تضمین کوو. حتی تر هرات پورې مو په خپلو موټرو کې رسوو.

له دې توافق وروسته موږ کنډز ته لاړو او هلته مو د مجاهدينو د سالم ايستلو ترتيب جوړ کړ. دا چې مخالفين ملا داد الله آخند ته ډير له خښمه ډک وو، موږ ورباندې ويريدلو چې شهيد به يې کړي، نو هغه مو په پټه له کنډزه ويوست او د بلخ ولايت په بلخ ولسوالۍ کې يې ځان مخفي کړ. په دې شپو کې د امريکايانو بمبارونه هم بيخي ډير زيات شوي وو. په کومه ورځ چې موږ له کنډز څخه وتلو، نو لومړی د ملا عبدالباقي آخند تر مشرۍ لاندې يو شمير مهاجر مجاهدين ووتل، ورپسې زموږ عام مجاهدين وو. د ملا عبدالباقي آخند سره ملگري مجاهدين مزار شريف ته نږدې د دوستم کسانو محاصره کړل او قلعه جنگي ته يې يووړل چې وروسته د قلعه جنگي لويه پيښه رامنځته شوه. نور عام مجاهدين چې يرگنک سيمې ته راغلل، ځانونه يې د دوستم کسانو ته په دې اعتماد وسپارل چې هغوی به يې له خپلو سيمو سالم تيروي، هغوی تر مزار شريف په خپلو موټرو کې يووړل، په مزار شريف کې يې موټر او هر څه ترې واخيستل او په کانتينرونو کې يې واچول ترڅو يې د شبرغان محبس ته انتقال کړي. په کانتينرو کې د ډيرو مجاهدينو تنفس بند شوی وو او ډير مجاهدين شهيدان شول. کوم چې په شبرغان کې بنديان وو، په هغو کې هم دوی پلټنې شروع کړې او مشران مجاهدين يې امريکايانو ته په لاس ورکړل. زه، نوري صاحب، ذاکر صاحب او دوه نور طالبان يې په مزار شريف کې له نورو طالبانو جلا کړو او يو ځای يې بنديان کړو. هلته امريکايانو رانه تحقيق شروع کړ چې اسامه بن لادن چيرې دی؟ زموږ ځواب دا و چې موږ ته معلومات نشته. له روژې پنځه ورځې بعد امريکايانو موږ له مزار شريف نه يووړو او په سمندر کې يې په يوه مخفي زندان کې بنديان کړو. خلاصه دا چې د شمال د دوهمې لويې فاجعې اصلي عامل د عبدالرشيد دوستم غدر و، هغه له موږ سره وعده کړې وه چې د نظامي تجهيزاتو له سپارلو وروسته به مجاهدينو

ته د سالم تيريدلو لاره ورکوي. اما کله چې مجاهدينو ورته نظامي وسائل وسپارل، دوستم هغوی بنديان کړل او ډير شمير يې په شهادت ورسول.

ملا صاحب د جگړې مخامخ قومنده په غاړه واخيسته

د نومبر تر پنځلسمې چې د عقرب له ۲۴ مې او د ۱۴۲۲ هـ ق کال رمضان له لومړۍ سره يې سمون خور، طالبان د افغانستان له اکثره ښارونو وتلي وو او يوازې د کندهار ولايت او ورسره پيوسته د روزگان، هلمند او زابل ځينې سيمې د مجاهدينو تر واک لاندې پاته وې. دا وخت مجاهدينو قوي روحيې او مخامخ رهبرۍ ته اړتيا درلوده. نو ځکه ملا صاحب د ستر خطر په منلو سره مستقيماً د جگړې قومنده په غاړه واخيسته او هڅه يې وکړه چې حتی الوسع د امارت د وروستي سنگر دفاع وکړي.

د ملا صاحب ورور ملا عبدالمنان اخند وايي چې دغه وخت ملا صاحب د خپلې مخابراتې له لارې له اکثره مجاهدينو سره خپله په رابطه کې و، له کندهار څخه يې تشکيلات کول او مستقيماً يې جگړه رهبري کوله. په دې شپو ورځو کې د هلمند يو پخواني ټوپکي قومندان عبدالرحمن جان د ايران لخوا له گڼ شمير وسلوالو سره په ريگونو راغی او د هلمند مارجه ولسوالي يې ونيوله. عبدالرحمن جان لشکرگاه ته هم خطر پېښ کړ، چې ملا صاحب ورپسې د مجاهدينو تشکيل وليږه. په مارجه کې سخت جنگ وشو. عبدالرحمن جان وتښتيد او ۶۰ تنه ټوپکيان يې مړه شول، مارجه بيرته طالبانو ونيوه.

يو بل مهم تشکيل د روزگان ولايت ته وشو. تر څو په دې ولايت کې له لاسه وتلې سيمې بيرته ونيسي. د ملا برادر اخند په مشرۍ گڼ شمير مجاهدين دې ولايت ته لاړل، د ترين کوټ ښار ته په نږدې کيدو حامد کرزی او ورسره داخلي او خارجي ملگري يې سخت وارخطا شول نو ځکه يې له امريکايي الوتکو د عاجل بمبار غوښتنه وکړه. امريکايي الوتکو ترين کوټ ته نارسیده د ملا برادر اخند کاروان تر سختو بريدونو لاندې ونيو. تر پنځوس زيات موټران تخریب او په کې سپاره مجاهدين شهيدان يا تهيان شول. لږ شمير مجاهدين له بمباره ژوندي ووتل. له دې پېښې وروسته

حامد کرزي د شاولیکوټ خواته مخه کړه، جگړه په کندهار راتوله شوه او ملا صاحب د شیندل خواته لیږل شوی تشکیل له دلارامه بیرته راوگرځاوه.

دا وخت چې کندهار له څو خواوو د امریکا د گوداگیانو تر تهدید لاندې و او په عین وخت کې مسلسل بمبارونه هم روان و. ملا صاحب خپل وروستی تلاش هم دریغ نه کړ. د کندهار ښار جنوب اړخ ته د دوری سیمو ته یې مجاهدین ولېږل چې د ریگ لخوا د تعرض مخه ډب کړي. د گل اغا شیرزي د خپلو لپاره یې بیا یاد معروف ولسوالۍ خواته مجاهدین ولېږل خو امریکایي بمبار مجاهدینو ته د اغیزناکو عملیاتو فرصت نه ورکاوه. په وروستیو ورځو کې چې د گل اغا شیرزي کسانو تخته پل ونیو د بیرته نیولو لپاره یې د ملا غلام نبي جهادیار په مشرۍ تشکیل وشو. جهادیار چې همدا شپه د هلمند له محاذه راستون شوی و له یو شمیر مجاهدینو سره یې تخته پل ته حرکت وکړ، د گل اغا شیرزي ځواکونه یې په یوه تنگه محدوده کې محاصره کړل خو مخکې له دې چې له منځه یې، یوسي امریکایي الوتکو په مجاهدینو بې دریغه بمبار وکړ چې په نتیجه کې یې د ملا جهادیار په شمول گڼ مجاهدین شهیدان شول.

گل اغا شیرزي چې امریکایانو د کندهار د نیولو لپاره ټاکلی وو او د امریکا د ځانگړو ځواکونو او سي آی ای یو ټیم هم ورسره ملگری و طالبانو د تخته پل له نیولو وروسته د تورکوټل په سیمه کې هم ورسره مقاومت وکړ، وروسته د ارغسان په پله ورسره جنگونه وشول تر دې چې د امریکایي بمبار په بدرگه د کندهار د هوایي ډگر تر سیمې راوړسید او دلته یې هم تر ډیرو د وړاندې تگ مخه ونیول شوه. خو درانه امریکایي بمبار مجاهدینو ته د خط ټینګولو موقع نه ورکوله. د هوایي ډگر په دفاعي خط کې د مجاهدینو مشري د ملا اختر محمد منصور په غاړه وه، په دې ساحه کې عرب مهاجر مجاهدین چې همدلته یې کورونه وو هم په میړانه و جنگیدل او ډېر کسان یې شهیدان شول.

د شمال اړخ ته حامد کرزي د کندهار په خوا را روان وو، ملا محمد یونس اخندزاده حکایت کوي چې د کندهار له سقوط څلور ورځې مخکې راته ملا صاحب وویل چې د شاولیکوټ سوزنیانو سیمې ته لاړ شم، وروسته یې په لومړي نمبر مخابره کې غږ

راباندې وکړ چې ويان سيمې ته لاړ شم. زه له خپلو مجاهدينو سره لاړم، دا سيمه چې د کندهار له ښاره لرې ده مخابرې له کندهار سره په آسانه نه رخ کيدلې، په دوهمه شپه مې د مخابرې له لارې په مولوی اختر محمد عثمانی صاحب غبر وکړ، خو له مقابل لوري ملا صاحب خواب راکړ، ملا صاحب وويل شاوليکوټ ته مو د ملا برادر اخنداو ملا عبدالرزاق نافذ صاحب تر مشرۍ لاندې تشکيل کړی دی، چې په کرزي او ورسره امريکايانو باندې حمله وکړي. که چيرې دغه تعرض کامياب شو. ته همدلته پاته شه او که ناکام شو نو ته هم راشاته شه. خو د شاوليکوټ په خوا تعرض هم امريکايي الوتکو په نښه کړ، د ملا برادر اخندا مو تر هم ولگيد او پخپله تپي شو. سهار بيا له ملا صاحب سره وغريدم هغه ويل له دغه ځايه راشاته شه چې محاصره نه شي. همدا مې له ملا صاحب سره وروستۍ خبرې وې.

د رمضان تر اتلسمې نېټې مجاهدين له کندهار ښاره په دفاع توانيدلي وو. له جنوبي اړخه په هوايي ډگر د گل اغا شيرزي د وسلوالو حملې له سخت بمبار سره سره دفع شوې وې. ملا اختر محمد منصور او ورسره مجاهدين د هوايي ډگر په استقامت په دفاعي جگړه بوخت وو. شمال اړخ ته حامد کرزی او ورسره داخلي او امريکايي وسلوال له شاوليکوټ را تير شوي او د ارغنداب خواجه ملک سيمې ته رارسيدلي وو. دغه وخت جگړه حساس پړاو ته رسيدلې وه.

ملا صاحب هوډ کړی و چې په وروستۍ سنگر (کندهار) کې تر شهادته وځنگيرې. د ملا صاحب ورور ملا عبدالمنان وايي چې ملا صاحب ملگرو ته وويل چې د کندهار ښار محله جات سيمې ته به څو او له هماغه سنگره چې د شورويانو خلاف جهاد مو کاوه د امريکايانو خلاف به هم جهاد ته دوام ورکوو.

له ملا محمد عمر مجاهد سره گڼ شمير مجاهدين هم په دې هوډ کې ملگري وو. خو بل خوا د امارت يو شمير مشرانو مصلحت دا نه ليد چې د امير المؤمنين په شمول گڼ شمير مجاهدين يوې داسې جگړې ته دوام ورکړي چې د سر دروند زيان او د سيمو يومخيز بمبار او وړاني ورسره تړلې وي. نو ځکه د اسلامي امارت يو شمير نظامي او د ملکي امورو مشرانو ملا صاحب ته وويل چې بايد له کندهار څخه ووځو. ځکه په

کندهار کې مجاهدین په یوه معلومه نقطه کې تر هدف لاندې دي او امریکایان یې په ډیره اسانۍ بمبارولی او هدف گرځولی شي. خو که ملا صاحب او مجاهدین له کلابند شوي ښار څخه سالم ووځي په اطرافي سیمو کې په وخت سره جهاد ته ادامه ورکولای شي. دغو امارتي مسئولینو ویل چې د دې لپاره چې دغه گڼ شمیر مجاهدینو ته له کندهاره د سالم وتلو لار برابره شي باید د منځگرو په توسط له مقابل جانب سره خبرې وکړو.

ملا محمد عمر مجاهد په اول کې د دوی له خبرې سره توافق نه کاوه او په مقاومت یې ټینگار درلود خو له بیا بیا مجلسونو وروسته آخري مجلس د ۱۴۲۲ هجري قمري کال د روژې د مبارکې میاشتې په نولسم ماښام وشو. پدې مجلس کې له سلا مشورو وروسته د مجلس ډیری گډونوالو په همدې تاکید کاوه چې باید له کندهاره د وتلو هڅه وکړو ځکه په مقاومت ټینگار یوازې ویجاړي او تلفات ډیروي.

په پای کې ملا صاحب د سونه ییز توافق پلویانو ته وویل چې تاسو که د ځان او مجاهدینو د حفاظت یا د ویجاړیو د مخنیوي لپاره کومه طرحه لرئ عملي یې کړئ. خو زما په باره کې له هیچا سره د خبرو او توافق اجازه نه درکوم. له دې غوندې وروسته د امارت ځینو مشرانو په دې خاطر چې بمبار ودریږي او مجاهدین او کورنۍ یې په سالم ډول له ښاره ووځي د یوه پخواني قومندان ملا نقیب په توسط له حامد کرزي سره تماس ونيو چې له کندهار ښاره د وتلو په مقابل کې دې بمبار ودریږي تر څو مجاهدین په خوندي ډول له ښاره ووځي. او په دې سره له کندهار ښاره د مجاهدینو وتل پیل شول.

له کندهاره وتل

ملا گل اغا اخند وایي چې ملا صاحب له خپلو نږدې ملگرو سره له مشورې وروسته توافق په دې راغی چې ملا صاحب به زابل ولایت ته ځي او راتلونکي جهادي ژوند به هلته تیروي. له توافق وروسته د نصرت مخابراتې له لارې د زابل ولایت یو بل مشر مجاهد ملا عبدالجبار عمري چې د امارت د واکمنۍ په وخت کې د بغلان والي و، راوغوښتل شو.

ملا عبدالجبار عمري وايي زه د سيوري ولسوالي کې په خپل کور کې وم چې د نصرت مخابرې مسؤل (ملا حيات الله آخند) غږ راباندې وکړ چې عاجل کندهار ته ورشم، زه له خپلو څو ملگرو سره کندهار ته روان شوم، شپه مې په زاړه گمرک کې وکړه، سبا سهار چې د رمضان شلمه ورځ و، د ملا صاحب په تلاش ووتم، لومړی مې ملا عبدالرزاق نافذ پيدا کړ ورته ومې ويل ملا صاحب ته حال ورکړه چې زه راغلی يم. نافذ صاحب لاړ څه وخت بعد ملا شيرين اخند هم ورسره و او دواړه راغلل. زه په موټر کې ورسره سپور شوم او مخامخ يې ملا صاحب ته وروستم. ملا صاحب دا وخت د کندهار ښار له چوک مدد سره نږدې په يوه سراي کې و. له ملا صاحب سره ملا گل اغا آخند او څو نور ملگري هم وو. چې ورغلم له روغبر وروسته نور مجلس ونه شو. ملا صاحب مخامخ د خپل ساتنې په هکله پوښتنه رانه وکړه، ما ورته وويل چې ساتنه خو دې د الله تعالی کار دی خو زه به خپل وس درنه ونه سپوم. ملا صاحب وويل: سمه ده، همدا نن له کندهار ښاره وځو. د مخابرو ځانگړی نمبر مو سره واخيستی. ملا صاحب وويل تاسو درځی د کابل په لاره د نساجی له فابريکې سره ودريرئ، موږ هم دروځو.

عمري صاحب وايي موږ په خپل موټر کې لاړو او د نساجی له فابريکې سره انتظار شوو. د رمضان شلمه ورځ د غرمې دوولس بجې وې چې د کندهار ښار لخوا سپين سراجچه موټر راووت. همدا د ملا صاحب موټر و چې زموږ په ليدو يې په مخابره کې غږ وکړ چې تاسو مخکې شئ موږ در پسې يو. د ملا صاحب په موټر کې له ده سره دوه ملگري يې ملا عزيز الله اخند او ملا عبدالباري اخند هم وو. دا وخت چې د کندهار ښار له ټولو خواوو محاصره و او يوازې د کابل او زابل په خوا غځيدلې لاره خلاصه وه، موږ په همدې لار له کندهار ښاره ووتو.

د جلدک په سيمه کې د ارهه مانده سيمې ته چې ورسيدو، موټر مو ودرول، همدلته نږدې د ترنک سيند ته کوز شوو. اودسونه مو وکړل او د ماسپينين لمونځ مو په جماعت اداء کړ. له لمانځه وروسته مو د کلات په خوا سفر ته دوام ورکړ، کلات ښار

ته په رسيدو د ملاصاحب د موټر ټاير پنچر شو. د موټر له جوړولو وروسته له کلاته
جنوب اړخ ته روان شو او مازديگر د سيوري ولسوالۍ يوه کلي ته ورسيدو.

اووم فصل

د صليبي يرغل په مقابل کې د جهاد تداوم

د امريکايي يرغل له پيله د ملا صاحب دا نظر و، که بالفرض طالبان په مخامخ جگړه کې مات شي نو د امريکايي يرغلگرو په وړاندې به هم د شوروي يرغلگرو په شان چريکي جهادي مقاومت دوام پيدا کړي تر څو امريکا په اوږده جنگ کې ستومانه او له پښو وغورځول شي.

د يرغل له پيل نه څو ورځې وړاندې د ۱۳۸۰ لمريز کال د ميزان په پنځمه نيټه (۲۰۰۱ ميلادي کال د سېتمبر ۲۷ مه) ملا صاحب د شريعت غږ راډيو له څپو څخه يوه اوږده وينا نشر کړه چې په يوه برخه کې يې وويل: اې امريکا او امريکا پلوه خلکو! تاسو څومره خام فکر کړی دی. دا د طالبانو حکومت خو داسې حکومت نه دی لکه د ظاهر شاه حکومت. چې ظاهر شاه روم ته لاړ او دلته عسکري نظام يې سقوط وکړ. عسکر يې بلې ادارې ته ورتسليم شول. دا د طالبانو نظام خو جهادي منظم گروپونه دي. منظمې جبهې دي. دا يې په ظاهره حکومت سقوط کړی، خو دا جبهې به بيرته د تير جهاد په شان کليو او غرو ته سي. نو بيا به ستاسو څه حال وي. خو بيرته به هغه د کمونيستانو د وخت په شان زور حال وي. بيا ته څنگه حکومت کوي؟ څوک به دې عسکر وي؟ که دې امريکايان عسکر وي خو روسان هم د کمونيستانو عسکر وو، څه شول؟ ته به څنگه گذاره کوي؟ ډېر فکر وکړئ. ځانونه مه بربادوئ. ځانونه مه غرقوئ. دا د مسلمانانو ملک دی، افغانستان د مسلمانانو ځاله ده او د خداي تعالی وړياندې خاص نظر دی)

د ملا صاحب له لورې وينا څخه معلومېږي چې نوموړی د نورو معاصرو سياسيونو په شان هغه څوک نه دی چې د حکومت له نړيدو وروسته ميدان پرېږدي او په کوم بل ملک کې سياسي پناه واخلي. همدا راز يې دې ته هم اشاره وه چې امريکا دې دا فکر نه کوي چې د طالبانو د حکومت په سقوط او د لويو ښارونو په نيولو سره هر څه پای

ته ورسيدل. بلكې طالبان به له ښارونو عقب نشيني وكړي، غرونو ته به لاړ شي او بيا به له غرونو او كليو د يرغلگرو او د هغوی د ملگرو په خلاف پاييدونكی او نه ماتيدونكی مقاومت پيل كړي.

امريكايانو د كندهار ښار له نيولو وروسته فكر كاوه چې نور د افغانستان قضيه يو طرفه شوې او جنگ پای ته رسيدلی. له همدې امله خو د امريكا دفاع وزير دونالد رامسفلد افغانستان ته د خپل لومړني سفر په مهال په دې هيواد كې د پوځي عملياتو بريا اعلان كړه. خو ښايي نوموړی به د امپراطوريو د هديرې (افغانستان) له مقاومتې خاصيت سره پوره بلد نه و نو ځكه يې د كاميابۍ دعوه تر وخت وړاندې وكړه.

په دې خبره اوس امريكايي پوځي كارپوهان هم اعتراف لري چې هغه وخت امريكايي چارواكو د افغانستان له وضعيت څخه سم برداشت نه درلود. د پوځي چارو امريكايي متخصص ډيويد كال كلين چې د (نوي چريكي جنگونه) تر عنوان لاندې يې كتاب ليكلي او په ۲۰۰۹ ميلادي كال كې چاپ شوی. په يوه برخه كې يې ليكلي (زموږ پوځي مشرانو ته په كار وه چې د طالبانو له سقوط وروسته حالاتو كې يې د يوه پخواني برتانوي جنرال (Sir Olaf Caroe) دا خبره ياد ساتلې وای چې په افغانستان كې د جگړو او شكست د تجربو په رڼا كې وايي (د نورو ځايونو د جگړو خلاف، په افغانستان كې رښتيني جگړه هغه وخت پيليري كله چې تاسو د جگړې د پای ته رسيدو فكر وكړئ) د دې خبرې معنی دا ده چې افغانستان ته ننوتل او د ښارونو نيول يې آسانه دي خو په ټول هيواد باندې سيطره راوستل خورا سخت دي. ډيويد كالين وايي چې د غربي ځواكونو ستره خطاء دا وه چې افغانستان ته داخليدل يې بريا وبلله، حال دا چې اصلي جگړه له دې وروسته پيليدونكې وه.

د امريكايي اشغالگرو سره دوه مياشتنۍ مخامخ او جبهه يي مقاومت رښتيا هم د يوې اوږدې جگړې آغاز و. ملا صاحب كه څه هم د امريكايانو سره د مخامخ جگړې پر تداوم او د ژوند تر وروستۍ شيبې پورې پر مقاومت ټينگار كاوه خو ورسره يې د امريكايي اشغالگرو خلاف اوږدې جگړې ته تيارۍ هم نيولې و. په همدې اساس ويلي شو چې له كندهار څخه وتل او په زابل كې مخفي كيدل له جگړې څخه د ملا

صاحب (پتېدل) نه بلکې (ورته پتېدل) يا په کمين کې کيناستل و. چې له کندهار څخه له وتلو وړاندې د نوموړي ځينې خبرې او اقدامات هم د همدې خبرې ثبوت دی.

د ملا صاحب نږدې ملگری ملا گل اغا آخند وايي: مخکې له دې چې طالبان له کندهار او ورڅيرمه ولاياتو څخه ووځي. يو شمير د امارت کسانو اراده درلوده او ملا صاحب ته يې مشوره ورکړه چې دغه ولايات دې هغه جهادي قومندانانو ته وسپارل شي چې له طالبانو سره تر يو حده خواخوږي لري او هم خلک نسبتاً پرې راضي وي (لکه حاجي بشر، ملا نقيب او د جلدک ملا عبدالکريم و غيره).

خو ملا صاحب يې په ځواب کې وويل چې اول خو زه يوه سيمه چا ته نه تسليموم او بيا که موږ د مصلحت په خاطر له يوه ښاره وځو، نو له موږ وروسته بايد داسې څوک رانښي چې هغه خلک له ځان سره ملگري کړي، د امريکايانو په يرغل او حاکميت باندې قناعت ورکړي او د اشغال منلو ته يې آماده کړي. موږ به د امريکايانو خلاف جهاد کوو او په جهاد کې د خلکو ملاتړ ته ضرورت لرو. نو داسې کسان مه واکمن کوئ چې د عوامو لپاره دليل شي او سبا به بيا د دوی په سبب ټول خلک گمراه او د کفارو په ملگرتيا کې دريدلي وي.

ملا گل اغا آخند وايي چې ملا صاحب په همدې وروستيو ورځو کې ماته امر وکړ چې د امارت د بوديجې دوه نيم ميليون ډالره پيسې د امارت په مشرانو او نظامي قومندانانو له دې پيغام او لارښوونې سره تقسيم کړم چې دغه پيسې ستاسو شخصي - نه دي بلکې په دې به په خپلو سيمو کې خپل جهادي کار برابرئ. ملگري به اکمالوئ تر څو بيا سره پيدا کوو او منظم کار شروع کوو. له دې ټول جريان څخه ثابتيري چې ملا صاحب د اشغالگرو په وړاندې د جهاد د دوام قاطعانه فيصله کړې وه او د دې پايدار مقاومت لپاره يې خپل مخفي سنگر د زابل ولايت ټاکلی و.

له کندهار ښاره د سور غر تر لمنو

وړاندې وویل شول چې د روژې په شلمه نیټه (۱۴/۹/۱۳۸۰ هـ ش) غرمه مهال ملا صاحب له خپلو دوو ملگرو (ملا عزیز الله او ملا عبدالباري) سره په سراجو ډوله موټر کې له کندهار ښار څخه د کندهار — کابل په عمومي لاره ووت او په همدې ورځ مازدیگر مهال د سیوري ولسوالۍ د عمرزو په نامه یوه کلي ته ورسیدل.

د سیوري ولسوالۍ د زابل ولایت د مرکز کلات په جنوب کې پرته ده چې د سور غر په نوم د مشهور غره شمال اړخ ته له ختیځه د لویديځ په خوا غځیدلې ده. دا ولسوالۍ د اسلامي امارت له واکمنۍ وړاندې د شینکۍ ولسوالۍ مربوط سیمه بلل کیدله، خو د اسلامي امارت په وخت کې د جلا ولسوالۍ رتبه ورکړل شوه. سیوري کم نفوسه ولسوالۍ ده، چې خلک یې د انګورو او بادامو د باغونو له حاصله د ژوند ضروریات پوره کوي. ملا محمد عمر مجاهد له کندهاره له وتلو وروسته د پاتې ژوند ټول کلونه په همدې ولسوالۍ کې تیر کړل چې په راتلونکې صفحو کې به وریاندې وغږیږو.

د زابل په سیوري کې لومړنۍ مشورتي مجلس

سیوري ولسوالۍ ته له رسیدو وروسته ملا صاحب ملا عبدالجبار عمري ته امر وکړ چې د زابل ولایت ټول مخکښ مجاهدین او ډلگۍ مشران راټول کړي. په دې ډول د زابل اکثره مشران مجاهدین لکه ملا روزي خان عاکف، امیر خان حقاني، ملا عبدالسلام راکتي، ملا محمد نذیر، ملا سعد الله، ملا نیاز محمد، ملا عبدالجبار عمري، ثاقب صاحب، ملا عبدالقهار او ملا عبدالاحد جهانگیروال رایوځای شول او د ملا صاحب په ګډون یې مشورتي غونډه وکړه.

د غونډې په پای کې ملا محمد عمر مجاهد مجاهدینو ته د راتلونکې په هکله لازمي لارښوونې وکړې.

په دې وخت کې د زابل ولایت له مرکز له طالبان نه وو وتلي خو د وتلو په حال کې و. ملا صاحب د زابل مجاهدینو ته دا هم وویل چې په کلات کې د قومندان حمید الله د مشرۍ مخه ونیستې، قومندان حمید الله چې د حامد کرزي ملګری و او امریکایانو د

زابل ولايت د تصرف لپاره غوره کړې و د کندهار له لارې د زابل ارغنداب ته رارسيدلی و او اراده يې وه چې کلات تر واک لاندې راولي.

شينکي ته تگ

د سيوري ولسوالۍ په لومړني مېشت ځای کې له څو شپو تيرولو وروسته ملا صاحب په همدې کلي کې د عمري صاحب د يوه ملگري عبد الحميد آغا کور ته لاړ، د عبد الحميد آغا د کورنۍ اعضاء بل ځای تللي وو او په کور کې يې يوازې ملا صاحب له خپلو ملگرو سره اوسيده. ملا صاحب دلته څو شپې وکړې او بيا د زابل ولايت شينکي ولسوالۍ ته لاړ او هلته د خپل اخښي مولوي عبدالرحمن صاحب په کور کې دېره شو چې دا د ملا صاحب د مورنۍ خور کور و، د څو شپو له تيرولو وروسته په شينکي ولسوالۍ کې د يوه ديني عالم (مولوي محمد اکرم صاحب) کور ته لاړ او څو شپې يې هلته تيرې کړې. دا مهال چې ملا صاحب په شينکي ولسوالۍ کې و، له ځينو نظامي ملگرو سره يې يو بل مجلس هم وکړ چې ملا عبدالرزاق نافذ، ملا عبدالقاهر آخند، ملا عبدالجبار عمري، ملا عبدالباري او احمد جان اخندزاده د دې مجلس برخوال وو. په دې مجلس کې هم د جهاد د تداوم په اړه سلامشورې وشوې. په کندهار کې د اسلامي امارت د انحصاراتو د ادارې مسؤل ملا عبدالباري چې په دې مجلس کې يې گډون کړی وایي چې مجلس د شپې دائر شو. موږ هغه کور ته ورغلو چې ملا صاحب په کې اوسيده، په برنده کې گاز ډبه لگيدله او رڼا ته يې مجلس روان و. خبره پردې کيدله چې څه کوو؟ او جهادي عملياتو ته بايد څرنگه دوام ورکړو.

ځينو ملگرو وويل چې يو څه موده به صبر وکړو، امريکايان په جوش کې دي، وروسته به عمليات پيل کړو، خو ملا صاحب وويل چې هر څوک دې په خپله سيمه کې د خپل توان مطابق کار پيل کړي. د مجلس له پای ته رسيدو بعد ملا صاحب ملا عبدالرزاق نافذ ته وويل چې خپلې اصلي سيمې روزگان ته مه ځه، بلکې همدلته زابل کې موږ نه نږدې اوسه. نافذ صاحب له همدې امله ډېر وخت په زابل کې اوسيده خو کله چې ملا صاحب د امنيتي خطر له امله تنها ژوند غوره کړ او يوازې د خاص استازي په توسط يې له مجاهدينو سره رابطه کوله، بيا نو نافذ صاحب هم روزگان ته لاړ.

ملا صاحب د روژې وروستی ورځې او اختر په شینکې ولسوالۍ کې تیر کړ، دا وخت د هیواد په سطحه د امریکایانو پوځي عملیات، تبلیغات او رواني جنگ خورا په زور او ځشور کې و. رادیوگانو پرلپسې د امریکایانو د بریا او د طالب مشرانو د نیولو او وژلو خبرونه ورکول. د زابل ولایت یوه پخواني مجاهد قومندان نور الله له ملا صاحب سره د ملاقات په وخت هغه ته مشوره ورکړه چې پاکستان ته لاړ شي او په دې برخه کې به دی ورسره همکاري هم وکړي. خو ملا صاحب پاکستان ته د تگ خبره رد کړه او ویې ویل چې همدلته اوسیدل غوره گڼم.

سیوري ته راوگرځیدل

ملا صاحب او ورسره دوه تنه ملگري یې (ملا عزیز الله او ملا عبدالباري) چې د روژې په پنځه ویشتمه شینکې ته تللي وو، د اختر په څلورمه چې د ۱۳۸۰ لمریز کال د قوس د میاشتې ۲۸ سره سمون خوري د ملا عبدالجباري عمري صاحب په رهنمایۍ بیرته د سیوري ولسوالۍ ته راوگرځیدل. په سیوري ولسوالۍ کې یې لومړی د خورچ په کلي کې د ملا عبدالکبير آخند په کور کې ۱۸ شپې گوزاره وکړه او بیا یې په همدې ولسوالۍ کې د خورې په نامه کلي کې د یوه بل مجاهد (عبدالصمد استاد) په کور کې اقامت غوره کړ.

د سیوري په ولسوالۍ کې دغه کور چې ملا صاحب د ۱۳۸۰ لمریز کال د جدي له ۱۶ مې نېټې بیا تر ۱۳۸۵ لمریز کال پورې په کې واوسید. مور یې په دې کتاب کې یوازې په (اولني کور) سره یادوو.

اولنی کور (میشټ ځای)

په دې کور کې ملا صاحب او ورسره ملگري ملا عزیز الله آخند، ملا عبدالباري آخند او ملا عبدالجبار عمري د ۱۳۸۰ هـ ش کال د جدي په شپاړسمه ځای په ځای شول. دوی د کور یوه اړخ ته کوټو کې اوسیدل چې دروازه به د شالخوا ورپسې کولپ وه، تر څو کور ته راتلونکي گاونډیان ونه پوهیږي چې په دې خونه کې څوک شته. په لومړیو ورځو کې څرنګه چې ژمی و او هوا سره وه، په همدې کوټه کې بخاری لګول شوې

وه، خود ورځې په کې ځکه اور نه لگول کیده چې گاونډيان شک وانخلي چې څرنگه د دې خالي خونې له دودکش څخه دود وځي. که به کور ته څوک میلانه راغلل. نو په لوړ غږ خبرو سره هم احتیاط کیده، تر څو غږ بهر ونه وځي. د ۱۳۸۰ لمريز کال تر پایه ملا صاحب او ورسره درې تنه ملگرو همدلته گوزاره کوله. د پسرلي په راتگ سره د ملا صاحب ملگری عمري صاحب د ملا صاحب په اجازه لاړ او دوه ملگري ملا عزيز الله او ملا عبدالباري له ملاصاحب سره پاته شول.

عمري صاحب وايي تر کومه چې زه وم، نو زیاتره به مو پخلی پخپله کاوه، د کور خلکو به پخه ډوډۍ او د کتغ لپاره شيان راوړل او موږ خپله په همدې کوټه کې پخول. د هغه مزاج همداسې جوړ و چې ځان يې د ملگرو تر منځ ممتاز نه باله.

د همدې کور یوه غړي او د ملاصاحب میلمه پال حاجی عبدالاحد راته وویل: د امریکايي يرغل په اولو میاشتو کې ملا عبدالجبار عمري زموږ کره راغی زما مشر ورور ته يې وویل چې که د ملا صاحب په ساتنه کې راسره همکاري وکړئ. موږ موافقه وکړه، بله شپه ملا صاحب، ملا عبدالجبار عمري، ملا عزيز الله او ملا عبدالباري راغلل او زموږ کره يې واړول، تر څو میاشتو پورې درې واړه ملگري هم له ملاصاحب سره وو، دوی ته مو کتابونه راوړل، مطالعې به يې کولې. څه وخت بعد يې یو ملگری رخصت کړ، پاته دوه ملگري يې تقریبا تر دوه کاله پوري همدلته ورسره وو وروسته يې هغه هم رخصت کړل او ملاصاحب یوازې پاته شو. ملا صاحب به تلاوت ډېر کاوه، مطالعه به يې کوله، راډیو به يې اوریده او کله به يې سر په څنگون ایښی او تر ډیره به مراقبه و. کله به مو د کورکوچنيان (دغیرې ماشومان) هم وروړل ساعت به يې ورسره تیر و.

ملا صاحب موږ ملا عبدالله آخند باله، لومړی مو د کور په یوه طرف کې دوه اطاقونه ورکړي وو چې په منځ کې يې دهلیز و او د دهلیز دروازه به د بهر لخوا کولپ وه ظاهرا د چا شک نه راتلو چې دلته به څوک وي. د دې لپاره چې څوک ډېر رانشي له خپلوانو او حتی نورو وروڼو سره مو تعلقات کم کړي وو. یوازې د کور لوی نارینه او ښځینه خبر وو. موږ مې چې اوس وفات شوې ده په دې کې ډیره همکاره وه او په ډېر مهارت

بې دغه راز پټ ساته، وروسته موږ په باغ کې نوی سرای جوړ کړ او ور انتقال شوو. خو هلته مشکل دا و چې دا کور له کلي یو څه وتلی و، کله به چې امریکایان کلي ته راغلل نو اول به زموږ د کور سره نږدې ودریدل د همدې مشکل له امله مو کور بیرته زاړه سرای ته انتقال کړ او د ملا صاحب د حفاظت لپاره مو نوی ترتیب جوړ کړ.

د کور په کونج کې د نورو کوټو ترمنځ مو ملا صاحب ته داسې کوټه جوړه کړه چې په اسانۍ چا ته نه معلومیده، چې دلته به کوټه وي. دې کوټې ته یوازې د څنگلوري کوټې څخه په الماری کې ور ور خلاص و. ظاهراً داسې معلومیده لکه دا چې الماری وي. خو هغه په حقیقت کې دروازه وه او د ملا صاحب کوټې ته به ترې تگ راتگ کیده.

دا چې ملا محمد عمر مجاهد د امریکایي یرغل وروسته مخفي ژوند اختیار کړ، نو څوک یې باید د نوموړي په ویریدلو ورحمل نه کړي. هغه په عامه اصطلاح له امریکایانو څخه پټ نه بلکې (ورته پټ) و. معنی دا چې هغه پوهیده چې امریکایان په پوځي لحاظ ډیر وسائل او امکانات لري او په مخامخ او ښکاره جگړه کې برلاسي کیږي. لکه څنګه چې عامو مجاهدینو د جبهه یي مقاومت پر ځای چریکي مقاومت پیل کړ او د علني تهاجمونو په عوض یې مخفیانه عملیاتو ته توجه وکړه. ملا صاحب هم د بارز فعالیت پر ځای مخفیانه فعالیت غوره وباله. تر څو وکولای شي امریکایان په یوه اوږده او حوصله ماتوونکي جگړه کې رابښکيل کړي.

د داسې مصالحو په خاطر ځان مخفي کول د پیغمبرانو او د امت د لویانو سنت او طریقه ده. لکه رسول الله صلی الله علیه وسلم چې کله له مکې مکرمې څخه د هجرت په وخت له ابوبکر صدیق رضی الله عنه سره یو ځای خوشې په غار ثور کې تېرې کړې. ځکه کفارو یې پر سر د سل اوښانو جائزه ایښې وه. مشرکانو هغه تر دې حده نفیب کړ چې د غار ثور خولې ته راوړسیدل. ابوبکر صدیق رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم ته وویل چې که دوی خپلو پښو ته وگوري نو موږ به ور معلوم شو. خود رسول الله صلی الله علیه وسلم په الله تعالی ټینگ باور و نو یې خواب ورکړ چې ستا څه فکر دی د هغو دوو په هکله چې دریم یې الله تعالی دی. یعنی الله تعالی به

زموږ حفاظت کوي. همداسې وشول چې الله تعالى رسول الله صلى الله عليه وسلم اود هغه ملگري ابوبکر صدیق رضی الله عنه ته د همدې مخفي کیدو او احتیاطي تدبیر په سبب نجات ورکړ.

واقعیت دا دی چې د ملا صاحب ساتنه هم د الله تعالى یو ځانگړی فضل او د دې عظیم مجاهد یو ښکاره کرامت و. ځکه نوموړی په داسې سیمه کې اوسیده چې هلته امریکایانو یا پوځي عملیات ترسره کول. د نوموړي حفاظتي تدابیر هم ډیر معمولي او یوازې د هغه کور د څښتن ابتکار و چې ملا صاحب په کې اوسیده. امریکایان خو ځله د ملا صاحب د اوسیدو تر ځایه هم راغلل. خو الله تعالى په خپل ځانگړي فضل سره هغه د امریکایانو له شر او اذیت څخه خوندي وساته.

په خپل عقل مکلف یم

د امریکایي یرغل لومړني کلونه د امریکایانو د ډیر پوځي فشار او استخباراتي تلاش کلونه وو. امریکایان چې د یرغل او پوځي بریا په مستی کې وو، د افغانستان په ټولو ښارونو، کلیو او حتی غرنیو او صحراوي سیمو کې یې گزمو، عملیاتو او تلاشی جاري ساتلې وې. له بلې خوا یې د اسلامي امارت د مشرانو په خاص ډول د ملا محمد عمر مجاهد په سر هم ستر انعام ټاکلی او د پیدا کولو لپاره یې له الوتکو څخه تبلیغاتي پانې شیندلې. په دې کلونو کې په افغانستان کې دننه ژوند هغه هم د داسې مطلوب شخص لپاره له خطر څخه خالي نه و. خو له دې سره سره ملا صاحب په افغانستان کې هغه هم د زابل غوندي ولایت کې چې تر نورو سیمو وړاندې په کې جهادي تحرکات پیل شول او د امریکایانو توجه یې جلب کړه پاته شو او له هیواده وتلو ته یې زړه ښه نه کړ. د ملا صاحب ملگری او استازی ملا عزیزالله اخند چې په دې کلونو کې لومړی له ملا صاحب سره یوځای اوسیده او بیا یې هم د استازي په حیث ورسره همیشه لیده کاته کول، وایي چې موږ به ملا صاحب ته ویل چې پدې سیمه کې اوسیدل ستا لپاره خطر دی. دغه راز د خلکو تر منځ به دا خبرې گرځیدې چې له امریکایانو سره داسې سپان شته چې د تلاشي په وخت خلک ورباندې پیدا کوي. دا کیسې به چې موږ اوریدې نو

په ملاصاحب به ویریدو چې هسې نه خدای مکره د دښمن په لاس ورشي. خو چې کله به مو دا خبرې ملاصاحب ته کولې، ده به ویل: ماته دا خبرې مه کوي، زه یوازې په خپل عقل او تدبیر مکلف یم، ما ته خپل عقل وایي چې همدلته په افغانستان کې ښه په امن یم او الله تعالی به مې ساتنه کوي. زه ستاسو په عقل نه یم مکلف.

د ملا صاحب توکل خورا لوړ و. هغه دا چې په ډېر سخت حالت کې یې هم په خیره کې وارخطايي نه معلومیده، په الله تعالی یې کامل باور درلود چې ساتنه به یې وکړي. حتی کله ناکله به یې قسم واخیست چې امریکایان او د هغوی گوداګیان ماته ضرر نه شي رسولای. د هغه توکل هغه وخت چاته د فهم وړ نه و، خو وروسته معلومه شوه چې هغه الله تعالی همداسې وساته لکه ده چې څرنگه په الله تعالی توکل کړی و.

په لومړني میشت ځای کې د امریکایانو تلاشي

د اولني کور یو تن غړی حاجي عبدالاحد وایي: ملاصاحب چې زموږ کره و، څلور واړه په کلي د امریکایانو چاپه او تلاشي راغله خو په هر ځل الله تعالی ترې وساتلو. یوه ورځ چې سهار وختي راپاڅیدو گورو چې کلي امریکایانو په سراخیستی دی. زموږ په کور کې د بوټو یوه لویه کوره وه. موږ یې منځ خالي کړی و او د اړتیا په وخت سړی منځ ته ورداخلیدلی او په کې پناه کیدلی شوای. ملا صاحب له خپلو ملګرو سره احتیاطا همدلته پنا واخیسته. خو امریکایانو ځیني کورونه تلاشي کړل او بیرته لاړل. زموږ تر کوره تلاشي را ونه رسیده.

بل وار مازدیګر راغلل، موږ په کور کې نه وو، موږ مې چې زموږ په نه شتون کې یې د کور سرپرستي کوله هم له کوره وتلې او د یوه گاوندې کره وه. هغه چې د امریکایانو په راتګ خبره شوې وه په بیرې یې ځان کور ته د رسولو هڅه وکړه. امریکایان تر څه وخته شاوخوا ګرځیدل په کلي کې ځای ځای او زموږ د کور مخته یې هم ټانګان درولي و او بیرته لاړل ملا صاحب یې په راتګ نه و خبر شوی.

بله ورځ غرمه مهال کلي ته امریکایان راغلل او په ټول کلي کې یې تلاشي پیل کړه، ملا صاحب په خپله پټه خونه کې وه، امریکایانو د کور ټولې خونې وکتلې، سپیان هم

ورسره و. هغه ځای ته هم ورغلل او تلاشي يې وکړه چې د ملاصاحب ځانگړې خونې ته ترې د الماری له لارې دروازه پرې وه، خو دوی پوه نه شول او نه هم سپيانو ته درک معلوم شو. بيرته لاړل چې ملاصاحب ته ورغلو وارخطاء نه و او ويل يې تاسو يغمه اوسئ، الله تعالى به مو وساتي.

بل وار د شپې آخر سپيده چاود مهال و چې دبدبني طيارې په کلي راشيوه شوې، زموږ د کور له څنگ سره خوږ کې هم ۳ چينوک طيارې کيناستې د کلي له برسر څخه يې کور په کور تلاشي را شروع کړه. کوم سړي چې د سهار د لمانځه لپاره له کور ووتلي وو ټول يې بهر کينول او چاته يې کور ته د تگ اجازه نه ورکوله، موږ لا جماعت ته نه ووتلي چې په کور کې را ايسار شوو، دغه وخت زموږ کور ته تلاشي رانږدې وه، د تلاشي له خلکو مخکې دوه امريکايي بنځې او يوه افغانه ترجمانه زموږ د دروازې خواته راغلې، وروسته کورته راننوتې او زموږ د کور له بنځو سره يې مجلس شروع کړ، چې دلته خو به طالبان نه وي. هغوی ويل نشته طالبان، دوی مجلس ته دوام ورکړ چې وروسته د تلاشي والا راغلل، دغه بنځې ورووتلې او هغوی ته يې وويل چې دغه کور موږ وکوټ، طالبان نشته او په دې ډول تلاشي زموږ له کوره واوښته.

حاجي عبدالاحد وايي چې ملاصاحب که څه هم ټول احتياط کاوه چې له دښمن څخه ځان وساتي. خو بيا يې هم په خپل استوگنځای کې وسله هميشه له ځان سره ساتله. يو کيويي کله کوف، يو کلاشينکوف او يوه شل ټکه ميگارفوف تفنگچه له پريمانه مرميو سره هميشه د ملاصاحب تر څنگ وو، که احتمالا امريکايان د ملاصاحب په موندلو توانيدلي وای نو ملاصاحب ورته د تسليمي اراده نه درلوده.

د مرستيالانو ټاکل او رهبري شوری تشکیل

د امريکايانو د يرغل لومړنی کال د اشغالگرو د ډېر پوځي فشار او يو اړخيز تهاجم کال و. د اسلامي امارت مجاهدينو که څه هم په دې کال د تورې بورې، شاهيکوټ، د بولدک د هلوې غر او د زابل ولايت د خورو ورو جگړو په شان د اشغالگرو په وړاندې مقاومت ته دوام ورکاوه، خو دغه جهادي عمليات د اسلامي امارت د پخواني تشکیل

او ترتيب له مخې روان وو او له نوي وضعیت سره سم نوي تشکيلات نه و رامنځته شوي.

د دې تأخير يو علت که يو اړخ ته د لومړي کال سختی، کړاوونه او اضطراري وضعیت و بله خبره دا هم وه چې ملا عبدالجبار عمري صاحب وايي چې ملا صاحب امریکايي يرغل ته د اسلام او کفر د يوه لوی جنگ په نظر کتل او ویل به یې چې مسلمانان او ټوله اسلامي نړۍ له يوه ستر ازمنښت سره مخامخ ده. نوموړي تمه درلوده چې مسلمانان به د امریکايي يرغل په وړاندې بې تفاوته پاته نه شي، د افغانستان د مجاهد ملت ملاتړ به وکړي او له اسلامي خاورې د صليبي تسلط د پای ته رسولو لپاره به خپلې هڅې سره شریکي کړي.

د اشغال له پیل نه د یو کال په تیریدو سره د هیواد په بیلابیلو سیمو کې جهادي مقاومت هم د نوې ساه اخیستو په حال کې و، د اسلامي امارت یو شمیر لوړپوړو پوځي او ملکي چارواکو د ځانگړیو استازو په توسط له ملا صاحب نه غوښتنه کوله چې له موجوده وضعیت سره سم د جهاد د رهبرۍ لپاره نوې تشکيلات منظور کړي چې بالاخره ملا صاحب د جهادي چارو د مخامخ رهبرۍ لپاره پخوانی د دفاع وزیر ملا عید الله اخوند او ملا عبدالغني برادر مشران وټاکل. څه موده وروسته یی یو صوتي پیغام ثبت کړ او په هغه کې یې نوي وضعیت ته په کتو سره رهبري شوری تشکیل کړه چې لومړنی تشکیل یی ۱۱ کسان وو. ملا عیدالله اخوند، ملا برادر اخوند، مولوي جلال الدین حقاني، ملا محمد حسن اخوند، ملا اختر محمد منصور، ملا دادالله اخوند، مولوی اختر محمد عثمانی، حافظ عبدالمجید صاحب، ملا گل اغا اخوند، مولوي احمدالله (مولوي نانی صاحب) او ملا عبدالرزاق نافذ.

خو د همدې کال په وروستیو کې یې د ۸ کسانو په زیاتولو سره د رهبري شوری تشکیل نور هم پراخ کړ لکه مولوي نور محمد ثاقب، مولوی عبدالکیر صاحب، ملا عبداللطیف منصور، قاری دین محمد حنیف، امیر خان حقاني، ملا محمد حسن رحمانی، ملا عبدالسلام کاتب او مولوي امین الله صاحب. خو وروسته ملا صاحب وخت په وخت پرې نوي اعضاء ور زیاتول تر دې چې د ملا صاحب د ژوند تر

وروستيو يې شمير ۲۵ کسانو ته ورسيد، چې په دې لړ کې ملا امير خان متقي، ملا عبدالقيوم ذاکر، ملا عبدالرزاق آخند، شيخ الحديث مولوي عبدالرشيد شينواری، ملا محمد رسول او ملا عبدالرؤف خادم هم د رهبري شوري اعضاء شول. د دې سره په هغه وخت کې د سياسي کميسيون د مشر طيب اغا په پيشنهاد او د ملا صاحب په منظوري د سياسي کميسيون درې تنه اعضاء شير محمد عباس ستانکزی، ملا عبدالسلام حنفي او مولوي نیک محمد هم په رهبري شوري کې شامل شول.

د رهبري شوري د جوړولو په تعقيب ملا صاحب د يوه بل پيغام په ليرلو سره د جهادي چارو د ښه تنظيم او مخامخ رهبري لپاره نظامي کميسيون تشکيل کړ، نظامي کميسيون دوه تشکيله درلودل، چې د افغانستان ولايات يې په شرقي او غربي حوزو ویشل. په شرقي حوزه کې ۲۲ ولايات راتلل چې د نظامي کميسيون مشري يې صدر ملا محمد ابراهيم صاحب وټاکل شو او په غربي حوزه کې ۱۲ ولايات راتلل چې مشري يې شهيد قاري فيض محمد سجاد صاحب وټاکل شو.

د نظامي کميسيون له جوړولو سره يو ځای د ملکي خدماتو د سرته رسولو لپاره لومړی اقتصادي، فرهنگي او سياسي کميسيونونه جوړ شول، چې په مربوطه برخو کې يې خپلې چارې تعقيبولې. ورپسې د قضاء او محاکمو اداره، د صحت کميسيون، د تعليم او تربیې کميسيون، اقتصادي کميسيون، د بنديانو د چارو کميسيون، د شهيدانو، معلولينو او يتيمانو د چارو کميسيون، د دعوت او ارشاد کميسيون، د مؤسساتو کميسيون، د ملکي تلفاتو د مخنيوي اداره او نورې خدماتي ادارې هم جوړې شوې او امارت يو ځل بيا د يوه بشپړ نظام په حيث بروز وکړ.

دا چې ملاصاحب په يوه مخفي ځای کې ژوند کاوه او له مجاهدينو سره يې يوازې د دوو استازو په توسط رابطه وه، ملاصاحب د چارو د چټک ترسره کيدو لپاره رهبري شوري ته پراخ واکونه ورکړي وو.

د میشت ځای بدلون

وړاندې وویل شول چې ملاصاحب د مخفي ژوند کلونه په دوو کورونو کې تېر کړل، چې په اول کور کې یې تقریبا پنځه کاله او په دوهم کور کې یې شاوخوا اوه کاله عمر تېر کړ. لکه څنګه چې په افغانستان کې دننه پاته کیدل د ملا صاحب خپله فیصله او د ده په خبره د خپل عقل او تدبیر په مقتضا عمل و، د میشت ځای بدلون هم د نوموړي همداسې یوه ناڅاپي او هیښوونکې پریکړه وه.

د ملاصاحب استازی ملا عزیز الله اخند وایي چې یوه ورځ ناڅاپه د هغه کور غړو چې ملاصاحب په کې دیره و راسره رابطه وکړه چې ملاصاحب وایي همدا نن را روان شه او ځان راوړسوه. دې خبرې زه هک پک کړم او فکر مې کاوه چې شاید کوم عاجل کار پېښ شوی دی. سفر مې پیل کړ او د شپې ناوخته مې د ملاصاحب تر میشت ځای ځان ورساوه.

لومړی مې د کور له مشر سرد مجلس وکړ او پوښتنه مې ترې وکړه چې څه خبره پېښه ده چې دومره عاجل یې راوغوښتم؟ هغوی ویل: موږ هم نه پوهیږو موږ ته ملاصاحب یوازې دا ویلي چې ملا عزیز الله اخند راوغواړئ. کله چې ملاصاحب ته ورغلم، الحمد لله جوړ او روغ ناست و، خپل لاسي بیګ او کلاشنکوف یې مخته ایښي و. له حالت نه داسې معلومیده لکه زما راتګ ته چې منتظر وي او دستي ولاړیږي، چې روغې مو سره وکړ، دستي یې وویل: درڅه چې څو د خیره. زه ورته وایم چیرې څو د خیره؟ الله پاک دي خیر کړي، ولې څه مشکل خو به نه وي؟ وای هیڅ مشکل نشته، په همدې سیوري ولسوالۍ کې د عمرزو کلي ته څو. زه ورته وایم اوس بیخي ناوخته هم دی، هغه خلګ چې ورڅو هغه هم ناخبره دي او زه هم ښه بلد نه یم، تیاره هم ده او لاره ډیره اوږده ده.

یا مې ورته وویل چې زه به ورشم د دې کور له غړو سره به دا خبره شریکه کړم. هغوی په بله کوټه کې ناست وو او چې کله زه ورغلم او هغو ته مې وویل چې ملاصاحب ستاسو له کوره د تګ اراده لري نو ډیر خپه شول او پوښتنه یې وکړه چې ولې خپه شوی خو به نه وي یا څه مشکل خو به نه وي؟ ما ورته وویل چې نه هیڅ خپه نه دی بلکې اراده یې کړې ده چې د اوسیدو ځای بدل کړي. بیا کورنیو ویل چې موږ

به درسره لار شو او په لاره کې به مو ملگرتيا وکړو خو ملاصاحب وويل چې نه تاسو تکليف مه کوئ موږ دواړه ان شاء الله لاره پيدا کولای شو.

بيا موږ خپله وسله او يو بکس چې د ملاصاحب د ضرورت سامان په کې وو، هغه موږ واخستل او روان شوو، دا ۱۳۸۵ لمريز کال و، له يوې خوا تياره او بل زه هم پوره بلد نه وم او تر هغه کلي ښه اوږد مزل و، په لاره کې د امريکايانو اډه يا قرار گاه هم وه، د حکومت ولسوالي او پوستې هم وې، موږ کوشنېن کاوه چې بي لارې ولاړ شو، خود امريکايانو د قرار گاه ښې دومره تيزې وې چې هر څه کوشنېن به مو وکړ نه به ور څخه نهميدو (پتيدو) له لاري څخه هم ډېر نه شوای اوښتلاى، د نابلدتيا په خاطر چې وابه وښتو لوړې او ژورې ډيرې وې، ملاصاحب مرحوم ډېر په تکليف شو، ډېر وخت نه وو گرځيدلى، څه کم پنځه کاله ځای پر ځای پاته شوى و، نو ځکه يې مزل نه شوای کولای، بله دا چې په لاره کې په ترورمى سريزه لوړې او ژورې، خاشې او څوځان هم ډېر وو، په دې شپه به مو ټول تقريبا پنځه ساعته مزل کړى وي. د سفر په جريان کې يو ځل ملاصاحب دومره سترى شو چې مزل يې نه شوای کولای. خو بيا هم په ډېر تکليف روان و، ما به ورته وويل چې په شابه مو واخلم، خو د ده زړه نه وه او خپله هڅه يې کوله، خو چې يو مخ له تگ ولوېد نو بيا به ما تر يو ځايه پورې يو وار هغه اسلحې او سامان ورساوه او بيا به مې د ملاصاحب سره په تگ کي کومک کاوه. يو څه لاره همداسې لاړو، خو وروسته ملاصاحب بيرته ښه شو او په خپلو پښو راسره روان شو.

کلي ته چې ورسيدو هغه کور ته چې موږ ورتلو د هغه تر څنگ له يوه ديوال سره، ملاصاحب کيناست (دا کور د مرحوم شيرعلي اکا و او دا هغه کور و چې ملاصاحب د کندهار څخه اول وار راغى همدلته يې د زابل مشرانو مجاهدينو سره غونډه وکړه او اولې شپې يې هم دلته وکړې) ما ويل زه به يو وار کورته ورشم معلومات به وکړم چې ميلمانه څوک شته او که نه؟ او د کوتې دروازه به خلاصه کړم، ځکه که مو دروازې ټکولای شايد د شاوخوا کورونو خلک هم را خبر شوي وای. د شيرعلي اکا د ميلمه ځای (کوتې) دروازه د سراى د دروازې څخه جلا وه، سراى بيا د ننه د ميلمه ځای سره

لار درلوده، زه چې دروازې ته ورغلم د الله پاک فضل و، هم دروازه اسانه خلاصه شوه او هم په میلمه ځای کې میلمانه نه وو، ییځي ډېر خوشحاله شوم، ملا صاحب ته چې راغلم ما ور ته وویل الحمد لله هم دروازه خلاصه شوه او هم میلمانه نشته، ملا صاحب مرحوم هم ډېر خوشحال شو، کوتې ته ورغلو، ملا صاحب په کوټه کې کیناست، ما کور والا خبر کړل، کور والا ډېر وارخطا شول، چې دا څنگه په دا نیمه شپه او بې خبره راغلاست، څه مشکل خو به نه وي؟ ملا صاحب ور ته وویل خبر دی، هیڅ مشکل نشته، دوی ډېر حیران وو، بیا ملا صاحب مرحوم شیرعلي ته وویل چې ور شه ملا عبدالجبار عمري را خبر کړه. بیا یې هغه را خبر کړ او ملا صاحب له هغوی سره په موافقه د هغوی په کور کې واړول چې بیا یې پاته ټول عمر په همدې میشت ځای کې تېر کړ.

دوهم میشت ځای

د ملا صاحب همدغه دوهم د اوسیدو ځای هم د زابل ولایت د سیوري ولسوالۍ د عمرزو په کلي کې دی، په دې کور کې ملا صاحب د خپل ژوند وروستی کلونه (اوه کاله او پنځه میاشتې وخت) تېر کړي، د ملا صاحب له وفات څو کاله وروسته د همدې کتاب د موادو راټولولو په مهال زه (د دې کرښو لیکوال) دغه کور ته ورغلم او د کور غږ وراټه د ملا صاحب د ژوند او اوسیدو د څرنګوالي په اړه معلومات راکړل.

دا یو له خټو جوړ پخوانی کور دی، چې د سیمې د نورو غریبانه کورونو په شان یې نېټ دیوالونه او په ابتدائي طریقه جوړې شوې کوتې درلودې، د مهمانخانې سرای یې زړه دروازه درلوده، د مهمانخانې د سرای دننه شمال اړخ ته یوه اوږده او نسبتاً ښه جوړه شوې کوټه وه، دا د کور عمومي میلمه ځای دی، دلته به چې د ملا صاحب استازي راغلل دودۍ به یې خوړله، د همدې سرای نه د قبلي اړخ نه دروازه خلاصه ده او دننه کوټه ده، چې د احتیاطي مخفي کیدو ځای هم په کې جوړ شوی دی، ملا صاحب اول په همدې کوټه کې واړول او دوه کاله په کې واوسید.

وروسته کورښو د همدې کوچني انګړ شاته یو بل سرای جوړ کړ، چې شمال دور ته یې دوه کوتې او مخې ته یې مامته (د پالیز کرلو ځای) جوړ کړل. په دې دوو کوټو کې د

شرق خواته کوته د ملاصاحب لپاره جوړه شوې وه، چې مخې ته يې کوچنۍ برنډه، لمر ته د ناستې ځای او يو کوچنی چمن هم درلود. دې کوټې تشناب او د احتياطي مخفي کيدلو خاص ځای هم درلود چې د احتمالي خطر په وخت کې به ملاصاحب هغله تلو.

زه چې دې سرای ته ورغلم نو ومې ليدل چې د کوټو مخې ته مامته باندې نهالونه ولاړ وو. د انگورو تاکان، د بادامو نارسيده ونې او د گلاتو بوټي هم وو، مخامخ د ملاصاحب د اوسيدو ځای و، يوه کوچنۍ برنډه، چې مخ ته يې د يونيم متر په طول او عرض کوچنۍ د چمن ځای درلود، له برنډې نه دننه خواته دروازه خلاصه ده، دا د ملا صاحب د اوسيدو ځانگړې کوټه وه، درې په درې متره کې خټينه کوټه چې سپين رنگ ورکول شوی و، په کوټه کې د قبلې اړخ ته لرگين کټ ايښی و، دا د ملاصاحب د ناستې خاص ځای و چې د ډيرې ناستې له امله يې په شاتني ديوال د اوږو او سر نښې تر اوسه پاته وې چې ده به تکیه ورته کوله. له کټ سره نږدې ډېر کتابونه هم ايښي و چې ملاصاحب به مطالعه کول.

کوټې يو کوچنی حمام درلود او ورسره په ديوال يوه کوچنۍ الماری جوړه وه چې ژير رنگ ورکول شوی. همدا الماری اصلاً د ملا صاحب د نجات ظاهري ذريعه وه. دا الماری په اصل کې کړکۍ يا دروازه ده چې شاته پورې وهل شي نو خلاصیږي او د ديوال په اړخ کې په مهارت جوړ شوي پټنځای ته د ورتگ لاره ده، کله به چې تلاشي راتله نو ملا صاحب به د همدې الماری له کړکۍ څخه مخفي ځای ته اوښت او د چا شک نه راته چې دلته دې کوم بل ځای هم وي

په دوهم میشت ځای کې امنیتي خطرات

هغه سیمه چې ملاصاحب د خپل ژوند وروستي شاوخوا ۷ کلونه په کې تېر کړل د سيوري ولسوالۍ مرکز ته نږدې پرته ده. د امریکا خلاف جهاد کې زابل ولایت د هغو ولایتو د جملې څخه دی چې تر نورو ولایاتو وختي په کې جهادي عملیات پیل شول. شهید ملا روزي خان آخند او ځینو نورو مجاهدینو آن له ۲۰۰۲ م کال څخه د چریکي بریدونو لپاره خپل تشکیلات منظم کړي او د زابل په جنوبي ولسوالیو کې یې

کله کله په حکومتي او امریکایي اهدافو باندې بریدونه کول. همدا وجه وه چې امریکایانو په دې ولایت کې د خپلو ځواکونو د اکمال او پرمختګ هوایي ملاتړ لپاره د سیوري په ولسوالۍ کې یوه لویه پوځي اډه جوړه کړه او بیا یې د زابل له مرکز کلات څخه پوځ سرک ورته را جوړ کړ. په دې اډه کې چې د څرخکو میدان هم په کې و، امریکایانو ترې په ټول زابل کې چاپې اچولې او د څرخکو په واسطه یې هوایي عملیات ترسره کول.

کومه سیمه چې ملا صاحب په کې اوسیده، خلکو یې له مجاهدینو سره بشپړه همکاري درلوده او اکثره ځوانان یې عملاً مجاهدین وو، تر دې چې د امریکا ضد جهاد په لړ کې د دې کلي تر شلو زیات مجاهدین د شهادت مقام ته رسیدلي دي. همدا لامل و چې امریکایانو هم دې سیمې ته د مجاهدینو د نفوذ او ځواک د سیمې په نظر کتل او همیشه یې عملیات ورباندې ترسره کول. د دې کلي اوسیدونکي وايي چې امریکایان په لسگونو ځله دې کلي ته راغلي دي. خو هغه کور چې ملا صاحب په کې مخفي ژوند درلود امریکایي او داخلي عسکر یې ۹ ځله انگر ته ورننوتې چې کله یې پوره تلاشي کړې او کله یې یوازې د کور له خلکو پوښتنې کړي دي. په دې لړ کې دوه ځله د ملا صاحب د اوسیدو اطاق ته هم ورغلي دي. خو ملا صاحب به په خپل ځانګړي مخفیګاه کې و او له عسکرو سره نه دی مخامخ شوی. البته له دې ټولو امنیتي خطراتو سره سره الله تعالی نوموړي ته نجات ورکړ او تر پایه دښمن ونه توانید چې د نوموړي په نیولو یا وژلو وتوانېږي. په داسې حال کې چې امریکایي اشغالګرو د نوموړي په سر میلیونونه امریکایي ډالر انعام ایښی و او د موندلو په مقصد یې همیشه له الوتکو څخه تبلیغاتي پانې خپرولې تر څو یې خلک په اړه امریکایانو ته معلومات ورکړي.

د خاص استازو په واسطه د امارت اداره کول
ملا صاحب له همدې مخفي میشت ځای څخه د اسلامي امارت چارې د ځانګړو استازو په واسطه رهبري کولې، دغه استازي په پیل کې دوه کسان ملا عزیز الله اخند او ملا عبدالباري اخند و، خو وروسته د چارو د توحید او بڼه تنظیم په خاطر یوازې ملا

عزيز الله آخند استازی وټاکل شو. د جهاد په لومړيو کلونو کې چې جهادي فعاليتونه کم و نو ملا صاحب ته د استازو تگ راتگ هم لږ و، په څو مياشتو کې به يو ځل ورته راتلل. خو وروسته چې جهادي عمليات پراخ او د اسلامي امارت تشکيلات او فعاليتونه زيات شول نو د استازي راتگ هم ډېر و. خو دا وخت هم د استازو د راتگ کومه ټاکلې نيټه نه وه، کله به په مياشت کې څو وارې تگ راتگ و او کله به تر مياشت زيات وځنډيدل.

ملا صاحب په جهادي چارو کې ډېر واکونه رهبري شوري او خپلو مرستيالانو لکه ملا عبيدالله اخند، ملا برادر آخند او وروسته ملا اختر محمد منصور صاحب ته سپارلي و. نو ځکه ډيرو چارو تر ده پورې ارتباط نه پيدا کاوه، خو بيا هم ملا صاحب د جهاد په ټولو نظامي او ملکي چارو ځان باخبره ساته او د هرې برخې په اړه يې خپل نظر او هدايات له اړونده ادارو او مسئولينو سره شريکول. ملا صاحب ته به زياتره هغه مسائل راجع کيدل چې په رهبري شوري کې به توافق ورباندې رانغی، يا به کومه د اختلاف يا په لوړه کچه د شکايت موضوع وه او يا به هم د کورنۍ يا بهرنۍ پالیسۍ په اړه کوم مهم اقدام و.

د ملا صاحب استازی وايي چې نوموړي د استشهادي عملياتو په اړه د ډېر دقت او احتياط توصيه کوله، چې دا عمليات بايد په ډيرو مهمو ځايونو باندې او په ډېر دقت سره ترسره شي. دغه راز يې د امريکايانو په اړه نظر دا و چې دوی تر ډيره جنگ ته دوام نه شي ورکولای، دوی به ډېر زر له جنگي سيمو څخه ووځي او واک به داخلي عسکرو ته وسپاري. په دې اړه يې توصيه دا وه چې د امريکايانو له شاتگ وروسته به داخلي عسکرو بايد په داسې طريقه عمليات ترسره شي چې هغوی په کې مغلوب او د مقابلي روحیه يې ختمه شي. ځکه که په داخلي عسکرو کمزوري چريکي بريدونه کيږي نو بالاخره هغوی زړور کيږي او د مقاومت روحیه پيدا کوي. دغه توصيې چې د استازو په لاس د اسلامي امارت تر مرستيالانو پورې رسيدلي هغوی په ډېر دقت سره ياداشت کولې او نظامي مسئولينو ته يې رسولې.

دا چې د اسلامي امارت مجاهدين ټول د ديني جذبي او عقيدې په اساس جهاد ته راوتلي وو او د اطاعت روحیه په کې موجوده و، ملاصاحب که څه هم جسما غائب و، خو په امارت يې بيا هم بشپړ کنټرول درلود او دغه لوی او وسيع جهادي صف يې د يوې وړې ډلگۍ په شان رهبري کاوه، هيڅکله نه ده ليدل شوي چې د اسلامي امارت کوم فرد يا ډلگۍ به د ملاصاحب له امر څخه سرغړونه کړې وي. د ملاصاحب هره فرموده وروستی خبره وه چې ټولو مجاهدينو به په پوره شوق او اخلاص منله او عملي کوله.

د اشغال پر وړاندې جهادي بهير ته لنډه کتنه

د امريکايي يرغل په وړاندې د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې د افغان مجاهد ولس جهاد او تر کلونو کلونو د مبارزې تداوم د معاصر تاريخ له خورا نادرو او هينوونکو وقائعو شميرل کېږي. دا يرغل چې د ناټو د غړو په شمول د ۴۸ کفري هيوادونو پوځيانو په کې عملا برخه درلوده او د سيمې او نړۍ د ۲۱ نورو هيوادونو استخباراتي همآهنگي هم ورسره وه، په مقابل کې يې د اسلامي امارت هغه تش لاسي مجاهدين وو چې نه خو د نړۍ هيڅ هيواد په رسميت پېژندل او نه يې هم ورسره مالي، نظامي او سياسي ملاتړ کاوه.

د اسلامي امارت مجاهدينو په خورا سختو شرائطو کې جهاد ته دوام ورکړ، د جهادي بهير لومړني کلونه ځکه ډېر سخت وو چې له يوې خوا د افغانستان په اکثر و سيمو د امريکايانو او د هغوی د گوداگيانو سلطه راغلې وه او د مجاهدينو د تعقيب، نيولو او له منځه وړلو په مقصد يې پراخ استخباراتي جالونه غوړولي وو. بل اړخ ته په گاونډيو هيوادونو پاکستان او ايران کې هم مجاهدين په امن نه وو. د پاکستان د هغه وخت پوځي ديکتاتور پرويز مشرف چې له امريکايي ولسمشر جورج بوش سره يې په يرغل کې همکاري درلوده او حتی امريکايي پوځيانو او استخباراتي کارکوونکو ته په خپل هيواد کې د فعاليت اجازه ورکړې وه، د اسلامي امارت مجاهدين، ملاتړ کوونکي او هر هغه څوک چې د افغان ولس د جهادي داعيې حمايت يې کاوه يا يې ورسره مرسته کوله، د پاکستاني امنيتي ادارو لخوا نيول کيدل او بيا امريکايانو او يا هم د کابل

گوداګي رژيم ته سپارل کيدل. دغه راز په ايران او حتی عربي هيوادونو کې هم د اسلامي امارت ملاتړي تر څار لاندې او نيول کيدل. خو له دې ټولو ستونزو سره سره مجاهدينو مورال ونه بايله او په لوړ عزم يې جهادي بهير ژوندی وساته.

د جهاد په لومړيو کلونو کې په پکتيا، زابل، کندهار او د هيواد ځينو نورو سيمو کې له يرغلګرو سره جګړې وشوې چې ورسره د مجاهدينو روحيات لوړ شول. وروسته د چريکي عملياتو، په دښمن د ريموټ کنټرول چاودنو، ميزايل توغولو او هدفې بریدونو لړۍ دوام وموند چې ورسره د مجاهدينو لخوا د شب نامو د خپرولو او د امريکا ملاتړو ته د گواښونو په شکل رواني عمليات هم روان ول. له دې سره ځال ځال فدايي عمليات هم پيل شول چې په ښارو دننه يې يرغلګرو پوځيانو ته درانه تلفات اړول.

د ۱۳۸۵ هـ ش کال (۲۰۰۶م) له پيل سره د جهادي عملياتو نوعيت هم تغير وموند، مجاهدينو له شپږو عملياتو او وړو حملو څخه ورځنيو بریدونو او لويو عملياتو ته مخه کړه، تر دې وخته چې د هيواد په بيلابيلو ساحو او غرنیو سيمو کې د جهادي تدريس مراکز، د ريموټ کنټرول ماینونو او انفجاري موادو په لاس جوړولو کارځايونه او استشهادي معسکرات جوړ شوي وو، ورسره جهادي عملياتو هم د څرنگوالي او کميت له اړخه تغير وموند. مجاهدين په لومړي ځل د هلمند په جنوبي ريگزارو سيمو کې د لويو تعرضي گروپونو په ډول سره يوځای شول او د گرمسير ولسوالۍ په نېلو سره يې گوداګي رژيم ته ټکان ورکړ.

په همدې مرحله کې د کونړ او نورستان له غرونو بيا د فراه او هلمند تر دښتو پورې د افغانستان په ټولو سيمو کې جهادي پاڅون د بيداريدو په حال کې و چې وروسته په ټولو ولاياتو کې د اشغالګرو او د هغوی د گوداګيانو په مراکزو، کنارونو او لوړپوړو اشخاصو د مخامخ بریدونو، چاودنو، استشهادي عملياتو او توغندويي گوزارونو ناتهامه سلسله پيل شوه.

له نظامي عملياتو سره په څنګ د مجاهدينو صوتي، چاپي او وياډيويي نشرات هم د جهاد له لومړيو کلونو پيل شوي وو. چې وروسته د انټرنیټي فعاليت په پيل سره د

امريکا په خلاف د جهاد چوپ شوی غږ په بيلابيلو ژبو د نړۍ تر گوټ گوټ پورې ورسيد.

په دې کلونو کې د جهادي عملياتو فوق العاده ډيرښت د کابل د رژيم پايې ولړزولې او اشغالگر په دې وويريدل چې د جگړې په ډگر کې يې آبرو رزيدونکې ده نو ځکه يې د جهادي بريدونو د مخنيوي لپاره د خپلو پوځيانو شمير له شل زره څخه ۳۱ زره ته پورته کړ خو کله چې دغه شمير پوځيان هم د جگړې په کابو کولو ونه توانيدل نو پينځه گون د خپلو پوځيانو شمير دوچند کړ تر دې چې د ۲۰۰۹ م (۱۳۸۸ لمريز) کال تر پايه د امريکايي عسکرو شمير ۶۷ زرو ته ورسيد.^(۱)

د جگړې په ډگر کې د امريکايي پوځيانو ډيرښت که له يوې خوا د امريکا لپاره د جگړې مصارف څو برابره زياتول، بل اړخ ته د امريکايي پوځ ځاني تلفات هم بې

(۱) امريکايي اشغالگرو لکه څنگه چې د پوځيانو ډيرښت او د جنگي فشار زياتول د فشار د حربي په شان کارول، بل اړخ ته يې د اسلامي امارت د مشرانو له منځه وړل او يا نيول هم د يو مهمې ستراتيژۍ په حيث تر کار لاندې ونيول. د بوش د واکمنۍ په وروستيو او د اوباما د واکمنۍ په لومړيو کلونو کې که له يوې خوا د اسلامي امارت ډير نظامي مشران په جهادي سيمو کې په هدفمندو بريدونو او چاپو کې شهيدان شول. بل اړخ ته گڼ شمير د سر کسان د پاکستاني چارواکو لخوا هم ونيول شول. د بيلگې په توگه د ۲۰۰۷ ميلادي کال د جنورۍ د مياشتې په دريمه نيټه (۱۷/۱۰/۱۳۸۵ هـ ش) د ملا محمد عمر مجاهد مرستيال الحاج ملا عبيدالله اخوند د پاکستاني چارواکو لخوا ونيول شو او د شهادت تر نيټې په زندان کې وساتل شو. همدا راز د ۲۰۱۰ م کال د فبرورۍ په مياشت کې (دلو ۱۳۸۸ هـ ش) کې د اسلامي امارت بل مرستيال ملا عبدالغني برادر په داسې حال کې ونيول شو، چې په هلمند کې امريکايي پوځيانو په مارجو ولسوالۍ د مشترک په نوم ستر عمليات پيل کړي وو. له دې پراخو عملياتو سره هم مهاله د اسلامي امارت د مرستيال نيول د هغو څو اړخيزو فشارونو بيلگه وه چې په مجاهدينو له بيلابيلو اړخونو وارديدل. خو د حق د لارې فهريانو مجاهدينو له دغو ټولو فشارونو سره سره همت ونه بايلود او په ځواکمن ايمان او لوړ عزم يې د امتحاني شرائطو مقابله وکړه.

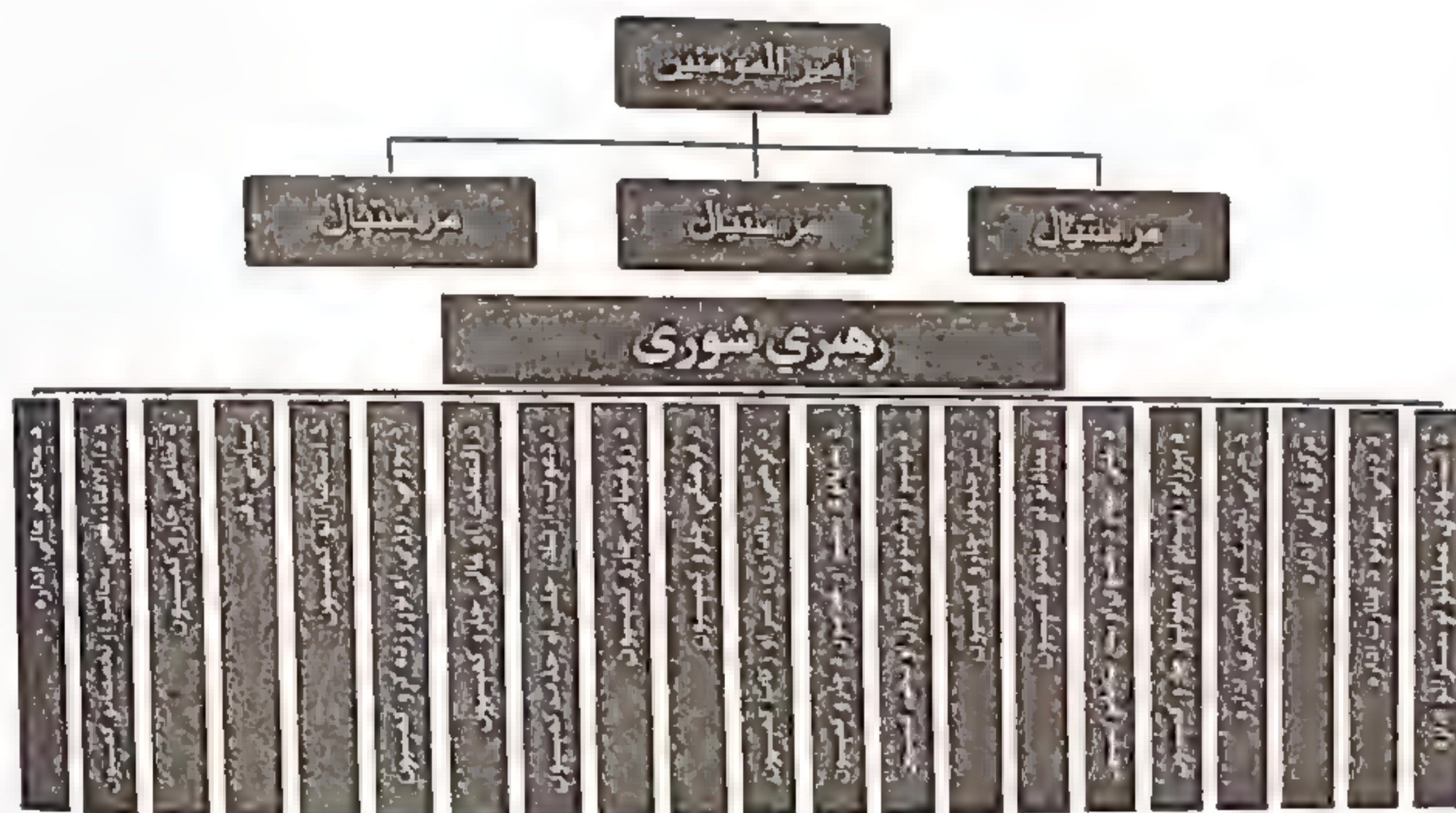
اندازې زيات شول او مجاهدينو ته هره ورځ په امريکايي اشغالگرو د بريد کولو سهل الحصول اهداف په لاس ورتلل. په ۲۰۰۹م کال کې د امريکا نوي ولسمشر بارک اوباما په داسې حال کې واکمني پيل کړه چې د افغانستان ناکامه جگړه د سپينې ماڼۍ په وړاندې تر ټولو لويه معضله گڼل کيده. اوباما د جورج بوش په شان د ځواک کارولو تجربه تکرار کړه او د نوې ستراتيژۍ په اعلان سره يې په افغانستان کې د امريکايي ځواکونو شمير نور هم زيات کړ، تر دې چې په ۲۰۱۰م کال کې په افغانستان کې د امريکايي عسکرو شمير سل زره ته ورسيد په داسې حال کې چې تر څنگ يې د ۴۸ نورو اشغالگرو غربي هيوادونو مجموعاً ۲۹۴۶۹ پوځيان هم وو. خو همدا کال د امريکايي اشغالگرو لپاره تر ټولو له مرگ ژوبلو ډک کال ثابت شو او په زرگونو امريکايي او نور اشغالگر پوځيان د مجاهدينو په رسا بريدونو کې مړه او ژوبل شول.

بارک اوباما د افغانستان د جگړې د گټلو لپاره لومړی د ستينلي مک کرسټل په نوم يو مشهور جنرال استخدام کړ، خو نوموړی له لنډې مودې دندې اجراء کولو وروسته يې اغيزې ثابت شو، چې وروسته يې د سپينې ماڼۍ او پينټاگون چارواکو ته په رسنيو کې بدرد ويل شروع کړل تر دې چې له دندې معزول کړای شو، د نوموړي په ځای په عراق کې د امريکايي ځواکونو مشر جنرال ډيويد پيټرايس وټاکل شو. پيټرايس په افغانستان کې د اريکيانو په نوم د مليشه سازۍ پروسه پيل کړه، چې د هيواد په ډيرو سيمو کې يې د سلگونو ميليونو ډالرو په لگولو پخواني توپکيان او نا امله کسان د محلي پوليسو يا اريکيانو په نوم استخدام کړل. امريکايانو هيله درلوده چې په دې طريقه به هغه ځينې سيمې په خپل کنترول کې وساتي چې له مجاهدينو يې په درنو تلفاتو نيولي، خو اريکيان چې ظالم او جنايت کاره خلک وو له ولسي-نفرت او کرکې سره مخامخ شول نو ځکه څه موده وروسته دغه پروسه هم په ناکامۍ انجام شوه او اطرافي سيمې بيرته د مجاهدينو لخوا ونیول شوې.

هغه وخت چې ملا صاحب له دنيایي ژوند سره مخه ښه لانه وه کړې، په افغانستان راغلي غربي اشغالگر په تر ټولو بد او د تينستې په حالت کې وو. د ۲۰۱۱م کال په وروستيو کې امريکايي ولسمشر اوباما اعلان وکړ چې زيات شمير امريکايي عسکر به له

افغانستانه ویاسي. له دې وروسته له امریکا سره په یرغل گډونوالو ډیری هیوادونو له پوځي قرارگاډو خپل بیرغونه کوز کړل او د خپلو زیات شمیر پوځیانو په ایستلو سره یې د تینېتي لار ونیوه. تر دې چې په وروستیو کې یوازې امریکا، جرمني او د گوتو په شمیر څو نور هیوادونو د جگړې په میدان پاته شول. خو بالمقابل مجاهدین دا وخت د هر کله په پرتله د قوت او پرمختیا په حال کې وو. جهاد د افغانستان ټولو ۳۴ ولایاتو او د هیواد ټولو پرگنو ته رسیدلی او خپور شوی و. اسلامي امارت له نوي وضعیت سره په بشپړه توګه ځان عیار کړی او د مشرتابه شوری، کمیسیونونو، ولایتي ادارو او نورو بیلابیلو کاري اورګانونو په تنظیم سره امارت یو ځل بیا په یو بشپړ نظام بدل شوی و. کله چې امریکایانو په افغانستان یرغل کاوه، نو طالبان یې ترهګر بلل او له هغوی سره هیڅ نوع خبرو او تفاهم ته یې آمادګي نه درلوده. مګر د ملاصاحب د ژوند په وروستي وخت کې نه یوازې اسلامي امارت یو ځل بیا په نړۍ کې سیاسي وجاهت موندلی و بلکې امریکایانو هم د سولې او مذاکراتو ننوتې پیل کړې وې. نو په دې سره ویلای شو چې امریکایان که څه هم د ملاصاحب په ژوند له افغانستانه ونه وتل خو ملاصاحب یې د شکست او ذلت ننداره وکړه، ځکه د هغه په ژوند لا امریکایان دې ته آماده شوي وو چې د تینېتي لار ونیسي نو ځکه یې د خبرو او سیاسي تفاهم زاری پیل کړې وې.

په نوې جهادي مرحله کې د اسلامي امارت اداري جوړښت وړاندې وويل شول چې د ملا محمد عمر مجاهد د فرمانونو او هداياتو له مخې د جهاد له پيله د اسلامي امارت د نوي تشكيل کار پيل شوی و او پرلپسې د انکشاف په حالت کې و. د امريکا ضد جهادي مرحله کې که د اسلامي امارت اداري جوړښت ته نظر وکړو نو اوسنی حالت يې په لاندې نقشه کې خلاصه کولای شو.

د سياسي چارو رهبري او د قطر دفتر

د ملا صاحب په امر د سياسي چارو کمیسیون د امریکا ضد جهاد له لومړیو کلونو رامنځ ته شوی و، چې وخت په وخت يې مشران تعينيدل او بدليدل، په وروستو کې ملا صاحب خپل د دفتر پخوانی کارکوونکی سيد طيب اغا د سياسي چارو د کمیسیون د مشر په حيث وټاکه چې د ملا صاحب د وفات د اعلان تر وخته يې دغه کمیسیون رهبري کړ.

د سياسي چارو کمیسیون چې د اسلامي امارت د بهرنی تگلارې ممثل و ملا صاحب په لاندې برخو کې اختيارات ورکړي او وظائف ورته مشخص کړي وو:

۱- له امریکا او نورو خارجي هیوادونو، سياسي ډلو او اشخاصو سره ليدنې کتنې او مثبت روابط پالل.

۲- د خارجیانو، خصوصاً امریکا په لاس کې د افغان بندیانو د خلاصون په اړه مذاکرات او د تبادلې یا کومې طریقې له لارې د بندیانو د خلاصون هڅه.

۳- د ملګرو ملتونو له سازمان او د هغه له اړوندو ادارو سره اړیکې او تفاهم.

۴- د افغانستان له نادولتي مخورو سیاسي څیرو او سیاسي ډلو لیدنې کتنې.

۵- له خارجي مؤسساتو سره لیدل او خبرې اترې.

۶- د افغانستان په هکله په نړیوالو کانفرانسونو کې اشتراک او د افغانستان د اسلامي امارت داعیه او موقف د نړیوالو غوږونو ته رسول.

د سیاسي چارو کمیسیون ته ملاصاحب د خارجي پالیسي په تمثيل او ګټورو ارتباطاتو په راژوندي کولو کې پراخ اختیارات ورکړي وو. د ملاصاحب د استازي په وینا دغه کمیسیون یوازینی کمیسیون و چې چارې یې ملاصاحب خپله او د مستقیمو هدایاتو په توسط سمبالولې. حتی ملاصاحب رهبري شوری ته هدایت کړی و چې د سیاسي چارو کمیسیون ته چې کوم هدایت کوي لومړی یې باید له ده سره شریک کړي او د ده هدایت په کې واخلي. د استازي په وینا ملاصاحب د سیاسي چارو د کمیسیون په مشر سید طیب اغا باندي ډیر اعتماد درلود او له چارو یې راضي و. نو ځکه یې ورسره د استازي په واسطه مستقیمه رابطه ساتله او مخامخ یې د سیاسي پرمختیاو راپور او تازه حال ترې غوښت. خو ملاصاحب همیشه په سیاسي مسائلو کې د شوری په نظریاتو هم عمل کاوه او په خپلو هدایاتو کې یې ځای ورکاوه.

د سیاسي چارو د کمیسیون په توسط د ملاصاحب د سیاسي اقداماتو یو مهم ګام له امریکایانو سره د مذاکراتو د پیل او په یوه بهرني هیواد کې د سیاسي دفتر د خلاصون موضوع وه. د دې مرحلې د پیل په اړه سید طیب اغا وايي چې ملاصاحب په ۲۰۰۹م کال کې اجازه وکړه چې له امریکایانو او نورو یرغلګرو جهتونو سره دې مخامخ خبرې پیل شي. نوموړی وايي: د لومړي ځل لپاره په ۲۰۰۹م کال کې د جرمنیانو سره د سیاسي دفتر ملاقاتونه شروع سول او د هغوی غوښتنه دا وه چې باید د کابل ادارې سره خبرې وسي او په دې اړه د هغوی سره یو څو ملاقاتونه تر سره سول، بالاخره مونږ

هغوی ته د کابل ادارې په ځای د امریکا سره په خبرو موافقه وکړه او دا موافقه د ملا محمد عمر مجاهد د منظوری په اساس وسوه او د قطر اسلامي هیواد وټاکل سو چې بالاخره د امریکا سره اولنی ملاقات په ۲۰۱۰ کی تر سره سو. په هغه وخت کې مونږ د خبرو پروسه په ۲ برخو ویشلې وه اول د اعتماد سازی مرحله وه ځکه چې د اعتماد عدم وجود د ډېر لیري والي عامل و.

د اعتماد سازی په مرحله کې درې شیان شامل و

۱- د گوانتانامو د بندیانو تبادله چې بیا وروسته تر سره سوه.

۲- تور لست، چې موږ د تور لست د یو ځایي ختمولو غوښتونکي وو او مقابل طرف په تدریجي ډول دا کار تر سره کول غوښتل خو دا کار هم که چیرې خبرو دوام پیدا کړی وای حل ته رسیدونکی و.

۳- د سیاسي دفتر خلاصول.

او دوهمه د مذاکراتو مرحله وه چې په هغه کې د خارجي عسکرو د وتلو په شمول به په یو شمیر نورو موضوعاتو مذاکرات کېږي.

د ملا صاحب استازی ملا عزیز الله اخند وایي چې د سیاسي دفتر د پرانیستې او د هغه د ځای د انتخاب لپاره ملا صاحب لاندې شرائط ایښي وو.

الف: سیاسي دفتر دې په یوه اسلامي هیواد کې پرانیستل شي داسې اسلامي هیواد چې زموږ گاونډی نه وي.

با: داسې هیواد چې په افغانستان کې عسکر ونه لري.

جیم: داسې هیواد چې پخوا یې له اسلامي امارت سره دښمنانه چلند نه وي کړی.

دهمدې شرائطو په تناظر کې په قطر هیواد کې د اسلامي امارت سیاسي دفتر پرانیستل شو، په قطر کې د طالبانو بروز ځکه ډېر د اهمیت وړ و چې په افغانستان د امریکایي یرغل نه وروسته له یوې لسیزې زیاته موده اسلامي امارت د سیاسي اړیکو په برخه کې کاملاً مخفیانه فعالیت درلود، خو په قطر کې د دفتر له پرانیستې وروسته طالبان

وتوانيدل چې يو ځل بيا د سيال سياسي جهت په حيث خپل شتون ثابت کړي. په دې ډول په نړيوالو کانفرانسونو کې د سياسي دفتر د غړو گډون، هلته د اسلامي امارت د داعيې او موقف تشرېحول او له بيلابيلو حکومتونو او ډلو سره د مثبت تفاهم په اراده ليدنې کتنې پيل شوې.

د قطر د دفتر فعال کردار د اسلامي امارت په اړه هغه تصوير د نړۍ د ډيرو هيوادونو او ملتونو له اذهانو پاک کړ چې امريکايي تبليغاتو رامنځته کړي و، هغه دا چې اسلامي امارت يې يوه باغي او په اصطلاح ترهگره ډله بلله. د طالبانو سياسي بروز نړۍ ته ثابته کړه چې اسلامي امارت د افغان مسلمان ملت د خپلواکۍ غوښتنې د داعيې ممثل دی او يوه پرځای او موجهه تگلاره او پاليسي-لري. د سياسي دفتر بله ستره کارنامه د گوانتانامو له زندان څخه د اسلامي امارت د پنځو تنو مشرانو مجاهدينو لکه حاجي ملا محمد فاضل مظلوم، ملا نور الله نوري، ملا خير الله خيرخواه، ملا عبدالحق وثيق او مولوي محمد نبي عمري راخلاصون و چې د يوه امريکايي عسکر برگهال په وړاندې تبادله کې راخوشي کړای شول.

د مخفي ژوند په مرحله کې د ملا صاحب ورځنۍ مصروفيت

ملا عبدالجبار عمري چې د ملاصاحب د وروستي شاوخوا ۱۳ کلن مخفي ژوند په مرحله کې ډيره موده له ملاصاحب سره يو ځای پاته شوی او د هغه خدمت يې کړی وایي: ملاصاحب به چې سهار لمونځ اداء کړ، نو د خپل پخواني معمول سره سم يې سهار د خفيه اذکارو وظيفه کوله، وروسته به يې سهارنۍ ناشته وکړه، په سهارنۍ ناشته يې له خواږه شين چای سره ډوډۍ خوړله، خو د ملاصاحب خوراک بيخي کم و. چای يې په ورځ کې يوازې سهار او ماسپنين خوړ.

له سهار تر غرمې او د ورځې په نورو برخو کې مصروفيت يې زياتره وخت تلاوت، مطالعه، ذکر او فکر و. د مطالعې لپاره د تفسير جلالين، معارف القرآن او تفسير کابلي په شمول بيلابيل تفاسير، د بخاري شريف او مشکوة المصابيح په شمول د احاديثو کتابونه او د هدايې په شمول د فقهي څينې کتابونه ورسره وو، له دې علاوه يې نور هم

بیلایل کتابونه لکه حیات الصحابه او داسي نور کتل. خو ډیره مشغولا یې د قران کریم تلاوت او د قران کریم د تفاسیرو مطالعه وه. د ورځې په جریان کې یې راډیو هم اوریده او د نړۍ او افغانستان له حالاتو یې همیشہ ځان باخبره ساته.

عمرې صاحب وايي: په دې اوږده موده کې ماته معلومه شوه چې د ملاصاحب یو امتیازي عادت دا و چې خوراک، خبرې او خوب یې خورا کم و. هیڅکله یې د امتیازي خوراک غوښتنه او هیله نه کوله، څه چې عموماً د افغانستان په غریبانو کورونو کې خوړل کېږي هماغه یې خوراک و. خوراک یې دومره لږ و چې زما نه یادېږي چې تر نیمې ډوډۍ زیات خوراک یې کړی و. خبرې یې هم ډیرې نه کولې، حتی د ضروري مجلس په مهال به یې خبرې خورا لنډې وې او یوازې مهمه او د کار خبره یې کوله. د مجلس په مهال به یې ډیر وخت غوږ نیو، اول به یې په خبره ښه ځان پوه کاوه او بیا به یې خپل نظر وایه.

د ملاصاحب خوب داسې و چې سړي یې د وینې له حالت څخه ډېر فرق نه شوای کولای. چې د هر رنگه خوب په حالت کې به غږ پرې وشو، داسې ځواب به یې وایه لکه وینې چې وي، خوب یې له لویه سره کم و.

ملاصاحب چې له کندهاره راتلو نو له ځان سره یې یوازې دوه جوړه جامې را اخیستي وې، چې یوه یې اغوستې او بله اضافي ورسره وه، یو اندازه شخصي پیسې هم ورسره وې چې صدقه الفطر او ځیني شخصي مصارف یې له هماغو شخصي پیسو څخه کول. له کندهاره چې راته نو ملگرو یې د ده په ناخبرې کې په بکس کې یوه اندازه پیسې ورته ایښې وې چې د مخفي ژوند په موده کې د ده او د څو تنه ملگرو عمده مصارف له همدې پیسو کیدل.

ملاصاحب د مخفي ژوند په مرحله کې هم د پخوا په شان اوږده کالي اغوستل او د پاچ لویه لنگوته یې تړله، کالي به اکثر د کورنۍ لخوا ورته رالېږل کیدل.

د کورنۍ سرپرستي يې

وړاندې يادونه وشوه چې د امريکايي يرغل په لومړۍ شپه ملا صاحب له خپلې کورنۍ څخه پيل شو او بيا يې د وفات تر نيتې له خپل اهل و عيال سره ونه ليدل. په دې مرحله کې د ملا صاحب د کورنۍ سرپرستي د ملا عبدالمنان عمري لخوا کيدله. ملا عبدالمنان آخند د ملا صاحب د مورنيو وروڼو له جملې يوازينی پاته ژوندی ورور دی. چې دوه نور وروڼه يې تر دې پخوا د اسلامي امارت د حاکميت په مهال شهيدان شوي وو.

ملا عبدالمنان آخند آن د اسلامي تحريک د پيل له وخته د ملا صاحب د کور چارې سرته رسولې، د تحريک له پيل سره د ملا صاحب وظيفوي ضرورتونه ډېر شول. په لومړيو کلونو کې به په اونۍ کې يوازې يو ځل کور ته راتلو. دا چې ټول وخت به په امارتي کارونو مصروف و نو ځکه يې د کور چارې او ضرورتونه سرته رسول ملا عبدالمنان آخند ته سپارلي وو. د امريکا له يرغل وروسته چې ملا صاحب له خپلې کورنۍ څخه پيل شو د ملا عبدالمنان عمري مسؤليت نور هم زيات شو. خو نوموړي په دې مرحله کې له ټولو خطراتو او ستونزو سره سره په پوره همت او اخلاص د امير المؤمنين د کورنۍ کفالت وکړ. د ملا صاحب زامنو ديني زده کړې وکړې او له دې سختې مرحلې په کاميابۍ راووتل.

ملا عبدالمنان آخند وايي په دې مرحله کې ملا صاحب يوازې يو ځل هغه هم له کندهاره د وتلو نه شاوخوا دوه مياشتې وروسته په ستلايت ټيلفون له ما او مشر زوی مولوي محمد يعقوب صاحب سره خبرې وکړې او د کورنۍ حال يې وپوښت. له هغه وروسته يې بيا له خپلې کورنۍ سره ټيلفوني رابطه نه ده شوې او نه يې هم ورسره مخامخ ليدلي دي. البته د قاصدانو په واسطه يې هميشه خپل هدايات له کورنۍ سره شريکول او له حال يې ځان خبر ساته.

د امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد مشر زوی مولوي محمد يعقوب صاحب وايي چې ملا صاحب وخت په وخت زموږ د کورنيو مسائلو په اړه موږ ته هدايات را استول

او موږ به د کورنیو مسائلو اړوند مهمې او غټې پېښې څه بلکې په کوچنیو او عادي کارونو کې له ده څخه مشوره غوښته او هدايات به مو ځینې اخیستل.

په زابل کې د اوسیدو په وخت د ملا صاحب وروستی میشت ځای تر پخوانیو ځایونو پراخ و او د دې وړ و چې له ملا صاحب سره یې کورنۍ او اولادونه واوسي. ملا عبدالجبار عمري صاحب وايي چې ملا صاحب ته مو څو ځله پیشنهاد وکړ چې اهل و عيال به یې دلته راولو. خو د ده ځواب دا و چې اول خو امنیتي شرط نه دي مساعد او بل په دې وخت کې الله تعالی ماته گوښه نشیني او یوازېوالی محبوب کړی دی. په دې تنهایی کې مې چې د عبادت کوم خوند او روحاني کیفیات لیدلي دي له لاسه یې نه شم ورکولای.

ځینې عجیب خصوصیات

عمري صاحب وايي د ملا صاحب د ژوند په دې وروستی دیارلس کلنه مرحله کې یې د نوموړي ځینې داسې خصوصیات لیدلي دي چې که یې بیان کړي کیدای شي د ډیرو خلکو زړه ته به ونه لویږي. له دې جملې د ملا صاحب یو عجیب حالت د هغه د تفکر او مراقبې حالت و، ملا صاحب به د ورځې او شپې ډېر وخت د مراقبې په حالت ناست و او په ذکر او فکر به مشغول و.

ملا صاحب عادتاً چاته غوسه نه کوله، خو یوه ورځ چې د ماښام آذانونه شوي وو، زه د ملا صاحب اطاق ته ورغلم، ملا صاحب د مراقبې په حالت کې و، ما فکر وکړ چې ویده دی نو مې غږ ورباندې وکړ، چې د لمانځه وخت دی. خو ملا صاحب چې سر راپورته کړ، سخته غوسه یې راته وکړه. وروسته یې بیا راته وویل چې خدای دي وکړي زما په غوسه به خپه شوی نه یې. زه ویده نه یم. خو دغه د ذکر او فکر په وخت کې کله ناکله په ما باندې یو حالت راځي چې په هغه کې دومره لذت وي چې هغه لذت ما په هیڅ دنیوي نعمت کې نه دی لیدلی. هغه وخت زه په هغه حالت کې وم چې تا راباندې غږ وکړ نو ځکه غوسه راغله.

عمرې صاحب وايي چې نړيوال مطبوعات او د اسلامي امارت اکثره مخالفين دا تبليغ کوي چې ملاصاحب يو توند فکره او افراطي شخص و، اما له هغه سره په دې اوږده ملگرتيا او نږدې اوسيدلو کې ماته معلومه شوه چې ملاصاحب د معتدل مزاج خاوند و، د هغه هر څه په اعتدال و، له عام ژوند او چلند را ونيسه بيا تر عباداتو پورې. د ملاصاحب هغه صفات چې زه ترې متاثر شوم د ده صبر و.

په ديارلس کاله تنهائي کله هم ما په ده کې بې صبري نه ده ليدلې او نه يې هم شکايت کاوه، د خپلو اولادونو او مورکي يادونه يې کله کوله، خو د خپل يوازيتوب په اړه يې تاسف نه کاوه، حتی په مرض يې دومره صبر درلود چې اکثره وخت به مريض و خو د ده له حالت به داسې نه معلومیده چې مريض دی او نه به يې شکايت کاوه، مرضونه يې زغمل او سخت ترين صبر يې کاوه.

لکه وړاندې چې وويل شول د ډيرو خبرو عادت يې نه درلود. که به يې ناجائزه خبره واورېده او يا به هم د کوم چا له ظلم او ناجائز کار څخه خبر شو. نو د نامناسبو خبرو او غيبت په ځای به يې نصيحت کاوه، د نصيحت په وخت به يې اکثرا غږ په زوره کيده او له (خدايه وويريرئ) جمله به يې ډيره تکراروله. ملاصاحب د آسايش او راحت مزاج نه درلود، ساده زندگي خوند ورکاوه او له چا يې د خدمت او يا کوم خاص امتياز توقع نه کوله. رحم يې ډېر زيات درلود او اکثره وخت به يې مجاهدينو ته توصيه دا وه چې په جهادي عملياتو کې ډېر زيات احتياط وکړي تر څو بې گناه خلکو ته زيان ونه رسېږي. د ملکي خلکو د مرگ ژوبلو څخه په خبريدو به ډېر خپه کيده.

د نادرو خاطرو له جملې يې يوه دا ده، چې يو وخت په هغه سيمه کې چې ملاصاحب اوسيده واوره وشوه. واورې ځينې مارغان لاندې کړي و او يخزني شوي وو چې الوت يې نه شوای کولای او ماشومانو ژوندي نيول. د همدې کور يوه ماشوم هم يو يخ وهلی مارغه ژوندي نيولی و او ملاصاحب ته يې ورووې، ملاصاحب ماشوم د مارغه په ورکړه رضا کړ، بيا يې يخ وهلی مارغه بخاري ته تود کړ، کله يې چې وزرونه خلاص شول، په خپله يې له کوتې راويوست او پرې يې بنود چې والوڅي.

په دې مرحله کې د ملا صاحب صحي حالت

عمرې صاحب وايي دمخني ژوند په وروستيو کي د ملا صاحب بدن په تدريج سره په کمزوري کيدو و او وزن يې کمېده. د وزن بايلل، بدن کمزوري کيدل، د رنگ سپينيدل او د سينې له درده شکايت يې د دې علائم و چې د نري رنځ (سيل) ناروغي يې درلوده خو موږ نه ورسره پوهيدو چې پر خپل وخت مو د علاج هڅه کړې وای. له دې علاوه يې عموماً صحت ښه و، کله ناکله به موسمي امراض لکه زکام وغيره ورته پېښيدل خو د دوا له خوړلو پرته به ښه شو. عادت يې دا جوړ و چې د مرض په وخت يې صبر او مقاومت کاوه. له مرضه شکايت يې بيخي نه کاوه، که به يې ملگري ورباندې پوه شول او د دوا به يې ورته وويل نو هم به يې ويل چې دا عادي مرض دی په خپله ښه کيږي. کله به يې غاښونو هم درد کاوه، که څه هم کله ورته بدني امراض پېښيدل خو په روحي لحاظ يو مخ ښه وه، ستونزې او يوازي توب يې په لوړ عزم تحمل کاوه او کومه داسې نښه په کې نه معلومېده چې د ده په رواني ناروغۍ دلالت وکړي.

وروستی مرض او وفات

د ملا صاحب کوربه حکايت کوي چې له وفات نه درې شپې وړاندې مې يوه شپه د ماخستن ډوډۍ وروړه او بيرته ترې لاړم. کله چې څه شيبه وروسته بيا ورغلم، گورم چې ديوال ته يې اړخ لگولی دی. ما ورباندې غږ وکړ، خو ملا صاحب غږ ونکړ. چې ومې کوټ، نو پوه شوم چې بې هوښي ورباندې راغلې ده. بيا مې په اړخ ځملاوه.

د دې لپاره چې د دې موضوع په اړه مو سمه حل لاره موندلې وي، په همدې شپه مې په کلي کې يو همرار گاونډی خبر کړ او د ملا صاحب د مرض د سختيدو مې ورته وويل. له هغه سره مو مشوره په دې شوه چې له دې ځانگړي مېشت ځای څخه يې نږدې بل کور ته انتقال کړو. همدا د ۱۳۹۲ هجري شمسي - کال د ثور دريمه شپه وه، چې فضا سخته باراني وه او ټوله شپه د افغانستان په جنوبي ولاياتو سخت باران اوړلی اوړيدله. په همدې شپه د کندهار په هوايي ډگر د ډيرې غټې ږلۍ د اوړيدو له امله د ناتو او امريکايي ځواکونو شاوخوا ۵۰ هليکوپتر په سطحي ډول زيانمن او له پروازه

ولويدل چې خبر يې په رسنيو کې هم راغی. ملا صاحب د ده د دريو تنو ملگرو لخوا په همدې شپه له خپل ميشت ځای څخه يوه بل کور ته انتقال شو.

په سبا چې د ثور د مياشتې دريمه ورځ وه، ملا صاحب سهار مهال يو څه ښه شو، چای يې هم نوش کړ او څه خبرې يې هم وکړې، خو وروسته بيا ورباندې بې هوشي راغله. کورنيو او راتولو شويو ملگرو فيصله وکړه چې د اسلامي امارت نور مشران خبر کړي، په همدې ورځ د مشرانو د خبرولو لپاره استازی وليدل شو. ملا صاحب په همدې ورځ اړ را روانه شپه کې کله پر هوبڼ او کله هم بې هوبڼي ورباندې راتله، ورسره يې د سينې درد او شکايت هم زيات شوی و.

په سبا ورځ د سيمې يو ډاکټر ورته راوستل شو، هغه چې معاینه کړ، نو ويي ويل چې حالت يې وخيم دی او که شفاخانې ته انتقال نه شي نو ژوند يې له خطر سره مخ کيدلی شي. فيصله په دې وشوه چې مازديگر به يې د يوه عام افغان ناروغ په حيث په مخفي ډول د کلات او يا کومې بلې شفاخانې ته وړو او بستر کوو. خو ماسپښين ناوخته ملا صاحب خپل روح ملک الموت ته وسپاره او د فاني ژوند له دياره يې کله وکړه. انا لله و انا اليه راجعون

په مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد باندې په را روانه شپه د شپې ۳ بجې شاوخوا د خپلو ورسره ملگرو او کورنيو لخوا د جنازې لمونځ اداء شو او بيا يې په مخفي توگه جسد خاورو ته وسپارل شو.

د امارت مسؤلين او کورنۍ يې څنگه خبره شوه؟

د ملا صاحب استازی ملا عزيز الله اخند وايي چې د ملا صاحب له وفات څلور ورځې وړاندې زه ورغلی وم او ملاقات مې ورسره وکړ. له ملا صاحب سره مې د شپې تر يوې بجې مجلس وکړ، خو له څيرې او حالت څخه يې داسې معلومېده چې ناروغ دی. کله چې رسمي کارونه خلاص شول، ما د صحت پوښتنه ترې وکړه. ده وويل يو څه مريض یم. ما ورته وويل تبه دې وي او که بل تکليف دی؟ ويل يې ټول بدن مې درد لري.

پخوا به ملا صاحب دوا نه غوښتله خو دا وار چې ما ورته وویل دوا به درته راوړم راسره وېې منله. په سبا سهار زه ترې راغلم.

یوه شپه وروسته د ملا صاحب تکلیف زیات شوی و. کوربنو یو څه دوا ورکړې وه خو گټه یې ورته نه وه کړې، نو یې یو ملگری ماته راوړلېره او حال یې راوړ چې د ملا صاحب تکلیف زیات شوی دی، حتی خبرې نه شي کولای. موږ دلته له یو ډاکټر سره ولیدل د ملا صاحب د ناروغۍ علامې مو ورته بیان کړې، ډاکټر وویل چې دا علامې د ټي بي (سیل) ناروغۍ دي. بیا هغه ډاکټر ضروري دواگانې راکړې، دامې هغه ملگری ته ورکړل چې دا عاجل ورسره او که ممکنه وه ډاکټر ته یې ورسوئ ترڅو یې مرض مشخص شي او علاج یې وشي.

په همدې ورځ ما د ملا عبدالسلام آخند سره خبره شریکه کړه او د ملا صاحب د ناروغۍ حال مې ورته ووايه. بیا موږ په گډه د اسلامي امارت د هغه وخت له مرستیال ملا اختر محمد منصور صاحب سره ولیدل او ټول حال مو ورسره شریک کړ. په گډه مو موافقه وکړه چې د ملا صاحب د کورنۍ غړي په خاص ډول تره یې مولوي محمد جمعه صاحب او ورور یې ملا عبدالمنان عمري به هم له موضوع خبر کړو ترڅو په گډه یې د تداوی یو مناسب تصمیم ونیسو.

د ملا صاحب ورور ملا عبدالمنان عمري وايي په همدې شپه چې استازي ملا عزیز الله آخند له منصور صاحب سره لیدلي وو، ماته یې هم حال راکړ بیا ما او زموږ اکا مولوي محمد جمعه صاحب د ملا عبدالغفار^(۱) آخند په کور کې سره ولیدل. هغوی د ملا صاحب د ناروغۍ خبره وکړه. مشوره په دې وشوه چې ضروري دواگانې او طبي سامان الات به سبا راسره واخلو او سیمې ته به ورشو ترڅو یې د علاج یا انتقال کوم ترتیب برابر کړو. سبا سهار استازی وختي روان شو او موږ یو ځل بیا له منصور صاحب سره

(۱) ملا عبدالغفار آخند د ملا صاحب د تره (اکا) زوی دی چې مولوي محمد جمعه صاحب هم د ده په کور کې اوسیده.

ولیدل او بیا مور هم پسې روان شوو. استازي ملا عزيز الله آخند ته د ملا صاحب پخوانی کوربه حاجي عبدالاحد په مخه ورغلی و چې زموږ په خوا را روان و. حاجي عبدالاحد ورته ويلي و چې ملا صاحب وفات شو. نو ځکه دوی دواړه له نیمې لارې راگرځیدلي وو.

په همدې ورځ مور (ملا عبدالمنان آخند، ملا عبدالسلام آخند او مولوي عبدالرحمن صاحب) هم چې د ملا صاحب د اوسیدو سیمې ته پر لاره وو، په نیمه لار کې موله استازي ملا عزيز الله آخند او حاجي عبدالاحد سره پیدا کړل. هغوی د ملا صاحب د وفات خبر راکړ چې زموږ لپاره خورا دروند غم و. ځکه له نورو ارمانونو سریره زموږ د کورنۍ دا ځانگړی ارمان پوره نه شو چې ټولو تمنا درلوده تر څو که یوه ورځ ټول یو وار بیا په یو تگر سره را ټول او سره ووينو. همدلته مو مشوره وکړه چې د ملا صاحب مشر زوی مولوي محمد یعقوب صاحب هم راوغواړو.

مولوي محمد یعقوب صاحب وايي د جمعې شپه وه چې ناوخته ملا عبدالمنان آخند په تېلفون حال راکړ چې مور درته انتظار یو سبا وختي ځان راوړسوه. سهار وختي له لمانځه وروسته روان شوم او له درې ساعته مزل وروسته ور ورسیدم. هلته دوی په موټر کې راغلل چې ملا عبدالمنان آخند، ملا عبدالسلام آخند، ملا عزيز الله آخند، مولوي عبدالرحمن صاحب او حاجي عبدالاحد صاحب وو، زه هم په موټر کې ورسره سپور شم. په همدې حال کې ملا عبدالسلام کاتب صاحب راته وویل چې ملا صاحب یو څه ناروغ شوی و نو ځکه مو ته هم راوغوښتي چې د علاج یوه طریقه یې برابره کړو. خو وروسته یې په خبرو کې وویل چې الله تعالی دې رحم ورباندې وکړي او وفات کیدلو ته یې اشاره وکړه. ددې خبرې په اوریدو زه پوه شوم چې وفات شوی دی. نو اېرزيات غمجن شوم. خو دوی مسلسل تسلي راکوله چې د الله تعالی فیصله وه او ته صبر کوه. له لږ مزله وروسته په یوه دښتي سیمه کې له موټر ښکته شوو او همدلته مو مشورتي مجلس وکړ.

فیصله مو وکړه چې زه او ملا عبدالمنان آخند به د زابل سیوري ولسوالۍ ته لاړ شو تر څو د ملا صاحب جسد مبارک په خپلو سترگو ووينو او د وفات ټول تفصیل یې مؤثق

کړو. په همدې ورځ د سيوري په خوا روان شوو او مازديگر ورسيدو. لومړی د ملا صاحب هغه د اوسيدو ځای ته ورغلو چې ده په کې د عمر وروستي څو کلونه تیر کړي وو. په دې ورځ په سيمه د امريکايانو ډيرې طيارې گرځيدې او داسې خطر و چې کيدای شي چاپه واچوي. نو ځکه کورينو مشوره راکړه چې سبا سهار به د ملا صاحب قبر ته ورشو.

سبا سهار د ملا صاحب قبر ته ورغلو، د هغه جسد مبارک مو په خپلو سترگو وليد، د هغه د جسد په ليدو سره يو داسې کيفيت راباندې راغی چې ټول غم مې سپک شو. د ليدلو ارمان مې وروسته له ډيرو کلونو پوره شو، داسې مې احساسوله لکه په ژوند مې چې ورسره ليدلي وي او زړه ته مې يو عجيب اطمینان او سکون حاصل شو. د ملا صاحب د جسد مبارک له ليدلو وروسته بيرته روان شوو او مازديگر له ملا عبدالسلام آخند او نورو ملگرو سره بيا يو ځای شوو.

دلته مو يو وار بيا مجلس وکړ، ملا عبدالسلام کاتب صاحب وويل: زه نور کار نه درلم که دا خبره پتوئې که بې نه پتوئې خو دا يوه خبره درته کوم چې دا امارت يوه ديني وجيبه ده، بايد پر شريعت برابر روان شي. دلته نور مجلس نه دی شوی.

له څو ورځو تيريدو وروسته مو د اسلامي امارت مرستيال ملا اختر محمد منصور صاحب خبر کړ، دغه راز د امارت څو نور مشران او مشايخ لکه شيخ الحديث مولوي هبة الله اخندزاده صاحب، شيخ الحديث مولوي عبدالسلام صاحب او شيخ الحديث مولوي عبدالحکيم صاحب مو هم خبر کړل. چې وروسته د منصور صاحب لخوا د امارت څو نور مشران لکه مولوي نور محمد ثاقب صاحب، ملا عبدالقيوم ذاکر صاحب، امير خان حقاني صاحب او څو نور مشران هم خبر شوي وو او دوی په گډه يوه مجلس جوړ کړی و. چې په هغه مجلس کې له منصور صاحب سره د امارت د مشر په حيث بيعت شوی و او په عين حال کې يې دا فيصله هم کړې وه چې د ملا صاحب د وفات خبره بايد تر يو وخته پټه وساتل شي. ځکه په همدې وختونو کې امريکايان د شکست په حال کې و او د خپلو عسکرو د ايستلو لړۍ يې پيل کړې وه. نو دوی ويل چې که په دې حساس وخت کې د ملا صاحب وفات اعلان شي دا به په

جهاڊي وضعيت بد اثر وکړي، امريکايان به زړور شي او د خپلو عسکرو د خروج لړۍ به متوقفه کړي.

اتم فصل

تأثرات او خاطري

د عاليقدر امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله د وفات د اعلان په اړه د اسلامي امارت د رهبري شوري او د مرحوم د کورني اعلاميه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إن الحمد لله؛ نحمده، ونستعينه، ونستغفره، ونتوب إليه، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا. من يهده الله فلا مضل له، ومن يضلل فلا هادي له. ونشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، ونشهد أن محمداً عبده ورسوله، صلى الله عليه وعلى آله وأصحابه وسلم تسليماً كثيراً. أما بعد، فقد قال الله تبارك وتعالى:

﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ أَنْ تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ كِتَابًا مُّؤَجَّلًا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَنْ يُرِدْ ثَوَابَ الْآخِرَةِ نُؤْتِهِ مِنْهَا وَسَنَجْزِي الشَّاكِرِينَ ١٤٥﴾ وَكَاتِبِينَ مِنْ لَدُنِّي قَاتِلَ مَعَهُ رِيتُونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا لِمَا أَصَابَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا وَمَا اسْتَكَانُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ ١٤٦ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِي أَمْرِنَا وَثَبِّثْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ [آل عمران/ ١٤٧]

ترجمه: او هيڅ يو کس لره دا واک نشته چې مړ شي مگر دالله تعالى په حکم سره په ليکل شوې ټاکلې نېټه به مري، او څوک چې د دنيا اجر غواړي نو له همدې بي برخه ورکوي او څوک چې د آخرت اجر او ثواب غواړي نو له هماغه يعني اخرته بي ورکوي، او زر به شاګړينو ته ښه بدله ورکړي. او ډېر داسې نبيان دي چې په خوا کې يې ډېر خدای پالونکي جنگيدلي دي خو د الله په لاره کې د ور رسيدلو مصيبتونو له امله نه سست شول، نه کمزوري شول او نه يې سرتيټي وکړ او الله همداسې صابرین خوبښوي. او د دوی له دې پرته بله خبره نه وه چې ويل به يې: اې زموږ ربه گناهونه مو راوبخښه او په خپلو چارو کې زموږ تيري راوبخښه او پښې مو ټينګې کړه او پر کافرانو نصرت او بریا راکړه.

مرگ حق دی مور پردې ایمان لرو چې له الله تعالی پرته هر موجود د مرگ سره مخ کیږي، حتی دالله تعالی تر ټولو محبوب مخلوق د دوو جهانونو سردار حضرت رسول اکرم محمد صلی الله علیه وسلم هم د مرگ څکه کړې او له دنیا څخه یې رحلت کړی دی.

همدې حقیقت ته په پام سره د افغانستان د اسلامي امارت مشرتابه او د ملا محمد عمر مجاهد کورنۍ اعلانیوي چې داسلامي امارت مؤسس او زعيم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد د ورپېښې شوې ناروغۍ له امله خپل روح ملک الارواح ته وسپاره او له دې فاني جهان څخه یې د ابدې نړۍ په خوا سفر وکړ. انالله وانا اليه راجعون. ورحمه الله تعالی رحمة واسعة

ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله علیه د اسلامي امت یو ویارلی او مخلص رهبر و، چې په ډیرو سختو شرائطو کې یې د اسلامي حاکمیت لویدلی بیرغ راپورته کړ، داسلامي امارت تر نامه لاندې یې یو بشپړ منظم او د اسلامي سیاست په اصولو برابر شرعي نظام تاسیس کړ، الله تعالی د ده په توسط نه یوازې د افغانستان په سطحه مؤمنانو ته د اسلامي نظام نعمت وروړلید، بلکې درست جهان ته یې د واقعي اسلامي حاکمیت نمونه وړاندې کړه.

دا څو کرښې شاید د نوموړي د ویارمنو کارنامو د احتوا تاب ونلري، نوڅکه اصلي خبرې ته څو او هغه دا چې عالیقدر امیرالمؤمنین رحمه الله نور له دې دنیا رحلت کړی، په دې شرائطو کې زموږ دنده دا ده چې له نوموړي راپاتې امانت اسلامي امارت هماغسې وپالو لکه ده مرحوم چې پاللی و، هماغسې اسلامي شریعت ته التزام وکړو، هماغسې مخلص او په الله تعالی متوکل واوسو، هماغسې قربانی ته حاضر او د حق په لاره کې مؤمن، متعهد، متوکل، صابر، ثابت او له الله تعالی څخه ویریدونکي واوسو تر څو الله تعالی همداسې د دې ستر بار د پورته کولو او تر منزله رسولو توفیق راکړي، او همداسې مو د دنیا او اخرت په سرلوړۍ او بریا ونازوي.

مرحوم ملا محمد عمر مجاهد چې د امريکا په مشرۍ د نړيوال کفري يرغل له ټول فشار او تعقيب سره سره په هيواد کې اوسېده او په تيرو څوارلسو کلونو کې حتی د يوې ورځې لپاره هم له افغانستان څخه بهر پاکستان يا کوم بل هيواد ته نه دی تللی اوله خپل مېشت ځای څخه يې د اسلامي امارت چارې رهبرې کولې چې د نوموړي په دې ستر استقامت او له هيواده په نه وتلو کره شواهد او دلايل موجود دي، څه موده وړاندې د ورپېښې شوي ناروغۍ له امله چې ناجوړې يې په وروستيو دوه اوښو کې سختي زياته شوه او په حق ورسيد.

عاليقدر امير المؤمنين رحمه الله که جسما يو شخص و مگر په معنوي لحاظ نوموړی يو خوځښت، يوه نظريه او د يوه مقدس ارمان حامل و، که څوک غواړي د هغه روح خوشاله کړي او له هغه سره د وفا ثبوت وړاندې کړي، نو بايد د نوموړي له مېراث اسلامي امارت سره وفا وکړي، د اسلامي نظام د اعادي لپاره په دې شرائطو کې په حيث د مسلمان دا زموږ د فرد فرد وظيفه ده چې د اسلامي امارت د قوت، وحدت، پراختيا او بريا لپاره ټولې هڅې په کار واچوو، د دې گډ کور بنيادونه لا پاڅه کړو، ځکه زموږ د مسلمان ولس او مجاهد قشر عزت او سرلوړي يوازې د همدغه صف په قوت سره تضميندلی شي.

مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله اسلامي امارت د يوه ستر خوځښت په حيث په داسې ډول ودان کړی او روان کړی چې تر شا يې جوړ او محکم بنيادونه، مخلص او باتديره ملگري او منظم تشکيلات پرې ايښي دي. لهندا مجاهدين او ټول مسلمانان دي مطمئن اوسي، چې دا کاروان به د اسلامي امارت ټول مسئولين او افراد د الله تعالی په نصرت او د مسلمانانو په ملاتړ د عاليقدر امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله له ارمانونو سره سم منزل مقصود ته رسوي ان شاء الله تعالی و ما ذالک علی الله بعزیز

د اسلامي امارت د مشرتابه، رهبري شورا او د عاليقدر امير المؤمنين رحمه الله د کورنۍ له پرېکړې سره سم به سر له نن يعني د ۱۴۳۶ هـ ق کال د شوال له ۱۴ څخه تر دريو ورځو پورې په ټولو سيمو کې د علماء کرامو، د مساجدو د امامانو، قومي او جهادي

شخصيتونو، داسلامي امارت د مسئولينو، مجاهدينو او عام ولس لخوا د مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله روح ته د دعاء په خاطر دقران كريم د ختمونو، فاتحو او دعاگانو مراسم ترسره كيږي، او له الله تعالى څخه به مرحوم اميرالمؤمنين ته د مغفرت او اسلامي امارت ته د استحکام او برياليتوب دعاگانې كيږي.

په پای کې بايد يادونه وکړو چې د مرحوم اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد مورنۍ ورور ملا عبد المنان اخند او د مرحوم ملا محمد عمر مجاهد مشر زوی مولوي محمد يعقوب صاحب له ټولو مسلمانانو څخه خصوصي غوښتنه کوي چې د مرحوم ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ د اسلامي امارت په واکمنۍ کې که د دوی کوم ډول حقوق تلف شوي وي، نو ټول دې ورته عفو وکړي او په دعاگانو کې دې تل ياد ساتي، موږ په دې ستر غم کې ټول مسلمان امت او په خاص ډول دافغانستان مجاهد ولس له ځان سره شريک بولو او ټولو ته له الله تعالى څخه د تسليت او صبر جميل غوښتونکي يو. والسلام

دافغانستان د اسلامي امارت رهبري شوری او د عاليقدر مرحوم ملا محمد عمر مجاهد کورنۍ

۱۴۳۶ هـ ق کال د شوال المکرم ۱۴مه

۱۳۹۴ هـ ش کال د اسد ۸مه

د اسلامي امارت د يو شمير مشرانو او رهبري شوري د اعضاوو تاثرات

د اسلامي امارت د زعيم امير المؤمنين شيخ هبة الله اخندزاده صاحب تاثرات
الحمد لله وكفى وسلام على عباده الذين اصطفى. اما بعد فقد قال الله تعالى في كتابه الحكيم

﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّنْ قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا﴾
[الاحزاب]

عن ابن عمر رضي الله عنهما قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: اذكروا محاسن موتاكم... رواه
ابوداود والترمذي.

حضرت عاليقدر امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد (الله پاک دې يې وبخښي او الله
تعالی دې يې په ورځ د قیامت د عادلانو او صالحو امر او په ټولي کې راوپاڅوي او الله
تعالی دې جنت الفردوس ورکړي) د اسلافو یوه نمونه وه. په داسې حال کې چې
افغانستان د شوروي له ماتې وروسته د یو سخت بحران سره مخامخ و، هر ځای د
قدرت پر سر جنگونه روان وو، د هیچا سر، مال او عزت په امن کې نه وو. په هر
ولایت او ولسوالي کې مختلف حکومتونه وو. علماوو او نیکانو مجاهدینو یا د ملک
څخه هجرت وکړی یا په خپلو کورونو کې کیناستل. شر او فساد دې حد ته ورسېد
چې یو کلی او ښار هم ترې خلاص نه و. د شریعت نوم چا نه سوای اخیستلای،
فیصلې او پرېکړې د ټوپک په زور وې، مطلق ټوپک حاکم و، په ټولنه کې هغه ارځال،
جهال، بې دینه او بې حیا خلک په واک او قدرت کې وو. مسلمانان ورځ تربلې له
سختو مشکلاتو سره مخامخ کیدل. هغه جهاد چې افغان مؤمن ولس د شوروي یرغل
په مقابل کې د بې شمیره شهیدانو، زخمیانو او مهاجرتونو او نورو قربانیو په ورکولو سره
د یوه شرعي اسلامي نظام د راتګ لپاره کړی و هغه نظام هم لاسته راغلې. چې دې
حالت په کلونو دوام وکړ. په دې سخت حالت کې الله تعالی د مظلومو مسلمانانو د
تعاون او کومک او د خپل دین د احیاء لپاره په انساني ټولنه کې قدرتمند انسانان د
دیني علومو زده کوونکي طالبان او د هغوی استادان او مخلص مجاهدین د امیر
المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد په قیادت کې او د مخلصو او متدینو ولسونو په

حمایت کې راپورته کړل چې په کوم وخت کې یې د افغانستان ډیره حصه (په سلو کې ۹۵) د الله تعالی په نصرت سره فتحه کړه او د الله تعالی شرعي نظام په کې حاکم، شرعي حدود نافذ سوه، د ښه امنیت فضا د شریعت په نافذولو سره حاکمه سوه، مسجدونه په لمونځونو او شرعي تعلیماتو باندې آباد سول، امر بالمعروف و نهی عن المنکر جاري سو، کلي او ښارونه په مدارسو آباد سول، د علم قدر زیات سو. شرعي علومو ته توجه وسوه، علماوو ته د قدر په سترګه کتل کیدل، د هر سړي به دا کوښښ و چې خپل زوی د شرعي علومو طالب کړي، مظلوم قدرتمند سو، ظالم بې قدرته سو، عدالت تأمین سو، د ښځو او نارینه وو حقوق تأمین سول، د شعائر الله تعظیم پر ځای سو، د جاهلیت رسوم له منځه یووړل سول، لکه په بامیان کې د بودا بتان چې له منځه یووړل سول، چې د امیر المؤمنین صاحب په دې عمل سره ټولې نړۍ ته دا ثابته سوه چې د امیر المؤمنین صاحب د مخلوق تر رضا د الله تعالی رضا خوښه ده.

امیر المؤمنین رحمه الله تعالی په دې آخر الزمان کې د شرعي احکامو په عملي کولو سره شریعت په عملي شکل خلکو ته وروښود. هغه احکام چې موږ د شریعت د کتابونو په عبارتو کې ویلي او مطالعه کړي وو او په عملي میدان کې مو د هغو هیڅ بیلګه نه په خپل ملک نه په نورو ملکونو کې په خپل دور کې لیدلې یا اوریدلې وه، د مرحوم امیر المؤمنین رحمه الله په دور کې مو په عمل کې ولیدل. جزاء الله تعالی احسن الجزاء نور الله مرقدہ و جعل جنة الفردوس مأواه.

اسلامي امارت د ټولو مسلمانانو د زړونو یو ارمان و چې پوره سو او مسلمانانو په کې د آرام ساه واخیسته، چون واقعي اسلامي نظام د نړۍ کافرانو خصوصاً امریکا ته چې د نړۍ د کافرانو په سر کې ده د زغملو وړ نه و، لهذا د نړۍ کافرانو قسم قسم بهانې لټولې، چې دغه اسلامي نظام له منځه یوسي چې بالاخره نړیوالو کفارو د امریکا په مشرۍ ائتلاف جوړ کړ، ظالمانه حمله یې پر اسلامي امارت خالص د اسلام په وجه وکړه چې په دې وخت کې جناب امیر المؤمنین رحمه الله تعالی پر خپل قوي ایمان ودریدی، د امریکا په مقابل کې یې جهاد اعلان کړ، د کفارو سره یې د اسلام او مسلمانانو پر سر هېڅ قسم سازش ونه مانه، تر دنیوي مفاداتو یې اسلام ته ترجیح ورکړه،

چې په نتیجه کې یې الله تعالی نصرت وکړه د امریکا او ملګرو په مقابل کې مخلصو مسلمانانو د ده جهادي اعلان ته لیک ووايه. جهاد شروع سو، چې فعلا هم ادامه لري. دا جهاد به تر هغه وخته شروع تر څو چې د جهاد هدف چې اسلامي شرعي نظام دی د افغانستان پر پاڅه او مقدسه ځمکه قائمېږي. په دې لار کې به د امير المؤمنين رحمه الله تعالی په شان چې د اسلامي شرعي نظام په مقابل کې یې هېڅ معامله ونه کړه، هېڅ معامله نه کېږي. الله تعالی دې موږ هم په خپل عزم کې دغسې کامياب کړي. لکه امير المؤمنين رحمه الله تعالی چې کامياب سو. په آخر کې امير المؤمنين رحمه الله تعالی او د ده د شرعي او اسلامي لارې ټولو لارويانو ته دعاء کوم چې الله تعالی ټولو ته جنت الفردوس او د دنيا او آخرت کاميابي ورنصيب کړي. آمين

د اسلامي امارت د ریاسة الوزراء پخوانی مرستیال او د رهبري شوری غړی الحاج ملا محمد حسن آخند

ملا صاحب مرحوم د شورويانو پر خلاف د جهاد په دوره کې ډېر مشهور قومندان يا ډلگۍ مشر نه و، چې په هغه وجه دي د طالبانو د اسلامي تحریک لپاره مشر وټاکل شي او يا د پخوانی جهادي تجربې په وجه دي دا د طالبانو د اسلامي تحریک او ياد اسلامي امارت دا دومره پراخ کار او نظام وچلوي، بلکې په مرحوم ملا صاحب کې يو شمير داسې صفات وو چې د هغو په وجه الله تعالی د دې ستر خدمت د پاره غوره کړ. ملا صاحب مرحوم، ډیره زیاته باطني سپیڅلتیا درلوده، تل یې پر دې فکر کاوه چې څرنگه له غرور او تکبر نه وساتل شي، زما ياد دي کله چې به موږ له ملا صاحب سره يو ځای شوو مجلس به مو کاوه نوموړي به دا خبره ډیره کوله او موږ به یې داسې مخاطب کړلو (شریکانو زه تر نور هرڅه پر خپل ځان ډیره پوره داري کوم، داسې نه چې شیطان لعین می لار ووهي، د دې قدرت او واکمني په وجه لویي او تکبر راڅخه ونشي، او یوې کندي ته ونه لویږم او له مستقیمې لارې څخه می منحرف نه کړي...) نو باطني پاڅي یو ډېر غټ صفت دی او دا په ملا صاحب کې موجود و.

دوهم، د الله تعالی پر فیصله یې ډیره کلک باور او عقیده وه، په دې یې باور و چې څه چې الله کوي هغه په بله نشي کېدای، له نورو افواهاتو او وهمونو څخه هېڅ نه ډارېدی.

زما یاد دي، کندهار ته د حرکت انقلاب اسلامي د گوند مخکښ علماء او مشران راغلي وو او له ملا صاحب سره يې ملاقات و، په والي کوتي (ميلمستون) کې، دې وفد ملا صاحب ته د خپل سفر موخه بيان کړه، چې موږ کابل ته ولاړو لومړی مو له رباني سره وليدل او بيا له سياف سره، تر څو له طالبانو سره صلح ته آماده شي، خو سياف په ځواب کې راته وويل چې زه به تر هغو مقاومت کوم او له کابل نه نه وځم تر څو پر سر مي زريدار ټانگ راتير کړي، د وفد د علماو ډېر تشویش وو چې که طالبان کابل ته ورسېږي هغه وخت به ډېر بد حالت رامنځ ته شي ځکه دوي د استاد سياف سختو خبرو او گواښونو په تشویش کې کړي وو.

وروسته ملا صاحب ورته وويل چې، علماء کرامو خدای مو هرکله راوړه، هيڅ تشویش مه کوئ، فيصلې چې کوي هغه بل ذات دی فيصلې د سياف په لاس کې نه دي، که الله تعالی فيصله وکړي چې وڅه سيافه! بس دا سياف به تاسو وينئ نه به يې پر سر ټانگ تير شوی وي او نه مو تر څو له کابل به وځي، تاسو هيڅ تشویش مه کوئ څه چې الله کوي هغه به کيږي.

بيا هغسې وشول کله چې طالبان کابل ته ورېښکاره شول، سياف او ملگري يې بيا په پنجشیر کې گرځيدل.

نو د الله تعالی پر فيصله يقين او باور درلودل، دا صفت هم يو د دې باعث و چې الله تعالی دی د دې ستر خدمت او کار لپاره انتخاب کړ.

دریم: ملا صاحب مبارک، ډېر زیات صابر و، په تکالیفو، مشکلاتو خواریو او تنگیو يې ډیر صبر کاوه او مایوسي يې نه ښکاره کوله، یوه نمونه يې داده، کله چې د اسلامي امارت حکومت سقوط وکړ، ملا صاحب ۱۳ کاله متصل له خپلې کورنۍ اولادو او قریانو څخه جلا وخت تیر کړ او په وطن کې دننه اوسیده. زموږ د معلوماتو له مخې په دې دیارلس کاله کې یو ساعت هم له هیواده دباندې نه دی وتلی، له خپلو مجاهدینو سره یو ځای اوسیدی، په دې دیارلس کاله کې به يې ضرور ډیر تکلیفونه، تنگی او خواری تیرې کړي وي، او دیارلس کاله متصل له خپلې کورنۍ جلا اوسیدل او له هرڅه سهولیاتو لرې، دا یو ډېر قوي عزم غواړي او دا د ډېر صابر کس کار دی. نوزه

ويلای شم چې ملا صاحب ډېر زيات صابر سړی و، او صابر کس د الله تعالى ډېر خوښ وي.

اوس يو شمير خلگ دا خبره تبليغوي چې د ملا صاحب تداوي د کراچي په يوه روغتون کې کيدله، په داسی حال کې چې هغه مرحوم د مريضې له امله ډيرې خواږی تيرې کړې مگر پر هغويې صبر کاوه خو د يوه ساعت لپاره د پاکستان هيواد يا کوم بل هيواد ته نه لاړ.

خلورم: ملا صاحب ډېر غيرتي او شجاع سړی و، زه تاسو ته يو مثال درکوم، کله چې د امريکا په تجارتي مرکز کې چاودنې وشوې، له هغه وروسته امريکايانو دا تور په اسامه بن لادن رحمه الله پسي وتړی، اميرالمومنين ملا محمد عمر مجاهد ته امريکايانو او نورو خارجيانو وويل چې اسامه بن لادن به موږ ته سپاری، ملا صاحب ورته وويل چې که تاسو کوم ثبوت لرئ او يا اسناد درسره وي د اسلامي اصولو مطابق او که له تاسو سره اسناد نه وي او هسي يو الزام وي، په هيڅ وجه زه دې ته تيار نه يم، امريکايانو په خواب کې ورته وويل چې بې قيد او شرطه به اسامه موږ ته سپاری، کنه موږ به افغانستان حمله کوو. اميرالمومنين رحمه الله ورته وويل چې زه له اسنادو پرته کفارو ته د يوه مسلمان سپارلو ته په هيڅ وجه تيار نه يم، که مې کور خرابيږي، که اړه کيږم، سر او عيال مې ټول قرباني کيږي هم ستاسو غوښتنه نشم منلای، او نه تاسو ته سر ټيټوم، ځکه که نن ستاسو دا غوښتنه ومنم، سبا به وايست چې په افغانستان کې اسلامي نظام نشو برداشت کولای دا نظام مه پياده کوئ، نو هغه وخت به زه څه کوم. بيا موږ او تاسو وليدل چې په دې لار کې هرڅه قرباني ته تيار شو خو له خپل غيرته تير نشو.

دا چې اوس خلگ خبرې کوي چې ملا صاحب د پاکستان تر اثر لاندې کس و، ايا دا کيدای شی چې يو سړی دې دومره غيرت مند وي چې ټولې کفرې نړۍ ته د مقابلي لپاره ور وړاندې کيږي، بيا دی يوازی د يوشخص چې هغه هم له هرې نگاه کمزوری وي دهغه تر اثر لاندې دي راشي، دا د يوه غيرتمن شخص له شانه سره بعيده خبره ده.

پنځم: د ملا محمد عمر مجاهد يو صفت او خصوصيت دا وو چې په خپله واکمني پوره تسلط و، خپلو اتباعو او پيروانو ته يې خپله سپېڅلتيا، قاطعيت او جدیت په عملي توگه ښودلی وو، چا يې له امره سرغړونه نه کوله.

ملا صاحب د کوکنارو د کښت د بنديدو حکم او امر صادر کړ، هم مهاله په ټولو هغو ساحو کې چې د اسلامي امارت واکمني وه، په کلکه بند شو، هېچا هم بيا د تارياکو د کښت کولو جرات نه دی کړی، په داسې حال چې نه د دې لپاره کوم کمپاين وچلیدی او نه څوک ووژل شول او نه څوک وځوریدل، ټولو په خپله خوښه او رضا د خپل امير امر ته لیک ووايه. نو دا يو ډیره ښه مثال دی چې ملا صاحب پر خپله واکمني باندي پوره تسلط درلودی.

ملا صاحب په خپل پوځ هم همداسې تسلط درلودی، د اسلامي امارت د دورې په مهال يو وخت يو شمير کسانو، ملا صاحب ته د اسلامي امارت د يوه مشهور او تکړه قومندان داسې شکايت راوړ چې په ځينو امورو کې يې له شرعي اصولو مخالفت کړی و، ملا صاحب وزير دفاع مرحوم ملا عبيدالله اخند ته حال وکړ چې دا قومندان تر مازديگره پورې مکمل خلع سلاح کړي او ماته يې راوليږئ، په هغه ټاکلي وخت کې دا مشهور قومندان چې دښمن به يې له نامه څخه لا پيريدي او امارت هم په همدې قومندان پوره حساب کاوه، خو ټولې دلگۍ او گروپونه يې خلع سلاح شول. هېڅ چا سرغړونه ونکړه او نه يې مخالفت ښکاره کړ، دا هم پر خپل پوځ او مجاهدينو د تسلط يو ډېر ښه مثال دی.

شپږم: ملا صاحب د علومو شرعيه وو ډېر طرفدار وو، او د احکامو شرعيه وو يې ډیره زياته پابندي کوله، او د يوه شرعي حکم په تعميل کې يې هېڅ تاخير نه خوښاوه، د اسلامي امارت په دوره کې په ټول هيواد کې علم خپور شو، مدارس او علمي مرکزونه خلاص شول، د ديني او شرعي علومو د زده کړې شوق او رغبت په خلکو کې زيات شو، او د همدې شرعي احکامو د پابندي په وجه په ټول ملک کې بې ساری امنيت راغی او اسلامي نظام پلي شو، هېچا د بد امنی نه شواي جوړولای. هر چيرته به له خپلو مالو او پيسو سره په ډېر اطمینان په شپه او په ورځ تلل راتلل.

اووم: ملا صاحب مرحوم خپله باطني سپيڅلتيا درلوده، دهغي اثر او برکت يې تر ډيره حده په خپلو ملگرو او د ادارو په منسويينو کې هم ښکاره و.

زه چې کله په کندهار کې په لومړي ځل د والي په صفت معرفي شوم او بيا کابل ته ولاړم په وزارت خارجه او بيا د رياست الوزرا د مرستيالي د دندې تر مهاله په دې ټوله دوره کې تر اوسه پوري داسي کس ماته نه دی راغلی او يا شخصاً زه ورباندې پوهيدلی نه يم چې، ماته دې د يوه کار د خلاصيدو لپاره د رشوت وړاندیز وکړي، داد ملا صاحب برکت وو، چې داسي يو سوچه اسلامي نظام يې رامنځته کړی وو چې نه يو مسئول او نه عادي کس په ښکاره د دې جرأت کولای شوای چې اداري امورو کې غیر شرعي قدم واخلي. د بل چا څخه دا يوه واقعه مې په یاد ده، زما يو نژدې ملگری يوه ورځ ډير وارخطا او تيز زما د کار دفتر ته راننوت او په وارخطا حالت کې يې راته وويل چې هغه فلاکي تجار حاجي صاحب پرون راته وويل چې دا زما قضيه ولې ژر نه خلاصیږي، که ستا يا خپله د حاجي ملا صاحب څه ضرورت وي ماته ووايست زه به يې ډيره ژر ضرورت پوره کړم. ما ورته ويل ته يې دلته راوله، حاجي صاحب يې ماته مخامخ کښناوه او مخاطب مې کړ، چې تا څرنگه دا جرات وکړ چې د رشوت وړاندیز دي کړی دی، تجار په خپل کار پښیماني ښکاره کړه او معذرت يې وغوښت بيا مې هم ملگرو ته وويل چې د يوڅه وخت لپاره يې بندي کړئ چې آينده کې نور عبرت واخلي. نور په دې اووه کاله کې ماته داسې واقعه مخ ته نه ده راغلې.

اتم: ملا صاحب مرحوم له خپل قدرت او واک څخه شخصي استفاده نه ده کړې، هيڅ څوک نشي ثابتي چې ملا صاحب په ټول افغانستان کې چيرته يو تعمير، پوخ کور يا مارکيټ لري، دا هيڅ نشي ثابتي. نو دا ټول د ملا صاحب او د هغه د جوړ کړي اسلام نظام برکت وو او اثر يې په ملگرو او منسويينو کې هم ښه ښکاره وو.

يوه نمونه يې زه درته وایم، کله چې د اسلامي امارت حکومت سقوط وکړ، کيدای شي له ځينو مشرانو ملگرو سره د خپلو ادارو مربوط څه نقدي پيسې پاته شوي وي، زموږ يو مشر ملگری چې نوم يې نه اخلم، او د امارت په مهمو وظيفو پاته شوی او اوس هم په غټه وظيفه دی، يو وخت يې راته وويل چې که کله امير المؤمنين شيخ هبة الله اخند

زاده صاحب ته ورتللي زه هم درسره خم کار مي دي، نو موقع پيدا شوه شيخ صاحب ته ورغلو، کله چې په مجلس کې کښيښتلو، ما ورته وويل چې که ستا شخصي- او پټ کار وي زه به ووخم، هغه وويل نه ستا څخه نه دي پټ، نوله جيب څخه يې يوه تړلې غوټه را وايستله او شيخ صاحب ته يې وړاندې کړه، چې دا څو لکه روپې دي، کله چې موږ له کابل نه ووتلو له ماسره پاته وي، بيا په دې وجه چې دا پيسې رانه ضايع يا ورکې نه شي په يوه کار مو بندي کړې، وروسته دا پيسې بندي شوې او ماته په لاس نه راتلې، اوس دا دي وتوانيدم پيسې مي لاسته راغلې بيرته يې د امارت بوديجې ته سپارم نه کوم ليک غواړم او نه ضمانت، خو دا چې دا پيسې وځنډيدې که د دې تقصير په وجه راته بخښنه وکړې. او شيخ صاحب ترې قبولې کړې.

نهم: ملا صاحب انتهايي خاکسار او غير مقتضي سړی وو، د ډېر اسايش او مرفه ژوند تقاضا يې نه درلوده، هر وخت چې به موږ ورغلو په خپل ځای کې به په يوه کمزوري (کټ) باندي ناست وو، او يا به يې کوم ديواله ته فرش غوړولی وو او پر يوه کمزوري نالي او بالښت به يې څنگ وهلی وو.

نو د پورته ذکر شويو صفاتو او خصوصياتو په وجه چې په ملا صاحب مرحوم کې موجود و، الله تعالی ددې ستر خدمت لپاره غوره کړ، او د ژوند تر وروستۍ سلگۍ پورې يې ښه انجام کړ.

الله تعالی دي د ده قبر منور وگرځوي.

د اسلامي امارت سياسي مرستيال الحاج ملا عبدالغني برادر تاثرات

د اسلامي امارت مؤسس مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد د دې عصر يو له سترو شخصيتونو څخه و. له نوموړي سره زما تعارف او ملگرتيا له هغه وخت څخه وه کله چې په کندهار کې د ژړۍ ولسوالۍ د سنگ حصار په سيمه کې مو د فيض الله اخندزاده صاحب په جبهه کې جهادي ملگرتيا درلوده او د شورويانو خلاف مو جهاد کاوه. نوموړی په تمامه معنی يو واقعي مؤمن، مخلص، مجاهد او خپل دين او هيواد ته ژمن شخصيت و.

د ملا صاحب د غوره صفاتو له جملې یو دا و، چې قدرت او منصب ورباندې هیڅ منفي اثر نه کاوه، تکبر او عجب یې په کې نه پیدا کاوه، ما له ده سره د طالبی په وخت چې سخت د مسکنت او محتاجی وخت و، هم گذاره کړې ده او وروسته چې ملا صاحب امیر المؤمنین و او د افغانستان واک یې په لاس کې و، هم ورسره نږدې وم. مگر په دې دواړو حالاتو کې ما په ده کې کوم تفاوت نه دی لیدلی. چې یایې وضعیت او چلند بدل شوی وي او یا په کې نور فرق راغلی وي. ملا صاحب تر پایه د هماغه صداقت، اخلاص او تواضع چلند له هر چا سره درلود.

د ملا صاحب بل صفت چې ما ته ډیر جالب و هغه د ده غیرت و، دا چې الله تعالی غیرتي ذات دی او غیرتي خلک خوښوي، نو ځکه غیرتي انسان هر چا ته محبوب وي. ملا صاحب ډیر زیات غیرت او ځوانمردي درلوده. دا چې هغه د فساد او ظلم په خلاف قیام وکړ هم یو علت یې دا و چې نور د هغه دیني غیرت دانه منله چې په افغانستان کې داسې حالت روان وي او دی بې تفاوته پاته وي. په جهاد کې شجاعت خو یې موږ ته هغه وخت معلوم و چې کله افغانستان د شورویانو تر اشغال لاندې و، او د هرات - کندهار پر لاره به شوروي کاروانونه تیریدل. هغه وخت چې زموږ مرکز په سنگ حصار سیمه کې وه، ملا صاحب به همیشه هڅه کوله چې په عمومي سرک د روسانو کاروانو ته په کمینونو کې شرکت وکړي. نوموړي به داسې خطرناک عملیات ترسره کول چې ډیر ځلې خو به مجاهدینو ورسره په عملیاتو کې شرکت نه شوای کولای.

د ملا صاحب بل صفت سخاوت و، د اسلامي امارت له تاسیس مخکې ما او ملا صاحب د سنگ حصار په سیمه کې امامت درلود او اقتصادي حالت مو ډیر کمزوری و، دغه راز مو د خپلو مجاهدینو اطاق په مدرسه بدل کړی او پنځلس تر شل پورې طالبان په کې اوسیدل چې د خرڅ او خوراک هیڅ مدرک یې نه درلود. ملا صاحب په هماغه فقیرانه ژوند کې چې څه یې په لاس کې درلودل له همدې طالبانو یې قربانول. وروسته د اسلامي امارت د مشرتوب په وخت کې هم هغه فوق العاده سخاوت درلود. خصوصاً په مجاهدینو، زخمیانو، معیوبینو او نورو محتاجو خلکو یې ډیره پراخي کوله.

ملا صاحب لکه څنگه چې په اصولي موضوعاتو کې ډیر جدي وو، په عام ژوند کې یې بې تکلفه او خوشطبعه مزاج درلود. ځان یې له ملگرو لور نه باله.

له امریکایي یرغل وروسته چې کله ملا صاحب مخفي ژوند درلود. نو زموږ رابطه به د استازي په واسطه وه دا چې هغه وخت په امارت کې لوی مسؤلیت ماته سپارل شوی و، نو د استازي په واسطه مې له ملا صاحب څخه په ټولو امورو کې د بخشش غوښتنه وکړه چې وروسته ده هم په ټوله مهرباني د بخشش اطمینان راولیږه وروسته زه گرفتار شوم او کله چې نوموړی وفات کیده زه لا بندي وم نوڅکه مې بیا هیڅکله ورسره ونه لیدل.

د اسلامي امارت د مرستیال الحاج خلیفه صاحب سراج الدین حقاني تأثرات
الحمد لله رب العالمین، والعاقبة للمتقین، والصلاة والسلام علی خیر خلقه محمد و علی اله وصحبه اجمعین و بعد.

اسلامي تاريخ په خپلو پاڼو کې د تل لپاره د خپلو اسلافو او لوړو شخصیتونو زريني کارنامې خوندي کړې دي.

په اسلامي تاريخ کې د حضرت ابوبکر الصديق رضي الله عنه، حضرت عمر فاروق رضي الله عنه، حضرت عثمان ذي النورين رضي الله عنه، حضرت علي كرم الله وجهه، حضرت عمر ابن عبدالعزيز رحمه الله، سلطان محمود غزنوي رحمه الله، صلاح الدين ايوبي رحمه الله او ... زريني کارنامې هغه څه دي، چې مسلمانان د خپل اسلام په ساتلو او د هغه په دفاع کې ترې د سربښندنې او فداکاري الهام اخلي.

زمونږ عصر که په زماني لحاظ د صحابه کرامو، تابعينو، تبع تابعينو او د امت د نورو اسلافو له عصر څخه ډېر واټن لري، مگر په معنوي لحاظ په دې عصر کې هم ځيني داسې اشخاص شته دي، چې اخلاق، تعامل، عدالت او د اسلام د دفاع په لاره کې مواقف يې د خير القرون دورې اکابرو ته ورته دي.

مونږ دلته پر مسلمانانو د ترحم او له هغوی څخه په شرعي دفاع کې د امير المؤمنين ملا محمد عمر (مجاهد) رحمه الله موقف او تعامل د بيلگې په توگه يادوو.

امير المؤمنين ملا محمد عمر (مجاهد) په داسې مهال په افغانستان کې د مظلومو مسلمانانو د دفاع داعيه پيل کړه، چې دلته چا له ظالم څخه د مظلوم انتقام اخيستلو تصور نشوای کولای. خو نوموړي د توکل محض پر اساس دا ستره داعيه د سنگ حصار له يوې خړې حجرې څخه پيل او په خپل لوړ عزم سره يې د افغانستان تر گوټ، گوټ پورې ورسوله.

له اسلامي احکامو څخه د دفاع په لاره کې يې داسې مواقف غوره کړل، چې په نړۍ کې د حق په جرم خورول شوي هر مظلوم مسلمان يوازې د ده د حاکميت تر سيوري لاندې خپل ځان محفوظ او خوندي گانه.

امير المؤمنين ملا محمد عمر (مجاهد) د معاصر دور هغه تاريخ جوړوونکي شخصيت دی، چې د مسلمانانو اوسنی او راتلونکي نسلونه به يې په تاريخي کارنامو وياړي.

امير المؤمنين د يوه مسلمان حاکم په حيث د ښو ټولنيزو مواصفاتو او مشخصاتو لرونکی انسان و، چې هر څوک يې له خپلې زاويې څخه د ده عالي مواصفات تر بحث لاندې نيسي.

زه هم غواړم د بيلگې په توگه دلته له پوځي اړخه د نوموړي د ثبات، شهامت او لوړ پوځي مورال په اړه يادونه وکړم.

له مرحوم والد صاحب څخه مې اوريدلي دي:

پر افغانستان د امريکايي يرغل ډېرې سختې او وارخطا کوونکې لحظې وې.

د امريکايي درنو بمباريو له امله د هيواد په شمال کې د مجاهدينو جنگي کړنې ماتې

شوې او مجاهدين خوندي سيمو ته د عقب نشيني په حال کې وو.

په کابل کې هم د ملگرو د مجاهدينو د خونديتوب په غرض د کابل ښار د تخليبي پرېکړه کړې وه.

زه په دې نظر وم، چې د کابل تر تخليبي وړاندې بايد په شمال کې د محاصره مجاهدينو را ايستلو چاره وشي. مگر د کابل په جنگي کړنو او همدا راز د کابل پر ښار

د امریکایي B-۵۲ الوتکو او کروز توغندیو شدت دومره ډېر و، چې په کابل کې یې نور د مجاهدینو پاتې کېدل ستونزمن کړي وو. هماغه وه، چې د اسلامي امارت دفاع وزارت د ولس د حفاظت لپاره د کابل ښار د تخلیې پرېکړه وکړه او مجاهدینو د کابل له شمالي کرښو څخه عقب نشیني پیل کړه. د عقب نشیني پر مهال هم له پوځي نقطه نظره زما دا رایه وه، چې هغه باید تدریجاً ترسره شي.

په دې ډول چې له کابل ښاره بهر د چهاراسیاب او همدا راز د میدان ښار په استقامتونو کې باید مونږ دفاعي کرښې جوړې کړو. ترڅو دښمن ته د پر ښاکیدونکو مجاهدینو د تعقیب امکانات په لاس ورنشي. خو د ملگرو نظر دا و، چې باید له جنگي کرښې جوړولو پرته د عقب نشیني مرحله تکمیل شي.

فیصله په دې وشوه، چې په دې اړه له امیرالمؤمنین څخه هدايت وغوښتل شي، چې هغوی څه ډول لارښوونه وکړي نو هغه به عملي کيږي.

په دې حال کې ما له خپل ځان سره دا پرېکړه وکړه، چې که چېرته امیرالمؤمنین هم همداسې په بیرته له ټولو سیمو څخه د عقب نشیني پرېکړه وکړي، بس زما ملگرتیا به په همدې ځای ورسره ختمه وي. او که امیرالمؤمنین په دې موقف و، چې حتی الامکان باید له یرغلگر دښمن سره مقاومت وکړل شي، بیا به مې د ژوند تر وروستۍ سلگۍ پورې ملگرتیا ورسره وي.

کله مو چې په دې اړه د امارت له مقام سره رابطه وکړله، د نصرت مخاږې سبا اته بجې وخت راکړ او ویې ویل، چې ټول مجاهدین او مسئولین دې په ټاکلي وخت د امیرالمؤمنین پیغام ته منتظر شي.

زه په دې اندېښنه کې وم، چې یا الله اوس به په دې اړه د امیرالمؤمنین پرېکړه او موقف څه وي؟!

د دښمن د برلاسي او د مسلمانانو د ماتې زړه لږزونکي شیبې وې، سیمه ټوله د امریکایي الوتکو تر بمبار لاندې وه او هر ځای به یې بې دریغه بمونه وروول.

د سهار تر اتو بجو پورې د انتظار شیبې ډېرې اوږدې شوې.

بالاخره ټاکلی وخت راوړسېد، مونږ ټول په یوه ځای کې راټول وو، چې امیرالمؤمنین مخابروي وینا پیل کړه.

له حمد او ثنا وروسته یې د جهاد او مبارزې په لاره کې د دغه ډول ازموینو او ستونزو په اړه خبرې وکړې او په دې لاره کې یې ثبات او استقامت د مجاهدینو له اساسي مواصفاتو څخه یاد کړل.

وروسته یې صریحاً زموږ د استهدا په اړه وضاحت وکړ او ټول چارواکي او مجاهدین یې داسې مخاطب کړل:

(ټولو مجاهدینو او مسئولینو! نن امریکایانو زموږ پر هیواد یرغل کړی دی. د کافرانو د دې یرغل مقابله کول پر مونږ فرض عین ده. لهدا تاسو که یو یاست، که دوه یاست، که یو میل وسله درسره وي او هغه هم یوه مرمی لري، له یرغلگرو کفارو سره وجنگېږئ، فرار عن الحرب حرام دی، حرام دی، زما درته امر دی، چې په هرځای کې یاست ورسره وجنگېږئ. پر شامه ترې ځئ!)

چې دا خبره یې وکړه، په زړه مې سړې اوبه توی شوې، ما وویل چې پرېکړه وشوه، اوس به د نوې کرښې ترتیبات جوړوو، ملگرو هم دا توافق وکړ، چې سمه ده سبا به پرې مجلس وکړو.

د یرغل په دغه ډول سختو او امتحاني شېبو کې د امیرالمؤمنین له ثبات او مقاومت څخه دا جوتیري، چې امیرالمؤمنین د همدې وحشیانه یرغل په مقابل کې د جهاد په بریالیتوب یقین درلود، ځکه یې د دې نړیوال کفري یرغل او د یرغلگرو د بې دریغه وحشت په مقابل کې یې د هیڅ ډول وارخطایي، تزلزل او تردد احساس نه کاوه او د په شاتګ پر ځای یې له هغوی سره په مقاومت ټینگار درلود.

له نظامي اړخه د جګړې پر مهال تر ټولو بریمن قومندان هغه دی چې د دښمن د جنگي ځواک تر اغېز لاندې رانشي او ترلاس لاندې ځواک یې په پوځي مورال ډاډه وي.

امير المؤمنين د خپلې کلکې عقيدې او لوړ جهادي مورال له مخې له هغه نړيوال کفري ائتلاف سره چې د احزاب له غزا وروسته يې په اسلامي امت د دغه ډول پراخ کفري يرغل هيڅ بيلگه نشي ليدل کيدای په داسې موفقانه ډول مقابله وکړه چې د نړۍ ټول پوځي ماهرين او د پوځي پېښو شنونکي ورته گوته په غاښ دي.

له صليبي ټلوالې سره د امير المؤمنين د مقاومت او په دې مقاومت کې د غيرت او شهادت په اړه د عربي نړۍ د پوځي او سياسي پېښو مشهور څېړونکي دوکتور شامل داسې وايي: ((اې د نړۍ ژبپوهه ادیبانو! راشئ د نړۍ د ټولو ژبو قاموسونه له سره وليکئ، له هغو ټولو څخه د رجوليت (ناريتوب) لغت وباسئ او پر ځای يې يوازې د ملا محمد عمر نوم ورځای کړئ!))

همداراز له صليبي ټلوالې سره د امير المؤمنين د مدبرانه تاريخي مقابلي په اړه د اسلامي نړۍ بل مشهور عالم، څېړونکي او ليکوال دوکتور حاکم المطيري داسې وايي: ((ملا محمد عمر مجاهد په معاصر دور کې د اسلامي امت يو ستر مجاهد زعيم دی، داسې زعيم چې د يرغلگرې صليبي ټلوالې په خلاف يې تاريخي مقابله وکړه، نوموړی په واقعي ډول د اسلامي امت لپاره داسې جهادي امام دی، چې د اسلامي امت موجود او راتلونکي نسلونه، د هغوی ټول جهادي او فکري نهضتونه او فقهي مدارس به په ملا محمد عمر مجاهد پسې اقتداء کوي.))

امير المؤمنين د دې ترڅنگ چې د محاربي په ډگر کې يو تر ټولو مسلط او ځواکمن قومندان و، د قراني ارشاد له مخې يې له خپلو مجاهدينو، ملگرو، علماؤ او عامو خلکو سره اخلاقي تعامل ډېر ښه او په زړه پورې و.

والد صاحب به د امير المؤمنين د همدې لوړ اخلاقي تعامل په اړه ويل: ((مرحوم ملا صاحب د خپلو ښکو عالي اخلاقو، جهادي بصيرت او هر اړخيزي څيرکتيا له امله د داسې محبوبو صفاتو لرونکی امير و، چې که مونږ ته الله تعالی د امير په توگه په اوسني عصر کې د يو چا د غوره کولو اختيار راکړی وای له ده پرته بل هيڅوک به مو د دغسې غوره صفاتو لرونکی شخصيت نه وو پيدا کړی.))

موږ بايد څه وکړو؟

د قران کريم د ايتونو په ترتيب کې د عقايدو، احکامو، وعد، وعيد او امثالو ترڅنگ د انبياء عليهم السلام او پخوانيو امتونو د قصصو په باره کې هم د مفسرينو په قول (۱۶۰۰) آيتونه راغلي دي.

د قصصو له مبارکو آيتونو څخه اصلي هدف له هغوی څخه درس او عبرت اخيستل دي، چې الله تعالی مسلمانانو ته په قران کريم کې د همدې غرض لپاره راوړي دي.

د اميرالمؤمنين په جهادي ژوند له دې مختصر تاثر څخه هم زمونږ غرض دا دی چې بايد مونږ خپل ځانونه د هغه مرحوم په حسنه اخلاقو، په شعائر الله غيرت کولو او په جهاد کې په صبر، استقامت او ثبات باندې متصف کړو.

زمونږ مسؤليت صرف د اميرالمؤمنين د جهادي کارنامو او مواصفاتو په بيانولو سره نه پوره کيږي؛ بايد د هغه په څېر د الله تعالی د احکامو پيروي وکړو، د الله په دين غيرت وکړو، له مسلمانانو سره حسن سلوک او خپل ځوريدلي ولس خدمت وکړو، د مجاهدينو، شهيدانو، زخميانو، معيوبينو، يتيمانو او د شهيدانو له کورنيو او د هغوی له ارمانونو سره خيانت ونه کړو.

کوم اسلامي مسؤليت چې اميرالمؤمنين ته د اسلام، جهاد او خپل ولس په اړه راجع وو، هغه مرحوم په ښه ډول سره ترسره، خو مونږ او تاسو ته اوس متوجه دی، بايد د هغه په ښه ترسره کولو کې هيڅ ډول تمبلي او غفلت ونه کړو.

له متعال خدای څخه غواړم چې مونږ ته د همدې مدبر، بابصيرته او شرعي مواصفاتو لرونکي قائد اميرالمؤمنين ملا محمد عمر (مجاهد) رحمه الله په جهادي نقش قدم د تللو توفيق رانصيب کړي. الله تعالی دې د نوموړي د حسنه اخلاقو صداقت، شهامت، غيرت او له دين سره د وفا اثرات په مونږ او ټولو مجاهدينو کې پيدا کړي. الله تعالی دې د نوموړي درجې لوړې او په فردوس جنت کې ابدې خوشي ورنصيب کړي.

اللهم امين

وصل الله تعالى على خير خلقه محمد وعلى اله وصحبه اجمعين

د ملا صاحب د خانگري محرو ملا عبدالسلام کاتب صاحب تاثرات

بسم الله الرحمن الرحيم

که څوک د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله ټول ژوند د امارت په وخت کې يې کړنې او خانگري صفات له ديني اړخه په پوره غور سره مطالعه کړي او په انصاف سره پريکړه وکړي نو هرومرو به ووايي چې ملا صاحب مرحوم د الله تعالى يو رښتینی بنده و او الله جل جلاله په دې خاص وخت کې د دين د خدمت لپاره منتخب کړی و. دلته د نمونې په ډول د ملا صاحب مرحوم د يو څو داسې عمده صفاتو يادونو کوو چې ان شاء الله د ټولو صفاتو د يادونې اړتيا به پاته نه شي.

اول: نیک نیت

نیت په اسلام کې خورا مهم ځای لري، د احاديثو په کتاب صحيح البخاري کې د حضرت محمد مصطفی صلی الله عليه وسلم څخه په روايت شوي لومړني حديث کې راځي چې د اعمالو تر او تر نيته دی. يعنې په کوم کار کې چې د چا نیت سم وي هغه کار يې سم دی او که يې نیت سم نه وي هغه کار يې ناسم دی. که څه هم په اوس وخت کې اکثره خلکو نیت يو مخ له پامه غورځولی دی، په خپلو کارونو کې د نفس او زمان تابع دي. خو ملا صاحب مرحوم بيا دومره نیت ته متوجه و چې په اوس وخت کې موږ د ده په ډول بل څوک نه دی ليدلی.

د کارونو په جريان کې يې د نیت دومره زياته يادونه کوله چې سړی ويلاي شي چې هغه خپل ټول لوی او واړه کارونه لومړی پر نیت عرضول او بيا يې کول. په خپله خاصه اصطلاح به يې ويل چې په دې کار کې مې نیت برابر دی، ځکه مې وکړ او په دې کار کې مې نیت نه برابرېږي نه يې کوم. او کله خو به يې يو کار په مخکې و، اقدام به يې نه کاوه، ويل به يې نیت مې نه برابرېږي. بيا چې به يې يو مصلحت په زړه شو هغه کار به يې وکړ نو ويل به يې اوس مې نیت برابر شو. نه يوازې خپله دومره د نیت پابند و، بلکې د امارت نورو مسئولينو او افرادو ته به هم متوجه و او د نیت د سموالي توصيه به

يې ورته كوله. مطلب ملا محمد عمر مجاهد د نبي كريم صلى الله عليه وسلم حديث ته په پام سره كوښښ كاوه چې خپل ټول كارونه په نيك نيت سره ترسره كړي. دوهم: د حق په مقابل كې د نفس او هوى تر تاثير لاندې نه راتلل.

ملا صاحب مرحوم د حق په مقابل كې د نفس او هوى تر تاثير لاندې نه راتلى، ځكه يو وخت يې په خپل دفتر كې د كار په جريان كې قسم واخيست. ويل يې چې زما په ټول ژوند كله هم داسې نه ده پېښه شوې چې زما د نفس او شريعت دې ټكر سره راغلى وي او ما دې د نفس تابعداري كړې وي.

رښتيا هم همداسې و، دغه وجه وه چې هر چا هر وخت د ملا صاحب په وړاندې په جرئت سره د حق او حقيقت بيان كولاى شو، كه څه هم د ده د شخصيت په اړه كوم خبره واى. ځكه ټولو ته معلومه وه چې ملا صاحب د حق په مقابل كې د نفس تر تاثير لاندې نه راځي ترڅو د انتقام او منفي عكس العمل سره مخامخ شم.

قدرت او حيثيت چې ډير خلك يې د نفسي تقاضا له وجې په طلب كې دي خو ملا صاحب مرحوم په دې چاره كې هم د نفس پيروي نه ده كړې. ځكه د لويه سره ده مبارزه د قدرت لپاره نه وه، يوازې د دې لپاره يې مبارزه كوله چې په ملك كې موږ اسلامي نظام او شرعي قانون نافذ وي. په هغه وخت كې يو ځل موږ ملگري د ده سره د كندهار - هرات پر لوى سړك په موټر كې روان وو، كله چې د ده هغه د شوروي ضد جهاد د وخت سنگر (سنگ حصار) سيمې ته ورسيدو، ملا صاحب د سړك يوه طرف ته اشاره وكړه ويل يې: چې دلته مې څه ځمكه (پټى) درلوداى او پر اوسيدلاى او په افغانستان كې يو شرعي اسلامي حكومت واى او بل چا حكومت كولاى، څومره خوند به يې كړى واى.

او دا خبره چې دى د حق په مقابل كې د نفس او هوى پيروي نه كوي د امريكايانو سره په مقابل كې يې عملا هم ثابته كړه. ځكه چې تر خپل ټول قدرت او هر څه تېر شو خو له خپل برحق دريځ په هيڅ وجه تېر نه شو.

درېم: پر الله تعالى ټينگ باور او اعتماد

امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد پر الله تعالى د اټکل څخه زيات اعتماد او باور درلود. که د طالبانو د اسلامي تحريک پيل راواخلو، ملا صاحب په کندهار کې د علماء کرامو هغې غونډې ته چې دی يې امير المؤمنين وټاکه، د خپلې وينا په يوه برخه کې ويلې و چې موږ ولې او څرنگه پاڅون وکړ. ملا صاحب وايي: ما پر الله تعالى توکل محض وکړ او توکل محض ناکامي نه لري. مطلب د کاميابي لپاره مو ظاهري اسباب په هيڅ حساب وو، يوازې او يوازې پر الله تعالى اعتماد او باور و چې برحق پاڅون به مو ان شاء الله کاميابوي.

او وروسته له توپکيانو سره د جگړې جريان چې رهبري يې مخامخ ده خپله کوله، په لږو نفرو او لږو وسلو به يې د د نظامي اصولو خلاف ناممکنې جگړې گټلې. دا هم د توکل ثمره وه. همدا پر الله تعالى د ده اعتماد او باور و چې تر پايه نه مايوسه شو او نه يې حوصله له لاسه ورکړه، که نه نو څو ځله طالبان دې ته اړ شول، چې نيولې سيمې بيرته له لاسه ورکړي او شاته تگ به يې وکړ. يو ځل په لومړيو کلونو کې د هرات په لور چې د طالبانو د عمومي قومندان په شمول څه مشران شهيدان شول، طالبانو تر داسې حده شاتگ وکړ، چې حتی دا ويره وه چې طالبان به خپلې ټولې نيولې سيمې له لاسه ورکړي. خو ملا صاحب پر الله تعالى ټينگ اعتماد درلود، حوصله يې له لاسه ورنکړه او جگړه يې په نوې بڼه خپله رهبري کړه. طالبانو بيرته په مقابل لوري تعرضي عمليات پيل کړل، توپکيان يې پر شا وتمبول، پرمختگ ته يې دوام ورکړ، چې په لږو ورځو کې تر هراته ورسيدل او هرات ولايت يې فتح کړ.

نور هم داسې ډير واقعات شته چې که ظاهري اسباب وسيله بلل شوي وي، هيڅکله به د هغې سيمې د نيولو او جنگ اقدام نه وي شوی. خو هغه هم پر الله تعالى د ملا صاحب د کامل اعتماد نتيجه وه چې ناممکن کارونه به ورته ممکن ښکاريدل.

د اسامه بن لادن په موضوع کې چې د امريکايانو غوښتنو ته تسليم نه شو، هم يې دا باور و چې موږ به کامياب يو. د هغه يوازې دا کاميابي نه وه مراد چې امريکا به په افغانستان حمله ونکړای شي. هغه د ډيرې لويې کاميابۍ په تمه و، ولې کله چې امريکا پر افغانستان بريد پيل کړ، ملا صاحب د بي بي سي راډيو د يوه خبريال سره د په

راډيويي مرکه کې د اخطار په ډول خبريال ته وويل چې امريکا به اوس نو د لست د سره څخه د لست پای ته ځي. مطلب يې د نړۍ په کچه د امريکا ماته وه. چې وروسته همداسې وشول. امريکا نه يوازې په افغانستان کې ماته وخوړه، بلکې په ټوله نړۍ کې يې د بده او رول کمزوری شو.

او د اسامه بن لادن په نه سپارلو کې يې هم لويه کاميابي بلله. ده به خپله ملګرو ته ويل چې د اسامه موضوع تاسو سپکه مه گنئ، ځکه امريکا ته د ده له سپارلو او نه سپارلو سره د اسلام لوروالی او تبت والی تړلی دی. مطلب که يې په لاس ورنکړو نو به اسلام لور او مسلمانان جرأتمند شي چې دښمن که هر څومره قوي وي بيا يې هم مقابلې ممکنه ده.

او بيا د طالبانو د واکمنۍ تر سقوط وروسته چې تقريبا د نيمې نړۍ باطل قوتونه د هوايي او زميني عصري وسلو سره يو ځای پر افغانستان راغلل، په وړاندې يې په خالي لاس سره د ملا محمد عمر مجاهد په مشري او لارښوونه د جهاد پيل چې چا يې په خالي تصور هم نه شوای کولای او هم په دغه وخت کې په افغانستان کې په يوه محدوده سيمه کې په کلونو د ده مخفي ژوند او په اطمینان اوسيدل، يوازېوالی، صبر، حوصله او پر خپل دريځ ثبات دا ټول هغه څه دي چې پر الله تعالى د اعتماد او باور پرته يې څوک سر ته نه شي رسولای.

دغه وجه وه چې د هغه څه کارونه د عادت خلاف ښکاريډل. داسې نه وه چې د هغه سر نه خلاصيدی، هغه په پوره دقت سره خپل کارونه سرته رسول. ولې هغه که څه هم ډير دلاور او جرأتمند و خو بې پروانه و چې د کارونو عواقب ونه سنجوي. هغه د تکليفونو او مشکلاتو احساس کاوه، د مجاهدينو په شهادت، زخميټوب او شکست به تر نورو زيات خپه کيده. پر څيره به يې له ورايه اثر معلوم و. په خوب خوراک او وزن کې يې د تېر په نسبت د پام وړ کموالی راغلی و. يوازې دې خبرې مطمئن کړې و چې ده به ويل په دې لاره کې مو مرګ او ژوند دواړه کاميابي ده.

د اسلامي امارت قاضي القضاة شيخ الحديث مولوي نور محمد ثاقب صاحب لوی ملا صاحب عالیقدر امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ رحمۃً واسعة ډیر لوی او دروند شخصیت ؤ، د هیواد د دوو سترو معرکو او جهادونو اتل، د مجاهدینو سالار، د نړۍ په کچه پېژندل شوی قائد، ستر مفکر، نومیالی روحاني، جهادي، سیاسي، اجتماعي او انقلابي شخصیت ؤ او د بنده سره یې تعلق ډیر د صمیمیت، خلوص او اعتماد تعلق ؤ.

راځو دې خبرې ته چې د مرحوم ملا صاحب سره زما اولنۍ کتنه او ملاقات په کندهار کې د چهارشنبې په ورځ د ۱۴۱۵ هـ ق کال د شعبان المعظم په څلورمه نیټه ترسره شو او موږ د پنځلس کسه علماوو وفد وو، جریان داسې و. کله چې په همدې کال ۱۳۷۳ هـ ل کې د طالبانو تحریک راپیل شو او زمونږ ډیرو شاگردانو پکې اساسي او پراخ رول اداء کړ او مونږ یې هم له هماغه پیله ټینګ ملاتړ وکړ او د تحریک د پرمخ بیولو لپاره مو هلې ځلې شروع کړې او په هماغو وائلو کې د تحریک د مشرتابه لخوا یو خصوصي لیک هم راغلی ؤ د بنده (مولوي نورمحمد ثاقب) او مولوي حاجي محمد صادق او مولوي موسی جان په نوم.

مونږ لومړی د طالبانو د تحریک په حمایت کې د چهارشنبې په ورځ د ۱۴۱۵ هـ ق کال د رجب المرجب د میاشتې په شپږ ویشتمه (۲۶) په جامعه دارالعلوم حقانيه اکوړه خټک کې غونډه وکړه، په غونډه کې د تحریک په حمایت او ملاتړ کې ډیرې خبرې وشوې او په پای کې د بنده په شمول دولس (۱۲) کسيز هیئت وټاکل شو، چې یوه شورې جوړه کړي چې د هر ولایت نه پکې درې درې جید علماء کرام شامل وي.

بیا مونږ پنځه ورځې پس د جلوزو کمپ په مهاجر بازار کې پراخه غونډه وکړه، په غونډه کې د تحریک په حمایت کې مفصلې په زړه پورې او هر اړخیزې ویناوې وشوې او په پای کې زما په شمول دولس (۱۲) کسيز وفد وټاکل شو چې دوی به د تحریک د مشر ملا محمد عمر مجاهد سره گوري او هم به دغه وفد د کندهار ترڅنګ ځینو نورو ولایتونو ته هم ځي، چې په هغه وخت کې د کندهار، ارزگان، زابل

ولایتونه مکمل او د هلمند ولایت د مرکز په شمول ددې ولایت زیاتره برخې د طالبانو په لاس کې وې.

بیا صبا د سه شنبې په ورځ د شعبان المعظم په درېیمه نیټه مونږ دغه دولس کسيز وفد، کندهار ته روان شوو، له کویتي څخه درې کسه علماء: مولوي باران آغا، مولوي قاضي نظر محمد او مولوي عبدالمنان هم راسره ملگري شول، نو دغه پنځلس نفري وفد د بولدک له لارې کندهار ته لاړو، چې بولدک ته ور و اووښتلو هلته مو وکتل چې تقریباً ټول طالبان زمونږ شاگردان وو، دوی زمونږ راتلو ته ډیر زیات خوشحال شول.

بیا مو د کندهار په ښار کې د طالبانو له مشر ښاغلي مجاهد ملا محمد عمر اخند سره وکتل، چې د ده ملگري مولوي احسان الله احسان، ملا عبدالستار اخند او نور هم حاضر وو، ملا صاحب ډیر د تواضع، تقوی، ترحم، توکل، عمیق فکر، متین عزم، لوړ مورال او قوي شجاعت لرونکی شخصیت راته وېرېښېد، او نورې ډیرې ځانگړتیاوې راته پکې ښکاره شوې.

ملا صاحب ډیرې پخې او په زړه پورې خبرې وکړې، او مونږ له خپل طرفه او د شاته پاتې ټولو علماوو له طرفه د پوره حمایت او په دې لار کې د هر راز هلو ځلو ډاډ او اطمینان ورکړ.

د خاطرې په ډول به یادونه وکړم دلته چې مونږ او ملا صاحب د مابنام دودۍ یوځای او په یوه دسترخوان وڅوړه هغه دودۍ د کورونو څیرې (وظیفې) وې او طالبانو ورسره یوڅه ساده وریژې پخې کړې وې هغه هم شاید د میلمنو د اکرام په خاطر.

زمونږ او ملا صاحب په دې خبرو کې یوه اهمه خبره دا وشوه، چې دغه علماء دې لار شي د هلمند د موسی کلا سیمې ته چې هلته عبد الغفار اخندزاده په مخالفت کې ولاړ دی چې خبرې ورسره وشي ترڅو له مخالفت څخه لاس په سر او د طالبانو ملگرتیا غوره کړي، نو مونږ هلته لاړو ددې کار لپاره، بیا مشر ملا صاحب مجاهد ملا محمد عمر اخند هلته سنگین ته راغلی ؤ هلته مو بیا ورسره وکتل او ناسته او خبرې مو سره وکړې.

وروسته د اسلامي امارت د واکمنۍ په مرحله کې موله ملا صاحب همیشني تعلق درلود او ډیرې ښې خاطرې یې شته. یو وخت چې زه په کندهار کې د دارالافتاء رئیس وم او کابل تازه فتح شوی و او په کندهار کې ډیر مسئولین کابل ته تللي وو او هلته په مختلفو وزارتونو کې په خدمت بوخت وو. د ۱۳۷۵ هـ ش کال د عقرب د میاشتې په (۳۰) مه مې د امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد سره ملاقات و، په ملاقات کې امیر المؤمنین بنده ته وویل: حاجي مولوي صاحب! زه دغه د دارالافتاء کار ډیر اهم بولم، او زه د دارالافتاء څخه بغیر یو قدم هم نشم اخیستی، او په دارالافتاء کې خو به هم په یو چا اعتماد کیري، نو مونږ غواړو چې ته دلته دارالافتاء کې پاته شي، او مونږ غواړو چې دا مرکزي دارالافتاء نوره هم فعاله کړو، او چې زه چیرته یم هلته به دارالافتاء یعنی ته هم یې، او که بیا کابل ته نقل کیدو هم یوځای به لاړشو، او (وزارتونو او نورو ته په اشارې سره یې) وویل یو کار به داسې وي چې هغه به منصب بلل کیري خو اهمیت به یې دومره نه وي زه خو فکر کوم چې دا ټول کارونه راغونډ شي دومره اهمیت به یې نه وي لکه د دارالافتاء ځکه د شریعت نفاذ او هم محاکم دې ته ضرورت لري، په آخر کې یې وویل: دا زما خوشه ده نور نو چې ستا څرنگه خوشه وي هغسې به وکړو.

بنده ورته وویل: هو بالکل همداسې ده زه هم دغه کار ډیر اهم بولم او چې ستا دغسې خوښه ده زما هم خوشه ده، نو امیر المؤمنین ډیر زیات خوشحال شو.

د ریاسة الوزراء پخوانی مرستیال او د رهبري شوری غړی مولوي عبدالکبير صاحب

دا چې امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد (رحمه الله) په کم وخت کې د مبارزې په میدان کې د مخکښ مبارز، د جهاد په میدان کې د اعلیٰ سرقوماندان، د سیاست په عرصه کې د کامیاب سیاست دان، د استدلال او پیشیني په ډگر کې د بصیرت او فراست د اتل، د طالبانو، مجاهدینو او مسئولینو په اعلیٰ کیفیت روزنه کې د عظیم مرشد او د خیر غوښتنې په صحنه کې د محسن بشریت په توګه تبارز وکړ، د دغو حیرت انگیزو پرمختګونو، بدلونونو، نوښتونو او کرامتونو تر شا ځینې هغو ځانګړیو مواصفاتو

وجود درلود چې رب العزت يې تر منصور او فاتح گرځولو مخته خپلو خوښو بندگانو ته نصيب کوي.

د ملا صاحب مرحوم له هغو ځانگړو مواصفتو چې ما د ملگرتيا په مهال په دوی کې ليدلي ځينې يې په لنډه توگه په لاندې ډول دي:

۱- امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد (رحمه الله) نیک او صالح انسان و، په هېڅ ډول حالاتو کې هم له فتوا او تقوا څخه تېر نه و، له ظلم او حرامو څخه يې په کلکه ډډه کوله، خپل ملگري او امارتي مسئولين يې هم له ظلم او حرامو څخه وېرول او دا توصيه يې ورته کوله چې موږ را پاڅېدلي د ظلم، وحشت او حرامخوړی په خلاف يو، د دوی تقوا او په دې هکله د دوامداره مراقبت نتيجه دا وه چې امارت او امارتي مسئولينو کې د الله په فضل د امانتدارۍ گراف ډېر لوړ و، چې د اسلامي امارت مخالفين هم په دې هکله په ډاگه اعتراف کوي او هغه د امن او امانتدارۍ يوه نادره دوره بولي.

۲- ملا صاحب مرحوم حق پرسته انسان و، د قوم، ژبې، او سمت د پالنې هېڅ ډول آثار په کې نه ښکارېدل، له هر ډول تبعيض او تعصب څخه پاک و، له قوم پرست اشخاصو څخه يې کرکه درلوده او په آسانه يې د ملگري په توگه ځان ته نژدې نه پرېښودل.

۳- ملا صاحب مرحوم په لومړي ځل د سړي د معلومولو په هکله ښه توجه کوله، چې کله به له يو چا څخه مطمئن شو نو يې بيا د هغه د بار بار وزن کولو عادت نه درلود او نه په آسانه پرې يې اعتماد کېده، د اعتماد په صورت کې يې د خپل عادت له مخې شخص ته ټول هغه واک او اختيارات ورحواله کول چې د هغه له دندې سره به اصولاً مناسب و.

د مثال په توگه: ملا صاحب به چې د ننگرهار په ولايت کې يو څوک مقرر کېدو چې هلته د رئيس تنظيمه په حيث مسؤليت درلود کله به مو چې هغه کس مناسب ونه باله، ملا صاحب سره به مو خبره شريکه کړه ملا صاحب به بېرته خپله خبره يا حکم واخيست چې دا د ښه اعتماد يوه ستره نښه وه.

۴- ملا صاحب سره به چې څوک بلد نه و، نو په لومړي ځل يې له دې امله چې خاموشي پرې غالبه وه د هغه د څيرکتيا او لوړ استعداد کچه نه شوای معلومولی، مگر د بحث او استدلال په مهال بيا سړی ته معلومه چې هغه د ژورو معلوماتو، ښه بصيرت او لوړ استعداد څښتن دی.

۵- ملا صاحب خود خواه انسان نه و، خبرې او دليل ته يې غور اېښوده، د قوي استدلال او معقول نظر په نتيجه کې له خپل نظر څخه ډېر په آسانه منصرف کېده، حتی خپله فيصله يې هم ماتوله.

د مثال په توگه: يو ځل ملا صاحب سره د ملاقات لپاره قندهار ته ورغلي وو، له ملاقات نه مخکې د ملا صاحب سکرتر را ته وويل: ملا صاحب په افغانستان کې د يو تحريک د فعاليتونو د بندولو په هکله فرمان امضاء کړی خو تر اوسه صادر شوی نه دی، که تاسو ملا صاحب سره خبره وکړئ چې دا فرمان او حکم بيرته واخيستل شي ښه به وي، ملا صاحب سره مونږ خبره وکړه د هغه تحريک د بنديدو جانبي نقصانات مو ورته بيان کړل او ورته مو وويل چې د بنديدو په ځای بايد د اصلاح کوشش يې وشي. ملا صاحب راسره ومنله فرمان يې معطل کړ او مونږ ته يې وويل چې تاسو او څو نور ملگري يې هم راته په گوته کړل چې په شريکه يوه اصلاحي تگلاره ورته جوړه کړئ او دا يې هم وويل چې بيا يې عملي هم کړئ په تاخچه کې يې مه ږدئ.

د رهبري شوری غړی شيخ الحديث مولوي عبدالحکيم صاحب مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله يو مخلص او باعزمه مجاهد و چې ټولې دنيا ته يې د دين اصلي صورت څرگند کړی و.

مرحوم ملا صاحب يو باکرامته شخص و، يو له کراماتو يې د ټولو مجاهدينو او عامو مسلمانانو په زړونو کې د ده مقبوليت او محبوبيت و. په صحيح حديث شريف کې راغلي دي: عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جَبْرِيْلَ فَقَالَ إِنِّي أَحِبُّ فُلَانًا فَأَجِبُّهُ قَالَ فَيَجِبُّهُ جَبْرِيْلُ ثُمَّ يُنَادِي فِي السَّمَاءِ فَيَقُولُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَجِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ قَالَ ثُمَّ يُوضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ... رواه البخاري:

ابي هريرة رضى الله عنه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم وفرمايل: كله چې الله تعالى له يو چاسره محبت لري نو جبريل عليه السلام راوغواړي او ورته ووايي چې زه له فلان شخص سره محبت لرم ته هم ورسره محبت كوه، نو جبريل ورسره محبت كوي او بيا جبريل اهل السماء ملائكه ته ووايي چې الله تعالى له فلان شخص سره محبت لري تاسو هم ورسره محبت كوي، بيا ملائكه هم له هغه شخص سره محبت لري تر دې چې وروسته الله تعالى همدغه كس په ځمكه كې هم محبوب وگرځوي.

مرحوم امير المؤمنين د ساده مزاج او تواضع خاوند و، متكبر نه و، زموږ كور چې هغه وخت په سنگين كې و زما يو ورور و عبدالحليم نوميده چې مشهور په صوفي و، د مرحوم امير المؤمنين د پخواني جهاد د وخت شناخته و، نو امير المؤمنين صاحب همالته زموږ كور ته راغلی و، ډېر ښه عاجزانه مجلس به يې كاوه او كله به يې مزاح هم كاوه.

مرحوم امير المؤمنين صاحب په اسلامي غيرت سمبال شخص و، هيڅكله يې د اسلام دښمنانو ته تنزل ونه كړ. د ده د اسلامي غيرت په وجه الله تعالى د وفات تر وخته د اسلام د دښمنانو له قبضي څخه محفوظ وساته، سره له دې چې ټول وخت له افغانستان څخه ونه ووت او لكه حضرت عاصم رضى الله عنه چې الله تعالى د مشركانو د قبضي څخه د مچيو په واسطه وساته الله تعالى د مرحوم امير المؤمنين هم همداسې حفاظت وكړ.

مرحوم امير المؤمنين صاحب د اسلامي قوانينو او احكامو په اجراء كولو كې ډېر قوي عزم درلود، اسلام احكام يې پر خپل ځان، قريبانو او عامو مسلمانانو يو شان جاري كول. الله تعالى دې ټول خدمتونه ترې قبول كړي او الله تعالى دې قبر منور وگرځوي.

آمين

د رهبري شوري غړي شيخ الحديث مولوي محمد شريف حقاني
در سال ۱۴۱۹ هـ ق عدة بشمول من خاکسار اراده ملاقات امير المؤمنين وقت ملا
محمد عمر مجاهد رحمه الله را داشتند. بمن وظیفه سپردند تا بحضور وی بنمایدگی از

حاضرین مشکلات را بیان کنم. بعد از اینکه مجلس ختم شد، بمن و حاضرین تأثرات مخصوصه رونما گردید. از جمله:

الف: در اطاق بالای کت و توشک فقیریکه لحاف خواب پشت سرش متکا گذاشته بود، بتواضع نشسته بود. عن عابس بن ربیعہ قال: قال عمر بن الخطاب رضی اللہ عنہ علی المنیر ایها الناس تواضعوا فانی سمعت رسول اللہ ﷺ يقول: من تواضع لله رفعه. المعجم الاوسط ۸/۱۷۲.

ب: هرگز بوی احساس تکبر نه می شد و آثار تقوی بچهره اش رونما بود: عن عائشة رضی اللہ عنہا قالت قال رسول اللہ ﷺ من تواضع لله رفعه الله و من تكبر وضعه الله. المعجم الاوسط ۵/۱۳۹.

ج: سکوت وی غالب بود و تنها بر مقصود لب باز میکرد. قال رسول اللہ ﷺ: رحم الله من سكت فسلم. مسند الربيع بن حبيب ۱/۲۹۷.

د: با حوصله تمام سخن را گوش میکرد. و من حسن الخلق أن يحسن الاستماع كما يحسن الكلام.

ه: کلامش صادق و اراده و عملش قاطع بود و همه چیزیکه به وی مربوط بود اجراء کرد.

این تأثرات در قبال وی تنها از من خاکسار نبود بلکه همه مجلس متأثر شدند، و تا کنون افراد حقیقین از کردارهای مختلف وی متأثر اند.

د رهبري شوری غری او د سیاسی دفتر مرستیال مولوي عبدالسلام حنفي
لحمده و نصلی علی رسول الکریم و علی آله و صحبه أجمعین و بعد:

د مرحوم امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله په باره کې زما تأثر دا دی چې زما شناخت له مرحوم ملا صاحب سره د د تحریک په اول کال د کندهار ښار له فتحې وروسته پیدا شو. د ملا صاحب مرحوم په وجود کې ډېر خصوصیات موجود وو. مثلاً

د ملا صاحب شجاعت او سخاوت دوه داسې بارز صفتونه وو چې هيڅوک ترې انکار نه شي کولای. که به يو عادي مجاهد هم درخواست ورته وکړ، ملا صاحب مرحوم کوبښن کاوه چې مشکل يې په اساسي ډول يا حد اکثر حل کړي.

د ملا صاحب بل صفت حق پالنه او حقانيت و، که به ملا صاحب ته يو شی معلوم شو چې دا د اسلامي شريعت مطابق عمل دی په ټول توان يې د هغه حمايت کاوه. د ملا صاحب بل صفت چې دی يې ډېر محبوب گرځولی و. هغه د ده مهرباني او له تکبر ځان ساتل و. بې نهايت متواضع او له تکبر او غرور څخه خالي شخصيت و. بايد د ملا صاحب دغه خصوصيات د تاريخ په زرینو پاڼو کې ثبت او د هميشه لپاره پاتې شي او بايد اسلامي امارت ټول مشران او کشران د ملا صاحب مرحوم په دغو صفاتو خپل ځانونه متصف کړي.

د هرات پخوانی والي ملا خير الله خير خواه صاحب

ملا صاحب څو ډېر ښه خصوصيات درلودل، که يو څوک قائد جوړيږي بايد چې دې صفاتو ته ډېر متوجه واوسي. اول دا چې خلوص النية يې درلود. په هغه وخت کې په افغانستان کې ډېر اختلافات موجود و. حتی د همدې طالبانو او عالمانو په منځ کې يو د اختلافاتو ماحول و. ډيرو خلکو کوبښنونه وکړل چې دغه اختلافات او تفرق ختم کړي خو نتيجه يې ورنکړه. خو هر چا ته معلومه ده چې دا د ملا صاحب د اخلاص النية ثمره وه. بلکې د ملا صاحب د شخصيت د لوړوالي يوه لويه نښه او دليل همدادې چې څرنگه دومره خلک پسې روان شول. له مختلفو تنظيمونو او ډلو څخه خلک راووتل او ټول د ملا صاحب تر قيادت لاندې په متحد صف کې سره ملگري شول.

بله دا چې په ملا صاحب کې د قوميت پاللو ماده بالکل نه وه، يعنې تر پايه په دې کې داسې شی احساس نه شو چې څوک ووايي چې ده قوميت پاللی وي او دا يو لوی درس دی د هر چا لپاره چې بايد له دې څخه ځان وساتي.

بل دا و چې د ملگرو تر منځ يې فرق نه کاوه، هر ملگري ته په خپل ځای په قدر او اهميت قائل و. ملا صاحب په ملگرو واکمني هم درلوده او ورسره يې بې تکلفه چلند

کاوه کله به یې له ملگرو سره ښه خوشطبعي هم کوله، خصوصاً ما به ورسره هميشه مخامخ یا په مخابره کې په ډېر خوشطبعي مجلس کاوه.

خو په ځينو اصولي مسائلو کې به که چا اعتراض یا انتقاد درلود ملا صاحب په پوره رضاحت اوریده. یو وخت کې زه په هرات کې وم. د سپین بولدک د خلکو څه شکایتونه را ته ورسیدل. بیا ما توند او له اعتراضونو ډک خط ولیکه او د طیب اغا په لاس مې ملا صاحب ته ولیږه. بیا ملا صاحب ملا محمد یونس آخند پسي رالیرلی و چې ده ته ووايه دلته راشه. بیا چې زه ورغلم، هلته متوکل صاحب هم ناست و. ملا صاحب وویل هغه خط تا رالیرلی و. ما ورته وویل: هو، ده راته وویل په دې خط خو به له ما سره محکمې ته ځي. ما ورته وویل: سمه ده پروا نشته. چې محکمې ته لاړ شو هم همدا ټول شیان درته وایم چې دا پېښ شوي دي. بیا مې د انتقادونو په تفصیل شروع ورته وکړه او هر یو مې بیان کړ. ملا صاحب په ډیره حوصله او زغم سره زما انتقادونه واوریدل. او بیا یې وویل دا څه دې چې وویل دا رښتیا دي. خو دا چې ما دا ځيني کارونه نه دي کړي په هغه کې دا حکمت و. بیا یې خپل دلائل وویل. یو ځای د دوو ولسوالیو تر منځ ځمکه ویشل شوې وه خو په نقشه کار نه و شوی. ما چې دا خبره په تفصیل بیان کړه، ده ومنله او سمدستي یې قضایای امارت ته مکتوب ولیکه چې هلته نقشه عملي کړي. نو ملا صاحب دا مزاج درلود چې هر څومره توند انتقاد یې هم زغملی شوای او چې کله به وضاحت ورته وشو بیا یې جدي اقدام کاوه او پخپله یې موضوع تعقیبوله.

د رهبري شوری غړی او د دعوت او ارشاد کمیسیون مشر مولوي امیر خان متقي دا یو واقعیت دی چې ستر شخصیتونه الله تعالی د خپل فضل او کرم له مخې د لوړ ظرفیت، عمده خویونو او د عزت، نصرت، کرامت او فتحې له اسبابو څخه برخمن کړي وي

مرحوم امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد (رحمه الله) سره چې زما څومره تعلق و او د هغه کړه وړه مې له نږدې لیدلې نو څو داسې ځانگړتیاوې مې په مرحوم ملا صاحب

کي ليدلي چي د راتلونکو نسلونو لپاره د مبارزې يوه ښه تگلاره تري جوړيدای شي د مثال په ډول:

۱ - ملا صاحب (رحمه الله) تر ډيرو خبرو ډېر عمل ته ترجيح ورکوله يعنې قوال نه بلکې فعال و، خبرې يې کمې مگر عمل يې زيات و.

۲ - د کار او عملي ميدان سړي يې خوښېدل او د کار سړی ته يې توجه کوله هغه که به هر څوک و او که به د کار ډېر سړي په يوه سيمه، ولايت، ولسوالۍ يا قوم کي په نظر ورغلل نو هم يې د مسئوليتونو په ور سپارلو کي دا پروا نه کوله چي بيا به د نورو سيمو خلک پري گيله وکړي.

۳ - چي په چا کي به يې د باطني خبث او ظاهري خيانت ښي وليدې بيا يې هغه کس مخي ته نه دی پري ايښی که به هرڅومره لوړ او معتبر هم و.

۴ - له قوم پرستي نه يې سخته کرکه درلوده او چي چا به د قوم پرستي مزاج درلود د کار اهل يې نه گانه.

۵ - د خپل ځان د آسايش راحت طلبي، او د خپلوانو د واکمنولو فکر يې نه درلود.

۶ - په عملي کړو وړو او داسي خبرو چي الفاظ پراني نه بلکي د زړه له تله به يې کولې په ملگرو او پيروانو کي د تزکيې او پاک سياست او خدمت فکر پيدا کاوه.

۷ - د سختي او فشار په وخت کي تر رعب او ويرې لاندي نه راته، د هېڅ ډول زور، زر او تزوير په مقابل کې يې دريځ نه بدلاوه.

۸ - د مجاهدينو له حاله يې ځان با خبره ساته حتی د شېي به يې هم تر ناوخته مخاږه چالانه ساتله.

۹ - د پوخ يقين او ټينگ عزم څښتن و، فوق العاده توکل يې درلود، له وهم او تذبذب نه خلاص و.

۱۰ - له خپلو ملگرو او عامو مسئولینو سره یې داسې برخورد کاوه چې هریوه به داسې فکر کاوه چې زه ډېر وړ نږدې یم خو په عین حال کې یې دا فکر هم درلود چې که غلط پل کیردم نو حتما به تویيخ او تهدید شم.

د رهبري شوری غړی قاري دين محمد حنيف

وقتیکه تحریک اسلامي طالبان آغاز و مطبوعاتې گردید همزمان طلاب مدارس دیني، جوق در جوق به این کاروان پیوستند. هر یک از سنگر برمیگشت پیام مثبتی بر دیگران داشتند که باعث تشویق همگان شده و با سرعت تحریک اسلامي طالبان افغان شمول گردید.

در آن وقت، طلبای اکثر ولایات کشور تحت عنوان جمعیت طلبه اهل سنت والجماعة نظم و انسجام نیز داشت.

همان بود که در ماه حوت همان سال بعد از فتح ولایت خوست، مایان (طلباء بدخشان) باتشکیل ۱۱۷ نفری عازم ولایت مذکور شدیم که از جمله شش و یا هفت نفر آن به اساس فیصله شورای ولایت بصفت (وفد) وظیفه داشتیم با محترم ملا محمد عمر (مجاهد) و دیگر افراد کلیدی تحریک اسلامي دیدار نمائیم تا از اهداف این جریان با خبر باشیم.

در قندهار اول با حاجی ملا محمد حسن آخند که در ابتدا والی قندهار بود، ملاقات داشتیم. مجلس با ایشان تفصیلی و اطمینان بخش بود و فردای آن روز در مقر ولایت به زیارت محترم جناب ملا محمد عمر (مجاهد) شرف یاب گردیدیم. جالب اینکه نه تفتیش و بازجوی و نه حاجب و دربان وجود داشت. وقتیکه داخل اطاق دفتر شدیم همه با شمول ملا صاحب خاموش نشسته، شبیه مراقبت های اهل تصوف را داشت. و این در حالی بود که دو روز قبل طالبان کنترل چارآسیاب و نواحی کابل را از دست داده بودند و اولین باری بود که عقب نشینی چند کلومتری را تجربه میکردند. بعد از مصافحه و تعارف ملا صاحب صحبت مختصر فرمود.

بهر صورت در طول مدت زمان تحریک و حاکمیت پنج ساله امارت اسلامی که اول بصفت وزیر پلان و بعدا وزیر تحصیلات عالی ایفای وظیفه نمودم ملاقاتهای و دیدارهای متعدد که با محترم ملا صاحب داشتم، چندین صفات را در ایشان مشاهده نمودم که قرار ذیل است:

زندگی فقیرانه

یقینا در دنیای معاصر زعماء و رهبران سیاسی زندگی مرفه، پرهزینه و صفره رنگین دارند مگر صفره ملا محمد عمر (مجاهد) بحدی کم رنگ بود که اکثر اوقات سبزی، بامیه و یا کچالو با نوشابه دوغ دیده میشد. کسانی که با ایشان شناخت قبلی نمیداشت در میان انبوه نفر برایش مشکل بود که از سر وضع ساده و عادی که داشت، آنرا از دیگران تفکیک و شناسای کند. این بود زندگی ساده و فقیرانه آن.

انتقاد پذیری هر گاه شکایت و یا انتقاد دلیل موجه میداشت ملا صاحب آنرا با جبین کشاده میپذیرفت. چنانچه در دو مورد جداگانه شکایت و انتقاداتیکه داشتیم یکی آنرا طور نمونه قابل ذکر میدانم که ازین قرار است. روزهای اول فتح کابل کم کم بی نظمی و خودسری از اینجا و آنجا سر بلند کرد و نیز وجود بعض از چهره های مشکوک الحال در بعض از ادارات دولتی که چنین حالات با اهداف تحریک سازگاری نداشت و باعث دلسردی طلباء گردید. فیصله بر آن شد، شکایات و انتقادات اصلاحی را طور مستند جمع آوری نموده با محترم ملا صاحب از نزدیک شریک سازیم تا ادای مسئولیت کرده باشیم. همین بود که ۱۳ مورد شکایات تهیه و ترتیب دادیم. همین بود که چند نفر باهم یکجا شده موضوعات جمع آوری شده را از نزدیک با ملا صاحب شریک ساختیم. در ابتدا مجلس ملا صاحب نسبتا لحن تند داشت مگر با ارائه دلیل لهجه اش تغیر کرده نرم شد. در نتیجه بعض ازین موارد را پذیرفت و وعده اجراءات را داد و در بعض دیگری ما را قناعت داد که مجلس با قناعت و رضایت طرفین پایان یافت.

جدیت در کار و مدیریت:

مسلمانان در شرائط جنگی تطبیق قانون بالای افراد زورمند، تأمین امنیت و آوردن نظم، کار سهل نیست. گذشته را بیاد داریم که بعضی از قوماندانان جنگی وابسته به تنظیم های جهادی سابق خود سری و بی بندوباریهای داشتند که عام مردم را بستوه آوردند. و سران تنظیم های جهادی نتوانستند و یا بنا بر مجبوری جنگی و یا مصلحت های دیگری که داشتند نخواستند آنها را مهار کنند. همین بود که باعث نفرت و انزجار مردم گردیده، در نتیجه همه از ایشان فاصله گرفتند. در صف امارت اسلامی نیز گاه گاهی افرادی سر بلند میکرد که حرکت های آزار و اذیت کننده داشتند. مگر بر خلاف دیگران ملا محمد عمر (مجاهد) با قاطعیت که داشت بهمچو افراد زیاد وقت نمیداد، هر گاه شکایات مردم بالا میشد فی الحال دست بکار شده کلا و یا قسما آنها را مهار مینمود.

همچنان دقت و احتیاط در تصامیم، همت عالی و عزت النفس و سخاوت و جوانمردی از برجسته ترین صفات مرحوم ملا صاحب بود که بهمه آشکار است.

د اسلامی امارت د واکمنی په مهال لوی درستیز ملا محمد فاضل مظلوم صاحب تأثرات

کله چې طالبان په لومړیو کې راپورته شول، په مدارسو کې د امارت سره د طالبانو د یوځای کیدلو اړوند غونډې کیدلې، ما دغه وخت سبقونه ویل، خبر شوم چې د طالبانو تحریک راپورته شوی، هلته د حرکت انقلاب اسلامی تنظیم مدرسه وه، چې لویه غونډه په کې جوړه شوې وه، زیات طالبان راټول شوي وو مونږ هم ورغلي وو، په هغه غونډه کې علماؤ تقریرونه وکړل او له تحریک سره د وصل کیدو خبرې یې وکړې.

مونږ له هغې مدرسې څلورسوه طالبان راغلو بولدک ته د ماسپین لمونځ مو په ویش کې وکړ، وروسته له هغه ځایه تخته پول او بیا کندهار ته راغلو. هغه مهال لار ټوله د هغه وخت د شر او فساد د ټوپکیانو تر لاس لاندې وه. کله چې د طالبانو تر واک لاندې سیمې ته راوړسیدو، هلته یو کوچنی مسجد و په همدې مسجد کې مرحوم

امير المؤمنين، ملا بورجان اخند، ملا محمد اخند او يو څه نور ملگري راتول شوي وو، همدا مو له مرحوم امير المؤمنين سره لومړۍ ليدنه وه او له همدغه ځايه له دې سپېڅلي تحريک سره يو ځای شوم.

له مرحوم امير المؤمنين سره تر لومړۍ ليدنې وروسته په همدغه ځای کې ټولې ټولې طالبان راتول شول او له يو مشر سره به په ډلگۍ کې يو ځای کيدل، مونږ څو طالبان هم د مرحوم امير المؤمنين د جهاد د وخت د ډلگۍ له ملگري قاري عبدالسلام صاحب سره چې د ميوند ولسوالۍ د کشک نخود اوسېدونکی و يو ځای شوو. دغه مهال د د پاشمول په سيمه کې د صالح په نوم قومندان باندې جنگ شوی و، ښار د گل اغاو ملا نقيب په لاس کې و. موږ به همدلته په مسجد کې وو. يوه ورځ ماسپښين مهال ملا صاحب راغی، طالبانو ته يې څه خبرې او نصيحت وکړ، له طالبانو يې غوښتنه وکړه چې ترپايه له تحريک سره يو ځای پاته شي ويې ويل چې: په نيمايي کې مو ملا راماته نکرئ او د نيمايي لارې ملگرتيا راسره مه کوئ.

مرحوم ملا صاحب دغه مهال له ډلگيو يو شمير طالبان راتولول، زمونږ په ډلگۍ کې ۳۰ تر ۳۵ پورې ملگري وو له هغو يې ۶ کسه انتخاب کړل چې زه او قاري عبدالسلام صاحب هم پکې وو.

هغه مهال به ملا صاحب په سپين بايفور موټر کې گرځېده او له ملگرو سره يې ۲ ثقيلان هم وو چې د کندهار حاجي بشر ورکړي وو، زما له ثقيل سره ډير شوق و او له ملا صاحب نه مې غوښتنه وکړه، ملا صاحب راته وويل: طالبه! چې پيدا يې کړم د يو پر ځای به دوه درکړم.

موږ ته پر دغه ځای ملا صاحب څه خبرې وکړې، داسې معلومېده لکه پر کوم ځای چې عمليات وي خو د جگړې يادونه يې ونکړه، البته مونږ يې له خبرو وفهموله چې څه اراده لري، خو تر هغه وروسته حاجي ملا محمد اخند په خپلو خبرو کې د پروگرام يادونه وکړه او څو سپارښتنې يې وکړې.

د پروگرام عمومي مشر حاجي ملا محمد اخند ټاکل شوی و، دوه لوی موټر يې راوستي وو، د يوې موټر مشر ملا عبدالخالق اخند و او د بلې ملا محمد اخند و، خو د جگړې او پروگرام د ځای يادونه يې بيا هم ونکړه.

په دې لويو موټر کې طالبان سپاره شول موټر له دغه ځايه روان شول بولدک ته نارسیده مو د ماسپښين لمونځونه وکړل او همدلته يې راته ښکاره کړه چې موټر پر بولدک حمله کوو.

د حملې لپاره د ملا عبدالخالق د موټر ملگرو ته د محکمې پر سيمه د اخترجان پر اطاق د حملې پلان ورکړل شو او زمونږ د موټر ملگرو ته د غلام محمد پر قرارگاه د برید پلان راکړل شو. د جگړې سيمې ته مازديگر مهال ورسیدلو، د ملا عبدالخالق دوی موټر پر ځنځير ورته ودریدله او موټر پر قرارگاه جگړه پیل کړه، لږ ساعت وروسته مو دغه ځايونه له مهماتو او اسلحو سره ونيول.

يوه يادونه ضروري بولم هغه دا چې ملا صاحب مرحوم او حاجي ملا محمد اخند هغه مهال نه غوښتل چې دغه ټوپکيان مړه کړي، يوازې يې غوښتل چې سيمه ترې پاکه کړي. موږ ته يې سپارښتنه کوله چې که په جگړه کې ورسره ښکيل شوی نو په پښو يې ولئ.

دوهمه ورځ دغې سيمې ته ملا صاحب او ملا بورجان اخند هم راغلل، زه پرې تير شوم يو کلاشينکوف او يو ثقيل راسره وو، ملا صاحب مرحوم راباندې غبر کړ: طالبه ثقيل دې لکه چې پيدا کړی؟ ما ورته وويل: هو کې! ثقيل مې پيدا کړ. هغه رانه د پټو پوښتنه وکړه، چونکې زما پټو د راتگ پر مهال له موټر څخه لويديلی وو ما ورته وويل چې هغه په لاره کې له موټره رانه ولويده، بيا يې قاري عبدالسلام صاحب ته پسې ورکړلې چې پټو ورته رانيسه، دا د ملا صاحب يو شفقت و چې د عادي طالب د پټو غم يې هم پخپله کاوه، نور ملا صاحب او ملا بورجان اخند لاړل.

مونږ څو ورځې همدلته تيرې کړې، وروسته د کندهار جگړه پيښه شوه او کندهار ښار مکمل فتحه شو. له هماغه وخته مو د امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ

لاندې په اسلامي امارت کې خدمت پیل کړ، چې وروسته مختلف مسئولیتونه راوسپارل شول.

د مرحوم ملا صاحب د وضعیت په اړه به دومره و وایم چې هغه لکه د رسول (صلي الله عليه وسلم) د زمانې غوندې هر مشر او کشر سره یې داسې اړیکه وه چې هر چا به دا ویل چې له ما زیات څوک نه دی پر گران، ملا صاحب د یو باتدبیر نظامي مسئول په څیر هره شیه له مختلفو لارو د جگړې لیکې څارلې، د بریا او ملګرو د ساتنې پوره پوره هڅه به یې کوله.

همداراز د ملا صاحب په اړه به د یوې خاطرې په توګه و وایم چې یو مهال زه د جبل سراج پل متیک په سیمه کې وم، مشر ملا صاحب کابل ته راغلی و، دا مهال چا زما د مشکلاتو او زیات مصروفیت اړوند ورته ویلي و. زما په غالب گمان چې قومندان صاحب انور ډنگر ورته ویلي و. بیا ملا صاحب راغی د ستریاوو او تکلیفونو په مناسبت یې پوښتنه وکړه، او له هر مسئول سره یې جلا جلا ولیدل او د هر چا غړي واورېد او د مجاهدینو له مشکلاتو یې په خپله ځان خبر کړ.

مرحوم امیر المؤمنین هر چا ته د هغه د وړتیا په مناسبت مسئولیت سپاره، هغه ته هېڅ رنگ واسطه یا نور کوم مناسبتونه ملحوظ نه ول، یوازې او یوازې د هغه کس وړتیا ته به یې کتل هغه که به بیا هر څوک و وظیفه به یې ورکوله.

یوه ورځ لویه شوری وه، هغه رحمه الله وویل: زه به له یو مسلمان سره هم بې وفایي ونکړم، که پوه شم چې یو مسلمان په بل ملک کې دی خو هغه تر تاسو د شریعت زیات پابند وي، زه به تر تاسو له هغه سره زیات محبت ولرم او هغه ته به زیات اهمیت ورکړم، زمونږ او ستاسو تر مابین فقط اسلام ملحوظ دی. ملا صاحب ماده پرست او د قدرت جاه او مرتبې شوق نه و.

د امارت د سقوط په وروستیو ورځو کې یوه ورځ کله چې د امریکا نړیوال تجارتی ستر باندي برید شوی وو زه، ملا برادر اخند، ملا عبدالحق وثیق او یو شمیر ملګري ننگرهار ته لاړو بیا د مولوي جلال الدین حقاني صاحب لیدلو لپاره خوست ته ورغلو.

چې شهيد نصيرالدين حقاني او غالبا سراج الدين حقاني صاحب موهم وليدل او زموږ يې ډير دروند استقبال وکړ، هلته مو له حقاني صاحب سره د راتلونکي جهاد اړوند ښې او گټورې سلا مشورې وکړې. وروسته کندهار ته راوگرځيدو. په کندهار کې زه او ملا برادر اخند مشر ملا صاحب ته ورغلو، بيا يو ځای ته له هغه سره په موټر کې روان وو چې هغه مرحوم په لاره کې يوه پيشگويي وکړه؛ هغه وويل چې: ځينو خلکو د طالبانو د اسلامي نظام ناشکري وکړه خدای جل جلاله به يې ترې واخلي، خو يو څه مشکلات او تکليفونه به راځي البته بيا به د هغو تکاليفو به بدل کې الله جل جلاله اسلامي نظام راکوي او اسلامي نظام به را اعاده کړي.

د مشر ملا صاحب په اړه به دومره وو وایم چې اکثر وخت د نظامي عملياتو لپاره پلان او تشکيل ملا صاحب ټاکلو او اکثر وخت به کامياب و، ډير کم به داسې و چې بريا به مو نصيب نه شوه هغه هم د ساحې د نابلدتيا له امله به يې داسې پريکړه کړې وه.

همدا راز يوه ورځ مونږ له کابل څخه کندهار ته راغلي وو د شمال د جگړې لپاره چې تشکيل هغه ورځ هم د ملا صاحب له لوري مونږ ته راکړل شو دوه تشکيله وو، يو د زاړه سرک له خوا دوهم د کوه صافي له لوري چې د کوه صافي له لوري ملا عبدالقيوم ډاکر صاحب مشر و او له دا دوهم لوري زه وم.

يوه يادونه بايد وکړم چې ملا صاحب کله داسې ټاکل کول چې يو کشر به يې په لوړو مسئولينو مشر ټاکلو خو چا به يې هم مخالفت نه کولو، لکه په همدغه جگړه کې د رئيس الوزراء معاون مولوي عبدالکبير صاحب د يوې قطعي د مسئول چې محترم ډاکر صاحب و تر امر لاندې راتلو خو هغه يې په تمامه معنی اطاعت کاوه.

هغه ډير متقي انسان و، پر خلکو زړه سواندي، مشفق او رحم کوونکی انسان و، ماده پرست نه و او قوم پرست هم نه و. موږ ته به يې تل د ولس د حفاظت او له هغوی سره د ښې رويې امر کاوه او همدا به يې له موږ غوښتنه وه.

د هغه د وفاداري په اړه به دومره ووايم چې په خپل نظام کې يې تر بل هر چا زخميانو او د شهيدانو کورنۍ ته زياته توجه وه هغه مهال به که په يو عادي زخمي لکونه مصرف راتلو نو منع به يې نه کول او هغه به يې ضرور ورکول.

د مشر ملا صاحب د جگړې د کرښې له مخالفينو سره د ښه چلند او تعامل په اړه به زما د سترگو ليدلې کيسه درته وکړم، په ورينمين تنگي کې د مخالفينو يو زخمي طالبانو راخيستی و په هغه باندې ډير زيات مصرف راغی خو بيا هم ملا صاحب هغه مصرف ورکړ او د ياد مخالف کس تداوي يې وکړه.

ملا صاحب عادي بې تکلفه ژوند درلود، هغه به کله له مونږ سره په خپل پټو (خادر) ناست و کله په عادي کټ او کله به بيا په ځمکه په سپيرو خاورو راسره کښيښاست. د هغه يو ساده دفتر و هغه داسې نه انگيرل کيدله چې يو مشر يا يو واکمن دی بلکې د عادي خلکو په څير بلکې لا له هغوی يې هم عادي ژوند درلودلو.

هغه ويل کفار ماته هر څه راکوي که زه د دوی په خوښه ژوند وکړم او مادياتو ته وگورم زمونږ دغه نظام به هم وي واک او قدرت به مو هم وي خو اخرت کې به مو بيا د اشيان په گټه نه وي. زه پوهيرم چې زمونږ نظام به پنگيرې خو د اسلام ښکته والی نشم منلی مونږ بايد دين ته وفادار اوسو.

ډير کله به چې د نظاميانو له لوري کوم مسئول يا طالب خپه شو هغه به ملا صاحب خپله خوشاله کاوه هغه نه سمې، نه ژبنې، او نه قومي توپير کولو، هغه ته تر ښې مسلماني او تقوا پرته بل هيڅ نه شی مهم او مطرح نه و. الله تعالی دې رحم پر وکړي.

د رهبري شوری غړی ملا عبدالقيوم ډاکړ صاحب

مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد په اصولي موضوعات کې ټينگ خو په نورو چارو کې د نرم دريځ خاوند و، کله کله هغه څوک چې امير المؤمنين يې سم نه وي پېژندلی، وايي چې هغه سخت دريځه وو، او پر خپله خبره به په هر حالت کې ټينگ ولاړ و. خو خبره داسې نه وه، بلکه امير المؤمنين په ديني، اسلامي او مذهبي چارو کې (لکه د شيخ اسامه موضوع)، پر دريځ ټينگ او ترخبره نه تيريده. په نورو خبرو

کې ډېر نرم متواضع، قانع، او هر ډول خبره او عذر منونکې و. یو وخت د تخار پر خواجه غار باندې جگړه وه، زه ور روان وم، پر لاره مې موټر په ماین کې وخوت، یوه پښه مې ماته شوه، کابل ته یې را انتقال او په ۴۰۰ بستریز روغتون کې تر درملنې لاندې وم، د اسلامي امارت دفاع وزیر حاجي ملا عیدالله آخند راغی او راته ویې ویل چې امیرالمؤمنین وایي چې په کندز کې قول اردو جوړوو، ته به د هغې د جوړیدو چارې سمبال او مصارف به یې چې لوی مقدار پیسې کیدلې ورکوي او ستا پر لاس به دا کار کيږي، ما ورته وویل چې زه دا کار نه شم کولای، او همداراز مې د قول اردو له جوړولو سره مخالفت وکړ، حاجي ملا عیدالله آخند امیرالمؤمنین ته دا خبره کړې او هغه ورسره قناعت کړی و. بیا هغه قول اردو جوړه نه شوه. همداراز یې څو ځله د لویو منصبونو د مسئولیت منلو لپاره پر ما باندې ټینګار کړی، ما ورسره نه دی منلی، قناعت مې ورکړی او هغه زما خبره راسره منلې ده. امیرالمؤمنین د لوړو اخلاقو، عزت او شرافت څښتن و، ډېر دروند شخصیت یې و، اسلامي امارت او افغانستان یې داسې رهبري کړ چې د هغه ساری نه و، او نه به وروسته راشي. پر عالیقدر امیرالمؤمنین رحمه الله علیه باندې د اسلامي امارت مسئولین دومره گران وو او دومره محبت یې ورسره درلود لکه خپل گران پلار چې له خپلو گرانو اولادونو سره مینه لري. لوی الله دي له امیرالمؤمنین څخه راضي او هغه ته دي اعلى جنت ورکړي. آمین

په سعودي کې د اسلامي امارت پخوانی سفير شيخ الحديث مولوي شهاب الدين دلاور صاحب

د طالبانو اسلامي تحریک له شروع نه مخکې ما په پېښور کې مدرسه درلوده، اته سوه شاوخوا طالبان راسره وو. کله چې د مرحوم ملا صاحب لخوا تحریک شروع شو او موږ ته یې حقیقت معلوم شو چې دا واقعا اسلامي تحریک دی او فساد له منځه وړي نو موږ یې کلک ملاتړ وکړ. اولنی مدرسه په پېښور کې زما وه چې بنده شوه. ټول طالبان په تحریک کې د شمولیت لپاره کندهار ته لاړل. زما په هغو شاگردانو کې ډیرو یې وروسته په اسلامي امارت کې لوی لوی خدمتونه وکړل. لکه شهید امیر المؤمنین ملا اختر محمد منصور صاحب، د هلمند والي شهید ملا عبدالمنان صاحب او داسې

نور مشران مسؤلین. کله چې تحریک پیل شو نو موږ د مدارسو علماوو هلته لږه جلسه وکړه له اسلامي تحریک څخه مو ملاتړ اعلان کړ او بیا موږ د علماء کرامو څو کسيز هیئت کندهار ته لاړو. هلته مو د اول ځل لپاره د اسلامي امارت مؤسس ملا محمد عمر مجاهد ولید. په لومړني ملاقات کې موږ ته معلومه شوه. موږ چې د نوموړي د تواضع او فقیرۍ کوم تصور کړی و تر هغه زیات متواضع او حلیم شخص و. د ده له ټول وضعیت څخه معلومیده چې د دین درد ورسره دی او صرف د الله تعالی د رضا او دین د لوړتیا لپاره راپورته شوی دی. ملا صاحب د پاتکونو او گډوډۍ د وخت کیسه وکړه. چې څرنگه او ولې یې دا قیام وکړ او د طالبانو دا تحریک څنگه تردې ځایه راوړسېد؟ ده وویل: موږ قصد کړی که یوه لویشت ځمکه هم نیسو په هغه به د الله تعالی نظام حاکمو او شریعت به نافذوو. په هماغه لومړني ملاقات کې چې ده کومه خبره کړې و د مرگ تر وخته په هغه قائم پاته شو. ملا صاحب ډیرې خبرې نه کولې، مختصر بیان یې وکړ. بیا نورو علماء کرامو خبرې وکړې. ملا صاحب ته یې توصیې وکړې چې د پخوانیو رهبرانو او پروفیسرانو له برخلیک څخه باید عبرت واخیستل شي. ځکه اوس د ملت سترگې ستاسو خوا ته دي.

په دې ډول موږ د دې کاروان ملگري شوو او بیا مو په اسلامي امارت کې مختلف خدمتونه وکړل، په اولو کلونو کې درې نیم کاله زه په کندهار کې په تمیز ریاست کې وم. ورسره مې په جهادي مدرسه کې تدریس هم کاوه. هلته مو له ملا صاحب سره تگ راتگ او لیدل ډېر و.

د ملا صاحب دروازه د هر مظلوم پرمخ خلاصه وه، د ملا صاحب مرحوم پیغام او نصیحت به همیشه په مختصرو ټکو کې و، دا به یې ویل چې تاسو به همیشه د اسلام او دې مظلوم ملت لپاره کار کوئ، دین او مسلمان ملت په تاسو حق لري. له دنیوي اغراضو به ځانونه پاک ساتئ. ده به علماء کرامو ته دا خبره هم کوله چې تاسو علماء یاست او زه طالب یم، زما رهنمایی به کوئ. د قیامت په ورځ به زما لاس او ستاسو گریوان وي.

ملا صاحب ډېر صفتونه درلودل، هغه په يوه دينداره او د عالمانو کورنۍ کې پيداشوی و. نو طبعا دينداره و. خو زما لپاره يې يو صفت چې ډېر جالب و هغه دا چې دی یتیم پاته شوی و او ټول عمر يې د غربت زندگي کړې وه. دا قسم خلک طبعا په مالي امورو کې سخت وي. خو ملا صاحب يو عجيب سخاوت درلود. زه به يو مثال درته ووايم. کله چې زه به اسلام اباد کې سفير وم نو هلته يو زخمي مجاهد راغلی و د روزگان ولايت و نوم يې ولي جان اغا و. د ده په سينه کې مرمی بنده و او ايستل يې دلته ممکن نه و. خو په خارج کې يې د علاج امکان و. نو موږ د جرمني له سفارت سره وليدل، تر څو که ممکنه وي په جرمني کې يې علاج وشي. د جرمني سفارت د ده معاینات او رپوټ جرمني ته وليږه او دوه هفتې بعد ځواب راغی چې هلته په کوم روغتون کې يې علاج ممکن دی خو اول به پنځوس زره ډالر د روغتون په اکاونټ کې جمع کوئ. نو دا پنځوس زره ډالر هغه وخت ډېر شی و او امارت ډېر مالي مشکلات هم درلودل.

نو ما ملا صاحب ته ټيلفون وکړ چې دلته يو زخمي طالب راغلی دی او په سينه کې يې مرمی بنده ده چې علاج يې په جرمني کې ممکن دی. خو شرط يې دا دی چې تر مخ پنځوس زره ډالر غواړي. ملا صاحب بې له تأمل څخه راته وويل چې له تاسره د سفارت په خزانه کې پنځوس زره ډالر شته؟ ما ورته وويل هو شته تاسره. ده وويل بس هسې يې ورکړه چې د دې مجاهد علاج وشي.

نو بيا هغه طالب جرمني ته لاړ، هغه عمليات يې کامياب شول، بيا مې په کندهار کې وليد چې روغ جوړ شوی و او ډېر چاغ شوی و نو دا د ملا صاحب د ترحم او سخاوت يوه بيلگه وه چې په لاس کې به يې يوشی و له چا څخه يې نه دريغ کاوه.

د رهبري شوری غړی ملا نور الله نوري صاحب

ملا صاحب څو صفتونه زما لپاره ډېر جالب و چې غواړم دلته يې يادونه وکړم - ملا صاحب له هر چا سره ډېر اخلاص درلود. يو طالب يا مجاهد به د افغانستان د ډيرې لرې سيمې و، په ټول عمر به يې ليدلی نه و، په ژبه، قوم او هېڅ به ورگډ نه و. خو

ملا صاحب به د مسلمانې په خاطر داسې اخلاص ورسره درلود لکه تر ټولو نږدې ملگری.

— دوهم د ملا صاحب شفقت و. په هر چا خصوصاً په مجاهدینو یې ډېر زیات شفقت درلود. زه یوه واقعه به درته ذکر کړم. موږ په لغمان کې و نو زموږ یو ملگری و چې په جهاد کې معیوب شوی و. د حج ورځې وې دې ملگری ماته وویل چې ته ملا صاحب ته پیشنهاد وکړه چې یو معیوب ملگری د حج خواهش لري گوندې د حج امر راکړي. ما ملا صاحب ته په مخاږه کې دا خبره وکړه. ملا صاحب هم دستي راسره ومنله چې راوږې لېږه. دلته یو بل مجاهد چې د پخواني جهاد په وخت کې یې پښه پرې شوې وه، د هغه هم شوق پیدا شو او په ډېر اصرار یې وویل چې زما عریضه هم ورته وکړه. زه اول زړه نا زړه وم چې ملا صاحب به وایي چې که ستا ټولو ملگرو د حج غوښتنه کوله زه به ټول لیرم. خو بیا مې زړه وکړ او ملا صاحب ته مې بیا مخاږه وکړه د دې دوهم ملگری خواهش مې ورته بیان کړي. ملا صاحب پرته له ځنډه وویل: بس راوږې لېږه او په دې سره د دواړه مجاهدینو د حج ارمان پوره شو.

دغه رقم یې په زخمیانو او معیوبینو سخت ډېر شفقت درلود، که ووايم نیم امارت یې پرې مصرفاوه، زما دوه ملگري تپیان شوي وو، په افغانستان او پاکستان کې یې علاج ونه شو، بیا ملا صاحب د امارت په هغه غریب حال کې جرمني ته د علاج لپاره واستول. تر څو که علاج یې وشي او الله تعالی شفاء ورکړي.

— ملا صاحب عامو مسلمانانو، غریبانو او په خاص ډول علماء کرامو ته ډېر درناوی درلود. د عامو خلکو د شکایت اوریدلو لپاره یې با صلاحیته هیئت ټاکلی و چې په ولایاتو به گرځیده او د خلکو شکایتونه به یې اوریدل. دیني علماوو ته یې دومره احترام درلود. یو وخت زموږ د ځای یو عالم چې په پاکستان کې مهاجر و هلته وفات شوی و. کله یې چې جنازه کندهاره ته راوړه، د ملا صاحب په امر یې له کندهاره د زابل شاجوی ته په خرڅکه کې انتقال کړه. مطلب دا چې د خپل توان تر حده یې خلکو ته سهولت برابر اوه.

ـ وفاداري يې درلوده، کوم ډلگۍ مشر به چې شهيد شو. ملا صاحب به يې په انډيوالانو او قريبانو خاصه توجه ساتله. د هغوی سره به يې مرسته کوله ترڅو يې ډلگۍ په خپل حال پاته شي. د هغوی نوي مشر ته به يې د شفقت غيږه خلاصه کړه. ډېر پام به يې ورباندې ساته ترڅو مايوسه نه شي او د کمترۍ احساس ونه کړي.

ـ تقوی يې درلوده له الله تعالی څخه وپريده. شمال چې دوهم وار فتحه شو، نو هلته د دښمن ډېر بنديان نيول شوي وو. په پلخمرې او شبرغان کې ډېر بنديان وو. ملا صاحب دا نه خوښول چې څوک په بند کې وساتي. دغه بنديان ټول د ده په اجازه آزاد شول.

ـ ملگرو ته به يې تل د خير توصيه او نصيحت کاوه، موږ ته به يې تل په خپلمنځي ښه گذارې امر کاوه چې گورئ په خپل مابين کې ښه اوسېږئ په خپل مابين کې شفقت کوئ يو د بل احترام کوئ. دا به يې ويل چې پر خپلو ځانو پيره داران اوسئ يعنې خپلو اعمال ته متوجه سئ چې اعمال مو خراب نه سي چې تقوا در څخه پاته نه سي.

ځکه يوه ورځ عادي سړی وي بله ورځ وزير وي يوه ورځ عادي سړی وي بله ورځ والي وي نو حتما فرق پکښې راځي. يو وخت کې يې ملگرو ته توصيه کوله يعنې د تقوا په رابطه يې خبر ورته کوله هغه ورته ويل ملاصاحب ته له موږ څخه ملائکي جوړوي؟

ده په جواب کې ورته وويل والله دغسي مکلف يو تر دغه هم زيات مکلف يو، بايد به ځان کې اصلاح راولو.

د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال د استخباراتو د عمومي رياست مرستيال ملا
عبدالحق وثيق صاحب

په ملا صاحب مرحوم دې الله تعالی رحم وکړي، ښه ښه صفات يې درلودل خو يو صفت چې ډېر بارز و هغه عدالت و چې په کمزوري او قدرتمند، طالب او عام سړي يې بلاتوپيره جاري کاوه. د دې مثال زه درته وایم. په اول وخت د امارت کې ما د کندهار ولايت په امنیه قومندانۍ کې وظيفه اجراء کوله. هغه وخت په هرات کې ځيني

مجاهدين يا امارت ته منسوب کسان چې د ځينو ځواکمنو ډلگۍ مشرانو ملگري هم په کې وو په ځينو جرمونو گرفتار شوي وو. هغه وخت معمول دا و چې د نورو ولاياتو مهمې قضیې به هم کندهار ته محول کيدلې. نو دغه نظامي کسان راوړل شول او له مور سره د کندهار په توقیف خانه کې بنديان وو. چې کله یې قضیې محکمې ته وړاندې شوې، نو محکمې ورباندې کومه فیصله ونه کړه. دلیل یې دا وایه چې د دې کسانو جرم او دعوی مکمله نه ده واضحه، نو تر څو چې مکمل وضاحت نه وي فیصله نه ورباندې کېږي.

یوه ورځ چې مې د ملا صاحب سره ملاقات و ملا صاحب د همدې نظامي کسانو د قضیې پوښتنه وکړه، ما ورته وویل چې محکمه ورباندې حکم نه کوي. شاید ملا صاحب داسې برداشت اخیستی وي چې محکمه ترې ویرېږي ځکه هغه نظامي کسان وو او قوي ملگري یې هم لرل. نو ملا صاحب ډېر خواشینی شو، غوسه ورغله او کاتب ملا عبدالسلام آخند ته یې وویل چې محکمې ته ولیکه چې ضرور به په دې خلکو شریعت جاري کېږي او محکمې ته ولیکه چې تر هغو دې نورې قضیې معطلې کړي اول دې ددې کسانو قضیه وڅیړي تر څو شریعت ورباندې جاري شي.

وروسته ملا صاحب ماته وویل زما نوم څه دی؟

ما ورته وویل: عمر

ملا صاحب وویل: له خپل نوم څخه حياء راځي. که طالب وي، مجاهد وي که هر څوک وي چې ظلم یې کړی وي والله که یې پرېږدم. دا به کوم عدل او انصاف وي چې پر طالب به اسلامي الهي احکام نه جاري کېږي او په عامو خلکو به جاري کېږي. څومره طالبان او علماء چې شهیدان شول ټول د دې ارمان لپاره چې اسلامي احکام باید بدون تفاوت په هر چا نافذ شي. نو محکمه به تر هغو پورې په دې قضیه کار کوي تر څو په دې خلکو یو حکم وکړي.

خلاصه دا چې ملا صاحب محکمې ته قاطعانه امر ولیکه، خط مې ترې راواخیست چې راوتلم، غږ یې پسې راوکر، بیرته وروگرځېدم او راته ویي ویل: زه گوره پر چا ظلم

نه کوم، که دا خلک چهرې واقعا بې گناه وي او جرم يې نه وي کړی نو محکمه دې دا اوس خلاص کړي او که نه وي بايد حکم ورباندې وشي، مطلب دا چې قضيه يې بايد سمه وڅيرل شي.

همداسې د ملا صاحب بل خصوصيت دا و چې د مظلوم فرياد يا شکايت به ورته ورسیده نو پر ځمکه يې نه غورځاوه، خامخا به يې يو اقدام کاوه. يو وخت کې چې ما په کابل کې د استخباراتو لوی رياست کې خدمت کاوه، کندهار ته راغلی وم. د کندهار د سرپوزې محبس ځيني بنديان يې د علاج لپاره روغتون ته راوړي وو او زه پوښتنې ته ورغلم. هلته يو بندي ډېر شکايت راته وکړ. ويل يې د قيامت په ورځ به زما لاس او ستاسو گريوان وي. زه بې جرمه بندي شوی يم، په دروغو شاهدي راباندې ويل شوي ده. ما ته يې وويل چې زما فرياد ملا صاحب ته ورسوي. د ملا صاحب لپاره يې يو مسواک تحفه هم راکړ. ما د هغه بندي فرياد ملا صاحب ته په ډېر ښه شکل سره ورساوه او دا مې هم ورته وويل چې که خدای مکره څوک بې گناه بنديان شوي وي نو د قيامت په ورځ به موږ او تاسو مسؤل يو. ملا صاحب ډېر په فکر کې شو. بيا يې وويل چې په دې سرپوزه کې شاوخوا دوه زره بنديان دي، نو چې دا يو وايي چې زه ناحقه بندي يم. کيدای شي نور به هم وي. نو بيا يې ماته وويل چې ته به يو څه وخت له کابل څخه راپاتې شي. دلته به د دې ټولو بنديانو ښه تحقيق وکړو. که څوک بې گناه وو هغه به ازاد کړو او واقعي مجرمين به پاته شي.

بله دا چې د ملا صاحب په حقانيت او ښه مسلماني باندې امريکايانو هم اعتراف درلود. د امريکا د حملې په اولو کلونو کې دا کار ډېر مشهور و چې ځينو جاسوسانو به د شخصي حسد او يا پيسو موندلو لپاره په يو چا نوم پورې کړ او امريکايانو ته به يې د مهم طالب چارواکي په نوم په لاس ورکړ. په کندهار کې د گلالې په نوم په اولو کلونو کې د استخباراتو رئيس و. هغه يو څوک د شخصي دښمنۍ يا بل څه په اساس نيولی و او بيا يې امريکايانو ته په دې عنوان سپارلی و چې د ملا محمد عمر مجاهد دريور او مهم انډيوال يې گير کړی دی. امريکايانو هم دغه کس باگرام ته راوستی و او ډيره تمه به يې شايد وه چې د ملا صاحب معلومات به ترې حاصل کړي.

نو دا کس په باگرام کې د ملا صاحب په ډرایور باندې شهرت درلود. حالانکه چې په حقیقت کې یو عام کس و، بلکې د طالبانو سره یې هیڅ تړاو نه درلود. خو څه وخت بعد دغه کس ناڅاپه آزاد شو. له موږ سره په گوانتانامو کې یو ملگری و، د عبدالظاهر په نوم، هغه ویل چې زه امریکایانو د تحقیق لپاره بوتلم. نو ما ورته وویل چې تاسو په اصلي طالبانو کار نه لرئ او موږ بیچاره عام خلک مو دلته بندیان کړي یو. هغه پلانی کس چې د طالبانو د مشر ملگری او ډرایور و، تاسو ازاد کړ خو موږ ته آزادي نه راکوئ.

امریکایي په خواب کې راته وویل چې هغه کس د ملا صاحب ملگری یا ډریور نه و. موږ ته په دروغو معرفي شوی و. ځکه موږ په هغه باندې تجربه وکړه چې آیا دی د ملا صاحب ملگری یا ډریور کیدای شي او کنه؟ موږ چې معلومات لرو ملا محمد عمر مجاهد یو واقعي مسلمان او ډېر متدین، له فساد او ناروا افعالو لرې سړی دی او د ده په شاوخوا کې هم بې دینه خلک گذاره نه شي کولای. موږ چې په دې سړي تجربې وکړې. ده د مسلمانانو په دین کې ناروا کارونو لکه فحشاء ته میلان درلود او موږ پوه شوو چې دا سړی د ملا محمد عمر ډریور نه شي کیدلای نو ځکه مو آزاد کړ.

نو بیا د ملا صاحب مسلمانې او دیندارې د لمر غونډې روښانه و چې حتی دښمن هم ترې انکار نه شي کولای. الله تعالی دې ورباندې رحم وکړي او الله تعالی دې ټول خدمتونه ورته قبول کړي.

د رهبري شوری غړی شیخ الحدیث مولوي محمد قاسم صاحب

شخصیت، غیرت، مردانگی، سیرت و طرز زندگی مرحوم امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله (که از تذکر آن یاد عمر فاروق رضی الله عنه می آید) نه تنها در بین ملت افغانستان بلکه در سطح جهان معلوم و عیان است. ولی باز هم در اینجا فرصت را غنیمت دانسته، قصد نمودم از جمله افتخارات ایشان چند کلمه را همراه قاریین کرام شریک سازم.

اولین افتخاریکه برای امت مسلمه بخصوص برای ملت متدین افغانستان به میراث گذاشتند تفکر و ابتکار ساخت یک نظام اسلامی مبتنی بر اساسات اسلام، و احیاء سنتی که از قرنهای بدینسو فراموش این ملت مظلوم و ستمدیده شده بود [بنام امارت اسلامی] میباشند. و دومین افتخار مرحوم امیر المؤمنین عزم راسخ و مقاومت آهنین ایشان در برابر کفر و الحاد و تعهد محکم ایشان بر حفظ نوامیس اسلامی میباشند. مثال بارز آن گذشتن از تمام داشته ایشان و آنهم صرف بخاطر حفاظت جان یک مسلمان (اسامه بن لادن رحمه الله) و بالمقابل بی پروایی ایشان در مقابل تمام تهدیدهای قوت های کفری که در رأس آن امریکای متجاوز قرار داشته بود.

و سومین افتخار ایشان عدم تمایل و عدم التفات به دنیا و اهلش به اندازه که یادآورنده قول معاویه رضی الله عنه در حق حضرت عمر رضی الله عنه میباشند. که میفرمایند: اما ابوبکر فلم یرد الدنیا و لم ترده و اما عمر فارادته فلم یردها و اما نحن فتمرغنا فیه ظهر البطن) و نیز صاحب استقامت و صابر در برابر تکالیف و مصایب گوناگون بودند که دلیلش در واقعات وفات ایشان معلوم و هویدا میباشند.

د رهبري شوري غړي الحاج شير محمد عباس ستانکزی

خوشال یم چې د افغانستان د اسلامي امارت د مؤسس جناب عالیقدر امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد د تاریخ په رابطه لیکل شوی کتاب چاپ ته تیار شوی دی. مرحوم امیر المؤمنین ډېر صفات درلودل خو غواړم دلته د هغه د دوو صفتونو په اړه خپل تاثرات ذکر کړم.

یو دا چې امیر المؤمنین ډېر شجاع او غیرتي سړی و، الله پاک خپل غیرتي بندگان همیشه خوبنوي او دا چې الله پاک ډېر غیرتي دی او د هغه رسول صلی الله علیه وسلم غیرتي و نو په امت کې چې هر څوک غیرتي وي هغه الله پاک او د هغه رسول صلی الله علیه وسلم ته ډېر نږدې وي. مشر ملا صاحب د ځوانی د ژوند ابتداء په غیرت کړې وه، د روسانو او کمونیستانو په مقابل کې یې په میړانه جهاد کړی و. د جهاد له بریا وروسته چې مختلفې ډلې تېلې د قدرت او ځوکی پر سر په جنگونو اخته شوې، ناخوالې شروع شوې، د خلکو جایدادونه او مالونه چور شول. د خلکو په سرونو کې

میخونه تک وهل شول او د خلکو د ناموسونو سره لویې وشوې، ټول ملت له دې مشکلاتو څخه کړېده. مگر په دې ټول ملت کې یوازینی کس چې د اول ځل لپاره راپورته شو هغه عالیقدر امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد و، چې دی راجگ شو او ټول ملت ورته لیک وویل او تر شا یې ودریدل. هغه که ملا و، که امي و، که عالم و که طالب و که انجنیر و که معلم او که د نورو مسلکونو خلک.

بیا چې د افغانستان په پنځه نوي فیصده خاوره کې امن او شرعي نظام قائم شو. نوله دې نظام سره مخالفتونه شروع شول. هغه وخت ایران د افغانستان په مقابل کې یو قوي گواښ و، خو امیر المؤمنین یې په وړاندې ودرید او د ایران گواښونه له شکست سره مواجه شول.

وروسته امریکایانو چې نه یې غوښتل چې په دې خطه او منطقه کې یو اسلامي او شرعي نظام قائم شي تر څو هغه نورو ملکونو ته نمونه او مثال وي، نو گواښونه یې پیل کړل. په مختلفو بهانو یې افغانستان ته اخطارونه ورکول. خو د ملا صاحب په قیادت کې امارت اسلامي د امریکا گواښونو ته په ډېر میړانه ځواب ووايه او د دوی یو خواش یې هم ونه مانه. ملا صاحب د امریکا په مقابل کې د غر غوندې ودرید په داسې حال کې چې د دنیا خلک دېته حیران و چې څرنگه د افغانستان غوندې یو وړوکی ملک د امریکا په مقابل کې دریري او امریکا ته نه وايي. هماغه و چې ټوله کفري نړۍ له امریکا سره یو ځای شوه، په افغانستان یې یرغل وکړ، د ملا صاحب په قیادت جهاد پیل شو او تاسو نن وینئ چې الله الحمد د اته څلویښتو ملکونو د پوځونو په شمول امریکا په افغانستان کې په گوندو شوه.

بل صفت د ملا صاحب دا و، څنگه چې هغه یو متوسط او غریب سړی و له غریبې کورنۍ سره یې تعلق درلود، دغسې یې ساده ژوند وکړ او همداسې له دنیا څخه لاړ. د ملا صاحب څخه نه په جریونو ځمکې، نه د بانک اکاونټونه، نه بللېنګونه او نه نور شيان پاته شول. د خدای په لار کې بېرته لاړ او په دنیا کې هیڅ شی ترې پاته نه شول. د ملا صاحب مثال په دې اوس نړۍ چې یوویستمه پېړۍ ده بې نظیره دی. الله پاک دې د

ده په زامنو او د ده په پيروانو برکت کيږدي او الله پاک دې په افغانستان کې شرعي نظام، سوله او امنيت راولي. آمين

د رهبري شوری غړی ملا عبداللطيف منصور

په افغانستان کې د شرعي نظام بنيانگذار د اسلامي امارت مؤسس جناب مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد د الله تعالى له هغو خاصو بندگانو څخه يو و، چې الله تعالى ده ته د ورکړل شويو استعدادونو څخه د دين عظيم کار واخيست، چې هغه د مسلمانانو متاع گمشته (شرعي نظام قائم کيدل) و چې مسلمانانو ته د څو پيړيو راهيسې په لاس نه و ورغلی. هغه الله تعالى د ده په واسطه مسلمانانو ته ورنصيب کړ.

د ده شخصيت له رب تعالى سره په ټولو کارونو کې مخلص او له ديانتته ډک و، د ټولو علماء کرامو، طالبانو او متدينو مؤمنانو په دې راتوليدل هم يو کرامتي او حيرانوونکي کار و. بله دا چې په عربو او عجمو کې يې محبوبيت درلود او په اسلامي تاريخ کې يې يو ځل بيا د شرعي امارت باب را ژوندی کړ.

زما په شخصي اند هغه د الله تعالى له مخلصو بندگانو څخه و او له خپلې داعيې سره چې د شريعت نافذول دي ډېر صادق و. مشفق رهبر و، په خپل رعيت مهربانه او د يوې اصلاحي او شرعي ټولنې جوړيدلو ته حريص او متمني و. الله تعالى د مصائبو او امتحاناتو د گاللو لوی استعداد ورکړی و او د شريعت په مقابل کې يې د چا پروا نه کوله.

د رهبري شوری غړی او د اقتصادي کميسيون مسؤل الحاج ملا گل اغا بدري

د مرحوم امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله په اړه غواړم څو خاطرې او تاثرات در سره شريک کړم.

- ملا صاحب له قوم پرستۍ او قومي تعصب څخه ډېر بد وړل، نه يې خپله قوم پرستي کوله او نه يې د ملگرو لپاره خوښوله. د اسلامي امارت له پيل مخکې زه څلور کاله له نوموړي سره په مدرسه کې پاته شوی وم، خو ما ته د ده قوم نه و رامنځته کله چې اسلامي امارت پيل شو، بيا د خلکو له خبرو د ملا صاحب قوم رامنځته شو.

— ملا صاحب هغه وخت چې اسلامي امارت لانه و تاسيس شوى او د ژړى ولسوالۍ په سنگ حصار كې يې امامت درلود، له غربت سره سره يې ډېر سخاوت درلود. كه به كوم مسافر طالب په مدرسه كې بستره نه درلوده، ملا صاحب به له كوره ورته راوړه، كه به يې پيسو ته ضرورت و، ملا صاحب به له نيستي سره سره چې څه پيسې به ورسره وې هغه به يې فقيرو طالبانو ته ورکولې تر څو خپل د ضرورت شيان ورباندې رانيسي.

وروسته د امارت په وخت كې چې زه د امارت د مقام مالي وم، هم ملا صاحب هماغه د سخاوت صفت ساتلى و. دغه وخت به له ماسره درې قسمه پيسې وې.

— يو هغه چې د امارت د خزاني مربوط پيسې وې او بيت المال بلل كيدلې.

— دوهم هغه پيسې چې ځينو مالداره خلكو به ملا صاحب ته د عامه مرستو لپاره ورکړې وې.

— دريم هغه پيسې چې مالداره خلكو به ملا صاحب ته د خپل كور د شخصي-مصرف لپاره ورکړې وې.

ملا صاحب ماته ويلې و چې كله مجاهدين ملگري ملاقات ته راشي او كور ته ځي نو ماته يې را په يادوه. نو بيا به چې د امارت ملگري راغلل نو اكثر به يې له هماغو شخصي پيسو ورسره مرسته كوله تر څو خالي لاس كور ته لاړ نه شي.

— ملا صاحب مرحوم زيات زغم او حوصله درلوده. حتى كله به كشرانو ملگرو د ملا صاحب په مخكې ډيرې تيزې خبرې وكړې، انتقادونه به يې وكړل خو ملا صاحب د انتقاد د اوریدو زغم درلود. يو وخت د ملا صاحب په حضور كې د امارت د دوو مشرانو ملگرو ترمنځ خبره واوښته او شخړه رامنځته شوه. خو ملا صاحب په ځاى د دې چې هغوى تهديد يا توبيخ كړي په ډېر زغم سره يې د هغوى لاندې هواره كړه او په همدې مجلس كې يې بيرته سره پخلا او خوشاله كړل.

د اسلامي امارت د واکمنۍ پر مهال د پکتيا والي مولوي شمس الدين پهلوان له اميرالمؤمنين رحمه الله سره زما لومړۍ ملاقات هغه مهال ترسره شو چې زه کابل کې د چهار اسباب ولسوالۍ ولسوال وم، له ولسوال کېدلو يو کال وروسته چې په سيمه کې څه اداري مشکلات راته پېښ شول نو د ملا صاحب رحمه الله د ملاقات اراده مې وکړه، هغه مهال زموږ يوه بله دلگۍ د ملا صاحب رحمه الله د محافظت دنده پر مخ وړله په نساجي کې چې د ملا صاحب کور هم په همدغه سيمه کې و.

نو لومړۍ ليدنه مې د هغه رحمه الله په کور کې ورسره وشوه، څرنگه چې ما فکر کړی و له توقع خلاف مې ملا صاحب رحمه الله ډېر رحمدله او ډېر مينه ناک وموند، د ملا صاحب رحمه الله برخورد له ماسره بالکل د مدرسې د يوه انډيوال برخورد و.

کوم اداري مشکلات چې ما ځان سره رواړي وو ټول يې په سره سينه واورېدل او ټول يې ډېر اسانه راته حل کړل، همدا راز څرنگه چې زموږ د مسؤليت ساحه چهار اسباب د جنگ لومړۍ کرښه وه نو هلته يو شمير مسافرين په لارو کې بند پاته وو چې هغوی د لاري په پيدا کولو کې مو له ملگرو سره عمده مشکل درلود چې د ملا صاحب په ملاقات کې مې دا خبره ورته وړاندي کړه نو د ملت د خونديتوب له امله يې څنگه چې ما غوښتل مسافرينو ته د هغې لاري د خلاصولو امر هم وکړ، چې وروسته همداسي وشول او ټولو مسافرو ملا صاحب رحمه الله ته ډېري دعاگانې هم کولې.

زه هغه مهال د ملا صاحب له برخورد څخه ډېر متاثر شوم او هغه مهال ماته نه معلومېدله چې ملا صاحب رحمه الله ولي زه دومره تشويق کړم؟ او ولې يې زما دومره ډېر پېشنهادونه ومنل، وروسته زه پوه شوم چې ملا صاحب کوښښ کاوه ترڅو ټولو قومونو ته په يوه نظر وگوري او ټولو ته يوه درجه ورکړي، ملا صاحب رحمه الله کوښښ کاوه چې د ټولو قومونو د افرادو خبري يو ډول راوړي.

دا مې له ملا صاحب رحمه الله سره لومړۍ ملاقات و کله چې زه بيرته چهار اسباب ته ستون شوم د شمالي ولايتونو له علماؤ او طالبانو مې يو هيئت تيار کړ چونکه ما جرئت پيدا کړی و او له ملا صاحب رحمه الله سره ليدنه راته کومه عادي خبره ښکاره شوه نو د کاپيسا، پروان، فارياب، کندوز، تخار، مزار او بدخشان له ولايتونو څخه مې ۱۶ کسيز

وفد تيار کړ بيرته د ملاصاحب رحمه الله ملاقات ته ولاړو، هغه مهال مو ځيني داسي غوښتني لرلې چې يواځي په جذباتو بنا وي، په ټول تحريک کې مو ځيني ملاحظې درلودلې د مثال په توگه زما يوه غوښتنه داوه چې ولي په امارت کې ډير خړپيلي شته دا څنگه د طالبانو تحريک دی؟ خو ځيني غوښتني او نيوکې مو تر يوه حده پرځای وې لکه په ځينو ځايونو کې د پښتو او فارسي تر منځ سمې توپيرونه چې مخ په زياتېدو وو، خو د ملاصاحب رحمه الله ځواب دا وو چې زه هغه وخت ډاډه کېدای شم چې له بدخشان څخه يو کس په هرات ولايت کې والي وي او د هرات يو کس په کندهار کې والي شي، او موږ ته يې وويل چې تاسي په اطمینان خپل کار ته ادامه ورکړئ دې توپيرونو ته زه متوجه یم او په ټينگه به يې مخنيوی کوم او مثال يې داسي راته پيش کړ چې دا يو مرض دی او موږ اوس په جنگي حالت کې يو نو دا ډول يو خپرېدونکی مرض ژر تر ژره نه کنټرولېږي، موږ بوخت يو ترڅو په تدريج سره دې ستونزې ته د پای ټکی کېږدو.

زموږ يو اعتراض داوو چې بنديان ولي وژل کيږي؟ د ملاصاحب ځواب دا وو چې که ته له علمي اړخه کومه نيوکه لري نو زه مفتي نه یم چې تاته مسئله روښانه کړم له مولوي عبدالعلي ديوبندي صاحب او نورو علماؤ سره وغږېږه ترڅو يو بل ته قناعت سره ورکړئ او هره پرېکړه چې مو په گټه وکړه هغه به زه درته عملي کوم.

له دې ملاقات وروسته موږ ټول ملگري ډېر خوشحاله له ملاصاحب څخه رخصت شولو او زه بيرته چهار آسياب ته ولاړم.

دريم ملاقات مې له ملاصاحب رحمه الله سره د کابل له فتحې وروسته وشو چې کله چې زه د پکتيا د والي په توگه مقرر شوم د بغلان، بدخشان او تخار غالباً له دغو درو ولايتونو څخه بيا يو هيئت زما په گډون تيار شو چې داخل يې بيا ځيني ملاحظې له ځان سره درلودلې چې يوه ملاحظه بيا هم هغه د قومي او سمې ستونزې د پراخېدو وه، بنيابي هغه مهال به موږ له حالاتو سم برداشت نه وي کړی دا قومي او سمې تعصبونو ته لمن وهل د ځينو افرادو له خوا وو، خو موږ به د افرادو د کړنې په توگه نه ورته کتل

مور ته به داسي معلومېده لکه د تحریک له لوري چې دا ستونزه پراخېږي او داسي هېڅکله نه وه.

نو کله مو چې ملا صاحب ته دا ستونزه ياده کړه هغه له ما څخه سوال وکړ راته ويې ويل ته دې تحریک ته څنگه راغلي؟ آیا څوک درغلل دعوت يې درکړ؟ ما تاته خط در وليږي او ته مي راوغوښتلي؟ او دې تحریک ته د راتگ علت دي څه وو چې خپل سبقان دي پرېښودل او تحریک ته راغلي؟

هغه مهال چې ما خواب ورکړ دا و چې په افغانستان کې فساد و د خلکو سر او مال خوندي نه وو پاتکونه وو او هر چا خپله پاچاهي چلوله او د مثال په توگه می یوه خاطره ورته پېش کړه چې زه په ۱۹۹۲ کال کې له بدخشان څخه روان وم پېښور ته مدرسې تلم پېښور ته چې ورسېدم فقط یو څو روپۍ راسره پاته وې نور ټول شته مي په لاره چور شول، حتی د لاس ساعت مي په لاره پاتکيانو راڅخه واخيست نو د همدې فساد په ضد یو پاڅون پیل شو چې زه هم ورسره ملگری شوم.

ملا صاحب رحمه الله خواب را کړ ويل ته تحریک ته د فساد د مخنيوي په موخه راغلي يې کوم شيان چې تا ذکر کړل ټول فساد دي اوس ته د فساد د ورکولو مقابله کوې او که تېښته غوره کوې او له دې مقابلي تېښتې؟ که ته له دې مقابلي شاته کېږې نو دا ستا ځای به هم یو مفسد ته په لاس ورشي او فساد به نور هم پسي-زیات شي. ملا صاحب رحمه الله پسي زیاته کړه چې زه به هلته تا ومنم چې ته په تحریک کې چیري فساد ووينې او مقابله يې شروع کړې تر دې چې زخمي شي پکې شهید شي او سر دي پکې ولاړ شي نو بیا ته د فساد په ضد له مور سره یوځای شوی يې او که ته د فساد په ضد مقابله کې وې او ما دي ملاتړ ونه کړ او ما ستا د فساد ضد موقف څخه دفاع ونه کړه بیا ته حق لرې چې په تحریک نیوکه وکړې او مور ته د فساد خورونکو په سترگه وگورې، مور چې له ځان سره کومي ملاحظې راوړي وې تقریباً ۱۹ دانې وي او هره یوه به ما ویله بیا به مو بحث پرې کاوه بالاخره د مجلس په اخیر کې ما ورته وویل چې یو کس چې کله مریض شي نو بیا د خپل بدن غړي نه غوڅوي ډاکټر ته ځي ترڅو هغه یو علاج ورته په گوته کړي نو مور د مریضانو او ته مور ته د ډاکټر حیثیت لرې

ملاصاحب رحمه الله په خپله ځانگړې لهجه راته وويل چې ډاکټر په سلو مريضانو څه کولای شي؟ مطلب يې داوو چې سل نور مريضان راځي راته زه خپله ټول څنگه سره وچلوم تاسي هم خپله پوهان ياست مبارزه وکړئ فساد له منځه يوسي زه مو همکار یم او هرڅه همکاري درسره کوم.

له ماسره په دغه راغلو کسانو کې ځيني داسي کسان هم وو چې ملاصاحب ته تر راتگ وړاندي يې ويل چې دا مو له ملاصاحب سره اخيرنې ملاقات دی که زموږ غوښتنې ونه منل شوې نو بيا له موږ افغانستان پاته دی، خو له مجلس وروسته چې کله مو د ملاصاحب رحمه الله برخورد وليد او دهغه رحمه الله ځوابونه مو واورېدل د ټولو ملگرو زړونو ته يې لار وکړه او دا يې ثابته کړه چې ملاصاحب په پوره اخلاص او ټول توان د فساد په ضد درېدلی او ټول ډېر خوشحاله بيرته خپلو سيمو ته ستانه شولو ټولو ژمنه وکړه چې مقاومت به کوو او خپلو کارونو ته به ادامه ورکوو.

څلورم ملاقات مې له ملاصاحب رحمه الله هغه مهال وشو چې له پکتيا څخه د ځينو سميزو ستونزو د حل په موخه ورغلم هلته د حزب اسلامي يو قومندان د انجنير فيض محمد په نوم يو حرکت په لاره اچولی و، دغه راز د ځينو دولتي ځمکو د غصب موضوع وه او څرنگه چې په پکتيا کې عنعنې او رواج ډېر غالب و چې له يو شمير شرعي احکامو سره مخالف و، که هلته ما اقدام کړی وای بنایي له خلگو سره به په ټکر کې راغلي وای نو مې لازمه وگڼله چې په دې هکله له ملاصاحب رحمه الله څخه مشوره واخلم نو دغه موضوعات لامل شول چې زه له ملاصاحب سره ووينم او مشوره يې ترلاسه کړم.

له ملاقات وروسته يې گڼې مفيدې لارښوونې راته وکړې او د حزبيانو د کودتاه په هکله يې راته زياته کړه چې په سيمه کې د قومي مخورو، ملکاتو او علماؤ يو وفد تيار کړه، ما هم له رسېدو سره سم تقريباً سل کسه برابر کړل چې د سيمي مخور قومي مشران او علماء پکې وو او په ډېر لنډ وخت کې مو د حزبيانو ټول پلاټونه خنثی کړل، په دې کار سره هم ولس خوشحال شو او موږ نه يواځې دا چې د حزبيانو شوم پلاټونه

مو شنه کړل بلکه گڼ نور مقاصد مو هم ترسره شول او په سیمه کې د ډاډ او امن فضاء واکمنه شوه.

له ملاصاحب رحمه الله سره په دې ملاقات کې د پکتیا د قول اردو د فعالېدو پرېکړه هم وشوه چې سرپرستي یې لومړی زما په غاړه وه وروسته یې له جلال آباد څخه بل ملگری ورته راولیږه.

ملاصاحب رحمه الله زما هغه پیشنهادونه چې د درست امارت په سطحه وو یا هم د منطقي په سطحه وو د وخت له شرائطو سره یې منل او ډېرې مفیدې لارښوونې یې راته کولې.

وروسته مې له ملاصاحب رحمه الله سره د مخابري له لارې هم رابطې کولې په ټوله کې د ملاصاحب هر فرمان او هره لارښوونه دومره مفیده او ګټوره تمامېدله چې بالکل عقل یې ادراک نشوای کولی، کاشکې هغه مهال ما د ملاصاحب رحمه الله د هغو مشورو او لارښوونو په ګټو باندې څه لیکلې وای نو د لارښوونو اثر به یې اوس ښه معلوم وو.

په پکتیا چې ما دوه کاله تېر کړل تقریباً څلور ځله مې له ملاصاحب رحمه الله سره ملاقاتونه وکړل، د ملاصاحب رحمه الله ټولې خبرې په ظاهره ډېرې ساده او عام فهمه وې خو په اصل کې په اصطلاح د کاني کرښې وې چې هر څوک یې د خبرې تل ته نشوای رسېدلی او د وخت په تېرېدو سره یې د خبرو پوځوالی ثابتېده.

ملاصاحب رحمه الله ډېر خوش اخلاقه او خوشطبعه کس وو یو ځل له یوه ملاقات وروسته زه ترې ولاړېدم پوښتنه یې وکړه چې داخلګ تاته پهلوان وايي ته څرنگه پهلوان یې؟ غیر باز یې؟

ما ورته وویل چې زموږ په منطقه کې پهلوان خپله معنی لري خو غیر نیول مې هم زده دي ملاصاحب راته وویل نو غیر راسره باسې؟

ما ورته وویل یو شرط لرم هغه دا چې آمریت او ماموریت به یو طرف ته کوو بیا به غیر باسو. لکه مدرسه کې دوه طالبان. یو کندهاری ملا ته یې زه یو بدخشاني ملا یم، غیر به سره باسو. ملاصاحب رحمه الله قهقهه خندا نه کوله موسک شو، کله چې زه ور ولاړ

شوم خدای پاماني مي کوله لاسونه مي ورکړل، لاسونه يې ټينگ کړل شاوخوا يې ملگرو ته وکتل غالباً طيب آغا او څو نور ملگري وو. ويې ويل: والله لاسونه خويي ډېر کلک دي، موږ خدای پاماني کوله چې د ډوډۍ وخت شو او ډوډۍ راغله، ملاصاحب وويل دا ده ډوډۍ راغله ته ډوډۍ وخوره بيا به ولاړ شي، ډوډۍ له کچالو پرته نور څه نه وو ماورته وويل دا څو ورځي زه دلته راغلی يم له کچالو پرته مي نور څه نه دي خوړلي اوس زه کچالو نه خورم ملاصاحب ځواب راکړ، زموږ خوراک کچالو دی که يې خوړې ويې خوره که نه وي څه ولاړ شه هوتلونو ته روشونه وخوره.

له ملاصاحب رحمه الله سره به ما لږ ترلږه شل ملاقاته کړي وي له دې ټولو ملاقاتونو هيڅ ترڅه خاطره نلرم، هيڅ مي نه يادېږي چې ملاصاحب دي له ماسره داسې برخورد کړی وي چې په ما بوج شي او د وخت لپاره په ذهن کې راسره وي بالعکس مي په هر ملاقات کې ډېر څه ترې زده کړي او ډېر خوشحاله ترې ستون شوی يم.

يوه بله مهمه خاطره چې اوس راياده شوه، هغه داوه چې يو مهال زه د عوت او ارشاد د يوه مسؤل په حيث شمال کې وم چې له لوی درستيز ملافاضل اخند سره مي په ځينو موضوعاتو بحث د جنجال تر حده ورسېد بالاخره پرېکړه مي وکړه چې کندهار ته ولاړ شم او ملاصاحب ته خپله عريضه پيش کړم، زه چې کندهار ته راتلم نو ملافاضل اخند هم د الوتکې له لاري کندهار ته ځان رسولی وو، زه له ملافاضل اخند سره په جنجال سخت خسته شوی وم او د ډېري مايوسي په حالت کې وم نو مي له ځان سره پرېکړه وکړه چې ځيني داسي سخت نه منل کېدونکي پېشنهادونه ملاصاحب ته وکړم کله چې و نه منل شي نو زه به ځان خلاص کړم کرار به کور کېنم، خو کله چې مي ملاصاحب وليد خپل هغه سخت پېشنهادونه مي وکړل ټول يې راسره ومنل او اجازه يې رانکړه چې زه خپل مسؤليت پرېږدم، ما څو ځله وړاندي هم ملاصاحب ته د حج کولو ويلي وو چې زه حج ته څم اجازه يې نه راکوله دا ځل چې مي ورته وويل دستي يې اجازه راکړه.

له ملاصاحب رحمه الله سره مي وروستی ملاقات د حاجي معاون صاحب د فاتحي په مهال وو چې وروسته بيا ماته د ملاصاحب د ملاقات زمينه مساعده نشوه، او يواځي د مخابري له لاري مي کله کله خبره ورسره کوله.

د اسلامي امارت د کابينې غړی مولوي مخدوم عبدالسلام سعادت
الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيد المرسلين وعلى اله وصحبه وسلم.

جهاد و مبارزات برحق ملت مسلمان افغانستان درمقابل کمونيستهای بی عقیده و دين فروش یک حقيقت انکار ناپذير است. جهاد و شهادت ها و هجرت ها و برداشت بزرگترين مصيبتهای طاقت فرسا برای یک هدف خاص (قيام حکومت اسلامی) صورت گرفته بود متأسفانه قدرت طلبان و امتياز جويان جهادی تحت شعاع دسايس مکارانه دشمنان اسلام و افغانستان قرار گرفتند و بالنتيجه به جای اینکه حکومت اسلامی و نظام عدل الهی حاکم شود نظام بدبختی عیاشی، فحاشی، قتل، غارت، شر و فساد به میان آمد. عاليقدر امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد با آن تقوی و ایمان داری و دلسوزی که به اسلام و ملت مظلوم داشت قیام برحق تحریک اسلامی طالبان شروع و مدبرانه، شجاعانه برای آوردن نظام اسلام و نجات ملت مسلمان قد علم گذاشت.

واقعا برداشت ما از شخصیت اميرالمومنین این هست که جناب شان الگوی صداقت وفا و شجاعت بودند من بیست مرتبه باجناب ملاقات کردم و همیشه به جناب شان ملنگساری شجاعت؛ سخاوت؛ غیرمتعصب بودن را دریافت کردم و جناب شان را قائد امت اسلامی، رهبر جهاد و مبارزات آزادیخواهی علیه همه استکبار جهان میدانم.

مولوی عبدالفتاح بدخشی صاحب از منسوبین عالی رتبه امارت اسلامی افغانستان
الله پاک فرمودند که عزت و ذلت از جانب الله است

شاعر چه خوب فرمودند:

این سعادت به زور بازو نیست

تا نبخشد خدای بخشنده

خواستم در باره محترم امیر المومنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله علیه چیزی مختصر بنویسم .

محترم امیر المؤمنین صاحب مرد شجاع، بهادر، با تصمیم با توکل و با دیانت بودند. از جمله عادات شان پابند بودن با وعده خود بود. هرگز خلاف وعده خود کار انجام نمی دادند (باید امیر المومنین دارای چنین صفات عالی باشند) از ایشان خیلی خاطره های فراموش ناشدنی دارم اما بطور مثال یکی از آنها را با شما شریک می سازم .

من در قندهار در نساجی اتاق داشتم، در نزد خانه امیر المؤمنین، یک روز ایشان بطرف خانه شان می رفتند من در راه با ایشان هم کلام شدم، بعضی از مشکلات مجاهدین بدخشان را با ایشان تذکره نمودم. (چون من نماینده مجاهدین بدخشان بودم) ایشان از من خواستند تا صبح در دفتر شان حاضر شوم. صبح وقت در دفتر شان رفتم با کسی ملاقات داشتند (یا مصروف با کدام مهمان خارجی بودند) من لازم ندانستم تا مزاحم شان شوم. از آنجا برگشتم. وقتی از کار فارغ شدند از کسی در باره من پرسیدند که فلاتی کجاست؟ من با او وعده دیدن را کرده بودم. حتی باوجود مصروفیت های شان پشت من به قول اردو نفر روان کردند من را آنجا پیدا نکردند. من صبح نزد شان رفتم به فارسی برایم گفتند (برادر دیروز کجا بودی کارهایت ماند) بعدا مشکلات مجاهدین بدخشان را از من دریافت کرده، خیلی زود آنها را حل نمودند.

خلاصه درباره زندگی شخصی ایشان باید بگویم که خیلی زندگی ساده و فقیرانه داشتند.

از جمله عادات شان این بود که با مجاهدین مسافر خیلی مهربان بودند حتی به مسئولین را تاکید می کردند تا مواظب مجاهدین مسافر (که از ولایات دیگر مثل بدخشان و تخار آمده بودند) باشند.

ایشان از نژاد پرستی و قوم پرستی خیلی متنفر بودند. خیلی انسان بردبار و با حوصله بودند. ایشان یک امیر فراموش ناشدنی هستند. من شخصا ایشان را هیچ وقت فراموش نمی کنم و برای شان همیشه دعا گوه هستم. والسلام

د بدخشان ولایت د مجاهدینو یو تن مشر مخدوم عبدالحق صاحب زمانی که مایان طلباء ولایت بدخشان بتعداد ۷۰ نفر در صف تحریک اسلامی طالبان پیوستیم، چند روز را در ولسوالی سپین بولدک ولایت قندهار تیر کردیم. بعدا تشکیل شدیم. به شهر قندهار رفتیم، قرار بود بخط اول جبهه برویم. بنا بر مصلحت بزرگان (مولوی شمس الدین مشهور به حاجی پهلوان) به تعداد ۳۰ نفر تشکیل بخط اول جبهه غزنی اعزام شدند، باقی مایان ۴۰ نفر در قندهار در کماندویک شب را سپری کردیم بعدا در تشکیلات امنیتی دروازه ورودی قندهار مؤظف شدیم.

البته آن ماه حوت بود بعد از سپری شدن چند ماه یک روز محترم امیرالمومنین آمد، نماز دیگر را اداء نمود، به طلباء امر کردم، انار آوردند، وقتیکه انار خورده شد، مرا گفت ماو تو به نساجی میرویم، وقتیکه رفتیم منطقه را معاینه کرد. برایم گفت اگر به آنجا (منطقه نساجی) میاید من فامیل خود را از منطقه سنگ حصار به اینجا انتقال میکنم، چراکه من میخواهم شمایان نزد ما باشید. من گفتم بالراس والعین.

امیرالمومنین صاحب به ملا گل آغا آخذ هدایت داد، که فورا در و کلکین یک خانه را درست کن، شیشه نصب کن، بعد از آماده شدن خانه ملا صاحب فامیل خود را به آنجا انتقال داد و ما چند سال در آنجا همراهی مرحوم ملا صاحب بودیم و مسئولیت امنیت او را بعهده داشتیم.

در آن وقت دفتر کاری امیرالمومنین در تعمیر ولایت بود. من چونکه از طرف یک تعداد مردم به حیث نماینده صفحات شمال کشور معرفی شده بودم، اکثر اوقات نزد امیرالمومنین صاحب تشریف میبردم، ملا صاحب به مؤظفین دروازه هدایت داده بود، هر وقتیکه مخدوم صاحب میاید برایش مانع نشوید، بلا توقف داخل شود. هر وقتیکه میرفتم مرا منتظر میساخت تا نان چاشت در دفترش صرف کنم، آخر وقت امر میکرد حالا پیشنهاد خود را بیاورید! بعد از ختم کار همانجا در دفتر امیرالمومنین بعد از صرف طعام چاشت نماز ظهر به امامت امیرالمومنین صاحب اداء میکردیم و بعد مرا اجازه میداد به طرف اطاق خود می آمدم. کدام روز که کار میداشتم اجازه میخواستم خنده میکرد میگفت من دانستم ته چرا میروی. من استبصار نمودم ملا صاحب وجه

خنده تان را بگویید! گفت: طعام ما ضعیف است تو خود را به هوتل میرسانید، طعام روز مره جناب شان بامیه، دوغ، کدام روز کچالو، گاهی گاهی شوریبا که برای فی نفر به اندازه بسیار کم گوشت می رسید. من که اکثر اوقات از طرف چاشت همراهی جناب بودم از آن بهتر دیگر چیز را نه دیدم.

یک واقعه به یادم می آید فکر میکنم که دیروز تیر شده باشد، در یکی از روزها بعد ظهر رفتم، یک تعداد مردم دیگر هم در آنجا منتظر بودند از قبیل دلگی مشران زابل، قندهار، ارزگان و هلمند تعداد شان تقریباً ده ۱۰ الی سیزده ۱۳ نفر میرسید. نماز عصر را به امامت امیرالمومنین صاحب ادا نمودیم بعداً یک چپرکت در ما بین تعمیر گذاشته شد. مرحوم ملا صاحب همراه با رئیس دفتر اش وکیل احمد آخندزاده صاحب نشستند برای آخندزاده صاحب گفت اول مخدوم صاحب رارخصت کنید (بمن اشاره کرد) کارهای من اجرا شد، بیرون شدم، دیدم که در پشت دروازه قاری محمد طیب صاحب منتظر است، برایم گفت من یک عریضه دارم. عریضه اش گرفتم، از یک زاویه آمدم، مرحوم ملا صاحب خشمگین بود دقیقه ای مکث کردم. برای دلگی مشران میگوید به دروازه هر یک از شما رفته دق الباب کردم به محنت و زاری شما را از خانه های تان بیرون کردم، این آدم را میشناسید از بدخشان هم مرز با چین با عشق و علاقه ای که با جهاد داشت به جذبه ایمانی خود بدون آنکه از طرف کسی دعوت شده باشد، خود اینجا حاضر شده. آیا حق اولیت از و است یا از شما؟ خود قضاوت بکنید من از پشت سر آمده به وکیل احمد آخندزاده صاحب عریضه ای قاری صاحب تقدیم نمودم، و بعد از اجراء خارج شدم.

در یکی از روزها از طرف سنگ حصار به سرعت می آمد، یک زن دست یک طفل در دستش، از کوچه پهلوانگهان در سرک برآمدند، ملا صاحب موتر خود را کات کرد، موتر افتید، بعد از چند ملاق باز سر تیرها ایستاد، شیشه های موتر شکسته موتر کپ کوپ شد و زن همراهی طفلش سالم ماند. وقتی که به جایش رسید بعضی ها گفتند ملا صاحب چرا این کار کردی خود را به کام مرگ برابر کردی در جواب گفت: من

نخواستم قاتل شوم، چون بر سیاه سر و طفلش رحم کردم خداوند قدوس به من رحم کرد مرا حفاظت کرد، زن و من هر دو سر به سلامت بردیم.

زمانیکه یک نفر طالب زخمی میشد از سنگر برداشته میشد بلا توقف به شفاخانه رانده میشد بدون آنکه گفته شود تو کی استی از کجا هستی از کدام نژاد و زبان. بدون آنکه شناخته شود زخمی های مجاهدین برای معالجه تا جرمنی حتی دیگر ملک ها برده میشد.

برای معیوبین و معذورین موتر، یک دربند دوکان یا پول تجارت می داد تا ما یحتاج خود را پوره کرده به کسی محتاج نه شود.

اگر به تاریخ افغانستان نظر بیندازیم هیچ یک از زعمای افغانستان این کار را نکرده، یگانه شخصی که به مردم خود دلسوز و مشفق بوده باشد او ملا محمد عمر مجاهد (رَحِمَهُ اللهُ) بود.

لله الحمد مرحوم ملا صاحب در مقابله ابر قدرتهای کفری همچو امریکا و دیگران تاریخ زرین را پشت سر گذاشت ان شاء الله نسل آینده بر کارنامه هایش افتخار خواهد کرد.

حاجي خليل الرحمن حقاني

د طالبانو د اسلامي تحریک له پیل وړاندې د لویې پکتیا اکثر ساحات د مولوي جلال الدین حقانی صاحب د جبهاتو تر تسلط لاندې و، کله چې د ملا محمد عمر مجاهد په مشرۍ اسلامي تحریک پیل شو او موږ ته معلومه شوه چې دا واقعا یو دیني او اصلاحي خوځښت دی نو له پیله مو ورسره خپل ملاتړ اعلان کړ. لومړی مو د منبع الجهاد او د خوست له مدارسو پنځوس تنه طالبان له څو موټرو وسلو او نظامي لباس سره د تحریک مرستې ته واستول. وروسته جناب حقاني صاحب خپل ټول مجاهدین، جهادي جبهات او جهادي وسائل او امکانات اسلامي امارت ته وقف کړل او له ملا محمد عمر مجاهد سره یې بیعت اعلان کړ. الحاج حقاني صاحب ویل چې: د کوم مقصد لپاره چې موږ جهاد پیل کړی و، قربانی، مو ورکړې، خلگ مو هجرتونو ته اړ

شول د همدغه مقصد د ترلاسه کولو لپاره د امارت ملاتړ کوم او هغه مقصد ته د رسېدلو یوازنی لار همدا ده. حقاني صاحب تر پایه له ملا صاحب سره په کړي بیعت قائم پاته و او د امریکا ضد جهاد کې یې تر همدې قیادت لاندې جهاد ته ادامه وکړه.

د مرحوم ملا صاحب رحمه الله له گڼو خصوصیتونو څخه دا هم یو نادر خصوصیت و، چې د جگړې له ډگرونو سره به په رابطه کوو، سره له دې چې جگړه به څو ځایه روانه وه خو ده به یې خپله حال اخیست او لازم هدايات به یې کول که به چا څه ناغیري کوله او خپل کار ته به متوجه نه و، نو ملا صاحب به پخپله غږ پرې کاوه او د کار تر خلاصولو پورې به یې یاد کس تعقیب کاوه.

د امیر المؤمنین رحمه الله ناسته ولاړه تگ راتگ او له کسانو سره په لیدو کتو کې ډېره عاجزي موجوده وه نوموړی انتهایي تواضع کوونکی او لله فی الله شخص و. څومره چې زموږ شناخت ورسره وو د کبر او غرور یوه ذره هم موږ پکې ونه لیدله بالکل خاکساره او د ځانگړی اثر څښتن و.

ډېري کمي خبري یې کولې، خو خبري یې سره له دې چې په ډېرو ساده الفاظو وې د محتوا له لحاظه به بالکل پخې او په تول درنې خبري وې، موږ چې کله ولید په دې ډېر خوښ شو چې الحمد لله یو طالب دی د نظر خاوند دی او له تکبر څخه ډېر لیري شخصیت دی موږ ډېر ترې متاثر شولو، نو له نوموړي سره مو خپل بیعت د ځان لپاره د فخر وړ خبره وگڼله او په اتفاق سره مو د نوموړي قیادت ومانه.

د رهبري شوری غړی شیخ الحدیث مولوي عبدالرشید صاحب

له هر څه نه مخکې دا وایم چې (لا ازکی علی الله احد) خو هغه څه چې واقعیت دي د مرحوم امیر المؤمنین صاحب په اړه زما تاثرات دا دي چې نوموړي څو صفات درلودل.

الله ورته محکمه عقیده او کامل ایمان نصیب کړی و، د مخلوق د خوشالي لپاره یې د الله پاک حکم تر پښو نه لاندې کاوه، الله تعالی محکم توکل ورکړی و، د ملل متحد او یا د دنیا د کافرانو د رسمیت پیژندلو یا نه پیژندلو پړوا یې نه ساتله. الله تعالی شجاعت او رعب ورنصیب کړی و. د زهد یې دا حال و چې په پنځه کاله محکم امارت کې یې نه

کومه شخصي ماني واخيسته او نه يې په خارجي يا داخلي بانکونو کې پيسې جمع کړې.

بل لوی صفت يې دا و چې هر کار يې د علماء کرامو په مشوره او فتوی ترسره کاوه او آخري خبره دا کوم چې د اولياء کرامو دا صفت په کې و، چې له اسبابو مخکې به يې اول مسبب (الله تعالی) ته رجوع کوله.

د رهبري شوری غړی او د نظامي کمیسیون د جنوب لویدیځي حوزې مسؤل ملا محمد ابراهیم صدر صاحب

د امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد مناقب او خاطرات خورا ډېر دي، که یې لیکم شاید د کتاب تطویل ورباندې راشي. مختصراً به ووايو چې امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد یوازې د افغانستان د جهاد مؤسس نه و، بلکې د دنیا په سطحه د معاصر جهاد مؤسس و. ځکه دشورویانو له شکست وروسته چې کله د افغانستان تنظیمونه په خپل منځ کې په جگړو اخته شول، نو کفارو او د هغوی لاسپوڅو مجاهدین داسې بدنام کړل چې خلک د مجاهد په نوم شرمیدل. خو الله تعالی د ملا محمد عمر مجاهد د جهاد په برکت یو ځل بیا مجاهدینو او ټولو مسلمانانو ته عزت ور په برخه کړ. چې اوس مسلمانان د مجاهد په نوم فخر کوي او د دنیا مسلمانان همدې مجاهدینو ته د امید سترګې پر لاره دي چې ملا صاحب مبارک روزلي او تر شا پرې ایښي دي.

د امیر المؤمنین رحمه الله بل خصوصیت دا و چې د دنیا او افغانستان نیک مسلمانان او مجاهدین که یې ملا صاحب لیدلی و یا نه، خو پر ده یې اتفاق درلود. هغه که علماء وو یا هم مجاهدین او عام مسلمانان. او په مجاهدینو کې هر چا دا فکر کاوه چې له ماسره ډېر محبت لري.

د رهبري شوری غړی الحاج ملا امیر خان حقاني صاحب

د طالبانو د اسلامي تحریک د پیل په وخت کې چې کندهار ښار تازه فتحه شوی و. زما په شمول زموږ د جبهې ملګري له ملا صاحب سره د ملاقات لپاره کندهار ته لاړو. د کندهار ښار په والي کوټي کې مو له عالیقدر امیر المؤمنین رحمه الله سره اولنۍ

ملاقات وشو. تر دې پخوا مې ملا صاحب نه وليدلی او تعارف مو سره نه و. ملا صاحب يو ډېر خاکسار، خاموش مزاجه، مهربانه او نوراني شخص و. په لومړني ملاقات کې يې زما او ټولو ملگرو په زړه کې ځای وموند. نو بلاتواخيره مو ورسره بيعت وکړ. له هغه وخت څخه بيا تر اوسه د فساد او اشغال پر خلاف د جهاد په اوږده مرحله کې الله الحمد په هماغه بيعت وفادار پاته شوي يو.

له مرحوم امير المؤمنين صاحب سره زموږ دوه وروستي ملاقاتونه لومړی په کندهار کې هغه وخت و چې امريکايانو د افغانستان اکثر ښارونه نيولي وو او مجاهدين له کندهار ښاره هم د عقب نشينۍ په حال کې و او ملا صاحب له ملگرو سره وروستی مجلس وکړ. له هغه وروسته مو بيا په زابل ولايت کې ورسره وليدل. دا هغه وخت و چې د کندهار په شمول د افغانستان تقريبا ټول ښارونه او اکثر سيمې د امريکايانو او د هغوی د اجيرانو لاسته ورغلې وې. د دې دوو ملاقاتونو ځينې خبرې غواړم دلته شريکې کړم. ملا صاحب په وروستي ملاقات کې دا وينا کوله چې دا افغانستان ډېر ځله د کفارو لخوا نيول شوی دی خو بيا وروسته د کفارو لپاره مقبره گرځيدلی دی. ملا صاحب په هغه سخت حالت کې چې ټول ښارونه امريکايانو نيولي وو، هم پوره مطمئن و په ارامۍ، دلاورۍ او قاطعانه ډول يې خبرې کولې. هغه وخت چې ځمکه او فضاء ټوله اشغالګرو نيولې وه. ملا صاحب وويل چې د افغانستان نيول آسان خو ساتل يې گران دي دا کفار به ضرور شکست خوري. موږ ته هغه وخت عجيبه ښکارېده. خو ملا صاحب په پوره يقين او اطمینان سره دا خبره کوله.

ملا صاحب نه يوازې زموږ او افغانستان لپاره سرمايه وه، بلکې د ټول امت مسلمه لپاره يو غمخور او سد سکندر و. رحمه الله تعالى و نور الله مرقده

د رهبري شوری غړی ملا تاجمير جواد

څوک چې الله تعالى ته محبوب شي الله جل جلاله په خپله لار کې ترې ستر خدمتونه اخلي. عاليقدر امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله، الله تعالى ته محبوب و، ځکه يې د افغانستان د جهاد د ثمراتو د احياء، د شر او فساد د له منځه وړلو، د گران

هيواد د تجزيې د مخنيوي او د رښتيني اسلامي نظام د حاکميت په خاطر يې د مسؤليت د درک او عملي حرکت د پيل توفيق ورکړ او سبقت يې ور په برخه کړ. داد الله تعالى په نزد د قبوليت وجه وه، ور نه د ديرو لوړو ديني، عصري تعليمي مؤسسو څخه سند په لاس اشخاص چې د افغانانو د جهاد په رهبري کې يې قرار درلود، څوک په دې ستر امتحان کې واقع او ناکام شول او څوک د غفلت په خوب ویده او يوازې د خان، کورنۍ او ډلې په فکر کې شول.

د کابل له فتحې د مخه عاليقدر امير المؤمنين رحمه الله لوگر ولايت ته د جگړې د لومړۍ کرښې له نظامي مسؤلينو او د شاوخوا ولايتونو له ملکي مسؤلينو سره يوې غونډې ته راغلی و. زه د نوموړي د امنيت ساتنې په برخه کې د گزمنې مسؤل وم. کله چې نوموړی د غونډې ځای ته نږدې په يو مسجد کې د لمانځه له اداء کولو څخه وروسته راووت، زه يې په ملاقات مشرف شوم. ما يو معنوي اغيز محسوس کړ او يو مخ د نوموړي شخصيت د درنښت، وقار او جلال مجموعه راته ښکاره شوه.

نوموړي رحمه الله د قيادت ډيرې ځانگړنې درلودې. لږ خبرې، بې کچې درنښت، زيات رعب، بې کچې صبر، د غره په څېر استقامت، د خواصو توکل، قاطعيت، سياسي ژور درايت، په پريکړو کې د تاريخي او عيني حقائقو په پام کې نيول، نظامي نبوغ، له وعيدونو او تهديدونو څخه نه ويريدل، د تنظيم په جال کې نه راگريدل، امت ته وسيع غېږه او تر هر څه وړاندې د امت وحدت ته ارزښت ورکول د نوموړي د قيادي شخصيت له ځانگړنو څخه وې.

عاليقدر امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله د دنيا د نورو واکمنانو په څېر د مادي او سياسي امتيازاتو، استخباراتي ميتودونو او نظامي زور په توسط په خپل لشکر او خپل ولس واکمني نه کوله. نوموړي د خپل لشکر او خپل ولس په زړونو واکمني کوله او د دوی په زړونو کې يې ځانگړی ځای درلود. د انډيوالۍ په څېر تعامل او د زړه د مينې ورکول، شخصي تقوی، اخلاص، تواضع، صداقت، په خپل لشکر او ولس اعتماد، عدالت او په زړونو کې يې له الله جل جلاله څخه د ويرې پيدا کول په خپل لشکر د ټينگ کنترول په برخه کې غوراوي وو.

د امير المؤمنين رحمه الله په لاس تاسيس شوی د افغانستان اسلامي امارت د معاصرو اسلامي او جهادي خوځښتونو په ټولي کې ځانگړی مقام لري او په تاريخي لحاظ يې کم مثالونه موندل کيږي. د اسلامي امارت ځانگړنې په دې ډول يادولی شو.

— د زعامت د ټاکنې لپاره د اسلامي شوری د اصل احیاء کول او د زعامت د ميراثي کولو دود ختمول.

— مسلمانانو ته د اخوت غیر خلاصول، او د رښتينو اسلامي او جهادي خوځښتونو اجماع رامنځته کول.

— د مبارزې او جهاد د سختیو له امله له افراط او تفريط څخه ډډه کول.

— له خپل ولس او گرد اسلامي امت سره د ترحم او احترام چلند

— داسې تشکيلاتي جوړښت رامنځته کول چې د دښمن د نفوذ او د لیکو د تفرق مخه نیسي.

— له مالي پلوه په خپل ځان اتکاء

— د مسلح جهاد تر څنگ د نبوي شرعي سياست تعقيب

— له پيړيو وروسته د اسلامي نظام د عملي تاريخي نمونې وړاندې کول.

— د اسلام په احکامو له سازش څخه ډډه او له مظلومو مسلمانانو څخه کلکه دفاع

په پای کې له لوی الله جل جلاله څخه امير المؤمنين رحمه الله ته د مغفرت، د نوموړي درنې کورنۍ او ټول امت ته د نعم البدل او د ده د شخصیت، ژوند او مبارزې په اړه کتاب لیکونکو ته د توفیق او اجر عظیم غوښتنه کوم. الله تعالی دې د ټولو سعی قبوله کړي او الله دې لویه فائده پرې مرتبه کړي. آمین یا رب العلمین.

د امارت د مقام د مخابرې مسؤل نصرت حاجي لالا

امير المؤمنين رښتيا هم له هر مظلوم او بې وزله سره ډېر زيات زړه سوی درلود. حتی که دښمن به يې هم بندي يا تېي شو د رحم معامله يې ورسره کوله. يو وخت زه خپله په

شمالي کې وم زموږ د مخالفو ځواکونو له قوماندانانو څخه يو لوړپوړی قوماندان چې د پير نظر په نوم په زخمي حالت کې ونيول شو. اميرالمؤمنين فوراً ماته حال راکړ چې مجاهدينو ته امر وکړه چې ژر تر ژره دغه زخمي شفاخانې ته ورسوي، ماهغوی ته وويل هغوی هم سمدستي د کابل ۴۰۰ بستريز روغتون ته ورساوه، هغه به تل ويل چې که کوم وخت د دښمن له افرادو څخه څوک ژوندي ونيول شو، چې ويي نه خوروي، او زخمي يي فوراً روغتون يا کلينک ته رسوي، دا يي په نظامي ډگر کې زړه سوي و.

اوبه عمومي ډول د وچکالۍ په کال د کندهار، هلمند او نيمروز ولايتونو د ريگونو او لرې پرتو سيمو کوچيان په ريگونو کې بند پاته وو، يوه اړخ ته وچکالي وه او بل لوري ته قدرتي آفات او مرضونه يي مالونو ته راغلي او ټول مالونه او څاروي يي مړه شوي وو.

مرحوم اميرالمؤمنين ته د دې خلکو په هکله خبر راوړسيد هغه سمدستي خپلو هوايي قواوو ته امر وکړ چې هليکوپتر ورته موظف کړي، په هليکوپټرو کې ټول دغه خلک له ريگونو څخه راوړل شول او په ابادو وطنونو او اوبه خور ته نژدې سيمو کې ځای پرځای او لازمي مرستې يي هم ورسره وکړي.

بله خبره دا چې يو وخت زه خپله د کندهار د سرپوزې زندان ته ورغلم هلته مې زيات شمير کشران زندانيان وليدل چې ږيري يي نه درلودې، هغوی په جگړو کې نيول شوي وو، طبعاً په جگړو کې خلگ د خپل صف د غښتلي کولو لپاره خلگ ډيروي او لغړزني هم راکشوي تر څو د خپلو جنگياليو تعداد زيات کړي، ما مسؤل چارواکي پيدا کړل او اميرالمؤمنين ته مې په مخابره کې حال ورکړ، مسؤل کس مې هم ورسره په تماس کې کړ، اميرالمؤمنين ورته وويل: ولي؟ هغه معذرت او پخښنه غوښته او خپل دلائل يي ورته وويل: سبا يي دسټي هيټ وټاکي او هغه زندان ته ورغلي، اکثر کمسنه بنديان يي په يوه وار خوشي کړل. دا د عاليقدر اميرالمؤمنين د بي کچې زړه سوي، مرحمت، مهربانۍ، شفقت، او د بي وزلانو سره د خواخوږۍ څو بيلگې وې. ټولې يې له شمير نه زياتې دي. الله تعالی دې ورباندې رحم وکړي.

د رهبري شوری غړی ملا شیرین آخند

د ملا صاحب له شخصیت څخه چې په اول ځل زه متأثر شوم، دا د شوروي اشغال او د ډاکټر نجیب د رژیم وروستي کلونه و. په دې وخت کې مجاهدينو له کندهار څخه د هلمند او هرات پر خوا تللي لاره د دښمن پر مخ بنده کړې وه او د هغوی قواوو او اکمالاتو ته یې لار نه ورکوله. دغه وخت داسې اواز و چې یو شمیر تش په نام مجاهدين له کمونیست حکومت سره رابطه لري او غواړي په دې لاره د دښمن اکمالاتي کتار ته د تیریدو زمینه برابره کړي.

یو وخت چې د مجاهدينو تر مابین مجلس دائر شوی و، همدا موضوع یاده شوه. په دې وخت کې په سیمه کې یو ځواکمن قومندان د استاد عبدالعلیم په نامه و چې هغه وخت یې ډېر قوت درلود. یو چا په مجلس کې د کمونیستانو د کاروان تېرولو خبره یاده کړه، استاد عبدالعلیم په ډیره بې پروايي وویل چې کاروان زه تیروم څوک به څه راته ووايي؟ په دې خبره ټول غلي شول، سره له دې چې په مجلس کې ډېر مجاهدين او مشران ناست وو، خو د استاد عبد العليم د خبرې ځواب هیچا ورنکړ.

تر دې چې استاد عبدالعلیم نور هم زړور شو او یو وار بیا یې په جوش او خروش همدغه خبر تکرار کړه، چې زه د حکومت کاروان ته لاره ورکوم او تیروم یې. په دې وخت کې ملا صاحب تازه د فیض الله اخندزاده له جبهې راجلا شوی و او یوازې څو تنه ملگري ورسره و، چې کوم لویه جبهه یا قوت یې هم نه درلود. خو ملا صاحب په ډېر جرأت د استاد عبدالعلیم ته وویل: ته څرنگه دا وایي چې زه د کمونیستانو د حکومت کاروان تیروم. په دې لاره روسانو کاروان نه دی تیر کړی اوس یې ته تیروي. ته را میدان ته شه چې سره معلومه یې کړو چې ته یې تیرولی شي او کنه؟

د ملا صاحب له جرأت او غیرت څخه ډک ځواب عبدالعلیم هم وویراوه او بیا له دې خبرې څخه منصرف شو. له دې څخه ماته معلومه شوه چې ملا صاحب حق گوښه شخص و. هغه د حق په مقابل کې د هیچا پروا نه ساتله او نه هم له چا څخه ویرېده. دا د هغه وخت کیسه ده چې استاد عبدالعلیم په کندهار کې ډېر قوت درلود او چا په آسانه ځواب نه شوای ورکولای.

د ملا صاحب يو بل ښه صفت دا و چې د خپل جهادي خدمت او کارنامو هيڅ يادونه به يې نه کوله او نه به يې هم اثر وړياندې معلومېده. که به يې په جهاد کې هر څومره لوی کار او مهمه کارنامه ترسره کړې وه خو له وضعیت څخه به يې چاته دانه معلومېده چې دا کار دې ده کړی وي يا دې په هغه لويه کارنامه کې دی شریک وي.

د کمونیزم ضد جهاد په وخت کې يو ځل د کندهار ښار محله جات سيمې ته لويه قوه راغلې وه او مجاهدينو سخت جنگونه ورسره وکړل. په دې جنگ کې د دښمن ۲۲ شاوخوا ټانگان او پوځي وسائط له منځه لاړل. ملا صاحب هم په دې جنگ کې فعاله برخه درلوده او له پيله تر پايه په کې شریک و. له جنگ وروسته چې کله دښمن شکست وخوړ. له جنگ وروسته په زلخان سيمه کې چې د مجاهدينو اطاق و ما ملا صاحب وليد. حال دا چې ځينو مجاهدينو به د جنگ کيسې بيانولې خو ملا صاحب چې په دې جنگ کې يې مهمه برخه درلوده، حتی له وضعیت څخه يې هم دانه معلومېده چې په جنگ کې به يې شرکت کړي وي.

د ملا صاحب بل صفات تواضع او علماء کرامو، نيکانو او صالحانو ته احترام و. په کندهار کې هغه وخت يو صوفي عالم اوسيده چې په تقوی او دیانت يې شهرت درلود او د صلاوات به حاجي بابا مشهور و. ده په امارت څه انتقاد درلود. ملا صاحب چې کله پرې خبر شو، نو په خپله ورغی د هغه صوفي عالم ځای ته. هلته ما وليدل چې ملا صاحب اگر که د هیواد مشر او حاکم و خو د هغه عالم په وړاندې په ډېر ادب او تواضع سره ناست و. د هغه خبرې يې اوریدې او بيا يې په ډېر احترام ورته ځواب وايه تردې پورې چې د هغه انتقاد رفع شو.

د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر مولوي وکیل احمد متوکل

د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر او د ملا صاحب د دفتر لومړنی منشي مولوي وکیل احمد متوکل صاحب خپلې خاطرې داسې راسره شریکوي.

امیر المؤمنین ملا صاحب مرحوم داختر دعامي عیدگاه دلمانځه امامت او خطبه او نور لمنځونه په خپل امامت ورکول ښه اواز او ښه په تجوید يې قرائت وايه. زما دوالد شهید

ابوالفیض علامه عبدالغفار بریالی اشعار یې ډېر خوښ وه د ده په وینا دهغه دشعرو کتاب (اهاړ) هم داوول ځل لپاره دکندهار داطلاتو اوکلتور ریاست لخوا کمپوز اوچاپ سو.

ملا محمد عمر مجاهد په نه ستړي کېدونکي ډول ډېر کار کاوه ډېرې لیدنې یې کولې، په داخله کچه له روزمره ملاقاتو څخه علاوه یې د بهرنیو مېلمنو سره هم لیده کاته کول، د ملګرو ملتو د سرمشري له استازي سره او د پاکستان، سعودي او اماراتو څخه علاوه د ترکمنستان او ازبکستان له خارجه وزیرانو سره یې هم ناستي درلودې، د قطر، چین او نورو پلاوو سره یې هم وکتل د ځینو عربي او پاکستانی ژورنالستانو او غربي راډیوګانو سره یې هم مصاحبې کړي وې.

یو وخت یوه لوړ پوړي پاکستانی پلاوي ورته ویل چې موږ په ځینو موضوعاتو کې د نړیوال فشار سره مخ یو او تاسي مو هم خبرې نه منئ ملاصاحب ورته وویل زموږ د هیواد پر سر نړیوال مناسبات مه خرابوئ چې تاوان در رسیري نو زموږ سره تعلقات وشکوئ. بیا هغوی بیرته خبره واپوله چې نه موږ خو ګاونډي هیوادونه یو.

د سعودي د استخباراتو مشر ترکی فیصل د پاچا فهد پیغام ملاصاحب ته ووايه چې اسامه بن لادن موږ او امریکا ته مطلوب دی. ملاصاحب ورته وویل ستاسو نیکه ګانو صحابه رضی الله عنهم چې تر موږ پوري اسلام راوړس او ه. اوس تاسي ولې دومره بې غیرته سواست چې د صدام څخه ځان په امریکا ساتئ؟ هغه څپه سو چې زموږ د کورنۍ توهین دي وکړ مجلس یې پرېښوی.

مشر ملاصاحب تل د ښځو د حقوقو په اړه ډېره اندېښنه لرله ویل یې موږ د کورونو د شخصي حریم د مصونیت له خاطرې انګر ته نفر نه سو ورلیرلای چې د ظلم او کورني تاوتریخوالي سملاسي مخه ونیول سي. خو پر نورو لارو چارو مو عملي کارونه روان کړي دي لکه د منابرو او رسنیو څخه د شرعي احکامو مسلسل ابلاغول د محجب تعلیم او جلا تحصیل زمینه برابرول د محاکمو د لاري د بېلابیلو جنایي او حقوقي مسایلو د حل لپاره د ښځو لاسرسی، همداراز په نظامي لیکو کې د ماشومانو نه استخدام او د موظفو کمیسونونو په مټ دوامدار تعقیب ترسره کول.

په پاکستان کې د اسلامي امارت دواکمني په مهال سفير ملا عبدالسلام ضعيف تر ټولو لوی صفت د مشر ملا صاحب دا و چې شريعت يې د ټول ژوند، کړنلارو او کارونو معيار ټاکلی و، هره فيصله او موضوع چې به ورته ورسېده، تر هر څه لومړی به يې د شريعت په رڼا کې پریکړه او عمل کاوه، هغه پریکړه او مسئله چې د شريعت موافق به وه، هغه به يې عملي کوله او که به د شريعت خلاف وه هغه به يې سمدستي ردوله.

دویم: دهغه د ټول پرسونل او کارکوونکو انتخاب د تقوی او یا هم د لیاقت پر بنیاد و، تر هغه ځایه چې د ده علم ورته رسیدلای وای تقوی لرونکي او یا هم لایق کسان يې گمارل، که څه هم ډیرو خلکو ته به دا معیار د سوال خبره وه.

درېم: لکه څنګه چې عمر نومیدي همداسي هغه د حضرت عمر (رض) غوندي د پوره صداقت خوی درلود، نه يې چاته دوکه ورکوله او نه خپله تر پایه د چاله خواڅخه دوکه سو. او دښمنانو د دوستی او دښمنی په دواړو حالتو کې پوره کوشش وکړ چې هغه ته دوکه ورکړي، ولي ونه توانېدل.

څلورم: هغه رښتونی او پاک انسان و، هيڅ نوعه اخلاقي او لساني کمزورتیا يې نه درلودله، هغه دروغ ويل نه خوښول، او نه يې له چا سره چل او دوکه خوښېدله، نه يې بې ځایه او بې مانا خبرې کولې او نه يې بې ځایه وخت تیراوه.

پنځم: هغه د غريبو او ساده خلکو سره مينه درلودله، د یتيمانو او معيوبو خلکو د حال څخه يې ځان خبراوه، پخپل ځاني او کورني ژوند کې ساده او هم يې ساده ژوند ته ترجيح ورکوله.

شپږم: هغه د بل چا خبره په ډیرو سړو مغزو او پوره حوصله سره اوریدله، بیا يې د هویا نه جواب مقابل لوري ته ورکاوه، په خبرو کې يې د چا سره ډیره مشاجره نه کوله، په وعده باندې يې وفا کوله، د خولې او زړه خبره يې هر وخت یوه وه. د متین عزم څښتن و، په هر کار کې به يې پریکنده عمل کاوه.

اوم: د بنو او متدينو خلكو سره يې زياته مينه كوله، د علماء كرامو احترام به يې كاوه، د هغوی خبرو او مشورو ته به يې ځانگړي پاملرنه كوله. تر كومه ځايه چې زه مرحوم ملاصاحب پېژنم، د يوه مؤمن مسلمان په توگه دهغه په حق كې دخداي پر وړاندې په لاندې څو شيانو شاهدي ورکوم:

اول: د الله جل جلاله سره د هغه په اخلاص او رښتنولي باندې. هغه خپل ځان هر وخت دخداي جل جلاله شريعت ته تسليم كړی و، د دين د شرائعو او د دين د علماء كرامو عزت يې كاوه، د الله جل جلاله كتاب قران كريم يې د ځان او ملت له پاره دستور او قانون گرځولی و، ټولو ملگرو ته يې د خير توصيه كوله.

دوېم: هغه د هر ډول قومي او منطقي تعصباتو څخه پاك انسان و، د هر چا سره يې معامله په تقوی باندې وه.

درېم: هغه د هيچا پر وړاندې، درواغجن، دوکه باز او خاين نه و.

څلورم: هغه پاك نفس او پاك لمن انسان و.

پنځم: د هغه دوستي او دښمني په شخصي تعصب نه، بلكي د خداي جل جلاله د دين او شريعت پر بنياد وه.

شپږم: هغه خپله مباشر ظالم نه و، او نه يې بل چا ته په ظلم سره امر كاوه، نه يې د ظالم دفاع كوله.

د نړۍ د جهادي شخصيتونو، علماء كرامو او قلموالو تاثرات

د قاعدة الجهاد د مشر شيخ أيمن الظواهري د پيغام يوه برخه

امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد د مجاهدينو يو داسې امير او قائد و چې له خپل رب سره د لقاء تر وخته پر حق ثابت مجاهد او مرابط پاته شو. موږ په دې شاهدي اداء کوو چې هغه څه ويل هغه رښتيا و او کومه وعده يې چې کړې وه پر هغه يې وفا وکړه. هغه له خپلې عقيدې او دين څخه پر شا نه شو. هغه به د اسلام او مسلمانانو په تاريخ کې د صدق، توکل علی الله او پر دنيا د آخرت غوره گټلو يو مثال يادېږي. نو وياړ به

داسې امير او داسې امارت. هغه يو داسې قهرمان و چې نړيوالو كفارو ته يې سر تيت نه كړ. او پر لوى رب په توكل سره د خپلو پاكو لښكرو په ملتيا د نړيوال كفر مقابلې ته ووت، نو الله تعالى يې نصرت وكړ او د ده مرتبه يې لوړه كړه.

ملا صاحب هغه امير و چې ويل يې: د شيخ اسامه موضوع د يوه شخص موضوع نه ده بلكې دا اوس د اسلام د عزت مسئله گرځيدلې ده (الله تعالى د ده محبت د ټولو مجاهدينو او مهاجرينو په زړونو كې اچولې و. دى هغه امير و چې بت پرستو مشرکينو ته يې هم خپل ايمان وروښود او د ابراهيم عليه السلام په پيروي يې بتان مات كړل. هغه په حق ثابت پاته شو تر څو په همدې لاره كې مرگ ورته راغى. هغه واقعا د امت په سطحه يو (سړى) و. رحمه الله رحمة واسعة واسكنه الفردوس الاعلى.

د دارالعلوم حقانيه مهتمم شيخ الحديث مولانا انوار الحق صاحب

الحمد لله الذي أمر بالجهاد. لتطهير الأرض من الكفر والفساد. ووعده المجاهدين بعظيم الأجر والثواب. والصلاة والسلام على رسوله محمد الذي جاهد في الله حق جهاده بالقلب واللسان. والدعوة والبيان. وبالسيف والسنان، وعلى آله وأصحابه الذين بذلوا نفوسهم وأموالهم في الجهاد في سبيل الله طاعة لله وطلباً لثوابه، وسلم تسليماً كثيراً. أما بعد فقد قال الله تعالى بعد أعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم: (من المؤمنين رجال صدقوا ما عاهدوا الله عليه فمنهم من قضى نحبه ومنهم من ينتظر وما بدلوا تبديلاً (سورة الأحزاب الآية ٢٣)

لقد قام الاتحاد السوفياتي السابق بالغزو لأفغانستان في ٢٥ ديسمير/كانون الأول عام ١٩٧٩ في سياق مطامع استعمارية للغزاة الروس في المنطقة، وصراع الامبراطوريتين - الروسية والأمريكية - حول مناطق النفوذ في إطار الحرب الباردة، حينها نهض الشعب الأفغاني، صامدا وأعلن الجهاد والمقاومة ضد الاحتلال الأجنبي، وضحي بأغلى ما يملك من دمائه الطاهرة، فقد استشهد في ساحات الوغى مئات الآلاف من المجاهدين، ولم تضع الحرب أوزارها إلا إذا خلفت الملايين من الجرحى والمعوقين والأيتام والأرامل والشكالى، وذلك إثر الإبادة الجماعية لعامة الناس، إضافة إلى الدمار الشامل لعمران البلاد.

وأخيرا انسحبت القوات السوفياتية من أفغانستان عام ١٩٨٩ ، بفضل الجهاد من جانب الأفغان بدعم سخي من العالم الإسلامي . ولم يتوقف هذا الفتح العظيم عند هذا الحد فقط ، بل أخذ سيل دماء الشهداء الأبرياء يواصل جارفة أطغي قوة في العالم حتى انهيارها بالكامل وطي بساطها من على وجه الأرض والله الحمد.

لكن للأسف الشديد لم يعد السلام الشامل للبلاد ، فقد قامت حفنة من المرتزقة، وعملاء الأجانب ، بإشعال فتيل الحرب الأهلية بين المجاهدين أنفسهم ، فراحت البلاد ضحية الحرب الأهلية.

ومما زاد الطين بللا، أن هذا الوضع المأساوي شوه سمعة الجهاد والحركات الإسلامية في كافة أنحاء العالم الإسلامي ، وحال دون وصول الشعب الأفغاني إلى تحقيق هدفه السامي وهو إقامة الحكومة الإسلامية وفق آمال الشهداء الأبرياء والمجاهدين المخلصين. لقد أصبح البلد مستنقع الرزائل والفوضى والنهب والقتل والسرقة وغيرها من الجرائم الوحشية ، ولكن الله لا يضع أجر عباده الصالحين ، وفي هذه البرهة العصيبة من الزمن ، فقد بايع عدد من طلبة المدارس الملا محمد عمر مجاهد - رحمه الله - أميرا لهم لإقامة الإمارة الإسلامية في البلاد.

لقد تمكنت هذه المجموعة المباحة من طلبة المدارس الدينية بانتزاع السلاح من أيدي مجموعات من المقاتلين المفسدين ، ثم قامت بأزالة نقاط جباية الضرائب التي نصبها اللصوص في ولاية قندهار.

وهكذا شرعت في اقتلاع جذور الفساد والفوضى هنا وهناك، ثم اتجهت لتسيطر على ولاية قندهار.

ثم واصلت طالبان زحفها باتجاه بقية الولاية الأفغانية وسيطرت عليها الواحدة منها تلو الأخرى ، ثم استمرت لها الانتصارات العسكرية إلى أن دخلت قواتها العاصمة - كابول - وأعلنت فيها الإمارة الإسلامية تحقيقا لآمال الشهداء. تلك هي كانت إمارة يضرب بها المثل في إقامة الحدود وترسيخ دعائم السلام في كافة نواحي البلاد، وحينها عاش الشعب الأبى أمنا مطمئنا على ماله ونفسه وعرضه.

ولكن للأسف الشديد أنى للعدو الصليبي أن يسمح بوجود هذا النموذج الأمثل من الإمارة التي كانت تستمد قوتها وإرشاداتها من سماحة الشريعة الإسلامية. لذا فقد احتال صهاينة العالم بنسج المؤامرة للاتاحة بالإمارة، حيث تكالب أشرس أعداء الله على وجه الأرض بقيادة أمريكا وبالمساهمة الفعالة من حلف الشمال الأطلسي (NATO) فبدؤوا بالهجوم على الإمارة الإسلامية مستخدمين في هذه الحرب، أحدث أنواع الأسلحة من طائرات وصواريخ وقنابل وغيرها من الأسلحة الفتاكة، هذا وتجدر الإشارة بأن الاحتلال الأمريكي كان أخطر وأكثر دماراً وشراسة من نظيره السابق على يد الجيش الأحمر الروسي.

فمما نتج من ذلك هو تأسيس الحكومة العميلة. فلم يكن للشعب الأفغاني المجاهد إلا أن يقوم من جديد بإنقاذ بلاده الطاهرة من مخالب الصليبيين، والشيخ المجاهد الملا محمد عمر - رحمه الله - كان بالمرصاد فلم يأس ويقنط من روح الله، وأعلن النفير العام ضد الصليبيين الغاشمين، والآن والله الحمد ذاب الحديد وانتصرت العقيدة، لقد عجزت الأعداء من مواصلة احتلالهم، وبعد مضي ما يقارب عقدين من الزمن أعلن الانسحاب الفوري من أفغانستان حقا لقد أثبتت التجارب بأن أفغانستان مقبرة الغزاة عبر القرون.

فإن كان هذا النصر المؤزر يدل على شيء فإنما يدل على فضل الله و نصرته لهذا الشعب، ثم على فضل الجهود المشكورة التي قام بها الشيخ المجاهد أمير المؤمنين الملا محمد عمر - رحمه الله اللهم ارزقه جنة الفردوس بمعية سيد الشهداء حمزة رضي الله عنه، آمين يا رب العالمين

أنوار الحق / أستاذ الحديث ومدير الجامعة دار العلوم الحقانية، أكوره حتك

مضافات إقليم خيبر پختونخوا

دارالعلوم حقانيه استاد شيخ الحديث مولانا مغفور الله صاحب

حامدا و مصليا و بعد:

استلمت رسالتكم الكريمة التي أشرت فيها أنكم تريدون إصدار كتاب عن حياة البطل الإسلامي الملا محمد عمر مجاهد - طيب الله ثراه وجعل الجنة مثواه - وقد سررت بمشروعكم

المبارك الذي خطط له الإخوة الفضلاء، فلا يسعني إلا أن أشكر أولا للإمارة الإسلامية في أفغانستان الحبيبة على ثقتها الغالية بشخصي المتواضع، و بقامة قصيرة مثلي..

وقبل أن نتعرض لمآثر الراحل الكريم وبطولاته النادرة أود أن أذكر قطعة من أبيات شعرية رثي بها الشاعر طالوت اليمني لملا محمد عمر مجاهد بعد وفاته -رحمه الله-، فهي خلاصة وزبدة ما سأذكره في كلماتي البسيطة الآتية بعد:

تبكيك سائحة الأيام يا عمر

ويشكي لك منك الليل والقمر

تبكيك سائحة الأيام غربتها

قد أتعبتك ولما ينقض السفر

وأنت تخطط فيها رسم عزتها

على قلوب ولما ينمح الأثر

يا فارسا في ذرى الأفغان منبته

ومن سناه إليها النور يتشر

يانار شاني قرى الأفغان مثبته

هذا الذي طرد الكفار يغلبهم

حتى رأين عتاة الروم تندحر

و بعدا فإن التحرير حول هذا المجاهد العظيم وزعيم الإمارة الإسلامية وفقيد الأمة الإسلامية: تشبه جعل الزفر في زافر - عصر البحر في كوزة-؛ مما أن حياته متشعبة النواحي متعددة المعاني مليئة بالإنجازات حافلة بالإسهامات العظيمة والخدمات الجليلة عصارتها السعي لتخليص الأمة الإسلامية من براثن اليهود و استعمار الكفر العالمي والطواغيت والخونة الذين

يوصلون الليل بالنهار في تمزيق شمل الأمة الإسلامية وتقطيع أوصالها إربا إربا وتفريق أجزائها شلوا شلوا، ورحم الله القائل:

تكاثرت الطباء على خراش

فلا يدري خراش ما يصيد

ولا يختلف أحد أن الفقيه رحمه الله هو الوحيد الذي لم يتوجه إليه أصابع الاتهام طيلة حياته حتى وقد اعترف ببطولاته الأعداء، "والفضل ما شهدت به الأعداء" إلا من أنكر حسه أو غلط في حقائق نفسه حيث ان كثيرا من المصادر التاريخية أو للمواقع و صفحات التواصل الاجتماعي تشير الى ان المقر الذي اتخذ لنفسه كان بمسافة قريبة جدا من مركز تواجد القوات الأمريكية بحيث لو رأى أحدهم موضع قدمه لشاهد مكان القائد الراحل ولكن أنى لهم ذلك؟ و قد سلبوا قواهم العقلية والذهنية و طبع على قلوبهم، فكان العميان و المشلولين عهد اليهم مهمة القاء القبض على البطل الملا محمد عمر مجاهد.

فهذه الحالة شابهت بالحالة التي كانت في غار ثور للنبي ﷺ وصديقه الغار ابو بكر رضى الله عنه، لو رأى الكفار تحت اقدامهم لأبصرتهم، لكن عمي الله أبصارهم وطبع على قلوبهم وخسروا في كيدهم.

هذا، ولم تكن رؤيته الجهادية وتطلعاته وطموحاته قاصرة على تحرير أرض الأفغان بل كانت تتعدى إلى العالم أجمع، وقد نوه بهذه الحقيقة كثير من الرؤساء والعلماء الربانيين الذين التقوا به في مناسبات مختلفة، إما في منطقة قندهار أو إما في مناطق أخرى متاخة لأفغانستان الحبيبة بالإضافة إلى أن عقيدته الراسخة وصلابته الإيمانية وغيخته الدينية تتجلى لنا من مقاطعه وكلماته و خطبه التي ألقاها على الشعب الأفغاني أو في مجالس العلماء أو حلقات المجاهدين الذين لازمهم ملازمة الظل، وزيارة الشيخ المحدث سليم الله خان - رحمه الله - والمفتي محمد تقي العثماني لهذا البطل الجليل معروفة بهذا الصدد...

و كان بخصوص تسليم أسامة بن لادن لليهود و الطاغوت الأمريكي، واتخذ موقفا صارما من هذه القضية و رفض تسليمه لهم مهما كلفه الأمر. حتى سالت دموع الشيخ سليم الله خان تأثرا و انفعالا بشجاعة الشيخ ملا محمد عمر مجاهد و حماسه الدينية الى ان قال الشيخ محمد تقى العثماني - حفظه الله - أن إيماننا عند لقائنا بهذه الشخصية التاريخية كان ذرة صغيرة أمام جبل الأحد الإيماني.

والقصص من هذا الباب كثيرة جدا سارت بها الركبان وتحدث عنها الفرسان، ولكن نظرا إلى أن كلمتي مهما بلغت من القوة والبيان لا توفى قطعا لهذه الشخصية حقها من الإطراء والتبجيل فاكتفي منها بهذا القدر.

وكما يتحدث عنه ممن عاشروه من زملائه المجاهدين بأنه في أغلب الأحيان بل في معظم أوقاته كان يكثّر من تلاوة القرآن الكريم، وذكر الله عز وجل، والنافلة من الصلوات، وكان بعض الصحابة - رضوان الله عليهم أجمعين - يتمثل أمام أعيننا، ولا غرو في ذلك، ففي التاريخ أمثلة كثيرة تشهد لمثل هذه الأخبار و إن كذب الناس فالتاريخ لا يكذب.

وأشهد الله أن ملا محمد عمر من نوادر الزمان والأفذاذ القلائل الذين نالوا قسطا وافرا من الزهد والتقوى والتفريس الإيماني الحاد النفاذ، يتوسم بها الأشياء، ويزنها بمعياره الشخصي مع استشارة واسترشاد العلماء المعاصرين الذي كان لهم فضل كبير وإسهامات بارزة في المجالين: القتالي والعملية، ففي ست سنوات مزهرة لدور الإمارة الإسلامية أصبحت أفغانستان مليء من العدل والامن والرخاء والقضاء الاسلامي العادل وشهد عليه الأعداء ايضا

و مما يجب التنبيه له أن الذين اتخذوا لأنفسهم قنوات خاصة ناوين أن يشوهوا صورة هذا البطل و أن يفسدوا على الناس عقائدهم و أخلاقهم، ففيها اجحاف لا يستغيه العقل و لا يقبله المنطق.

وجدير بالإشارة أننا بفضل الله أولا ثم بعناية زعيم الإمارة الإسلامية الملا محمد عمر تسنت لنا زيارة الحرمين لأداء مناسك الحج والزيارة عام ٢٠٠١م، وذلك ضمن جماعة تضم كبار العلماء الربانيين أمثال الشهيد - بإذن الله - الشيخ حسن جان والشيخ محمد فريد والدكتور شير على

شاه ومرافقه الخاص الشيخ العلامة محمد نعيم المعروف بكوني أخونزاده رحمه الله ، والشيخ المحدث حمد الله جان الداجوي رحمه الله، والفضل في ذلك كله يرجع بعد الله سبحانه إلى البطل الراحل الملا محمد عمر مجاهد.

وأخيرا وليس آخرا فقد وافته المنية وهو في هذا الكفاح المرير والصراع المتواصل مع الأعداء الأمريكان وقوى الشر العالمي، ومآثره تتناقله الأجيال وستبقى بإذن الله مصدر فخر واعتزاز للأمة الإسلامية تبعث فيها روح الفداية والانتفاضة ضد الطغيان والفساد والظلم والاضطهاد..

حلف الزمان ليأتين بمثله

حنث يمينك يا زمان فكفر

و ما كان قيس هلكه هلك واحد

و لكنه بنيان قوم تهدما

هيهات لا يأتي الزمان بمثله

ان الزمان بمثله لبخيل

هذا بعض ما جادت به قريحتي وهو غيض من فيض من سيرة هذا البطل الشامخ ولنا عودة قريبة لبسط الكلام في الموضوع أكثر - إن بقي في الأجل فسحة، سائلين المولى -جل وعلا- أن يجزي الراحل الكريم عما قدم للإسلام والمسلمين خيرا ويجمعنا به في مقعد صدق عند مليك مقتدر، إنه سبحانه ولي ذلك والقادر عليه.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته .

د مدارس د لوى اتحاد وفاق المدارس د مشر شيخ الحديث مولانا عبدالرزاق سكندر صاحب تأثرات

لما كان مصطلح السياسة من مصطلحات الشرع و الدين فقام الأنبياء بسياسة مجتمع المسلمين على أسس الشرع و الدين و بعدهم رجال أولو العزم و النهي. و قد صح عند الامام مسلم رحمه الله انه ﷺ قال: كانت بنو اسرائيل تسوسهم الانبياء كلما هلك نبي خلفه نبي. و قال النووي رحمه الله في شرح هذا الحديث: أى يتولون أمورهم كما تفعل الامراء والولاة بالرعية و السياسة القيام على الشئ بما يصلحه.

فكان سيدنا آدم عليه السلام اول خليفة على الارض، ثم جاءت من بعده ذريته و تعاقبت الأجيال من بعده، فكان كل حضارة و مجتمع يتخذ له حاكما يسوسه و يقوده، حتى ترى الأنبياء قائدين في أمور المملكة و تدبير المجتمع. فهذا سيدنا داود و ابنه سيدنا سليمان عليهما السلام، له للمثل الأعلى في ذالك الصدد.

و يتضح هذا الأمر جليا بالحديث الصحيح الذي رواه الامام أبوداود رحمه الله في سننه عن جابر بن سمره قال: سمعت رسول الله ﷺ يقول: لا يزال هذا الدين قائما حتى يكون عليكم اثنا عشر خليفة كلهم تجتمع عليه الأمة، و قال الملا علي القاري رحمه الله في مرقاة المصابيح: قال بعض المحققين: قد مضى منهم الخلفاء الاربعة و لا بد من تمام هذا العدد قبل قيام الساعة.

فلما انتقل رسول الله ﷺ الى الرفيق الأعلى تولى الأمر أصحابه من بعده و استمر الأمر على هذا المنوال في زمن الصحابة و التابعين الى عصرنا الراهن.

فمن الذين بذلوا الجهود لاهياء النظام الخلافة و الدين هو أمير المؤمنين المجاهد ملا محمد عمر رحمه الله، الذي بسط العدل و الانصاف في عهده ما يشهد له أرباب العلم و المعرفة.

و أبرز نواحي حياة ملا محمد عمر المجاهد هو القيام بشئون عامة المسلمين و حل مشاكلهم حتى يسهل عليه المعيشة بمقتضى الشرع و الدين، فكان من الذين بذلوا حياتهم لتنفيذ الاسلام مقتديا لسنة الأنبياء عليهم السلام.

و من ميزاته قيام الأمن و الهدنة في منطقة أفغانستان و تطهير أراضيها من كافة أنواع المخدرات خلال العشر الأخير في القرن العشرين و كاله له مساهمة كبيرة في الحرب السوفيتية قبل ذلك.

فأبصر العالم الاسلامي في خلال سنوات من سيرة هذا البطل:

. أن النظام الاسلامي ضامن للأمن والسلامة اليوم ايضا . و حتى القيامة . كما كان يضمن بالأمس في زمن النبي ﷺ .

. أن نشر الأمن و الطمأنينة لا يتوقف على كون المدير صحابيا او تابعيا بل عزم أحد في هذا الزمن أيضا، بشرط أن يكون معتمدا على ربه، كما شهد التاريخ بأن هذا الشاب الناهض من المدرسة كيف قلب العالم بعزمه حتى أذعن له و أقر به كل العالم.

. و نبه العالم بقيادته الشخصية الفريدة أن النجاح و الكفاح لا يتوقفان على نشر الأخبار في المذيع و الاعلام فحسب، بل بالدأب و التضحية الذاتية.

هذا، و قضى ملا محمد عمر رحمه الله كل حياته في خفاء و صمات و رغم أنه كان أمير المؤمنين عاش حياة ساذجة في البوادي و الريف و على رؤوس الجبال، و أحبى به سنة السلف في الزهد من الدنيا و الرغبة في الآخرة، و نفخ الروح في الشعب الاسلامي من جديد، و بسبب تضحياته للهدف الأرقى و وفاءه بالمقصد الأعلى يجنى العالم فوائدها و ثمراتها.

رحم الله ملا محمد عمر المجاهد و رضى عنه، و أدار عليه من شأبيب رحماته و رضوانه، جعل تضحياته المبذولة مثمرة و جعل دماء الشهداء سببا لاعلاء كلمة الله و وفق لخلفه أن يتبع أثره. آمين

د بلوچستان د ستر عالم شيخ الحديث مولانا منظور احمد مينگل تأثرات
مُجد عمر عامر الاسلام

لا يخفى على أحد أن الاسلام قد عمره الله بعمر الأول و هو ابن الخطاب لم يزل الاسلام
مكتوما و

مخفيا لم يعلن باشاعته أحد قط قبل عمر رضى الله عنه، و قد أعز الله الاسلام و المسلمين
بعمر و تقبل دعاء نبيه ﷺ فى حقه و هو قوله اللهم أعز الاسلام بعمر ابن الخطاب او
بعمر بن هشام فقد وفق الله الاول و بعد الثانى عن رحمته و أخسائه فى قليب بدر، و اظهر
الله به الاسلام فى جميع العالم و فتح بلاد الكفار فى زمنه المبارك و نفع به العباد و البلاد
جميعا، فلذلك قال ابن مسعود رضى الله عنه كنا أذلاء فقد أعزنا الله بالاسلام و فى رواية
بعمر بن الخطاب.

و قد برک الله فى ذريته و جعل العمر الثانى عمر بن عبدالعزيز فى أولاده و جعله خلفا له مع
بركات من الله فنعم السلف و نعم الخلف و قد سلك هذا الثانى مسلك الاول و حذا حذوه
واقفى بآثاره و لم يخالفه مخالفة وقد جعل العمرين سلفا للأمة الاسلامية و للسلطين
الاسلامية الى يوم القيامة يقتدى بهما الى يوم التناد.

و ما كان يظن أحد أن سيولد هنا أحديهما للعمرين و يغلبه الله على الكفار قاطبة الروسيين
و الأمريکين و يذلهم الله به و يجعلهم خاسئين امامه ولا يخفى عليك أن عمرنا الثالث ملا
مُجد عمر مجاهد له شأن ليس لغيره لاتدرك غيرته الدينية و لاتكنه شجاعته اليمانية، أعلن
الجهاد عند ما كان الكفر و أوليائه مسيطرين على الاسلام و المسلمين، أعلن الجهاد عندما
كان الروس و أهله يدعون الألوهية و الربوبية و قد هزم الله به و بانصاره من الافغان الروس و
أوليائه . ثم هزم الأمريکين و حوارهم و أنصارهم و خذل أعوانهم من الذين يدعون
الاسلام و يتخذون الكفار اولياء. و لا يخفى عليه أن الاسلحة و الأمتعة و الطائرات الحربية
التي كانت عند أمريكا ما كان عند هذا الفقير و لكن قد كان فى حزب الله و حزب الله هم
الغالبون.

لم يكن زمان دولته و امارته الا يسيرا و لكن رسم وكتب هناك تاريخا للعالم و أرى الكفار و أوليائهم أن الامارة الاسلامية، كيف تكون و أن العالم كيف يظهر عن الشر و الفساد و الزنا و السرقة و القتل و غير ذلك من المنكرات و المنهيات. و ناهيك من شرفه و جلالته و ورعه و تقواه أن أحدا من المسلمين الكاملين الخالص الذين عندهم حياء لم يقدح و لم يطعن فيه و كيف يقدح فيه أحد لانه لم يكن ظلما و لا شارب الخمر و لا سارقا و لا خائنا في بيت المال كسلاطين المسلمين في زماننا الذين ليس لهم حياء و لا دين و لا ايمان و لا خوف من الله.

و عندما سيطر و صال الامريكا ذهب كثير من علماء باكستان الى لقاء ملا محمد عمر و قد كان فيهم شيخنا العظيم رئيس المحدثين في اوانه و استاذ الاساتذة سليم الله خان فتحدثوا معه حول تسليم اسامة بن لادن الى امريكا لتكون الامارة الاسلامية محفوظة فقال الملا محمد عمر مجيبا هل عدد اصحابي أقل من عدد أهل بدر فقال العلماء لا أبدا لا. فقال الملا والله أن اسامة خرج من بلاد الرسول مهاجرا الى و عائذا بي و أنا أسلم الى امريكا لم يمكن هذا ان شاء الله قبل موتي. و عند ما رجع شيخنا الكبير سليم الله خان من افغانستان قال والله أن هذ الرجل (الملا محمد عمر) كانه قد صحب الرسول ﷺ ما كان عالما كبيرا، لا شيخا للحديث و لا مفسرا و لا مفتيا ولكن ايمانه يفوق ايمان العلماء الكبار و يقينه بنصر الله يزيد يقين العلماء كانه قد تخلف أحد من الصحابة فالذي يصدق بايمانه رئيس المحدثين و يعترف بجرأته و شجاعته و اعتماده على الله و توثقه بالله لا يشك في ايمانه أحد بعد تصديق هذا المحدث الكبير رحمه الله عليه.

هذا: و قد بين كثير من المجاهدين أمامي و حلفوا بالله و قالوا والله كثير احاط بنا الامريكيون و قد فينا الشيخ محمد عمر و خفنا كل الخوف و تزلزلت أقدامنا و قذف في قلوبنا الرعب فقلنا للشيخ ما ذا نفعل الآن؟ فقال: لم تراعوا لانتخافوا و الله انهم لا يروننا ان شاء الله فوالله ان الامريكيين قد تعامت قلوبهم و أعينهم و لم ير أحدهم الشيخ محمد عمر. ان الامريكا يدعي انه

لا يخفى عليه أحد الا أنه يراه بالكاميرات و بالآلات التصويرية فأين غاب عنه هذا الفقير و كيف أعماه الله سبحانه و تعالى.

و اليوم ان هذه الامة تحتاج الى ابي بكر و عمر و علي و خالد ، اللهم نج هذه الأمة من هؤلاء السلاطين الجبارة و الفراعنة. ندعو الله سبحانه و تعالى أن يجعلنا ممن يقتدى بالصحابه هؤلاء الأتقياء الأبرار: ملا محمد عمر مجاهد والشيخ هبة الله اخندزاده و جلال الدين حقاني و امثالهم من المجاهدين الذين يجاهدون في سبيلك و لا يخافون لومة لائم. اللهم اغفر لي و لوالدي و لاساتذتي ببركة هؤلاء المجاهدين. آمين

د عربي نري لوی عالم شيخ ابو محمد المقدسي:

خدای دي پر امام ملا محمد عمر باندي رحم و کرمي، د ده امثال په اوسني زماني کې ډېر کم لیدل کيږي، د الله نظام يې پر ځمکه نافذ کړ، مهاجرينو ته يې پناه ورکړه، د نصيحت گرو نصيحت يې ومانه او له کفارو سره ترهغو و جنگيدو تر څو يقين (مرگ) ورته راغی.

د سعودي عربستان ستر محدث او فقيه علامه شيخ علوان:

د تاريخ د کتابونو ډيرې پاڼې مې واړولې خو له ملا عمر پرته مې داسې حاکم پيدانه کړ چې هغه دې خپله واکمني د الله تعالى له دين څخه قربان کړي وي الله دي پري ورحميري او فردوس جنت دي ځای شي.

دکتور حاکم المطيري الكويتي:

د ملا محمد عمر مجاهد په وفات سره اسلامي امت يوستر مجاهد زعيم له لاسه ورکړ، داسې زعيم چې د يرغلگرې صليبي تلوالې په خلاف يې تاريخي مقابله پيل کړه.

اي د اسلامي امت زعيمه! ته په رښتيا د اسلامي امت لپاره داسې امام وي چې د اسلامي امت موجود اوراتلونکي نسلونه، د هغوی ټول جهادي او فکري نهضتونو او فقهي مدارس به په تا پسي اقتداء کوي.

اي لويه استاذه! آيا ته په رښتيا له مونږه وکوچيدي؟!

د عربي نړۍ مخکښ عالم دکتور شامل:

ای د نړۍ ژبپوهانو ادیبانو!

راشئ د نړۍ د ټولو ژبو قاموسونه له سره وليکئ، له هغو ټولو څخه د رجولیت (نارینتوب یا میرانې) لغت ویاسئ او پرځای یې یوازې د (ملا محمد عمر) نوم ورځای کړئ.

أبو حمزة الدرعاوي:

دا شرعي مسئله ده چې څوک له دښمن سره د مقابلې په سنگر کې د رباط په حال کې وفات شي هغه شهید دی، که څه هم په عادي مرگ وفات شوي وی. خدای تعالی دي د شهید ملا محمد عمر (مجاهد) شهادت قبول او فردوس جنت ځای کړي.

دکتور هانی السباعی

اذهبوا شرقاً وغرباً وشمالاً وجنوباً في تاريخ الممالك الإسلامية على مدار مائة عام، ستجدون أن هذا الرجل الحاكم المسلم الوحيد الذي يستحق أن يُلقب بالمجدد فعلاً. جدّد في كل شيء، لم يأت على حين غرة، لم يختاروه من مغارة، تاريخه ناصع وشاهد عليه، نشأ وترعرع في بيئة الإسلام، وكان الجهاد لازمة له.

هذا المجاهد بحق اسمه الملا محمد عمر مجاهد - كانوا يلقبونه هكذا بالبشتون المجاهد محمد عمر المجاهد ابن مولوي غلام نبي -، من أسرة عريقة، مات أبوه وهو ابن خمس سنين، هو من مواليد سنة ١٩٦٠م، ونحن الآن في ٢٠١٥ يعني مات ابن خمس وخمسين عامًا. لكن هذه السنون نجوم وكواكب ودرار في سماء الجهاد، صفحة منيرة في سماء المسلمين، حفر لنفسه اسمًا بين هؤلاء العمالقة بين هذه الكواكب النيرات.

وعندما تذكر الملا عمر كأنك تستحضر عقب التاريخ؛ تتكلم عن عمر بن عبد العزيز، تتكلم عن الخلفاء الراشدين، وكأنك في عصر صحابي، لكن الناس في واد وهو في واد آخر!

هل رأيتم حاكمًا بهذا الوفاء؟ هل رأيتم حاكمًا مسلمًا يحكم بالعدل في هذه الحقبة التي نعاصرها نحن أو التي مضت؟

لم نجد، فهو مجدد، جدد شباب الإسلام، وأثبت أن الحاكم المسلم بحق يستطيع أن يأمر فيقطاع. كلمة (من يجدد لها أمر دينها) هذه الكلمة قد تشمل العلماء، تشمل الفقهاء، تشمل المجاهدين، تشمل كل من يبرز في فن من هذه الفنون ومن العلوم، ومن الزهاد والعباد، كلمة عامة تشمل كل مائة عام من يجدد لها أمر دينها. لكن الذي يستحقها بجدارة هم السلاطين إذا عدلوا، كعمر بن عبد العزيز كان في زمانه -رحمه الله- علماء، وسبقه من كان أفضل منه، وبعده جاء من الأخيار أيضًا، ورغم ذلك كان على رأس المائة الثانية المجدد بلا منازع؛ لأنه يأمر فيقطاع، هو سلطان له السلطة والقوة، ورغم ذلك زهد في ما عند الناس، زهد في الحياة الدنيا ومتاعها.

تيسير علوني د الجزيري نريوالي شبكي خبريال

ما د ۲۰۰۱ ميلادي كال د اپرېل مياشت كې له ملا محمد عمر مجاهد سره وليدل او همدغه مياشت كې مې د طالبانو هغه پلاوي سره هم د قطر پلازمېنې دوحې ته د الجزيري تلويزون د خبريال په توگه سفر وكړ.

له دوحې د راگرځيدو پر مهال د طالبانو پلاوي بايد له ملا محمد عمر سره د سفر د پايلو په اړه ليدلي واى، نو ما د طالبانو له يو چارواكي وغوښتل، چې ملا صيب سره د ليدو زمينه راته برابره كړي او چارواكي هم ژمنه وكړه، چې دا كار به كوي.

دغه مهال ملا محمد عمر مجاهد له ژورنالېستانو سره خپل ملاقاتونه بند كړي واولا مل يې دا و، چې ژورنالېستانو به د ملا محمد عمر په انځور وېستلو ټينگار كاوه. په اولو وختونو كې د ملا عمر دفتر له ژورنالېستانو ژمنې اخيستې، چې د انځور اخيستو هڅې به نه كوي، مگر يو شمېر ژورنالېستانو به بيا هم د ژمنې ماتولو هڅه كوله او ما په دغسې يو سخت وخت كې د ملا محمد عمر د ليدو تلوسه كوله او ما دا خبره وكړه، چې زه د ژورنالېستيک رسالت لپاره ملا صيب سره نه گورم، بلكې زما يوازنى غوښتنه د ملا صيب ژوند په اړه معلومات او د ده ليدل دي.

ملا محمد عمر مجاهد زما غوښتنه ډېره ژر ومنله او په سبا مازيگري يې د «امير المؤمنين دفتر» ته وروغوښتم. دغه دفتر ته وروسته له هغې ورغلی وم، چې د نوموړي پخوانی دفتر د يوې چاودنې ښکار شوی و او دغې چاودنه کې د ملا صيب تره او ځينې نور خپلوان وژل شوي وو او ما په خپلو سترگو هغه کنده هم وکتله، چې د چاودنې له امله رامنځته شوې وه.

د ملا محمد عمر دفتر او استوگنځای د عامو خلکو د کورونو په څېر و او د دفتر مخې ته هر ډول خلکو او موټرو د تلو راتلو اجازه درلوده.

موږ په وړوکي رسمي موټر کې په ډېره اسانۍ د ملا محمد عمر رسمي دفتر ته ننوتلو او د هغه ځينو همکارانو موږ يوې لويې خونې ته بوتلو، چې افغاني قالينې او له پاسه پرې وړې توشکې هوارې وې.

په دغه کوټه کې هېڅ داسې ځانگړی ځای، يا څوکۍ نه وه، چې نورو هېوادونو کې د مشر لپاره کېښودل کېږي او د خونې ديوالونه هم له هر ډول زينت او ښکلا بې برخې ساده باده وو.

لږه شېبه وروسته ملا محمد عمر مجاهد له خپلو دوو ساتونکو سره خونې ته راننوت او ناست خلک ټول د نوموړي سلام لپاره په کتار ودرېدل او زه په دغه کتار کې درېيم يا څلورم تن وم. د طالبانو د بهرنيو چارو وزير، مولوي وکیل احمد متوکل زه ملا صيب ته وروپېژندم.

نری دنگ سړی و، توره گڼه ږيره يې وه، يو نیم سپين ټکي هم په کې و، ښکلې څېره يې وه، افغاني دوديز کالي يې په تن و او توره افغانۍ لونگۍ يې پر سر وه. د سړي رعب او هيبت زه دې ته پرېښودم، چې زه ملا صيب ته ځير ځير وگورم، مگر هغه مهال، چې نوموړی د خونې په ښي کونج کې کيناست، بيا مې له يو اړخه په ځير ځير وروکتل.

نوموړی ډېر دروند او بارعبه مشر و، خپلو همکارانو او کشرانو سره يې تعامل د پام وړ و.

ملا محمد عمر مجاهد سره د لیدو پر مهال مې فکر وکړ، چې زه د یو رښتیني حاکم په حضور کې یم او سره له دې، چې واکمني یې ډېره ساده او له هر ډول رسمیاتو خالي وه، مګر بیا یې هم په جلسه رعب ډېر زیات و.

د دفتر دروازه تل د ټولو پر مخ خلاصه وه. داسې ځانګړي او قوي امنیتي تدابیر نه تر سترګو کېدل او زه خو له رسمي چارواکو سره ورغلی وم، نو ځکه هېچا راڅخه هېڅ پوښتنه ونه کړه، مګر له عامو افغانانو مې چې پوښتنې کړي، نو راته یې ویلي، چې دروازه یې د عامو افغانانو او په ځانګړې توګه د علماوو او رسمي مامورینو لپاره تل خلاصه وي او عام ولسي وګړو سره یې هم لیده کاته په ډېره اسانه کېدل.

ملا محمد عمر مجاهد به له عامو مناسبتونو لکه د جمعې او اخترونو لمونځونو څخه هېڅکله هم نه غیږېده. ښار ته به هم په داسې وخت کې راووت، چې موټر به یې په خپله چلاوه او چې د لمونځ وخت به راغی، نو خپله به جمعې ته وړاندې شو او لمونځ به یې ورکړ. ډېری وخت به مازیګر له خپلو ملګرو سره په چکر ووت، خپل څادر به یې ویر کړ او خبرې به یې کولې. زه فکر نه کوم، چې ملا عمر مجاهد دې کومه ورځ په څوکۍ کېناستلی وي.

په عامه توګه ویلی شم، چې ملا محمد عمر مجاهد هېڅ سختو امنیتي تدابیرو ته اړتیا نه درلوده، ځکه چې ده ځان ولسي سړی باله او ټول کړه وړه یې د ولسي خلکو په څېر وو، هېڅکله یې ګڼ شمېر ساتونکي نه درلودل او نه یې د موټرو اوږده کتارونه خوښېدل.

زه په لنډو ټکو ویلی شم، چې ملا محمد عمر یو رښتیني افغان و او اصولي سړی و او داسې ډېره ستونزمنه ده، چې یو وخت کې دې سړی هم اصولي وي او هم سیاستوال.

زما د تجربې له مخې ملا محمد عمر مجاهد د کلمې په اصلي معنا یو نر سړی و او د سړیتوب ټول مثبت خویونه په کې راټول شوي وو. خو بیا هم له ټولو هڅو سره سره په دې نه توانیږم، چې د ملا محمد عمر د ستاینې حق ادا کړم او دغه الفاظ نه لرم، بس دومره وایم، چې ملا محمد عمر یو بې ساری قائد، زعیم او مشر و.

مصري ليكوال، مؤرخ او ژورناليست ابوالوليد المصري (مصطفى حامد)

ومضى سادس الراشدين (الملا عمر)

الحججه الدامغة على مسلمى هذا الزمان..

عاش وحيداً وغريباً،

حتى وهو أمير،

ثم تركنا وهو مازال.. وحيداً.. وغريباً،

سبق الجميع ولم يدركه أحد،

لحق بمن كان قبله من الأفاضل،

وأتعب كل من يجيء بعده.

على مثال الرسول الذي أحب،

نشأ يتيماً وفقيراً..

فكان أباً لأمةٍ عانت اليتيم والضياع..

قوياً كالأسد المصور..

رفيقاً مثل نسائم الرحمة..

حزيناً.. شأن من يرى بداية الطريق ومنتهاه..

تركنا ملتحقاً بمن هم أفضل منا.

وضع أمته على أول طريق النصر،

ثم شفق مودعاً.

رحل وحيداً وحزيناً كما جاء.

الأفغان / آخر الرجال / إما أن ينقذوا أمتهم،
أو ليبحت المسلمون لأنفسهم عن كوكب آخر..

ومن يلومهم إن هم فعلوا؟؟،

ألم يرحل عنهم.. وحيداً وغريباً وحزيناً،

”عمر”.. سادس الراشدين؟؟

ليكوال او ژورنالست أحمد موفق زيدان

نبح الملا محمد عمر في نقل الجهاد الأفغاني من جهاد الفصائل والحزبية الضيقة، إلى جهاد الأمة، فكانت لحظة تاريخية مفصلية، سما فيها على الحزبية الطالبانية، فدعا كبار علماء أفغانستان ووجهاءها لتشكيل مجلس علمائي قبلي يسترشد بآرائه فاختره أميراً، كان عاملاً بنصيحة ابن مسعود رضي الله عنه: «لا يزال الناس بخير ما أخذوا عن أكابرهم وأمنائهم وعلمائهم، فإذا أخذوا من صغارهم وشرارهم هلكوا»، واستقطب الملاً بحنكته عديداً من النخب الأفغانية، ببعده عن آفة التكفير والتخوين والعمالة، حتى ممن كان يقاتلهم، فكان مُقلاً في الحديث، فنجح في إحداث نقلة نوعية يدركها كل من عايش تلك الفترة وما بعدها حين نقل جهاده من الحزبية إلى الأمة الأفغانية؛ فوسّع حاضنته الاجتماعية مدركاً تماماً أن السؤدد مع السواد، لا بالتعالي والتكبر عليه، ولا أزال أذكر حين كانت قواته تدخل كابل وهو يصلي طوال الليل داعياً أن تفتح بلا قطرة دم كما أخبرني من أثق به.

په شام کې اسلامي مبارز دکتور عبدالله محمد المحیسنی

ملا عمر وکوچید داسې کلمه ده چې ما نه گمان کاوه او نه مې غوښتل چې د اوریدو وړخې ته یې ژوندی پاتې شم، خو دالله تعالی عادت په دې جاري دی چې کل من عليها فان..

ملا عمر وکوچید... هو وکوچید خوا!

چې د مسلمه امت راتلونکو نسلونو ته يې په توحيد باندې د ثبات معنی وربښودله،
د فداکاری او استقامت په معنا يې پوه کړل.

ملا عمر وکوچيد! خو له هغه وروسته چې په عملي توگه يې مسلمانانو ته د سورة
کافرون او سورة ممتحنه تفسير وکړ.

ملا عمر وکوچيد! خو له هغه وروسته چې کافرانو ورته وويل: چې بودا بتان پريږده،
موږ به مالي مرسته درسره وکړو خپل جهاد پرې کوه.

لکه رسول الله صلى الله عليه وسلم ته چې کفارو ويلي وو، يو کال زموږ د بتانو عبادت
وکړه، او دا ژمنه درسره کوو چې يو کال به موږ ستا د رب عبادت کوو.

ملا عمر وکوچيد! له هغه وروسته چې دامت په حافظه کې يې دا نقش کړل چې هر
مصلحت ولو که هر څومره لوی وي خو د توحيد د عقيدې د ساتنې سره په ټکر کې
شي نو هغه تش سراب دی، نو وگورئ هغه له ميليونونو ډالرو تير شو، خو شرک نه يې
اجازه ورنکړه.

ملا عمر وکوچيد! وروسته له هغه چې ورباندې د شوروي او ناتو امپراتورۍ راتپولې
شولې نو د هغه ځواب دا وو، حسبن الله ونعم الوكيل، نو دهغوی د ځواکونو زور و خوت
لکه په ابراهيم عليه السلام باندې چې اور بې وسه شوی و.

ملا عمر وکوچيد! له هغه وروسته چې داسې کارنامې يې تر شا پريښودلې چې شايد
راتلونکي نسلونه ورباندې د خيالي کيسو گمان وکړي.

هغه په لسان حال سره د رسول الله صلى الله عليه وسلم دا حديث ولوست: مسلمان د
مسلمان ورور دی نه به يې دشمن ته سپاري او نه به ظلم ورباندې کوي، نوزه هم
مسلمان يم خپل مسلمان ورور اسامه کافر ته نه سپارم.

پدې اړه په باريکو مسئلو پسې ونه گرځيد چې د مصلحتونو په باب کې د ځان لپاره لار
پيدا کړي.

ملا عمر و کوچید! نوموړی له هغو لږ کسانو څخه و چې زما د زړه دا ارمان و چې تر هغو مړ نشم چې د هغوی په لیدلو مې سترگې نه وي یخې شوې، نو ای الله! ته مو له هغوی سره په جنت الفردوس کې یوځای کړه.

ملا عمر و کوچید! وروسته له هغه چې خپله مشهوره مقوله یې وویل: (الله تعالیٰ دنصرت وعده راسره کړې او امریکا د ماتې، زه به وگورم چې کومه وعده ډیره رښتونې ده) ای امامه! الله تعالیٰ رښتونی کړلې، امریکا ماتې وخوړله..

ملا عمر و کوچید! راتلونکو نسلونو ته یې تر شا ستر میراث او لویه مدرسه پرېښوده، خلکو ته یې عملاً وروښودله چې بريا د صف له وحدت او یو موټي کیدو پرته امکان نه لري.

نو ای زما قومه! آیا د شام لپاره کوم ملا عمر نشته؟

ملا عمر و کوچید! له هغه وروسته چې خلکو ته یې وروښودله چې شرعي سیاست چې کله په ارزښتونو باندې له ثبات او قربانیو سره مل وي نو سرسخته دښمنان زموږ د شرطونو منلو ته اړیاسي.

په ټولو خلکو یې دا حجت قائم کړ چې د رښتوني اسلامي نظام د حاکمیت لپاره (لکه څنگه یې چې الله جل جلاله غواړي) ليار يوازې جهاد في سبيل الله دی، دیموکراسی او علمانیت د شریعت د نفاذ لاره نه ده.

کوچیدلو یې غمژن کړو، خو زموږ لپاره دا کفایت کوي چې دا الله تعالیٰ دین د رجالو په فقدان نه دریږي، زموږ لپاره دا کفایت کوي چې الله جل جلاله په خپل دغه قول تریه کړي یو. (وما محمد الا رسول قد خلت من قبله الرسل أفان مات....)

ملا عمر و کوچید! زموږ لپاره دا کفایت کوي چې موږ پوهیږو چې تر شا یې داسې ملگري پرې ایښي چې د هغه یون به تکمیلوي او د هغه په مسیر به روان وي، موږ د طالبانو لښکر ته وایو: تاسې زموږ د سرونو تاج یاستی، ډیر خلې مو ارزوگانې کړي چې کاشکې له تاسې سره وای، ثابت قدمه اوسئ، ای د الله د دین رجالو، تاسې د ثبات په لوړو درجاتو فائز یاستی.

د هیواد د څو لیکوالانو د لیکنو ځینې برخې

استاد محمد زمان مزمل

ملا محمد عمر مجاهد چې افسانو ته په نږدې ژوند او جهاد یې یوویستمه پېړۍ پیل کړه، د هغه مرگ تېره اونی د هغه نږدې دوستانو تسلیم کړ.

هغه د نړۍ په تاریخ کې د تر ټولو لوی نړېوال اېتلاف سره د جنگ مشر و، بلکې هغه د یو قطبه نړۍ د مخکښې امریکا سره د مقابلي چلنج او جگړې ته په هغه سادګۍ او ایماندارۍ ننوت چې نن یې امریکا د پیل شوې جگړې پاتې او پېچلې پړاو د آسیا د ځواکمن هېواد چین په ثالثۍ حل یا هم بلې توطیې ته سپاري.

که څه هم سیکولران، کمونستان او غرب ته پناه وړونکي افغانان به د مرحوم امیر په هکله هر څه ووايي او ولیکي، خو هغه د افغانستان د تاریخ په حساس پړاو کې د امریکا د یو قطبه نظام د اشغال سره د ټکر او جنگ حماسه د تاریخ وروستی باب کړ.

افغان لیکوال عبدالرحیم ثاقب

که د مرحوم امیر المؤمنین په لاس تر سره شوې کارنامې ټولې دلته لیکل غواړو بنایي ډېر وخت او ډیره اوږده لیکنه وغواړي.

ځکه د نوموړي د همدغه اسلامي تحریک ځانګړتیا یواځې د امنیت تأمینول نه بلکې د هغه ترڅنګ د شرعي احکامو تطبیقول، د هیواد په ټولو قضایي، تقنیني او تنفیذي اداراتو کې مطلوب اصلاحات راوستل هم ول.

د امیر المؤمنین د اسلامي امارت د واکمنۍ په مهال په افغانستان کې د شرعي حدودو د تنفیذ ترڅنګ په نړۍ کې د مستضعفو مسلمانانو له حقوقو دفاع کول او د هغوي مظلومو افرادو ته د خپلې واکمنۍ تر سیوري لاندې پناه ورکول هم میسر ول.

د مرحوم امير المؤمنين شخصيت د ټولو هغو نيكو مواصفتو مټل و چې يو مسلمان قائد يې بايد ولري. تقوى، تواضع، خود گذري، ايشار او خواخوږي يې د ژوند لازمه ځانگړتياوې ولې.

د نوموړي د حاکميت په مهال مسلمانانو د نړۍ په کچه په افغانستان کې يواځينې داسې حکومت درلود چې نړيوالو مستبدينو د ظالمانه اوامرو او غوښتنو په مقابل کې يې د اسلامي نخوت او سرلوړي له مخې د نه ويلو توان درلود.

د ده د فاتحانه قيادت په مهال د لومړي ځل لپاره د کفرۍ نړۍ تبشيري منحرف منصرين (د شلترنو مسيحي مؤسسې کارکوونکي) د تنصير منحرفي عقيدې ته د دعوت په جرم ونيول شول، د زندان تورو تمبو ته واچول شول او په شرعي محکمې کې د خپلو ناروا اعمالو د ترسره کولو په جرم مجازات کړای شول.

د ده د شرعي واکمني په مهال شرعي حدود نافذ او مسلمانانو يې په ټولنې کې د تنفيذ مثبت اثرات وليدل. او بالاخره د ده د شرعي واکمنۍ په مهال په هيواد کې په ښکاره د شرک، بدعتونو اونورو منکراتو په خلاف په دولتي سطحه هلې ځلې پيل شوې.

رښتيا هم د امير المؤمنين په قيادت کې د اسلامي امارت د ۷ کلنې واکمنۍ په مهال په ډيرو سختو شرائطو او اقتصادي ناخوالو کې د ژوند په مختلفو برخو کې د توقع خلاف ډېر کار وشو.

له اداري اصلاحاتو نيولي، تر قضايي عدلي، فرهنگي اقتصادي او تعليمي سمونو پوري د نظام په ټولو برخو کې مطلوب اصلاحات رامنځته شول، په عمراني برخه کې په ډيرو نامساعدو اقتصادي شرائطو کې ډېر پرمختگ وشو، د حکومتي اداراتو په بيا فعالولو کې دومره کار وشو چې د هيواد په ډيرو ليري پرتو سيمو کې ټول حکومتي ادارات (ولسوالۍ) او علاقه دارۍ په مکمل ډول فعاله او د خپل فعاليت په سيمه يي پوره کنټرول درلود چې دا خبره د معاصر افغانستان په تير ۲۷۶ کلن تاريخ کې ساري نه لري.

لیکوال او مفکر استاد عبدالهادي مجاهد

ملا محمد عمر مجاهد د یوه رښتیني مسلمان رهبر په حیث نه د کفري نړۍ له لویو ځواکونو مرعوب شو، نه یې له نوي نړیوال نظامه سترگې وسوې، نه یې (د ملگرو ملتو) او (د امنیت د شوری) د کفري قوانینو بندګۍ ومنله، نه له چا سره په کوم کفري (نظامي) او یا کوم (سیاسي) تړون کې شامل شو، نه یې د غرب او یا شرق په نزد د منل کېدلو په مقصد په خپل نظام کې پردي معیارونه مراعت کړل او نه هم د چا سیاسي، اقتصادي او او نظامي بندیزونو او او تهدیدونو ته ورتسلیم شو.

هغه دا هرڅه ځکه وکړل چې هغه (مسلمان) و او پر دې یې عقیده درلوده چې لکه څنګه چې د (مسلمان) دین او عقیده اسلامي ده همداسې باید د هغه (سیاست) او نظام هم اسلامي وي. ځینې (پردي پالو) او لنډ فکره خلکو ته به کېدې شي د هغه له لوري د دغه ډول دریځ خپلول د هغه ساده ګي او د معاصرې نړۍ له سیاسي وضعیت او حالاتو ناخبري ښکاره شي، خو حقیقت دا دی چې هغه ساده او ناخبره نه و، بلکه هغه یو رښتیني مسلمان رهبر و چې د اسلام په حقيقي روحیه سمبال او یو کلک (شعوري مسلمان) و چې په هېڅ صورت یې په اسلام او اسلامي سیاست کې (پیوندکاري) نه منله. زه د داسې یو چا په حیث دا څو کرښې نه لیکم چې هغه یې نه وي لیدلې او نه یې وي پېژندلې. ما هغه مرحوم له نیردې لیدلې و او د هغه له فکر او نظریاتو مې له ډېرې نیردې ځان خبر کړی وو.

د ملا محمد عمر مجاهد د فکر او د اسلامي سیاست د خالصتوب راز په دې کې و چې هغه د اوسنیو نورو سیاستمدارانو په څېر د معاصر غرب د سیاسي فلسفې د فیلسوفانو نظریات نه لوستي و او نه یې باور پرې وړلود. د هغه د عقیدې او سیاسي تفکر سرچینه د (ژان ژاک روسو)، (مونټسکیو)، (هوېز)، (جان لاک)، (سپینوزا)، (میرابو)، (داروین)، (کانټ)، (سارتر)، (ماکیاولي) (فروېد)، (مارکس)، (نیچه)، (هرچل) او د (فوکویاما) له نظریاتو نه وه، بلکه هغه د رسول الله صلی الله علیه وسلم او د صدیق، فاروق، علي، عثمان، سلمان، ابوذر، بلال، خالد او عمر بن عبدالعزیز رضي الله تعالی عنهم کیسې او رېډلې وې او د هغوی ساده خو پوخ او اصیل فکر یې خپله

تگلاره گرځولي وه. او له همدې امله يې تر وروستۍ ساه د شريعت التزام ته د دنياد
خلکو پر توصيو او فرمايشاتو ترجيح ورکړه.

د حقيقت مجلې مسؤل مدير مولوي نعيم الحق حقاني هروي:

ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله يک شخصيت فرا ملي و متعلق به همه جهان اسلام
بود او درست است که زادگاهش افغانستان بود اما آرمانش آرمان جهانی بود حرکتش
حرکت اسلامی بود حرکتی که ملت های مسلمان از اقصی نقاط جهان برای موفقیت و
پیشرفت شان دعای خیر می کردند و در یک کلام او چشم امید تمام آزادگان مسلمان
در عصر حاضر بود.

ملا صاحب مرحوم یک افغان مسلمان بود اما متعلق به همه جهان اسلام، متعلق به
مظلومان و بی نوایان، متعلق به درد کشیدگان مسلمان، متعلق به آنانی که در عصر
حاضر تشنه کسی بودند که خوی و خصلت فاروق رضی الله عنه را داشته باشد، غیرت
صلاح الدین ایوبی را صاحب باشد، چون خالد رض باشد که دشمنان از بردن اسمش
به وحشت یفتند و دوستان و مسلمانان از گرفتن نامش احساس عزت، آرامش و غرور
بکنند...

لیکوال او مبصر أحمد فارسي

امیر المومنین ملا محمد عمر مجاهد رحمه الله رحمة واسعة، امام عادل، امیر با
حکمت، قائد شجاع، رهبر متقی، مجاهد مرابط و عالم با عمل و مجدد قرن خویش
بود.

دنيا، حکومت و قدرت با لذت و متاع آن نتوانستند اندکی از ایستادگی، استحکام،
پایداری، ثابت قدمی، وفا به عهد و وعده با خالق و مخلوق این پیکر آهنین بکاهند.
برای شخص عادی ممکن نبود که بخاطر حکم شرع که به گمان بعضی از ساده
لوحان فرعی و ناچیز بشمار می رفت سر اطاعت به طواغیت جهان خم نکند و یا در
مقابل پیشنهادات آنان تسلیم نگردد. تنها ولی خداوند متعال می تواند بخاطر حکم
شرع از پیشنهاد کفار مبنی بر به رسمیت شناختن حکومت وی توسط همه جهان، رفع

فیودات و محاصره های اقتصادی و کمک های بی مقابل چشم پوشی کند و اینهمه را در مقابل احکام شرع ناچیز بداند.

بالاخره این مجدد قرن و مجاهد مرابط آنچنان عزیز و مردانه وار از این جهان رحلت کرد که حتی دشمن نیز نتوانست از این عزت و سربلندی که الله متعال به وی ارزانی فرموده بود انکار کند.

د تولنیز رسنیو فعال عبدالسلام وزیروال

مور لار ورکې وو، زموږ هر څه لوټل شوي ول، موږ په سپوږمۍ کېدو، په موږ د رقص مرده ابتکارات کیدل، زموږ له خوښو څخه تیونه پرېکیدل، زموږ ښځې د مکروریانو له دنگو مانیو څخه غورځول کیدې، او زموږ ماشومان پوستو ته د لواط لپاره سوق کیدل؛ موږ په تیارو کې ورک وو، زموږ له پوهنتون څخه قصابخانه جوړه وه او له روغونه مو زناخانه.

گرانه امیره

همدا ته وې چې زموږ لپاره د امید سپرغی شوې؛ ته زموږ لپاره د نجات پرېسته شوې، نه زموږ د درد درمان شوې او زموږ د زخمي او پرېرېر وجود لپاره فضل د سبحان شوې.

تا موږ ته یو فکر را کړ؛ تا موږ ته په توره تاریکۍ کې یو مثال روښانه کړ، موږ ته دې لار وښوده او د مثال په تته رڼا کې دې د بقاء په لاره رهبري کړو.

نویسنده و عالم دین مفتی انعام الله حبیبی سمنگانی

حرکت ایمان آفرین ملا محمد عمر مجاهد (رحمه الله رحمتاً واسعاً) اگر از یک سو ملت ستم دیده و الم رسیده افغانستان را از پنجه های خونخواران مظلوم ستیز نجات داد از سوی دیگر در بدن هزاران مسلمان آسیای میانه (تاجکستان، ازبکستان و غیره) روح تازه بخشید، اهل جهان با دیده های عبرت تماشا نمودند چگونه یک بار دیگر با نعره های الله اکبر مجسمه های ننگین بودایان در خاک دلیران پارچه پارچه شد، بلی

امروز هم بسیاری از دیموکراتان افغان به یاد آن مجسمه ها اشک میریزند و لیکن فرزندان اصیل اسلام به تعمیل این سنت ابراهیمی (ع) صد ها سپاس به روح ملا محمد عمر مجاهد می فرستند. ملا محمد عمر مجاهد برای همه سیاست مداران دین فروش ثابت نمود که همچون محمود غزنوی بت شکن است نه همچون شما بت فروش، بلی بسیاری از رهبران جامعه اسلامی امروز با ترویج فرهنگ و عقائد جهان غرب به فرزندان اسلام بت می فروشند، ملا محمد عمر مجاهد در صحنه عمل ثابت ساخت میوزیم های ما به مجسمه های نیاز دارد که گذشته ما را به بت پرستان پیوند دهد.

بتان شکست فراوان و بت پرستان کشت

وز آنچه کرد نجسته ست جز رضای اله

مفتي حسن زوی د شریعت مجلي مسؤول مدیر

د ملا محمد عمر مجاهد دینداری، تقوی، جهادی اهدافو او ملي منافعوتو وفاداری، د شریعت په لارښوونو استقامت او نا متزلزل قیادت اوسیاست د ده د ولسي محبوبیت تر ټولو اساسي او اصل لامل و. د ده همدې امتیازي شان هغه داسلامي نړۍ لوی قائد وگرځولو، نو ځکه د نړۍ ټول مسلمانان او جهادي حرکتونه ورته دامیرالمؤمنین خطاب کوي او په کارنامو یې ویاړي.

زه پوره باورلرم چې تاریخ به د هغه اتلولي هېره نکړي؛ پدې اړه به سم قضاوت وکړي؛ تاریخ به هغه رحمه الله د صلاح الدین ایوبي په څېر د اسلام د سترو او نامتو اتلانو څخه وگڼي.

سعید بدخشانی نویسنده افغان

پس از عقب نشینی امارت اسلامی و اشغال کشور توسط کفر جهانی بسرکردگی آمریکا حتی یک ساعت هم از خاک وحریم کشور مجاهد پرور خویش بیرون نشد، در طول اشغال همه تکالیف ومشکلات را متحمل گردید، در این سالیان متمادی یکی از اعضای خانواده و فرزندان مجاهد خویش را ملاقات نکرده بود، علاوه بر این

مرحوم امور جهادی و امارت اسلامی را بطور احسن تا آخرین لحظه و رمق حیات خویش پیشبرد که این زندگی فقیرانه و ماهرانه، آنهم در داخل کشور همه دسایس، تبلیغات و تکنالوژی پیش رفته کفار جهانی را رسوا و خشتی ساخت، بلی! من کان لله کان الله له.

سلام علی روحک فی الخالدین!

ضمائم

د امير المؤمنين خيڼي ويناوې، مركې، ليكونه او فرمانونه

پرافغانستان دامريكا له يرغل څو ورځې وړاندې

اسلامي امت او د افغانستان ميرني ولس ته د عاليقدر امير المؤمنين وينا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نحمده و نصلي على رسوله الكريم

اما بعد: فاعوذ بالله من الشيطان الرجيم، بسم الله الرحمن الرحيم. قال الله تعالى: وانتم
الاعلون ان كنتم مؤمنين.

محترمو مسلمانانو او د افغانستان غيور ولسه!

په تاريخ كې دا دريمه امپراطوري ده چې پر موږ باندي تپل كيږي او تحميليږي، تاسو
ټول په دې خبر ياست چې د انگريزانو څه حق وو چې په افغانستان باندي يې حمله
وكړه يا يې تعرض كاوه؟ هلته خو اسامه نه و؟ د روسانو څه حق و چې په افغانستان
باندي يې حمله كوله يا يې تعرض كاوه يا يې اشغالولو؟ هلته خو به اسامه نه وو؟ اوس
دا دريمه امپراطوري ده چې پر موږ باندي تحميليږي، تاسو ټوله په دې پوه ياست چې
دا يواځي د اسامه موضوع نه ده، دا د اسلام سره ضد او عناد دى چې دې خلكو را
اخستى دى، دا صحيح ده چې په امريكا كې دا پيښه شوي ده، هر سړى په پوه دى چې
داسي پيښه په داسي منظم ډول پيښه دا د يوه مهاجر او بي وسائلو، بي سرو سامانه
سړي په وس پوره نه ده.

دا هيڅ امكان نه لري، دا چې هر څوك دي او هر څوك چې يې كوي، دوى ته ښه
معلوم دي، پرهنه باندي دوى لاس نه ږدي، دوى يو واري دا موضوع سر ته رسوي

چې هلته واقعي مسلمانان دي او واقعي اسلام دی، واقعي د یو دین پر څښې پورته کيږي، دا دوی د خطر زنگ بولي او دغه د خطر زنگ ته دوی متوجه دي، نو تاسې ټول په دې پوه سئ چې د دې بحران څخه وتل یواځې او یواځې پر خپل خدای جل جلاله باندې اعتماد کول او صبر او ثبات دی، یوازینی ذریعه د کامیابي دغه شیان دي.

دا چې امریکا کروز توغندي را غورځوي یا به بمبار کوي یا به تعرض کوي، هره خوا چې کوي دا زموږ او تاسو په مخکې ده، دا په بي غیرتیا زموږ او ستاسې د سره نه چيږي، دا که دوی کوي او خدای جل جلاله اراده کړي وه چې داسې به پېښيږي، دا بیا زموږ له سره نه چيږي، باید مسلمانان لږ کښته او پورته وگوري، خپل اسلام ته وگوري، خپل غیرت ته وگوري، باید په دې شیانو باندې وار خطا نسي، که مري که پايي، دا د دې څخه نا علاجي ده، ځکه چې مړ سي، خپل ایمان او اسلام خوندي کړي، خپل غیرت خوندي کړي، نو تر دې بله یوه باچاهي چيري ده؟ تر دې بله لویه کامیابي چيري ده؟ مرک خو نسي هم هر چا ته گوري، یا نن یا سبا، نو دا به ښه خوند کوي چې پر بي ایماني او بي غیرتي باندې مړ سي او که پر اسلام د غیرت کول او د اسلام په ننگه مړ سي، د مرگه څخه د هیچا چاره نسته، خو دغه تشویشونه دي خلک د مازغو وباسي، خپل ثبات دي وکړي، صبر دي وکړي، پر خپل خدای دي اعتماد او اعتقاد وکړي.

نو تاسو فکر وکړئ. الله تعالی خو وایي: و انتم الاعلون ان کتم مؤمنین، چې اوس د الله تعالی خبره د اعتماد وړ ده او که د امریکې خبره؟ الله تعالی وایي چې تاسو به لوړ یاست، غالبه به یاست، که تاسې مؤمنان واست، نو ایمان داسې نه دی چې محض سړی و وایي چې زه مسلمان یم او په دې به خلاص شي.

اوس به ستاسې د ایمان درک معلومېږي، چې د کفر په مقابل کې د امریکې د دغه غرهاري په مقابل کې ته څه کوي؟ او څه وایي؟ ښه الله ته آسانه ده چې نه به د امریکې توغندي وي، نه به یې بمبار وي، نه به یې بل شی وي، هیڅ شی به پېښ نه سي، بیا چې پېښيږي، بیا دي پېښ سي، پر چا نه دي پېښ سوي؟ په کوم وخت کې نه دي پېښ سوي؟ انگریزانو او روسانو زموږ څو میلیونه انسانان له منځه یووړل، خو

خدای ورک کړل، د همدې قرباني په سبب باندي خدای ورک کړل، که قرباني ور
نکړئ او غیرت پر دغه خپل اسلام او ایمان ونکړئ نو تاسو ملکونه وگورئ په څه
شیانو باندي یې داسي کړي دي، خو په دې غرهاري باندي یې داسي اندازې ته رسولې
چې ایمانونه یې هم ځيني وړي دي، غیرت یې هم ځيني وړی دی او هر څه یې ځيني
وړي دي، په موږ او تاسي څه شوي دي؟ د دوی امپراطوري په تاریخ کې د افغانستان
د لاسه ړنگي سولې، در په دره سولې، ټوک ټوک سولې، افغانستان هغه افغانسان دی،
هغه یې نوم دی، هغه یې غیرت دی، هغه اسلام دی، هغه ایمان دی، څه پېښه سوې ده؟
خو دا به هم داسي یوه پېښه کیږي، و دي سي، خلک به پکښي مړه کیږي، مړه دي
سي، د خپل اسلام ایمان او غیرت سره خو به مړه سي، دا به څه کوي چې ایمان هم د
لاسه ورکړي، غیرت هم د لاسه ورکړي او مړه هم سي، دا څه په درد خوري، څوک
دي دا تشویش نه کوي، هر مسلمان دي د دغسي اقدام په مقابل کې جهاد ته آماده
اوسي، دې ته تیار اوسی چې که ما ته ضرورت سي زه ځان پر اسلام باندي قربانوم، پر
خپل ایمان باندي به ځان قربانوم، پر کلمه د لا اله الا الله محمد رسول الله به ځان
قربانوم، محض د ځان دغه نیت وکړئ، دا فتنه وه که دا بلا وه، که هر شی وو، دا به الله
تعالی ورک کړي، او که تاسي داسي په بي ایماني زندگي کوئ، پلرونو او نیکونو او دا
نږدې چې اوس یې وینئ در ته گرځي، گودان او شلیان، څنگه توره یې وهلي، د روس
امپراطوري یې د ځمکي ووهله، ړنگه یې کړه، په ټوله دنیا کې، دا خو وینئ، هغه ولي
په ژوندي سر در ته گرځي؟ هغه مجاهدین، نو دا به هم داسي یوه پریکړه وي، دا به هم
یوه فیصله وي چې کیږي به، که د خدای جل جلاله اراده سوي وي، داسي مه کوئ،
تشویش په دې شیانو کې مه کوئ، چې یا ملامتي په طالبانو ورځي، یا ملامتي په اسامه
ورځي، یا پر بل ورځي، زما د خدای پر وحدانیت قسم دی چې اسامه اوس دستي
ورکړئ، بیرته دغه زور حال دی، دغه غرهاری دی، دغه کیسه ده چې ولي دي داسي
کړي دي؟ ولي دي داسي کړي دي؟ دا به هم داسي کوئ، دا به هم داسي کوئ، دا به
هم داسي کوئ، نو اخیر به څه شی در څخه جوړ سي؟ اخیر به دي ایمان څه سي؟
اخیر به دي غیرت څه سي؟ اخیر به دي اسلام څه سي؟ اسامه نه دغه کار کولای سي،
نه یې کړی دی، نه امکان د دغه سته چې د دغه ځایه څخه دي په هغه ځای کې منظمه

پروسه جوړوي. بيا دي هم هغه کاميابه کيږي، دا د امکان له صورته وتلي ده او بل دا
 بمان نه دي چې اسامه خلاص کړي دي، دا داسي کار سوی چې خلکو د سر په قرباني
 کړی دی، د سر قرباني څوک د اسامه لپاره نسي ور کولای، نه يې څوک ور کوي، نه
 پر اسامه څوک ځان وژني او نه يې د اسامه پر نامه باندي وژني، دا د سر قرباني چې
 څوک ورکوي دا خپل ځان ته جلا غرض لري، خپل ځان ته مطلوب لري، هغه نه د
 امريکي څخه ويرېږي او نه د بل چا څخه ويرېږي، څوک چې خپل سر قربانوي هغه
 دې ته ضرورت نه لري چې اسامه ماته خوښ دی يا ناخوښه دی، اسامه ماته امر کړی
 دی يا يې نه دی کړی، دا د امکان له صورته وتلي ده، دا يواځي او يواځي د دريمي
 امپراطوري سلسله ده په جهان کې تحميليږي، خلک غولوي، خلک خطا باسي، بې
 ايمانان چې دي هغه ور سره ملگري کيږي، ورسره شريک دي، که څه هم بد ځيني
 وږي، که څه هم دښمنان دي، خو ستا لپاره بس دي، د امريکي دوست دی، دوی يې
 تر خوا دي، نو هر مسلمان ته خپل ايمان او غيرت بايد ور په ياد وي، په هره لحظه کې
 دي بايد ثابت قدم اوسي، که ايمان او غيرت نه وو هم به په ويره کې وي او هم به يې
 تاب پر روی زمين باندي نه کيږي، اخير به مري هم، خو په دغسي-بې ايماني او بې
 غيرتي کې به مري، اول خو د ټولي نړۍ مسلمانان بايد په دې خپل ايمان باندي غيرت
 وکړي، بايد ننگه د افغانستان وکړي او بايد ننگه د مسلمان وکړي، هر څه ته بايد حاضر
 سي، د اسلام په قرباني کې، او که يې نه کوي هغه خو داسي نه کوي، هغه خو د هر چا
 خپل کار دی، د افغانستان خلک خو بايد پر خپل تاريخ، غيرت او ايمان باندي
 ودرېږي، د انگرېزانو او روسانو په وخت کې خو به نه زه وم، نه به طالبان وو، نه به
 اسامه وو، هغوی ولي راغلل؟ د افغانستان خلکو قرباني ورکړه، هغه خو به نه ما ور ته
 ويلې وي، نه به اسامه ور ته ويلې وي، نه به يې ښورولې وي سره چې ونيسه دغه کار
 وکړئ، هغه د افغانستان خلکو وکړ، خو غيرت يې وکړ، ايمان يې وکړ، اوس هم هغسي-
 يوه سلسله ده، هر مسلمان ته ثابت قدمي په کار ده، که مري که پايي، خو دغه يې لار
 ده او خامخا کاميابي په دغسي صورت کې حاصلېږي، هيڅ شک نسته پکښي، په خپل
 خداي بايد سړی اعتماد وکړي، د خپل خداي جلا جلاله په قول او خبره يقين ولري،
 الله تعالی فرمايي: تاسي به کامياب ياست که تاسي مؤمنان واست، مؤمنان خردانه

معنی چې بس بالا هیڅ نه سم کولای، بس زه مسلمان یم، بس محض مؤمن هستیم، په مؤمن هستیم خو نه سئ خلاصیدلای، واقعي مؤمن چې ته ځان جوړ کړي نو بیا به ته خامخا کامیابه وي، دا د خدای جل جلاله وعده ده او خدای تعالی د خپلي وعدې څخه مخالفت نه کوي. عجیبه ده زه نه وار خطا کیرم او د بي دینانو سره د دین او اسلام مخالفه لاره نه وړم، سره له دې چې قدرت مې هم په خطر کې دی، مشرتوب او چوکۍ مې هم په خطر کې دي، زندگي مې هم په خطر کې ده، ځان هم وژلو ته ورکوم، که زه اوس له کافرانو سره داسې لاره یوسم چې د اسلامه مخالفه لاره وي، جوړ جاری وي او کار ورسره برابر کړمه، خو هر څه به مې پراخه وي، هم به مې باچاهي او سلطنت برقراره وي او هم به زوروري پیسي- او جاه و جلال برابر وي، لکه د نورو ملکونو د رئیسانو چې برابر دي، دا به ټول برابر وي، زه دې قرباني ته حاضر یم، هر څه ته حاضر یم، ځان قربانومه، تر هر څه تیر یم، هم تر سلطنته تیر یم، هم تر قدرت تیر یم، هم تر طاقت تیر یم، تر هر شي تیر یم، د اسلام غیرت کوم، پر اسلام باندي ننگ کوم، پر دې پاک وطن ننگ کوم، یو عام فرد ته به څه د دې ضرورت پیدا شي چې دی بي تنگي کوي او بي غیرتي کوي، چې هیڅ شی بي هم په خطر کې نه دی، یواځي به دی یو وخت په جهاد کې حاضرېږي یا به نه حاضرېږي، او بیا هم وار خطايي کوي او یا هم په خارجي ملکونو کې ناست دی، دوی ته څه ور پېښه ده؟ دوی د څه شي څخه وار خطا دي او دلته د څه شي څخه وار خطا دي، چې هیڅ شی بي هم په خطر کې نه دي، زما ټوله زندگي، ټول قوت او قدرت په خطر کې دي او بیا هم دا ننگ او غیرت کوم، نو تالره یې د خیره چې ته یې نشي کولای، ته یې نه کوې، خو ایمان به دي ضعیفه وي، چې نه یې کوې، که ایمان در پکښې وي یا د ایمان غاور یې، یا د ایمان غوښتونکی یې نو ته خو یې باید چې پیڅي وکړې، چې زه دې قرباني ته حاضرېږم او تر ټولو شیانو تیرېږم، نو ته څنگه نشي تیریدلای؟ زه خوتاته حیران یم، نو که چیرې په تا کې ایمان او وجدان وي نو باید چې ودرېږې، که ایمان او وجدان در پکښې نه وي بیا زه ستا څه پروا کوم، زه بیا ستا څه خیره ومنمه، ولي یې ومنمه، د کومي لاري یې ومنمه؟ چې ستا څخه ننگ او ایمان او غیرت ټول الوتي دي، ټول تللي دي، نو زه ستا کومه خبره او څنگه ومنمه؟ ته ما ته مشوره راکوې او یا راته

وايي چې داسي وکړه يا داسي وکړه، نو که په تا کې قوي ايمان وي نو ته تر هغه شي خامخا نه شي تيريدلای چې په هغه کې د ايمان زيان وي، په هغه کې د اسلام زيان وي، په هغه کې د خاوري د تماميت نقصان وي او يا په هغه کې نور تاوانونه وي، نو تر هغه شي ته خامخا نشي تيريدلای، دا چې ته تر ټولو شيانو تيريري نو په تا کې ايمان ضعيفه دی، په تا کې اسلام ضعيفه دی، ته بايد پر ځان پيره دار اوسي، ته بايد ايمان او اسلام قوي کړې، ته په خپله کړنلاره تجديد نظر وکړې.

دې شيانو ته خو چې ايمان او اسلام ولري او دی د دې خواهش وکړي چې زه بايد دا خپل ايمان او اسلام خوندي کړم او دا خپل غيرت بايد خوندي کړم نو خامخا داسي شي ته دی نشي حاضریدلای او نه حاضريري چې په هغه کې د دې شيانو تاوان وي، نو هر مسلمان دي فکر وکړي، او ښه ژور فکر دي وکړي، د خپل اسلام او قرآن ننگه دي وکړي، الله جل جلاله مهربان دی چې دې خلکو ته کاميابي ورکړي، کاميابي بس دا کاميابي ده چې که پر ايمان باندي مړ سي هم غټه کاميابي ده، که هيڅ نسي پښه هم غټه کاميابي ده، د اسلام د بيرغ لورټيا په دغه کې ده، په دې کې نه ده چې دا ټول ختم سي، دا د اسلام ننگ او غيرت او کلمه د لا اله الا الله محمد رسول الله او بيرغ د اسلام به همدغسي لوړ او اوچت پاته سي نو که تا و نړاوه او نړول يي دغه دي چې ته دغسي- شيانو ته حاضريري چې د دوی په خوښه باندي وي ته چې دغسي- شيانو ته حاضريري نو تا د اسلام او د غيرت نوم و نړاوه، او تا د خاورو سره خاوري کړ، په مړينه او په قرباني د اسلام بيرغ نه کړيري، د اسلام بيرغ په هغه شيانو کړيري چې په کومو شيانو ايمان او اسلام ته نقصان رسيري او ته تري تيريري، په دې شيانو کې د اسلام خبره ده، د اسلام د بيرغ کړتيا ده، که جهاد ته ضرورت پېښ سي بايد هر مسلمان آماده وي بايد خپلي قرباني ته آماده وي، دا د خطا ايستو خبره نه ده، دا پخه خبره ده، هر سړی چې فکر ووهي دا د دې خبره نه ده چې زه څوک او څوک پر دې باندي باعث کوم او ور ته وایمه او يا يي خطا باسمه، د خپل قدرت لپاره، قدرت خو مې په دې کښي نه دی، قدرت خو مې په دې کښي دی چې لاره ورسره يوسمه، لکه دا نور ملکونه دغسي لاري ورسره يوسمه، ښه تام حمايت به مې کوي، حتی فوځ به هم را کوي، پيسي به هم را کوي، هر څه به را کوي، نو د قدرت لحاظ خو په هغه کې دی، په

دې کې نه دی چې سر لوڅ کړه بالا و دې قرباني ته حاضر سه، قدرت خو په دې کې نه دی قدرت خو په هغه شيانو کې دی، دا خو تاسي په دې پوه شئ زه تاسي د قدرت لپاره نه خطا باسم، دا د خدای جل جلاله قرآن در ته پروت دی، را وايي ږوئ اوله علماوو څخه پوښتنه وکړه چې هغه تا ته څه وايي او تا ته څه هدايت کوي، زما هدايت همدا هدايت دی چې خدای جل جلاله را ته کړی دی، دا هدايت د خطا ايستو هدايت نه دی، خپله هم پوهيرئ، نو بايد هر مسلمان وينئ او بيداره اوسي او تشویش و نکړي، د را ديوگانو په خبرو و نه غوليرو نو به په ايمان او اسلام ثابت پاته وي، خدای تعالی دي و ټولو مسلمانانو ته توفيق ورکړي چې پر دا خپل ايمان او اسلام ثابت پاته سي.

و من الله التوفيق

د امارت د مقام ځيني فرمانونه

په تحریک کې د ناوړه او غیر شرعي اعمالو د نه کولو په هکله د امارت د مقام
توصیه

ټولو نظامي او ملکي محترمو مسئولینو او عامو طالبانو ته!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

که په دغه پاک تحریک کې مو د قومی، قرابت او شناخت په اساس فاسد خلک
داخل کړي وي او یا مو سلاح غیبه کړي وي او یا مو نوره غلا کړي وي او یا مو د
مسلمانانو حقوق تلف کړي وي او یا مو ظلم ورسره کړی وي او یا زنا، لواطت یا
بيلمازي کوئ او یا د آمر بې امرې کوئ او په ديني چارو کې د آمر تر امر لاندې
کوښښ نه کوئ نو دا سبب د خدای تعالی د دین د خرابۍ دی.

نو که پورته اعمال چا کړي وو او توبه نه پر وکارې او یا د پورته ناوړه اعمالو آينده
قصد لري او هغه غلا کړې سلاح بيرته معلومه نه کړي نو اصلي مخربین د دین مبین
دغه خلک دي. د خدای تعالی څخه مې شرمنده په دواړه جهانه کې غوښتي دي.

او که پر دغو اعمالو باندې څوک رسوا سي د صف څخه به مطلقاً سره د جزاء وځي،
ځکه چې د دغه دین لپاره په زرگونو طالبان په شهادت ورسیدل او یا گودیان، پانده یا
فلج سوه، نو چې اوس یې څوک خرابوي زه دغه بنیر ورته کوم او جزا به هم ورکوم.

والسلام

د اسلام خادم

امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد

ماخذ (رسمي جریده، فوق العاده گڼه پرلپسې شماره ۷۸۸)

امارتي منسوبينو ته د سگرت نه څکولو په هکله د اميرالمؤمنين پيغام

د افغانستان د اسلامي امارت ټولو محترمو مسؤلينو او مجاهدينو ته!

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته

ټول محترم مسؤلين دې خبر وي چې په آينده کې سگرت څکول مطلق بند دي. په جواز او نه جواز کې به يې څوک خبرې نه کوي.

هر مسؤل بايد خپل ماتحت افراد تعقيب او نظارت کړي، جدي امر دی، مخالفت يې جواز نلري. د پورته هدايت سره به سم رفتار ترسره کيږي.

والسلام

د اسلام خادم

اميرالمؤمنين ملا محمد عمر مجاهد

مأخذ (رسمي جريده، فوق العاده گڼه پرلپسې شماره ۷۸۸)

مخالفيټو ته د ناوړه الفاظو د نه استعمال په هکله د اميرالمؤمنين توصيه

نيټه ۲۹/۲/۱۳۷۵ هـ ش

محترمو طالبانو او ټولو مسؤلينو وروڼو ته!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

محترمو! لکه څنگه چې تاسو ته معلومه ده دا تحريک صرف او صرف د مفاسدو د دفعې او د دې اسلامي ملت پر ټولو اقشارو باندې د اسلامي شريعت د نفاذ او تطبيق لپاره د مخلصو او بادرده طالبانو کرامو لخوا منځته راغلې دی.

له همدې جهته الله تعالی داسې توفيق ورکړی او فتوحات يې ورته نصيب گرځولي چې ټول يې د سر په سترگو وینو. نو په دې وجه له ټولو طالبانو کرامو او د مغوی له همسنگرانو څخه په ډېر ټينگار هيله کيږي چې د شريعت په رڼا کې دا لاندې توصيې مراعات کړي.

اول: تاسو ته معلومه ده چې د مخالفينو په لیکو کې فسادو او کمونستانو ځای نیولی، مغوی قصدا د طالبانو له سنگرونو سره خپلې مخاږې رخ کوي، ناوړه الفاظ او ښکنځل کوي، دا دوی خپل فسقي عمل دی.

تاسو د دوی په مقابل کې بد الفاظ او ښکنځل مه کوئ، خپلې پاکی او سپېڅلې ژبې له ناوړه الفاظو څخه وساتئ، ځکه دا کار دوی ته هنوز په ښکنځلو جرئت ورکوي. قران کریم په دې سره ناطق دی او مؤمنانو ته ارشاد کوي چې د مشرکانو بتانو ته ښکنځل مه کوئ ځکه دوی د جهل او دشمنۍ په درلودلو سره الله جل جلاله ته ښکنځل کوي.

دوهم: دا چې موږ ټول قرآن او سنت ته تابع یو، د قرانکریم امر دی (اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولی الامر منکم... الاية) الله تعالی موږ ته امر کوي چې د الله تعالی او د هغه د رسول صلی الله علیه وسلم او د اولوالامر متابعت وکړئ. باید د دې مقدس امر په غور کې نیولو سره پوره اطاعت وکړو، بې د امر څخه بې ځایه ټکونه (فیرونه) ونکړو، تر څو د امر د مخالفت او د بیت المال د ضایع کولو په گناه ملوث نه شو.

د الله تعالى په بندگۍ او د اولوالامر په اطاعت کې فتح او د خدای تعالی نصرت دی. د
الله تعالی اطاعت او بندگي وکړئ تر څو مو نصرت نصیب شي. (ان تنصروا الله
ینصرکم... الایة) یعنی څوک چې د الله تعالی د دین سره نصرت کوي الله تعالی د هغه
سره نصرت کوي.

(و من الله التوفیق)

والسلام

د اسلام خادم

امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد

مأخذ (رسمي جریده، فوق العاده گڼه پرلپسې شماره ۷۸۸)

د الله تعالى د حدودو او احكامو د برپايه كيدو په مقابل كې د هيچا د مراعات د نه ساتلو په هكله توصيه او پيغام

نيټه: ۲۷/۶/۱۳۷۴ هـ ش

محترمو طالبانو او د محكمو مسئولينو ته!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

اولين ستاسو محترمينو كاميابي د الله تعالى څخه په كوينو كې غواړو و بعد: موږ او تاسو د الله تعالى د دين د خدمت او ساتنې په خاطر پاڅون كړي او ولاړ شوي يو، خو د خداي جل جلاله پر ځمكه د خداي جل جلاله دين قائم او دائم كړو.

په همدې لحاظ او اساس موږ د خپلې ذمې د فارغ كيدو په خاطر تاسو ته دارنگه ليكو: هر عالم چې په ولايت يا په ولسوالي كې په محكمه كې شموليت ولري. يا د هر ولايت والي يا ولسوال وي دا ورته زموږ له طرفه امر دى چې د الله تعالى د حدودو او احكامو د برپايه كيدو په مقابل كې به د هيچا مراعات نه ساتي. صرف د الله تعالى د دين مراعات به كوي. كه فرضا داسې پېښه شي چې د الله تعالى دين پر ځمكه وغورځوي د اشنا او دوست مراعات وكړي، بيا به په ورځ د حساب الله تعالى ته مسئل بايست.

او په دې دنيا كه زموږ په چا علم راشي ان شاء الله حساب به حتمي ورسره كوو. دا په دې خاطر چې موږ په ډېر پاك نيت راولاړ شوي يو، بايد همداسې وكړو چې قول او عمل مو يو او موافق شي. دا حديث شريف بايد مصداق وگرځوو. (انصر اخاك ظالما او مظلوما) و السلام

د اسلام خادم

امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد

ماخذ (رسمي جريده، فوق العاده گڼه پرلپسې شماره ۷۸۸)

د قوم پرستي د نه کولو په هکله د اسلامي امارت د مقام توصيه

۵/۴/۱۳۷۴ هـ ش

محترمو علماء کرامو، طالبانو او خاص بيا د کار او منطقو مسئولينو ته!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

موږ تاسو ته د خدای په خاطر يوه توصيه کوو.

په دغه مذکورو خلکو کې ډېر خلک د قوميت په بدبوی اخته دي، نور خلک خو تر تبليغ تېر دي ځکه چې قوميت يې اوس د رگو وينه گرځيدلې ده. اوس دغه خواص خلک يې پرې اخته کړي دي. نن سبا زه وينم چې دغه خلک په دې مرض اخته دي، يو د بله بد سره وړي او د مجرم واسطه گرځي، پر جرم يې سترگې پټوي او يو بل نه سره مني، د قوميت په تضاد بد سره وړي.

نو که دا وار دين خراييده د دغه خلکو څخه به د دغه مرض په سبب خرابيږي نو په دغه مرض اخته خلکو ته زموږ وينا دا ده چې د خدای دين مه خرابوئ. اثر مرتب د دې مرض د خدای جل جلاله دين خراييدل دي. يو څوک چې د خدای دين خرابوي الله تعالى دې د جهنم اوسيدونکی وگرځوي. دا خط مې درته وليکه مگر اميد مې نشته چې دا عمل به پرېږدئ، ځکه يو وايي زه نه يم بل وايي زه نه يم. او يا وايي چې پلانی قوميت کوي نو زه هم مجبور يم.

موږ خپلې غاړې خلاصې کړې که څان نه در معلومېږي خپل زړه ته متوجه شئ چې په زړه کې مو څه دي؟ او که هغه هم نه کوئ نو انتظار وباسئ د خدای تعالى عذاب ته. والسلام

د اسلام خادم

امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد

مأخذ (رسمي جريده، فوق العاده گڼه پرلپسې شماره ۷۸۸)

د مسلمانانو په کارونو او د دين په امورو کې د پوره توجه په اړه مسؤلينو ته توصيه
۲/۷/۱۴۱۹ هـ ق

محترمو مسؤلينو ته!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

دا چې تراوسه پورې موږ او تاسو ورسره جنگيدلو او په زرگونو قرباني مو ورکړې هغه خلک هم مخکې مجاهدين وو خو چې د خدای تعالی په ابتلاء کې ناکامه شول پر دوی خدای تعالی جهاد روا کړ. اوس نو زموږ او تاسو د ابتلاء وار دی.

هغو خلکو څه کول؟ هغو دغه کول چې پیسې به یې په یوه چم پیدا کولې، هر سړي به خپل خلک ډیروول، قومیان یا نور د وږي زامن چې آخر انجام یې دغسې شو. سبب د نورو بدو اعمالو یې همدغه د قدرت او عزت محبت وگرځید. د روسانو ضد جهاد په اولو وختو کې به که د مجاهدينو مصلح مرکزونه سل وو نامصلح به شل وو. په آخر کې هغه سل شل شول او شل سل.

نو د محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم روی ته وگورئ! ابتلاء را روانه ده، دا اوس په دغه ابتلاء کې واقع یو او ډېر اوس بیا په کې ناکام یو. هر سړی په خپل مسئولیت کې پر خپلو خلکو باندې، خپلو ځانو باندې، د مسلمانانو پر کارو باندې او د الله جل جلاله پر امورو باندې تر پایه باعث اوسئ. که مو بې پروایي وکړه دنیا او آخرت مو دواړه خرابیږي.

د بې ځایه مصارفو څخه اجتناب وکړئ، که یوه روپی وی که دوی پر هغه لائحه باندې در تقسیميږي، دغه قدر به مو اقتصادي توان وي، د کفارو غلامي مه په راکوئ. د اقتدار، حیثیت او چوکۍ محبت مو په زړه کې ځای ونه نیسي.

نور مو هر کار په خیر دی ځکه چې دا شیان په سړي کې نه وي هغه خدای ته هم عزتمند وي او په خلکو کې هم عزتمند وي. او دغه مرکزونه او ادارې مو د جهاد مرکزونه دي، د بې لمانځۍ او نورو ناروا اعمالو څخه یې وساتئ بیا برکت ترې ټولېږي. الله تعالی فرمایي (والله يعلم ما تصنعون... الآية) یعنی الله تعالی ستاسو په اعمالو باندې

بنه عالم او خبردار دی. نور نو چې کوم هدايت درته وشي بايد اطاعت وکړئ او عملي
يې کړئ.

والسلام

د اسلام خادم

امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد

مأخذ (رسمي جريده، فوق العاده گنه پرلپسې شماره ۷۸۸)

د علماء کرامو لخوا په اسلامي روحیه د خلکو د تربیې په هکله د امیرالمؤمنین پیغام

د اسلام د سپیڅلي دین خادمان او د رسول کریم صلی الله علیه وسلم حقیقي وارثان هغه علماء کرام دي چې د څوارلس سوه کلونو په بهیر کې یې آسماني قانون په ښوونې او روزنې سره تر نن نیتې پورې را رسولی دی. خو څرنگه چې د وخت امیران د دین او ښکلي شریعت محبان نه وو معززو علماء کرامو نه شواي کولای چې په بشپړه توګه د مسلم امت بچیان د قرآن کریم په نورانیت سره منور وګرځوي او هغه مسلمانان وروڼه چې د مقدس دین له حکمونو څخه بې برخې لوی شوي وو هغه د دین له علم څخه برخمن کړي.

څرنگه چې نن ورځ د طالبانو د ځلاندو قربانیو په نتیجه کې علماء کرامو ته زمینه مساعدې شوې ده چې هر مولوي صاحب په خپل جامعې او دایره کې د امام ابوحنیفه رحمه الله د روښانه مذهب په رڼا کې د بالغ او وړوګي نسل پوره تربیه په دیني قوانینو سره وکړي. خو ټول واړه او زاړه زموږ د مظلوم هیواد د اسلامي نظام په ګټورو ښیګڼو په وضاحت سره پوه کړي او هم قوم له هغه څخه دیني استفاده وکړي.

نو په دې منظور ټولو والیانو، ولسوالانو او واکمنو اشخاصو ته امر دی څو دوی د خپلو ولایتونو د ټولو سیمو خطیبانو او امامانو ته د نوموړي امر سره سم امر وکړي چې د ارشاد او اوقافو د مذهبي دستورونو مطابق خپلې هڅې ګړندی کړي، څو له دې ستر مسؤلیت څخه د خلاصون لاره ومومي.

هغه دا چې لمونځونه په ټاکلیو وختونو اداء کړي او د سهار له لمانځه څخه وروسته ۳۰ دقیقې د مذهب سره سم د دین هغه فرض احکام او عقائد تدریس کړي او مقتدیانو ته هم امر دی چې ضرور به ورته ناست وي او پوره به پابند وي یعنې زده کړې به ځنې کوي.

علماء کرامو او د کلیو مشرانو ته امر دی څو په کلیو او سیمو کې تارک الجماعت او بې دینه خلک اول پخپله اصلاح کړي او د نه اصلاح په صورت کې به اړوندې څانګې ته خبر ورکوي څو د محمدي غراء شریعت په رڼا کې مجازات شي. او د ارشاد

او اوقافو له لاري بايد په ټولو ولاياتو او ولسواليو کې د علماء کرامو وډولنه هم د احتساب او تعقيب په هدف نوبت واره جوړ شي خو د سرغړونې په صورت کې له سرغړوونکو سره شرعي عمل وشي.

و السلام

د اسلام خادم

امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد

ماخذ (رسمي جريده، فوق العاده گڼه پرلپسې شماره ۷۸۸)

د رئیس الوزراء ملا محمد رباني د وفات په اړه د امیرالمؤمنین پیغام

نحمدہ ونصلی علی رسولہ الکریم

اما بعد:

فاعوذ بالله من الشيطان الرجيم (كل نفس ذائقة الموت.. الآية). صدق الله العظيم

زه د افغانستان مؤمن ولس ته او ټول مسلمان امت ته او په خاصه توګه د اسلامي امارت مسؤلینو او منسویینو ته په داسې حال کې د تعزیت او خواخوږي پیغام وړاندې کوم چې خپل ډېر خوږ او مجاهد ملګری مې د لاسه وتلی یعنې په حق رسیدلی دی. انا لله وانا اليه راجعون.

په حقیقت کې تر بل هر چا زیات زه خپله ډاډګیرنې ته اړتیا لرم ځکه زما لپاره د مرحوم الحاج ملا محمد رباني د وفات غمجنه پېښه ډیره دردوونکې ده. خو موږ د خدای جل جلاله په قضا او رضا ایمان لرو موږ ټول مرګ ته پېدا یو او نیکمرغه هغه څوک دی چې خپل ژوند د مرګ تر راتګه د الله تعالی په رضا کې تیر کړي. مرحوم الحاج ملا محمد رباني د الله تعالی یو نیکمرغه بنده و. هغه که په سنگر کې مجاهد و که په ممبر واعظ او که په اداره کې حاکم و ټول کردار او رفتار یې د خدای جل جلاله د رضا لپاره و. هغه یو وتلی متشرع او متدین شخصیت و د لوړ دیانت او تقوی تر څنګ د مصیبتونو او کړاوونو په مقابل کې د لوړې حوصلې خاوند او غښتلی مدبر شخصیت و د بلوغ څخه تر وفات یې ټول خوږ ژوند د الله جل جلاله د رضا په خاطر په دیني زده کړه او د اسلام او وطن د حفاظت لپاره د مقدس جهاد په سنگرونو کې د مظلومو هیوادوالو د سوکالۍ په هیله او د ادارو په سمبالښت کې تیر کړی دی.

خدای جل جلاله دې زموږ کشرانو ته توفیق ورکړي چې د داسې مشرانو لار تعقیب کړي او د دوی ارمانونه د خاورو سره خاورې نه کړي. زه اول ځان بیا د افغانستان

مسلمان ولس او په خاصه توگه د مرحوم متدينې کورنۍ ته د لوی خدای جل جلاله له
درباره د جميل صبر او په نعم البدل سره ددې ژورې خلا د ډکولو غوښتنه کوم. الله جل
جلاله دې رحم پرې وکړي.

آمین

د اسلام خادم

ملا محمد عمر مجاهد

(خلافت مجله پرلپسې ۲۱ مه گڼه)

د افغانستان د اسلامي امارت د مقام خبرتيا

څرنگه چې اوس ليدل کيږي د اسلام د مقدس دين دښمنان په ټوله نړۍ کې د دغه مقدس دين د له منځه وړلو لپاره هلې ځلې کوي او د مسلمانانو په لباس کې په مسلمانانو کې داخل شوي دي او په ډول ډول چلونو او د نيوي مادياتو باندې غواړي چې مسلمانان د اسلام د مقدس دين څخه بې لارې کړي.

څوک غواړي چې مسلمانان د عيسويت او يهوديت په منسوخو اديانو اخته کړي، څوک غواړي چې د مسلمانانو دين يعنې اسلام تحريف کړي چې دا اوس هم يو شمير مسلمانان د پيسو او نورو مادياتو په وسيله د عيسويت دين ته اوښتي او خپل مقدس دين يې پرې ايښی دی. نو له همدې امله ټولو هيوادوالو ته جدا خبر ورکول کيږي که چېرې کوم افغان مسلمان د عيسويانو عقیده قبوله کړې وه او يا دغه منسوخ دين ته ورواوښت او يا هم په داسې حال کې ونيول شي چې د عيسويت يا يهوديت دين ته يې خلک دعوت کول او د هغه په گټه يې تبليغات کول، يا د هغو د عقيدې کتابونه او نشرات توزيع کول هغه به د مرگ په سزا محکوم شي.

دغه راز که په کومو کتاب پلورنځيو کې داسې کتابونه چې په هغه کې د غلطې عقيدې مواد او يا هم د صحابه کرامو سپکاوی په کې موجود وو ونيول شي د هغو کتاب پلورنځيو مالکان به په پنځه کاله بند محکوم شي.

د اسلامي امارت مقام

ماخذ (خلافت مجله پرلپسې ۲۱ مه گڼه)

بسم الله الرحمن الرحيم

۸-۸-۱۴۲۰ هـ ق

د افغانستان د اسلامي امارت د مقام اعلاميه

څرنگه چې په اوسنيو وختونو کې د امريکايانو په غوښتنه او د ملگرو ملتونو په توسط د اسلامي هيوادونو څوړونه ډيره شوي ده چې په دې لړ کې د کلنتن (د امريکا ولسمشر) او نورو اسلام دښمنه عناصرو په فرمايش ملگري ملتونه د افغانستان په مظلوم او کړيدلي ولس باندې ځيني اقتصادي بنديزونه ولگول او په همدې کار سره يې د ټول اسلامي امت احساسات او غصه را وپارول او هره ورځ په زرگونو مسلمانان په مختلفو ځايونو کې مظاهري کوي او د مظاهرو لړۍ په شدت سره روانه ده، داچې موږ الله پيدا کړي يو د رزق وعده يې هم را سره کړي ده نو کلنتن او د هغه ملگري خو موږ ته روزي نه را کولای شي او نه هم د الله له خوا را ټاکل شوی رزق را باندې بندولای شي او نه هم هغوی دومره بشر دوست او زړه سواندي دي چې د افغانستان په ځوريدلو او کړيدلو خلکو باندې د مظاهرو په وجه رحم وکړي.

زما هيله له تاسو ټولو نه دا ده چې نوري مظاهري مه کوئ، د صبر او زغم څخه کار واخلي او په خپل ټينگ او اسلامي عزم او صبر سره د الله رضا حاصله کړئ او د لوی خدای څخه و دغه ظالمانو ته د يوې عبرتناکي سزا او انتقام غوښتنه وکړئ.

والسلام

نظامي مسؤولينو ته د عاليقدر امير المؤمنين پيغام
کابل د ذي القعدي ۳۰-۱۴۱۸ هـ ق

د جهاد د لومړيو کړنو مجاهدينو طالبانو او مسؤولينو!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

تاسي چې د جهاد په لومړيو کړنو کې خپله مهمه اسلامي دنده تر سره کوئ بايد
اسلامي اصول په پام کې ولرئ، هغه کسان چې د جگړې په ډگر کې اسيران او يا تپيان
کيږي له هغوی سره په اسلامي اخلاقو او سلوک سره چال چلند وکړئ، هيڅوک نشي-
کولای چې يو جنگي اسير ووژني تر هغه وخته پوري چې د اسير له خواده ته د مرگ
خطر متوجه نه وي، هر هغه څوک چې اسيران او تپيان ووژني په اسلامي محکمه کې
محاکمه کيږي، ځکه د دوی دغه عمل له اسلامي اخلاقو او موازينو نه ليري دی، هغه
کسان چې په دغه شان عمل لاس پوري کوي د افغانستان د اسلامي امارت مخالف دی
چې په موږ کې يې ځای نيولی دی، له جنگي اسيرانو سره نیک او سم چال چلند زموږ
اسلامي وجيبه ده.

و من الله التوفيق

د نړيوالو خبرو اترو په هکله د افغانستان د اسلامي امارت روښانه دريځ

د امير المؤمنين دفتر کندهار..... ۹-۸-۱۴۲۰ هـ ق

څرنگه چې د افغانستان مسلمانو خلکو په هيواد کې د کمونيستي نظام او روسانو سره په جنگ کې بي ساري قرباني او بيا تر اوسه پوري د طالبانو د اسلامي تحريک په زرگونو قرباني او د اسلامي امارت قيام د دې لپاره دی چې په هيواد کې يو سوچه اسلامي نظام را مينځ ته شي او موږ هم د الله پاک او د افغانستان د ولس سره دا وعده کړي او کور يې چې زموږ هره کړنه به د هيواد والو او نړيوالو سره د شريعت مطابق وي، نو په همدې خاطر زموږ سره چې د هر چا هره موضوع مطرح وي موږ گورو که د اسلام د قوانينو سره کوم ټکر و نه لري موږ حاضر يو چې هره مسئله د هر چا سره په ډيره اسهله او آسانه طريقه خلاصه کړو او که چيري د اسلام له قوانينو سره ټکر ولري تر هغه خبري موږ نه شو تيريدلای که څه هم په ډېر غټ قيمت راته تماميږي او که مجبور کړل شوو نو پر داسي کار باندي د هر چا له خوا د هر قسم مشکلاتو په مقابل کې که لږ وي او يا ډېر مقاومت او د هر چا مقابلي ته که زورور وي که کمزوری تيار يو څوک چې د اسلام زيان موږ نه شو قبلولای او نه د اسلام زيان د قبول وړ دی او دا زموږ اختيار هم نه دی بلکي يو خدايي مکلفيت دی، هر څوک دي زموږ سره په خپلو معاملاتو کې و دغه ټکي ته وگوري، که و نه گوري څه کوچ نه شي تر لاسه کولای.

والسلام

د امريکي د ولس په نامه د عاليقدر امير المؤمنين پيغام

۲۱-۱۰-۱۹۹۹ ميلادي .

د افغانستان اسلامي امارت چې په هيواد کې د ظلم، وحشت او فساد له يوې ناوړه دورې وروسته د طالبانو د اسلامي تحريک د قربانيو په نتيجه کې را مينځ ته شوی دی، چې د افغانستان ملت يې ملاتړ او هرکلی کړی دی دا په دې خاطر چې د افغانستان اسلامي امارت په هيواد کې د افغانانو د خوښي حکومت جوړ کړی، امنيت يې را وستلی، ظلم او بربريت يې له مينځه وړی، د ښه او آرام ژوند لپاره يې زمينه برابره کړې ده، خو بيا هم د امريکي حکومت د دې پر ځای چې د افغانانو هغه ښيگڼې چې په خپلو قربانيو سره يې د وخت شوروي اتحاد درې وړې کړ او نړيوال يې د هغوی د گواښ څخه خلاص کړل په پام کې نيولي وای او د غم خپلو افغانانو د ستونزو د حل په لار کې يې هلې ځلې کړي وای زموږ په ضد يې په يو او بل نامه ډول ډول توروڼه ولگول او دښمني يې را سره پيل کړه، له دې ټولو سره سره موږ بيا هم د تفاهم لاره خپله کړې او تل مو خبرو ته چمتو والی ښودلی دی خو د امريکي حکومت د زور لار خپله کړې او افغانانو ته په سپک نظر گوري چې دا به د دوی په زيان وي ځکه روسانو هم داسې فکر کاوه خو انجام يې څه شو.

څرنگه چې موږ ستاسي واکدار حکومت ته د روان ۱۹۹۹ ميلادي کال د سپتمبر په ۶ نيټه سپيني ماڼۍ ته يو ليک ور استولی دی او دا مو په کښي ليکلي وو چې پر واقعي ملامت باندي دي خدای جل جلاله زلزلي او طوفانونه نازل کړي له هغه را هيسي-دوه ځلي طوفانونه او يو وار زلزلي در باندي شوي دي، که يې نه منی تاسي هغه خط ځيني طلب کړئ چې په کوم تاريخ ليکل شوی دی او په کومه نيټه زلزلي او طوفانونه در باندي راغلي دي، نو زه گمان کوم چې د امريکي حکومت په موږ ملامت دی، زموږ ملت يو ځلي روسانو ټوټي ټوټي کړ او اوس امريکا دښمني را سره کوي او بنديزونه را باندي لگوي، نو خلاصه دا ده که امريکا پر موږ باندي بنديزونه ولگوي گمان کوم چې

بیا به طوفانونه او زلزلي در باندي راځي ځکه د افغانستان ملت ډېر مظلوم دی او لوی
خدای جل جلاله د مظلومانو مرسته کوي او د خدای تعالی سره مقابله د چا په توان
کې نشته، نو تاسي د امریکا ولس په خپل حکومت فشار را وړئ چې له موږ سره
دښمني ونه کړي او که تاسي په دې باب اقدام ونه کړئ نو بیا به حیرانېږئ چې څه
پېښېږي او هیڅ به مو په وس هم نه وي پوره.

د افغانستان لپاره د هجري قمري تاريخ د رسمي گرځولو په اړه د عاليقدر امير

المؤمنين د مبارکۍ پيغام

مسلمانو او مجاهدو هيواد والو !

السلام عليكم ورحمة الله و بركاته

دا چې د نبوي سنت سره سم قمري سنه د افغانستان رسمي سنه وټاکل شوه زه ټولو مسلمانو او متدينو هيوادوالو ته د زړه له کومې مبارکې وایم، لوی خدای جل جلاله دي د افغانستان اسلامي امارت ته لا توفیق ور نصیب کړي چې د نورو نبوي ستونو په احياء کې هم زیات موفق شي تر څو د زرگونو هغه قربانیو چې د طالبانو د اسلامي تحریک په دوران کې مو ورکړي او د سلگونو زرو هغو قربانیو چې د روسانو په وړاندې په مقدس جهاد کې مو ورکړې، نتیجه یې نوره هم مثبته را ووزي.

مسلمانو وروڼو او خويندو!

پاک الله جل جلاله شپې ورځې او فصلونه د دې لپاره پیدا کړي چې موږ او تاسو د خپل رب بنده گي پکښې وکړو او ټول کړه وړه مو خاص د الله جل جلاله لپاره وي او په هر څه کې مو نیت د الله جل جلاله رضا او د هغه د دین ساتل وي د ناکامي ستر علت د نیت خرابیدل دي، د اسلام د مقدس دین ساتل په کار دي نه د ځان ساتل، که څوک د دنیا او اخرت سرلوري غواړي په هر څه کې دي نیت پاک ولري، خصوصاً مجاهدین کرام باید ټول ژوند د خدای جل جلاله په دین برابر کړي او هر کار چې د امیر له لوري ور سپارل شوي وي په هغه نقشه یې سر ته ورسوي او یو د بل سره پوره محبت وساتي ځکه چې اسلام د مینې او محبت دین دی، محترم هيواد وال باید د کفري ممالکو او د هغوی د مزدورانو تر اغیزي لاندې را نشي، مسلمانانو ته په کار دی چې د کفارو تبلیغات ور سره بدرگه نه کړي.

د افغانستان اسلامي امارت تعلیم او تربیې ته پوره توجه لري او غواړي چې د اسلام د مقدس دین په رڼا کې تعلیم ته وده ورکړي ځکه په پخواني حکومتونو کې چې تعلیم

د اسلام د مقدس دين مطابق نه وو جوړ شوی د هغه نتیجه وه چې زموږ هیواد وال تر اوسه لا خوریري.

محترمو هیواد والو! د نوي کال د را رسیدو له امله لوی خدای جل جلاله ته زاری او دعاوي وکړئ چې زموږ په هیواد کښي په بشپړه توګه اسلامي نظام حاکم کړي او ټول هیواد وال باید د اسلامي امارت د مجاهدینو لا تنګه او ملاتړ وکړي او د پاکو او نازکو طالبانو د قربانیو شکر گذار شي، تر څو لوی خدای جل جلاله ته مسؤل نه شي، صبر او حوصله چې د مسلمانانو ابدی توبه ده باید په ټولو چارو کې صابر و اوسو، د ا د خدای جل جلاله هغه امر دی چې که چیري عملي شي ناکامي نشته، ځکه خدای جل جلاله وعده کړي چې تاسو غم او سستي مه کوئ تاسو به کامیابه یاست، که چیري پوره ایمان ولرئ.

په اخیر کې ټولو مسلمانانو ته اخروي خوشحالي غواړم، تر بله همدغه شرعي کال پوري مو په ټولو شرعي کارونو کې خدای جل جلاله کامیابه لره.

ستاسي د اسلامي ژوند په هیله

ستاسي عقیدوي ورور ملا محمد عمر مجاهد

د طالبانو د لوی سالار محترم ملا محمد عمر مجاهد پیغام
محترمو علمای کرامو، جهادي قومندانانو، سپین ږيرو، قومي مشرانو، روشنفکرانو او
طالبانو وروڼو!

السلام عليكم ورحمة الله و بركاته

دا چې د افغانستان په تیر اوولس کلن دور کېني هر څه وشول ټولي نړۍ ته او خلکو ته
معلوم دي، د تبصرې کولو ضرورت یې نشته، خو په اوسنیو حالاتو کېني زموږ عرض
او پیشنهاد دا دی چې د الله جل جلاله په خاطر او همدې مظلوم ملت د تقاضا په
منظور باید ټول مسلمانان خاص هغه کسان چې د دین او اسلام څخه پوهه ولري او
خپل کورونه، وروڼه، پلرونه او میندي یې د الله تعالی د قرباني میدان ته وړاندي کړي،
له دین (اسلام) څخه په دفاع کولو کېني یې هر قسم سر بنډنه کړي، په طول د جهاد
کېني نه تنها د روس سره ښامار ته ماته ور کړه بلکې د نړۍ د استعمار سور لوی خط
یې چې د وارسا په تړون باندې یادیري درې وړي کړ، د اروپا لویه وچه یې د ټانگونو
او پوځي تمریناتو څخه چې د اسلام سره د مقابلي په خاطر تربیه کیدل خلاصه کړه او
د الله اکبر کفر څپونکي نعره یې د مسکو او د ده د انډیوالانو په هر کور کېني پورته
کړه، تاسې به اوریدلي وي د افغانستان اسلامي جهاد د مسکو اوسیدونکو ته داسې
درس ورکړ چې نور به په هېڅ وخت کې ان شاء الله تعالی د کمونیزم نعره پورته نکړي،
تاسو اورئ چې نن کمونیزم په دنیا کې یو پیغور گرځیدلی، د کمونیزم د فلسفې
مؤسسين په ټوله نړۍ کې وټکول شول او قوتونه یې تجزیه شول، دا ټول د الله تعالی
نصرتونه او کومکونه وو چې وشول. خو متأسفانه چې د کمونیزم د بقایاوو د فعالیت په
نتیجه کېني بیا هم زموږ مسلمان قهرمان ملت په جنگونو باندې اخته شوی، داسې
حالات راغلل چې خلکو به جهاد او مجاهدینو ته بد ویلي، خدای نخواستې خلک
ناپوهانه د غټي گناه مرتکب شول ځکه د جهاد او مجاهدې عظمت په قرآن کریم
کېني ثابت دی په همدې خاطر موږ یو تعداد طالبانو د علمای کرامو څخه په مشوره
اخستلو د اسلامي حکومت د راوستلو، د مسلمانانو د امنیت ساتلو او د همدې وطن د
استقلال په منظور قیام وکړ، تاسې ته معلومه ده او موږ ښه پېژنئ چې موږ ستاسو

مخلص همسنگره وروڼه وو، په جهاد کې مو قرباني ورکړي وه خو بيا هم په موږ پسي څومره تبليغات وشول، موږ ټولو خلکو خاص قومندانانو ته زيات دعوت ورکول او زارۍ به مو ورته کولې چې د الله تعالی په خاطر د بدو افعالو، بې ځايه محصلونو څخه لاس واخلي او دغه مظلوم ملت له خانه جنگي څخه خلاص کړئ، خو له دې سره سره به هم کفري تبليغاتو موږ يوه جنگجويه ډله معرفي کولو، خلاصه عرض مو دا دی الله تعالی په موږ علم لري، الله تعالی را باندي شاهد دی په ورځ د قيامت چې الله تعالی قاضي وي او (يوم يفر المرء من اخيه و امه و ابيه و صاحبه و بنیه) ورځ تحقق ومومي موږ به همدغه څه چې و مو کړل او تاسو وليدل وړاندي کوو، له تاسو څخه مو هيله او خواهش دا دی چې د حق ملاتړ وکړئ، خپل ځانونه قرباني او ايشار ته آماده کړئ او د هر قسم تبعيض په مقابل کښي قيام وکړئ، هر هغه څوک چې د اسلام او مسلمانانو په گټه کار کوي هغه زموږ ورور دی، له موږ سره د يوې خاصې طبقې د لوړولو فکر نشته او نه د يوې خاصې طبقې د حکومت کولو په خاطر جنگيدلي يو، خو ارزو مو دا وه او هم دا ده او هم به وي چې د اسلام په تاريخ کښي انبياء عليهم السلام اولين قرباني ورکړي، د رسول الله صلی الله عليه وسلم په عصر کښي طالبان چې په هغه وخت کښي د اصحاب صفة په نوم ياديدل غټه قرباني ورکړي، موږ هم په همدې تکل کړی دی چې هوسا او آرام ژوند دي آينده خلک وکړي موږ که ټوکر ټوکر شو هيڅ باک نه لري، تاسي ته معلومه ده او الحمد لله په ډير جرأت سره بايد ووايو چې موږ د هيڅ طاغوت سره سازش نه دی کړی او نه بي کوو، يوه مکمله بوديجه او سرمايه نه لرو، موږ لازمه وگټله چې داسي صابرين کسان له موږ سره ملگري شي چې مادي تقاضا و نه لري په همدې حصه کښي هر څوک چې مسلمان، متدين، صالح انسان وي موږ ته منظور دي او خاص دغه وروڼه چې په څوارلس کاله جهاد کې بي خپل کور د روسانو د ټانگونو هدف گرځيدلی و، په تيرو دريو کلونو کې بي هم له ملت سره هيڅ قسم خيانت نه وي کړی، په اخير کې بيا وايو چې موږ اول هم د علماؤ په شرعي فتوی باندي کار شروع کړی و اوس به هم خپلو کارونو ته په هم هغې فتوا دوام ور کوو او د دې آيت (و شاورهم في الامر فاذا عزمتم فتوکل علی الله) د عملي کولو په خاطر هر څوک چې د مشوري قابل وي او ور څخه مشوري اخستلو ته

ضرورت پیدا شي مود ته سالمه اسلامي مشوره را کړي مود به يې خپله تگ لاره
گرځوو.

په ټوله نړۍ کېښي د کفري طاغوتي قوتونو د سر نګوني او د اسلام د عالي کولو په
هيله

و من الله التوفيق

د ملا محمد عمر مجاهد توصيه
محترمو مجاهدينو !

السلام عليكم ورحمة الله و بركاته

۱ - څرنگه چې يو کار شروع کوي تر هر څه مخکي بايد نيتونه اصلاح کړي، نيت خاص الله جل جلاله وگرځوي، ځکه اصل د اعمالو نيت دی، نبي کریم صلی الله عليه وسلم فرمايي (انما الاعمال بالنيات)

۲ - په دوهم قدم کې د شرعي امر په شرعي امورو کې خاص په اوسني وخت کې د خپل امير اطاعت وکړي، د صحابه کرامو رضي الله عنهم تاريخ ثابتې کړي چې په اطاعت سره د الله تعالی نصرت او کومک کړي، صفونه محکم کړي، زموږ له خوا څخه چې کوم اميران درته تعين شوي خاص اطاعت يې وکړي، حتی تر ډلگيو پوري، د هري ډلگي افراد بايد د خپل ډلگي مشر اطاعت وکړي ځکه الله فرمايي: (و اطيعوا الله و اطيعوا الرسول و اولي الامر منكم) د اختلاف د بدې په حصه کې الله تعالی فرمايي: (و لا تنازعوا فتفشلوا و تذهب ريحكم)

۳ - هوش وکړي، متوجه شي چې د بيت المال په مال کې هيڅ خيانت و نکړي، کوم ځای چې د بيت المال د مالونو د تجمع لپاره تعين شوي وي د بيت المال ټول مالونه هلته ورسوي، موټر، سلاح هر څه چې وي، ځکه الله تعالی فرمايي (و من يغلل يات بما غل يوم القيمة).

۴ - په خپل مابين کې ښه سلوک په ښو اخلاقو سره گذاره وکړي ځکه د مسلمانانو دا لوی صفت دی چې په خپل مابين کې به ترحم سره کوي، الله تعالی فرمايي: (رحماء بينهم).

۵ - د جنگ حالات اضطراري دي مایوسي به نه کوي، صبر، حوصله به کوي، د جنگ حالات اضطراري دي خدای نکرده په اکمالاتو کې ضعف راشي خو تاسو مایوسه کېږئ مه، ځکه خدای تعالی فرمايي: (و لا تهنوا و لا تحزنوا و انتم الاعلون ان كنتم

مؤمنين) په بل ځای کې فرمایي: (و لا تهنوا في ابتغاء القوم ان تكونوا تألمون فانهم يالمنون كما تألمون و ترجون من الله ما لا يرجون).

۶- که کامیاب شوی غرور، تکبر و نکرې ځکه الله تعالی فرمایي (و ما رمیت اذ رمیت و لکن الله رمی) د خپلي فتحي تفویض به الله ته کوي.

۷- د خلکو د شخصي مالونو مراقبت وکړئ، کوشش و کړئ د خلکو شخصي-مالونه محترم و گڼئ، هيڅ غیر شرعي تصرف په شخصي مالونو کې ونه کړئ.

دغه (اوه / ۷) مادې مو د دې لپاره وليکلي چې قول او عمل مو سره موافق شي او څرنگه چې ټولو خلکو ته موږ د شريعت د عملي کولو وایو دغه قول به هم په عمل کې تمثيل او عملي شي، څه چې موږ ته وليکل دا زموږ ويل نه، بلکې د الله جل جلاله او د هغه د رسول صلی الله عليه وسلم فرموده ده، دغه زموږ ليکل که عملي کړئ د دې آيت شريف مصداق به تاسو ياست: (واطيعوا الله واطيعوا الرسول واولي الامر منكم).

د اسلام خادم

ملا محمد عمر اخند

د سرې مياشتې د خانگري اونۍ په مناسبت د محترم امير المؤمنين ملا محمد

عمر مجاهد پيغام

ميزان ۱۹ - ۱۳۷۵ هـ ش

الحمد لله رب العالمين و العاقبة للمتقين و الصلوة و السلام على خير خلق الله محمد رسول الله
حبيبنا و حبيب رب العالمين و على آله و اصحابه اجمعين

اما بعد: فاعوذ بالله من الشيطان الرجيم، بسم الله الرحمن الرحيم (واحسن كما احسن الله اليك
(صدق الله العظيم.

مؤمنو هيواد والو!

السلام عليكم ورحمة الله و بركاته

زيری درکوم چې د سولي او سوکالي لمر به د لوی الله جل جلاله په فضل او نصرت د
هيواد ټولي تيارې سيمي هم روښانه کړي، نور به په هيواد کې د ژبي، سيمي او نورو
تعصباتو په نوم بي وزله هيواد وال نه خورول کيږي، نور به وران او ويجاړ شوی هيواد
په يو او بل نوم په کنډرونو او کنډوالو نه بدليږي، نور به زموږ مؤمن ملت د پښتون،
تاجک، ازبک و هزاره، پشه اي، نورستاني او..... په نومونو زندانونو او د رپرولو ځايونو
ته په يو او بل راز تورونو نه يول کيږي.

مؤمنو افغانانو!

له دې وروسته افغانان ټول افغانان دي او په هيواد کې له يو شاته برابر و حقوقو څخه
برخمن دي، يو افغان پر بل افغان هيڅ راز لوړوالی او برتري نه لري مگر د الله جل و
علا شانه د حکم مطابق لوړوالی او برتري د تقوا او پاکوالي په اساس ده.

رپریدلو وروڼو! تاسو ته معلومه ده چې هيواد ويجاړ، ملت بیمار او ولس ډېر خوریدلی
او زړونه تېي تېي دي، اوس پر موږ او تاسو ټولو فرض دي چې د دې رنځور ملت په
ټپونو باندي د زړه سواندي مرهم پټی کړدو.

سره میاشت په هیواد کې یواځنی ملي خیریه ټولنه ده او شپه ورځ په هر راز حالاتو او شرائطو کې یې له خپلې وسي سره سم د بې وزلو او رپریدلو د لاس نیو لپاره خپلې هلې ځلې نه دي سپمولي او د کونډو، رنډو او یتیمانو اوسنکي یې هر وخت پاکي کړي دي، اوس چې د سرې میاشتي ځانگړي اونۍ ده، سره میاشت په هیواد کې ځانگړي عائداتي سرچینې نه لري، د دغې خیریه ټولنې اقتصادي بنسټ د مؤمنو بشر پالو هیواد والو په مرستو سره پیاوړی کیدای شي.

زه د مسلمانو هیواد والو په نمایندګي د سرې میاشتي د حقوقو د حامی په توګه له ټولو هیواد والو څخه غواړم چې په هر وخت او هر ځای کې له سرې میاشتي او د ددې ټولنې کار کوونکو سره خپلې مرستې و نه سپموي، سره میاشت او کار کوونکي یې زما او د اسلامي دولت له حمایت او ځانگړي پاملرنې څخه برخمن دي او په ډاډ سره دي خپل کارونه وکړي، په دې ځانگړي اونۍ کې ټولو هیواد والو ته بلنه ورکوم چې د سرې میاشتي عالي خیریه ټولنه په خپلو مادي او معنوي مرستو پیاوړي کړي، الله جل و علا شانه فرمایلي: نیکي وکړه لکه څرنگه چې الله جل جلاله له تا سره نیکي کړي ده، دا فرمان ومنئ او په نیکو او خیریه کارونو او چارو کې هلې ځلې وکړئ.

والسلام

امیر المؤمنین

ملا محمد عمر مجاهد

د خپلواکۍ د یو اتیايمې کليزې په مناسبت د عاليقدر امير المؤمنين پيغام
نحمده و نصلي على رسوله الكريم امام الاحرار والمجاهدين محمد و على آله واصحابه المجاهدين،
الفاتحين، الغانمين، اما بعد فاعوذ بالله من الشيطان الرجيم، بسم الله الرحمن الرحيم، قال الله
تبارك و تعالى في كتابه الكريم: وقاتلوا المشركين كافة كما يقاتلونكم كافة واعلموا أن الله مع
المتقين. التوبة ۲۱

و عن ابي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: والذي نفسي بيده لولا أن
رجالاً من المسلمين لا تطيب أنفسهم أن يتخلفوا عني، ولا أجد ما أحملهم عليه ما تخلفت عن
سرية تغزو في سبيل الله والذي نفسي بيده، لوددت أن أقتل في سبيل الله، ثم أحيأ، ثم أقتل، ثم
أحيأ، ثم أقتل، ثم أحيأ، ثم أقتل، متفق عليه.

درنو هیوادوالو او زړور مجاهد ولسه!

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

نن ورځ چې د زمري د مياشتې له اته ويشتمې نيتې سره سمون خوري، زموږ غونډې او
ټوليدنه له نن څخه يواتيا کاله مخکې د اسلامي جهاد او سربښندنې په برکت زموږ د
وياړلي او مؤمن ولس د سترې فتحې، حریت او استقلال ياد تازه کوي.

کله چې په همدغه ورځ د دې سرلوړي او آزاد هیواد مسلمان او پر دين مين ولس د
اسلام د مقدس دين د ارزښتونو په رڼا کې، د تودو ولولو په لرلو سره د هغه وخت د
ستر او جابر استعمارگر قوت په مقابل کې جهاد تر بریا ورساوه. که څه هم د دوی
لاسونه خالي، امکانات ضعیف او نظامي وسائل پيڅي کم وو خو ايمان يې قوي و.
دوی د دوو مياشتو په دننه کې د الله تعالی په فضل او نصرت سره وکولای شول چې په
هغه وخت کې چې په اصطلاح د نړۍ ستر طاقت چې د نړيوال جنگ د فتحې غرور
يې لا هم په ماغزو کې و له سختې ماتې سره مخامخ کړي او د خپل اسلامي او ازاد
هیواد استقلال او حریت تر لاسه کړي.

د افغانستان په استقلال او جهاد کې د هیواد ټول اقشار، ټول قومونه، نر او ښځې، واده
او زاده شریک او په ګډه یې د خدای جل جلاله په نصرت د خپل اسلامي او ملي

يووالي په برکت انگليسانو ته سخته ماتې ورکړه. څرنگه چې موږ هم د هغو مجاهدو او قهرمانو نيکه گانو اولادونه يو او د خپل هيواد د اسلامي او ملي حاکميت ساتنه موږ ته په ميراث پاتې شوې ده نو په دې اساس زموږ اوسنی ولس او د نړۍ خلک زموږ پر پاکه او اسلامي خاوره باندې د يوه بل جابر او خونخواړه استعمارگر روس او فقيد شوروي د بي رحمانه يرغل شاهدان دي. څرنگه چې د افغانستان مسلمان او پر دين او استقلال مين ولس ته اسلامي جهاد او حریت له خپلو نيکه گانو څخه په ميراث پاتې دی، نو په دې اساس نړيوالو وليدل چې څرنگه سرلوڅو او پښې لوڅو افغانانو بې له دې چې د مادي وساتلو او نظامي تجهيزاتو نشتوالی يې په عزم او اراده کې بدلون راولي، يوازې د لوی خدای جل جلاله په توکل او خپل غیرت او ميرانه د خپلو نيکه گانو په اسلامي تاريخ باندې اتکاء وکړه او په تشو لاسونو يې د وخت د ستر نظامي قوت چې ټوله نړۍ د امريکا په شمول ورڅخه په ډار کې وه په مقابل کې د جهاد اعلان وکړ او د علماء کرامو له فتوی سره سم ټول هيواد د سره استعمار لپاره سور اور وگرځېد.

سره له دې چې روسانو د نړۍ پرمختللي وسلې، ذروي قوت، ليري واټن ويشتونکي توغندي او زهر جن کيمياوي بمونه د افغانستان پر مجاهد ولس او ازاده خاوره استعمال کړل، خو د ايمان او ټينگ عزم په مقابل کې يې څه ونشوای کړای او نه يوازې دا چې په افغانستان کې يې نظامي ماتې وخوره بلکې د نړۍ په نقشه کې د هغه شوروي اتحاد تگر چې د ټولې نړۍ د هضمولو اراده يې کړې وه ټول او امپراتوري يې ړنگه شوه. موږ يې له ترږده ويلای شو چې دا د افغانانو اسلامي او ملي سوک و چې د نړۍ دغه تر ټولو لوی مستکبر يې راوپرځاوه (ذالک فضل الله يوتيه من يشاء)

د افغانستان مجاهد ولس چې غوښتل يې د شورويانو او د هغوی د گوداگيانو له له منځه وړلو وروسته يو منظم او مستحکم اسلامي او ملي حاکميت رامنځته شي، د شهيدانو ارمانونه پوره، د کونډو او يتيمانو هيلې او ارزوگانې پرځای شي. خو متأسفانه بيا هم د پرديو د لاسوهنې په نتيجه کې زموږ ارمانونه او هيلې پر ځای نه شوې او زموږ غريب هيواد يو ځل بيا د خپل منځي ناروا او د قدرت پر سر د جگړې شاهد و. په

زرهاوو بې گناه انسانان قتل، چور او چپاو، پاتکونه، قطاع الطريقي، قومي، نژادي او سمي نفرتونه ورځ په ورځ زياتيدل. په سلهاوو زره ميله ډول ډول خطرناکې وسلې په هيواد کې خپرې شوې وې او په يوه هيواد کې په سلهاوو خپلسري حکومتونه رامنځته شوي وو او زموږ د هيواد تاريخي دښمنانو دا گډوډي د افغانستان د تجزيې د شوم پلان د عملي کولو لپاره ښه زمينه بلله.

د هيواد دې غمجن او له درده ډک وضعيت کې د هيواد اصيلو بچيانو طالبانو د علماء کرامو په فتوى او د مجاهد او زړور ملت په ټينگ ملاتړ خپل کتابونه کت کړل، مدرسي او حجرې يې وتړلې او په ډيرو قربانيو او د ډيرو تنکيو ځوانانو، د قران کریم د حافظانو، د حديثو، تفسير او فقهي د علماء کرامو په سر ورکولو سره يې د هيواد تقريبا پنځه نوي فيصده خاوره د شر، فساد، ظلم، بي عدالتي، ډول ډول وسلو او د پرديو له غلامانو خلاصه او ازاده کړه.

طالبانو په هيواد کې هغه څه چې په نړيواله سطحه يې کيدل ناشوني بلل کيدل ترسره کړل، د هغو له جملې څخه په افغانستان کې د ټولو خودسرو پاچاهيو له منځه وړل، يو قوي مرکزي اسلامي حکومت رامنځته کول، د افغانستان له بيلابيلو سيمو څخه په لکونو ميله درنه او سپکه خپره شوې وسله راټولول او بالاخره د افغانستان لپاره د تجزيې د خطرناکې دسيسې شنډول شامل دي.

د افغانستان اسلامي امارت چې د هيواد ټولو پرگنو او د ملت له پوره ملاتړ څخه برخمن دی د يوه آزاد، اسلامي او مستقل افغانستان لپاره و هرې قرباني ته تيار دی. اسلامي امارت د نړۍ له ټولو سوله غوښتونکو هيوادونو څخه غواړي چې په افغانستان کې موجوده واقعيتونه په نظر کې ولري او د هغو په بناء له اسلامي امارت سره خپلو اړيکو ته پام وکړي.

اسلامي امارت د اسلام او افغانستان د ټولو اسلامي او ملي اصولو په نظر کې نيولو سره د نړۍ له ټولو هيوادونو سره په متقابل احترام مبنی اړيکي غواړي. اسلامي امارت نور چاته اجازه نه ورکوي چې د مظلوم او غيور ملت، استقلال او ملي منافعو ته په بده سترگه وگوري. اسلامي امارت د اسلامي اصولو د ساتنې او د افغانستان د استقلال او

ملي حاکمیت د دفاع لپاره پر ټول اسلامي امت غږ کوي چې په دې برخه کې له افغانستان سره مرسته وکړي. په پای کې یو ځل بیا دا یادونه ضروري بولم چې افغانستان درې واره فرنگي استعمار او په آخر کې روسي استعمار ته چې د نړۍ د نیولو اراده یې لرله سختې ماتې ورکړې او ټوله نړۍ د افغانانو د دې احسان پورې ده.

د افغانستان مسلمان او میرني ولس اوس هم د خپل اسلامي او ملي استقلال د بقاء لپاره د هر هغه چا چې په افغانستان کې ناروا مداخله کوي بې له دې چې مادي وسائل او نورڅه په نظر کې ولري، د خپلو پلرونو او نیکونو په شان یوازې د لوی خدای جل جلاله په توکل او د غیور ملت د سربښندنې په مټ ورته غاښ ماتوونکي ځواب وايي.

په پای کې د افغانستان د مخکني او اوسني استقلال د ټولو شهیدانو او غازیانو پاکو روحونو ته دعاء کوم او د هیواد د سالمیت، ترقی او سرلوړۍ هیله د رب العزت و دربار ته وړاندې کوم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

د اسلام خادم

امیر المؤمنین

ملا محمد عمر مجاهد

۲۸/۵/۱۳۷۹ هـ ش

ماخذ (کندهار مجله، پرلپسې اتمه گڼه ۷۱ مخ)

د دارالعلوم دیوبند د یونیم سل کلنو خدمتونو د یاد غونډې گډون کوونکو ته د
عالیقدر امیر المؤمنین پیغام

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على قائد المجاهدين وعلى آله وصحبه أجمعين.

محترمو علما کرامو، د دې پرتمینې غونډې گډون کوونکو او د نړۍ ټولو مسلمانانو!
السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

د محمدي امت په دې حساسو او پورتنوونکو شرائطو کې د دا ډول لویو غونډو جوړول سره له دې چې ګټور او په زړه پورې ګام دی، مسلمانانو ته دا موقع ورکوي چې په خپلو رېږو او مشکلاتو سره خبرې وکړي. الله تعالی دې د جمعیت علماء اسلام منسویینو ته د دغې سترې کارنامې اجر و نه ورکړي.

فعلي شرائط ایجابوي چې د مسلمانانو په موجوده ستونزو باندې باید داسې نړیوالې غونډې وشي. د دارالعلوم دیوبند خدمتونه له چا څخه پټ نه دي. د هند په نیمه وچه کې له ډیرو خنډونو او موانعو سره سره د دارالعلوم دیوبند په برکت دیني علوم او اسلامي اقدار تراوسه ژوندي پاته شوي دي او اسلامي نړۍ ته یې داسې د کار او لوړ همت شخصیتونه وړاندې کړي دي چې د هغو علمي، اصلاحي او دعوتي کارنامې د هیږولو نه دي.

د غونډې برخوالو مسلمانانو وروڼو!

د کفرې نړۍ تیری او له مسلمانانو سره له کبره ډک چلند اوج ته رسیدلی دی او د نړۍ په هره برخه کې له مسلمانانو سره له تبعیضه ډک چلند کیږي. کفرې نړۍ د ملګرو ملتونو تش په نامه نړیواله اداره د خپلو اهدافو لپاره استعمالوي، دغې ادارې که کله هم د مسلمانانو په ګټه کومه پریکړه کړې وي هغه په کلونو کلونو د کاغذ پر مخ پاته وي او نه عملي کیږي خو د دوی په ګټه مسائل په ډیره چټکه توګه عملي کیږي. د مسلمانانو نړیوال سیاسي موقعیت تقریباً د تحت الحمايه ګی درجې ته رسېږي او د نورو تر سیوري لاندې ژوند کوي.

دا په داسې حال کې ده چې د مسلمانانو جغرافيوې موقعيت له اقتصادي نقطه نگاه نه ډېر په زړه پورې دی او د خامو موادو بې شميره زيرمې لري خو له دې سره سره يې په ملل متحد کې دومره کمزورۍ حيثيت دی چې هيڅکله هم د دوی ستونزو ته نه شي درمل کيدلی.

د کفري نړۍ اهداف او مقاصد څرگند دي. هغوی اوس په نړۍ کې له اسلامي نظام پرته بل سيال نه ويني او له دې کبله خو دوی په افغانستان کې اسلامي امارت په هيڅ صورت نه شي زغملای او اسلامي امارت د هيواد د پنځه نوي په سلو کې خاورې له ولکې سره سره بيا هم د حکومت پر ځای د ډلگۍ په نامه يادوي.

د افغان مجاهد ولس په زور او همت سره شوروي اتحاد رانسکور شو. هغه شوروي اتحاد چې د امريکا او غربي نړۍ تر پولو پورې يې ځان نږدې کړی و. هغه شوروي اتحاد چې په ويتنام کې يې امريکا ته شرموونکې ماتې ورکړې وه. هغه شوروي اتحاد چې منځنۍ آسيا يې هضم کړې وه او هغه شوروي اتحاد چې تودو اوبو ته د رسيدو لپاره يو گام ځمکه ورته پاتې وه. په هغو شپو کې د نن په اصطلاح پياوړې امريکا وجود په لږ زېږدو و، هلته يې د شکست په ترڅو خلق تريخ و او زيون وهلی ناست و.

خو دې بې وسه ولس د خپل ځواکمن ايمان په برکت هغه کمونيزم په گوندو کړ او شکست نه منونکی شوروي اتحاد يې د نړۍ له نقشي څخه محو کړ او هغه انسانخوره بلا همدې افغانانو نابوده کړه او گردې نړۍ ته يې نجات ورکړ.

د اسلام او کمونيزم په دې جگړه کې زموږ هيواد وران شو او له ډيرو درنو ستونزو او رېږو وروسته دې مظلوم ولس په خپله خاوره کې د خپلې خوښې اسلامي نظام پلې کړ. خو دې بې انصافې او جفاکارې نړۍ زموږ ټولې کارنامې هيڅ ويللې او اوس غواړي چې له خپلې دغې يوازينۍ موخې څخه مو هم واپړوي.

هغوی په دې جهادي ټاټوبي افغانستان کې اسلامي حکومت په هيڅ صورت نه شي زغملای. په افغانستان باندې د هغوی بې رحمانه بنديزونه او هغه هم د ملگرو ملتونو په چوکاټ کې دا رابښي چې کفري نړۍ په ډېره سرتمبگۍ او تکبر سره د اسلامي امارت

مخالفت ته ملا تړلې ده. له اسلامي امارت سره د هغوی ټول مخالفتونه په هيڅ منطق نه دي بنا. د دليل او منطق د نړۍ دعوه لرونکي د اصولو او پرنسپ تش په خوله پلويان يوازې د زور په نيلي سپاره ده.

موږ له ټولې نړۍ سره د متقابلې همکارۍ او له اسلامي نړۍ سره د اخوت او ورورولۍ په فضا کې اړيکي ټينګول غواړو او هر چاته مو د سولې لاس اوږد کړی دی.

زموږ په هيواد کې د همدې نړيوالو استعمار ګرو په لاس د يو څه وخت لپاره د کورني جنگ او ورور وژنې اور په غرغړو شوی و، دلته هغه پيښې رامنځته شوې وې چې زموږ د هيواد ځمکنۍ بشپړتيا يې په خطر کې اچولې وه. دلته ناروا او بې معنۍ جګړې روانې وې، خو همدې امريکا او غربي نړۍ چې نن يې په افغانستان کې د جنگ د ختمولو او د افغانانو د بشري حقوقو د ساتلو دروغجنه چيغه پورته کړې ده، مسلمانان ښه پوهيږي چې دا يوازې د خولې خبرې دي، دوی و چې د افغانستان په سخته بده ورځ باندې يې غوږونه کاڼه کړي وو.

اما نن چې موږ اسلام په واقعي او اصلي بڼه عملي کړی او اسلامي امارت مو رامنځته کړی، امنيت مو ټينګ کړی او ورور وژنه مو له منځه وړې ده، د سولې د تامين لپاره مو زياتې سپېڅلې وينې قربان کړي او په دې هيواد کې مو يو داسې حکومت قائم کړ چې ټول ولس پرې خوښ دی او زياته مينه او خواخوږي ورسره لري، نو نړيوال يې کله د سخت دريځه اسلام او کله هم د طالبانو د تعبير د اسلام په نامه د بدنامولو لپاره ډول ډول تبليغات کوي.

موږ په ډاګه ويلای شو چې اسلامي امارت د افغانستان د خلکو د خوښې حکومت دی چې زموږ د دې ادعاء لپاره د مخدره موادو بنديز چې ټوله نړۍ يې مخنيوي ته حيرانه وه او شکايت يې کاوه ښه دليل دی. سره له دې چې زموږ د هيواد ډيرو بزګرانو کوکنار کرل او په دې ډنګ هيواد کې يې همدا د عائداتو لويه سرچينه وه خو چې کله اسلامي امارت د هغو په کرلو بنديز ولگاوه، ټولو په يوه خوله زموږ خبره راسره ومنله. نړيوالو د دې پر ځای چې زموږ دغه اقدام وستايي او په عوض کې يې له بزګرانو سره مرستې وکړي خپل زهرجن تبليغات يې نور هم سست کړي.

په هیواد کې زموږ امر و نه او احکام په ډیره تیزی سره منل کیږي او زموږ د نظام هرې خبرې ته زموږ ولس لیک وايي او یو څه بې لارې او غرب پلوه افغانان که مخالفت کوي هغه یو یا دوه فیصده هم نه دي خواوازه او پروپاگنده یې څکه دومره لوړه او تیزه ده چې هغوی د همدې غربي نړۍ په غېږ کې ناست دي، غرب او امریکا خپله میډیا ورته وقف کړې ده.

موږ خپلو خلکو ته هغه نظام پلي کړی چې په هغه دوی ایمان لري. زموږ اساسي قانون قرآني اصول دي او دا اصول د مؤمنانو ایمانیات دي. اسلامي امارت د هیواد او سیمې د سولې لپاره ډیرې وینې تویې کړې دي او له نړۍ سره په اړیکو ټینګولو کې یې له هرې ممکنې لارې کار اخیستی دی. موږ په زغرده وایو چې اسلامي اصول هیڅکله هم تر پښو لاندې کولای او په قرآني پریکړو باندې له هیچا سره سازش نه شو کولای.

زموږ مظلوم ولس روسي یرغلګرو ډېر ځورولی دی. انسانخوړه کمونیزم زموږ هیواد په کنډواله بدل کړی، زموږ هیواد ویجاړ او کنډار پروت دی. زموږ ولس شل کلنو جګړو زیات خپلی دی. زموږ مظلوم هیوادوال له ډیرو اقتصادي ستونزو سره مخامخ دي. موږ غواړو چې خدای جل جلاله دا جګړې ختمې کړي او د هیواد په بیا جوړولو لاس پورې کړو او خپلو مظلومو هیوادوالو ته دا ډنگ کورګی بیرته ودان کړو.

موږ تر هر چا زیات سولې ته اړ یو څکه نړیوال استعمارګر تروریزم موږ ته هیڅ نه دي راپرې ایښي. نړیوال کفري ځواکونه موږ د خپلو هیوادوالو خدمت ته نه پریږدي. موږ دې ته نه یو خلاص چې د خپلو یتیمانو او ښکې پاکې کړو. موږ دې ته نه پریښودل کیږو چې خپلو کونډو او بوږو ته سرپناه جوړه کړو. موږ له اسلامي نظام، ازادۍ او حریت سره مینه لرو. د اسلامي حکومت او ازادۍ لپاره موږ د سرونو ورکولو ته تیار یو خو نړیوال کفر غواړي چې موږ له خپل دغه هدف څخه تیر شو. هغوی په خپلو دغو دښمنانه او بې رحمانه پلانونو سره غواړي چې زموږ له سرونو څخه د ازادۍ مفکوره وباسي نو څکه ویلای شو چې په اصطلاح د وخت زیرځواکونه زموږ خلاف سره یو شوي دي او په ډول ډول بهانو سره یې پر موږ ناروا بنديزونه لګولي دي.

د تروريزم په تور او د بشر د حقوقو د نه مراعتولو په پوځو نورو سورو سره يوازې موږ نه بلکې هر ځای مسلمانان کړوي او سپکوي. تر پرونه پورې دې تش په نامه لويو ځواکونو د نړۍ کمزوري او مستضعف ولسونه ځيښل، د هغوی هیوادونه يې مستعمرې گرځولي وې، پروڼ لا روسانو ډېر هیوادونه تر خپته لاندې کړي وو. او اوس يې هم د منځنۍ آسيا هیوادونه تر واک لاندې دي. څه موده وړاندې لويې برتانيا په نړۍ کې خپل استعماري جال غوړولی و او د هند نيمه وچه يې تر ځيښاک لاندې کړې وه. نن امريکا پر ټوله نړۍ د واک چلولو پلانونه جوړوي او موږ په خپلو هیوادونو کې د خپلې خوښې حکومتونو جوړولو ته نه پرېږدي او د نړۍ د ايل کولو په فکر کې يو ځای هم ولسونه په آرام نه پرېږدي او د مسلمانانو په نابودۍ پسې خويي له يوې مخې را اخيستي ده. اسلامي نظام او جهاد له منځه وړل غواړي او د همدې هدف لپاره اوس هغوی ټول يو موټی شوي دي او تش په نامه د ملگرو ملتونو اداره د خپلو گټو لپاره استعمالوي.

په ملگرو ملتونو کې غړيتوب اسلامي هیوادونو ته څه گټه رسولې ده؟ د هغوی کومه ستونزه د ملگرو ملتو له لارې حل شوې ده؟

نو د مسلمان امت په دې ویرژلي حالت باندې يو څه کول په کار دي. په دې سختو حالاتو کې د مسلمانانو وحدت او يووالي ضروري دی او له دې بحران څخه د وتلو لپاره څه لارې چارې لټول په کار دي. د مسلمانانو لپاره دا ډول غونډې او اجتماعات ډېر ضروري دي خو په خپلو مسائلو، ستونزو او دردونو باندې سره وغږېږي.

نن چې د نړۍ پر مخ مسلمانان د يوه امت په حيث اوسي بايد خپل اسلامي تشخص وساتي او په دې پوه شي چې مسلمانان ولې آرام ژوند ته نه پرېښودل کېږي. مسلمانانو د هيچا په هیواد تيری نه دی کړی همدا نور حکومتونه دي چې په دوی تيری کوي. دا جگړې او شخړې چې رواني دي د مسلمانانو په هیوادونو کې دي او پردي هیوادونه راغلي دي دوی په آرام نه پرېږدي. زموږ په هیواد روسانو تيری وکړ، موږ په هغو پسې نه يو ورغلي هغوی په موږ پسې راغلل. همداراز امريکا هم زموږ خاوره په کروز توغندیو وويشته. د فلسطين مسلمانان همداراز په خپل هیواد کې کړول کېږي. يهوديان

د دوی سیمو ته ورغلي دي. په چیچنیا او کشمیر کې هم همدا حال دی او هم په نوره
گرده اسلامي نړۍ کې همداسې چلند کيږي.

نو په داسې حالاتو کې تر هرڅه مخکې د مسلمانانو وحدت او یووالي ته اشد ضرورت
دی خو له بده مرغه چې مسلمانان په خپلو منځونو کې سره لاس او گریوان دي. په یوه
هیواد کې د جزئي اختلافاتو په وجه په لسگونو اسلامي گوندونه جوړ شوي وي. دې
تقسیماتو او جلاوالي په موږ کې د امت د یووالي او د مسلمانانو د ستونزو د حل کولو
فکر وژلی دی د یووالي لپاره د پخو گامونو پورته کول په کار دي.

په پای کې یو ځل بیا هیله کوم چې زموږ مسلمان، مظلوم، ستړی او محصور ولس چې
د نړیوالو بدمعاشانو له گواښونو سره مخامخ دی او د ایمان او اسلام په جرم کړول
کيږي له خپله دعاگانو مه هیروي.

په نړۍ کې د مسلمانانو د لازیات بریالیتوب په هیله

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ستاسې ورور

داسلام خادم

ملا محمد عمر مجاهد

(ماخذ کندهار مجله پرلپسې څوارلسمه گڼه)

د ملا صاحب ځينې مرکې

له عاليقدر امير المؤمنين سره د الامارة الاسلاميه (عربي) او خلافت (پښتو) مجلې

مرکه

پوښتنه

اسلامي امارت په افغانستان کې څه ډول نظام چلول غواړي؟

ځواب

موږ له هغه اول سر نه داسې کړنه غوره کړې، چې هغه سل په سلو کې په اسلامي شرعي نظام باندې ولاړه وي. او د ژوند په ټولو اړخونو کې د الله تعالی له لورې نازل شوي احکام حاکم وي او په راتلونکې کې به مو هم دا تگلاره وي چې مکمل اسلامي نظام حاکمیت ولري او ټولې پریکړې مو د خالق رب په قانون سره وشي، ځکه اسلام د الله تعالی په نزد غوره دین دی او اسلام دی چې انسانانو ته د دنیا او آخرت د نیکمرغۍ لارې چارې ورښيي.

پوښتنه

د نړۍ له هیوادونو سره څه ډول روابط غواړئ؟

ځواب

زمونږ اړیکې به د نړۍ له هیوادونو سره په بشري معیار د متقابل احترام په بناء وي، خو له اسلامي نړۍ سره د اسلامي اخوت او ورورلۍ په بناء مناسبات غواړو او له گاونډیو هیوادونو سره د نیکې همجواری او د یوه بل په چارو کې د نه مداخلت غوښتونکي یو.

پوښتنه

ځيني هيوادونو دا خبره کوي چې په افغانستان کې دې د خلکو د خوښې حکومت جوړ شي. نه دا چې په خلکو په زور حکومت وشي؟

ځواب

موږ په ډاگه ويلی شو چې اسلامي امارت د افغانستان د ملت د ارادو ممثل او د دوی په خوښه جوړ شوی حکومت دی. همدا وجه ده چې موږ په ډیر لږ وخت کې د افغانستان ۹۰٪ برخې ونيولې، تاریخ ثابتې کړې ده چې پر افغانانو باندې کله هم چا په زور سره حکومت نه دی کړی نو طالبان چې پر افغانستان حکومت کوي دنیاوال دي وپوهیږي چې د ملت رضایت موږ ته حاصل دی. که د خلکو رضایت حاصل نه وي طالبان نه شي کولای چې حکومت پرې وکړي، نو په دې مورد کې د بهرنیو هيوادونو مخالفتونو او اعتراضونه بې ځایه او نامناسب دي. اصلي خبره د ملت د عامو خلکو ده چې له موږ سره ملګري دي، نه د هغو څو قمار بایلونکو څخه چې په ساده فکر سره ځانونه د ملت نماینده ګان بولي دا خبره حقیقت ده، که څوک سترګې پرې پټوي نو ډېر سپک پرې معلومیږي.

پوښتنه

غربي هيوادونه د ځينو اسلامي هيوادونو په شمول دا خبره کوي چې اسلامي امارت دې په خپل دریځ کې بدلون راولي او نرمي دې غوره کړي آیا د امکان لري؟

ځواب

څرنگه چې زموږ په هغو کارونو کې چې د اسماني دین دلائل موجود دي په هغو کارونو کې زموږ د دریځ بدلون د امکان له صورت څخه وتلی ښکاري، نو همدا وجه ده چې یوازې او یوازې پر موږ باندې د امریکایانو فشار دی که د ملل متحد یا د کوم بل چا لخوا وي هغه هم د امریکا د فشار له کبله دی. نو په همدې خاطر د نړۍ د مسلمانانو څخه زموږ غوښتنه ده چې په ټینګه زموږ ننگه او ملاتړ وکړي. موږ هغه خلک نه چې الله تعالی یې مرسته مو نړۍ له روسي ښکیلاک څخه خلاصه کړه نو که

څوک مرسته او تعاون راسره کوي او که نه، زموږ توکل په يوه خالق او قادر لایزال رب جل جلاله باندې دی او بس.

پوښتنه

ملگري ملتونه او ځيني نور هیوادونه د پراخ بنسټه حکومت خبرې کوي په دې هکله ستاسې څه نظر دی؟

ځواب

که له پراخ بنسټه حکومت څخه مطلب دا وي چې د افغانستان د ټولو پرگنو برخه په کې وي نو دغه خو اسلامي امارت دی چې د هیواد د ټولو قومونو استازی، چې د تقوی په معیار غوره شوي دي په کې موجود دي. او که یې مطلب دا وي چې زاړه کمونیستان او د هیواد وړاندوونکي او د بیت المال لوتوونکي هم په کې شریک شي نو داسې کله هم نشي کیدلای. ځکه موږ درې عمده اهداف په مخکې لرو چې عبارت دي د اسلامي شرعي نظام د ټینګولو. د تجزیې څخه د هیواد ژغورلو او په ټول هیواد کې د مکمل امنیت راوستلو څخه. چې البته دغه اهداف د واحدې قومندې په صورت کې ترلاسه کیدلای شي. که هغو خلکو ته چې کمونیستان او یا هم د هیواد وړاندوونکي او د بیت المال لوتوونکي دي په حکومت کې برخه ورکول شي نو بیا د پورتنیو اهدافو تحقق غیر ممکن بریښي.

پوښتنه

د چیچنیا د په رسمیت پېژندلو علت څه و؟ او ځيني خلک دا وایي چې اسلامي امارت په خپل دغه کار پښیمانه دی. په دې هکله څه وایاست او اسلامي امارت له چیچنیا سره څه ډول مرستې کوي؟ که په دې هکله معلومات راکړئ؟

ځواب

د چیچنیا په رسمیت پېژندل زموږ شرعي مسؤلیت و. چیچنیا له پخوا څخه یو مستقل هیواد و چې روسانو هم د خپل یوه تړون په ترڅ کې د هغوی په خپلواکۍ اعتراف

کړی دی. په دې کار موږ پښیمانه ځکه نه یو چې دا کار مو د شرعي مسؤلیت په بناء کړی او مسلمان ته د شرعي حکم په اداء کولو ندامت نه دی په کار. موږ له چیچنیا سره یوازې سیاسي او اخلاقي ملاتړ کوو. په اوسنیو شرایطو کې زموږ نور څه په توان کې نشته. ځکه افغانستان په خپله له داخلي او خارجي ستونزو سره مخامخ دی.

پوښتنه

نړیوال او او ملګري ملتونه وایی چې د اسلامي امارت په ساحه کې کوکنار کرل کیږي او د مخدره موادو تولید کیږي که مهرباني وکړئ دغه موضوع یوڅه روښانه کړئ؟

ځواب

د افغانستان اسلامي امارت د مخدره موادو له تولید، استعمال او قاچاق سره مخالفت لري او په دې لار کې یې وخت په وخت مثبت ګامونه پورته کړي دي د مثال په توګه د بنگو او چرسو د مخنیزې په هکله فرمانونه، د هیواد په سرحدي سیمو کې د هیروینو د تولید د فابریکو له منځه وړل او په تیر کال کې د کوکنارو د فصل دریمه برخه کمول او بالاخره ۲۴/۴/۱۴۲۱ هجري قمري نیټه د ۱۹ ګڼه فرمان په اساس په ټول هیواد کې د کوکنارو د فصل د بیخي نه کرلو په هکله اقدامات د یادونې وړ دي. موږ پخوا په نړیوالو مرستندویه ټولنو او ملګرو ملتونو ته ویلي وو چې که د هیواد له بزګرانو سره مرسته وشي نو د کوکنارو فصل به ختم کړو خو هغوی په دې هکله هیڅ ډول مرستې ونه کړې او بالاخره موږ په دې هکله په خپله تصمیم ونیو چې له دې وروسته به په افغانستان کې نور د کوکنارو فصل نه کرل کیږي.

پوښتنه

د ښځو د حقوقو او تعلیم مسئله هم یو له هغو مسئلو څخه ده چې نړیوال یې اسلامي امارت په نه مراعتولو متهموي. په دې هکله ستاسو څه نظر دی؟

خواب

د افغانستان اسلامي امارت بنځو ته د خپلو اسلامي حقونو په ورکولو کې ګټور ګامونه اخیستي دي چې هیڅوک سترګې نه شي پرې پټولی چې له هغه جملې څخه یو هم ۱۸/۵/۱۴۱۹ هـ ق نیټې د (۱۰۴) ګڼه فرمان دی چې بنځو ته د میراث او خپلې خوښې ازدواج حق ورکول شوی دی چې د افغانستان په تاریخ کې ساری نه لري. همدا راز موږ د بنځو له تعلیم سره مخالفت نلرو په دې شرط چې له شرعي اصولو سره برابر وي او د شرعي حجاب مراعات په کې شوی وي.

پوښتنه

ملګري ملتونه په دې ټینګار کوي چې که اسلامي امارت اسامه بن لادن محکمې ته ونه سپاري نور بنديزونه به پرې ولګوي. ددې ګواښونو په اړه مو نظر څه دی؟

خواب

د ملګرو ملتونو او یا کوم بل چا ګواښونه به په اسلامي امارت باندې هیڅکله دا ونه مني چې اسامه بن لادن له افغانستان څخه وباسي او یا د خپلو اسلامي پالیسیو څخه تیر شي ځکه موږ په دې باور یو چې اسامه بن لادن یو مسلمان دی چې افغانستان ته یې هجرت کړی دی او د افغانانو میلمه دی. د هغه پر سر معامله کول به د اسلامي اصولو او افغاني عنعناتو خلاف کار وي. حقیقت دادي که چیرې اسلامي امارت او د افغانستان مسلمان ولس د اسامه بن لادن په هکله خپل اوسني دریځ ته تغیر ورکړي نو هرومرو به تاوانیان شي او له سختو کړاوونو سره به مخامخ شي. اسامه بن لادن ته امر شوی دی چې د افغانستان له خاورې څخه د چا پر خلاف سیاسي فعالیت ونه کړي. او نه د افغانستان د خاورې څخه د چا پر ضد ګټه واخلي او هغوی هم له موږ سره وعده کړې او ډاډ یې راکړی دی چې هغه به کله هم داسې خبرې او عمل ونه کړي چې د هغو له امله له نورې نړۍ سره د افغانستان اړیکې خرابې شي. هغوی همدا اوس هم له افغانستان څخه کوم فعالیت نه کوي دا هسې یوه پلمه ده چې امریکا او ملګري ملتونو

يې د افغانستان د اسلامي امارت په خلاف په کار اچوي. دوی په دې اړه تراوسه کوم شواهد نه دي وړاندې کړي.

پوښتنه

ځينې حلقې داسې تبليغ کوي چې گواکې پرويز مشرف ته تاسو ويلې چې هغه دې د اسامه بن لادن پر موضوع افغانستان ته د خبرو کولو لپاره نه راځي.

ځواب

دا خبرې يې اساسه دي موږ کله هم هغه ته نه دي ويلې چې هغه دې د خبرو کولو لپاره افغانستان ته نه راځي. هغوی تل دا ويلې چې د اسامه موضوع بايد د اسلامي امارت او امريکا د مستقيمو خبرو د لارې حل شي. پاکستان نه موږ ته د اسامه د سپارلو خبره کوي او نه يې هم بايد وکړي. ځکه دا موضوع د افغانستان د اسلامي امارت او امريکا موضوع ده.

پوښتنه

که ملگري ملتونه نور بنديزونه لکه گوانبونو چې کوي، ولگوي اثر به يې څه وي؟

ځواب

افغانانو د روسانو د مداخلې په وخت کې ډېر څه د لاسه ورکړل او هيواد يې ويجاړ، لويې لارې خرابې او د زارعت سيستم يې له منځه تللی. له بلې خوا په هيواد کې د وچکالۍ له امله هم ډېر هيوادوال د ستونزو سره مخامخ دي. نو په داسې حال کې بايد له افغانانو سره بشري مرستې وشي نه دا چې بنديزونه پرې ولگوي. نوزه فکر نه کوم چې ملگري ملتونه به د افغانستان پر خلاف نور بنديزونه ولگوي او ستونزې به يې نورې هم ورزياتې کړي. په داسې حال کې چې د بنديزونو لگولو لپاره کوم مجوز هم نشته. خو په هر حال موږ له دې ستونزو څخه شکايت هم نه کوو. ځکه چې دا هر څه د الله تعالی له طرفه يو امتحان دی او الله تعالی به دا ستونزې يو وخت په خپل رحمت سره پای ته ورسوي.

پوښتنه

د افغانستان د مسئلې د حل په اړه موڅه نظر دی؟

ځواب

موږ هم مطمئن يو چې د افغانستان اسلامي امارت مخالفين به ماتې خوري. زه پېشگويي نه شم کولای خو زموږ رښتينوالي موږ د دې قابل کړو چې د هيواد ۹۵٪ برخې فتحه کړو، اسلامي نظام په کې پياده کړو او هيوادوالو ته د هوسا او ډاډه ژوند زمينه برابره کړو. زه باور لرم چې اسلامي امارت به مخالفينو ته ماتې ورکوي او ټول افغانستان به تر يوې واحدې رهبرۍ لاندې متحد کړي. او د دې هدف تر لاسه کولو لپاره زموږ لومړنۍ کوشنې دا دي چې موضوع له جگړې پرته حل شي. ځکه دا اوس د مخالفينو د ليکو څخه ډېر قومندانان راييل شوي دي او له اسلامي امارت سره يوځای شوي دي او اميد دی چې نور قومندانان هم ورڅخه بيل شي.

پوښتنه

په دې وروستيو کې د هيواد په مرکز کابل کې يو لړ چاودنې شوي دي. آیا دا به امنيتي ستونزې راپيدا نه کړي؟

ځواب

دا ډول پېښې د نړۍ په پرمختلليو هيوادونو کې هم کيږي. سره له دې چې د مخنيوي لپاره يې ډيرې ادارې کار کوي. موږ يقين لرو چې په افغانستان کې امنيت ډير ښه دی. خو زموږ دښمنان ډول ډول سازشونه کوي او کومې کوچنۍ پېښې چې وشي د هغو په تبليغ کې مبالغه کوي او منفي تاثر ورکوي خو هيوادوال له دا ډول تبليغاتو سره عادت لري او هيڅ ډول تشویش نه ورته پيدا کيږي. موږ امنيتي مقاماتو ته لارښوونه کړې ده چې د دا ډول پېښو د مخنيوي لپاره خپلې هڅې نورې هم تيزې کړي او هيچا ته اجازه ور نه کړي چې هيوادوال له تشویش سره مخامخ کړي. همدا راز ځينې هغه کسان چې دغه چاودنې يې کړې نيول شوي او د تحقيقاتو په ترڅ کې يې په خپلو جرمونو

اعتراف کړي دی. موضوع تر څیرنې لاندې ده. د تحقیقاتو له بشپړیدو وروسته به محاکمه شي. تر څو په راتلونکې کې څوک د امنیت د خرابولو جرئت ونه کړي.

پوښتنه

ځینې خلک دا سې وایي چې د اسلامي امارت په ځینو ادارو کې بعضي-چارواکي رشوت اخلي. دا خبره څنگه ده؟

ځواب

دا خبره څکه بې اساسه ده چې تراوسه هم موږ ته چا په دې اړه شواهد نه دي راکړي. څکه موږ مخکې هم ویلي او اوس هم وایو چې که هر څوک داسې شواهد حاضر کړي چې هغه د رشوت اخیستلو ثبوت وکړي نو به هر ورو رشوت اخیستونکي د قانون منگولو ته وسپارو او لازمه جزا به ورکړو. هر چا چې له قدرت څخه ناوړه گټه اخیستې او یا د خیانت ثبوت پرې شوی دی موږ له له خپلو دندو څخه گوښه کړي او مجازات کړي مو دي.

پوښتنه

د کشمیر موضوع چې څه د پاسه پنځوس کاله کیږي جریان لري خو د حل لپاره یې تراوسه کومه لاره نه ده لټول شوې په دې هکله مو څه نظر دی؟

ځواب

موږ مخکې هم ویلي دي چې په کشمیر کې دې په مسلمانانو باندې ظلمونو بند کړل شي او دا مسئله دې د کشمیر د مسلمانانو له غوښتنو سره سم او یا هم د ملگرو ملتونو د پریکړو په اساس حل شي. څکه دغه کار د هند او پاکستان دواړو په گټه دی کشمیري مسلمانان د ازادۍ حق لري او دا حق باید ورکړل شي.

منبع : خلافت مجله پرلپسې اوولسمه گڼه. ۶-۵-۴ مخونه)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نحبده ونصل على رسوله الكريم. اما بعد:

دړنو علماء گرامو او محترمو طالبانو او د قدر وړ حاضرینو!

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته وبعد

د هر څه نه مخکې ستاسو راتلو ته ښه راغلاست وایم او له لوی خدای جل جلاله
څخه د دغه تکلیف او خدمت په عوض کې درته اجر عظیم غواړم.

محترمو وروڼو!

تاسو د اوسنیو روانو جریاناتو څخه ښه خبر یاست. چې له یوې خوا د الله تعالی د دین د حاکمیت په خاطر په هیواد کې دننه د داخلي دښمنانو سره چې د مجاهدینو د جهاد ضد دي او له بلې خوا د اسلام د مقدس دین دښمنان له هیواد نه دباندې د دین او اسلامي نظام په خلاف دسیسې جوړوي. او د اسلام دښمنان وینئ چې د اسلام د مقدس دین په خلاف یو بل ته لاسونه ورکوي.

درنو حاضرینو!

دا چې اوس د الله تعالى په ستر کرم او نصرت سره د افغانستان په يوه لويه برخه کې د
الله تعالى دين حاکم شوی د اسلام دشمنان الله رب العزت ذليل کړل. اهل حق ته
قدرت په لاس ورغی الله رب العزت عزت وړکړ، د شهيدانو وينو رنگ راووړ، د لكونو
شهيدانو، کونډو، يتيمانو او ستمزده مؤمنانو ارمانونه الله رب العزت ستاسو د مټو په
برکت پوره کړل. خو گورئ چې مغرور نه شی د الله تعالى ددين خدمت تر همدې
خايه پوره ونه بولئ. په دې پوه شی چې اوس تر بل هر وخت په زيات امتحان کې
لويدلي یاست، ځکه چې مخکې به يوازې د خپل کور او مسجد مسؤوليت در په غاړه و
نن د ټول مظلوم امت د اميد سترگی ستاسو په لور کې دی، ده، دغه، د سنگ، ممبر او دفتر

مسئولیتونه ټول ستاسو پر غاړه دي. د درانه مسئولیت لپاره باید ټینگه اراده او کلک عزم وکړو، د بې ځایه بهانو او عذرونو په ځای خدمت ته ملاوتېرو او زه خپله هغه خبره یو ځل بیا تکراروم چې که هر چا توان او طاقت درلود او په دغه مقدسه لاره کې یې له خدمت څخه ځان وکینښ د محشر په ورځ کې به یې د الله تعالی په حضور کې له گریوان نیسم او دغه شاهدي به پرې وایم چې دغو کسانو نه د خدمت زمینه مساعده وه خو دوی غفلت وکړ.

ورونو!

زه یو سر لرم او له تاسو سره وعده کوم چې د دین په مقدسه لار کې به یې هیڅکله ونه سپموم او هم به په دغه لاره د الله تعالی له رضا څخه بغیر د بل هیڅ کوم ظالم او جابر قوت په مقابل کې له خپل عزم او داعیې څخه ونه گرځم. خو په دې لاره کې ستاسو مسلمانانو مرستې ته هم اړ یم. موږ او تاسو باید هیڅکله د نبی علیه السلام هغه قول له یاده ونه باسو چې فرمایي: زما امت که هر وخت جهاد ته شا کړه او جهاد یې پرېښود نو الله تعالی به یې ذلیل کړي. او دا خبره د اسلام په تاریخ کې ښه ثابته شوه هر چا چې په هر وخت کې جهاد پرې ایښی، الله تعالی به یې عزته کړي. موږ او تاسو په دې نږدې وخت کې، الله تعالی یو ځل له روسانو سره په جهاد کولو عزتمن کړو او بیا یې د فساد په مقابل کې په جهاد کولو سره عزتمند کړو.

درنو علماء کرامو!

موږ جهاد ستاسو په فتوی پیل کړی، زموږ طالبانو خپل سرونه ستاسو په فتوی د قربانی میدان ته وړاندې کړي. بیا یې خپلې ټولې پریکړې ستاسې د فتوی په رڼا کې عملي کړي. نن هم طالبان ستاسو رهنمایي ته ضرورت لري. تاسو به یې اخلاقي تربیه کوئ، د دیني، سیاسي، اداري، نظامي او اقتصادي چارو لارې به تاسو ورته روښانه کوئ. د کبر، غرور او بې باکۍ د مخنیوي لارې به یې تاسو سنجوئ. او د اسلام د دشمنانو دسیسې به تاسو رسوا کوئ. خو موږ او تاسو په دې هم باید پوه شو چې طالبان د شکردرې، گلدرې، نجراب، ښکې، خنجان او بامیان څخه موږ ته نه شي راتلای. ځکه چې د دشمن په مقابل کې یې سنگرونه نیولي. په کار داده چې موږ او تاسو پسې

ورشو. نن ستاسې ډيرو شاگردانو ته الله رب العزت داسې عزت ورکړ چې تر څو شهيد يا زخمی نه شي نه راځي. نو هلته به يې پوښتنه کوو.

محترمو!

په آخر کې يوه خبره چې ضرور راته ښکاريزي غواړم چې تاسو ته يې وکړم. هغه دا چې نن ځيني کسان د تحريک نه شکايت لري. او زياتې خبرې پسې کوي چې په نتيجه کې يې د تحريک ځيني مخلص کسان د نه معلوماتو له امله په دغه مشکل ورسره اخته شي. د دې په هکله زه دا يوه خبره کوم چې له هغې ورځې نه چې الله رب العزت بشریت دنيا ته راوستی، د حق او باطل ترمنځ مقابله روانه ده او هيڅکله هم باطل له حق نه نه خوشاله کېږي. نو مقصد دا دی چې فساق او فجار به هميشه د اسلامي نظام مخالفت کوي او د بدنامولو کوښښ به يې کوي. نو موږ او تاسو ته په کار ده چې د اسلامي امارت په مقابل کې د داخلي او خارجي تبليغاتو په مخنيوي کې کوښښ وکړو او د اسلامي امارت نه کوم فرد يا مسؤل کوم نامناسب کار کوي تاسو يې مشرانو ته خبر ورکوئ. تر څو عام مسلمانان مايوسه نه شي. په عامو مجالسو کې د اسلامي امارت او اسلامي نظام شکايت کول، عام مسلمانان له مايوسۍ سره مخامخ کوي. نور نو په آخر کې يو ځل بيا له تاسو نه مننه کوم. او د لوی خدای جل جلاله له دربار څخه درته لوی اجر غواړم

والسلام

د اسلام خادم

امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد

د ولسوالانو او ښاروالانو تربیوي سمینار ته د عالیقدر امیر المؤمنین د وینا لنډیز یادونه :

د اسلامي امارت د مشرتابه په هدایت د بیلابیلو ولایاتو او ولسوالیو د ښاروالانو، ولسوالانو او امنیه قومندانانو د دیني او اخلاقي روزنې په مقصد په کندهار کې لس ورځني سمینارونه ترسره کیدل، ددې سمینارونو د دریمې دورې غونډې ته د عالیقدر امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد لخوا د ایراد شوې وینا لنډیز او مهم ټکي په لاندې ډول و.

نحمده و نصلی علی رسولہ الکریم اما بعد: اعوذ بالله من الشیطن الرجیم.

ومن لم یحکم بما انزل الله فاولئک هم الظالمون. الایة

محترمو. مسئولینو! السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

تاسو او نورو مسئولینو ته زما توصیه دا ده چې تر وږه وږه کوښښ وکړئ، چې خدای نخواست له ولس سره ظلم او تیری ونشي او هره فیصله د خدای جل جلاله په کتاب، د پیغمبر صلی الله علیه وسلم په سنت او د دین په احکامو برابرې وکړئ.

ورونو! د خلکو مشکلات په غور واورئ او له خلکو ځانونه مه پټوئ. په دې عمل سره ښایي ځیني مسئولین د ځان د عزتمند کولو نیت لري. حال دا چې دا بیرته د دوی بې عزتي ده. ځکه د ولس خپګان او قلبي نفرت تر هر څه لویه بې عزتي ده. او الله تعالی هغه چا ته عزت نه ورکوي چې په خپله د ځان لپاره د عزت پیدا کولو کوښښ کوي. تر هر څه لوی معنوي عزت د مسلمانانو قلبي محبت دی. د مسلمانانو قلبي محبت له حکومتي مسئولینو سره هغه وخت زیاتیري چې مسئولین یې مشکلات په غور واورې او تر ځان یې تېر نه کړي.

ستاسې اصلي مسئولیت د ولس اواز اوریدل دي، د ولس زیاته راشه درشه له ولسوالانو سره ده، تاسو ولسوالان نور کوم مهم مصروفیت نلرئ، په آساني سره د خلکو مشکلات حل کولای شئ او مشروع غوښتنې یې اوریدلای شئ.

بايد ووايم چي د الله تعالى ويره په زړونو کي وساتئ او د الله تعالى د دين نفاذ او حفاظت لومړني هدف وټاکي. تاسو وينئ چي د کفري نړۍ د څومره زياتو فشارونو سره سره مور تر خپل دريځ هيڅ نه تيريږو. دا يوازې د دې لپاره چي د الله تعالى دين ته صدمه ونه رسېږي او دا هم ومنئ چي د دومره زياتو داخلي او خارجي فشارونو سره سره له هيچا څخه د يوه مچ د وزر په قدر ويره هم نلرم. ځکه چي دا مې عقیده ده چي په دې لاره کي مې مرگ او ژوند دواړه په گټه دي. که مړ شم د الله تعال د دين د حفاظت په لاره کي به مړ يم او که ژوندۍ يم هم د الله تعالى د دين په خدمت به بوخت يم. په ژوند کي هيڅ داسې شي نه وينم چي پريښودلو ته يې د الله جل جلاله په لاره کي اماده نه يم. که نن مړ شم که سبا داسې څه نه رانه پاته کيږي چي ارمان پسې وکړم.

نو په آخر کي يو ځل بيا تاسو ته وایم چي د الله تعالی له مخلوق سره بې غوري مه کوئ، ځکه په دې سره الله تعالی درنه ناراضه کيږي. له خلکو سره په معاملاتو کي له ښو اخلاقو کار واخلي.

له ولس سره بې پروايي مه کوئ او پام چي د ديانت او تقوی لاره پرې نږدئ.

والسلام

مأخذ (خلافت مجله پرلپسې اتلسمه گڼه، ۱۱ مخ)

دنيکمرغه کوچني اختر درار سيدو په مناسبت دعايقدر اميرالمؤمنين پيغام

بسم الله الرحمن الرحيم: الله اكبر الله اكبر، لا اله الا الله والله اكبر، الله اكبر والله الحمد

الحمد لله الذي نصر عبده، وأعز جنده، وهزم الأحزاب وحده، والصلوة والسلام على من لا نبي بعده

وبعد!

د افغانستان مجاهد ولس او ټول اسلامي امت ته د نيکمرغه کوچني اختر له مبارکي سره يوځای په افغانستان کې د مسلسلو برياوو تېريکي وایم، الله تعالی مو روژي، جهاد، او د حق په لاره کې ټول تکليفونه قبول کړه. غواړم له دغه سپېڅلي فرصت نه په استفادې سره د ځينو اهمو موضوعاتو په اړه درسره په لاندې توگه خپل نظر شريک کړم.

د روان جهادي وضعيت په اړه:

د اسلام او افغانستان دښمنانو سړ کال د مجاهدينو د ماتې او خپل شوم هدف ته د رسيدو يو پريکنده پړاو گڼلی ؤ. ان تردې چې خپل ولسونه او نړيوال بې همدې بنسټيز بدلون ته په تمه کړي وو، خو الحمد لله په عمل کې د دوئ ټول پلانونه د دوئ د اټکل برعکس ثابت شول، او سړ کال دښمن د تير کال په نسبت د سر او مال ډير زيانونه وليدل. مجاهدين اوس تر پخوا زيات د دښمن له تاکتيکونو سره بلد شوي، هغه وسايل چې دښمن ته زيات تلفات اړولي شي، د هرې ورځې په تيريدو د مجاهدينو لاس ته ورځي چې اوس دا دي ټول خلک د دښمن د زياتې مرگ ژوبلې او د هغوئ د الوتکو د راغورځولو شاهدان دي، بل لور ته د ولس بې کچې زياتيدونکې همکاري، د دښمن په لیکو کې د مجاهدينو ډيريدونکي نفوذ، د هيواد گوټ گوټ ته د جهادي ساحې لا پراخيدل، د ورځنيو عملياتو او نويو تکتیکونو بې سابقې ډيرښت، او د هيواد په شمال او جنوب کې د دښمن د سترو چارواکو له منځه وړل، دا ټول هغه څه دي، چې موږ ته د چټک بري او روښانه مستقبل زيری راکوي.

که د بدر په نامه د سړنيو عملياتو لاسته راوړنې له تيرو کلونو سره پرتله کړای شي او د دښمن پرله پسې شکستونه او بې سابقې متزلزل حالت ته په غور وکتل شي نو يو خوا د

مجاهدينو د ځواکمنو روحياتو او لوړ مورال او بل پلو ته د دښمن د هر اړخيز زوال يو روښانه تصوير زموږ مخې ته ږدي.

همدارنگه په نړيواله کچه د امريکا لپاره اوس وضعيت هغسې نه دی لکه پخوا چې و. د امريکا اقتصاد د بل هر وخت پرتله له اساسي ستونزو سره مخ دی، د ناټو د غړو هيوادونو ولسونه ورځ په ورځ د افغانستان د جگړې په اړه حقايق درک کوي او په عامه اذهانو کې د دې بې هدفه جگړې په ضد دريځ پياوړی کېږي، په يرغلگر ائتلاف کې شامل هيوادونه يو په بل پسې پوځونه باسي، د سيمې هيوادونه او ولسونه د امريکايي سرزوري سياست له امله سخت بې حوصلې شوي، چې په مجموع کې دا حالت زموږ د مقدس جهاد د بري زيری راکوي.

له افغانستان څخه د امريکايي محدودو ځواکونو د ايستلو په اړه:

تر ټولو د مخه بايد ووايم چې د يرغلگرو ځواکونو محدود ايستل په کلي توگه د افغانستان د ستونزې حل نشي کيدی، بلکې جهاد به په خپل قوت سره جاري وي، ځکه دغه ډول نمايشي-اقدامات د افغانستان مسئله نوره هم پېچلې کوي او زيان لرونکې پايلې لري. يرغلگر قوتونه بايد د ټولو پوځونو په سملاسي ايستلو سره نور دغې مسئلې ته يو دائمي او قناعت بخش حل ولټوي.

په افغانستان کې د امريکايي دائمي اډو په اړه:

د افغانستان ملت په هيڅ ډول دې ته تيار نه دی چې دلته دې امريکايان دائمي اډې ولري. افغانان دلته د يرغلگرو لږ يا ډېر پوځي موجوديت د اجنبي اشغال په معنی بولي. که امريکايان په دې هکله هم له سرزوري نه کار اخلي، د جهادي مقاومت او افغان ولس غوښتنې په پام کې نه نيسي، نو له دې څخه دې هم داسې توقع ولري لکه د افغانستان له لس کلن اشغال څخه چې د ميلاردونو ډالرو له مصرفولو او زرگونو پوځيانو له وژل کيدو وروسته هم په کابل کې د يوې لحظې لپاره د آرامۍ او سکون احساس نشي کولای.

ټول ولس او په خاص ډول د هيواد علمي، سياسي او مخور شخصيتونه بايد د اسلامي امارت سره په تفاهم کې د يرغلگرو د اډو په وړاندې يو مشترک ملي موقف خپل کړي او امريکايانو ته دې دا ښکاره کړي چې زموږ په هيواد کې د بهرنيانو د دايمي اډو په اړه ټول ملت په اتفاق سره مخالف نظر لري.

د دايمي اډو د ملاتړ په بهير کې برخه اخيستل هغه که د جرگې په نامه وي او که د پارلمان، يوازې او يوازې به له خپل دين او خپلې خاورې سره خاين او وفادار سره پيل کړي.

د هيواد د راتلونکې په اړه:

زموږ تگ لاره دا ده چې په راتلونکي افغانستان کې داسې واقعي اسلامي نظام وي چې د هيواد د ټولو اوسيدونکو لپاره د باور وړ وي، د هيواد ټولې پرگنې پکښې ځاي ولري او کار اهل کار ته وسپارل شي. د نړۍ او سيمې له هيوادونو سره د متقابل احترام، اسلامي او ملي گټو په دريځ ولاړې اړيکې ولري، او ټوله توجه يې د بته وي چې هيواد ته له څه باندې د يرش کلنې جگړې ورپېښ مادي او معنوي زيانونه جيره کړي. دا چې افغانستان د زراعت لپاره پراخې ځمکې، غني معادن او د انرژۍ پراخ منابع لري، نو يوازې د سولې او ټيکاو په حالت کې کولی شو په دغو برخو کې پانگونه وکړو. او د فقر، بېکارۍ، وروسته پاتې والي او ناپوهي له ناورين نه چې د نورو اجتماعي او اقتصادي ستونزو عامل بلل کېږي، ځان خلاص کړو.

د دښمنانو د تبليغاتو پر خلاف اسلامي امارت د واک او قدرت په موضوع کې کله هم انحصار طلبه پاليسي نه لري، افغانستان لکه څنگه چې د ټولو افغانانو کور دی همداسې يې ټول افغانان په ساتلو او سمبالولو کې د مسؤليت د ادا کولو حق لري، راتلونکي بدلونونه بايد داسې نه وي لکه دکمونيزم تر شکست وروسته چې د هيواد هر څه لوټ او دولتي ادارې په هر لحاظ تخريب شوې. بلکې د دې لپاره به کلک تدابير نيول کېږي، چې د مجاهدينو د بري په صورت کې د ټولو ملي شتمنيو، دولتي دوايرو او په خصوصي سکتور کې د رامنځته شويو پرمختگونو ساتنه وشي او د هيواد مسلکي

کدرونه او ملي تجاران له کوم تبعيض پرته د دين او وطن خدمت ته لا نور هم زيات وهڅول شي.

د مذاکراتو په اړه :

اسلامي امارت د هيواد د روانې لانجې عامل، په هيواد کې د بهرنيو يرغلگرو عسکرو موجوديت، د هغوئ پندې بمبارۍ، د شپې حملې، ظلمونه، شکنجې او زورواکي بولي، او د مسائلو حل د دغو نارواوو په پای ته رسيدو کې ويني. همداراز، د هيواد او هيوادوالو د ديني او دنيوي مصالحو تأمين د واقعي خپلواک اسلامي نظام په قيام کې گڼي. دغه هدف ته د رسيدو لپاره په هره مشروعه لاره غور او تامل کيدای شي. د اسيرانو د تبادلې په اړه چې تر اوسه پورې له کومو لوريو سره تماسونه ټينگ شوي هغه هيڅکله هم د هيواد د روانې لانجې د پای ته رسولو په برخه کې هر اړخيز مذاکرات نشي بلل کيدای. البته اسلامي امارت د يوه منظم سياسي او نظامي ارگان په توگه پدې برخه کې ټاکلې او خپلواکه اجندا لري چې وخت په وخت يې څرگنده کړې هم ده.

د بن د راتلونکي کانفرانس په اړه:

دا کانفرانس به د لس کاله مخکې کانفرانس نه توپير ونلري، ځکه چې د افغان ولس رښتيني استازي پکښې برخه نلري، او نه هم د افغانستان د مشکلاتو اساسي او واقعي حل ته توجه پکښې کېږي، د تيرو نورو کانفرانسونو او جرگو غوندې دا کانفرانس هم يوازې تبليغاتي او نمايشي اهداف لري، غواړي چې د يو څه وخت لپاره د نړيوالو توجه د افغانستان د مسئلې له واقعي حل څخه بلې خواته واړوي او هغه څه به پکښې ويل کيږي کوم چې له وړاندې نه لاپه سپينه ماڼۍ او پښتياگان کې فيصله شوي وي.

موږ ټولو هغو نړيوالو ته چې د افغانستان په موضوع کې دخيل دي، مشوره ورکوو چې د افغانستان د مسئلې د مصنوعي او نمايشي حل په ځای دې د دې مسئلې د واقعي او عملي حل په لټه کې شي. دوی دې په افغانستان کې عيني واقعيتونه درک کړي، افغانان د خپلو مسائلو د حل او خپلمنځي تفاهم خورا ښه تاريخ لري، خوچې بهرنۍ مداخله بنده شي. د افغانستان اسلامي امارت د خپل په اصل حقه نه ته گه له خپل

دين، وطن او خاورې نه د دفاع روا مبارزه پرمخ بيايي چې علت يې په دې خاوره کې د بهرنيو يرغلگرو شتون دی. که نړيوال يرغلگرائتلاف زموږ د خاورې اشغال پای ته ورسوي اسلامي امارت حاضر دی چې د يوه سوله خوښي او مسؤل نظام په حيث د سيمې او نړۍ له هيوادونو سره مثبتې اړيکې وساتي.

مونږ د گاونډيو هيوادونو په گډون له ټولو هيوادونو نه غوښته کوو چې د افغانستان د راتلونکي په اړوند د استعماري لوبو برخه ونه گرځي، ځکه دغه کار د هېچا په گټه نه دی. د افغانستان اسلامي امارت تصميم لري چې د دوو ميلونو افغانانو د وينو د وارث په توگه به د افغانستان د راتلونکي په هکله د نورو له مداخلې پرته خپلواکي فيصلې کوي، چې په هغه کې به زموږ د شهيدانو ارمانونه، زمونږ ملي او اسلامي گټې، د افغانانو وقار او عزت نغښتی وي. موږ ټولو خواوو ته څرگندوو چې افغانان ټپل شوي رژيمونه نه مني او نه دغه شان رژيمونه دلته دوام کولی شي.

د کابل د ادارې د چلوونکو په اړه:

د کابل په اداره کې ولاړو افغانانو ته يو ځل بيا بلنه ورکوو چې نور د يرغلگرو له ملاتړه لاس واخلي! د اسلامي امارت له مجاهدينو سره اوږه په اوږه د اسلام او وطن د دښمنانو په مقابل کې ودريرئ! له مجاهدينو سره ستاسې يو ځای کيدل به نور هم اشغالگر ځواکونه زموږ د خاورې لا ژر پريښودلو ته اړکړي، چې په دې کار سره به زموږ د مظلوم ملت قربانۍ رنگ راوړي او هيواد به مو د خپلواکۍ، سوکالۍ او اسلامي نظام په گانه ښکلی او سمسور شي او دا د ټولو په گټه ده.

د حق د سنگر ساتونکو مجاهدينو ته:

الف: د شرائطو حساسيت ته په پام سره لازمه ده تربل هروخت زيات خپلو جهادي دندو ته متوجه واوسئ! ستاسو په هڅو اوس د هيواد ډيرې سيمې د دښمن له ناپاک وجود څخه پاکې شوې دي. کوشش وکړئ چې د هيواد پاته سيمې هم د دښمن له وجود څخه پاکې شي او په جهادي امورو کې هېڅ ډول غفلت مه کوئ! په خپلو

پوځي فعاليتونو کې له قوي عزم، لوړ تدبير او منظم پلان نه کار اخلي! په هر کار کې خپل نصب العين د الله (ج) رضا وگرځوي!

ب: د جهاد د يوه مهم رکن په توګه د خپل امير او درکړل شوې لائحې د اطاعت اصل په بشپړه توګه په پام کې ونيسي!، د هيواد په ګوټ ګوټ کې زمونږ لخوا تعين شوي جهادي مسئولين ستاسو شرعي آمرين دي، تاسو بايد د دوي پوره اطاعت وکړئ.

ج: کوم احتياطي تدابير چې وخت په وخت تاسو ته د خپلو مشرانو لخوا وړاندې کيږي تاسو يې بايد په کلکه عملي کړئ، او که په دې برخه کې غفلت کوئ او د خپل وس په اندازه احتياط نه کوئ، نو کيدای شي چې هم په دنيا کې د دښمن لخوا زيان در ورسېږي او هم به عندالله مسئول ياستئ.

د: له عام ولس سره د چلند په برخه کې بايد ډير هوښيار واوسئ، په ښو اخلاقو او نیک چلند سره د خلکو زړونه لاس ته راوړئ، زمونږ ولس مسلمان او مجاهد ولس دی او د اسلام په خاطر يې تر هر چا ډيرې قربانۍ ورکړې او ډير ځوريدلی دی، تاسو بايد د دې ولس هر عام وګړی، سپين ږيری، ځوان، ماشوم او ښځې ته په درنه سترګه وګورئ! کله چې د چا په هکله راپور درته رسېږي، نو لومړی ښه تحقيق پکښې کوئ، په غلطو او غرضي راپورونو چاته تکليف مه ورکوئ. د ولس د نیکو مشورو او نظرياتو پوره خيال وساتئ! تاسو چې له عامو خلکو سره برخورد کوئ، نوله ځان سره دا فکر وکړئ چې که چيرې له ما سره وسله نه وای او يو عام سړی وای له خلکو سره به مې چلند څنګه وو؟ يا هغه څوک چې زه ورسره مخامخ یم که مې پلار، ورور، يا بل نژدې قريب وای نو څه ډول برخورد به مې ورسره کاوه؟ مجاهدين دې په هر حال له خلکو سره همداسې له عطفوت او مهربانۍ ډک چلند وکړي، او په هيڅ وجه دې ځان له خلکو لوړ او پر هغوی برلاسی نه بولي.

ه: ترڅو چې د امارت د مشرتابه لخوا درته د کوم کار په باره کې امر نه وي شوی، يا خپلو ولايتي مسئولينو اجازه نه وي درکړې، په خپل سر په خلکو امرونه او بنديزونه مه تحميلوئ! دغه کار جهاد او مجاهدين بدناموي، دښمن ته د منفي تبليغاتو موقع په لاس ورکوي او د ولس او مجاهدينو تر مينځ درز پيدا کوي. دغه راز تروسه وسه

درکول شوي اوامر بايد د سيمې له خلکو او سيميزو علماء کرامو سره په مشوره عملي کړئ.

و: د اسلامي امارت مربوط هيچا ته دا اجازه نشته چې په زور له چا څخه پيسې واخلي، نو که د مجاهد يا په کوم بل نامه څوک له ملي تجارانو، زميندارانو او شتمنو خلکو څخه د ټوپک په زور پيسې اخلي او د پيسو لپاره خلک تېنوي په کلکه يې مخنيوی وکړئ! او که مو لاس پرې برشو نو لازمه شرعي سزا ورکړئ! د خلکو د سر او مال ساتنه د جهاد له سترو اهدافو څخه ده.

ز: په پای کې بايد ووايو چې په جهادي عملياتو سربيره علمي مطالعه او زده کړه، ديني دعوت، ماثوره اذکار او وظائف، بدني تربيه او جهادي تدريس ته هم خاص وخت ورکوي، صورت او سيرت مو بايد په مقدس شريعت برابر وي او د ولس په منځ کې د سپيڅليو، خدايپالو، مصلحو، او خيرخواه انسانانو په توگه ژوند غوره کړئ!

ح: د مجاهدينو لائحه اوس هرې جبهې او ولايت ته رسيدلې ده، د هر ولايت مسئول بايد يقيني کړي چې مجاهدين يې د لائحه په موادو پوه شوي او عمل پرې کوي.

د هيواد په دننه او بهر کې د پوهنتونونو استادانو، محصلينو، منورينو او ليکوالو ته:

درنو! زموږ مستقبل زموږ په هر اړخيز استقلال پورې تړلی دی، که موږ يو مستقل هيواد ونه لرو زموږ مستقبل به غلامي وي او بادار هيڅکله غلام ته هغه څه نه غواړي کوم چې ځان ته يې غواړي، بلکې يوازې د يوې حربې او وسيلې په توگه يې استعمالوي، له همدې امله خو په تيره يوه لسيزه کې راغلو يرغلگرو دې خاورې ته سترې او ستراتيژيکې پروژې چې په هغو کې د اوبو لوی بندونه، د برق د توليد ملي نظام او ستر صنايع شامل دي نه دي بشپړې کړې چې هغه زموږ د هيواد د اقتصاد لپاره حياتي اهميت لري، بلکې برعکس يې د سمنې او قومي توپيرونو اور ته په پټه او ښکاره لمن وهلې او ځوانان يې د ژبنيو او سمنې جگړو لورته هڅولي، چې دا زموږ د هيواد د مستقبل د تباهي په معنا ده، دا زموږ او تاسو گډه اسلامي او ملي فريضه ده، چې خپل نوی نسل د دښمن د مغرضو تبليغاتو له تاثيره وساتو.

لکه څنگه چې زموږ مجاهد ولس د سپيڅلي جهاد په برکت د غربيانو له لوري د هېواد د سياسي او نظامي اشغال مخه ونيوله همدارنگه په کار ده چې په ټول جدیت سره په دې مسلمان او غیرتي هیواد کې د غرب د بې لارې او مفسد فرهنگ او د هغه وړاندوونکو فکري تاثیراتو د خپریدو مخه هم ونيول شي او په پوره مینه، اخلاص او افغاني لوړ همت د خپلو راتلونکو نسلونو ژوند د اسلام د سپيڅلي فرهنگ په غیر کې خوندي کړو او که داسې ونه شي خدای مه کړه زموږ غیور ولس به هم د غرب زهرجن فرهنگ د تاثیر له امله له خپلې ځلانده اسلامي ماضي څخه پردی شي. استادان، محصلین، لیکوال او روڼ اندي ټول باید په فردي او اجتماعي ډول د هیواد د بشپړ استقلال، د ملي او اسلامي ارزښتونو د ساتلو او د افغانانو د متحد کولو لپاره عملي مبارزه وکړي، موږ تاسو ټول باید د یوه مشترک هدف لپاره یو موټی واوسو، او ترمینځ مو هر ډول فرضي او مصنوعي فاصلې ختمې کړو. یوازې اسلامي ارزښتونه کولی شي چې د افغانانو تر مینځ هر ډول، سمې او ژبنې توپیرونه له مینځه یوسي، خو د دې کار لپاره عملي قربانۍ ته اړتیا ده.

د افغانستان او نړۍ ولسونو ته:

د افغاني ټولنې مختلف قشرونه چې روان اسلامي جهاد یوه دیني وجیه بولي، ترهرڅه وړاندې ترې مننه کوو چې له تیرو لسو کلونو راهیسې یې د جهاد او مبارزې په لاره کې ډیرې سترې او ستومانۍ وگاللې، له مجاهدینو سره یې هر اړخیزه همکاري کړې او جهادي فریضه یې ادا کړې ده، خو د دې لپاره چې د تیرو لسو کلونو قربانۍ مونه وي ضایع شوې، باید نور هم خپلو همکاريو ته دوام ورکړئ! که د چا په لاس او ټوپک سره جهاد په وس پوره وي، باید خپله فریضه سرته ورسوي، د قلم څښتن باید خپل قلم د خپل دین د دفاع په لاره کې وکاروي او د مال خاوندان باید خپله شتمنۍ په جهادي ضروریاتو مصرف کړي.

د نړۍ له مسلمانانو څخه غوښتنه لرو چې په خپلو مادي او معنوي مرستو د مجاهدینو همکاري وکړي، او همداراز د نړۍ له خپلواکو ولسونو او شخصیتونو څخه هیله لرو چې د افغانانو له دغې برحقې دفاعي مبارزې څخه حمایت وکړي او پرې نږدې چې

مستبد زورواکان د خپل زور او تشدد په مټ د نړۍ مستضعف ولسونه د خپلو استبدادي ناوړه عزائمو ښکار کړي.

په آخر کې یو ځل بیا د نړۍ ټولو مسلمانانو، ټولو ځوریدلو افغانانو، د سنگر غازیانو، زنداني مجاهدینو، د شهیدانو کورنیو او د جهاد دلارې ټولو یتیمانو، کونډو او نورو متأثرینو ته د اختر مبارکې وړاندې کوم، او د ټولنې په شتمنو برخ کوم چې په دې ورځو کې محتاج او اړ کسان هیر نه کړي. په پای کې دعا کوم چې الله تعالی موراتلونکې اخرونه د سولې، خپلواکۍ او اسلامي شرعي نظام تر سیوري لاندې نصیب کړي.

والسلام

د اسلام خادم امیر المؤمنین ملا محمد عمر مجاهد

۲۹/۹/۱۴۳۲ هـ ق

۱۳۹۰/۶/۸ هـ ش

۲۸/۸/۲۰۱۱ م

د مرحوم امير المؤمنين شخصي ځانگړنې

نوم

د ملا صاحب اصلي نوم محمد عمر و، په ځوانۍ کې او د روس ضد جهاد په کلونو کې د ملا محمد عمر آخند په نوم يادېده، د اسلامي امارت له تاسيس وروسته يې (مجاهد) تخلص هم د نوم برخه شو او په ملا محمد عمر مجاهد يې شهرت وموند. د پلار نوم يې مولوي غلام نبي، د نيکه نوم يې مولوي محمد رسول او د غور نيکه نوم يې مولوي محمد اياز و.

تروڼه يا اکاگان

ملا صاحب څلور تروڼه يا اکاگان درلودل: مولوي محمد انور صاحب، ملا محمد ولي صاحب، ملا محمد حنيفيا او مولوي محمد جمعه صاحب، چې د دې متن د ليکلو تر وخته يې يو اکا مولوي محمد جمعه صاحب ژوندی او نور وفات شوي دي.

ورونه

ملا صاحب يو سکنی او درې مورني وروڼه درلودل. سکنی ورور يې شير علي نومېده چې په ماشومتوب وفات شوی دی. مورني وروڼه يې شهيد ملا عبدالخالق آخند، شهيد ملا عبدالسلام آخند او د اسلامي امارت د رهبري شوری غړی ملا عبدالمنان عمري دی. ملا عبدالخالق آخند او ملا عبدالسلام آخند په کندهار ښار کې د ملا صاحب پر کور په لويه چاودنه کې په شهادت ورسيدل.

اولادونه

ملا محمد عمر مجاهد ته الله تعالی اتلس اولادونه ورکړي چې څلور يې لونې او ۱۴ زامن دي. دوې لونې او يو زوی يې په کوچنيوالي وفات شوي دي او نور اولادونه يې ژوندي دي. د زامنو نومونه يې په ترتيب سره په دې ډول دي:

مشر زوی يې د اسلامي امارت مرستيال او د نظامي کميسيون مشر مولوي محمد يعقوب مجاهد دی. ورپسې حافظ محمد اديس، مولوي محمد يونس، حافظ محمد

ابراهيم، ملا محمد اسرائيل، مولوي محمد اسحاق، ملا محمد يوسف، حافظ محمد هارون، ملا محمد داود، ملا محمد الياس، ملا محمد موسى، ملا محمد ايوب او ملا احمد.

شخصي سرمايه او مصارف

ملا محمد عمر مجاهد په ټول افغانستان کي کومه شخصي سرمايه لکه بانکي حساب، څمکه، شخصي کور، دوکان يا کوم بل جايداد نه درلود او نه يې تر پايه د شخصي-بانگي موندلو هوس وکړ. کومه وداني چې په وروستيو کي په کندهار کي جوړه شوه او اوس د ملا صاحب په کور شهرت لري، هغه يوه امارتي وداني او د بيت المال ملکيت و چې امير المؤمنين په کي اوسيده.

ملا صاحب له امارت څخه معاش نه اخيست، د کور مصارف يې د ځينو اهل خير او مخلصو مسلمانانو له هغو شخصي مرستو څخه پوره کيدل چې له ملا صاحب سره به يې د ده د کور د مصرف لپاره کولې، ملا صاحب له دې جملې هغه پيسې چې د امير په حيث يې ده ته اخيستل جائز نه و بيت المال ته سپارلې او هغه هدايا چې مصرف به يې ورته جائز و په کورنيو ضرورياتو لگولې. دا چې د نوموړي کورني لگښتونه د نورو حاکمانو په شان ډېر نه و، بلکې د عامو هيوادوالو په شان درميانه ژوند يې درلود نو ځکه يې د کور چلښت کومې ځانگړې يا فوق العاده بوديجې ته اړتيا نه درلود.

کورني ژوند

ملا صاحب د ژوند د نورو اړخونو غوندې په کورني ژوند کي هم د اعتدال پيرو و. خپلو وروڼو، اولادونو او قريبانو ته يې د عيش او هوس امکانات نه برابرول، د کورني خدمت لپاره يې ځانگړي خادمان نه درلودل، بلکې کور يې د عامو افغانان په شان يو عادي کور و. حتی کله به يې خپله هم په کورنيو کارونو کي د کورني له غړو سره مرسته کوله، خصوصاً کله چې به يې ميلمانه درلودل. له اولادونو، ميرمنو او د کور له ټولو اعضاوو سره يې د نرمي او مهرباني چلند کاوه. د قريبانو او خپلوانو د حال پوښتنه

به يې كوله او كورونو ته به يې ورتلو، د امارت له درنې وظيفې سره سره يې د صله رحمې رشتې پالنې ته متوجه و.

لباس

ملا صاحب د لوی کندهار د عامو وگړو په شان نسبتا د پند ټوکر څخه جوړ اوږده کالي اغوستل چې کمیس به يې ترخزي جوړ شوی و. کالي به يې اکثر له خړ يا تور ته نږدې رنگ ټوکر څخه جوړ شوی وو. کندهارۍ صدرۍ او خادر يې هم هميشه اغوست او د تور پاچ نسبتا غټه لنگوټه يې پرله، زياتره وخت يې بوتونه په پښو کول. لباس يې د شوروي ضد جهاد په مهال په کندهار کې د مجاهدو طالبانو لباس ته ورته و، چې وروسته همدې لباس د اسلامي امارت له پراختيا سره ډېر شهرت وموند او تر اوسه ډېر مجاهدين همدا ډول لباس اغوندي.

نورې ځانگړنې

ملا صاحب هميشه لمونځ په جماعت کاوه او په جماعت کې به يې پخپله امامت کاوه. که به په دفتر کې ويا په کور کې لمونځ يې په مسجد کې اداء کاوه. د جمعې لمونځونه به يې ډېر ځله د کندهار ښار په مختلفو مساجدو کې اداء کول او د اختر لمونځ به يې د کندهار په مرکزي عيدگاه کې په خپل امامت اداء کاوه.

دفتر ته د رسيدو سره سم يې لومړنی کار د عامو خلکو د عريضو کتل او اجراء کول وو. د غرمې له ډوډۍ وروسته يې لږ شيبه قیلوله (غرمې خوب) کوله. راډيو يې په مواظبت اوریده، خصوصا د هغه وخت دوه مشهورې راډيوگانې يې بي سي او امريکا غږ يې هميشه اوریدې.

ملا صاحب په موټر کې د گرځيدو په وخت هميشه خپل موټر پخپله چلاوه، چې څو نور ملگري به هم ورسره په موټر کې و. عموما يې لنډکروزر موټر استعمالاوه او هيڅکله يې مرمی ضد موټر نه دی کارولی.

د اسلامي امارت د بهرنيو چارو وزير مولوي وکیل احمد متوکل چې ډيره موده د ملا صاحب د دفتر مسؤل پاته شوی د ملا صاحب په اړه خپل خاطرات داسې بيانوي.

لوی ملا صاحب به کله کله مازدیگر مهال خو شیبی د خپلو ملگرو سره د تفریح لپاره بېلابېلو شنو ځایونو ته وتی هلته به یې سیمه ییزې لوبې کولې لکه غېږ نیونه، ډبره غورځونه یا داسې نور او ښه پکښې تکره و. همداراز یې وخت ناوخته د نورو مروجو لوبو ننداره کوله لکه پهلواني او کراته. یوه ورځ یې د شهید مولوي اختر محمد عثمانی سره د تېزوالي په مسابقه کې وړاندیوالی وگاټه.

زما په یاد دي چې یوه ورځ له لوی ملا صاحب او نورو انډیوالانو سره په پسرلي کې شنه دښت ته ووتو، د ځان سره مو د پخو غوښو بخارديگ، گرمه د تناره ډوډی، تازه میوه او پلاستيکي فرشونه هم وړي وو، هلته یو اړخ ته د کوچیانو کیردۍ هم وې. کوچیان هم راغلل وروسته یې خپل تیار خوراکونه لکه مستې او سورسکونه راوړل، په ګډه مو ډېر ښه مجلس وکړ او تیار شوي خوراکونه مو وخوړل، د ملا صاحب برخورد دومره عادي و چې هغوی تر پایه پوه نه شول چې دا کوم لوړ رتبه حکومتي شخص دی، ملا صاحب له دوی سره عادي مجلس وکړ او د هغوی له حاله یې ځان خبر کړ. چې رخصتېدلو ما د کوچیانو مشر ته ویل دا عام طالبان نه دي. دا د افغانستان پاچا دی. د کوچیانو مشر وویل: دا څومره ښه پاچا دی چې پر موږ یې د نږدې پوښتنه وکړه نو ملا صاحب بیا یوه اندازه نقدي کومک هم ورسره وکړ او په خوشحالي ورڅخه ستانه سوو.

د ملا صاحب یو مهم صفت بې تکلفي وه، عموماً معاصر سیاسي مشران ډېر تشریفات او آرگاه بارگاه لري، هغوی هر څه د یوه پروتوکول له مخې کوي. خو ملا صاحب د صدر اسلام د خلفاوو په شان ډېر ساده ژوند درلود. هغه په دفتر کې د کار پر مهال په تخت یا څوکی نه کیناست بلکې پر ځمکه او یا کټ کې به ناست و. د تشریفاتو کومه قطعه یې نه درلوده.

مفتي عبدالحکیم صاحب کیسه کوي چې یو وخت د پاکستان څخه علماء کرام د ملا صاحب ملاقات ته راغلي وو په دوی کې د پاکستان د مدارسو د لویې اتحادیې وفاق المدارس مشر شیخ الحدیث مولانا سلیم الله خان صاحب هم و. کله چې دوی د ملا صاحب ځای ته ورغلل، دا وخت ملا صاحب له خپل ځای څخه راوتلی و. له

روغبر وروسته ملا صاحب د دفتر مخه پر څمکه خپل څادر وغورځاوه او له ميلمنو يې غوښتنه وکړه چې پر څادر کيښي. ملا صاحب هم همدلته کيښاست او له ميلمنو سره يې مجلس وکړ. له مجلس وروسته کله چې علماء راووتل نو د وفد د ځينو اعضاوو له حالته داسې معلومېده چې د ملا صاحب دې ساده او بې تکلفه چلند خوندي نه و ورکړی. خو مولانا سليم الله خان صاحب چې لوی عالم و، ويې ويل: ملا صاحب عجيب کار وکړ، د رسول الله صلى الله عليه وسلم يو سنت چې له موږ څخه هير و نه يوازې موږ ته يې را په زړه کړ بلکه عملي يې هم کړ. رسول الله صلى الله عليه وسلم چې په حنين کې و، کله يې چې رضاعي خور (شيماء) ورته راغله، نو نبی عليه السلام ورته خپل څادر په څمکه وغورځاوه او هغه پرې کيښاسته. په دې کې دا تعليم دی چې ميلمه ته پر څمکه له کيښاستو مخکې بايد څادر وغورځوو، چې نن ملا صاحب هم همداسې وکړل.

ملا صاحب چې د افغان ولس په سوچه ماحول کې راستر شوی و، فطري ځوانمردي يې درلوده او کله به يې د خپلې ځوانمردۍ له امله داسې چلند کاوه چې په مروجو قاعدو کې به نه ځايېده.

په هلمند کې د طالبانو په وړاندې جنگيدونکي د غفار اخندزاده او شير محمد اخندزاده کورنۍ وه. د دې کورنۍ وروستی مشر شير محمد اخندزاده چې په هلمند کې يې شکست خوړلی و طالبانو د روزگان د چارچينو ولسوالۍ په سراب سيمه کې له ۳۰ کسانو سره ونيو او د بنديانو په شکل يې کندهار ته انتقال کړل. خلکو فکر کاوه چې دې مهم مخالف مشر ته به ملا صاحب سزا ورکړي خو ملا صاحب دغه ټول کسان آزاد کړل، د هغوی مشر شير محمد اخندزاده ته يې يو موټر او يو څه مقدار پيسې هم ورکړې او ورته ويې ويل چې ورڅه د خپلو ماشومانو ساتنه او پالنه دي وکړه. شير محمد اخندزاده څه موده په کور ناست و خو وروسته بيا مخالف شو او ايران ته وتښتيد.

برتانوي خبرياله ايوان ريډلي په داسې حال کې افغانستان ته په پټه راغلې او نيول شوې وه چې د برتانيې حکومت له امريکا سره په گډه د افغانستان پر خلاف جگړه اعلان

کړې وه او وروسته يې په بمباريو کې مهمه برخه درلوده. نړيوالو رسنيو اټکل کاوه چې ملا صاحب به د ايوان ريډلي د اعدام فيصله وکړي. اما ملا صاحب ته چې کله معلومه شوه چې ايوان ريډلي واقعا خبرياله ده او جاسوسي ماموريت نه لري، نو بلا قيد او شرطه يې د نوموړې د خلاصون فيصله وکړه. دې له خوانمردی ډکې فيصلې دومره اغيز درلود چې ايوان ريډلي له خلاصون وروسته د اسلام مطالعه شروع کړه، بالاخره يې د اسلام مقدس دين ومانه، نوم يې مريم شو او اوس په غربي دنيا کې د يوې مشهورې دعوتگرې په حيث ديني وظيفه اجراء کوي.

ملا عبدالسلام مجبور چې د اسلامي امارت د واکمنۍ په وخت کې يې د هوايي ځواکونو په برخه کې مسؤليت درلود وايي: کله چې احمد شاه مسعود ووژل شو او په پنجشير کې يې د جنازې مراسم ترسره کيدل، دې مراسمو ته د مخالفينو ټول مهم مشران او قومندانان را يوځای شوي وو. د اسلامي امارت هوايي ځواک د دې تياري نيولې وه تر څو په دې مراسمو درنه بمباري وکړي او د مخالفينو مهم مشران له منځه يوسي. خو کله چې دا خبره له ملا صاحب سره شريکه کړه، ملا صاحب وويل: بس دی په مرگ يی لاهم نه پريږدئ، نور کارمه په لرئ او مه جنازه بمباروئ.

له قومي، سمې او لساني تعصب څخه د کرکې په اړه عبدالشکور مطمئن چې د کابل اوسيدونکی دی او د اسلامي امارت د واکمنۍ په وخت کې د اولمپيک د ملي کمیټې مسؤل و، وايي: زه په لومړي ځل د دې لپاره کندهار ته لاړم او د ملا صاحب دفتر ته ورغلم تر څو د ورزشي پروگرامونو په اړه ورسره خپل نظر شريک کړم. د ورتگ په وخت يو چا راته وويل چې د ملا صاحب تر مخ په فارسي ژبه خبرې مه کوه ځکه فارسي ژبه خوند نه ورکوي. عبدالشکور مطمئن وايي زما سره له دې چې پښتو زده وه، خو قصداً مې ځکه له ملا صاحب سره فارسي ژبه شروع کړه تر څو وپوهېږم چې آيا واقعا ملا صاحب ژبني تعصب لري او که څنگه؟

ما ملا صاحب ته وويل چې زه غواړم له تا سره په فارسي خبرې وکړم. ملا صاحب راته وويل: که په فارسي خبرې کوې يا په ازبکي، بلوچي، پښتو، عربي او يا بله هره ژبه، زما مسلمان ورور يې، زموږ ميله يې او بل ځل دلته د ژبني توپير خبره مه کوه. ما ورته د

ځينو خلکو د خبرې يادونه وکړه چې ملا صاحب له نورو ژبو سره نه دی جوړ. ملا صاحب وويل هر چا چې دا خبره کړي، هغه د اسلام او مسلمانانو دښمن دی او غواړي زموږ اسلامي صف بدنام کړي. دلته دا مسائل قطعاً مطرح نه دي.

ملا صاحب چې کله د کندهار په نساجي کې مېشت و، نو د کورامنيتي ساتونکي يې د بدخشان او تخار ولايتونو طالبان وو چې اکثره يې له تاجک او ازبک قومونو سره تړلي وو. هغه وخت د امارت يوه چارواکي ملا صاحب ته ويلي وو چې ساتونکي دې له خپل قوم څخه تعين کړي. په ملا صاحب دا مشوره دومره درنه تمامه شوې وه چې له ملاقات څخه وروسته يې د دې خبرې کوونکي په باب خپلو ساتونکو ته ويلي و چې بل وخت دغه کس دلته مه راپريږدئ.

ملا صاحب طبعاً خبرې ډيرې نه کولې، خو که به غبریده خبرې يې د زړه له تله، لنډې او مؤثرې وې. د شهيد ملا سيف الرحمن منصور د خولې حکايت دی چې يو وخت په جهادي صف کې د ځينو منکراتو له ليدو سره ډېر مايوس شوم، کلکه اراده مې وکړه چې ملا صاحب ته به ورځم او خپله استعفاء به ورته تقديموم او نور به د اسلامي امارت په صف کې له خدمت څخه لاس اخلم. کله چې کندهار ته لاړم، د ملا صاحب ملاقات ته ورغلم او په ډېر تفصيل مې خپل بيان ورته وکړ. چې په امارت کې ځينې فاسد افراد ننوتې او ځينې ناروا کارونه کوي نور زه دا حالت نه شم برداشت کولای او له دې صف څخه وځم. ملا صاحب زما خبره واوریده او په ځواب کې يې راته وويل چې اخنډزاده صاحب! که د اسلام په صف کې دې ناروا ليدله نو ترې غورځه مه، بلکې پرې ورغورځه او مخه يې نيسه. د منصور صاحب له قوله د ملا صاحب دا لنډه خبره دومره له معنی ډکه وه چې د تل لپاره زما قناعت ورباندې وشو او بيا هيڅکله د صف د پريښودو فکر راسره پيدا نه شو.

ملا عبدالمنان عمري حکايت کوي چې يو وخت د امارت د محاکمو يو لوړرتبه قاضي ورته راغی او ورته ويلي و چې د قاضي لپاره په صورت دعوا او ځينو تحريراتو اجرت اخيستل جائز دي. ملا صاحب ورته وويل چې آيا نه اخيستل يې جائز

دي او ڪنه؟ هغه قاضي ورته وويل هو نه اڃستل يي هم جائز دي. ملا صاحب ورته وويل بس په همدې نه اڃستلو عمل ڪوئ.

دا څو لنډې خاطري د ملا صاحب د شخصيت هغه ځانگړنې رابښي چې هغه يي له نورو بيلاوه.

الله تعالى دي ورباندي ورحميري او د دين لپاره ترسره ڪري خدمتونه دي الله تعالى ترې قبول ڪري.

آمين يا رب العلمين

د اميرالمؤمنين د پيغامونو څو نمونې

د افغانستان اسلامي امارت
ISLAMIC EMIRATE OF AFGHANISTAN

د اميرالمؤمنين دفتر

The Amir-ul-Mu'minin's Office

۱۴۰۰ - ۳ - ۱۴۲۲

د افغانستان د اسلامي امارت په قلم رو کی د بهرنیو اتباعو داستوگنی د لارښوونو په هکله فرمان

اول بهرنی اتباع مکلف دی چی د افغانستان د اسلامي امارت قلمرونه دننوتلو په وخت کی په دغه لارښوونه پاته کی درج شوی مواد په کلکه په پام کی ونیسی

دوهم بهرنی اتباع مکلفیت لری چی د افغانستان د اسلامي امارت په قلمرو کی په داستوگنی په وخت کی دغه لاندی اعمال نه کوی.

۱. د ممنوعه مزلونو لاجال په نه کوی.
۲. د افغانی ښځو سره په ملاقات او مصاحبه نه کوی.
۳. د ذی النوح، سلوونکی، ښښو عکسونه په نه اخلی.
۴. غیر اخلاقی جامی په نه اغوندي او پریند په نه گرځی.
۵. ناقوس او سرود په نه زوره نه پلوی.
۶. په ښکاره سره په دختیر او نورو مردارو حیواناتو شوی نه خوری، په ښکاره سره په شراب نه چنی، چرس په نه څکوی او نور مخدره مواد په نه استعمالوی او نه به یی پلوری البته په دی مورد کی د مسلمان حکم له نا مسلمان سره فرق لری.
۷. د اسلام او اسلامي امارت د پالسیو پر خلاف مجلی، ورځپاڼی، کتابونه، کیستونه او نور پرهتگی مواد په نه توزیع کوی نه به یی تکثیروی او نه به یی پلوری.
۸. افغانی اتباع په له اسلام څخه پرته نورو دینونو او دینونو ته نه دعوت کوی.
۹. له افغانی ښځو سره په ناروا جنسی قرابت نه کوی.
۱۰. د بهرنیو اتباعو په اړه د افغانستان د اسلامي امارت تافله قوانین په کلکه رعایت کوی.
۱۱. د افغانستان د خلکو مذهبی، عقیدتی ملی او فرهنگي دودونو ته به پوره پوره احترام کوی او د هیواد د ملی مصلحتونو او دیني حکمونو پر خلاف به فعالیت نه کوی.

دریم: کچیری یی لاندی اعمال تر سره کړل نو د افغانستان د اسلامي امارت مسئول مقامات کولی شی د (۴۸) ساعتونو په ترڅ کی به بهرنیو چارو وزارت له لاری د افغانستان له قلمرو څخه خارج کړی.

۱. الحاد نه دعوت په صورت کی
 ۲. د اسلامي حکمونو او دیني اخلاقو نه درناوی په صورت کی
 ۳. د امنیت او عمومی نظم د ګډوډولو او جاسوسی دانتباه په صورت کی.
 ۴. که چیری دیو مصلحت په خاطر یی او سیدل د افغانستان په قلمرو کی منع شی
- خلورم: د اسلامي امارت مسئول مقامات کولی شی ددی لارښوونې لیک په (۱۰-۸-۷ او ۱۱) اجزاو کی د سرغړونې په صورت کی یی له لاس وړځو څخه تر یو میاشتې پوری بندي کړی
- پنځم: امارتی مسئول مقامات کول شی ددی لارښوونې لیک په (۸-۷-۱۰ او ۱۱) اجزاو کی د سرغړونې په صورت کی یی له دری ورځو څخه تر لاس وړځو پوری بندي کړی او بیا یی د (۴۸) ساعتونو په ترڅ کی د بهرنیو چارو وزارت له لاری له هیواد څخه وشړی.
- شپږم: که چیری یی پر افغانی یا غیر افغانی ښځی باندی جنسی تیری وکړ هره سزا چی اسلامی شریعت تعین کړی وی هغه به ورباندی تطبیقوی

اووم: د مسلمانې ښځی لپاره که یی سفر یا اوسیدنه دوسره محرم په ملتیا نه وی اخراجیدلای شی.

پورته لارښوونې د دی دغه ژمنلیک په عوض چی د امر بالمعروف لونهی عن المنکر وزارت په مقررده کښی وو ابلاغ شی.

والسلام
د اسلام خادم اميرالمؤمنين
ملا محمد عمر (مجاهد)

د افغانستان اسلامي امارت
ISLAMIC EMIRATE OF AFGHANISTAN

No. _____

Date _____

د امير المؤمنين حفظه الله دفتر

The Amir-ul-Mؤمنين's (May Allah Preserve Him) Office

کنه :

نېټه :

له ۱۳۵۷ هـ ش کال څخه تر ۱۳۷۱ هـ ش کال پورې د ټول شوو سياسي بنديانو او ورکو شوو مجاهدينو د سر نوشت د ټاکنې په هکله د افغانستان د اسلامي امارت د مقام

فرمان

څرنگه چې محترمو هېواد والو ته معلومه ده چې د لور له کمونيستي کودتا وروسته خلقيانو او پر چميانو دخپلو روسي بادارانو په امر زموږ په زرگونو مجاهدين، علماء کرام، مشايخ او نور مسلمان هېواد وال، له خپلو کورونو څخه ويستلي او يا په جنگونو او کيڼونو کې لادرکه شوي د ۱۳۷۱ هـ ش کال د لور دالمي نېټې څخه راپه دې خوا دمللو څېړنو وروسته د راجحو قرآنو او ښو دلائلو په نتيجه کې دالابته شوه چې څه شمېر يې دلارو په اوږدو کې شهيدان کړي او څه شمېر بيا زندانونو ته لېږل شوي او له يو څه مودې وروسته په شهادت رسېدلي دي خو ددغو شهيدانو دکورنۍ پالي کسانو ته لار اوښه پورې هم ددوی د شهادت يا ژوند پته پوره نده معلومه ، چې په دې خاطر کوندي يې يې سر نوشته او مال او جايدادونه يې هم دور له وو تر منځ شرعاً لار اوښه هم ندي ترکه شوي .

اگر چې د ذکر شويو څېړنو په نتيجه کې دالابته شوه چې د ۱۳۵۷ هـ ش کال د لور دالومي نېټې دکودتا څخه د ۱۳۷۱ هـ ش کال د لور تر اتمې نېټې يعني دمجاهدينو تر کاميابي پورې چې زموږ کوم مسلمان وروڼه تری تم شويدي ، هغه د خلقيانو ، روسانو او پر چميانو لخوا په شهادت رسيدلي دي خو بيا هم احتياطاً دافغانستان اسلامي امارت د هدايت په اساس څه موده مخکې سترې محکمي د هېواد د ټولو ولايتونو څخه جيد جيد علماء کرام کابل ته راوغوښتل تر څو له کمونيستي کودتا څخه دمجاهدينو تر کاميابي پورې دور کو شوو کسانو دقيقه څېړنه داسلامي شريعت په رڼاکي وکړي ددغه هېئت دخپړنو په نتيجه کې جوته شوه چې زموږ دغه مسلمان وروڼه په شهادت رسيدلي دي او ددوی دژوند هيڅ اميد نشته . نو په دې خاطر چې زموږ ددغو شهيدانو کوندي يې سر نوشته او جايدادونه يې له شرعي لارې او تقسيم څخه او نور شرعي حکمونه معطل پاتې نه وي ، لاندې مراتب منظوروم :

لومړۍ ماده : د ۱۳۵۷ هـ ش کال له کمونيستي کرځېرې کودتا څخه د ۱۳۷۱ هـ ش کال د لور تر اتمې نېټې پورې زموږ هغه مسلمان وروڼه چې تری تم شوي او دژوند او مرگ پته يې نده معلومه ، هغه ټول شهيدان بلل کېږي . دويمه ماده : ددې فرمان په لومړۍ ماده کې درج شوي د شهيدانو کوندي شي د شريعت د حکمونو مطابق په خپله خوښه نکاح وکړي .

درېمه ماده : ددې فرمان په لومړۍ ماده کې درج شوي د شهيدانو جايدادونه او ملکيتونه د شريعت د حکمونو مطابق ددوی پر ورته وو باندې د ترکې او تقسيم پر بلل کېږي .

څلورمه ماده : دغه فرمان د هېواد د جيدو علماء کرامو د شرعي فتوی او دخپلو معلوماتو او څېړنو په اساس ابلاغوو که څوک ددغه فرمان څخه مستثنی دي . دخپلو قربانو دژوند په هکله موثق معلومات ولري هغوی ددغه فرمان څخه مستثنی دي .

پنځمه ماده : د هېواد ټول محاکم او نوري حقوقي ادارې دې ددغه فرمان د حکمونو مطابق اجراءات وکړي . شپږمه ماده : دغه فرمان دلو شېح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي .

والسلام

د اسلام خادم امير المؤمنين

ملا محمد عمر (مجاهد)

(Signature)

د افغانستان اسلامي امارت

No:

Date:

.....

فرمان

دادارالافتاد علما و د ۱۴۲۰/۱۰/۲۴ نیتی دفتوی اودستری محکمی د ۴۲۴-۱۴۲۰/۱۱/۸ نیتی
تصویب په تائید چه د اسلامی امارت د قضائیه قوی د استقلال په هکله صادر او په شرعی
مابلونا وولاندی مراتب منظر ردی.

۱- د افغانستان د اسلامي امارت قضائيه قوه د اجرائيه قوې (رياست الوزراء) او نورو قواوو په رديف کې د اسلامي امارت يو مستقل رکن دی چه خپلې مربوطه چاري سرته رسوي او يواځې د امارت مقام ته خپل گذارش وړاندې کوي.

۲. دانشمندان قاضی یادمحکمی دنورپرسونل گرفتاری به دامت در مقام په هدایت او یادهدایت سره سم دستری منکمی لخواکیپری او بل هیڅوک حق نه لری چه هغه توقیف یا اذیت کړی .

۳- د کورنیو چارو وزارت امنیتي ارگانونه مکلفیت لري چه دمحا کمو او قضاتو امنیت تامین کړي .
پورتني فرمان دتوشیح له نيتي څخه منظور دی فرمان . ۴۲۴ . ۱۱/۸ . ۱۴۲۰ تصویب او د ۱۰/۲۴
۱۴۲۰ فتوی دی په رسمی جریده کی خپاره شی .

والسلام

داسلام خادم امير المومنين

نالا محمد عمر (مجاہد)

(۱۰۰۰۰۰۰۰)

د افغانستان اسلامي امارت

د اميرالمؤمنين حفظه الله خصوصي دفتر
 گڼه: ۴۴
 نېټه: ۱۳۶۰ - ۹ - ۱۸
 No: ۱۴۲۰ - ۹ - ۱۸
 Date: ۱۳۶۰ - ۹ - ۱۸

فرمان

د کانونو او صنايعو محترم وزارت ته

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته

په افغانستان کې دى د تيلو د تصفيې فابريکې جوړې شې او د دغو فابريکو د ماشين آلاتو د خريد اړى لپاره دى د هغو عوائلو او شخصو کاروانځستل شى چه د هيواد په ځينو سيمو کې د کورونو او مارکيتونو د جوړېدلو په خاطر کومې ځمکې پلورل کېږي که ترکمنستان خپلې تصفيه خانې ليرې کوي او په ارزانه بيه يې پلورې تاسو بايد غورږې وکړې که دغو مستعملو ماشينانو مونږ ته دڅه وخت لپاره کار کاوه ورڅخه خريداري يې کړې او يا که ترکمنستان دى ته حاضر شى چه د سټلک رخام او يا کوم بل مناسب توکى په بدل کې اسلامي امارت ته د تيلو کومه نوى عصرى تصفيه خانه ورکوي نو سودا دى وشي .

والسلام

د اسلام خادم امير المؤمنين

ملا محمد عمر (مجاهد)

()

د افغانستان اسلامي امارت

کڼه: ۴۳ د امير المؤمنين حفظه الله خصوصي دفتر
 نېټه: ۵-۹-۱۳۷۲ هـ. ش
 No: ۱۸-۹-۱۳۷۲
 Date:

فرمان

دوزيرا نو شورا ته

السلام عليكم ورحمت الله وبركاته

د تېلو د فابريکو د خريداری په خاطر د دې د ښاروالیو څمکي د کورونو او مارکيتونو د جوړولو په خاطر
 په خلکو ريلورل شي او د دې کارلپاره دې ستاسو لخوا پرون خاص هيئت تعين شي
 نو موږی هيئت د دې کارلپاره پروگرام جوړ کړی او چه په کوم نځای کې يی عملی
 کوی د امارت مقام ته به د اجرائتو مشخصات وړاندی کړی او منظوری په يی اخلی

والسلام

د اسلام خادم امير المؤمنين

ملا محمد عمر (مجاهد)

()

د افغانستان اسلامي امارت

= امير المؤمنين منتخب الله خصوصي دفتر

No:

Date:

گڼه:

نېټه: ۱۴۰۰/۸/۱۸ هـ

فرمان

د افغانستان د اسلامي امارت د سرپرستي شوري پر مخاي به رياسته الوزراء وي
 او د پخواني سرپرستي شوري رئيس به رئيس الوزراء وي
 همداراز ځانگي چي سرپرست وزيران وواوس به هغه وزيران وي
 له پورتنی فرامان سره سم دي اجرات ترسره شي

والسلام

د اسلام خادم امير المؤمنين

ملا محمد عمر (مجاهد)

(
)

د افغانستان اسلامي امارت

د اسیرالمؤمنین حفظہ اللہ خصوصی دفتر

No:

Date:

کنه:

نېټه:

حکم

د چارو د ښه نظم او سمون په خاطر دی د ټولو ولایتونو د ادارې شعبو
ادارې چارې دی د اداره امور د عمومي ریاست تابع و ګرځي او ددی
کار د تنظیم په غرض دی د چارو د ادارې عمومي ریاست په کابل کی د
ولایتو د ادارې شعبو د مسټرلینر غونډه (سیمینار) ترتیب کړی ترڅو
اړوند د چارو ته مناسبه کړنلاره جوړه شي .

والسلام

د اسلام خادم امیرالمؤمنین

ملا محمد عمر (مجاهد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طلباء کرامو ته د عالیقدر امیر المؤمنین

پیغام

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته . وبعد :

هر مشر که لوی مسئولیت لری ؛ که کوچنی چی د طالبانو اکملات ، اعاشه او نور د ضرورت ورشیان یی ترلاس لاندی وی که یی د ډلی د غټولو یا نورو مقاصدو لپاره په مجاهدینو کی فرق کړی وی او یا یی کوی ماته به اطلاع راکوی چی چاره یی وکړم تاسی دا فکر ونکړئ چی یو څوک ښه شهرت لری او یا جنگی وی هغه به هر څه کولای شی زه د حق په مقابل کی د چا هیڅ پروا نلرم واقعی مسلمان که مشر وی که فرد ، څرنگه چی خدای (ج) ته معتبر دی ؛ ماته هم اعتبار لری او دا هم ضروری ده چی ناحقه شکایت به څوک نکوی . شکایت به سره له ثبوته وی او په مربوطه اصولي چارو کی به د مشرانو مکمل اطاعت کوی

والسلام

د اسلام خادم ملا محمد عمر «مجاهد»

()

۱۴۱۸/۱۲/۳ هـ ق

د افغانستان اسلامي امارت

ISLAMIC EMIRATE OF AFGHANISTAN

No. _____
Date _____

د امير المؤمنين حفظه الله دفتر
The Amir-ul-Mu'minin's (may Allah preserve him) Office

کڼه: ۲۶۷۳
نېټه: ۱۳۸۰/۲/۱۹

پر افغانستان باندې د امریکا د متحده ایالاتو د احتمالي برید په اړه د افغانستان د اسلامي امارت د مقام اعلامیه

سره له دې چې د افغانستان اسلامي امارت خپل رغنده او پر حقیقت ولاړ مثبت موقف روښانه کړي دی، خو بیا هم د نیویارک او واشنگټن د تروریستي پېښو په هکله د ځینې امریکایي مقاماتو څرگندونې او اشارات د اسامه بن لادن پر نوم تمرکز کوي. په داسې حال کې چې د افغانستان اسلامي امارت د امریکې د استخباراتو د ځان خلاصولو دغه بې اساسه تورونه ځکه د منلو وړ نه بولي چې دغه حملې د امریکا په دننه کې ترسره شوي دي او اسامه بن لادن په هېڅ ډول دومره امکانات او وسائل په واک کې نلري چې پیلوټان ورباندې وروزي او بیا د ډول حملې ترسره کړي او نه داسې ستره پروسه له شرقه څخه په غرب کې په کار اچولای شي.

دا چې ځینې امریکایي مقامات په افغانستان باندې د حملو گواښ کوي سره له دې چې نه یوازې مونږ ته بلکې د نړۍ ډیرو هیوادونو ته په ډاگه ده چې داسې ظالمانه احتمالي اقدام به د یوه آزاد هیواد پر استقلال تیري وي نو که ځانوندي یا د سیمې نور هیوادونه په تیره بیا اسلامي هیوادونه د امریکا د نظامي اورو غوښتنې ته مثبت ځواب ووايي دا به فوق العاده خطر وي.

همدا راز که هر ځانوندي هیواد زمونږ د خاورې پر خلاف خپل مخکني یا هوټي قلمرو امریکایانو ته په واک کې ورکړي نو مونږ به په یوه تحميلي جگړې کې له ځانه سره ښکیل کړی، نا ممکنه نه ده چې د لاره ورکونکي ملک په خلاف به د مجبوریت له مخې هجوم وروړو، او مجبوراً به مجاهدین د هغوي خاورې ته ننوځي او د ناوړو عواقبو او د سیمې د بې ثباته کیدلو مسوولیت به هم د هغوي په غاړه وي.

دملگرو ملتونو سرمنشي ښاغلي کوفي عنان

د ايو حقيقت دې چه په دنيا کې په مختلفو ځايونو کې قسم قسم واقعات پېښ شوي او ياروان دې او تاسې په داسې يو مقام کې قرار لري چه د دنيا حکومتونو په تاسې باندې اعتماد کړي دې او تاسې ئې د دومره لوي حيثيت خاوندان کړي ياست ترڅو تاسې د دنيا د مسائلو په اړه يوشان اوبې طرفه موقف ولري او دنيا ته د همدې مسائلو حقائق بيان کړي خواوس مونږو ښو او اوږو چه د افغانستان په اړه ستاسې موقف دهغه موقف څخه چه د چچنيا فلسطين او کشمير په اړه ئې لري فرق لري د چچنيا فلسطين او نورو په اړه تاسې يا خو بلکل خاموش ياست او يا مو داسې معتدل موقف غوره کړيدې چه هيڅ اصرار او خواشني پکښې نشته خو د افغانستان په اړه ستاسې موقف د اصرار او شدت څخه ډک دې تاسې هغه بي اساسه راپورونه چه زمونږ د مخالفينو (رياني او مسعود) لخوا درکول کيږي بيله تحقيق څخه نشر کوي او هغه داسې يو پېښه وي چه يا خو هيڅ حقيقت نلري او يا داچې تش په نامه پېښه وي لکه ستاسو دکال (۱۹۹۹) په راپور کې چه مو کوم تور په اسلامي امارت لگولی وو چه هغه د طالبانو جنگياليانو کې د ماشوما نو موجوديت وو چه ستاسې هغې خبرې هيڅ حقيقت نه درلودې او په کابل کې ستاسې د خپل نماينده لخوا رد شول او يا داچه په شمال کې په ملکی خلگود بمباري راپورونه دي د داسې تش په نامه پېښو دا اعلان څخه چه تاسو ئې کوي د اسلامي امارت سره ستاسې خصوصي بد پېښې څرگندوي او دغه قسم بيانونه ستاسې طرفداري ښيي او ستاسې د حيثيت د لوړوالي پر ځای ستاسې د بې حيثيتۍ سبب گرځي تاسې بايد دنړۍ په مسائلو کې د دوو معيارونو او جانبداري څخه کار وانخلي او حقايق معلوم او وروسته ئې ملاتړ او يا غندنه وکړي ځکه چه ستاسې د حيثيت او مقام تقاضا همدغه ده

والسلام

د اسلام خادم امير المؤمنين

ملا محمد عمر (مجاهد)

۱۴۲۰ ۱۱ ۱۱ هـ ۲۰۰۰/۲/۲۱

د افغانستان د اسلامي امارت د مقام خبرتيا

څرنگه چې اوس لیدل کیږي د اسلام د مقدس دین د بنمنان په ټوله نړۍ کې د دغه سپیڅلي دین د له منځه وړلو د پاره هلې ځلې پیل کړي او د مسلمانانو په لباس کې په مسلمانانو کې داخل شوي دي او په ډول، ډول چلونو او دنیوي مادیاتو باندې غواړي چې مسلمانان د اسلام د مقدس دین څخه بې لارې کړي څوک غواړي چې مسلمانان د عیسویت او یهودیت په منسوخو ادیانو اخته کړي. څوک غواړي چې د مسلمانانو دین یعنی اسلام نورو لارو ته تحریف کړي چې دا اوس هم یو شمیر مسلمانان د پیسو او نورو مادیاتو په وسیله د عیسویت دین ته اوښتي او خپل مقدس دین یې پرېښی دی. نو له همدې امله ټولو هیوادوالو ته جدا خبر ورکول کیږي که چیرې کوم افغان مسلمان د عیسویانو عقیده قبوله کړي وه او یا دغه منسوخ دین ته ور واوښت او یا هم په دې حال کې ونیول شي چې د عیسویت یا یهودیت دین ته یې خلک د موت کول او د هغوی په ګټه یې تبلیغات کول یا یې د هغوی د عقیدې کتابونه او نشرات توزیع کول هغه به د مرګ په سزا محکوم شي او دغه راز که په کومو کتاب پلورنځیو کې داسې کتابونه چې په هغه کې د غلطې عقیدې مواد او یا هم د صحابه کرامو سپکاوی پکښې موجود وو ونیول شي د هغو کتاب پلورنځیو مالکان به په پنځه کاله بند محکوم شي.

د افغانستان لپاره د هجري قمري تاريخ درسمي

گرهونو په اړه د عاليقدر امير المومنين

د مبارکي پيغام

مسلمانانو او مجاهدو هيوادوالو تر هر څه مخکې

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته :

داچې د نبوي سنت سره سم قمري مېنه د افغانستان رسمي مېنه وټاکل شوه زه ټولو مسلمانانو او متدينو هيوادوالو ته دېره له کومې مبارکې وایم لويې خداي (ج) دى د افغانستان اسلامي امارت ته لا توفيق ورنصیب کړي چې دنورو نبوي سنتونو په احياء کي هم زيات موفق شي . ترڅو د زرگونو هغه قربانيو چې د طالبانو د اسلامي تحريک په دوران کي مو ورکړي او د سلگونو زرو هغو قربانيو چې دروسانو په وړاندې په مقدس جهاد کي مو ورکړي نتيجه يې نوره هم مثبت راووزي مسلمانانو وروڼو او خويندو اياك الله (ج) شپې ورځې مياشتې او فصلونه ددې لپاره پيدا کړي چې موږ او تاسو دخپل رب بنده گي پکښي وکړو او ټول کچه وړه مو خاص دا الله (ج) لپاره وي او په هر څه کي مونږت دا الله (ج) رضا او دهغه د دين ساتل وي د ناکامي سر غلت د نيت خرابيدل دى د اسلام د مقدس دين ساتل پکار دى نه د ځان ساتل، که څوک د دنيا او اخرت سر لوري غواړي په هر څه کي دى نيت پاك ولري خصوصاً مجاهدين کرام بايد ټول ژوند دخداي (ج) په دين برابر کړي او هر کار چې دامير له لوري ورسپارل شوي وي په هغه نقشه يې سرته ورسوي . او يو ډېل سره پوره محبت وساتي ځکه چې اسلام د مېنې او محبت دين دى . محرم هيوادوال بايد دکفرې مالکيو او دهغوي د مزدورانو تر اغيزې لاندې رانشي مسلمانانو ته په کار ده چې دکفارو تبليغات ورسره بدرگه نکړي . د افغانستان اسلامي امارت تعليم او تربيتي ته پوره توجه لري او غواړي چې د اسلام د مقدس دين په رڼا کي تعليم ته وده ورکړي ځکه په ځوانې حکومتونو کي چې تعليم د اسلام د مقدس دين مطابق نه وو جوړ شوى دهغه لتيجه وه چې زموږ هيوادوال تر اوسه لا خوږېږي . محرمو هيوادوالو دنوى کال د رارسيدو له امله لوي خداي (ج) ته زارې او دعاوي وکړي چې زموږ په هيواد کښي په بشپړه توگه اسلامي نظام حاکم کړي او ټول هيوادوال بايد د اسلامي امارت د مجاهدينو لاندې او ملاتړ وکړي او د پياکو او نازکو طالبانو د قربانيو شکر گزار شي . ترڅو لوي خداي (ج) ته مسؤل نشي . صبر او حوصله چې د مسلمانانو ابدې توبه ده بايد په ټولو چارو کي صابر و او سو . دا دخداي (ج) هغه امر دي چې که چيري عملي شتي ناکامي نشته ځکه خداي (ج) وعده کړي چې تاسو هم او مستي مه کړي تاسو کاميا به ياست که چيري پوره ايمان ولري . په اخير کي ټولو مسلمانانو ته اخروي خوشحالي غواړم تر بله همدغه شرعي کال پوري مو په ټولو شرعي کارونو کي خداي (ج) کاميا به لره .

ستاسي د اسلامي ژوند په هيله

ستاسي عقيدوي وږور ملا محمد عمر (مجاهد)

دوه مياشتنۍ خپرونه

۶۸

خلافت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجاهد ملاح محمد توصیه او نصیحت نامہ

محترمو طالبانو !

دغہ توله ناکامی دبی اعتمادی خخہ پیننی دی یو او بل ته نه گوری
اودا گناه کبیره ده . ددی بعد چه هر تکلیف پینن سی که هر چا
خیل اندیوالان دجنک دخایه خخه راویستل بیلله مشوری دهغه به
سلاح او موثر خنی اخلی او بندی کوی به ئی مطلقاً زما دغہ امر
دی اول باید ددی کاره خخه جداً . اجتناب وسی داتفاق په
صورت کی دونه تکلیف نه راحی .

نوبت : دغہ نصیحت نامه باید هری دلکی ته ورسیری .

والسلام:

داسلام خادم امیر المؤمنین (مجاهد) ملاح محمد عمر آخند

د افغانستان اسلامي امارت

د اميرالمؤمنين حفظه الله خصوصي دفتر

No:

Date:

۱۱
۱۴۰۲

د کونارو د کښت دمخنيوی په هکله د افغانستان د اسلامي امارت دمقام
فرمان

لومړۍ ماده :

۱. په ټول هېواد کې د کونارو کرل مطلقاً منع دی
۲. کوم اشخاص چې د کونارو په کرلو لاس پورې کوي او له پورتنۍ امر څخه سرغړونه وکړي سختې شرعي سزابه ورکړل شي.

دوهمه ماده :

۱. پرونده امارتي مسئولین مکلف دي چې په خپلو مربوطه سیمو کې د کونارو د کرلو دمخنيوی په خاطر لازم تدابیر ونیسي.
- دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ دی او په رسمي جریده کې دی خپور شي.

والسلام

د اسلام خادم امیرالمؤمنین

ملا محمد عمر (مجاهد)

(
)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د امیر المؤمنین مجاهد ملا محمد عمر آخند

(توصیه)

محرمو عامو طالبانو!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته!

وبعد: اول:- داخبره ده چه یو څه تقوا وکړی په متاعو پسې د دنیا مه گرځی. الله یادوی.

دوهم:- دهرچا چه مشر زخمی شی یا شهید شی بیانه جنک کوی او نه بیا دچا په قول کوی. آیا دغه جهاد تاسو دچا دپاره کوی؟ او په محشر به هم دغه خبره کوی؟ چه زموږ مشر نه وو او تاسو چه یو څه کوشش کولای مشران به ډیر نه تاوانیان کیدلای. یو څه ایمانی غیرت پکار دی.

محرمو داجهاد دی باید دجهاد په طریقه وشي. په هر وطن، هر قوم اوهره موقع کی چه یاست باید هرڅه مو دشریعت مطابق وی او دهر نوع ظلم څخه باید حان وساتی او دتقس په تقاضا ولاړ نه شی. خو مقصد می ددی چه په داخل تجارت (جهاد) کښی تاوانیان نه شی. یو څه فکر خو ووهی چه شپه او ورځ مرکه ته ولاړ یاست. دغه علتونه ټول په اکثرو کې موجود دی. خدای دی داصلاح توفیق راکړی.
وما عئینا الا الباطل کفا بالله حسیبا.

والسلام:

داسلام خادم مجاهد ملا محمد عمر آخند.

د کتاب معلوماتي منابع

الف: هغه اشخاص چې د دې کتاب لپاره ورسره مرکې شوي دي.

— مولوي محمد جمعه صاحب د مرحوم ملا صاحب اکا

— د مرحوم ملا صاحب والده شریفه

— ملا عبدالمنان عمري د رهبري شوری غړی د ملا صاحب ورور

— مولوي محمد یعقوب مجاهد د اسلامي امارت مرستیال، د ملا صاحب مشر زوی

— مولوي عبدالرحمن د ملا صاحب استاد او اوبنی

— مولوي عبدالحبیب د ملا صاحب استاد

— ملا عبدالغني برادر د ملا صاحب نږدې ملگری او د اسلامي امارت مرستیال

— ملا محمد حسن آخند د اسلامي امارت د ریاسة الوزراء مرستیال

— ملا محمد فاضل اخند د اسلامي امارت لوی درستیز

— مولوي نور محمد ثاقب صاحب د اسلامي امارت د سترې محکمې رئیس او قاضي

القضات

— ملا عبدالسلام کاتب د ملا صاحب د دفتر ځانگړی محرر

— ملا نور الدین ترابي د اسلامي امارت د عدلیې وزیر

— مولوي عبدالکبير د اسلامي امارت د ریاسة الوزراء مرستیال او د ننگرهار والي

— ملا خیر الله خیرخوا د اسلامي امارت د کورنیو چارو وزیر او د هرات والي

— مولوي امیر خان متقي د اسلامي امارت د معارف وزیر

- قاري دين محمد حنيف د اسلامي امارت د پلان وزير
- ملا عبدالقيوم ذاكر د اسلامي امارت د رهبري شوري غړی
- مولوي شهاب الدين دلاور په رياض كې د اسلامي امارت سفير
- ملا نور الله نوري د شمال ولاياتو تنظيمه رئيس
- ملا عبدالحق وثيق د استخباراتو د عمومي رياست مرستيال
- ملا عبداللطيف منصور د اسلامي امارت د زراعت وزير
- مولوي شمس الدين پهلوان د پكتيا والي
- حاجي خليل حقاني جهادي قومندان
- ملا عبدالجبار عمري په وروستيو دوولسو كلونوكې د ملا صاحب كوربه او هميشنې ملگرى
- ملا عزيز الله آخند په مخفي ژوندكې د ملا صاحب قاصد
- حاجي عبدالاحد په مخفي ژوند كي د ملاصاحب لومړنى كوربه او ساتونكى
- ملا شيرين آخند د امارت د مقام د امنيتي چارو مسؤل
- ملا حيات الله حاجي لالا د امارت د مقام د مخابراتي عمومي مسؤل
- ملا مير حمزه د روس ضد جهاد په وخت په روزگان كې د هغې جبهې قومندان چې ملا صاحب په كې جهاد پيل كړ.
- ملا عبدالرحمن د روس ضد جهاد په وخت كې د ملا صاحب ملگرى
- ملا يارانه د روس ضد جهاد په وخت كې د ملا صاحب ملگرى
- ملا گل اغا بدري د ملا صاحب د دفتر د مالي چارو مسؤل او د اسلامي امارت د اقتصادي كميسيون مشر
- ملا جمعه خان د تنظيمي دور څخه د ملا صاحب ملگرى

- ملا محمد غوث آخند د اسلامي امارت د بهرنیو چارو سرپرست وزیر
- مولوي وکیل احمد متوکل د اسلامي امارت د بهرنیو چارو وزیر
- ملا عبدالرزاق آخند د اسلامي امارت د کورنیو چارو وزیر
- مفتي محمد معصوم افغاني د علماوو شوری گانو د مرکزي دفتر مشر
- ملا سعدالله د روس ضد جهاد له وخته د ملا صاحب ملگری
- ملا عبدالاحد جهانگیروال د ملا صاحب د دفتر کارکوونکی
- ملا محمد آخند د اسلامي امارت د واکمنی په مهال د کندهار لومړنی امنیه قومندان
- ملا عبدالخالق آخند د قشله جدید مسؤل
- ملا غازي د روس ضد جهاد له وخته د ملا صاحب ملگری

با: کتابونه او کلکسیونونه

- د شریعت اونیزې کلکسیون
- د هیواد ورځپاڼې کلکسیون
- د انیس ورځپاڼې کلکسیون
- د طلوع افغان ورځپاڼې کلکسیون
- د خلافت مجلې کلکسیون
- د کندهار مجلې بیلابیلې گڼې
- د افغانستان اسلامي امارت د رسمي جريدې بیلابیلې گڼې
- د افغانستان پېښلیک، لیکوال حاجي ولي محمد
- د افغانستان معاصر تاریخ، لیکوال محمد ابراهیم عطایي
- افغانستان پیژندنه، لیکوال اورنگزیب ارشاد

طالبان - پيلا مه - واکمني - او د يرغلگرو په وړاندې جهاد. ناچاپ کتاب

افغانستان و پنج سال سلطه طالبان، ليکوال وحيد مژده

جنگ اشباح، ليکوال ستيو کول

بوش په جنگ کې، ليکوال باب ووډ وارډ

سي آی اي په پنجشير کې، ليکوال گري شرون

۸۸ روز تا قندهار، ليکوال رابرت گرینير

نړۍ د توپان پر اوږو، ليکوال محمد الله کمال

طالبان چگونه آمدند؟ ليکوال ظاهر عظيمي

افغانستان طالبان و سياست های جهانی، ويليام ميلي

او بيلابيلي ويب پاڼې

د کتاب له مقدمې څخه

د ملا محمد عمر مجاهد په اړه له دې وړاندې هم ځينو کورنيو او بهرنيو ليکوالو کتابونه ليکلي دي. خو اکثر دغه کتابونو د تبليغاتي مقاصدو او دښمنانه سياسي اغراضو په اساس ليکل شوي دي. ځينو په لوی لاس د ملا صاحب د واقعي شخصيت د تشويه او ناسم معرفي کولو هڅه کړې او ځيني بيا د کره معلوماتو او مستندو منابعو د نه شتون له امله په غلطه تللي دي.

د دې کتاب د ليکلو مقصد دا دی تر څو د اسلامي امارت د زعيم ملا محمد عمر مجاهد ځانگړې ديني او سياسي کړنې د اوسني او راتلونکي مسلمان نسل لپاره يوه ښه بيلگه او د اقتداء نمونه وگرځي. دغه راز د مرحوم ملا صاحب په اړه لومړی لاس، واقعي او مؤثق معلومات تر لوستونکو ورسول شي. تر څو د تاريخي پيښو څيړونکي او عام لوستونکي په خپلو قضاوتونو کې له همدې مؤثکو معلوماتو استفاده وکړي.

کفایت دینی کتب خانہ

رابطہ نمبر

کفایت اللہ ٹیلی گرام واٹس

ایپ نمبر

+923247442395

واٹس ایپ

+923052488551